

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kaynak gösterilmek ve ticari maksatla olmamak şartıyla çoğaltılabilir,
kopyalanabilir, yayınlanabilir. Her Hakkı Allah'a aittir.
Ücretsizdir.

AÇIKLAMALI KUR'AN MEALİ

İSLÂM YOLU

Çevirmen
Kudret Uğurlu Eminsoy
Emekli Kıdemli Binbaşı
İlahiyatçı, Öğretmen ve Yazar

Mersin
2019

BASKI BİLGİLERİ

Açıklamalı Kur'an Meali
İSLÂM YOLU
Kudret Uğurlu Eminsoy

Kapak Tasarım

Kudret Uğurlu Eminsoy

İmlâ Denetim ve Sayfa Düzenleme

Candan Eminsoy

Baskı ve Cilt

Deniz Kitapevi Lokman Tarhan Üniversite Caddesi Aysel Plaza Altı
No. : 31/C5 Mezitli / MERSİN
Tel. : 0 324 36105 88 – 0 534 936 34 85
E-Mail: denizkitapevi@hotmail.com

1.Baskı
10.09.2019
MERSİN

Yazar İletişim ve Kitap Temin Adresi

Yenişehir / Mersin
0 533 487 71 87
kudretugurlueminsoy33@gmail.com
<http://www.kudretugurlueminsoy.com>

ÖNSÖZ

Kovulmuş Şeytan'dan Allah'a sığınırım,
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

Tüm övgüler âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Dua ve rahmet Resulümüz Muhammed aleyhisselam'ın ve ailesinin ve arkadaşlarının üzerine olsun.

Bu kitap Kuran-ı Kerim'in Türkçe mealidir. Tam adı “İslâm Yolu Kur'an Meali” ‘dir. Allahu Tealâ Kur'an-ı Kerim'in takva sahibi olan kimseler için yol gösterici bir rehber olduğunu buyuruyor. Rehber olunan bu yol ise gidilmesi emredilen, dosdoğru yol olan İslâm yoludur. Bu yolda Kur'an'ın rehberliğinde ve Resulullah aleyhisselam'ın sünnetlerinin ışığında ilerlemek iman edenlere aittir. İman etmek tam bir teslimiyetle Allahu Tealâ'ya teslim olmak demektir. Böyle bir kişiye de Müslüman denir. İşte İslâm yoluna hidayet olunmuş, bu yolun yolcusu her Müslüman kardeşimizin, elinde bulunması gereken rehber kitap Kur'an-ı Kerim'den, daha iyi istifade edebilmeleri için kendi dilinde, apaçık bir Türkçe lisan ile meâlen bu kitabı hazırlamaya niyet ettik. “Niyet hayır, akıbet hayır” Allahu Tealâ muvaffak eylesin.

Böyle bir çalışmadan maksadımız, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini, kelimelerinin anlamlarına sadık kalarak bire bir meal etmek istememizdir. Kur'an'ın Arapça orijinalinden kelime kelime tercüme faaliyetleri yapılmasına imkân verecek tarz da kelime detaylarına da yer veren bir meal amaçlanmıştır. Aşırı yorumlardan kaçınılmıştır. Kur'an meali yaparken aslına sadık kalmaya gayret edilmiştir. Üstü kapalı, çok anlamlı veya anlam değişikliğine uğramış kelimelerin izahlarına önem verilmiştir. Bazı kıssalarda tarihi bulgulara ve bilimsel anlatımlarda da günümüz bilgilerine yer verilmiştir.

İslâm Yolu Kur'an Meali sadece bir meal olup tefsir tarzı açıklamalara ve yorumlara kesinlikle yer verilmemiştir. Lüzumlu olan yerlerde ise kelime analizleri ve kapalı manalara açıklama kapsamında kısa ve öz açıklamalar hemen ayetin altında (*) işareti ile veya hemen kelimenin yanında () içinde yapılmıştır. Çeşitli anlamları içeren kelimelerin yanına (/) işaretleri ile diğer anlamları da yazılmıştır. Birbiriyle anlam bütünlüğü içeren ayetler ise aynı paragraf içerisinde ve yanına ayet numaraları, yan yana yazılmak suretiyle birlikte meal edilmiştir. Mümkün olduğu nispette

günümüzde kullanılan Türkçe kullanılmaya çalışılmıştır. Türkçe de karşılığı olmayan veya anlam yitirmesine uğramış kelimeler de ayetin altında veya hemen kelimenin yanında () parantez içerisinde kısaca izah edilmiştir.

Değerli hocalarımız tarafından hazırlanan diğer Kuran-ı Kerim meallerinden de karşılaştırmalar yapılarak istifade edilmiştir. Tüm çalışmalarından dolayı Allahu Teâlâ hepsinden razı olsun. Ayrıca surelerin iniş sırasıyla ilgili hazırladığımız ilave bir çizelge de kitabın sonuna eklenmiştir. Dileyen bu çizelgeden istifade ederek sureleri iniş sırasına göre de okuyabilir. Surelerin iniş sırası, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın sıralamasına göre düzenlenmiştir.

Asıl olan Muhammedi İslâm yolunun bir yolcusu olmaktır. Gayemiz İslâm yolunda gayretle sona ulaşmaya çabalamak olmalıdır. Şekilden ziyade öze bakıyoruz. Mühim olan anlamak, idrak etmek ve tam bir teslimiyetle Allah'a kul olmaktır. Kur'an'ı okumak onu anlamakla, onu anlamak ise onu yaşamakla mümkündür.

Yalnızca Allah rızası için hazırlanan bu meal, inşallah nice hayırlara vesile olur. Hiç bir maddi beklentimiz yoktur. Kitap ücretsizdir. Kesinlikle herhangi bir dini, siyasi, sosyal kuruluşa ait değildir. Tamamen kişiseldir. Her hakkı Allah'a aittir. Resulullah'ın sünnetleri ışığınız, Kur'an rehberiniz olsun. Sevgiyle kalın. En doğrusunu Allah bilir.

Çevirmen Kudret Uğurlu Eminsoy
Emekli Kıdemli Binbaşı
İlahiyatçı, öğretmen, yazar

FATİHA SURESİ

Resmî Mushaf: 1 / İnş Sırası: 5 / Mekke'de inmiştir. 7 ayettir.

1. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla
2. Hamd, (*) âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.

(*) Hamd, medh (methetmek), şükretmek kavramlarını burada izah etmek yerinde olur. Bu üç kelime birbirlerine benzese de kapsam olarak farklıdırlar.

Yapılan bir iyilik, eğer, bizzat kendimize yapılmışsa, bu iyiliğe karşılık minnet duyup teşekkür etmeye şükür denir. Türkçe olarak karşılığı teşekkür etmektir.

Methetmek ise Türkçe 'de kullandığımız övmek anlamına gelir. Övülecek şey karşıdaki kişide olsun veya olmasın, belki sadece dalkavukluk için yapılan, haklı veya haksız övmeye methetmek denir.

Hamd kelimesi de övmek manasına gelir. Ancak medh ile arasında ince bir fark vardır. Eğer övgüye konu olan şey, kesinlikle övülecek kişide varsa ve o kişi, mutlak anlamda her şeyi ile kâmilse ve ister bize, isterse başkasına ikramda bulunsun ya da bulunmasın, onu saygı ve hürmetle övmeye hamd denir. Buradan şükür ile hamd arasındaki fark da ortaya çıkmaktadır. Şükürde yalnızca bize yapılan bir iyiliğe teşekkür etmek vardır. Hamd ise geneldir ve iyiliğin bize veya başkasına yapılması fark etmez. Böylece denilebilir ki her şükür bir hamd ama her hamd bir şükür değildir.

Önemli bir konuyu da belirtmek lazımdır. Övgü konusunu tespit ve buna uygun övebilmek ancak kâmil bir değerlendirme ile olur. Yani Allah'ı kendisine layık hamd etmeye yaratılmışların gücü yetmez. Çünkü O'nun hakkıyla değerlendirilmesi kullar için mümkün değildir. Böyle zatına layık hamd etmek ancak Allah'a aittir. Biz ise ancak bize öğrettiği ölçüde O'nu hamd edebiliriz. Allah'ı O'na layık hamd edebilen yine kendisidir. Öyleyse hamd kelimesi, "hakkıyla değerlendirmek" şeklinde de tercüme edilebilir. Cumhuriyetin tercihi olan "övmek, övgü" kelimeleri daha doğrudur.

3. Rahman'dır, Rahim'dir.

4. Din (hesap) gününün sahibidir.
5. Yalnız sana kulluk ederiz ve yalnız senden yardım isteriz.
6. Bizi, istikamet verilmiş dosdoğru yola ilet!
7. Gazaba uğrayanlardan ve de sapkınlardan gayrı, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna.

BAKARA SURESİ

Resmi Mushaf: 2 / İnış Sırası: 87 / Medine'de inmiştir. 286 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim. (*)

(*) Böyle harflere huruf-u mukatta / kesik harfler denir. Bunların manalarını ve neyi kast ettiklerini Allah bilir.

2. İşte bu, kendisinde şüphe olmayan Kitap'tır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir yol göstericidir.

3. Onlar ki, gayba (*) iman ederler ve salâtı (namazı) ikâme ederler (**) ve onları rızıklandırdığımız şeylerden infak ederler (ihtiyaç sahiplerine harcarlar).

(*) Arapça'da "gizli kalmak, gizlenmek, görünmemek, uzaklaşmak, gözden kaybolmak" anlamında mastar ve "gizlenen, hazırda olmayan bulunmayan şey" manasında isim veya sıfat olarak kullanılır. (Lisânü'l-Arab, "gyb" md. Fîrûzâbâdî, el-Şamûsü'l-muhit "gyb" md.)

Râgıb el-İsfahânî gaybı "duyular çerçevesine girmeyen ve aklın zaruri olarak gerektirmediği şey", İbnü'l-Esîr de "kalplerde (zihinlerde) mevcut olsun veya olmasın gözlerden gizli kalan her şey" tarzında açıklamışlardır. (el-Müfredât, "gayb" md. en-Nihâye "gyb" md.) (TDV İslâm Ansiklopedisi)

(**) "İkame" kelimesi kaldırıp dikmek, düzeltip doğrultmak, kıymetlendirmek, kalkındırmak, devam ettirmek, dikkat ederek yapmak anlamlarına gelmektedir. Salât kelimesi de namaz, dua, mâlî yönden ve zihinsel açıdan destek olmak, toplumu aydınlatmak demektir. (Detay için Ahzab, 56'ya bakın!) Burada namaz anlamındadır. Böylece mana "namazı dimdik ayağa kaldırın, namazı muhafaza ederek onu devamlı hale getirin, namazı hakkını vererek dosdoğru bir şekilde kılın!" olur. Namaz kılmak manası "yusalli" gibi salat kelimesinin fiil halinde bulunduğu zaman ele alınmalıdır. Eğer "ikâme" elifsiz olursa yani "kamet" halindeyse, namaza kalkmak, namaza durmak anlamına gelir. "Kamet" kalkmak, "ikâme" ise kaldırmaktır.

4. Onlar ki, sana indirilene ve senden önce indirilenlere iman ederler. Onlar ahirete de şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanırlar.

5. İşte onlar, Rablerinden bir hidayet üzeredir ve işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

6. Şüphesiz ki gerçeği örtüp inkâr edenler var ya, onları uyarmışsın ya da onları uyarmamışsın, onlar için birdir. İman etmezler.

7. Allah onların kalplerine ve onların işitmelerine mühür bastı. Onların gözlerinde de bir perde vardır. Büyük bir azap da onlara aittir.

8. İnsanlardan kimileri, iman edenler olmadıkları halde derler ki: “Allah’a ve ahiret gününe iman ettik.”

9. Allah’ı ve iman edenleri aldatmaya çalışırlar. Oysaki onlar kendilerinden başkasını aldatmazlar ve de farketmezler.

10. Onların kalplerinde bir hastalık vardır. Allah da onları hastalık olarak arttırmıştır. Yalan söylemekte oldukları şeyler sebebiyle de acıklı azap onlara aittir.

11. Onlara, “Yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın!” denildiğinde dediler ki: “Biz ancak ıslah edenleriz.”

12. Dikkat edin! Şüphesiz ki onlar, bozguncuların ta kendisidir. Fakat farketmezler.

13. Onlara, “İnsanların iman ettiği gibi iman edin!” denildiğinde dediler ki: “Sefihlerin (*) iman ettiği gibi mi iman edeceğiz?” Dikkat edin! Şüphesiz ki onlar sefihlerin ta kendisidir. Fakat bilmezler.

(*) Sefih, ‘sefh veya sefeh’ fiilinin fâil ismidir. ‘Sefh veya sefeh’ sözlükte görüş ve gidişatta hafiflik ve gevşeklik demektir ki, akıl noksanlığından meydana gelir. Her türlü işte aklın hafifliği, düşüncesizlik, önem vermemek, akla ve dine aykırı hareket etmek demektir. Bir ucu budalalığa varan hafiflik, fikirsizlik ve akli kullanmamaktır.

Dinen sefihlik de, akıl ve dinin gereği zıddına hareket etmektir ki bunun karşıtı ‘rüşd’dür. Dilimizde kullanılan ‘sefâhat’ kelimesi de bu anlamda akli kullanmamayı, görüş ve fikirde zevk ve şehvete uymayı ifade eder. Bu, daha çok budalalıktan ya da akli yeterince kullanmamaktan kaynaklanır. ‘Sefh veya sefeh’ sahibi kimselere ‘sefh’ denilmektedir.

(Hüseyin K. Ece, İslam'ın Temel Kavramları, Beyan Yayınları: 585-586. Ahmet Kalkan, Kur'an Kavram Tefsiri.)

14. İman edenlerle buluştuklarında dediler ki: “Biz iman ettik.” Şeytanlarıyla yalnız kaldıklarında da dediler ki: “Muhakkak ki biz, sizinle beraberiz. Biz sadece alay edenleriz.”

15. Allah onlarla alay eder ve onlar bocalarken, azgınlıkları içinde onları sürükler.

16. İşte onlar, hidayet ile sapkınlığı satın alan kimselerdir. Fakat (*) onların ticareti kar getirmedi. Hidayete erenler de olmadılar.

(*) Ayet başlarında ve aralarında geçen “Fe” ifadesinin bire bir Türkçe’de karşılığı yoktur. “Fe” bir bağlaç veya konuya giriş ifadesi olarak böylece, -de, -da, öyleyse, o halde, fakat, artık, o takdirde, öyle ki, sonra, hemen, akabinde gibi yerine göre kullanılmaktadır.

17. Onların örneği ateş yakmak isteyen kimsenin örneği gibidir. Öyle ki o (ateş), onun çevresindeki şeyleri aydınlattığı zaman, Allah onların ışığını giderdi ve onları, görmez halde, karanlıklar içinde terk etti.

18. Sağırdılar, dilsizdirler, ködürler. Artık onlar dönmezler.

19. Veya içinde karanlıklar ve gök gürlemesi ve şimşek olan gökten boşalan şiddetli bir yağmur gibidir. Yıldırımlardan, ölümün gelmesinden dolayı parmaklarını kulaklarına tıkarlar. Allah, gerçeği örtüp inkâr edenleri çepeçevre kuşatandır.

20. Neredeyse şimşek, onların gözlerini alır. Her ne zaman, onlara aydınlık olsa, onun içinde yürürler. Onlar için karanlık olduğunda da ayakta dikilip kalırlar. Eğer Allah dileseydi, onların işitmelerini ve onların görmelerini elbette giderirdi. Muhakkak ki Allah her şeye gücü yetendir.

21. Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri de yaratan Rabbinize kulluk edin! Umulur ki Allah’a karşı gelmekten sakınırsınız.

22. O ki, sizin için yeryüzünü bir döşek ve gökyüzünü bir bina kıldı ve gökten su indirdi de onunla sizin için, rızık olarak meyveler çıkardı. Öyleyse siz biliyorken, Allah’a eşler kılmayın!

23. Eğer kulumuza indirdiğimizden kuşku içindeyseniz, öyleyse onun benzeri bir sure getirin! Eğer doğru sözlü kişilerseniz Allah'ın yarattığı astlarından (*) şahitlerinizi de çağırın!

(*) Dûn kelimesi ast, astı, alt, alttaki, altındaki, aşağısındaki, emrindeki gibi anlamlara gelmektedir. “Madûn” şeklinde de Osmanlıca'da makam ve memuriyet itibari ile kullanılmaktaydı. “Min dunillah” şeklinde Allah için kullanıldığında ise “Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından” anlamına gelir. Bu ifadede vurgulanmak istenen de Allah ile birlikte edinilen putlardır. Müşrikler Allah'ı inkâr etmezlerdi ama Allah'ın yanında aracılık yapacak, kendilerine şefaath edecek geçmişte yaşamış şahısları veya insan harici gök cisimleri gibi başka yaratılmışları ilah seviyesine getirip onlara Allah ile birlikte tapınırlardı. İşte bu tapınılan putların gerçekte Allah'ın yarattığı astları olduğu vurgulanarak, müşriklere yaptıkları bu işin ne kadar değersiz olduğu gayet açık bir şekilde anlatılmaktadır.

24. Öyle ki eğer yapamazsanız, zaten asla yapamayacaksınız, o takdirde gerçeği örtüp inkâr edenler için hazırlanan, yakıtı insanlar ve taşlar olan o ateşten sakının!

25. İman eden ve hayırlı işler yapan kimseleri müjdele! Muhakkak altından ırmaklar akan cennetler onlara aittir. Her ne zaman ondan (cennetten), rızık olarak bir meyveyle rızıklandırılırsalar dediler ki: “Bu önceden rızıklandırıldığımız şeydir.” Hâlbuki (dünyadakilerle) birbirine benzer olarak ona verildi. Orada (cennette) tertemiz eşler onlara aittir. Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

26. Muhakkak ki Allah, bir sivrisineği, hatta onun üstündekileri, örnek vermekten çekinmez. İman eden kimselere gelince, muhakkak onun Rablerinden Hak olduğunu bilirler ve gerçeği örtüp inkâr eden kimselere gelince de derler ki: “Allah, bu örnekle ne istedi?” Allah onunla çoğunu saptırır ve onunla çoğunu doğru yola iletir. Allah onunla fasıklardan (*) başkasını saptırmaz.

(*) Fasık, Lügatta, çıkmak manasına gelir. Daha özel bir anlam ile "olgun hurmanın kabuğundan dışarı çıkmasına" denir. İstılahta ise, Allâh'a itâati terkedip O'na isyâna dalmaktır. Yani kısaca ilâhî emirlerin dışına çıkmaktır. Bunun dışında genellikle Kur'an-ı Kerim'de geçen fîsk ve fâsiklar tâbiri küfür ile eşanlamlı olarak kullanılmıştır. Buradaki ayrıntı günahı ısrar ve kasıtlı olarak gerçeği örtüp inkâr etmektir. İşlemiş olduğu günah veya günahlarda kasıtlı olarak ısrar etmek, günah olduğunu

bile bile o işi yapmaya devam etmek ve o işin günah olduğunu delilsiz olarak kabul etmemekle imandan çıkmak demektir.

27. Onlar ki Allah'ın ahdini, onun kesin olarak bağlanmasından sonra bozarlar ve Allah'ın kendisiyle birleştirilmesini emrettiği şeyi (iman, akrabalık, beşerî ve ahlâkî bütün ilişkileri) keserler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar. İşte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

28. Allah'ı nasıl inkâr edersiniz? Siz ölülerdiniz de O sizi diriltti. Sonra sizi öldürecek sonra diriltecek sonra O'na döndürüleceksiniz.

29. O, yeryüzündekilerin tümünü sizin için yaratandır. Sonra göğe yöneldi. Ardından onları yedi gök halinde düzenledi. O her şeyi en iyi bilendir.

30. Bir zaman Rabbin meleklerle demişti ki: “Muhakkak ki ben, yeryüzünde bir halife kılacağım.” Demişlerdi ki: “Biz seni hamd ile tespih ederken ve seni kutsayıp yüceltirken, orada (yeryüzünde) bozgunculuk çıkaracak ve kan dökecek birisini mi orada (halife) kılacaksın?” Demişti ki: “Muhakkak sizin bilmediğiniz şeyleri, en iyi bilen benim.”

31. Âdem'e onun (*) bütün isimlerini öğretti. Sonra onları meleklerle sundu. Ardından dedi ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bunların isimlerini bana haber verin!”

(*) Buradaki dişil o anlamına gelen “ha” zamiri, Dünya, yeryüzü için kullanılmaktadır.

32. (Melekler) dediler ki: “Sen her türlü noksanlıktan münezzehsin (*). Bize öğrettiğinden başka bize ait bir ilim yoktur. Muhakkak ki sen her şeyi en iyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olanın ta kendisisin.”

(*) Münezzeh demek arı, duru, temiz, uzak tutulan, uzak demektir. Yani “Allah her türlü noksanlıklardan uzaktır.” demektir.

33. (Allah) dedi ki: “Ey Âdem! Onları isimleriyle haber ver!” Onları isimleriyle haber verdiği zaman (Allah) dedi ki: “Ben size, muhakkak ki göklerin ve yerin gaybını en iyi bilen ve sizin açığa vurduğunuzu ve gizlemekte olduğunuzu da en iyi bilen benim demedim mi?”

34. Meleklerle “Âdem için secde edin!” dediğimiz zaman, İblis hariç, hemen secde ettiler. O ise direndi ve büyüklük tasladı ve gerçeği örtüp inkâr edenlerden oldu.

35. Dedik ki: “Ey Âdem, sen ve eşin cennete yerleşin ve ondan, ikinizin dilediği yerden, bolca yiyin! Bu ağaca da yaklaşmayın! Yoksa ikiniz, zalimlerden olursunuz.”

36. Bunun üzerine şeytan, oradan (cennetten) ikisini yanıltıp kaydırđı. Böylece ikisini içinde bulundukları konumdan çıkardı. Biz de dedik ki: “Bazınız bazınıza düşman olarak inin! (*) Sizin için bir süreye kadar yeryüzünde, yerleşim yeri ve (geçinmeniz için) mal vardır.

(*) “İhbitu” sözcüğü “inin” anlamına gelmektedir. Emir kipi halindeki bu fiil, yüksek bir yerden alçak bir yere inmek demek değildir. İnsan maddi boyutuyla dünyalıdır. Yani zaten Dünya’dadır. Âdem’in bahçe anlamında kullanılan cenneti de yeryüzündedir. Bu nedenle hesaptan sonra gidilecek olan cennetten Dünya’ya mesafe olarak indirilmemiştir. Dünyadaki cennetten çıkarılmıştır. Buradaki “ihbitu” kelimesi daha ziyade tenzili rutbe yani rütbe indirilmesi anlamındadır. “Tahttan indirildi.” der gibi. Değerde yüksek, üstün bir konumdan, değeri düşük, aşağı bir konuma inmektir.

Ayrıca yaşam kalitesi yüksek bir yerden daha aşağı bir yere gitmek anlamında da kullanılır. Yer değişikliğinden söz edilmektedir. Güzel bir mekândan ayırıp, kötü bir mekâna gönderilmek kast edilmiştir. Yani dünyada onlara ayrılmış bahçeden dünyanın diğer yerlerinde yaşamak üzere çıkartılmışlardır. Bakara suresi 61. Ayette de “Mısır’a inin!” şeklinde de geçmektedir.

37. Bunun üzerine Âdem Rabbinden sözler aldı. Böylece (Allah) onun tövbesini kabul etti. Muhakkak ki O, tövbeleri çok kabul eden, çok bağışlayanın ta kendisidir.

38. Dedik ki: “Hep birlikte ondan (cennetten) inin! Eğer benden size bir yol gösterici gelirse artık kim yol göstericime uyarsa o takdirde onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.”

39. Gerçeği örtüp inkâr eden ve ayetlerimizi yalanlayan kimseler! İşte onlar ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

40. Ey İsrailoğulları! Sizi nimetlendirdiğim nimetimi hatırlayın! Ahdimi yerine getirin, ben de sizin ahdinizi yerine getireyim! Yalnızca benden, artık benden korkun!

41. Sizinle beraber bulunan için, doğrulayıcı olarak indirdiğime iman edin ve onu ilk inkâr eden siz olmayın ve ayetlerimi az bir bedel karşılığı satmayın ve yalnızca benden, artık benden sakının!

42. Gerçeği batılla karıştırmayın ve siz biliyorken gerçeği gizlemeyin!

43. Salâtı (namazı) ikame edin ve zekâtı verin ve rükû edenlerle birlikte rükû edin!

44. Siz Kitabı okuyorken, kendinizi unutuyorsunuz ve insanlara iyiliği mi emrediyorsunuz? Halâ akıl etmeyecek misiniz?

45. Sabır ve salâtla (duayla) yardım isteyin! Muhakkak ki o haşyetle korkanlardan başkasına, elbette büyüktür (ağırdır).

46. Onlar ki kendilerinin Rablerine kavuşacaklarını ve O'na dönecek olduklarını çok iyi bilirler.

47. Ey İsrailoğulları! Sizi nimetlendirdiğim nimetimi hatırlayın! Muhakkak ki ben sizi, âlemlere üstün kıldım.

48. Sakının o günden ki bir kimse bir kimsenin yerine herhangi bir şeyle cezalandırılmaz. Ondan bir şefaât de kabul edilmez. Ondan bir fide de alınmaz. Onlar yardım da edilmezler.

49. Hani sizi, Firavun ailesinden kurtarmıştık. Size azabın en kötüsünü ceza olarak veriyorlardı. Sizin oğullarınızı boğazlıyorlar ve sizin kadınlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bunda sizin için Rabbinizden büyük bir bela vardı.

50. Hani size, denizi yarmıştık da sizi kurtarmıştık. Siz bakıyorken Firavun ailesini de boğmuştuk.

51. Hani Musa ile kırk gece için sözleşmiştik. Sonra siz zalimler olarak, onun ardından buzağıyı (ilâh) edinmiştiniz.

52. Sonra belki siz, şükredersiniz diye bunun ardından sizi affetmiştik.

53. Belki siz, doğru yolu bulursunuz diye Musa'ya da Kitabı ve Furkan'ı vermiştik.

54. Hani Musa kavmine demişti ki: “Ey kavmim! Muhakkak ki siz buzağı (ilâh) edinmenizle kendinize zulmettiniz artık Bârî (*) olan yaratıcınıza tövbe edin de kendi nefislerinizi ölüme maruz bırakın

(nefsinizi terbiye edin, düzeltin)! İşte bu, Bârî olan yaratıcınız katında sizin için hayırlıdır.” Bunun üzerine O tövbenizi kabul etmişti. Şüphesiz ki O, tövbeleri çok kabul eden, çok merhametli olanın ta kendisidir.

(*) Bârî isminin anlamı her şeyin âzâ ve cihazlarını birbirine uygun bir halde, bir örneği olmaksızın yaratandır.

55. Hani siz de demiştiniz ki: “Ey Musa! Allah’ı açıkça görene kadar sana iman etmeyeceğiz.” Böylece siz bakıyorken, yıldırım sizi yakalamıştı.

56. Sonra belki şükredersiniz diye ölümünüzün ardından sizi diriltmiştik.
57. Bulutu da üzerinize gölge yapmıştık ve sizin üzerinize kudret helvası ve bıldırcın indirmiştik. “Sizi rızıklandırdığımız şeylerin temizlerinden yiye!” Onlar bize zulmetmediler ancak kendilerine zulmediyor oldular.

58. Hani demiştik ki: “Bu şehre girin de ondan dilediğiniz yerden bolca yiye! Kapıdan da secde ederek girin ve Hıttâ (Ya Rabbi! Bizi affet!) deyin! Biz de size hatalarınızı bağışlayalım. İyilik edenlere de arttıracacağız.”

59. Fakat zulmeden kimseler, sözü kendilerine söylenmiş olandan başkasıyla değiştirdiler. Bunun üzerine biz de doğru yoldan çıkmaları sebebiyle zalimlerin üstüne gökten bir pislik indirdik.

60. Hani Musa, kavmine su içirmek istemişti. Bunun üzerine demiştik ki: “Asanla şu taşa vur!” Hemen ondan (taştan) on iki pınar fışkırmıştı. Her bölük insan, kendi içeceği yeri bilmişti. “Allah’ın rızıkından yiye ve iç!” Bozguncular olarak da yeryüzünde karışıklık çıkarmayın!”

61. Hani siz demiştiniz ki: “Ey Musa! Biz tek bir yemeğe asla sabredemeyeceğiz. Artık bizim için Rabbine dua et! Bize yeryüzünün yetiştirdiği şeylerden, onun baklasından ve salatalığından ve sarımsağından ve mercimeğinden ve soğanından çıkarsın!” (Musa) dedi ki: “Siz değersiz aşağı olanı, hayırlı olanla değiştirmek mi istiyorsunuz? O halde kendiniz için istediğiniz şeylerin olduğu bir Şehre inin!” Onların üzerine zillet ve yoksulluk damgası vuruldu ve Allah’tan bir gazaba uğradılar. İşte bu muhakkak onların, Allah’ın ayetlerini inkâr ediyor ve peygamberleri haksız yere öldürüyor olmaları sebebiyledir. İşte bu, isyan ettikleri ve haddi aşıyor olmaları sebebiyledir.

62. Muhakkak ki iman eden kimseler ve Yahudi ve Nasranî ve Sabîî olan kimselerden kim Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve hayırlı iş yaparsa, o takdirde onlara Rablerinin katında mükâfatları vardır ve onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

63. Hani sizin kesin sözünüzü almıştık. Tûr'u da sizin üzerine kaldırmıştık. "Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve içinde olanı düşünüp öğüt alın! Umulur ki Allah'a karşı gelmekten sakınırsınız." (demiştik).

64. Sonra, bunun ardından yüz çevirip dönmüştünüz de Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerine olmasaydı, elbette hüsrana uğrayanlardan olurdunuz.

65. Ant olsun ki sizden Sebt'de (*) haddi aşanları siz bilmiştiniz. Böylece biz de onlara demiştik ki: "Aşağılık maymunlar olun!"

(*) Sebt Yahudiler için haftanın dinlenme ve son günü olan cumartesi günüdür. Yahudiler sebt gününe şabat günü derler. Pazar günüyle başlayan haftanın 7. günü olan Cumartesi, mutlak bir iş görmezlik günü olarak saptanmış ve bu güne "Şabat" adı verilmiştir. Şabat, kutsal addedilen bir gün olarak bireyin her türlü mesleki işine ara verip kendini ibadet ve Tora (Tevrat) öğrenimi yoluyla Tanrı'ya özgü kılması yanında, ruhsal tarafını güçlendirmesinin beklendiği bir gündür. Şabat günü fiziki güç harcanacak herhangi bir iş yapılması dinen yasaklanmıştır. Şabat koşulları cuma günü, gün batımıyla başlayıp, cumartesi günü gün batımı sonrasına kadar devam eder. Şabat'la ilgili yasakların temelinde bütün işlerin durdurulması vardır.

66. Böylece biz onu, onun önündekilere (*) ve ondan sonra geleceklere bir ibret ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir öğüt kıldık.

(*) Dişil formdaki "ha", "o" zamiri 65.ayette bahsedilen maymun hadisesi için kullanılmaktadır. Önündekiler ifadesi de hadiseyi gören o zamanki yaşayanları belirtir.

67. Bir zamanlar Musa, kavmine demişti ki: "Muhakkak ki Allah size, bir inek boğazlamanızı emrediyor." Dediler ki: "Sen bizi alay konusu mu ediniyorsun?" Dedi ki: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım."

68. Dediler ki: "Bizim için Rabbine dua et! Bize açıklasın! O nedir?" Dedi ki: "Şüphesiz ki O diyor ki, muhakkak ki o çok yaşlı ve çok genç olmayan, bunun arasında orta yaşlı bir inehtir. O halde emredildiğiniz şeyi yapın!"

69. Dediler ki: “Bizim için Rabbine dua et! Bize açıklasın! Onun rengi nedir?” Dedi ki: “Şüphesiz O diyor ki, muhakkak ki o parlak sarı renkli bir inektir. Onun rengi bakanlara huzur verir.”

70. Dediler ki: “Bizim için Rabbine dua et! Bize açıklasın! O nedir? Muhakkak ki o inek bize müteşabih (*) geldi. Muhakkak ki biz, Allah dilerse, elbette doğruya ulaşacak kimseleriz.”

(*) Müteşabih demek birbirine benzeyen, benzeşen anlamına gelir. Ayrıca, manası tam olarak anlaşılmayıp tevil gerektiren, teşbih ile anlatılan ayetler içinde kullanılmaktadır. Böylece ayetteki mana, “İnek ineğe benzer / inekler birbirine benzer. Bu sebeple bu inek bize karışık geldi. Nasıl bir inek olduğunu tam olarak anlamadık.” şeklinde olur.

71. (Musa) dedi ki: “Muhakkak ki O diyor ki, gerçekten o (inek), toprağı süren bir zelil olmayan ve ekin sulamayan ve kendisinde bir leke bulunmayan, salınmış, serbest dolaşan bir inektir.” Dediler ki: “Şimdi gerçeğı getirdin.” Böylece onu boğazladılar. Neredeyse yapmıyorlardı.

72. Hani siz bir kimseyi öldürmüştünüz de onun hakkında çekişip duruyordunuz. Allah, gizlemekte olduğunuz şeyi ortaya çıkarandır.

73. Bunun üzerine dedik ki: “Onun (ineğın) bir parçasıyla ona (öldürülen kimseye) vurun!” İşte Allah, ölüleri böyle diriltir. Mucizelerini de size gösterir ki belki akıl edersiniz.

74. Sonra bunun ardından kalpleriniz katılaştı. Öyle ki o, taş gibidir veya katılık olarak daha şiddetlidir. Şüphesiz ki elbette kendisinden ırmaklar fışkıran taşlar vardır. Şüphesiz ki ondan, elbette yarılp da kendisinden su çıkanları vardır. Şüphesiz ki ondan, elbette Allah'ın korkusundan (haşyetinden) aşağı düşenleri vardır. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.

75. Şimdi siz, onların size iman edeceklerine tamah mı ediyorsunuz? Oysa onlardan bir grup vardır ki, Allah'ın sözünü iştirirler sonra onu akletmelerinin ardından, biliyorlarken, onu tahrif ederler.

76. İman edenlerle buluştukları zaman da derler ki: “İman ettik.” Onların bazıısı bazıısıyla baş başa kaldıkları zaman da derler ki: “Rabbimizin katında, onu size delil göstermeleri için mi Allah'ın size açtığını onlara anlatıyorsunuz? Siz akıl etmeyecek misiniz?”

77. Bilmezler mi? Muhakkak Allah, onların sakladıklarını ve açığa vurduklarını bilir.

78. Onlardan ümmiler (okuma yazma bilmeyenler) de vardır ki kuruntular dışında Kitap'ı bilmezler. Onlar sadece zanna kapılırlar.

79. Artık Kitap'ı kendi elleriyle yazan, sonra onu az bir karşılığa satmak için “Bu, Allah'ın katındandır.” diyen kimselere yazıklar olsun! Artık elleriyle yazdıklarından dolayı onlara yazıklar olsun! Kazandıklarından dolayı da onlara yazıklar olsun!

80. Dediler ki: “Sayılı günler dışında ateş bize asla dokunmayacaktır.” De ki: “Allah'ın katından, bir söz mü edindiniz? Öyleyse Allah, sözüne asla muhalefet etmeyecektir. Yoksa siz, Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?”

81. Hayır, aksine! Kim kötülük kazandıysa ve hataları onu kuşattıysa, işte onlar ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar orada sürekli kalacaklardır.

82. İman eden ve salih işler yapan kimseler, işte onlar, cennetin sahipleridir (cennetliklerdir). Onlar orada sürekli kalacaklardır.

83. Hani İsrailoğullarından “Allah’tan başkasına kulluk etmeyeceksiniz ve anne babaya ve yakınlık sahibi olanlara ve yetimlere ve yoksullara iyilik edeceksiniz ve insanlara iyiyi ve güzeli söyleyin ve salâtı (namazı) ikâme edin ve zekâtı verin!” diye kesin bir söz almıştık. Sonra sizden pek azınız hariç sırtınızı döndünüz. Zira sizler yüz çevirenlersiniz.

84. Hani sizden “Kanınızı dökmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız.” diye kesin bir söz almıştık. Sonra siz şahitlik ederek ikrar etmiştiniz.

85. Sonra siz öyle kimselersiniz ki birbirinizi öldürüyorsunuz ve içinizden bir grubu yurtlarından çıkarıyorsunuz. Onların aleyhine günahla ve düşmanlıkta yardımlaşıyorsunuz. Onları çıkarmak sizin üzerinize haram olduğu halde, eğer esirler olarak size gelirlerse onların fidyelerini veriyorsunuz. Şimdi siz Kitap’ın bazı kısmına inanıp bazısını inkâr mı ediyorsunuz? Artık içinizden bunu yapan kimselerin karşılığı, dünya hayatında rezillikten başka bir şey değildir ve kıyamet günü onlar, azabın en şiddetlisine çevrilirler. Allah sizin yapmakta olduğunuz şeylerden asla habersiz değildir.

86. İşte onlar, dünya hayatını ahiret karşılığında satın alanlardır. Artık onlardan azap hafifletilmez ve onlara yardım da edilmez.

87. Andolsun ki biz, Musa’ya Kitap’ı verdik ve onun ardından art arda resuller gönderdik. Meryem oğlu İsa’ya da açık seçik deliller verdik ve kendisini Ruh’ul-kudüs ile destekledik. Oysaki her ne zaman bir resul, nefislerinizin hoşlanmadığı bir şeyi size getirse, büyüklük tasladınız değil mi? Bir kısmını yalanladınız ve bir kısmını da öldürüyorsunuz.

88. “Bizim kalplerimiz kılıflıdır.” dediler. Hayır, aksine! İnkârları sebebiyle Allah onları lanetledi. Bundan dolayı çok az iman ederler.

89. Yanlarındakini doğrulayıcı olarak, Allah’ın katından kendilerine bir kitap geldiği zaman, önceden gerçeği örtüp inkâr edenlere karşı zafer istiyorlardı. Oysaki tanıyıp bildikleri şey onlara gelince, onu inkâr ettiler. Artık Allah’ın laneti gerçeği örtüp inkâr edenlerin üzerinedir.

90. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötü! Allah’ın indirdiğini kıskançlıkla inkâr ederler. Allah, kullarından dilediğine lütfundan indirir. Böylece azap üzerine azaba uğradılar. Kâfirlere alçaltıcı bir azap vardır.

91. Onlara “Allah’ın indirdiğine iman edin!” denildiği zaman “Bize indirilene inanırız.” dediler. Onun arkasındakini inkâr ederler. Hâlbuki o yanlarındakini doğrulayan bir haktır. De ki: “Eğer iman edenlerseniz, o halde daha önce niçin Allah’ın nebilerini öldürüyordunuz?”

92. Andolsun ki, Musa size açık seçik deliller getirdi. Sonra onun ardından, zalimler olarak, buzağı edindiniz.

93. Hani sizin kesin sözünüzü almıştık. Tûr’u da sizin üzerine kaldırmıştık. “Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve dinleyin!” (demiştik). “Dinledik ve isyan ettik.” demişlerdi. İnkârları sebebiyle kalplerine buzağı iştirildi. De ki: “Eğer iman edenlerseniz, imanınızın size emrettiği şey ne kötü!”

94. De ki: “Eğer Allah katındaki ahiret yurdu, insanlardan ayrı olarak özellikle size aitse o takdirde eğer doğru söyleyenlerseniz ölümü temenni edin!”

95. Ellerin takdim ettiği şeyler sebebiyle, onu (ölümü) ebedi olarak asla temenni etmeyeceklerdir. Allah, zalimleri en iyi bilendir.

96. Mutlaka sen onları, hayata karşı insanların en hırslısı olarak bulursun. Ortak koşanlardan her biri keşke binlerce sene ömür verilse diye arzu eder. Oysaki o (uzun ömür yaşamak) azaptan onu uzaklaştıracak değildir. Ve Allah, yapmakta olduklarını en iyi görendir.

97. De ki: “Kim Cebrail’e düşman olursa (bilsin ki) muhakkak o, Allah’ın izniyle, (Kur’an’ı) kendinden öncekileri doğrulayıcı ve insanlara yol gösterici ve bir müjde olarak senin kalbine indirdi.”

98. Kim Allah’a ve meleklerine ve resullerine ve Cebrail’e ve Mikail’e düşman olursa, (bilsin ki) o takdirde muhakkak ki Allah da gerçeği örtüp inkâr edenlere düşmandır.

99. Andolsun ki biz sana apaçık ayetler indirdik. Onu doğru yoldan çıkmış olanlardan başkası inkâr etmez.

100. Her ne zaman onlar, söz vererek sözleşme mi yaptılar? Onlardan bir grup onu bozar. Hayır, aksine! Onların çoğu iman etmezler.

101. Allah katından, onlarla beraber olanı doğrulayıcı bir resul, kendilerine geldiği zaman, kitap verilenlerden bir grup, Allah’ın Kitabı’nı bilmiyorlarmış gibi sırtlarının arkasına atıp görmezden geldi.

102. Süleyman'ın hükümdarlığı konusunda onlar, şeytanların okuduklarına uydular. Süleyman inkâr etmedi. Fakat şeytanlar, insanlara büyü ve Babil'de Harut ve Marut adlı iki meleğe indirileni öğreterek gerçeği örtüp inkâr ettiler. O iki melek, “Biz ancak bir fitneyiz (imtihan vesilesiyiz) sakın inkâr etme!” deyinceye kadar hiç kimseye birşey öğretmiyorlardı. Ne var ki onlar, kendisiyle erkek ve eşinin arasını açacakları şeyleri, o ikisinden öğreniyorlardı. Onlar, Allah'ın izniyle olanlar hariç, onunla bir kimseye, kesinlikle zarar verecekler değillerdi. Onlar kendilerine zarar vereni ve kendilerine fayda vermeyeni öğreniyorlardı. Andolsun onlar biliyorlardı ki onu satın alan kimseye, ahirette bir nasip yoktur. Ona karşılık kendilerini sattıkları şey gerçekten ne kötüdür! Keşke bilselerdi.

103. Keşke iman etselerdi ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı. Elbette Allah katından olan bir sevap daha hayırlıdır. Keşke bilselerdi.

104. Ey iman edenler! “Raina” (Bizi gözet!) demeyin ve “unzurna” (Bize bak!) deyin ve dinleyin! Acıklı azap kâfirler içindir.

105. Kitap ehlinde gerçeği örtüp inkâr eden kimseler ve ortak koşanlar, Rabbinizden size çokça hayır indirilmesini arzu etmezler. Allah, rahmetini dilediği kimseye özel kılar. Allah, büyük lütuf sahibidir.

106. Biz bir ayeti yürürlükten kaldırırsak veya unutturursak, ondan daha hayırlısını veya onun bir benzerini getiririz. Allah'ın her şeye gücü yeten olduğunu bilmedin mi?

107. Bilmedin mi? Muhakkak ki Allah, göklerin ve yerin hükümdarlığı kendisine ait olandır. Sizin için Allah'ın yarattığı astlarından bir veli (Sahip, malik, evliya, koruyucu, muhafaza eden, gözetici, dost) ve bir yardımcı yoktur.

108. Yoksa siz resulünüzü, önceden Musa'nın sorguya çekildiği gibi sorguya çekmek mi istiyorsunuz? Kim de inkârı imanla değiştirirse, artık dümdüz doğru yoldan sapmıştır.

109. Kitap ehlinde çoğu arzu etti ki gerçeğin kendilerine açıklanmasının ardından, özlerinden gelen bir kıskançlıkla, imanınızdan sonra, sizi, keşke inkâr edenler haline çevirseler. Allah, emrini getirinceye kadar artık affedin ve hoşgörün! Muhakkak ki Allah, her şeye gücü yetendir.

110. Salâtı (namazı) ikâme edin ve zekâtı verin! Kendiniz için bir hayır olarak önden ne gönderirseniz, onu Allah katında bulacaksınız. Şüphesiz ki Allah, yapıyor olduklarınızı en iyi görendir.

111. Dediler ki: “Yahudi veya Nasranî (Hıristiyan) olan kimselerden başkası cennete asla giremeyecek.” Bu onların kuruntularıdır. De ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz kesin kanıtınızı getirin!”

112. Hayır, aksine! Kim muhsin olarak yüzünü (bütün varlığı ve benliğiyle kendini) Allah’a teslim ederse artık onun, Rabbi katında ödülü vardır. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

113. Kitap’ı okuyor oldukları halde Yahudiler dedi ki: “Nasranîler hiç bir şey üzerinde değildir.” (*) Nasranîler de dedi ki: “Yahudiler hiç bir şey üzerinde değildir.” Bunun gibi bilmeyen kimseler de onların sözlerinin benzerini söyledi. Artık Allah, hakkında ihtilafa düştükleri şeylerde, kıyamet günü, aralarında hükmeder.

(*) “Nasranîler” ifadesi Hıristiyanlar için kullanılmaktadır. Hiçbir şey üzerinde değil demek, doğru, temeli sağlam, Allah katında kabul edilmiş, muteber, tutarlı bir inanca sahip değiller demektir.

114. İçinde Allah’ın isminin anıldığı, Allah’ın mescitlerini engelleyen ve onun yıkımında çabalayan kişiden daha zalim kimdir? İşte onlar var ya, ona (mescitlere) girmeleri onlar için söz konusu değildir. Ancak korka korka (girerler). Onlar için dünyada bir rezillik ve onlar için ahirette büyük bir azap vardır.

115. Doğu ve batı Allah’ındır. O halde her nereye dönerseniz artık Allah’ın yüzü oradadır. Muhakkak ki Allah her şeyi kuşatan, lütfu geniş olandır, her şeyi en iyi bilendir.

116. Dediler ki: “Allah çocuk edindi.” O her türlü noksanlıktan münezzehtir. (*) Hayır, aksine! Göklerdekiler ve yerdekiler O’na aittir. Hepsi O’na boyun eğenlerdir.

(*) Münezzehe demek arı, duru, temiz, uzak tutulan, uzak demektir. Yani “Allah her türlü noksanlıklardan uzaktır.” demektir.

117. Gökleri ve yeri örneği olmadan yaratandır. Ve bir işe hükmettiğinde o zaman ona, sadece “Ol!” der o da hemen olur.

118. Bilmeyen kimseler dedi ki: “Allah bizimle konuşsaydı veya bize bir mucize gelseydi ya!” İşte böyle, onlardan öncekiler de onların sözlerinin

benzerini söylemişti. Onların kalpleri birbirine benzeşti. Muhakkak biz ayetleri, şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanan bir kavim için ayrıntılı olarak açıkladık.

119. Muhakkak ki biz seni, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gerçek ile gönderdik. Sen, Cehim'in sahiplerinden (cehennemliklerden) sorguya çekilmezsin.

120. Sen onların dinine tabi olana kadar Yahudiler ve Nasranîler senden asla razı olmayacaklar. De ki: "Muhakkak ki Allah'ın hidayeti, hidayetin ta kendisidir." İlimden sana gelenden sonra, eğer gerçekten onların heveslerine uyarsan, Allah'tan senin için bir veli ve bir yardımcı yoktur.

121. Kendilerine Kitap'ı verdiklerimiz onu, okunuşunun hakkını vererek okurlar. İşte onlar ona inanırlar. Kim onu inkâr ederse işte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

122. Ey İsrailoğulları! Sizi nimetlendirdiğim nimetimi hatırlayın! Muhakkak ki ben sizi, âlemlere üstün kıldım.

123. Bir kimsenin hiçbir kimseden dolayı bir şeyle cezalandırılmayacağı ve kimseden fidye kabul edilmeyeceği ve şefaatin hiç kimseye yarar sağlamayacağı ve onların hiçbir yardım göremeyecekleri o günden sakının!

124. Hani Rabbi, İbrahim'i kelimelerle imtihan etmişti de o da onları tamamlamıştı. Dedi ki: "Muhakkak ki ben seni, insanlara imam kılanım." Dedi ki: "Soyumdan da" Dedi ki: "Zalimler ahdime ulaşamaz."

125. Hani o evi, insanlar için, sevap kazanılan ve emniyetli bir yer kılmıştık. Siz de İbrahim'in makamından bir salât (namaz) yeri edinin! İbrahim ve İsmail'e de "Tavaf edenler ve kendini ibadete verenler ve rükû secde edenler için evimi temizleyin!" diye ahit vermiştik.

126. O zaman İbrahim de demişti ki: "Rabbim! Bunu güvenli bir belde kıl ve onun halkından Allah'a ve ahiret gününe inanan kimseleri, çeşitli ürünlerden rızıklandır!" (Allah) dedi ki: "Kim gerçeği örtüp inkâr ederse artık onu az bir süre faydalandırırım sonra ateşin azabına maruz bırakırım. Ne kötü bir varış yeri!"

127. O zaman İbrahim ve İsmail evin temellerini yükseltiyordu. "Rabbimiz, bizden kabul et! Muhakkak ki sen, her şeyi işiten ve her şeyi bilen ta kendisisin."

128. “Rabbimiz! Bizi sana teslim olan iki Müslüman ve soyumuzdan da sana teslim olan bir ümmet kıl ve bize menasiklerimizi / en içten, en temiz ibadet yöntemlerimizi (*) göster ve tövbemizi kabul et! Muhakkak ki sen, tövbeleri cömertçe kabul eden, çok merhametli olanın ta kendisisin.”

(*) Ayette geçen “Menasik” ifadesi Nüsuk’tan gelir ki nüsuk, içerisine şirk, riya, çıkar karışmamış ibadetin en hası demektir. İbadet yöntemleri ve ibadetlerin yapıldığı yer anlamına gelir. Bu ayette yöntemler olarak kullanılması daha uygundur.

129. “Rabbimiz! Onlara senin ayetlerini okuyan ve onlara Kitap’ı ve Hikmet’i öğreten ve onları manevi kirlerden arındıran, onların içinde, kendilerinden olan bir resul çıkar. Muhakkak ki sen, güçlü ve üstün, hüküm ve hikmet sahibi olanın ta kendisisin.”

130. Kendini bilmezden başka kim, İbrahim’in dininden başkasına rağbet eder? Andolsun ki biz onu, dünya’da seçmiştik. Muhakkak ki o, ahirette de elbette salihlerdendir.

131. Rabbi ona “Teslim ol!” dediği zaman “Âlemlerin Rabbi’ne teslim oldum.” demişti.

132. İbrahim de oğullarına onu vasiyet etti. Yakup da. “Oğullarım! Muhakkak ki Allah sizin için bu dini seçti. Öyleyse siz, Müslümanlar olmanızın dışında bir halde, kesinlikle ölmeyin!”

133. Yoksa siz, ölüm Yakup’a geldiğinde, şahitler mi oldunuz? Hani oğullarına demişti ki: “Benim ardımdan neye kulluk edeceksiniz?” Dediler ki: “Tek bir ilah olan senin ilahına ve ataların İbrahim’in ve İsmail’in ve İshak’ın ilahına kulluk edeceğiz ve biz O’na teslim olanlarız.”

134. İşte bunlar gelip geçmiş bir ümmettir. Kazandıkları kendilerine ve sizin kazandıklarınız da sizedir. Siz onların yapmakta oldukları şeylerden sorguya çekilmeyeceksiniz.

135. Dediler ki: “Yahudi veya Nasranî olun! Doğru yolu bulursunuz.” De ki: “Hayır, aksine! Hanif olarak (tek bir Allah’a inanmış olarak), İbrahim’in dinine uyalım! O, Allah’a ortak koşanlardan da değildi.”

136. Deyin ki: “Allah’a ve bize indirilene ve İbrahim’e ve İsmail’e ve İshak’a ve Yakup’a ve torunlarına indirilene ve Musa’ya ve İsa’ya

verilene ve Rablerinden nebilere verilene iman ettik. Onların arasından hiç birini ayırt etmeyiz ve biz O'na teslim olanlarız.”

137. Artık onlar, sizin ona iman ettiğinizin benzeriyle inanırlarsa, gerçekten doğru yolu bulmuşlardır. Eğer sırtını dönerlerse artık onlar, sadece ayrılık içindedir. Onlara karşı Allah sana yetecektir. O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

138. Allah'ın boyası (*)! Boyaca Allah'tan daha güzel kimdir? Biz ancak O'na kulluk ederiz.

(*) Hristiyanlar çocuklarını ma'mudiye dedikleri sarımtırak bir suya daldırırlar. Buna ta'mid yani vaftiz denir. Allahu Teâla ise Hristiyanların bu işine karşı Müslümanlara tevhitte ve resuller arasında hiç fark gözetmeksizin iman etmelerini emreder. Allah'ın boyası İslam'dır. Böylece yapay boyalar ile yapılan su ile vaftiz reddedilir. Allah boyasına bakınız, zira Allah'ın boyasından daha güzel kimin boyası vardır?

139. De ki: “Allah hakkında bizimle tartışıyor musunuz? O, bizim de Rabbimizdir ve sizin de Rabbinizdir. Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız da size aittir. Biz O'na, gönülden bağlı olanlarız.”

140. Yoksa siz, muhakkak İbrahim ve İsmail ve İshak ve Yakup ve torunlarının, Yahudi veya Nasranî olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: “Siz mi en iyi bilersiniz yoksa Allah mı?” Allah'tan kendisine ulaşmış bir tanıklığı gizleyen kimseden daha zalim kimdir? Allah, yapmakta olduklarınızdan habersiz değildir.

141. İşte bunlar gelip geçmiş bir ümmettir. Kazandıkları kendilerine ve sizin kazandıklarınız da sizedir. Siz onların yapmakta oldukları şeylerden sorguya çekilmeyeceksiniz.

142. İnsanlardan beyinsizler diyecekler ki: “Onları, üzerinde oldukları kiblelerinden ne çevirdi?” De ki: “Doğu ve batı Allah'a aittir. O, dilediğini doğru yola iletir.”

143. İşte böyle! Biz sizi, insanlar üstüne şahitler olmanız ve resulün de sizin üstünüze şahit olması için orta bir ümmet kıldık. Biz senin de üzerinde bulunduğun yönü, kim iki ökçesi üstünde geri dönecek ve kim de resule uyacak diye bilmek istememizin dışında başka bir şey için kible kılmadık. Muhakkak ki bu, Allah'ın doğru yola erıştirdiği kimselere hariç, elbette büyük (bir olay) oldu. Allah imanınızı işe yaramaz hale getirecek değildir. Muhakkak ki Allah, insanlara karşı gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir.

144. Muhakkak biz, yüzünün göğe doğru dönüp durduğunu görüyoruz. Mutlaka seni, kendisinden razı olduğun bir kibleye döndürürüz. Artık yüzünü Mescidi Haram yönüne döndür! Her neredesiniz artık yüzlerinizi onun yönüne döndürün! Muhakkak ki kitap verilenler çok iyi bilirler. Şüphesiz o, Rablerinden bir gerçektir ve Allah, onların yapıyor olduklarından habersiz değildir.

145. Eğer gerçekten sen, kitap ehline her türlü mucizeyi getirsen de senin kiblene uymazlar ve sen de onların kiblesine uyacak değilsin ve onların bazıları da bazısının kiblesine uyacak değildir. Eğer gerçekten sen, ilimden sana gelenin ardından, onların arzularına uyarsan, muhakkak ki sen, işte o zaman kesinlikle zalimlerden olursun.

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu oğullarını tanıdıkları gibi tanır. Muhakkak ki onlardan bir grup, biliyorlarken, elbette gerçeği gizlerler.

147. Gerçek Rabbindendir. O halde sakın kuşkuya düşenlerden olma!

148. Herkes için ona dönmüş olduğu bir yön vardır. O halde hayırlarda yarışın! Her nerede olursanız Allah sizi bir araya getirir. Muhakkak ki Allah her şeye gücü yetendir.

149. Nereden çıkarsan çık, artık yüzünü Mescidi Haram yönüne döndür! Muhakkak ki o, elbette Rabbinden bir gerçektir. Allah, yapıyor olduklarınızdan habersiz değildir.

150. Nereden çıkarsan çık, artık yüzünü Mescidi Haram yönüne döndür! Onlardan zulmeden kimseler hariç, insanların sizin aleyhinize bir delili olmaması için, her neredesiniz, artık yüzlerinizi onun yönüne döndürün! Artık onlara korku (haşyet) duymayın, bana korku (haşyet) duyun ki üzerinizdeki nimetimi de tamamlayayım! Belki de siz doğru yolu bulursunuz.

151. Nitekim aranızda, size ayetlerimizi okuyan ve sizi manevi kirlerden temizleyen ve size kitabı ve hikmeti öğreten ve size hiç bilmiyordunuz şeyleri öğreten sizden bir resul gönderdik.

152. Artık beni zikredin ki ben de sizi zikredeyim ve bana şükredin ve beni inkâr etmeyin!

153. Ey iman edenler! Sabır ve salâtle (duayla) yardım isteyin! Muhakkak ki Allah sabredenlerle beraberdir.

154. Allah yolunda öldürülenler için “ölüler” demeyin! Hayır, aksine! Onlar dirilerdir. Fakat siz farketmiyorsunuz.

155. Mutlaka sizi, korkudan ve açlıktan bir şeyle ve mallardan ve canlardan ve mahsullerden bir noksanlık ile imtihan ederiz. Sabredenleri de müjdele!

156. Onlar ki kendilerine bir musibet isabet ettiği zaman “Muhakkak ki biz, Allah’a aitiz ve muhakkak ki biz, O’na döneceğiz.” derler.

157. İşte onlar var ya! Onların üzerine Rablerinden salavât (destek ve yardımlar) ve bir rahmet vardır. İşte onlar var ya! Doğru yolu bulanların ta kendileridir.

158. Muhakkak ki Safa ve Merve Allah’ın işaretlerindendir. Öyleyse kim evi (Kâbe’yi), hac ederse veya umre yaparsa artık o ikisini tavaf etmesinde onun üzerine bir günah yoktur ve kim de içinden gelerek, nafile olarak bir hayır işlerse, muhakkak ki Allah, teşekkür edendir, her şeyi bilendir.

159. Şüphesiz ki insanlara onu Kitap’ta açıkça beyân etmemizden sonra, apaçık delillerden indirdiğimiz şeyleri ve hidayeti gizleyen kimselere, işte onlara, Allah lânet eder. Lânet edenler de onlara lânet eder.

160. Tövbe edenler ve hallerini düzeltenler ve gerçeği açıklayanlar hariç. İşte onların tövbelerini kabul ederim ve ben, tövbeleri çok kabul ederim, merhametliyim.

161. Muhakkak ki eğer gerçeği örtüp inkâr edenler, inkâr ettikleri halde ölürlerse işte onlar var ya! Allah’ın ve meleklerin ve bütün insanların laneti onların üzerinedir.

162. Onun içinde sürekli kalacaklardır. Azap onlardan hafifletilmez ve onlar bakılmazlar (aranıp sorulmazlar).

163. Sizin ilâhınız da tek bir ilâhtır. Rahman ve Rahim olan O’ndan başka ilâh yoktur.

164. Muhakkak ki göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinde ve insanlara fayda veren şeylerle denizde akıp giden gemilerde ve Allah’ın gökten indirdiği sudan olma şeylerde böylece onunla, ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve orada her çeşit canlılardan yaymasında ve rüzgârları çevirmesinde ve gök ve yer

arasında emre memur edilen bulutlarda, aklını kullanan bir kavim için gerçekten deliller vardır.

165. İnsanlardan kimisi, Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından putlar edinir. Allah sevgisi gibi onları severler. İman eden kimselerse, Allah'a sevgi olarak daha şiddetlidir. Keşke zulmedenler, azabı gördüklerinde, kuvvetin tamamen Allah'a ait olduğunu görselerdi. Allah, azabın en şiddetlisine sahip olandır.

166. İşte o zaman uyulanlar, uyanlardan uzaklaştı. Azabı da gördüler. Onlarla olan bağlar da kesildi / koptu.

167. Uyanlar dedi ki: “Keşke bizim için (dünyaya dönüş) bir kere daha olsaydı da bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık.” İşte böylece Allah, yaptıklarını pişmanlıklar olarak onlara gösterir. Onlar ateşten çıkacaklar da değildir.

168. Ey insanlar! Yeryüzündeki helal, temiz şeylerden yiye! Şeytanın adımlarına da uymayın! Muhakkak o, sizin için apaçık bir düşmandır.

169. O size, ancak kötülüğü ve hayâsızlığı ve size, Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

170. Onlara “Allah'ın indirdiği şeye tabi olun!” denildiğinde “Hayır, aksine! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye tabi oluruz.” derler. Ya onların babaları, bir şey akıl edemediyse ve doğru yolu bulamadıysalar?

171. Gerçeği örtüp inkâr eden kimselerin örneği, bağırmadan ve çağırmadan başka bir şey işitmeyen şeylere (hayvanlara) haykıran kimsenin örneği gibidir. Sağırdırlar, dilsizdirler, ködürler. Zira onlar akıl etmezler.

172. Ey iman edenler! Sizi rızıklandırdığımız şeylerin temizlerinden yiye ve eğer yalnızca O'na kulluk ediyorsanız Allah'a şükredin!

173. Allah size sadece ölüyü (leşi) ve kanı ve domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesileni haram kıldı. Her kim sınırı aşmaksızın ve başkasının hakkına tecavüz etmeksizin zorda kalırsa, o takdirde onun üzerine bir günah yoktur. Muhakkak ki Allah çok affedicidir, çok merhametlidir.

174. Muhakkak ki Allah'ın Kitap'tan indirdiği şeyi gizleyen ve onu az bir ücret karşılığı satan kimseler, işte onlar, karınlarında ateşten başka bir

şey yemezler ve kıyamet günü Allah onlarla konuşmaz ve onları arındırmaz ve onlar için korkunç bir azap vardır.

175. İşte onlar, doğru yola karşılık sapkınlığı ve affedilmeye karşılık azabı satın alan kimselerdir. Ateşe karşı onların böylesine sabırlı (istekli) olması da nedir?

176. İşte bu, Allah'ın, Kitap'ı hak ile indirmiş olması sebebiyledir. Muhakkak ki Kitap hakkında ihtilâfa düşenler, kesinlikle uzak bir ayrılık içindedirler.

177. Yüzlerinizi doğu ve batı yönüne çevirmeniz iyilik değildir. Bununla birlikte iyilik, kişinin, Allah'a ve ahiret gününe ve meleklerle ve kitaplara ve peygamberlere inanması ve akrabaya ve yetimlere ve yoksullara ve yolda kalmışlara ve dilenenlere ve özgürlüğüne kavuşmak gayretinde olanlara sevdiği maldan vermesi ve salâtı (namazı) ikâme etmesi ve zekâtı vermesidir. Söz verdikleri zaman sözlerine vefalı olanlar ve sıkıntıda ve hastalıkta ve şiddetli savaş anında sabırlı olanlar, işte onlar doğru sözlü olan kimselerdir. İşte onlar, Allah'a karşı gelmekten sakınanların ta kendileridir.

178. Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında üzerinize kısas yazıldı. Hür ile hür ve köleyle köle ve dişiyle dişi. Bu durumda kimin lehinde kardeşi tarafından bir şey affedilirse artık yapılması gereken örfü uymak ve ona güzellikle ödemektir. Bu Rabbinizden bir hafifletme ve bir merhamettir. Artık kim bundan sonra haddi aşarsa, onun için elem verici bir azap vardır.

179. Ey akıl sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır. Umulur ki korunursunuz.

180. Sizden birine ölüm geldiğinde, eğer bir hayır bırakırsa, üzerinize yazılan, ana babaya ve akrabaya, örfü uygun, takva sahipleri üstüne bir hak olarak, vasiyette bulunmaktadır.

181. Artık kim onu işittikten sonra onu değiştirirse, o takdirde onun günahı, sadece onu değiştirenlerin üzerinedir. Muhakkak ki Allah her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.

182. Kim vasiyet edenden dolayı hataya meyletmesinden veya günaha girmesinden korkarsa, bunun üzerine onların aralarını düzeltirse artık

onun üzerine bir günah yoktur. Muhakkak ki Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

183. Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilerin üzerine yazıldığı gibi sizin üzerinize de yazıldı. Umulur ki korunup sakınırsınız.

184. Sayılı günler olarak. Sizden kim hasta veya yolculuk üzere olursa, o takdirde sayı başka günlerden tamamlanır. Ona zorlukla güç yetirenlerin üzerine düşen, fidye olarak, bir yoksulu doyurmaktır. Artık kim gönülden gelerek bir hayır yaparsa, bu onun için hayırlıdır. Eğer bilseydiniz, oruçlu olmanız, sizin için daha hayırlıdır.

185. Ramazan ayı ki, insanlar için bir rehber ve doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an, onda indirilmiştir. Artık sizden kim bu aya şahit olduysa, o zaman onu, oruçlu geçirsin! Kim de hasta veya yolculuktaysa, o takdirde sayı başka günlerde tamamlanır. Allah sizin için kolaylık ister ve sizin için zorluk istemez. Bu sayıyı tamamlamanız ve sizi hidayete erdirdiği şeye karşılık Allah'ı yüceltmeniz içindir. Umulur ki siz, şükredersiniz.

186. Kullarım sana benden sorarsa, muhakkak ki ben çok yakınım. Dua edenin duasına, bana dua ettiği zaman icabet ederim. Öyleyse onlar da bana icabet etsinler ve bana iman etsinler! Umulur ki onlar, doğru yolu bulurlar.

187. Oruç gecesı kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar, sizin için bir elbise ve siz de onlar için bir elbisesiniz. Allah sizin kendinize ihanet etmekte olduğunuzu bildi de tövbelerinizi kabul etti ve sizi affetti. Artık şimdi onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdığı şeyi arayın! Beyaz iplik, siyah iplikten, tan yerinden size seçilinceye (belli oluncaya) kadar yiyin için sonra orucu geceye tamamlayın! Mescitlerde itikâfta olduğunuz halde, onlara yaklaşmayın! İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Artık ona yaklaşmayın! İşte Allah, ayetlerini insanlara böyle açıklar. Umulur ki korunurlar.

188. Ve mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin ve siz biliyorken, insanların mallarından bir kısmını, günah ile yemeniz için, onu (rüşvet olarak) hâkimlere aktarmayın!

189. Sana hilallerden soruyorlar. De ki: "O, insanlar ve hac için vakit ölçüleridir." İyilik, evlere arkalarından girmenizle olmaz fakat iyilik, kişinin takva sahibi olmasıdır. Evlere kapılarından girin ve Allah'a karşı gelmekten sakının! Umulur ki siz, kurtuluşa erersiniz.

190. Size savaş açan kimselerle Allah yolunda savaşın ve haddi aşmayın! Muhakkak ki Allah, haddi aşanları sevmez.

191. Onları ele geçirdiğiniz yerde öldürün ve onların sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın! Fitne öldürmekten daha kötüdür. Mescidi Haram'da, onun içinde, onlar size karşı savaşınca kadar siz de onlara karşı savaşmayın! Fakat eğer size karşı savaşlırlarsa hemen onları öldürün! İşte bu, gerçeği örtüp inkâr edenlerin karşılığıdır.

192. Bundan sonra eğer son verilerse artık muhakkak ki Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

193. Fitne kalmayınca ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Bundan sonra eğer son verilerse o takdirde zulmedenlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194. Haram aya haram ay! Hürmetler de karşılıklıdır. O halde, kim üzerinize saldırırsa o takdirde siz de size saldırdığı şeyin aynısıyla onun üzerine saldırın! Allah'tan sakının ve Allah'ın kendisine karşı gelmekten sakınanlarla beraber olduğunu bilin!

195. Allah yolunda infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın) ve kendinizi ellerinizle tehlikeye atmayın ve iyilik yapın! Muhakkak Allah, iyilik yapanları sever.

196. Haccı ve umreyi Allah için tamamlayın! Eğer engellenirseniz, kolayınıza gelen kurban yeterlidir. Kurban, yerine ulaşana kadar başlarınızı tıraş etmeyin! Sizden hasta olan veya başından rahatsızlığı bulunan kimse bu durumda oruçtan veya sadakadan veya kurbandan fidye vermesi gerekir. Güvene kavuştuğunuzda, hacca kadar umreden yararlanmak isteyen artık kolayına gelen kurbanı kessin! Fakat bunu bulamayan kimse de hacda üç gün ve yedisi döndüğünüzde olmak üzere oruç tutsun! Bu tam on gündür. Bu, ailesi Mescidi Haram'da hazır bulunmayan (oturmayan) kişi içindir. Allah'tan sakının ve Allah'ın azabın en şiddetlisine sahip olduğunu bilin!

197. Hac, bilinen aylardadır. Kim o aylarda haccı kendisine gerekli kılsa o takdirde hacda kadına yaklaşmak ve kötülüğe sapmak ve kavgaya etmek yoktur. İyilik olarak yaptığınızı da Allah bilir. Azık edinin! Fakat muhakkak ki azığın en güzeli takvadır. Benden de sakının ey akıl sahipleri!

198. Rabbinizden bir lütuf ve bereket istemenizde sizin üzerinize bir günah yoktur. Öyleyse Arafat'tan ayrılıp akın ettiğinizde artık Meş'arıl Haram' da (*) Allah'ı zikredin! Ve O'nu, size gösterdiği gibi zikredin! Doğrusu siz, bundan önce gerçekten sapkınlardan idiniz.

(*) Meş'ar demek bilmek, anlamak, hissetmek anlamındaki şuur mastarının yer ismidir. Hissetme, duyma, bilme yeri, hac sırasında ziyaret edilecek yerlerden her birisine denir. Harâm ise yasak, saygı duyulan demektir. Meş'aru'l-Harâm tamlaması da sözlükte saygıya değer, ibadet alâmeti taşıyan yerler anlamına gelir ki Müzdelife'nin başka bir adı yanında, Meş'aru'l-Harâm, Müzdelife'de bulunan ve Cebel-i Kuzâh / Kuzah dağı da denilen, üzerinde "mikade" adlı silindir biçiminde bir taş olan tepenin de adıdır.

199. Sonra insanların akın edip döndüğü yerden, siz de dönün ve Allah'tan af dileyin! Şüphesiz ki Allah çok affedendir, çok merhametli olandır.

200. Gerekli ibadetlerinizi bitirdiğiniz zaman artık babalarınızı andığınızı gibi veya daha kuvvetli bir zikirle Allah'ı zikredin! Fakat insanlardan kim “Rabbimiz, bize dünyada ver!” derse, onun için, ahirette bir nasip yoktur.

201. Onlardan kim de “Rabbimiz, bize dünyada iyilik ver ve ahirette iyilik ver ve bizi ateşin azabından koru!” derse,

202. İşte onlar var ya! Onlara kazandıklarından bir nasip vardır. Allah, hesabı çabuk görendir.

203. Allah'ı sayılı günlerde zikredin! Artık kim iki gün içinde acele edip (Mina'dan Mekke'ye) dönerse, ona günah yoktur. Kim de geri kalır geciktirirse, ona da günah yoktur. Bu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve O'na toplanacağınızı bilin!

204. İnsanlardan öylesi vardır ki, onun dünya hayatına ilişkin sözü senin hoşuna gider ve o kalbindekine Allah'ı tanık tutar. Oysaki o, düşmanların en yamanıdır.

205. Ayrıldığı zaman da yeryüzünde fesat çıkarmak ve ekini ve nesli yok etmek için işe koyulur. Allah bozgunculuğu sevmez.

206. Ona “Allah'tan kork!” denildiğinde, gurur onu günahla yakalar. Artık ona, cehennem yeter. Gerçekten ne kötü bir istirahat yeri!

207. İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah'ın rızasını aramak için nefsinı satar. Allah, kullara çok şefkatli olandır.

208. Ey iman edenler! Topluca İslâm'a girin ve şeytanın adımlarına uymayın! Muhakkak ki o, sizin için apaçık bir düşmandır.

209. Artık size gelen apaçık delillerin ardından kayarsanız o takdirde bilin ki Allah'ın mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

210. Onlar, ne olursa olsun, Allah'ın ve meleklerin buluttan gölgeler içinde, onlara gelmesini ve işin bitirilmesini mi gözlüyorlar? Bütün işler ve oluşlar Allah'a döndürölür.

211. İsrailoğullarına sor! Onlara apaçık delil olan mucizeden kaç tane verdik? Ve kim Allah'ın nimetini, ona gelen şeyin ardından değiştirirse o takdirde muhakkak ki Allah azabın en şiddetlisine sahip olandır.

212. Dünya hayatı gerçeği örtüp inkâr edenlere süslü gösterildi. Onlar, iman edenlerle alay ederler. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kıyamet günü onların üstlerindedir. Allah dilediği kimseyi hesapsız rızıklandırır.

213. İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak nebileri gönderdi ve onlarla beraber, hakkında anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, insanlar arasında hüküm vermesi için, hak ile Kitap'ı indirdi. Onlara apaçık deliller olarak gelen şeyin ardından, aralarındaki kıskançlıktan dolayı, kendilerine onun (kitabın) verildiği kimseler, onun hakkında ihtilafa düştü. Bunun üzerine Allah, iman edenleri, hakkında ihtilafa düştükleri hak olan şeyler için, kendi izniyle doğruya ilettiler. Allah dilediği kimseyi doğru yola ulaştırır.

214. Yoksa siz, sizden önce gelip geçmiş olanların halinin benzeri, size henüz gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara şiddetli belâlar ve zorluklar dokundu ve öyle ki, resul ve onunla beraber olan iman edenler "Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek kadar sarsıldılar. Dikkat edin! Şüphesiz ki Allah'ın yardımı yakındır.

215. Sana neyi infak edeceklerini (ihtiyaç sahiplerine harcayacaklarını) soruyorlar. De ki: "İyilik olarak her ne infak ettiysen, ana baba ve akrabalar ve yetimler ve yoksullar ve yolda kalanlar içindir. İyilik olarak her ne yaptysan, Allah onu en iyi bilendir."

216. Sizin için hoş olmayan çirkin bir şey olduğu hâlde, savaş üzerinize yazıldı. Sizin için hayırlı olduğu halde, bir şeyi çirkin görmeyiz mümkündür ve sizin için şer olduğu halde, bir şeyi sevmeniz mümkündür. Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

217. Sana haram aydan, onda savaşmaktan soruyorlar. De ki: “O ayda savaşmak büyüktür (günahtır). Allah yolundan alıkoymak ve onu inkâr etmek ve Mescidi Haram ve onun halkını ondan çıkarmak Allah katında daha büyüktür (daha büyük günahtır). Ve fitne öldürmekten daha büyüktür. Eğer güçleri yetse, sizi dininizden çevirinceye kadar, sizinle savaşmaya devam ederler. Artık sizden her kim dininden irtidat ederse (dönerse), sonra da kâfir olduğu halde ölürse, artık işte onlar var ya! Onların bütün amelleri dünyada ve ahirette boşa gider ve işte onlar, ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onda sürekli kalacaklardır.

218. Muhakkak ki iman edenler ve hicret edenler ve Allah yolunda cihat edenler, işte onlar, Allah'ın rahmetini umarlar. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

219. Sana şarap ve kumar hakkında sorarlar. De ki: “Bu ikisinde insanlar için büyük bir günah ve faydalar vardır. Ama ikisinin günahı ikisinin faydasından daha büyüktür.” Sana neyi infak edeceklerini (ihtiyaç sahiplerine harcayacaklarını) soruyorlar. De ki: “İhtiyaçtan arta kalanı.” İşte Allah ayetleri size böyle açıklar. Umulur ki derin derin düşünürsünüz,

220. Dünya ve ahiret hakkında. Sana yetimlerden de soruyorlar. De ki: “İslâh etmek onlar için hayırlıdır. Eğer onlara karışırsanız (bir arada yaşarsanız) artık onlar sizin kardeşlerinizdir.” Allah, bozguncuyu ıslah edenden bilir (ayırt eder). Eğer Allah dileseydi, sizi sıkıntıya sokardı. Muhakkak ki Allah, mutlak üstündür, hikmet ve hüküm sahibidir.

221. Müşrik kadınları, onlar iman edinceye kadar nikâhlamayın! Kesinlikle iman eden bir cariye, hoşunuza gitse bile müşrik bir kadından daha hayırlıdır. Müşrik erkeklerle de onlar iman edinceye kadar nikâhlanmayın! Kesinlikle iman eden bir köle, hoşunuza gitse de müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. İşte onlar, ateşe çağırır. Allah da cennete ve izniyle bağışlanmaya çağırır. Ayetlerini de insanlar için apaçık beyan eder, umulur ki onlar, düşünüp öğüt alırlar.

222. Sana adet halinden sorarlar. De ki: “O bir sıkıntıdır. Bu yüzden adetli halde kadınlardan ayrı durun ve onlar temizleninceye kadar kendilerine yaklaşmayın! İyice temizlendikleri zaman artık Allah'ın size

emrettiği yerden onlara gelin!” Muhakkak ki Allah, çok tövbe edenleri sever ve iyice temizlenenleri sever.

223. Kadınlarınız sizin için bir tarladır. O halde tarlanıza nereden dilerseniz öyle gelin! Kendiniz için önceden bir şeyler gönderin ve Allah’tan sakının ve muhakkak O’na ulaşacağınızı bilin! İman edenleri de müjdele!

224. İyilik etmeniz ve sakınmanız ve insanların arasını düzeltmeniz için yaptığınız yeminlerinize, Allah’ı bir engel (bir bahâne) kılmayın! Allah, her şeyi duyardır, her şeyi bilendir.

225. Allah sizi yeminlerinizdeki boş sözler sebebiyle sorumlu tutmaz fakat sizi kalplerinizin kazandığı şey sebebiyle sorumlu tutar. Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

226. Kadınlarından ilâ edenler (*) için dört ay bekleme vardır. Fakat dönerlerse muhakkak ki Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

(*) İlâ edenler, kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenler demektir.

227. Eğer boşanmaya kesin karar verirlerse, o takdirde muhakkak ki Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

228. Boşanmış kadınlar kendi kendilerine üç kuru’ (adet veya temizlik müddeti) beklerler. Eğer Allah’a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah’ın onların rahimlerinde yarattığını gizlemeleri, onlara helâl olmaz. Eğer onların kocaları barışmak isterlerse, bu süre içinde onları geri almaya daha çok hak sahibidirler. Kadınlar da örfе uygun olarak, kendilerine düşen sorumlulukların benzerine (benzer haklara) sahiptir. Erkeklere de kadınların üzerinde, bir derece (daha fazla haklar) vardır. Allah mutlak üstündür, hikmet ve hüküm sahibidir.

229. Boşanma iki keredir. Sonrasında örfе uygun tutmak veya güzelliikle serbest bırakmak vardır. Onlara verdiğinizden bir şeyi almanız size helal olmaz. O ikisinin Allah’ın sınırlarını yerine getiremeyeceklerinden korkmaları hariç. Bu takdirde eğer o ikisinin Allah’ın sınırlarını yerine getiremeyeceklerinden korkarsanız, o zaman kadının ona fideye verdiği şeyde, ikisinin üzerine bir günah yoktur. İşte bunlar, Allah’ın sınırlarıdır.

Artık bunları aşmayın! Kim de Allah'ın sınırlarını aşarsa, o takdirde işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

230. Sonrasında erkek kadını boşarsa artık sonradan o (kadın) kendinden başka bir eşle nikâhlanıncaya kadar erkeğe helâl olmaz. Eğer ikinci erkek kadını boşarsa, eğer ikisi Allah'ın sınırlarını yerine getireceklerini düşündüyse, birbirlerine dönmelerinde ikisinin üzerine bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Allah onu, bilen bir kavim için apaçık beyân eder.

231. Kadınları boşadığınızda, nihayet bekleme sürelerini tamamladıklarında, artık onları örfe uygun olarak tutun veya örfe uygun olarak serbest bırakın! Onları haklarına tecavüz etmek için, zararlarına olacak şekilde de tutmayın! Kim böyle yaparsa artık kendisine zulmetmiştir. Allah'ın ayetlerini eğlenceye almayın! Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve onunla size öğüt verdiği Kitap'tan ve Hikmet'ten üzerinize indirdiğini hatırlayın! Allah'a karşı gelmekten sakının ve bilin ki Allah, her şeyi en iyi bilendir.

232. Kadınları boşadığınız zaman nihayet bekleme sürelerini tamamladıklarında artık onlara kendi aralarında örfe uygun olarak razı olmuşlarsa eski kocalarıyla nikâhlanmalarında zorluk çıkarmayın! İşte böyle, sizden Allah'a ve ahiret gününe inanıyor olan kimseye onunla öğüt veriliyor. Bu sizin için daha arınmış ve daha temizdir. Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

233. Anneler çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Süt emzirmeyi tamamlamak isteyen kimseler içindir. Kadınların rızıkları ve örfe uygun olarak giyecekleri kendisi için doğurulmuş olanın (babanın) üzerinedir. Bir kimse gücünün dışında sorumlu tutulmaz. Bir anne çocuğu sebebiyle ve kendisi için doğurulmuş olan, çocuğu sebebiyle zarara sokulmasın! Mirasçıya da bunun benzeri vardır. Fakat eğer karşılıklı anlaşarak ve danışarak süten kesmek isterlerse, o takdirde onların ikisne bir günah yoktur. Eğer çocuklarınızı sütanneye emzirtmek isterseniz örfe uygun olarak verdiğinizizi teslim ettiğinizde, artık sizin üzerinize bir günah yoktur. Allah'a karşı gelmekten sakının ve bilin ki Allah, yapmakta olduklarınızı görendir.

234. Sizden vefat ettirilecek ve geriye eşler bırakacak kimselere gelince, onlar kendi kendilerine dört ay ve on gün beklerler. Sonunda sürelerine ulaştıkları zaman artık kendilerince örfe uygun olarak yaptıkları şeylerde, size bir günah yoktur. Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

235. İddet bekleyen kadınlara evlilik teklifinden üstü kapalı olarak bahsetmenizde veya içinizde saklamanızda sizin üzerinize bir günah yoktur. Sizin onları anacağınızı, Allah bildi. Fakat örfe uygun meşru bir söz söylemenizin dışında gizlice onlara vaatte bulunmayın! Yazılı (farz) olan onun süresine ulaşınca kadar da nikâh akdi bağlamaya azmetmeyin! Bilin ki Allah, içinizdekini bilir. Artık O'ndan sakının ve bilin ki Allah, çok affeden ve suçları örtendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

236. Kendilerine asla dokunmadığınız veya onlar için bir mehir tayin etmediğiniz kadınları boşarsanız, sizin üzerinize bir günah yoktur. Ancak onları faydalandırın! Örfe uygun olarak faydalandırmak, iyilik yapanlar üzerine bir hak olarak, imkânları geniş olan üzerine kendi gücü kadardır ve imkânları sınırlı olan üzerine de kendi gücü kadardır.

237. Eğer onlara dokunmanızdan önce kadınları boşadıysanız ve onlar için bir mehir belirlemişseniz o takdirde mehir olarak belirlediğiniz şeyin yarısı onlarındır. Ancak kadınların affetmeleri (mehir hakkını bağışlamaları) veya nikâh bağı elinde bulunan kimsenin affetmesi hariç. Siz erkeklerin affetmesi takvaya daha yakındır. Aranızdaki lütufkârlık farkını unutmayın! Muhakkak ki Allah, yapmakta olduklarınızı görendir.

238. Salâtları (namazları) ve orta salâtı (namazı) koruyun! Gönülden boyun eğen kimseler olarak Allah için (salâta) durun!

239. Fakat eğer korkarsanız, o takdirde yaya veya binmiş olduğunuz halde (namazı ikâme edin!) Nihayet emniyette olduğunuz zaman, artık biliyor olmadığınız şeyleri size öğrettiği gibi Allah'ı anın!

240. Sizden vefat ettirilecek ve geriye eşler bırakacak kimselere, eşlerinin (evlerinden) çıkarılmaksızın, bir seneye kadar faydalandırılmasını (geçimlerinin sağlanmasını) vasiyet etmesi düşer. Fakat eğer kendileri çıkarlarsa, örfe uygun olandan, kendileri için yaptıkları şeyde, sizin üzerinize bir günah yoktur. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

241. Ve boşanmış kadınlar için örfe uygun olarak faydalandırmak (geçimlerini sağlamak) Allah'tan sakınanlar üzerine bir haktır (borçtur).

242. Allah, size ayetlerini işte böyle açıklıyor. Belki akıl edersiniz.

243. Binlerce oldukları halde, ölümün gelmesiyle yurtlarından çıkanları görmedin mi? Bunun üzerine Allah onlara “ölün” dedi sonra onları

diriltti. Muhakkak ki Allah, insanlara karşı gerçekten çok lütuf sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmezler.

244. Allah yolunda savaşın ve bilin ki Allah, her şeyi hakkıyla duyandır, her şeyi en bilendir.

245. Kimdir o ki güzel bir borcu Allah'a borç verir de onun için o çokça katlanarak artırılır. Allah daraltır ve genişletir. O'na döndürülürsünüz.

246. Musa'nın ardından, İsrailoğullarından ileri gelenleri görmedin mi? Kendilerine gelen bir Nebi'ye demişlerdi ki: "Bize bir hükümdar gönder! Allah yolunda çarpışalım." Dedi ki: "Üstünüze savaş yazılırsa, savaşmayacağınız sizden beklenir mi?" Dediler ki: "Biz ve çocuklarımız, yurtlarımızdan çıkarılmışken, bizim için Allah yolunda savaşmamamız diye bir şey yoktur." Nihayet onların üzerine savaş yazıldığında, onlardan çok azı hariç sırtını döndüler. Allah zalimleri çok iyi bilendir.

247. Nebileri onlara "Doğrusu Allah, size hükümdar olarak Talut'u göndermiştir." dedi. "Biz hükümrana daha çok hak sahibi olduğumuz ve ona maldan bir genişlik asla verilmediği halde, bize olan hükümrancılık, nasıl ona ait olur?" dediler. "Muhakkak ki Allah onu size seçti ve ilimde ve cisimde (beden gücünde) üstünlük olarak onu ziyade kıldı." dedi. Allah mülkünü dilediğine verir ve Allah genişletendir, her şeyi bilendir.

248. Nebileri onlara dedi ki: "Onun hükümdarlığının delili, içinde Rabbinizden bir huzur ve Musa ailesinin ve Harun ailesinin bıraktığından bir kalıntı olan o tabutun (ahit sandığının) size gelmesidir. Onu melekler taşır. Eğer iman edenlerseniz, muhakkak ki bunda sizin için, elbette bir delil vardır."

249. Böylece Talut, askerlerle ayrılınca dedi ki: "Muhakkak ki Allah sizi, bir nehirle belaya uğratacaktır. Öyle ki kim ondan içerse artık benden değildir ve kim onu tatmazsa kesinlikle bendendir. Eliyle bir avuç alan kişi hariç." Bundan sonra, onlardan çok azı dışında, ondan içtiler. Nihayet o ve onunla beraber iman edenler onu geçtiklerinde dediler ki: "Bugün bizim için Calut'a ve askerlerine karşı bir güç yoktur." Allah'a kavuşacaklarını düşünenler de dedi ki: "Sayıca az nice topluluk, sayıca çok olan topluluğa, Allah'ın izniyle galip geldi. Allah sabredenlerle beraberdir."

250. Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında dediler ki: "Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır ve ayaklarımızı sabit kıl ve kâfirler kavmine karşı bize yardım et!"

251. Nihayet Allah'ın izniyle onları bozguna uğrattılar ve Davud Calut'u öldürdü. Allah, Davud'a hükümlerlik ve hikmet verdi ve ona dilediği şeylerden öğretti. Eğer Allah'ın, insanların bazısını bazısıyla def etmesi olmasaydı, gerçekten yeryüzü bozguna uğradı. Ama Allah, âlemlerin üzerine çok lütuf sahibidir.

252. İşte bunlar, Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak ile okuyoruz. Muhakkak ki sen, gerçekten gönderilenlerden sin.

253. İşte resuller! Biz bazılarının üzerine onların bazılarını üstün kıldık. Allah, onlardan kimisine konuştu. Onların bazılarını da derece olarak yükselttik. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller verdik ve onu Ruhulkudüs'le güçlendirdik. Allah dileyseydi onlardan sonrakiler, apaçık delillerin kendilerine gelmesinin ardından birbirlerini öldürmezlerdi. Ancak ayrılığa düştüler. Böylece onlardan kimisi iman etti ve kimisi gerçeği örtüp inkâr etti. Allah dileyseydi birbirlerini öldürmezlerdi. Ancak Allah istediğini yapar.

254. Ey iman edenler! İçinde alışverişin olmadığı ve dostluğun olmadığı ve şefaatin olmadığı bir günün gelmesinden önce, sizi rızıklandırıdığımız şeylerden infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın)! Gerçeği örtüp inkâr edenlerse zalimlerin ta kendileridir.

255. O'ndan başka ilâh olmayan Allah, ezeli ve ebedi hayat sahibidir, her şeyi kendi varlığıyla ayakta tutan ve varlıklarını devam ettiren kudretin kaynağıdır. O'nu uyuklama ve uyku almaz. Göklerdekiler ve yerdekiler O'na aittir. O'nun izni olmadan, O'nun huzurunda, şfaat edecek o kişi de kimdir? Onların önlerindeki ve arkalarındaki bilir. Ve O'nun ilminden, dilediği dışında, hiç bir şeyi kavrayıp kuşatamazlar. O'nun kürsüsü, gökleri ve yeri kapsadı ve O ikisinin korunması O'na zor gelmez. O, çok yücedir, çok büyüktür.

256. Dinde zorlama yoktur. Şüphesiz doğruluk sapkınlıktan ayrılmıştır. Artık kim tağutu inkâr ederse ve Allah'a iman ederse o takdirde hiç kuşkusuz, kopması olmayan, sapasağlam bir kulpa tutunmuştur. Allah, her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.

257. Allah, iman edenlerin velisidir. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Gerçeği örtüp inkâr eden kimselerse, onların velileri de tağuttur. Onları aydınlıktan karanlığa çıkarırlar. İşte onlar ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onda sürekli kalacaklardır.

258. Allah'ın kendisine hükümdarlık verdiği, İbrahim'le Rabbi hakkında çekişen kimseyi görmedin mi? İbrahim demişti ki: "Benim Rabbim hayat veren ve öldürenidir." Dedi ki: "Ben de hayat veririm ve öldürürüm." İbrahim dedi ki: "Muhakkak ki Allah, güneşi doğudan getiriyor, öyleyse sen de onu batıdan getir!" Bunun üzerine gerçeği örtüp inkâr eden kimse şaşırıp kaldı. Allah, zalimler kavmini doğru yola iletmez.

259. Veya çatıları üstüne çökmüş haldeki bir şehre uğrayan kimse gibi. Dedi ki: "Allah onun ölümünden sonra bunu nasıl hayata kavuşturacak?" Bunun üzerine Allah, o kişiyi yüz yıl öldürdü sonra diriltti. Dedi ki: "Ne kadar bekledin?" Dedi ki: "Bir gün veya günün bir kısmı kadar bekledim" Dedi ki: "Hayır, aksine! Yüz yıl bekledin. O halde yiyeceğine ve içeceğine bak! Hiç bozulmadı. Eşğine de bak! Seni insanlara bir ibret kılmamız için. Kemiklere de bak! Nasıl onu yerli yerince düzenliyoruz sonra ona et giydiriyoruz?" Nihayet ona beyan edilince dedi ki: "Allah'ın her şeye kadir olduğunu en iyi bilen oldum."

260. Bir zamanlar İbrahim demişti ki: "Rabbim, bana göster! Ölülere nasıl diriltiyorsun?" Dedi ki: "İnanmadın mı?" Dedi ki: "Evet, elbette inandım ancak kalbimin tatmin olması için." Dedi ki: "Öyleyse kuşlardan dördünü al! Sonra onları kendine alıştır. Sonra her dağın üstüne onlardan bir parça koy! Sonra onları çağır! Sana koşarak gelirler. Allah'ın mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olduğunu bil!"

261. Mallarını Allah yolunda infak edenlerin (ihtiyaç sahiplerine harcayanların) örneği, her başağında yüz dane bulunan yedi başak bitiren bir danenin örneği gibidir. Allah, dilediği kişi için kat kat arttırır. Allah lütfu geniştir, her şeyi bilendir.

262. O kimseler ki mallarını Allah yolunda infak ederler (ihtiyaç sahiplerine harcarlar). Sonra infak ettikleri şeye, başa kakma ve eziyet tabî kılmazlar. Elbette ki onlar için onların mükâfatları Rablerinin yanındadır ve onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

263. Güzel bir söz ve bir bağışlama, kendisine eziyet tabî kılınan bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah zengindir ve herşeyden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir), çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

264. Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı halde, insanlara gösteriş olsun diye malını infak eden (ihtiyaç sahiplerine harcayan) kişi gibi, sadakalarımızı, başa kakmak ve eza etmek suretiyle,

boşa çıkarmayın! Öyle ki onun örneği, kendisine sağanak yağmur isabet eden sonra onu çıplak halde bıraktığı, üzerinde toprak olan, sert bir kayanın örneğine benzer. Onlar kazandıkları şeylerden bir şey elde edemezler. Allah, gerçeği örtüp inkâr edenler kavmini doğru yola iletmez.

265. Allah'ın hoşnutluğunu talep ederek ve kendilerinden bir tespit olarak mallarını infak edenlerin (ihtiyaç sahiplerine harcayanların) örneği de kendisine sağanak yağmur isabet eden sonra ürününü iki kat veren yüksek bir tepede bulunan bahçenin örneğine benzer. Öyle ki eğer sağanak yağmur ona isabet etmezse, bir çisenti yeter. Allah, yapmakta olduğunuz şeyleri görendir.

266. Sizden biriniz, altından ırmaklar akan, içinde her türlü üründen olan ve hurmalardan ve üzümlerden bir bahçenin onun olmasını ve böyleyken kendisinin zayıf güçsüz bir nesli olduğu halde ona yaşlılığın isabet etmesini, sonra da içinde ateş olan bir kasırganın ona isabet etmesini, ardından da tamamen yanmasını arzu eder mi? İşte Allah, ayetleri sizin için böyle açıklar. Umulur ki derin derin düşünürsünüz.

267. Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve yerden sizin için çıkardıklarımızın iyilerinden infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın)! Hakkında göz yummaktan başka alıcısı olmadığınız halde, ondan (İnfak ettiğiniz şeylerden) pis şeyleri infak etmeye kalkmayın! Bilin ki Allah, zengindir ve herşeyden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir), övülmeye layık olandır.

268. Şeytan size fakirliği vadeder ve size çirkinliği ve hayâsızlığı emreder. Allah ise size kendisinden bir bağışlanma ve bir lütuf vadeder. Allah, lütfu geniş olandır, her şeyi bilendir.

269. O, hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse artık ona çok büyük bir hayır verilmiştir. Gönül ve akıl sahiplerinden başkası düşünüp öğüt almaz.

270. Nafakadan da ne infak ettiyseniz (ihtiyaç sahiplerine harcadıysanız) veya adaktan ne adadıysanız, muhakkak ki Allah, onu bilir. Zalimler için bir yardımcı yoktur.

271. Eğer sadakaları açıklarsanız ki bu ne güzeldir ve eğer onu gizlerseniz ve yoksullara verirsiniz işte bu sizin için daha hayırlıdır. Hakkınızdaki günahlarınızdan bir kısmını da örter. Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdar olandır.

272. Onları doğru yola iletmek sana ait değildir. Ancak Allah, dilediğini doğru yola iletir. Hayırdan infak ettiğiniz şey, esasında sizin kendiniz içindir ve siz, Allah'ın yüzünü talep etmenin dışında infak etmezsiniz (ihtiyaç sahiplerine harcamazsınız). Hayırdan infak ettiğiniz şey size geri ödenir ve siz asla zulmedilmezsiniz.

273. (Sadakalar) yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremeyen, Allah yolunda hasredilen (adanan) fakirler içindir. Cahiller onları, iffetlerinden dolayı zengin kişiler sanır. Sen onları yüzleriyle tanırısın. Yüzsüzlük ederek insanlara sormazlar (istemezler). Hayırdan infak ettiğiniz (ihtiyaç sahiplerine harcadığınız) şeyleri, muhakkak ki Allah, en iyi bilendir.

274. Mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık infak edenler (ihtiyaç sahiplerine harcayanlar), elbette ki onlar için, mükâfatları Rablerinin yanındadır ve onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

275. Faiz yiyen kimseler, ancak şeytanın bir dokunuşla kendisini çarptığı kişinin kalkması gibi (kabirlerinden) kalkarlar. Bu onların "Alışveriş ancak faiz gibidir." demeleri sebebiyledir. Allah alışverişi helal kıldı. Faizi de haram kıldı. Artık kime Rabbinden kendisine bir öğüt gelirse, bunun üzerine vazgeçerse, o takdirde geçmiş olan şeyler ona aittir. Onun işi de Allah'a aittir. Kim de dönerse artık işte onlar, ateşin hipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

276. Allah, faizi mahveder (eksiltir) ve sadakaları arttırır. Allah, günahkâr, azılı nankörlerin hiçbirini sevmez.

277. Muhakkak ki iman edenler ve hayırlı işler yapanlar ve salâtı (namazı) ikâme edenler ve zekâtı verenler, onlar için mükâfatları Rablerinin yanındadır. Onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.

278. Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve eğer iman edenlerseniz faizden arta kalanı bırakın!

279. Eğer böyle yapmazsanız, o takdirde Allah ve resulünden bir harple (karşı karşıya) olduğunuzu bilin! Tövbe ederseniz artık mallarınızın sermayeleri size aittir. Haksızlık da etmezsiniz ve haksızlığa da uğratılmazsınız.

280. Eğer (borçlu) darlık sahibiyse, o halde (en iyisi) kolaylığa kadar beklemektir. Eğer bilseydiniz, sadaka etmeniz sizin için daha hayırlıdır.

281. İçinde Allah'a döndürüleceğiniz o günden sakının! Sonra her nefse, kazandığı şey eksiksiz verilir. Onlar zulme de uğratılmazlar.

282. Ey iman edenler! Belirli bir süreye kadar bir borçla birbirinize borçlandığınızda artık onu yazın! Aranızda bir yazıcı adaletle yazsın ve yazıcı, Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, aynı şekilde yazsın! Üzerinde hak olan kimse de onu imlâ ettirsin! Rabbinden de sakınsın ve ondan bir şey eksiltmesin! Eğer üzerine hak olan kimse akılsız veya zayıfsa (güçsüzse) veya onu imlâ ettiremiyorsa velisi, adaletle yazdırsın! Erkeklerinizden iki şahit, eğer iki erkek yoksa o takdirde şahitlerden hoşnut olacağınız kimselerden bir erkek ve iki kadın şahit tutun ki o iki kadından biri şaşırırsa o takdirde diğer o ikisinden biri hatırlatsın! Tanıklar çağırıldıkları zaman kaçınmasınlar! Küçük veya büyük, vadesine kadar yazmaya usanmayın! İşte bu, Allah'ın katında en adil ve şahitlik için en sağlam ve şüphe etmemeniz için en yakın olandır. Aranızda devrettiğiniz peşin bir ticaret olması hariç o takdirde onu yazmamanızda sizin üzerinize bir günah yoktur. Alışveriş yaptığınız zaman şahit tutun! Yazıcıya ve şahide zarar verilmesin ve eğer (kötülük) yaparsanız o takdirde muhakkak ki o, size bir kötülüktür. Allah'a karşı gelmekten sakının! Allah size öğretiyor ve Allah, her şeyi en iyi bilendir.

283. Eğer yolculuk halinde iseniz ve bir yazıcı bulamazsanız, o takdirde, alınan rehinler yeter. Şayet bazınız bazınıza güvenirse artık güvenilen kişi, emaneti ödesin ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın! Şahitliği gizlemeyin! Kim onu gizlerse artık muhakkak ki onun kalbi günahkârdır. Allah, yapmakta olduğunuz şeyleri çok iyi bilendir.

284. Göklerdekiler ve yerdekiler Allah'ındır. İçlerinizdeki şeyi gizleseniz veya onu açıklasanız da Allah, onunla sizi hesaba çeker sonra dilediği kimseyi bağışlar ve dilediği kimseye de azap eder. Allah her şeye gücü yetendir.

285. Resul, Rabbinden kendisine indirilene iman etti ve müminler de (iman ettiler). Hepsi, Allah'a ve meleklerine ve kitaplarına ve resullerine "O'nun resullerinden hiçbirisi arasında ayırım yapmayız." diye iman etti. Dediler ki: "Dinledik ve itaat ettik. Rabbimiz! Senin bağışlamanı dileriz. Varış sanadır."

286. Allah bir kimseye kapasitesinden başkasını yüklemeyiz. (İyilik olarak) kazandığı şeyler kendi lehinedir, (kötülük olarak) çalışıp çabalayarak kazandığı şeyler de kendi aleyhinedir. "Rabbimiz! Eğer unutsak veya hataya düşersek bizi azarlama! Rabbimiz! Bize bizden önceki kimselere yüklediğin şeyler gibi üzerimize ağır yük yükleme! Ey Rabbimiz!

Takatimizin olmadığı şeyi bize yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bize merhamet et! Sen bizim Mevlamızsın. Artık kâfirler kavmine karşı bize yardım et!”

ALİ İMRAN SURESİ

Resmi Mushaf: 3 / İnış Sırası: 89 / Medine'de inmiştir. 200 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim.

2. O'ndan başka ilâh olmayan Allah, ezeli ve ebedi hayat sahibidir, her şeyi kendi varlığıyla ayakta tutan ve varlıklarını devam ettiren kudretin kaynağıdır.

3. O, Kitap'ı kendisinden öncekiler için doğrulayıcı olarak, senin üzerine hak ile indirdi. Tevrat'ı da İncil'i de indirdi.

4. Önceden insanlar için bir yol gösterici olarak. Furkan'ı da indirdi. Muhakkak ki Allah'ın ayetlerini inkâr eden kimselere onlara şiddetli bir azap vardır. Allah mutlak güç sahibi olandır, intikam sahibidir.

5. Muhakkak ki Allah, yeryüzünde ve gökyüzünde hiç bir şey, O'na gizli kalmayıdır.

6. O sizi, rahimlerde nasıl isterse şekillendiren, O'ndan başka ilâh olmayan, üstün ve güçlü olan, hüküm ve hikmet sahibidir.

7. Kitap'ı senin üzerine indiren O'dur. Ondan bazı ayetler muhkemlerdir. (*) Onlar Kitap'ın anasıdır. Diğerleri müteşabihlerdir. (**) Kalplerinde bir eğrilik bulunanlara gelince, Allah'dan başka kimsenin, onun te'vilini (yorumunu) bilmediği halde, ondan fitne çıkarmak için, onun te'vilini yapmak için onun müteşâbih olanlarına tâbî olurlar. İlimde derinleşmiş olanlar derler ki: "Biz O'na îmân ettik, hepsi Rabbimizin katındandır." Gönül ve akıl sahiplerinden başkası düşünüp öğüt almaz.

(*) Muhkem, hüküm ihtiva eden, sağlamlaştırılmış, manası açık olan demektir.

(**) Müteşabih, teşbih ihtiva eden, benzeşen, birden çok anlamı olabilen, manası kapalı demektir.

8. Ey Rabbimiz! Bizi doğruya ve güzele yönelttikten sonra kalplerimizi kaydırma ve bize katından bir rahmet bağışla! Muhakkak ki sen, çok bağışlayanın ta kendisisin.

9. Rabbimiz! Sen, kendisinde şüphe olmayan bir gün için insanları toplayıp bir araya getirensin. Muhakkak ki Allah, vaadine muhalefet etmez.

10. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenlere, Allah'tan gelen bir şeye karşı malları ve çocukları, onlar hakkında asla kâfi gelmeyecek. İşte onlar, ateşin yakıtlarının ta kendileridir.

11. Tıpkı Firavun hanedanı ve onlardan öncekilerin durumu gibi. Onlar ayetlerimizi yalanladılar da Allah, günahları yüzünden onları yakalayıp cezalandırdı. Allah, azabın en şiddetlisine sahip olandır.

12. İnkâr edenlere de ki: “Yenileceksiniz ve cehenneme toplanıp sürüleceksiniz. Ne kötü bir istirahat yeri!”

13. Karşı karşıya gelen iki grupta sizin için bir ibret vardır. Allah yolunda savaşıp bir grup ve diğeri de gerçeği örtüp inkâr edendir. Onları gözün görmesiyle kendilerinin iki katı görüyorlardı. Allah, dilediği kimseyi yardımıyla destekler. Muhakkak ki bunda, görüş sahibi olanlar için kesinlikle bir ibret vardır.

14. İnsanlara, kadınlardan ve oğullardan ve kantarlarca biriktirilmiş altın ve gümüşten ve salma atlardan ve davarlardan ve ekinlerden olan nefsanî isteklerin sevgisi süslü gösterildi. Bunlar Dünya hayatının menfaatleridir. Allah, sığınakların en güzeli katında olandır.

15. De ki: “Bundan daha hayırlısını size haber vereyim mi? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için Rableri katında altından ırmaklar akan içinde sürekli kalacakları cennetler ve tertemiz eşler ve Allah'tan bir hoşnutluk vardır. Allah, kulları en iyi görendir.”

16. “Rabbimiz, muhakkak ki biz, iman ettik. Artık günahlarımızı bizim için bağışla ve bizi ateşin azabından koru!” diyen kimseler,

17. Sabredenlerdir ve doğru olanlardır ve hak huzurunda duranlardır ve infak edenlerdir (ihtiyaç sahiplerine harcayanlardır) ve şehirlerde bağışlanma dileyenlerdir.

18. Allah ve melekler ve adaleti yerine getiren ilim sahipleri, O'ndan başka ilâh olmadığına şahit oldu. Mutlak güçlü, hüküm ve hikmet sahibi olan O'dan başka ilâh yoktur.

19. Muhakkak ki din, Allah katında İslam'dır. Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim gelmesinin ardından, aralarındaki kıskançlığın dışında başka bir şeyden dolayı ihtilafa düşmediler. Kim Allah'ın ayetlerini inkâr ederse, o takdirde Allah hesabı çabuk görendir.

20. Bundan sonra seninle tartışılırsa o takdirde de ki: “Ben yüzümü (bütün varlığım ve benliğimle kendimi) Allah’a teslim ettim ve bana tabi olanlar da.” Kitap verilenlere ve ümmilere (*) de de ki: “Siz teslim oldunuz mu?” Eğer teslim olurlarsa artık hidayete ermişlerdir ve eğer sırtlarını dönerlerse artık ancak sana düşen tebliğ etmektir. Allah, kulları en iyi görendir.

(*) Ümmî, kelime olarak üç anlama gelir. Birincisi anadan doğduğu hal üzere bulunan yani okuması yazması tahsili olmayan Araplar demektir. İkincisi ümmete mensup manasına gelir. Üçüncüsü ise Ümmül Kurâ'ya mensup yani “Mekkelî” anlamındadır.

Müfessirlerin hemen hemen tamamı, birinci anlamı tercih etmişlerdir. Bu ayette de kitapsız Arap müşriklerine ve onlar gibi kitabı olmayan tüm insanlar için kullanılmıştır. (Mehmet Türk, Kuran Meali açıklamaları)

21. Muhakkak ki Allah'ın ayetlerini inkâr edenleri (*) ve haksızlıkla peygamberleri öldürenleri ve insanlardan adaletle emredenleri öldürenleri işte onları elem dolu bir azapla müjdele!

(*) Kâfir kelimesi Allah'ın gönderdiği dinin esaslarını kabul etmeyen, beğenmeyen, inanmayan, inkâr eden anlamına gelir ki sözlükte “örten, inkâr eden, gizleyen” manasıdır.

İnkâr etmek, yaptığı bir işi, söylediği sözü veya tanık olduğu bir şeyi yapmadığını, bilmediğini, görmediğini söylemek, yaptığını saklamak, yadsımak demektir.

22. İşte onlar amelleri Dünya'da ve ahirette boşa gidenlerdir. Onlar için yardımcı da yoktur.

23. Aralarında hüküm vermesi için Allah'ın Kitabı'na çağırılan, kendilerine Kitap'tan bir nasip verilen kimseleri görmedin mi? Sonra onlardan bir grup sırtını döner. Zira onlar yüz çevirenlerdir.

24. Bu, onların “Ateş bize sayılı birkaç gün dışında asla dokunmayacaktır.” demeleri sebebiyledir. İftira ediyor oldukları şeyler, dinleri hakkında onları aldattı.

25. Kendisinde hiç şüphe olmayan gün için onları bir araya topladığımızda ve her nefse kazandığı şeyler eksiksiz verildiğinde halleri nasıl olur? Onlara haksızlık da edilmez.

26. De ki: “Mülkün Malik’i olan Allahım! Mülkü dilediğine verirsın ve mülkü dilediğinden çekip alırsın. Dilediğini yüceltir aziz edersin ve dilediğini alçaltır zelil kılarırsın. Hayr (iyilik) senin elindedir. Muhakkak ki sen, herşeye gücü yetersin.”

27. “Geceyi gündüzün içine sokarsın ve gündüzü gecenin içine sokarsın. Diriyi ölüden çıkarırsın ve ölüyü diriden çıkarırsın. Dilediğini hesapsızca rızıklandırırsın.”

28. Müminler, gerçeği örtüp inkâr edenleri müminlerden ayrı olarak veliler (*) edinmesinler! Kim bunu yaparsa o takdirde Allah’dan hiç bir şeyde desteği yoktur. Bir korunma olarak onlardan sakınmanız hariç. Allah sizi kendisinden sakındırır. Varış Allah’adır.

(*) Sahip, malik, evliya, koruyucu, muhafaza eden, gözetici, dost

29. De ki: “Göğüslerinizde olanı gizleseniz veya onu açıklasanız, Allah onu bilir. Göklerdekini ve yerdekini bilir. Allah her şeye gücü yetendir.”

30. Bir gün her nefis, hayırdan yaptığı şeyleri hazır olarak bulacaktır. Kötülükten yaptığı şeyleri de. Keşke onunla kendisi arasında uzak bir mesafe olsaydı diye arzu edecektir. Allah sizi, kendisinden sakındırır. Allah kulları çok esirgeyen, çok şefkat ve merhamet gösterendir.

31. De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız o takdirde bana uyun! Allah da sizi sevsin ve sizin için günahlarınızı bağışlasın. Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.”

32. De ki: “Allah’a ve resule itaat edin!” Artık sırtlarını dönerlerse o takdirde muhakkak ki Allah gerçeği örtüp inkâr edenleri sevmez.

33. Muhakkak ki Allah, Âdem’i ve Nuh’u ve İbrahim Ailesi’ni ve İmran Ailesi’ni âlemlerin üstüne seçti.

34. Birbirlerinden bir nesil olarak. Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

35. Bir zaman İmran'ın karısı demişti ki: “Rabbim! Muhakkak ki ben, karnımdakini hür olarak sana adadım. Artık benden kabul et! Muhakkak ki sen, herşeyi duyanın, herşeyi bilenin ta kendisisin.”

36. Fakat onu doğurunca, Allah onun ne doğurduğunu daha iyi bilirken, dedi ki: “Rabbim, doğrusu ben, onu bir kız olarak doğurdum ve erkek kız gibi değildir. Elbette ki ben, ona Meryem adını koydum. Muhakkak ki ben, onu ve neslini, kovulmuş şeytandan sana sığındırıyorum.”

37. Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Ona Zekeriyya'yı kefil kıldı. Her ne zaman Zekeriyya, onun yanına, mihraba girse, yanında bir rızık bulurdu. “Meryem! Bu sana nereden?” derdi. O da derdi ki: “Bu, Allah katındandır. Muhakkak ki Allah dilediğini hesapsızca rızıklandırır.”

38. İşte orada, Zekeriyya Rabbine dua etti. Dedi ki: “Rabbim! Bana katından tertemiz bir nesil bağışla! Şüphesiz ki sen duaları en iyi duyansın.”

39. Bunun üzerine melekler, o mihrapta ayakta durmuş, salât (dua) ederken “Allah sana, Allah’tan bir sözü (*) doğrulayan ve bir efendi ve nefesine hâkim iffetli ve salihlerden bir Nebi olarak Yahya’yı müjdeliyor.” diye ona nida etti.

(*) Ayetteki söz Allah’ın “ol” emridir ki Allahu Teâla bir şeyin olmasını dilediğinde ona sadece “ol” der ve o da hemen olur. Yahya aleyhisselam’ın varlığı, kendisinin yaratılmasının ardındaki “ol” emri mucizesini doğrulayıcıdır. Çünkü sıradışı bir doğumla hayata gelmiştir. Söz tabiri aynı zamanda İsa aleyhisselam içinde kullanılmıştır. (Bakınız Ali İmran, 3/45; Nisâ, 4/171) İsa aleyhisselam için de kullanılan “kelimetullah” ifadesi onun Allahu teala’nın “ol” emriyle mucizevî olarak dünyaya geldiği manasına gelir. Yoksa Hristiyanların yanlış anlamalarında olduğu gibi, onun Allah’ın sözü olduğu veya sözün kendisi veya sahibi olduğu anlamına gelmez. Söz ancak Allah’a aittir.

40. Dedi ki: “Rabbim! Gerçekten ihtiyarlık bana ulaşmışken, karım da kısırken, benim nasıl bir oğlum olur? ” Dedi ki: “İşte bu böyledir! Allah, dilediği şeyi yapar.”

41. Dedi ki: “Rabbim! Bana bir alâmet kıl!” Dedi ki: “Senin alâmetin insanlarla üç gün işaretleşme hariç konuşamamandır. Rabbine çok zikret ve gün batımında ve fecirden kuşluğa kadar olan vakitte tespih et!”

42. Bir zamanlar melekler demişti ki: “Ey Meryem! Muhakkak ki Allah seni seçti ve seni tertemiz kıldı ve seni âlemlerin kadınları üstüne seçti.”

43. “Ey Meryem! Rabbine gönülden itaat et ve secde et ve rükû edenlerle birlikte rükû et!”

44. Bu gaybın haberlerindendir. Sana onu vahyediyoruz. Onların hangisi Meryem’e kefil olacak diye kalemlerini atarlarken, sen yanlarında değildin ve çekiştikleri zamanda da yanlarında değildin.

45. Bir zaman melekler demişti ki: “Ey Meryem! Muhakkak ki Allah seni, kendisinden bir sözle (kelimeyle) (*) müjdeliyor. Dünya ve ahirette itibarlı ve Allah’a yakın olanlardan olarak, onun adı, Meryem oğlu İsa Mesih’tir.”

(*) Açıklama için bakınız Ali İmran, 3/39; Nisâ, 4/171

46. “Salihlerden olarak, beşikteyken ve yetişkin çağındayken insanlarla konuşur.”

47. Dedi ki: “Rabbim! Bana bir insan dokunmamışken bana ait bir çocuk nasıl olur?” Dedi ki: “İşte bu böyledir! Allah dilediğini yaratır. Bir işi kaza ettiğinde (*), ona sadece “ol” der, o da hemen olur.”

(*) Ayette geçen kaza fiili, bir işin takdirden tasdiğe geçişi demektir. Karardan oluşa başlama anıdır. Bir işin yaratılmasına başlamaktır. Bu sürece kaza ve kader denilir. Kader bir işin Allah’ın ilminde olması haliyken, kaza ise o işin Allah tarafından onaylanması ve ilimden çıkıp varlığa geçmesidir.

48. (Allah) ona Kitap’ı ve Hikmet’i ve Tevrat’ı ve İncil’i öğretir.

49. İsrailoğullarına bir resul olarak (der ki) “Muhakkak ki ben gerçekten size Rabbinizden bir mucize getirdim. Şüphesiz ki ben, sizin için kuş görünümü gibi çamurdan bir şey yaratırım sonra onun içine üflerim. Hemen Allah’ın izniyle bir kuş olur. Ben körü ve abraşı (*) iyileştiririm ve Allah’ın izniyle ölüleri diriltirim ve size yediğiniz şeyleri ve evlerinizde biriktirmekte olduklarınızı haber veririm. Eğer iman edenlerseniz muhakkak ki bunda, sizin için gerçekten bir mucize vardır.”

(*) Abraş ciltte oluşan bir alaca hastalığıdır. Tıpta Vitiligo denilir. Deride pigment kaybı olmasıyla, deride beyaz alanların ortaya çıkmasıdır.

50. “Tevrat’tan önümde bulunanı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınmış olanın bir kısmını size helal kılmak için, Rabbinizden size bir mucize getirdim. Artık Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

51. “Muhakkak ki Allah benim de Rabbidir ve sizin de Rabbinizdir. O halde, O’na kulluk edin! İşte bu dosdoğru bir yoldur.”

52. İsa onlardan inkârı sezince dedi ki: “Allah’a giden yolda benim yardımcılarım kim?” Havariler dedi ki: “Biz Allah’ın yardımcılarıyız. Allah’a iman ettik. Bizim Müslümanlar olduğumuza şahit ol!”

53. “Rabbimiz! Senin indirdiğine iman ettik, resule uyduk. Artık bizi şahitlerle beraber yaz!”

54. Onlar tuzak kurdular. Allah da tuzak kurdu. Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır.

55. Bir zaman Allah demişti ki: “Ey İsa! Muhakkak ki ben, seni vefat ettirecek ve seni kendime yükseltecek ve seni inkâr edenlerden temizleyecek ve sana tabi olanları kıyamet gününe kadar gerçeği örtüp inkâr edenlerin üstünde kılacak olanım. Sonra dönüşünüz banadır. O zaman, hakkında ayrılığa düşmüş olduğunuz şeylerle ilgili aranızda hüküm vereceğim.”

56. “İnkâr edenlere gelince, dünyada ve ahirette onlara, şiddetli bir azap ile azap ederim. Onların hiçbir yardımcısı da olmaz.”

57. “İman eden ve salih işler yapanlara gelince, mükâfatlarını onlara eksiksiz verir. Allah zalimleri sevmez.”

58. İşte böyle! Biz onu sana ayetlerden ve hikmet dolu Zikir’den okuyoruz.

59. Muhakkak ki Allah katında İsa’nın örneği, Âdem’in örneği gibidir. Onu topraktan yarattı. Sonra ona “ol” dedi. Artık o da oluyor.

60. Hak Rabbindendir. O halde şüphe duyanlardan olma!

61. Artık ilimden sana gelenin ardından, onun hakkında kim seninle tartışır o zaman de ki: “Gelin! Oğullarımızı ve oğullarınızı ve kadınlarımızı ve kadınlarınızı ve kendimizi ve kendinizi çağıralım! Sonra mübahele edelim (*) de Allah’ın lanetini yalancılar üzerine kılalım!”

(*) Mübahele, kendisini haklı bilen iki kişi veya iki grup arasında haklı olanı ortaya çıkarmak için karşılıklı beddua ve lanetleşmek demektir ve bu şekilde kimin haklı olduğu ortaya çıkmaktadır.

62. Şüphesiz ki bu, elbette gerçek olan kıssadır ve Allah'tan başka ilah olmayandır. Muhakkak ki Allah, elbette mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

63. Eğer sırtlarını dönerlerse, hiç kuşkusuz Allah, bozguncuları en iyi bilendir.

64. De ki: “Ey Kitap ehli! Bizimle sizin aranızda aynı olan bir söze gelin! Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim ve O'na bir şeyi ortak koşmayalım ve bazımız bazımızı Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından rabler olarak edinmesin!” Eğer sırt dönerlerse o zaman deyin ki: “Muhakkak ki bizim Müslümanlar (*) olduğumuza şahit olun!”

(*) Müslüman, Allah'a teslim olan kimse demektir.

65. Ey Kitap ehli! Tevrat ve İncil ancak ondan sonra indirildiği halde, İbrahim hakkında niçin çekişiyorsunuz? Hala aklınızı kullanmayacak mısınız?

66. İşte siz böylesiniz! Onunla ilgili bir bilginiz olan şey hakkında çekişiyorsunuz da peki, onunla ilgili bir bilginiz olmayan şey hakkında niçin tartışıyorsunuz? Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

67. İbrahim ne bir Yahudi idi ne de bir Hristiyan. Sadece hanif (*) bir müslümandı. Müşriklerden (**) değildi.

(*) Hanif, dini Allah'a mahsus kılan, Allah'ı birleyen, O'ndan başka bir ilâh olmadığına iman eden, ihlâs sahibi, Allah'a tam bir teslimiyetle teslim olan kişi demektir. Hanif dini, tevhit dini demektir.

(**) Müşrik, şirk sahibi, Allah'a ortak koşan kişi demektir.

68. Muhakkak ki insanların İbrahim'le en yakın olanı, elbette ona uyanlar ve bu Nebi ve iman edenlerdir. Allah, müminlerin velisidir.

69. Kitap ehlinden bir grup keşke sizi saptırsalar diye arzu etti. Kendilerinden başkasını saptırmazlar. Fark etmiyorlar.

70. Ey Kitap ehli! Siz de şahit olduğunuz halde niçin Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?

71. Ey Kitap ehli! Neden hakkı batılla karıştırıyorsunuz ve siz biliyorken gerçeği gizliyorsunuz?

72. Kitap ehlinden bir grup dedi ki: “İman edenlerin üzerine indirilene günün başlangıcında inanın ve sonunda gerçeği örtüp inkâr edin! Belki onlar dönerler.”

73. “Dininize tabi olandan başkasına inanmayın!” De ki: “Şüphesiz ki hidayet, Allah’ın hidayetidir öyle ki size verilenin benzeri bir başkasına verilir veya Rabbinizin katında size delil getirilir.” De ki: “Muhakkak ki lütuf Allah’ın eliyledir. Onu dilediğine verir. Allah lütfu geniş olandır, herşeyi bilendir.”

74. Rahmetini dilediğine has kılar. Allah, büyük lütuf sahibidir.

75. Kitap ehlinden öylesi vardır ki, eğer ona kantarla emanet etsen, onu sana iade eder. Onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinarı emanet etsen, onun üstünde durmadıkça onu sana iade etmez. İşte bu onların “Ümmiler (*) hakkında, bizim üzerimize bir yol (bir sorumluluk) yoktur.” demeleri sebebiyledir. Onlar, biliyorlarken Allah hakkında yalan söylerler.

(*) Ümmi ifadesi okuma yazması olmayan, okumamış, zayıf ve bilgisiz, Ehl-i Kitap olmayanlar, aynı zamanda “ümmül kur’a” “şehirlerin anası” ifadesiyle de başkentli (yani Mekke’li) anlamlarına gelmektedir.

76. Hayır, aksine! Kim ahdine vefa ederse ve takva sahibi olursa o takdirde muhakkak ki Allah, takva sahiplerini sever.

77. Allah’a verdikleri sözü ve yeminlerini az bir bedel karşılığı satanlar, işte onlar var ya! Onlar için ahirette bir nasip yoktur. Allah onlara konuşmaz ve kıyamet günü onlara bakmaz (*) ve onları arındırmaz. Onlar için elim bir azap vardır.

(*) Onlara bakmaz demek, Allah, o kişilere verdikleri sözü yerine getirmemeleri nedeniyle onları önemsemez, onlara itibar etmez, onların yüzüne bakmaz demektir.

78. Muhakkak ki onlardan, gerçekten bir grup vardır ki, Kitap’tan olmadığı halde, onu Kitap’tan sanmanız için, dillerini Kitap’la ilgili eğip bükler. (*) O, Allah katından olmadığı halde, “O Allah katındandır.” derler. Onlar, biliyorlarken Allah hakkında yalan söylerler.

(*) Dillerini eğip бүkerler demek, Allah'ın kitâbını tahrif ederler, anlamını çarpıtırlar demektir.

79. Bir insan için olacak şey değil! Allah kendisine kitap ve hüküm (hikmet) ve peygamberlik verecek sonra da o insanlara “Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından olan bana kullar olun! ” diyecek! Ancak (der ki) “Kitap'ı öğreniyor olmanız sebebiyle ve inceliyor olmanız sebebiyle kendisini Rabbine adayan kullar olun!”

80. (O kişi) Size melekleri ve nebileri Rabler edinmenizi de emretmez. Siz müslümanlar olduktan sonra, size inkârı emreder mi?

81. Hani Allah Nebilerin misaklarını almıştı. “Size Kitap’tan ve Hikmet’ten verdiğimde sonra sizinle beraber olanı doğrulayıcı bir resul size geldiğinde ona mutlaka inanacak ve ona muhakkak yardım edeceksiniz.” Dedi ki: “Tasdik ettiniz mi? Şu ağır ahdimi üzerinize aldınız mı?” Dediler ki: “Tasdik ettik.” Dedi ki: “O halde şahit olun! Sizinle beraber ben de şahitlerdenim.”

82. Artık bundan sonra kim sırt dönerse, işte onlar, doğru yoldan çıkanların ta kendisidir.

83. Göklerde ve yerde olan kimseler, isteyerek ve istemeyerek (*) O’na teslim oldukları halde, Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Hâlbuki O’na döndürülecekler.

(*) Tav'an demek itaat ederek, gönülden, severek istemek demektir. Kerhen kelimesi ise gönülsüz, tam teslim olmadan, sevmeden istemek demektir. Örneğin, açken önümüze çok sevdiğimiz bir yemek konulsa, o yemeği yemek için nasıl iştahla yanaşırsak, işte oradaki isteğimiz tav'an olur. Tam tersi tok iken yememiz için ısrar etseler ve biz de mecburen o yemeği yesek, işte oradaki isteksizliğimiz de kerhen olur. Mekruh kelimesi de kerhen'den türemiştir. Kötü olan, hoşlanılmayan, istenilmeyen demektir.

84. De ki: “Biz, Allah’a ve bize indirilene ve İbrahim’e ve İsmail’e ve İshak’a ve Yakub’a ve torunlarına indirilene ve Musa’ya ve İsa’ya ve diğer nebilere Rablerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirisi arasında ayırım yapmayız. Biz O’na teslim olanlarız.”

85. Kim İslam’dan başka bir din ararsa artık ondan kabul edilmez ve o, ahirette hüsrana uğrayanlardandır.

86. İmanlarından ve Resulün hak olduğuna şahit olduklarından ve kendilerine apaçık deliller geldikten sonra gerçeği örtüp inkâr edenler kavmini, Allah nasıl doğru yola iletir? Allah, zalimler kavmini doğru yola iletmez.

87. İşte onlar var ya! Onların karşılığı, Allah'ın ve meleklerin ve bütün insanların lânetinin üzerlerine olmasıdır.

88. Onun içinde sürekli kalacaklardır. Azap onlardan hafifletilmez ve onlar bakılmazlar (aranıp sorulmazlar).

89. Ancak bundan sonra tövbe edenler ve kendilerini düzeltenler hariç. Muhakkak ki Allah, çok affeden ve günahları örtendir, çok merhamet edendir.

90. Muhakkak ki imanlarından sonra gerçeği örtüp inkâr edenler, sonra küfrü arttıranlar, onların tövbeleri kabul edilmez. İşte onlar, doğru yoldan sapanların ta kendileridir.

91. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenler ve gerçeği örtüp inkâr edenler olarak ölenler, onların hiç birinden dünya dolusu altın kabul edilmez, onunla fidye vermiş olsalar bile. İşte onlar var ya! Elem verici bir azap onlarıdır. Onlar için hiçbir yardımcı da yoktur.

92. Sevdiğiniz şeylerden infak edinceye (ihtiyaç sahiplerine harcamaya) kadar, iyiliğe asla erişemeyeceksiniz. Herhangi bir şeyden her ne infak ederseniz, muhakkak ki Allah onu en iyi bilendir.

93. Tevrat'ın indirilmesinden önce İsrail'in kendi nefesine haram kıldığı şeyler dışında tüm yiyecekler İsrailoğulları için helaldi. De ki: "Öyleyse Tevrat'ı getirin de eğer doğru sözleyenlerseniz, onu okuyun!"

94. Artık bundan sonra kim Allah'a karşı yalan uydurursa o takdirde işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

95. De ki: "Allah, doğruyu söyledi. Artık hanif olarak İbrahim'in dinine tabi olun! O müşriklerden değildi."

96. Muhakkak ki insanlar için kurulan ilk ev, bereketli ve âlemler için yol gösterici olarak gerçekten Bekke'de olandır.

97. Onun içinde apaçık ayetler, İbrahim'in makamı vardır. Kim ona girerse, emin olur. Ona bir yol bulabilen kimsenin o evi haccetmesi

insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Kim gerçeği örtüp inkâr ederse o takdirde muhakkak ki Allah âlemlerden zengindir, herşeyden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir).

98. De ki: “Ey Kitap ehli! Allah yaptıklarınıza şahit olduğu halde, Allah'ın ayetlerini niçin inkâr ediyorsunuz?”

99. De ki: “Ey Kitap ehli! Sizler şahitler olduğunuz halde, onu eğri olarak göstermeyi arzu ederek, niçin iman edenleri, Allah'ın yolundan men ediyorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir.”

100. Ey iman edenler! Eğer kitap verilenlerden bir gruba tabi olursanız, imanınızdan sonra sizi gerçeği örtüp inkâr edenlere çevirirler.

101. Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve onun Resulü de içinizdeyken, nasıl inkâr ediyorsunuz? Kim Allah'a sarılırsa kesinlikle dosdoğru yola iletilmiştir.

102. Ey iman edenler! O'ndan sakınmanın hakkını vererek Allah'a karşı gelmekten sakının! Öyleyse siz, Müslümanlar olmanızın dışında bir halde kesinlikle ölmeyin!

103. Hep birlikte Allah'ın ipine sarılın ve fırkalara ayrılmayın ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Bir zamanlar düşmanlardınız da Allah kalplerinizin arasını birleştirmişti. Böylece O'nun nimetiyle kardeşler olmuştunuz. Ateşten bir çukurun kenarındaydınız da sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah, ayetlerini size böyle açıklar. Umulur ki doğru yolu bulursunuz.

104. İçinizden hayra çağıran ve iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir ümmet olsun. İşte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendisidir.

105. Kendilerine apaçık deliller gelmesinden sonra ihtilafa düşenler ve fırkalara ayrılanlar gibi olmayın! İşte onlara büyük bir azap vardır.

106. Bir gün yüzler ağarır ve yüzler kararır. Yüzleri kararanlara gelince (denilir ki) “İmanınızdan sonra gerçeği örtüp inkâr mı ettiniz? Öyleyse gerçeği örtüp inkâr ediyor olduğunuz şey sebebiyle tadın azabı!”

107. Yüzleri ağaranlara gelince, onlar, Allah'ın rahmeti içindedirler. Onun içinde sürekli kalacaklardır.

108. Bunlar sana gerçek ile okuduğumuz Allah'ın ayetleridir. Allah âlemler için zulüm istemez.

109. Göklerdekilere ve yerdekilere Allah'ındır. İşler Allah'a döndürülür.

110. Siz insanlar için çıkarılmış ümmetin hayırlısı oldunuz. İyiliği emredersiniz ve kötülükten men edersiniz ve Allah'a iman edersiniz. Keşke Kitap ehli de iman etseydi, kendileri için elbette hayırlı olurdu. Onlardan bir kısmı müminlerdir. Onların çoğu da doğru yoldan çıkanlardır.

111. Biraz eziyet dışında size asla zarar vermeyecekler. Sizinle savaşırlarsa, size arkalarını dönerler. Sonra yardım edilmezler.

112. Allah'tan bir ipe ve insanlardan bir ipe tutunmaları hariç her nerede bulunurlarsa bulunsunlar, onların üzerine zillet vuruldu. Allah'tan bir gazaba uğradılar. Onların üzerine miskinlik vuruldu. İşte bu, Allah'ın ayetlerini inkâr ediyor olmaları ve haksızlıkla Nebileri öldürüyor olmaları sebebiyledir. İşte bu, isyan ettikleri şeyler ve haddi aşıyor olmaları sebebiyledir.

113. Onlar bir değildir. Kitap ehlinden gece vakitlerinde, secde ederek Allah'ın ayetlerini okuyan, Allah için ayağa kalkan, bir grup vardır.

114. Allah'a ve ahiret gününe inanırlar ve iyiliği emrederler ve kötülüğü men ederler ve hayır işlerinde koşarlar. İşte bunlar salihlerdendir.

115. Onlar hayırdan her ne yaparlarsa, artık o asla inkâr edilmeyecektir. Allah, takva sahiplerini en iyi bilendir.

116. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenlere, onların ne malları ne de çocukları, Allah'dan birşeye karşı kendilerine asla bir fayda sağlayamayacaktır. İşte onlar, ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

117. Onların bu dünya hayatında infâk ettikleri şeylerin örneği, kendilerine zulmeden bir kavmin ekinlerine isabet eden, böylece onu helak eden, içinde dondurucu soğuk olan, bir rüzgârın örneği gibidir. Allah onlara zulmetmedi. Ancak kendilerine zulmederler.

118. Ey iman edenler! Sizin aşağıınızdan sırdaş edinmeyin! Sizi fesada düşürmekte kusur etmezler. Size şiddetli zarar ve sıkıntı veren şeyi temenni ederler. Buğzları (kin ve öfkeleri) ağızlarından, kesin belli

olmuştur. Göğüslerinde gizledikleri şey daha büyüktür. Eğer akıl ediyor olsaydınız, O size ayetleri açık seçik açıklamıştır.

119. İşte siz öyle kişilersiniz ki, onlar sizi sevmedikleri halde, siz onları seversiniz. Kitap'a, onun hepsine inanırsınız. Sizinle karşılaştıkları zaman dediler ki: "Biz iman ettik." Yalnız kaldıkları zaman da size öfkelerinden parmak uçlarını ısırdılar. De ki: "Öflenizle ölün!" Muhakkak ki Allah, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

120. Eğer size bir iyilik dokunsa, onlar hüzünlenirler ve size bir kötülük isabet etse, onunla ferahlarlar. Eğer sabrederseniz ve sakınırsanız, onların tuzakları size hiç bir zarar vermez. Muhakkak ki Allah, yapmakta olduklarını çepeçevre kuşatandır.

121. Bir zaman sen mü'minleri savaş için mevzilere yerleştirmek üzere aileden ayrılmıştın. Allah en iyi işiten ve en iyi bilendir.

122. Allah o ikisinin velisi olduğu halde, sizden iki grup korkup bozuluyorlar diye kaygılanmıştı. Artık Müminler Allah'a güvenip dayansınlar!

123. Andolsun ki Allah, size zayıf ve sayıca az olduğunuz halde Bedir'de yardım etmişti. Öyleyse Allah'tan sakının! Umulur ki şükredersiniz.

124. O zaman müminlere diyordun ki: "Rabbinizin, indirilmiş meleklerden üçbiniyle size imdât etmesi, asla size kafi gelmeyecek mi?"

125. Evet, eğer sabrederseniz ve sakınırsanız, onlar size hemen bu anda, aniden gelseler bile, Rabbiniz size, nişanlanmış meleklerden beşbiniyle imdât eder.

126. Allah onu, sizin için bir müjde olması ve onunla kalplerinizin tatmin olması dışında birşey için yapmadı. Aziz ve Hâkim olan Allah'ın katından başka (bir yerden) yardım yoktur.

127. İnkâr edenlerden bir tarafı kesmesi veya onları perişan etmesi böylece bozguna uğrayanlar olarak geri dönmeleri içindi.

128. Bu işten sana ait bir şey yoktur. (*) Ya tövbelerini kabul eder ya da onlara azap eder. Fakat muhakkak ki onlar, zalimlerdir.

(*) “Leyse lehû mine’l emri şey’un” ifadesinin manası, onun bu işle ilgisi yok, onun bu işe müdahalesi söz konusu olamaz, ona bu konuda bir şey düşmez demektir.

129. Göklerdekilere ve yeryüzündekilere Allah’a aittir. Dilediğini bağışlar ve dilediğine azap eder. Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

130. Ey iman edenler! Faizi kat kat katlanmış olarak yemeyin ve Allah’a karşı gelmekten sakının! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

131. Kâfirler için hazırlanmış olan ateşten sakının!

132. Allah’a ve resule itaat edin! Umulur ki rahmet edilirsiniz.

133. Rabbinizden bir bağışlanmaya ve takva sahipleri için hazırlanan, genişliği gökler ve yer kadar olan cennete koşun!

134. Onlar ki bollukta ve darlıkta infak eden (ihtiyaç sahiplerine harcayan) kimselerdir ve öfkelerini tutanlardır ve insanları affedenlerdir. Allah, iyilik edenleri sever.

135. Onlar ki açık bir hayâsızlık yaptıklarında veya nefislerine zulmettiklerinde Allah’ı hatırlayan, sonra da günahları için af dileyen kimselerdir. Günahları Allah’tan başka kim affeder? Onlar biliyorlarken, yaptıklarında asla ısrar etmezler.

136. İşte onlar var ya! Onların karşılığı rablerinden bir bağışlanma ve içinde sürekli kalacakları, altından ırmaklar akan cennetlerdir. Çalışanların mükâfatı ne güzeldir!

137. Sizden önce nice sünnetler (*) geldi geçti. O halde yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların akıbetinin nasıl olduğuna bakın!

(*) Sünnetler demek adetler, yollar, kanunlar, şariatler demektir.

138. Bu, insanlar için bir açıklama ve bir hidayet ve takva sahipleri için bir öğüttür.

139. Gevşemeyin ve mahzun olmayın! Eğer mü'minlerseniz üstün olanlar sizsiniz.

140. Eğer size bir yara (Uhud savaşı) dokunuyorsa, kesinlikle onun benzeri bir yara (Bedir savaşı), o kavme de dokunmuştu. O günler ki biz

onu insanlar arasında döndürüp dururuz. Allah'ın iman edenleri bilmesi ve sizden şahitler edinmesi için. Allah zalimleri sevmez.

141. Allah'ın iman edenleri iyice seçip arındırması ve gerçeği örtüp inkâr edenleri de yok etmesi içindi.

142. Yoksa siz, Allah henüz sizden cihat eden kimseleri bilmeden ve sabredenleri bilmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?

143. Andolsun ki siz onunla (ölümle) karşılaşmadan önce ölümü temenni ediyordunuz. İşte siz, bakıp dururken onu gördünüz.

144. Muhammed bir resulden başkası değildir. Ondan önce de resuller geçmiştir. Eğer o ölürse veya öldürülürse, ökçeleriniz üzerinde geri mi döneceksiniz (imandan sonra küfre mi döneceksiniz)? Kim iki ökçesi üzerinde geri dönerse, Allah'a hiçbir şekilde zarar veremeyecektir. Allah, şükredenlere karşılığını yakında verecektir.

145. Allah'ın izniyle olmadıkça hiç bir nefis için ölmek yoktur. Vakti belirlenmiş bir yazıdır. Kim dünya sevabını isterse, ona ondan verimiz. Kim de âhiret sevabını isterse, ona da ondan verimiz. Biz şükredenlere karşılığını yakında vereceğiz.

146. Nebilerden niceleri, beraberinde kendisini Rabb'e adayan pek çok kişi bulunduğu halde savaştı. Fakat onlar, Allah yolunda kendilerine isabet eden şeyler için gevşemediler ve zayıflık göstermediler ve sinmediler. Allah sabredenleri sever.

147. Ve onların sözleri: “Rabbimiz! Günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlığımızı bizim için bağışla ve ayaklarımızı sabit kıl ve gerçeği örtüp inkâr edenler kavmine karşı bize yardım et!” demelerinden başka bir şey olmadı.

148. Allah da onlara, dünya sevabını ve ahiret sevabının en güzelini verdi. Allah, iyilik yapanları sever.

149. Ey iman edenler! Eğer gerçeği örtüp inkâr edenlere itaat ederseniz, sizi ökçeleriniz üstünde (küfre) geri çevirirler de hüsrana uğrayanlara dönersiniz.

150. Hayır, aksine! Allah sizin velinizdir ve O, yardımcılarının en hayırlısıdır.

151. İnkâr edenlerin kalplerine, hakkında bir delil (bir hüküm) indirmedeği, Allah'a şirk koştukları şeyler sebebiyle korku salacağız. Onların barınakları ateştir. Ne kötüdür o zalimlerin varacakları yer!

152. Andolsun ki Allah size vaadini doğruladı. O zaman sevdiğiniz şeyi (zaferi) size göstermesinin ardından, gevşediğiniz ve emir konusunda anlaşmazlığa düştüğünüz ve isyan ettiğiniz zamana kadar, onları Allah'ın izniyle öldürüyordunuz. Sizden kiminiz dünya'yı istiyordu ve sizden kiminiz de ahireti istiyordu. Sonra sizi imtihan etmek için onlardan çevirip uzaklaştırdı. Andolsun ki sizi (Resul'ün sözüne itaat etmemenizden dolayı) affetti. Allah, müminlere karşı lütuf sahibidir.

153. O zaman, Resul sizi arkanızda çağırıyorken, siz uzaklaşıyordunuz ve kimseye dönüp bakmıyordunuz. Böylece kaçırdığınız şeylere ve size isabet eden şeylere, üzülmemeniz için, size keder üstüne kederle karşılık verdi. Allah, yapmakta olduğunuz şeylerden haberdardır.

154. Sonra kederin ardından üzerinize, içinizden bir grubu sarıp kuşatan, bir güven, bir uyku indirdi. Onları, nefislerini kaygıya düşürmüş olduğu bir grup da Allah hakkında, gerçek dışı cahiliye zannıyla zanna kapılıyorlardı. Diyorlardı ki: "Bu işten bize ait birşey var mı?" De ki: "Muhakkak ki iş, onun hepsi Allah'a aittir." Sana açıklayamadıkları şeyleri içlerinde gizliyorlar. Diyorlar ki: "Eğer bu işten bize ait bir şey olsaydı, işte burada öldürülmezdik." De ki: "Eğer evlerinizde olsaydınız, üzerlerine öldürülme yazılmış olan kimseler yatacakları yere, kesinlikle çıkıp giderdi. Allah, sinelerinizdeki şeyleri imtihan etmek ve kalplerinizdeki şeyleri temizlemek (arındırmak) için (böyle yaptı). göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

155. Muhakkak ki iki topluluğun karşılaştığı gün sizden sırt dönen kimseler var ya! Ancak kazandıkları şeylerin bazıları sebebiyle şeytan onları kaydırdı. Andolsun ki, Allah onları affetti. Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

156. Ey iman edenler! İnkâr eden ve yeryüzünde sefere çıkan veya gazi olan kardeşleri için "Yanımızda olsaydılar ölmezlerdi ve öldürülmezlerdi." diyenler gibi olmayın! Allah bunu, kalplerinde bir hasret kılıyor diyedir. Allah diriltir ve öldürür. Allah, yapmakta olduğunuz şeyleri en iyi görendir.

157. Şüphesiz eğer siz, Allah yolunda öldürülseniz veya ölseniz elbette ki Allah'tan bir bağışlanma ve bir rahmet onların toplamakta oldukları şeyden daha hayırlıdır.

158. Şüphesiz ki eğer siz ölseniz veya öldürülseniz de elbette Allah'a toplanacaksınız.

159. Allah'tan bir rahmetle onlara yumuşak davrandın. Eğer sert, katı kalpli olsaydın, senin çevrenden kesinlikle dağılır giderlerdi. O halde onları bağışla ve onlar için af dile ve iş konusunda onlara danış! Böylece azmettiğin zaman, artık Allah'a güvenip dayan! Muhakkak ki Allah, tevekkül edenleri sever.

160. Eğer Allah, size yardım ederse, hiç kimse size galip gelemes ve eğer sizi bırakıp giderse, artık onun ardından size yardım edecek o kişi de kimdir? Öyleyse, müminler Allah'a güvenip dayansınlar!

161. Ganimet malından gizlice almak bir Nebi için olacak şey değildir. Kim ganimet malından gizlice alırsa kıyamet günü aldığı şeyler ile gelir. Sonra herkese kazandığı şeyler eksiksiz verilir. Onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

162. Allah'ın rızasına tabi olan kimse, Allah'ın kızgınlığına uğrayan ve barınağı cehennem olan kimse gibi midir? Ne kötü bir varış yeri!

163. Onlar, Allah katında derece derecedirler. Allah, yapmakta olduklarını en iyi görendir.

164. Andolsun ki, Allah müminlere karşılıksız verdi. Onlara O'nun ayetlerini okuyan ve onları arındıran ve onlara Kitap'ı ve hikmeti öğreten, onların içinde, kendilerinden bir resul çıkardı. Muhakkak ki önceden, gerçekten apaçık bir sapkınlık içindeydiler.

165. Onun iki mislini isabet ettirdiğiniz bir musibet, size de isabet ettiği zaman “Bu nereden?” mi dediniz? De ki: “Bu nefsinizin katındandır.” Muhakkak ki Allah, her şeye gücü yetendir.

166. İki topluluğun karşılaştığı gün sizin başınıza gelen Allah'ın izniyledir ve iman edenleri bilmesi içindir.

167. Nifak çıkaranları da bilsin diye. Onlara denildi ki: “Gelin, Allah yolunda savaşın veya savunma yapın!” Dediler ki: “Eğer savaş bilseydik, elbette size tabi olurduk.” O gün onlar küfre, imana ait

olmalarından daha yakın idiler. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylüyorlar. Allah, gizlemekte oldukları şeyi en iyi bilendir.

168. Oturdıkları halde, kardeşleri için, “Bize uysalardı, öldürülmezlerdi.” diyen kimselere de ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, öyleyse ölümü, kendi nefsinizden uzaklaştırın!”

169. Sakın Allah yolunda öldürülmüş olanları ölümler sanma! Hayır, aksine! Onlar diridirler. Rablerinin katında rızıklandırılırlar.

170. Allah’ın, lütfundan onlara verdiği şeyle sevinçlidirler ve arkalarından kendilerine katılmayan kimselere de ‘Onlara bir korku yoktur ve onlar mahzun olmazlar.’ diye sevinirler.

171. Allah’tan (gelen) nimeti ve lütfu müjdelemek isterler. Muhakkak Allah, müminlerin mükâfatını zayi etmez.

172. Onlar ki, kendilerine yara isabet ettikten sonra bile, (*) Allah'a ve Resule icabet ederler. Onlardan iyi işler yapan ve takva sahibi olan kimseler için büyük bir ecir vardır.

(*) Rivâyete göre Ebû Süfyan ve adamları Uhut'tan dönünce, Müslümanların üzerine gitmedikleri için pişman oldular. Medîne'ye geri dönmek istediler. Bu da Resulullah sallallahü aleyhi ve sellem'e ulaştı. Olası bir savaş için yeniden hazırlandılar. Bir bölükle Hamraulesed'e vardılar. İçlerinde yaralı olanlar bile vardı. Yine de savaştan kaçmadılar. Allah da müşriklerin yüreklerine korku saldı, onlar da geri döndüler. Ayet bu olay üzerine indirilmiştir.

173. Onlar ki, insanlar onlara “Muhakkak ki insanlar sizin için toplanmış artık onlardan korkun!” dedi de onlar iman olarak daha da arttılar (güçlendiler) ve dediler ki: “Allah bize yeter. O ne güzel bir vekil’dir.”

174. Böylece Allah’tan bir nimet ve bir lütufla geri döndüler. Asla bir kötülük onlara dokunmadı. Allah’ın rızasına uydular. Allah büyük lütf sahibidir.

175. İşte bu şeytan, (*) ancak kendi dostlarıyla korkutur. Artık onlardan korkmayın! Eğer müminler iseniz, benden korkun!

(*) Sadece size bu haberi getiren şeytandır. Tefsirciler, bundan Nuaym veya Ebû Süfyan kastediliyor dediler. Müşriklerin tekrar geri döndükleri

haberi gelince, savaşa gitmek istemeyenler korktular da “şeytanın dostları” diye bu müşrikler kastediliyor.

176. Küfür içinde koşanlar sana üzüntü vermesin! Muhakkak ki onlar hiç bir şekilde Allah’a zarar veremeyeceklerdir. Allah, onlar için ahirette hiç bir haz (*) kılmamayı istemektedir. Onlar için de büyük bir azap vardır.

(*) Haz, zevk almak, hoşlanmak, beğenmek, mutluluk, hoş giden bir şeyin uyandırdığı duygu anlamlarına gelir.

177. Muhakkak ki iman karşılığında küfrü satın alanlar Allah’a hiç bir şekilde zarar veremeyeceklerdir. Onlar için korkunç bir azap vardır.

178. İnkâr edenler onlara mühlet vermemizin, kendileri için hayırlı olduğunu asla zannetmesinler! Ancak günahı arttırmaları için, onlara mühlet veririz. Onlar için alçaltıcı bir azap vardır.

179. Allah müminleri, pisi temizden ayırt edinceye kadar üzerinde bulunduğunuz halde bırakacak değildir. Allah sizi gayba muttali (haberli) kılacak da değildir. Fakat Allah, Resullerinden dilediğini seçer (gaybı ona bildirir). O halde Allah’a ve Resullerine iman edin! Eğer iman ederseniz ve sakınırsanız, o zaman sizin için büyük bir ecir vardır.

180. Allah’ın lütfundan onlara verdiği şeyle cimrilik edenler, bunun kendileri için hayırlı olduğunu asla zannetmesinler! Hayır, aksine! Bu onlar için bir şerdir. O cimrilik yaptıkları şey kıyamet günü boyunlarına dolandırılacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah’a aittir. Allah, yapmakta olduklarınızdan haberdar olandır.

181. Andolsun ki Allah, “Allah fakirdir ve biz zenginleriz.” diyenlerin sözünü işitti. Dediklerini ve onların haksızlıkla Nebileri öldürmelerini yazacağız ve diyeceğiz ki: “Yakıcı azabı tadın!”

182. Bu, kendi ellerinizin takdim ettiği şeylerden dolayıdır. Muhakkak Allah, kullara zulmedici değildir.

183. “Muhakkak ki Allah, bize ahdetti ki ateşin yiyeceği bir kurbanı bize getirinceye kadar bir resule iman etmeyeceğiz.” diyen kimselere de ki: “Size apaçık delillerle ve söylediğiniz şeyle benden önce Resuller gelmişti. Eğer doğru söyleyenlerseniz, öyleyse niçin onları öldürdünüz?”

184. Seni yalanladılarsa da senden önce apaçık deliller ve kutsal sayfalar ve aydınlatıcı Kitap’ı getiren resuller de yalanlanmıştı.

185. Her nefis ölümü tadacaktır. Ancak ücretleriniz size kıyamet günü eksiksiz verilecektir. Artık kim ateşten uzaklaştırılırsa ve cennete sokulursa o zaman kurtulmuştur. Dünya hayatı, aldatici menfaatten başka bir şey değildir.

186. Andolsun ki mallarınızla ve canlarınızla imtihan edilirsiniz. Andolsun ki sizden önce Kitap verilenlerden ve şirk koşanlardan incitici çok şey işitirsiniz. Eğer sabrederseniz ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, işte şüphesiz ki bu, işlerin kararlılık gerektirenlerindendir.

187. Bir zamanlar Allah, Kitap verilenlerden “Onu insanlara mutlaka açıklayacaksınız ve onu saklamayacaksınız.” diye bir misak almıştı. Fakat onu, sırtlarının gerisine attılar ve az bir ücret karşılığı onu sattılar. Oysaki satın almakta oldukları şey ne kötü!

188. Sakın sanma! Getirdikleri şeyle sevinen ve yapmadıkları şeyle övülmeyi seven kimselerin, azaptan kurtulacakları bir yerde olacaklarını sakın sanma! Onlar için çok acıklı bir azâp vardır.

189. Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'a aittir. Allah herşeye gücü yetendir.

190. Muhakkak ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ve gündüzün birbiri ardınca gelişinde (artarda değişmesinde), akıl ve gönül sahipleri için gerçekten deliller vardır.

191. Onlar ki ayakta ve otururken ve yanları üzerinde Allah'ı anarlar ve göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler. (Derler ki) “Rabbimiz! Bunu boş yere yaratmadın. Sen her türlü noksanlıktan münezzehsin. Bizi ateşin azabından koru!”

192. “Rabbimiz! Muhakkak ki sen, kimi ateşe sokarsan, artık onu rezil ve perişan etmişsindir. Zalimler için yardımcılardan kimse yoktur.”

193. “Rabbimiz! Şüphesiz biz bir çağırıcının “Rabbimize iman edin!” diye imana çağırıldığını işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz! Günahlarımızı bize bağışla! Kötülüklerimizi bizden ört! Bizi iyilerle birlikte vefat ettir!”

194. “Rabbimiz! Resullerine bildirdiğin, bize vaat ettiğin şeyi bize ver ve kıyamet günü bizi rezil ve perişan etme! Muhakkak ki sen, vaadine muhalefet etmezsin.”

195. Rableri onlara icabet etti: “Ben sizden, erkekden veya kadından ki birbirinizdensiniz, çalışanın çalışmasını zayi etmem. Onlar ki, hicret ederler ve yurtlarından çıkarılırlar ve yolumda eziyet edilirler ve savaşırlar ve öldürülürler. Andolsun ki, onların kötülüklerini mutlaka örteceğim (bağışlayacağım) ve andolsun ki onları, Allah’ın katından bir sevap olarak, altından ırmaklar akan cennetlere mutlaka koyacağım. Allah, sevabın güzeli katında olandır.”

196. İnkâr edenlerin, şehirlerde dönüp durması, seni sakın aldatmasın!

197. Az bir yararlanmadır. Sonra onların barınakları cehennemdir. Ne kötü bir istirahat yeri!

198. Fakat Rablerinden sakınan kimseler var ya! Altından ırmaklar akan, Allah’ın katından bir ağırlama olarak, onun içinde sürekli kalacakları cennetler onlara aittir. Allah’ın katında olanlar, iyiler için daha hayırlıdır.

199. Kitap ehlinden öyleleri de vardır ki, Allah’a ve size indirilene ve kendilerine indirilene iman ederler. Allah için ürperenlerdir. Allah’ın ayetlerini az bir ücret karşılığı satmazlar. İşte onlar var ya! Onlar için ücretleri, Rablerinin katındadır. Muhakkak ki Allah, hesabı çabuk görendir.

200. Ey iman edenler! Sabredin ve sabırda yarışın ve birbirinize bağlanarak birlik olup savaşa hazırlıklı bulunun ve Allah’a karşı gelmekten sakının! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

NİSA SURESİ

Resmi Mushaf: 4 / İnış Sırası: 92 / Medine'de inmiştir. 176 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey insanlar! Sizi bir tek nefsten yaratan ve ondan da onun eşini yaratan ve o ikisinden pek çok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize, karşı gelmekten sakının! Onun adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının! Şüphesiz Allah, üzerinizde tam bir gözeticidir.

2. Yetimlere mallarını verin ve temizle pisi değişmeyin ve yetimlerin mallarını kendi mallarınıza katarak yemeyin! Muhakkak ki o, büyük bir günahdır.

3. Eğer yetimler hakkında adil olamazsınız diye korkarsanız o tak-dirde sizin için hoş olan (diğer) kadınlardan ikişer ve üçer ve dörder nikâhlayın! Bu durumda da eğer adaleti koruyamazsınız diye korkarsanız, o takdirde bir kadını veya ellerinizin sahip olduğunu (*) (nikâhlayın!) İşte bu, haksızlığa sapmamanıza daha uygundur.

(*) Ellerinizi sahip olduğu demek Cariyeleriniz demektir. Cariye, savaşta esir edilen kadına denir. Köle ise esir edilen erkeğe denir.

4. Kadınlara mehirlerini gönül hoşluğuyla verin! Fakat eğer kendileri, ondan bir şeyi size bağışlarsalar, artık onu içinize sinerek, afiyetle yiyin!

5. Allah'ın sizin için ayakta durmanıza vesile (geçim kaynağı) kıldığı mallarınızı akli ermeyenlere vermeyin! Onlardan (o mallardan) onları rızıklandırın ve onları giydirin ve onlara güzel söz söyleyin!

6. Yetimleri nikâh çağına gelmelerine kadar gözetleyip deneyin! O zaman onlarda bir rüşd / bir yeterlilik hissederseniz o takdirde mallarını onlara teslim edin! Büyürler diye israf ederek ve aceleye getirerek onu (malları) yemeyin! Zengin olan kimse iffetli olsun ve fakir olan kimse de örf'e uygun olarak yesin! Nihayet onlara mallarını geri verdiğiniz zaman, onlara karşı şahit tutun! Hesap görücü olarak Allah yeter.

7. Farz kılınmış bir pay olarak, onun azından veya çoğundan, ana baba ve akrabaların geriye bıraktığından, erkeklere bir pay vardır ve ana baba ve akrabaların geriye bıraktığından, kadınlara da bir pay vardır.

8. Miras taksiminde yakınlık sahipleri ve yetimler ve yoksullar hazır bulunduğunda, ondan onları da rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin!

9. Arkalarından zayıf bir zürriyyet bıraktıkları takdirde, onların üzerine korkan kimseler (diğer yetimler için de) korku (haşyet) duysun! O halde Allah'a karşı gelmekten sakınsınlar ve doğru söz (*) söylesinler!

(*) “Doğru söz” ile kastedilen yetimlerle konuşurken, sanki onlar, öz çocuklarıymış gibi şefkatli ve merhametli konuşmak, onları inciten sözler söylememektir. Kendi çocuğunmuşçasına, yetimlere de sevgiyle yaklaşmak elinden geldiğince yumuşak davranmaktır.

10. Muhakkak ki zulmederek yetimlerin mallarını yiyenler, sadece karınlarında ateş yerler ve yakında alevli ateşe yaslanacaklardır.

11. Allah size çocuklarınızla ilgili olarak şunu tavsiye eder: Erkek için, iki dişinin payı kadar. Eğer kadınlar ikiden fazla iseler o takdirde bırakılanın üçte ikisi onlara aittir. Eğer o (kadın) bir tek ise, yarısı onundur. Eğer onun (Ölenin) çocuğu varsa, geriye bıraktığından onun anne babası için, o ikisinden her biri için altıda bir vardır. Eğer onun (ölenin) çocuğu yoksa ve anne babası ona mirasçı olduysa, bu durumda annesine üçte bir vardır. Eğer kardeşleri varsa bu takdirde annesine, altıda bir vardır. Yerine getirilecek vasiyetten veya borçtan sonradır. Babalarınız ve oğullarınız. Hangisinin size fayda bakımından daha yakın olduğunu bilemezsiniz. Allah'tan bir farzdır. Muhakkak ki Allah, en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

12. Eğer onların (kadınların) hiç çocuğu yoksa eşlerinizin bıraktığının yarısı sizindir. Fakat eğer onların (kadınların) çocuğu varsa o takdirde dörtte biri sizindir. Yerine getirilecek vasiyetten veya borçtan sonradır. Eğer sizin hiç çocuğunuz da yoksa bıraktığınızın dörtte biri onla-rındır (kadınlarındır), fakat eğer çocuğunuz varsa o takdirde bıraktığı-nızın sekizde biri onlarındır (kadınlarındır). Yerine getirilecek vasiyet-ten veya borçtan sonradır. Ve eğer miras bırakan erkek veya kadının çocuğu ve anne babası yoksa, erkek kardeşi veya kız kardeşi varsa, bu takdirde o ikisinden her biri için altıda bir vardır. Fakat eğer bundan fazla iseler, o takdirde onlar üçte birde ortaktırlar. Zarar vermeksizin yerine getirilecek vasiyetten veya borçtan sonradır. Allah'tan bir vasiyettir. Allah en iyi bilendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

13. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve onun Resulüne, itaat ederse, onu içinde sürekli kalacakları altından ırmaklar akan cennetlere koyar. İşte bu, en büyük başarıdır.

14. Kim de Allah'a ve onun resulüne karşı gelirse ve O'nun sınırlarını aşarsa, onu içinde sürekli kalacakları ateşe koyar. Onun için de alçaltıcı bir azap vardır.

15. Kadınlarınızdan açık bir hayâsızlığa karışanlara (*) gelince, onların aleyhine içinizden dört erkek şahit getirin. Eğer tanıklık ederlerse, ölüm canlarını alıncaya veya Allah kendileri için bir yol açıncaya kadar onları evlerde tutun!

(*) Eşcinsellik / sevicilik yapan kadınlara

16. Sizden onu (*) yapan iki erkeğe gelince, o ikisine eziyet edin! Eğer bu ikisi tövbe eder ve durumlarını düzeltirlerse artık o ikisinden uzak durun! Muhakkak ki Allah tövbeleri çok kabul edendir, çok merhamet edendir.

(*) Eşcinsellik yapan iki erkeğe

17. Ancak Allah'a göre tövbe, cahillikle kötü bir iş yapan, sonra hemen ardından tövbe eden kimseler içindir ki işte o kimseler var ya, Allah onların tövbesini kabul eder. Allah, her şeyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

18. Nihayet ölümün onlara gelip çattığı, onun “Muhakkak ki ben şimdi tövbe ettim.” dediği zaman, kötülük yapan kimselere tövbe yoktur. Gerçeği örtüp inkâr edenler olarak ölenlere de yoktur. İşte onlar var ya onlar için, acı bir azap hazırladık.

19. Ey iman edenler! Kadınları miras yoluyla zorla almanız (*) sizin için helal değildir. Onlara verdiğiniz şeylerin bir kısmını alıp götürmek için kanıtlanmış açık bir hayâsızlığa karışmaları dışında onları sıkıştırmayın ve onlarla, güzellikle geçinin! Eğer onları kötü görüyorsanız, belki de bu, sizin bir şeyi kötü görmenizdir. Allah onda pek çok hayır da kılacaktır.

(*) “Kadınları miras yoluyla zorla almanız sizin için helal değildir.” demek “Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmanız size helâl değildir.” demektir. Ayetin indiği o dönemlerde Araplar arasında bir adam öldüğü zaman onun da birinci sınıf bir mirasçısı olursa elbisesini karısının üzerine atar ve “Onu almaya en haklı benim.” derdi. Sonra da isterse onunla ilk mehri ile evlenir, isterse onu başkasıyla evlendirir ve

mehrini alırdı. İsterse de kocasından miras kalan bir şeyi fidye olarak vermesi için onu evlenmekten engellerdi. İşte buna benzer şeylerden, haksız yere kocası ölmüş kadınlara karşı yapılan bu uygulamalardan men edildiler.

20. Bir eşin yerine başka bir eş almak istediyseniz, onlardan birine kantarlarca vermiş olsanız da ondan hiç bir şeyi geri almayın! İftira ederek ve açık bir günah işleyerek onu geri mi alacaksınız?

21. Birbirinizle kaynaşmışken (baş başa kalmışken, cinsi münasebette bulunmuşken) ve onlar sizden sağlam bir söz almışken nasıl onu geri alabilirsiniz?

22. Geçmişte olmuş olanlar hariç kadınlardan, babalarınızın nikâhlandığını nikâhlamayın! Muhakkak ki o, edepsizliktir ve Allah'ın hışımıdır. Yol olarak da iğrençtir.

23. Analarınız ve kızlarınız ve kızkardeşleriniz ve halalarınız ve teyzeleriniz ve erkek kardeş kızları ve kızkardeş kızları ve sizi emziren sütanneleriniz ve süt kızkardeşleriniz ve karılarınızın anneleri ve kendileriyle birleştiğiniz karılarınızdan olan, evlerinizde bulunan üvey kızlarınız ki eğer onlarla (üvey kızların anneleriyle) hiç birleşmediyseniz, üzerinize bir günah yoktur. Ve kendi neslinizden gelen oğullarınızın karıları ve iki kızkardeşi bir arada almanız, geçmişte olmuş olanlar hariç, size haram kılındı. Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir.

24. Ellerinizin sahip oldukları (savaşta tutsak olarak ele geçirilen cariyeler) dışında, kadınlardan evli olanlar da (haramdır). Üzerinize Allah'ın yazdığıdır. Zinâ eden kimseler olmadan, iffetli olarak mallarınızla isteyeceğiniz, bunların ötesinde olanlar, sizin için helâl kılındı. O halde onlardan, onunla (mehirle) yararlanmanıza karşılık, ücretlerini (mehirlerini) bir farz olarak onlara verin! Farz olanın ardından onunla (mehirle) ilgili karşılıklı anlaşmada üzerinize bir günah yoktur. Muhakkak ki Allah en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

25. Sizden kim namuslu mü'min kadınları nikâhlayacak bir bolluğa sahip olmazsa, sağ ellerinizin sahip olduğu genç mü'min cariyelerinizden (alsın). Allah, sizin imanınızı daha iyi bilir. Siz birbirinizdensiniz. Onları ailelerinin izniyle zinadan uzak duran ve gizlice dost edinmeyen iffetli kadınlar olmaları şartıyla nikâhlayın ve onlara ücretlerini (mehirlerini) örfe uygun olarak verin! Eğer onlar evliyken açık bir hayâsızlığa karıştırlarsa, onlara cezadan yana, namuslu hür kadınlara verilenin yarısı

vardır. Bu, içinizden sıkıntıya düşmekten korkanlar içindir. Sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

26. Allah size açıklamak ve sizi, sizden öncekilerin yollarına iletmek ve tövbelerinizi kabul etmek ister. Allah en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

27. Allah sizin tövbenizi kabul etmek ister ve şehvetlerine tabi olan kimselerse büyük bir meyille meyletmenizi / sapmanızı ister.

28. Allah sizden hafifletmek ister. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.

29. Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda batılla yemeyin! Kendi rızanızla yaptığınız bir ticaret olursa başka. Kendinizi öldürmeyin / intihar etmeyin! Muhakkak ki Allah, size karşı çok merhametlidir.

30. Kim düşmanlık ve zulüm olarak bunu (intiharı) yaparsa, onu ateşe sokacağız. Bu, Allah'a kolaydır.

31. Eğer kendisinden yasaklandığınız şeylerin büyüklerinden kaçırırsanız sizin günahlarınızı örteriz ve sizi şerefli bir giriş yerine sokarız.

32. Allah'ın bazınızı bazınıza onunla üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin! Erkekler kazandıklarından bir nasip vardır. Kadınlara da kazandıklarından bir nasip vardır. Allah'tan O'nun lütfunu isteyin! Muhakkak ki Allah, her şeyi çok iyi bilendir.

33. Anne babanın ve akrabaların geriye bıraktığı şeylerin hepsi için varisler kıldık. Yeminlerinizin bağladığı kimselere de paylarını onlara verin! Muhakkak ki Allah, her şeye şahittir.

34. Erkekler, Allah'ın bazısını bazısına üstün kıldığı şeyler sebebiyle ve mallarından harcadıkları şeyler sebebiyle kadınların üzerine koruyup gözetenlerdir. İyi kadınlar itaat edenlerdir. Allah'ın muhafaza ettiği şeyleri (kocasının) yokluğunda (onun sırlarını, malını ve namusunu) muhafaza edenlerdir. Geçimsiz davranmalarından (*) korktuğunuz kadınlara nasihat edin ve onları yataklarda yalnız bırakın ve onlara vurun! Eğer size itaat ederlerse artık onların aleyhine bir yol aramayın! Muhakkak ki Allah yücedir, büyüktür.

(*) Sözlükte “yükselmek (Bakara,259), ayağa kalkmak (Mücâdele,11) ve (eşler) geçimsiz davranmak (Nisa,34,128)” gibi anlamlara gelen nüşûz kelimesi fıkıhta “kadının evlilik hukukuna riayet etmemesi, evlilik

birliğini sürdürmeyi engelleyecek düzeyde geçimsizlik sergilemesi” demektir. Bu durumdaki kadına nâşize denir.

Genellikle kadın için kullanılan nüşûz kelimesi erkeğe izâfe edilerek kullanıldığında kocanın karısına karşı görevlerini ihmal etmesini, ona karşı kötü muamelede bulunmasını ifade eder. Bu durumdaki erkeğe de nâşiz denilmiştir. (TDV İslam Ansiklopedisi)

35. Eğer ikisinin aralarının açılmasından endişe ederseniz, bir hakem erkek tarafından, bir hakem de kadın tarafından gönderin! Bu ikisi barıştırmak isterlerse Allah, kadınla erkeğin aralarını düzeltmede onları başarılı kılacaktır. Allah her şeyi bilendir, her şeyden haberdar olandır.

36. Allah’a kulluk edin ve O’na bir şeyi ortak koşmayın! Anne babaya ve akrabaya ve yetimlere ve düşkünlere ve yakın komşuya ve uzak komşuya ve yanınızdaki arkadaşına ve yolda kalmışa ve ellerinizin sahip olduklarına da iyilik edin! Muhakkak ki Allah, kendini büyük gören, çok öğünen kimseyi sevmez.

37. Onlar ki cimrilik ederler ve insanlara cimriliği emrederler ve Allah’ın lütfundan onlara verdiğini saklarlar. İnkâr edenler için zelil edici bir azap hazırladık.

38. Onlar ki insanlara gösteriş olsun diye mallarını sarf etseler ve Allah’a inanmazlar ve ahiret gününe de inanmazlar. Her kim de, şeytan ona arkadaş olursa, artık o ne kötü bir arkadaşdır!

39. Keşke Allah’a ve ahiret gününe iman etselerdi ve Allah’ın onları rızıklandığı şeylerden sarf etselerdi, onlara ne olurdu? Allah onları en iyi bilendir.

40. Muhakkak ki Allah zerre miktar zulüm yapmaz. Bir iyilik olsa onu kat kat artırır ve katından büyük bir mükâfat verir.

41. Her ümmetten bir şahit getirdiğimiz zaman ve seni de şunların üzerine bir şahit olarak getirdiğimizde (halleri) nasıl olacak?

42. O gün gerçeği örtüp inkâr edenler ve Resule asilik yapanlar toprağa karışıp gitmeyi isterler ve Allah’tan hiç bir sözü gizleyemezler.

43. Ey iman edenler! Sarhoşken, söylediğiniz şeyi bilinceye kadar ve cünüpken, yolculuk halinde olmanız hariç, gusül abdesti alıncaya kadar salâta (namaza) yaklaşmayın! Eğer hasta olduysanız veya

yolculuktaysanız veya sizden biri tuvaletten geldiyse veya kadınlara dokunduysanız akabinde hiç su bulamadıysanız, o takdirde temiz bir toprağa teyemmüm edin sonra yüzlerinizi ve ellerinizi meşhedin! Muhakkak ki Allah, affedendir, bağışlayandır.

44. Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilenlere bakmadın mı? Sapkınlığı satın alırlar ve yolu sapıtmanızı isterler.

45. Allah düşmanlarınızı en iyi bilendir. Allah bir veli olarak yeter ve Allah bir yardımcı olarak yeter.

46. Yahudi olan kimselerden bir kısmı, kelimeleri yerlerinden tahrif ederek değişik yerlere çekerler ve dillerini eğip bükerek (anlamı çarpıtarak) ve din hakkında yergiler yaparak derler ki: “İşittik ve isyan ettik/sıkı tuttuk. Dinle! İşitilmez olası ve bizi güť/bizi gözetle!” (*) Eğer onlar deselerdi ki: “İşittik ve itaat ettik ve işit ve bize bak!” Kesinlikle onlar için daha hayırlı ve daha doğru olurdu. Fakat inkârları sebebiyle Allah onları lanetledi. Artık pek azı hariç, inanmazlar.

(*) Burada, bir kısım Yahudilerin, başka manaya da gelen bazı kelimeleri, yergi maksatlı kullanmaları söz konusudur. “Asâ” hem isyan etmek hem de değneği tutar gibi sınıksıkı tutmak anlamına gelir. Bunun yerine “eta’na” (itaat ettik) kullanılması daha doğru olurdu. Bir diğeri de “raîna” (bizi gözetle veya bizi güť) kelimesidir ki yan manasında iğneleme vardır. Kelimeyi eğerek, bükerek telaffuz edince “Bizim çoban, haydi bizi güť!” manasına gelir. Bunun yerine de “unzurna” önerilir ki “bize bak” dışında başka manası yoktur. Böyle yapmaları kasıtlıdır ve alay etmek içindir. Ayette bu davranışları yerilmektedir.

47. Ey kitap verilenler! Bir takım yüzleri silmemizden, sonra arkaları üzere geri çevirmemizden veya Sebt halkını (Cumartesi halkını) lanetlediğimiz gibi onları da lanetlememizden önce yanınızda olanı doğrulayıcı olarak indirdiğimize iman edin! Allah'ın emri daima yapılandır.

48. Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun aşağısındaki şeyleri, dilediği kimse için bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, gerçekten büyük bir günah olarak iftira etmiştir.

49. Kendilerini temize çıkaran kimselere bakmadın mı? Hayır, aksine! Allah dilediği kimseyi temize çıkarır ve bir hurma lifi kadar (kıl kadar) zulmedilmez.

50. Bak! Allah'a karşı nasıl yalan uyduruyorlar? Bu apaçık bir günah olarak ona yeter.

51. Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilenlere bakmadın mı? Cibte ve tağuta (*) iman ediyorlar ve gerçeği örtüp inkâr eden kimseler için diyorlar ki: “ Bunlar iman eden kimselerden yol bakımından daha doğrudurlar.”

(*) Cibt müşriklerin taptığı bir putun adıydı. Sonraları Allah'tan başka tapılan her şey için kullanıldı. Kayıtlarda cibs olarak geçer. Manası “hayırsız şey” demektir. Kelimenin sonundaki sin sonradan te'ye dönüştü. Tağut ise mâbut olsun başka bir şey olsun her türlü bâtıla denir. Allah'tan başka kulluk edilenler demek olup şeytan'ın dostları için kullanılır.

52. İşte onlar, Allah'ın kendilerine lanet ettiği kimselerdir. Allah kime lanet ederse, artık onun için asla bir yardımcı bulamazsın.

53. Yoksa onların mülkten (Allah'ın hükümrانlığından) bir nasibi mi var? Öyle olsaydı, insanlara bir çekirdek bile vermezlerdi.

54. Yoksa insanları Allah'ın onlara, lütfundan verdiği şeyler yüzünden kıskanıyorlar mı? İbrahim Ailesi'ne Kitap'ı ve hikmeti vermiştik ve onlara da çok büyük bir hükümrانlık vermiştik.

55. Onlardan kimi ona iman etti ve onlardan kimisi de ondan yüz çevirdi. Çılgın bir ateş olarak cehennem yeter.

56. Muhakkak ki ayetlerimizi inkâr edenleri bir ateşe yaslarız. Her ne zaman derileri kavrulsa, azabı tatmaları için onları, ondan başka derilerle değiştiririz. Muhakkak ki Allah üstün ve çok güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir.

57. İman eden ve hayırlı işler yapan kimseleri de altından ırmaklar akan, içinde ebedi olarak sürekli kalacakları cennetlere koyarız. Orada onlar için tertemiz eşler vardır ve onları gölgelendiren bir gölgeye koyarız.

58. Muhakkak ki Allah size emanetleri ehline teslim etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor. Gerçekten Allah, bununla size ne güzel vaaz veriyor. Muhakkak ki Allah her şeyi işitendir, her şeyi görendir.

59. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve Resule ve sizden olan emir sahiplerine (yöneticilere) itaat edin! Bir şeyde anlaşmazlığa düştüyseniz artık onu, eğer Allah'a ve ahiret gününe iman edenlerseniz Allah'a ve Resule götürün! İşte bu, sonuç olarak daha hayırlı ve daha güzeldir.

60. Sana indirilene ve senden önce indirilenlere gerçekten iman ettiklerini iddia edenlere bakmadın mı? Kesinlikle onu inkâr etmekle emrolundukları halde, tağuta (giderek) muhakemeleşmek istiyorlar. Şeytan da onları uzak bir sapkınlığa saptırmak istiyor.

61. Onlara: “Allah'ın indirdiğine ve Resule gelin!” denildiği zaman ikiyüzlü yalancıları görürsün ki tamamen uzaklaşarak senden uzaklaşırlar.

62. Nasıl oluyor da kendi ellerinin takdim ettiği şeyler sebebiyle, onlara bir musibet isabet ettiği zaman, sonra da sana gelip “Biz sadece iyilik etmek ve arayı bulmak istedik.” diye Allah'a yemin ediyorlar!

63. İşte onlar Allah'ın kalplerindeki bildiği kimselerdir. Artık onlardan uzak dur! Onlara öğüt ver ve onlara, kendileri hakkında etkili söz söyle!

64. Biz hiç bir Resulü Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmesi dışında bir amaçla göndermedik. Eğer ki onlar, kendilerine zulmettikleri zaman, sana gelselerdi de Allah'tan bağışlanma dileselerdi ve onlar için Resul de bağışlanma dileseydi, elbette ki Allah'ı tövbeleri cömertçe kabul eden, merhamet eden olarak bulurlardı.

65. Fakat öyle değil! Rabbine yemin olsun ki, aralarında ihtilaf ettikleri şeyler hakkında, seni hakem yapıncaya, sonra da hüküm verdiği şeyden, kendilerinde bir sıkıntı duymayıncaya ve tam bir teslimiyetle teslim oluncaya kadar iman etmezler.

66. Eğer onlar üzerine “Kendinizi öldürün veya yurtlarınızdan çıkın!” diye yazmış olsaydık, onlardan pek azı hariç bunu yapmazlardı. Şayet gerçekten onlar, kendisiyle vaaz edildikleri şeyi yapsalardı, elbette onlar için, daha hayırlı ve sebat bakımından daha sağlam olurdu.

67. O zaman onlara, katımızdan elbette büyük bir mükâfat verirdik.

68. Ve kesinlikle onları, dosdoğru bir yola iletirdik.

69. Ve kim Allah'a ve Resule itaat ederse işte onlar, Allah'ın nebilerden ve sıddıklardan (dosdoğru olanlardan) ve şehitlerden ve salihlerden kendilerine nimet verdikleriyle beraberdirler. Onlar ne güzel arkadaştır.

70. İşte bu lütuf Allah'tandır ve bilen olarak Allah yeter.

71. Ey iman edenler! Korunma tedbirinizi alın! Bölükler halinde savaşın veya topluca savaşın!

72. Muhakkak ki sizden kesinlikle ağır davrananlar vardır. Eğer size bir musibet isabet etse, o der ki: "Gerçekten Allah bana lütfetti de onlarla beraber hazır bulunmadım."

73. Eğer size Allah'tan bir lütuf isabet etse, sanki sizinle onun arasında bir muhabbet yokmuş gibi, kesinlikle o der ki: "Ya, keşke ben de onlarla beraber olsaydım da büyük bir başarı kazansaydım."

74. O halde, dünya hayatını ahiret karşılığında satan kimseler, Allah yolunda savaşsınlar! Kim Allah yolunda savaşır, akabinde öldürülür veya galip gelirse, ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

75. Size ne oluyor da Allah'ın ve "Rabbimiz! Halkı zalim olan bu şehirden bizi çıkar ve katından bize bir veli kıl ve katından bize bir yardımcı kıl!" diyen erkeklerden ve kadınlardan ve çocuklardan olan zavallıların yolunda savaşmıyorsunuz?

76. İman eden kimseler Allah yolunda savaşsınlar. İnkâr eden kimseler de tağut yolunda savaşsınlar. O halde şeytanın dostlarına karşı savaşın! Muhakkak ki şeytanın hilesi zayıftır.

77. Kendilerine "Ellerinizi (savaşta) çekin, salâtı (namazı) ikâme edin ve zekât verin!" denilen kimselere bakmadın mı? Savaş onların üzerine yazıldığında, işte o zaman onlardan bir kısmı, Allah'ın korkusu (haşyeti) veya daha şiddetli bir korku (haşyet) gibi insanlara korku (haşyet) duyarlar ve derler ki: "Rabbimiz! Üzerimize savaşı niçin yazdın? Bizi yakın bir zamana erteleyemez miydin?" De ki: "Dünya'nın faydası azdır ve ahiret, Allah'a karşı gelmekten sakınan kimse için daha hayırlıdır. Hurma çekirdeğinin ipliği kadar (kıl kadar) da zulmedilmezsiniz."

78. Her nerede olursanız olun, sağlam kaleler içinde olsanız bile ölüm size ulaşır. Eğer onlara bir güzellik isabet etse derler ki: "Bu Allah'ın katındandır." ve eğer onlara bir kötülük isabet etse derler ki: "Bu sendendir." De ki: "Hepsi Allah'ın katındandır." Bu topluma ne oluyor da hiç bir sözü derinlemesine kavramaya yanaşmıyorlar?

79. İyilikten sana isabet eden şey Allah'tandır. Kötülükten sana isabet eden şey de nefsendendir. Biz seni insanlara bir resul olarak gönderdik. Şahit olarak Allah yeter.

80. Kim Resule itaat ederse Allah'a itaat etmiştir ve kim de yüz çevirirse biz seni onların üzerine bir muhafız olarak göndermedik.

81. “Baş üstüne” derler de senin yanından ortaya çıktıklarında onlardan bir taife, senin dediğinden başkasını planlayarak geceler. Allah da onların sabaha kadar kurduklarını yazar. Artık onlardan uzak dur ve Allah'a tevekkül et! Allah, vekil olarak yeter.

82. Kur'an'ı gereği gibi iyice düşünmüyorlar mı? Eğer Allah'tan başkasının katından olsaydı, elbette onun içinde pek çok çelişki bulurlardı.

83. Onlara güvenden veya korkudan yana bir haber geldiğinde onu hemen yaydılar. Keşke onu Resule ve içlerindeki emir sahiplerine (yöneticilere) götürselerdi, onlardan olan, onu araştırıp sonuç çıkarabilen kimseler, elbette onu bilirdi. Eğer üzerinize Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, pek azınız hariç, kesinlikle şeytana tabi olurdunuz.

84. Allah yolunda savaş! Kendinden başkasından sorumlu tutulmazsın. İman edenleri teşvik et! Umulur ki Allah, gerçeği örtüp inkâr edenlerin gücünü zayıflatır. Allah, kuvvetçe daha şiddetlidir ve cezalandırması daha şiddetlidir.

85. Her kim güzel bir aracılıkla, aracılıkta bulunursa (*) ondan kendisine bir pay olur ve her kim de kötü bir aracılıkla aracılıkta bulunursa ondan da kendisine bir pay olur. Allah her şeyi görüp gözetendir.

(*) Kim güzel bir işe aracı olursa veya kim de kötü bir işe aracı olursa

86. Bir selam ile selamlandığınız zaman ondan daha güzeliyle selam verin veya (aynısıyla) onu alın! Muhakkak ki Allah, her şeyi en iyi hesaplayandır.

87. Allah, O'ndan başka ilah olmayandır. Hakkında bir şüphe olmayan kıyamet gününde, muhakkak sizi bir araya toplayacaktır. Söz bakımından kim Allah'tan daha doğrudur?

88. Size ne oldu ki Allah, onları kazandıkları sebebiyle baş aşağı ettiği halde, münafıklar hakkında iki gruba ayrıldınız? Allah'ın saptırdığını

doğru yola getirmek mi istiyorsunuz? Allah kimi saptırırsa artık onun için asla bir çıkış yolu bulamazsın.

89. İstediler ki keşke siz de onların inkâr ettiği gibi inkâr edesiniz de eşit olasınız. Öyleyse onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar onlardan dostlar edinmeyin! Eğer yüz çevirirlerse, onları tutun ve onları bulduğunuz yerde öldürün! Onlardan ne bir dost ne de bir yardımcı edinmeyin!

90. Ancak sizinle onların arasında andlaşma bulunan bir kavme sığınan kimseler veya sizinle savaşmaktan veya kendi kavimleri ile savaşmaktan içleri sıkılmış olarak (*) size gelenler müstesna. Eğer Allah dileseydi, mutlaka onları üzerinize musallat ederdi de şüphesiz sizinle savaşırldı. Eğer sizden uzak dururlarsa, sizinle asla savaşmazlarsa ve size barış teklif ederlerse, o takdirde Allah sizin için, onlara karşı bir yol kılmadı.

(*) İki tarafla da savaşmak istemeyen, tarafsız kalmak isteyen kimseler kastedilmektedir.

91. Diğerlerini de bulacaksınız ki, hem sizden emin olmak hem de kendi toplumlarından emin olmak isterler. Her ne zaman onlar fitneye çevrilseler, onun içine başaşağı dalarlar. Bunlar sizden uzak durmazlarsa ve size barış teklif etmezlerse ve ellerini çekmezlerse artık onları tutun ve onları ele geçirdiğiniz yerde öldürün! İşte onların aleyhine sizin için apaçık bir ferman (yetki) kıldık.

92. Hataen olması hariç bir müminin bir mümini öldürmesi olamaz. Kim bir mümini hataen öldürürse, o takdirde, (karşılığı) mümin bir köleyi hürriyete kavuşturması ve onun (ölenin) ailesine teslim edilecek bir diyetdir. Sadaka olarak bağışlamaları hariçtir. Eğer o (öldürülen) mümin olduğu halde, size düşman bir topluluktan ise, o takdirde (öldürenin) mümin bir köleyi hürriyete kavuşturması gerekir. Eğer o (öldürülen) sizinle onlar arasında antlaşma bulunan bir toplumdan ise, o takdirde mümin bir köleyi hürriyete kavuşturması ve ailesine teslim edilecek bir diyetdir. Bunları bulamayan kimse içinse, Allah'dan tövbe olarak, iki ay ardı ardına aralıksız oruç tutmaktır. Allah en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

93. Kim de bir mümini kasten öldürürse, onun karşılığı, içinde sürekli kalacağı cehennemdir. Allah onun üzerine gazap etti ve onu lanetledi ve onun için büyük bir azap hazırladı.

94. Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman, iyice araştırıp anlayın da size barış teklif edene "Sen mümin değilsin." demeyin! Dünya hayatının geçici menfaatine göz dikiyorsunuz fakat

Allah katında çok ganimetler vardır. Önceden siz de bunun gibiydiniz de Allah size lütfetti. O halde iyice araştırıp anlayın! Şüphesiz ki Allah, yapmakta olduklarınız hakkında haberdardır.

95. Özür sahipleri dışındaki Müminlerden oturup duranlar ve Allah yolunda malları ve canlarıyla cihad edenler eşit değildir. Allah, malları ve canlarıyla cihad edenleri, oturanların üzerine derece bakımından üstün kıldı. Allah hepsine de güzellik vadetti. Bununla beraber cihad edenleri, oturanların üzerine, büyük mükafaatla üstün kıldı.

96. O'ndan dereceler ve bağışlanma ve rahmet bakımından. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

97. Muhakkak ki kendilerine zulmederlerken, meleklerin canlarını aldığı kimselere (melekler) dediler ki: “Ne haldeydiniz?” Dediler ki: “Biz yeryüzünde zayıf bırakılmışlardık.” Dediler ki: “Allah’ın yeryüzü geniş değil miydi ki orada hicret etmediniz?” İşte onlar var ya, onların barınakları cehennemdir. Ne kötü bir varış yeri!

98. Hiç bir çareye güç yetiremeyen ve bir yol bulamayan erkeklerden ve kadınlardan ve çocuklardan zayıf bırakılmışlar hariç.

99. İşte onlar var ya, Allah’ın onları affetmesi umulur. Allah çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.

100. Kim de Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidilecek pek çok yer ve bolluk bulur. Kim de Allah’a ve resulüne hicret etmek üzere evinden çıkarsa, sonra ölüm ona yetişirse, bu takdirde onun ödülü Allah’ın üzerine vaki olur. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

101. Yeryüzünde sefere (savaşa) çıktığınız zaman, eğer gerçeği örtüp inkâr eden kimselerin size kötülük yapmalarından korkarsanız, salâttan (namazdan) kısaltmanızda sizin üzerinize bir günah yoktur. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenler, sizin için apaçık düşmandır.

102. Sen onların içinde olduğunda, onlara namazı kametlediğinde (başlattığında) onlardan bir grup seninle (namaza) dursun ve silahlarını da alsınlar! Secde edince de arkanızda olsunlar (arkanıza geçsinler) ve namaz kılmayan diğer grup gelsin, sonra da seninle birlikte namaz kılsınlar! Korunma tedbirlerini alsınlar ve silahlarını da! İnkâr edenler arzu ettiler ki, silahlarınızdan ve eşyanızdan habersiz olasınız da üstünüze aniden bir baskın yapsınlar. Eğer yağmurdan dolayı size bir eza olduysa veya hasta olduysanız, silahlarınızı bırakmanızda üzerinize bir

günah yoktur. Korunma tedbirinizi alın! Muhakkak ki Allah, gerçeği örtüp inkâr edenler için alçaltıcı bir azap hazırladı.

103. Böylece salâtı (namazı) bitirdiğiniz zaman artık ayakta ve otururken ve yan taraflarınızın üzerindeyken, Allah'ı anın! Nihayet huzura kavuştuğunuz zaman, salâtı (namazı) ikâme edin! Muhakkak ki salât (namaz), müminler üzerine vakitli olarak farz oldu.

104. O topluluğu izlemekte gevşeklik göstermeyin! Eğer elem duyanlar iseniz, muhakkak ki onlar da sizin elem duyduğunuz gibi elem duyuyorlar. Siz de onların ummayacakları şeyleri, Allah'tan umuyorsunuz. Allah, en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

105. Muhakkak ki biz kitabı Allah'ın sana gösterdiği ile insanlar arasında hüküm vermen için hak ile sana indirdik. Hainler için bir savunucu olma!

106. Allah'tan bağışlanma dile! Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

107. Kendilerine hainlik edenlerden yana mücadele etme (onları savunma)! Muhakkak ki Allah, hainlik yapan, günahkâr kimseyi sevmez.

108. İnsanlardan gizleniyorlar da Allah'tan gizlenmiyorlar. Hâlbuki O, söz olarak razı olmayacağı şeyi geceleyin kurlarlarken onlarla beraberdir. Allah, onların yapmakta olduklarını çepeçevre kuşatmıştır.

109. İşte siz, dünya hayatında onlardan yana mücadele eden (onları savunan) kimselersiniz. Peki, kıyamet günü Allah'a karşı onlardan yana kim mücadele edecek (onları savunacak) veya onlara kim vekil olacak?

110. Kim bir kötülük yaparsa veya nefesine zulmederse sonra Allah'tan af dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur.

111. Kim bir günah kazanırsa onu ancak kendi aleyhine kazanır. Allah, en iyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

112. Kim bir hata veya günah kazanırsa sonra onu bir suçsuz atarsa, hiç kuşkusuz, büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmiştir.

113. Eğer Allah'ın senin üzerindeki lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir grup seni saptırmaya yelteneceklerdi. Onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar ve sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah

sana Kitap'ı ve Hikmet'i indirdi ve sana biliyor olmadığın şeyleri öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür.

114. Sadakayı veya iyiliği veya insanların arasını düzeltmeyi emreden kimseler hariç, aralarındaki gizli konuşmaların çoğunda bir hayır yoktur. Kim bunları Allah'ın rızasını kazanmak için yaparsa o takdirde ona büyük bir mükâfat vereceğiz.

115. Kim kendisine hidayetini belli olmasının ardından peygambere karşı çıkarsa ve mü'minlerin yolundan başkasına tabi olursa, onu döndüğü şeye yönlendiririz ve cehenneme yaslarız. Ne kötü bir varış yeri!

116. Muhakkak ki Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun aşağısında (derecesi daha düşük) olanı dilediği kişi için bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa o takdirde çok uzak bir sapkınlığa sapmıştır.

117. Onlar, Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından olan dişilerden başkasına dua etmezler. Onlar hayırsız, asi şeytandan başkasına da dua etmiş olmazlar.

118. Allah onu lanetledi ve (o da) dedi ki: "Elbette senin kullarından belirli bir pay alacağım."

119. "Onları kesinlikle saptıracağım ve onları boş beklentilere sokacağım ve onlara emredeceğim de hayvanların kulaklarını yaracaklar ve onlara emredeceğim de Allah'ın yaratışını değiştirecekler." Kim Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından olan şeytanı veli edinirse o takdirde apaçık bir ziyanla ziyan etmiştir.

120. Onlara vadeder ve onları boş beklentilere sokar. Şeytanın onlara vadetmekte olduğu şey gururdan / aldatmadan başka bir şey değildir.

121. İşte onlar var ya, onların barınakları cehennemdir. Ondan kaçacak yer de bulamazlar.

122. İman edip iyi işler yapanları, altlarından ırmaklar akan, içlerinde ebedî olarak kalacakları cennetlere sokacağız. Allah'ın hak olan vaadidir. Söz bakımından, kim Allah'tan daha doğrudur?

123. Sizin boş beklentilerinizle ve Ehli kitap'ın boş beklentileriyle değil. Kim kötülük yaparsa onunla cezalandırılır. Allah'ın yarattığı astlarından kendisine ne bir veli ne de bir yardımcı bulamaz.

124. İman eden olduğu halde, erkek veya kadından, her kim hayırlı işler yaparsa, işte o kimseler var ya, onlar cennete girerler ve zerre kadar zulmedilmezler.

125. İyilik yapan bir kimseden ve İbrahim'in dinine hanif olarak uyandan ve yüzünü (tüm varlığı ve benliğiyle kendisini) Allah'a teslim eden kimseden, dinen kim daha güzeldir? Allah İbrahim'i dost edindi.

126. Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Allah her şeyi çepeçevre kuşatandır.

127. Senden kadınlar hakkında fetva istiyorlar. De ki: "Allah, onlar hakkında ve kendileriyle nikâhlanmayı istediğiniz halde onlar için yazılmış olanı, onlara vermediğiniz kadınların yetimleri ve çocuklardan çaresiz olanları hakkında, Kitap'ta size okunanı ve yetimler için adaleti yerine getirmenizi fetva veriyor. Hayırdan ne yaparsanız, şüphesiz ki Allah onu en iyi bilendir."

128. Eğer bir kadın, kocasının geçimsiz davranmasından veya ona sırt çevirmesinden korkarsa, o takdirde, bir anlaşma ile ikisinin aralarını sulh etmelerinde ikisi üzerine günah yoktur ve anlaşmak hayırlıdır. Nefisler cimriliğe hazırlanmıştır. Eğer iyilik eder ve sakınırsanız o takdirde şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

129. Hırslanıp çok istesenez bile kadınlar arasında adaletli olmaya güç yetiremeyeceksiniz. O halde meyledişin hepsiyle (yalnızca birine) meyletmeyin! Böylece diğerini askıya alınmış gibi ortada bırakmayın! Eğer arayı düzeltir ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, şüphesiz ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

130. Eğer ikisi ayrılırlarsa, Allah her birini geniş nimetinden zengin eder. Allah, lütfu geniş olanıdır, hüküm ve hikmet sahibidir.

131. Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Andolsun ki sizden önce kitap verilen kimselere ve size de "Allah'a karşı gelmekten sakının!" diye tavsiyede bulunmuştuk. Eğer inkâr ederseniz, muhakkak ki göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Allah, zengindir ve hiç bir şeye muhtaç olmayandır, övülmeye lâyık olanıdır.

132. Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Vekil olarak Allah yeter.

133. O dilerse sizi giderir (yok eder) ey insanlar! Ve başkalarını getirir. Allah buna gücü yetendir.

134. Kim dünyanın sevabını istiyorsa, dünyanın ve ahiretin sevabı Allah katındadır. Allah her şeyi iştirir, her şeyi görendir.

135. Ey îman edenler! Adaleti ayakta tutanlar olarak, kendinizin veya ana babanızın veya akrabalarınızın aleyhine bile olsa, Allah için şahitlik edenler olun! Zengin veya fakir olsa da Allah o ikisine daha yakındır. Öyleyse arzulara uymayın ki adaletli olasınız! Eğer eğriliğe sapar dilinizi eğip bükerseniz veya yüz çevirirseniz muhakkak ki Allah yapıyor olduğunuz şeylerden haberdardır.

136. Ey iman edenler! Allah'a ve onun resulüne ve resulüne indirdiği Kitap'a ve daha önce indirdiği Kitap'a iman edin! Kim Allah'ı ve meleklerini ve kitaplarını ve resullerini ve ahiret gününü inkâr ederse, o takdirde çok uzak bir sapkınlığa sapmıştır.

137. Muhakkak ki o kimseler iman ettiler, sonra inkâr ettiler, sonra iman ettiler, sonra inkâr ettiler sonra inkârı arttırdılar. Allah onları bağışlayacak değildir ve onları hiçbir yola iletecek de değildir.

138. İkiyüzlülere korkunç bir azabın onlara ait olduğunu müjdele!

139. Onlar öyle kimseler ki, gerçeği örtüp inkâr edenleri müminlerden ayrı olarak dostlar ediniyorlar. Onların yanında izzet mi arıyorlar? Oysaki şüphesiz izzet, tamamen Allah'a aittir.

140. Kitap'ta size indirmiştir ki onu inkâr ediliyor ve onunla alay ediliyor haldeyken Allah'ın ayetlerini duyduğunuz zaman, o takdirde ondan başka bir söze dalıncaya kadar, onlarla oturmayın! Muhakkak ki siz o zaman, onların aynısısınız demektir. Muhakkak ki Allah, ikiyüzlüleri ve gerçeği örtüp inkâr edenleri cehennemde topluca bir araya getirendir.

141. Onlar ki sizi gözetlerler. Allah'tan size bir fetih olursa derler ki: "Sizinle birlikte değil miydik?" Eğer gerçeği örtüp inkâr edenlere bir nasip olursa derler ki: "Size üstünlük sağlamadık mı? Sizi müminlerden korumadık mı?" Artık Allah, kıyamet günü aranızda hükmeder. Allah, gerçeği örtüp inkâr edenler için, müminler aleyhine asla bir yol kılmaz.

142. Muhakkak ki ikiyüzlüler, O onları aldattığı halde, Allah'ı aldatmaya uğraşırlar. Onlar namaza kalktıkları zaman, tembel tembel kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar. Pek azı hariç, Allah'ı anmazlar.

143. Ne onlara ve ne de şunlara, arada yalpalayıp duranlardır. Allah kimi şaşırtırsa, artık onun için asla bir yol bulamazsın.

144. Ey iman edenler! Gerçeği örtüp inkâr edenleri Müminlerden ayrı olarak dostlar edinmeyin! Kendi aleyhinize Allah'a apaçık bir delil kılmayı mı istiyorsunuz?

145. Muhakkak ki ikiyüzlüler, ateşin en alt tabakasındadır ve onlar için asla bir yardımcı bulamazsın.

146. Ancak tövbe edenler ve hallerini düzeltenler ve Allah'a yapışanlar ve dinlerini samimiyetle Allah'a özgü kılanlar müstesnadır. İşte onlar müminlerle beraberdir. Allah, müminlere büyük bir mükafaat verecektir.

147. Eğer şükrederseniz ve iman ederseniz, Allah sizin azabınızla ne yapsın? Allah şükre karşılık verendir, her şeyi en iyi bilendir.

148. Allah, sözden kötü olanının açığa çıkmasını sevmez. Zulmedilen kimse hariç. Allah, en iyi işitendir, en iyi bilendir.

149. Eğer bir hayrı açıklarsanız veya onu gizlerseniz veya bir kötülüğü affederseniz o takdirde muhakkak ki Allah çok affedicidir, gücü yetendir.

150. Muhakkak ki o kimseler, Allah'ı ve O'nun resulünü inkâr ederler ve Allah ve onun resullerinin arasını açmayı isterler ve "Biz bazısına inanırız ve bazısını da inkâr ederiz." derler ve bunun (iman ve küfür) arasında bir yol edinmeyi isterler.

151. İşte onlar var ya, onlar gerçekten gerçeği örtüp inkâr edenlerdir. Kâfirler için alçaltıcı bir azap hazırladık.

152. Allah'a ve onlardan biri arasını asla ayırmadan O'nun resullerine iman eden kimseler, işte onlar var ya, onlara ücretleri ilerde verilecektir. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

153. Kitap ehli senden üzerlerine gökten bir kitap indirmeni ister. Musa'dan bundan daha büyüğünü istemişlerdi. Akabinde dediler ki: "Bize Allah'ı açıkça göster!" Böylece zulümleri sebebiyle onları yıldırım çarptı. Sonra apaçık deliller olarak onlara gelen şeylerin ardından

buzağıyı (ilah) edindiler. Biz bunu da affettik. Musa'ya da apaçık bir delil / yetki verdik.

154. Söz vermeleri sebebiyle Tur'u üzerlerine kaldırdık ve onlara dedik ki: "Kapıdan secde ederek girin!" ve onlara dedik ki: "Cumartesi gününde haddi aşmayın!" ve onlardan sapasağlam bir söz aldık.

155. (Başlarına gelenler) sözlerinden dönmeleri ve Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve peygamberleri haksız yere öldürmeleri ve "Kalplerimiz kılıflıdır / perdelidir." demeleri yüzündendir. Hayır, aksine! Allah küfürleri sebebiyle onların kalplerini mühürledi. Artık pek azı hariç iman etmezler.

156. Küfürleri yüzünden ve Meryem'in aleyhinde büyük bir iftira olan sözleri yüzünden.

157. Ve "Allah'ın Resulü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük." demeleri yüzünden. Onu öldürmediler ve asmadılar. Fakat onlara benzer gösterildi. Şüphesiz onun hakkında ihtilafa düşenler ondan dolayı bir şüphe içindedir. Bu hususta zanna uymaktan başka onların bir bilgisi yoktur. Onu kesin olarak öldürmediler.

158. Hayır, aksine! Allah onu kendisine yükseltti. Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir.

159. Kitap ehlinden olan herkes, onun (*) ölümünden önce mutlaka ona (*) iman edeceklerdir. O da kıyamet günü onlara şahit olacaktır.

(*) Beydavî tefsirinde, ayetteki zamirlerle ilgili 2 görüş belirtilmektedir. Birinci görüşe göre birinci o zamiri, kitap ehlinden olan kimseye aittir. İkinci o zamiri ise İsa aleyhisselam'a aittir. İkinci görüşe göre ise iki o zamiri de İsa aleyhisselam'a aittir. Tefsirde belirtilen bu 2 nci görüşe göre İsa aleyhisselam, gökten indiği zaman bütün milletler ona iman edecektir. Rivâyete göre o, Deccal çıktığı zaman gökten inip onu helâk edecektir. Ona iman etmeyen bir ehl-i kitap kalmayacaktır. İnsanlar tek millet yani İslâm milleti hâline gelecektir. İsa aleyhisselam yeryüzünde kırk yıl kalacak sonra ölecektir. "Onun ölümünden önce" ifadesi İsa aleyhisselam'ın yeryüzüne indikten sonraki, işte bu ölümüne işaret eder denmiştir. En doğrusunu Allah bilir.

160. Yahudi olanlardan meydana gelen zulüm ve birçoğunu Allah yolundan alıkoymaları yüzünden, onlara helâl edilmiş temiz şeyleri, onlara haram ettik.

161. Ve ondan men edildikleri halde faiz almaları ve batılla (haksız yollarla) insanların mallarını yemeleri yüzünden. Onlardan gerçeği örtüp inkâr edenlere korkunç bir azap hazırladık.

162. Fakat onların ilimde derinleşmiş olanları ve müminler, sana indirilene ve senden önce indirilene iman ederler. Salâtı (namazı) ikâme edenler ve zekâtı verenler ve Allah'a ve ahiret gününe iman edenler ki işte onlar var ya, onlara büyük bir mükafaat vereceğiz.

163. Muhakkak ki biz Nuh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. Biz İbrahim'e ve İsmail'e ve İshak'a ve Yakub'a ve torunlarına ve İsa'ya ve Eyyub'a ve Yunus'a ve Harun'a ve Süleyman'a vahyettik ve Davud'a Zebur'u verdik.

164. Önceden onları sana anlattığımız resullere ve onları sana anlatmadığımız resullere de (vahyettik). Allah, Musa'ya kelimelerle sözlü olarak doğrudan konuştu.

165. Müjdeleyici ve uyarıcı resuller (gönderdik) ki, resullerden sonra insanların, Allah'a karşı bir delili olmasın. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

166. Zaten Allah, sana indirdiğine şahitlik eder ki onu kendi ilmiyle indirdi. Melekler de tanıklık ederler. Şahit olarak Allah yeter.

167. Şüphesiz gerçeği örtüp inkâr edenler ve Allah'ın yolundan çevirenler, çok uzak bir sapkınlığa sapmıştır.

168. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenleri ve zulmedenleri, Allah onları bağışlayacak değildir ve onları hiçbir yola iletecek de değildir.

169. İçinde ebediyen kalacak oldukları cehennem yolu hariç. Bu da Allah'a çok kolaydır.

170. Ey insanlar! Resul size Rabbinizden gerçeği getirmiştir. Artık kendinize bir hayır olarak iman edin! Eğer inkâr ederseniz, muhakkak ki göklerdekiler ve yerdekiler Allah'a aittir. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

171. Ey Kitap ehli! Dininizde aşırılığa gitmeyin ve Allah hakkında gerçekten başka bir şey söylemeyin! Meryem oğlu İsa Mesih, ancak

Allah'ın resulü ve Meryem'e ilka ettiği / bıraktığı O'nun kelimesi ve kendisinden bir ruhtur. Artık Allah'a ve O'nun resullerine iman edin! "Üçtür." demeyin! Kendi hayrınıza olarak buna bir son verin! Allah ancak tek bir İlâhtır. Çocuk sahibi olmaktan münezzehtir. Göklerdekilere ve yerdekiler O' nundur. Vekil olarak Allah yeter.

172. İman edenlere ve hayırlı işler yapanlara gelince, onlara mükâfatlarını eksiksiz verir ve lütfundan onlara arttırır. Mesih ve yakınlaştırmış melekler, Allah'a bir kul olmaktan asla çekinmedi. Kim Allah'a kulluktan çekinirse ve kibirlenirse / büyükle-nirse, Allah onları, topluca huzurunda haşredecektir.

173. Çekinenlere ve büyüklük taslayanlara gelince, onlara acıklı bir azapla azap eder. Kendilerine Allah'ın yarattığı astlarından ne bir veli ne de bir yardımcı bulamazlar.

174. Ey insanlar! Size Rabbinizden bir delil gelmiştir. Biz size, apaçık bir nur gönderdik.

175. Allah'a iman edenlere ve O'na sarılanları gelince, onları kendinden bir rahmetin ve lütfun içine sokacak ve onları kendine varan dosdoğru bir yola iletecektir.

176. Senden fetva isterler. De ki: "Allah size kelâle (ana babasız ve çocuksuz kişi) hakkında şöyle fetva veriyor. Eğer bir kimse ölürse, onun çocuğu yoksa ve kız kardeşi varsa, onun için bıraktığının yarısı vardır. Eğer (Kız kardeş ölürse) onun çocuğu hiç olmadıysa, o (erkek kardeş) onun (kızkardeşin) bütün mirasını alır. Eğer kız kardeşler iki olurlarsa, o takdirde o ikisine, bıraktığı şeyin üçte ikisi vardır. Eğer erkek ve kadın kardeşler idiyse, erkek için iki kadının payı vardır. Allah şaşırırsınız diye size açıklıyor. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

MAİDE SURESİ

Resmi Mushaf: 5 / İnış Sırası: 112 / Medine'de inmiştir. 120 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey iman edenler! Akitleri yerine getirin! İhramlı iken, avlanmayı helâl saymamak şartı ile size okunacaklar hariç, hayvanlardan dört ayaklı olanlar (davarlar) size helâl kılındı. Şüphesiz Allah, istediğini hükmeder.

2. Ey iman edenler! Allah'ın alâmetlerini ve haram ayı ve kurbanı ve gerdanlık takılan işaretli hayvanları ve Rablerinden bir lütuf ve bir rıza arzu ederek, Beytu'l-Harâm'ı ziyarette gelenleri helal saymayın! (*) İhramdan çıktığınız zaman artık avlanın! Sizi Mescidi'l-Haram'dan men ettiler diye bir kavme beslediğiniz kin, sizi intikam almaya sürüklemesin! İyilik ve takva üzerinde yardımlaşın ve günah ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın ve Allah'a karşı gelmekten sakının! Muhakkak ki Allah azabın en şiddetlisine sahip olandır.

(*) Helal saymayın demek bahsedilen hususların haklarını ihlal etmeyi helâl saymayın demektir. Bütün bunlara saygı gösterin manasına gelir.

3. Ölü ve kan ve domuz eti ve Allah'tan başkası için, onun adına boğazlanan ve (ölmeden yetişip) kestikleriniz hariç boğulan ve vurulan ve yüksek yerden düşen ve boynuzlanan ve canavarın yediği ve dikili taşlar üzerinde boğazlanan şeyler (hayvanlar) ve fal okları ile kismet aramanız size haram edildi. Bu, yoldan çıkmadır. Bugün kâfirler dininizden umutsuzluğa düştüler. Artık onlara korku (haşyet) duymayın, bana korku (haşyet) duyun! Bugün dininizi kemale erdirdim ve sizin üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslâm'dan razı oldum. Artık kim açlık durumunda çaresiz kalırsa, günaha meyletmeksizin (haramlardan yiyebilir). Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

4. Sana kendilerine neyin helâl edildiğini sorarlar. De ki: “Size temiz şeyler helâl edildi. Allah'ın size öğrettiklerinden öğreterek, yetiştirdiğiniz avcı hayvanlar var ya, onların size tuttuğu şeyden, üzerine Allah'ın adını anarak yiyin! Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir.

5. Bugün size temiz şeyler helâl kılındı. Kendilerine kitap verilenlerin yiyecekleri size helâldır, sizin yiyecekleriniz de onlara helâldır. İman

eden kadınlardan namuslu olanları ve sizden önce kendilerine kitap verilenlerden namuslu kadınlar da, zinaya sapmayan ve gizli dost tutmayan namuslu erkekler olarak ücretlerini / mehirlerini verdiğiniz zaman size helâldir. Kim imanı inkâr ederse, o takdirde onun ameli boşa gitmiştir ve o, âhirette ziyan edenlerdendir.

6. Ey iman edenler! Namaza kalktığınız zaman, yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi yıkayın ve başlarınızı ve topuklara kadar ayaklarınızı mesh edin! Eğer cünûp olursanız iyice temizlenin! Eğer hasta olduysanız veya seferdeyseniz veya sizden biri tuvaletten geldiyse veya kadınlara dokunduysanız bu durumda su da bulamadıysanız, o takdirde temiz toprağa teyemmüm edin, sonrasında yüzlerinize ve ellerinize ondan sürün! Allah sizin üzerinize hiç bir zorluk kılmayı istemez fakat sizi temizlemeyi ve üzerinize nimetini tamamlamayı ister. Umulur ki siz şükredersiniz.

7. Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve "İşittik ve itâat ettik." dediğiniz zaman, onunla sizi bağladığı O'nun misakını hatırlayın! Allah'a karşı gelmekten sakının! Muhakkak ki Allah, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

8. Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan, adaletle şahitlik eden kimseler olun! Bir kavme beslediğiniz kin, adaletli davranmanızın dışında bir şeye sizi sürüklemesin! Âdil olun! O, takvaya daha yakındır. Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdar olandır.

9. Allah iman edenlere ve hayırlı işler yapanlara, onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vadetti.

10. İnkâr edenler ve ayetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar da alevli ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir).

11. Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani bir topluluk size ellerini uzatmaya yeltenmişti de onların ellerini sizden çekmişti. Allah'a karşı gelmekten sakının! Mü'minler Allah'a tevekkül etsinler!

12. Andolsun ki Allah, İsrâîl oğullarından söz almıştı. Onlardan on iki de vekil (temsilci) göndermiştik. Allah demişti ki: "Muhakkak ki ben sizinleyim. Elbette eğer salâtı (namazı) ikame ederseniz ve zekât verirsiniz ve peygamberlerime iman ederseniz ve onları desteklerseniz ve Allah'a güzel bir ödünç verirsiniz, kötülüklerinizi sizden mutlaka

örterim ve sizleri altından ırmaklar akan cennetlere sokarım. Kim de içinizden bundan sonra inkâr ederse, mutlaka doğru yoldan sapmıştır.”

13. Sözlerini bozmaları sebebiyle onlara lânet ettik ve kalplerini kaskatı kıldık. Onlar kelimeleri yerlerinden tahrif ederler. Onlar kendilerine nasihat edilen şeyden nasip almayı unuttular. İçlerinden pek azı hariç, onlardan daima bir hainlik görürsün. Onları affet ve onlara aldırma! Şüphesiz ki Allah, iyilik edenleri sever.

14. “Biz Nasranîleriz (Hristiyanlarız).” diyenlerden de söz aldık. Onlar da kendilerine nasihat edilen şeyden nasiplenmeyi unuttular. Biz de aralarına kıyâmet gününe kadar düşmanlık ve kin saldık. Allah onlara yapıp üretmekte olduklarını haber verecektir.

15. Ey kitap ehli! Kitaptan gizlemekte olduğunuzdan çoğu şeyi size açıklayan ve birçoğunu da affeden elçimiz gelmiştir. Size Allah’tan bir nur ve apaçık bir kitap da gelmiştir.

16. Allah rızasına uyan kimseyi, onunla selamet yollarına iletir ve onları karanlıklardan, izni ile aydınlığa çıkarır ve onları dosdoğru yola iletir.

17. Andolsun ki “Muhakkak Allah, Meryem oğlu Mesih’tir.” diyenler kâfir olmuşlardır. De ki: “Eğer Meryem oğlu Mesih’i ve onun annesini ve yeryüzündekilerin hepsini helâk etmeyi dilerse, bu takdirde kim Allah’tan bir şeye sahip olur?” Göklerin ve yerin ve ikisinin arasındakilerin hükümrânlığı Allah’a aittir. O dilediğini yaratır. Allah her şeye gücü yetendir.

18. Yahudîler ve Nasranîler (Hristiyanlar) dediler ki: “Biz Allah’ın oğulları ve sevgilileriyiz.” De ki: “Öyleyse size günahlarınız yüzünden niçin azâp ediyor? Hayır, aksine! Siz onun yarattıklarından bir beşersiniz. O dilediğini bağışlar ve dilediğine azâp eder. Göklerin ve yerin ve ikisi arasındakilerin hükümrânlığı Allah’a aittir ve varış O’nadır.

19. Ey kitap ehli! Peygamberlerin kesildiği bir dönemde “Bize müjdecilerden gelmedi ve uyarıcı da yoktu.” dersiniz diye size gerçekleri açıklayan Resulümüz size gelmiştir. İşte size bir müjdeci ve bir uyarıcı gelmiştir. Allah her şeye gücü yetendir.

20. Bir zamanlar Musa kavmine dedi ki: “Ey Kavmim! Allah’ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani içinizde nebiler kıldı ve sizleri melikler yaptı ve size âlemlerden hiç bir kimseye asla vermediğini verdi.”

21. “Ey kavmim! Allah’ın size yazdığı kutsal toprağa girin! Arkanıza, eski halinize dönmeyin! Sonra ziyana uğrayanlara dönüşürsünüz.”

22. Dediler ki: “Ey Musa! Gerçekten orada zorlu bir kavim vardır ve muhakkak ki biz, onlar oradan çıkıncaya kadar, oraya asla girmeyeceğiz. Eğer oradan çıkarlarsa, o takdirde şüphesiz biz de oraya gireriz.”

23. Korkan kimselerden, Allah’ın kendilerine nimet verdiği iki adam dedi ki: “Onların üzerine kapıdan girin! Böylece oraya girdiğiniz zaman, artık muhakkak ki siz, galiplersiniz. Eğer iman edenlerseniz, yalnızca Allah’a tevekkül edin!”

24. Dediler ki: “Ey Musa, onlar orada oldukları sürece, biz oraya hiçbir zaman girmeyeceğiz. Sen ve senin Rabbin gidin de ikiniz savaşın! Muhakkak ki biz, işte burada oturuyoruz.”

25. Dedi ki: “Rabbim, muhakkak ki ben, kendimden ve kardeşimden başka bir şeye malik değilim. Artık bizimle ve bu fâsıklar topluluğunun arasını ayır!”

26. Dedi ki: “Şüphesiz orası, onlara kırk sene haram edilmiştir. Onlar o yerde sersem sersem dolaşacaklar. Artık sen o fâsıklar topluluğuna üzülme!”

27. Onlara Âdem’in iki oğlunun haberini gerçek olarak oku! Hani birer kurban sunmuşlardı da birinden kabul olunmuş ve diğerinden kabul olunmamıştı. “Seni mutlaka öldüreceğim.” dedi. O da dedi ki: “Allah ancak kendine karşı gelmekten sakınanlardan kabul eder.”

28. Yemin olsun ki, eğer beni öldürmek için bana elini uzatırsan, ben de seni öldürmek için sana elimi uzatacak değilim. Şüphesiz ben, âlemlerin Rabbi olan Allah’tan korkarım.

29. Muhakkak ki ben, günahımı ve senin günahını yüklenmeni, böylece ateşin sahiplerinden (cehennemliklerden) olmanı istiyorum. İşte bu zalimlerin cezasıdır.

30. Böylece nefsi ona, kardeşini öldürmeye boyun eğdirdi de onu öldürdü. Böylece zıyan edenlerden oldu.

31. Bunun üzerine Allah, ona bir karga gönderdi. Kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için yeri eşeliyordu. Dedi ki: “Eyvah, yazık bana! Bu karga gibi olup da kardeşimin cesedini gömmekten aciz mi kaldım?” Böylece pişman olanlardan oldu.

32. İşte bundan dolayı İsrâîl oğullarına yazdık ki: “Şüphesiz ki kim, bir cana karşılık veya yeryüzünde bir fesada karşılık olmaksızın, bir cana kıyarsa, sanki bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de onu diriltirse, sanki bütün insanları diriltmiş gibidir.” Yemin olsun ki, elçilerimiz onlara apaçık deliller getirmişti. Sonra, muhakkak ki onların çoğu, bundan sonra yeryüzünde, gerçekten aşırı gidenler oldular.

33. Allah ve O’nun Resûlüne savaş açan ve yeryüzünde bozgunculuğa çalışan kimselerin cezası, ancak öldürülmeleri veya asılmaları veya ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi veya bulundukları yerden sürülmeleridir. Bu onlar için dünyada rezilliktir ve onlar için ahirette de büyük bir azâp vardır.

34. Ancak onları ele geçirmenizden önce tevbe edenler hariç. Bilin ki, şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

35. Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve ona vesile arayın ve O’nun yolunda cihâd edin! Umulur ki kurtuluşa erenler olursunuz.

36. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr eden kimseler, eğer yeryüzündekilerin hepsi ve onunla beraber onun bir misli de şüphesiz onların olsa, kıyâmet gününün azabından dolayı onunla fidye verseler, onlardan kabul edilmez. Onlar için acıklı bir azâp vardır.

37. Ondan çıkacak olmadıkları halde, ateşten çıkmak isterler. Onlar için kalıcı bir azâp vardır.

38. Erkek hırsız ve kadın hırsız! Kazandıkları şey sebebiyle, Allah’tan ibret verici bir ceza olarak, o ikisinin ellerini kesin! Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

39. Kim de zulmünden sonra tevbe ederse ve ıslâh olursa, o takdirde, şüphesiz ki Allah, onun tevbesini kabul eder. Muhakkak ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

40. Göklerin ve yerin mülkünün Allah’a ait olduğunu bilmedin mi? Dilediği kimseye azap eder ve dilediği kimseyi bağışlar. Allah her şeye gücü yetendir.

41. Ey Peygamber! Kalpleri iman etmediği halde, ağızlarıyla “Biz iman ettik.” diyen kimselerden ve yalan için dinleyen, sana gelmeyen başka bir topluluk için dinleyen, yahudi kimselerden, inkârda yarışanlar seni üzmesin! Onlar kelimeyi yerli yerinde söylenmesinin ardından tahrif ederler. Derler ki: “Size bu verilirse, o takdirde alın ve eğer o verilmezse de sakının!” Allah, kimi şaşırtmayı isterse artık sen, onun için Allah’tan bir şeye sahip olamazsın. İşte onlar, Allah’ın, kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Onlar için dünyada bir rezillik vardır ve onlar için âhirette büyük bir azâp vardır.

42. Onlar yalanı çokça dinleyenlerdir, haramı çokça yiyenlerdir. Eğer sana gelirse, aralarında hüküm ver veya onlardan uzak dur! Eğer onlardan uzak durursan, sana hiçbir zarar veremeyeceklerdir. Eğer hüküm verirsen, aralarında adaletle hüküm ver! Muhakkak ki Allah, adaletli olanları sever.

43. İçinde Allah’ın hükmü bulunan Tevrat onların yanındayken nasıl seni hakem tutuyorlar sonra da bunun ardından yüz çeviriyorlar? Onlar iman eden kimseler değildir.

44. Muhakkak ki biz içinde hidâyet ve nur olan Tevrat’ı indirdik. Allah’a teslim olan nebler, Yahudîler için onunla hüküm verir. Kendini Rabb’e adayanlar ve âlimler Allah’ın Kitabı’ndan korumakla görevli olduklarıyla hüküm verir. Ona şahit idiler. Artık insanlara korku (haşyet) duymayın, bana korku (haşyet) duyun ve ayetlerimi az bir bedele satmayın! Kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.

45. Ve biz onlara, onun içinde (Tevrat’ta), cana can ve göze göz ve buruna burun ve kulağa kulak ve dişe diş ve yaralar kısastır / karşılıklıdır diye yazdık. Fakat kim onu bağışlarsa, artık o, kendisi için bir kefarettir. Kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir.

46. Onların izi üzerine, Meryem oğlu İsa’yı, önündeki Tevrat’ı tasdik edici olarak arkasından gönderdik ve ona içinde hidâyet ve nur olan ve önündeki Tevrat’ı tasdik edici ve Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidâyet ve bir öğüt olmak üzere İncil’i verdik.

47. İncil sahipleri Allah’ın onda indirdiği ile hükmetsin! Kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmez ise, işte onlar fasıkların ta kendileridir.

48. Sana onun önündeki kitabı tasdik edici olarak ve onun üzerine koruyucu olarak Kitabı hak ile indirdik. Artık sen de aralarında Allah’ın

indirdiği ile hükmet! Haktan sana gelenden (ayrılıp da) onların arzularına uyma! Sizden herkes için bir şeriat ve bir yol kıldık. Eğer Allah dileseydi, elbette sizi bir tek ümmet kılardı. Ancak size verdiklerinde sizi denemek için (böyle yaptı). Öyleyse hayırlarda yarışın! Dönüşünüz hep beraber Allah'adır. O zaman hakkında tartışıyor olduklarınızı size haber verir.

49. Onların aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet ve onların keyiflerine uyma ve Allah'ın sana indirdiği şeylerin bazısından, seni saptırırlar diye onlardan sakın! Eğer yüz çevirirlerse, o zaman bil ki, ancak Allah, günahlarının bir kısmı sebebiyle onlara (bir belâ) isabet ettirmek ister. Şüphesiz ki insanların çoğu gerçekten fâsıklardır.

50. Yoksa onlar cahiliye hükmünü mü arıyorlar? Şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanan bir topluluk için hükmü Allah'tan daha güzel olan kimdir?

51. Ey iman edenler! Yahudî ve Nasranîleri (Hıristiyanları) dostlar edinmeyin! Onların bazıı, bazısının dostlarıdır. İçinizden kim onları dost eylerse, şüphesiz o da onlardandır. Şüphesiz ki Allah, zâlimler topluluğunu hidâyete erdirmez.

52. Kalplerinde hastalık olan kimseleri “Bize bir felaket isabet etmesinden korku (haşyet) duyuyoruz.” diyerek onların içinde koşturduklarını görürsün. Belki de Allah kendi katından bir fetih veya bir emir getirir de içlerinde gizledikleri o şeye pişman olurlar.

53. İman eden kimseler de “Muhakkak ki kendilerinin, elbette sizinle beraber olduklarına dair, güçlü yeminleriyle Allah'a yemin eden kimseler bunlar mı?” derler. Onların amelleri boşa gitti. Böylece ziyan edenler oldular.

54. Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, bilsin ki Allah, ilerde bir topluluk getirecektir. O onları sever ve onlar da O'nu severler. İman edenlere alçakgönüllüdürler, gerçeği örtüp inkâr edenlere de izzetlidirler. Allah yolunda cihâd ederler ve kınayanın kınamasından korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.

55. Sizin veliniz, ancak Allah'tır ve O'nun Resûlüdür ve iman eden kimselerdir ve salâtı (namazı) ikâme eden ve zekâtı veren kimselerdir ve onlar rükû edenlerdir.

56. Kim Allah'ı ve O'nun Resulünü ve iman eden kimseleri dost eyleyse, şüphesiz ki Allah'ın taraftarları galip olanlardır.

57. Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi eğlence ve oyun edinen kimseleri ve kâfirleri dost edinmeyin! Eğer iman edenlerseniz Allah'a karşı gelmekten sakının!

58. Namaza çağırdığınız zaman onu eğlence ve oyun edindiler. İşte bu, onların akıl etmeyen bir topluluk olmaları sebebiyledir.

59. De ki: “Ey Kitap ehli! Sadece Allah'a ve bize indirilene ve önceden indirilene iman ettik diye mi bizden hoşlanmıyorsunuz? Şüphesiz ki sizin çoğunuz fasıklarsınız.”

60. De ki: “Allah katında cezası bundan daha kötü olanı size haber vereyim mi? Allah'ın kendisini lanetlediği ve kendisine gazap ettiği ve onlardan maymunlar ve domuzlar kıldığı kimseler ve tağuta tapanlardır. İşte onlar yer bakımından daha kötü durumdadır ve doğru yoldan tamamen sapmışlardır.

61. Onlar size geldikleri zaman derler ki: “İman ettik.” Hâlbuki onlar küfürle girmişler ve onunla çıkmışlardır. Allah gizlemekte olduklarını en iyi bilendir.

62. Onlardan çoğunun gûnahta ve düşmanlıkta ve haram yemekte yarışıklarını görürsün. Gerçekten yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

63. Kendini Rabb'e adayanların ve âlimlerin, onları günah söylemekten ve haram yemekten men etmeleri gerekmez miydi? Gerçekten yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

64. Yahudiler dedi ki: “Allah'ın eli sıkıdır.” Onların elleri bağlansın ve söyledikleri sebebiyle lanetlensinler! Hayır, aksine! O'nun iki eli açıktır. Nasıl dilerse infak eder (ihtiyaç sahiplerine harcar). Rabbinden sana indirilen şey gerçekten, onlardan çoğunun taşkınlık ve küfürlerini artırır. Biz de aralarına kıyâmete kadar düşmanlık ve kin saldık. Ne zaman savaş için bir ateş yaksalar, Allah onu söndürdü. Onlar yeryüzünde bozgunculuk için koşuştururlar. Allah bozguncuları sevmez.

65. Eğer gerçekten kitap ehli îman etselerdi ve sakınsalardı, gerçekten onların günahlarını onlardan örterdik ve gerçekten onları nimet cennetlerine sokardık.

66. Eğer onlar Tevrat'ı ve İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni tatbik etselerdi, elbette üstlerinden ve ayaklarının altından (*) yerlerdi. Onlardan ılımlı bir cemâat vardır. Onlardan çoğunun yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

(*) “Üstlerinden ve ayaklarının altından yerlerdi.” İfadesi gökyüzünün ve yeryüzünün nimetlerinden bol bol faydalanırlardı demektir.

67. Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et! Eğer yapmazsan bu takdirde O'nun mesajını iletmedin demektir. Allah seni insanlardan korur. Şüphesiz ki Allah, kâfirler topluluğunu hidâyete erdirmez.

68. De ki: “Ey kitap ehli! Sizler Tevrat'ı ve İncil'i ve Rabbinizden size indirileni tatbik edene kadar hiçbir şey üzere değilsiniz.” Elbette Rabbinden sana İndirilen şey onlardan birçoğunun taşkınlık ve inkârını, mutlaka arttırır. Öyleyse kâfirler topluluğuna üzülme!

69. Muhakkak ki iman edenler ve Yahudiler ve Sabiiler ve Nasranîlerden, kim Allah'a ve âhiret gününe iman ettiyse ve hayırlı iş yaptıysa, o takdirde onlara korku yoktur ve onlar üzülmezler.

70. Gerçekten biz, İsrâîl oğullarından bir söz almıştık ve onlara peygamberler göndermiştik. Her ne zaman bir peygamber, canlarının arzu etmediği bir şeyi onlara getirdiyse, bir kısmını yalanladılar ve bir kısmını da öldürüyorlardı.

71. Fitne olmayacak sandılar da kör oldular ve sağır oldular. Sonra Allah tevbelerini kabul etti. Sonra içlerinden çoğu yine kör oldular ve sağır oldular. Allah yapmakta olduklarını hakkıyla görendir.

72. Gerçekten “Muhakkak ki Allah, Meryem Oğlu Mesih'tir.” diyenler kâfir olmuştur. Hâlbuki Mesih dedi ki: “Ey İsrâîl oğulları, benim de Rabhim, sizin de Rabhiniz olan Allah'a kul olun! Muhakkak ki kim Allah'a şirk koşarsa, şüphesiz ki Allah ona cenneti haram etmiştir ve onun varış yeri ateştir. Zalimler için yardımcılardan kimse de yoktur.”

73. Gerçekten “Muhakkak ki Allah için üçüncüsüdür.” diyenler kâfir olmuştur. İlah olarak, bir olan ilah'tan başkası yoktur. Eğer söylemekte oldukları şeyden de asla vazgeçmezlerse, elbette onlardan gerçeği örtüp inkâr eden kimselere, mutlaka acıklı bir azâp dokunacaktır.

74. Halâ Allah'a tevbe etmeyecekler ve ondan günahlarının bağışlanmasını dilemeyecekler mi? Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.

75. Meryem oğlu Mesih bir peygamberden başkası değildir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Onun annesi de çok doğru bir kadındır. İkisi de yemek yerlerdi. Bak! Ayetleri onlara nasıl açıklıyoruz? Sonra bak! Nasıl döndürülüyorlar?

76. De ki: "Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından size zarar ve fayda vermeye gücü yetmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir."

77. De ki: "Ey kitap ehli! Dininizde haksız yere aşırı gitmeyin ve önceden sapmış ve çoğunu saptırmış ve yolun doğrusundan (orta yoldan) sapmış bir kavmin arzularına uymayın!"

78. İsrâîl oğullarından gerçeği örtüp inkâr edenler, Davut'un ve Meryem oğlu İsa'nın dili üzere lanetlendiler. Bu, başkaldırmaları ve sınırı aşmaları sebebiyledir.

79. Onlar yaptıkları kötülükten birbirlerini vazgeçirmezlerdi. Yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

80. Onlardan çoğunun, gerçeği örtüp inkâr edenleri dost eylediklerini görürsün. Nefislerinin onlara takdim ettiği şey ne kötüdür! Allah onlara gazap etti ve onlar azapta sürekli kalacak olanlardır.

81. Eğer onlar, Allah'a ve nebiye ve ona indirilene iman ediyor olsaydılar, onları dostlar edinmezlerdi. Fakat onlardan çoğu fasıklardır.

82. Şüphesiz iman eden kimselere düşmanlıkta, Yahudîleri ve şirk koşan kimseleri, insanların en şiddetlisi olarak bulursun. Şüphesiz iman eden kimselere sevgi bakımından onların en yakını olarak "Muhakkak ki biz Nasranîleriz (Hristiyanlarız)." diyenleri bulursun. Bu onlardan keşişlerin ve rahiplerin olması ve şüphesiz onların kibirlenmiyor olmaları sebebiyledir.

83. Onlar Peygamber'e indirilene dinledikleri zaman, hak olandan bildikleri şeyden dolayı gözlerinin yaşla dolup taşığını görürsün. Derler ki: "Rabbimiz! İman ettik. Artık bizi şahitlerle beraber yaz!"

84. “Bize ne oluyor ki Rabbimizin bizi, salihler topluluğu ile beraber (cennete) katmasını umarken, Allah’a ve bize Haktan gelene iman etmiyoruz?”

85. Allah da onlara dediklerine karşılık olarak altlarından ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetler verdi. İşte bu, iyilerin karşılığıdır.

86. İnkâr edenler ve ayetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar da alevli ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir).

87. Ey iman edenler! Allah’ın size helâl kıldığı temiz şeyleri haram etmeyin ve sınırı aşmayın! Şüphesiz Allah, sınırı aşanları sevmez.

88. Allah'ın sizi rızıklandığı şeylerden, helâl ve temiz olarak yiye ve kendisine iman ettiğiniz Allah’a karşı gelmekten sakının!

89. Allah sizi yeminlerinizdeki bilmeyerek boş yere ettiğiniz sözden dolayı sorumlu tutmaz ancak yeminleri bile bile akdedip bağlamanızdan dolayı sorumlu tutar. Onun kefareti de ailenize yedirdiğinizin ortasından on yoksulu yedirmek veya onları giydirmek veya bir köle azat etmektir. Kim bunları bulamadıysa, o takdirde üç gün oruç tutsun! İşte bu, yemin ettiğiniz zaman yeminlerinizin kefaretidir. Yeminlerinizi koruyun! İşte Allah âyetlerini size böyle açıklar. Umulur ki şükredersiniz.

90. Ey iman edenler! Şüphesiz içki ve kumar ve dikili taşlar ve fal okları şeytanın işinden birer pisliktir. Öyleyse ondan uzak durup kaçın! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

91. Ancak şeytan içkide ve kumarda aranızda düşmanlık ve kin düşürmeyi ve sizi Allah’ı anmaktan ve namazdan alıkoymayı ister. Artık siz, son verecek kimseler misiniz?

92. Allah’a itaat edin ve Resul’e itaat edin ve sakının! Eğer yüz çevirirseniz bilin ki ancak Resulümüze düşen, açıkça tebliğ etmektir.

93. İman eden ve hayırlı işler yapan kimselere, Allah’a karşı gelmekten sakındıkları ve iman ettikleri ve hayırlı işler yaptıkları, sonra yine sakındıkları ve iman ettikleri, sonra yine sakındıkları ve iyilik ettikleri zaman, yedikleri hakkında bir günah yoktur. Allah iyilik edenleri sever.

94. Ey iman edenler! Şüphesiz ki Allah, görmediği hâlde kendisinden korkan kimseyi bilmek için, ellerinizin ve mızraklarınızın ona eriştiği

avdan bir şeyle, elbette Allah sizleri dener. Kim bundan sonra aşırı giderse, ona acıklı bir azâp vardır.

95. Ey iman edenler! İhramlı iken av öldürmeyin! Sizden kim onu kasten öldürürse, o takdirde karşılığı, Kâbe'ye ulaşacak bir kurban olarak, öldürdüğü hayvanın misli kadardır ki ona da sizden adalet sahibi iki kişi hükmeder veya kefareti, yoksulları doyurmadır veya bunun dengi bir oruçtur. Yaptığı işin vebalini tatması içindir. Allah geçmişte olanları bağışladı. Kim de geri dönerse (bu suçu tekrar işlerse), o takdirde Allah ondan intikâm alır. Allah mutlak gâlibtir, intikâm sâhibidir.

96. Deniz avı ve yemeği, size ve yolculara bir fayda olmak üzere helal kılındı. İhramlı bulunduğunuz sürece kara avı size haram kılındı. Huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı gelmekten sakının!

97. Allah Haram Ev olan Kâbe'yi ve hürmetli ayı ve kurbanı ve gerdanlıkları, insanlar için bir dayanak (maddi ve manevi kalkınma vesilesi) kıldı. Bu, Allah'ın göklerde ve yerde olanları bildiğini ve Allah'ın her şeyi hakkıyla bilen olduğunu bilmeniz içindir.

98. Bilin ki Allah, cezası şiddetli olandır ve Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

99. Resule düşen tebliğ etmekten başka bir şey değildir. Allah açıkladığınızı ve gizlediğinizi bilir.

100. De ki: "Pis olanın çokluğu hoşuna gitse bile pis olan ve temiz olan bir olmaz. Öyleyse ey akıl ve gönül sahipleri! Allah'a karşı gelmekten sakının! Umulur ki kurtuluşa erersiniz."

101. Ey iman edenler! Eğer size açıklanırsa, hoşunuza gitmeyen şeyler hakkında sormayın! Eğer Kur'an indirilirken onun hakkında sorarsanız size açıklanır. Allah onları affetti. Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

102. Gerçekten sizden önce bir kavim onları sormuştu. Sonra da o sebeple gerçeği örtüp inkâr edenler olmuşlardı.

103. Allah Bahiyrâ'dan ve Saibe'den ve Vasiyle'den ve Ham'dan (*) hiç birini (meşru) kılmadı. Ancak gerçeği örtüp inkâr edenler Allah'a karşı yalan iftira ederler. Onların çoğu akıl etmezler.

(*) Bahiyrâ: Kulağı yarılan dişi deve, Saibe: Serbest bırakılan dişi deve, Vasiyle: İkiz doğuran dişi davar, Ham: Dölünden on deve meydana gelmiş olan erkek deve demektir.

104. Onlara: “Allah’ın indirdiğine ve Peygamber’e gelin!” denildiği zaman dediler ki: “Babalarımızı üzerinde bulduğumuz bize yeter.” Onların babaları bir şey bilmiyor ve doğru yolu bulamıyor olsaydı bile mi?

105. Ey iman edenler! Size düşen kendi nefsinizdir (Siz kendinizden sorumlusunuz). Siz doğru yolda olduğunuz sürece sapan kimse size zarar veremez. Hepinizin dönüşü Allah’adır. O zaman, yapmakta olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

106. Ey iman edenler! Birinize ölüm gelip çattığı zaman, vasiyet esnasında aranızdaki şahadet, sizden iki adalet sâhibi kişidir veya eğer siz, yeryüzünde seferdeyken size ölüm musibeti isabet etmişse, sizden olmayan iki başka kişidir. Eğer şüphe ederseniz, o ikisini namazdan sonra alıkoyarsınız. Böylece o ikisi: “Akraba olsaydı bile, onu (yemini) bir bedel karşılığında satmayız. Allah’ın şahitliğini gizlemeyiz. Muhakkak ki biz, o zaman elbette günahkârlardan oluruz.” diye Allah’a yemin ederler.

107. Eğer o ikisinin bir günah işledikleri anlaşılırsa, o zaman haksızlığa uğrayanlardan, daha layık başka iki kişi, onların yerine geçer. Böylece o ikisi: “Elbette bizim şahitliğimiz o ikisinin şahitliğinden daha doğrudur ve biz (kimsenin hakkına) tecavüz etmedik. O zaman biz mutlaka zalimlerden oluruz.” diye Allah’a yemin ederler.

108. İşte bu, şahitliği gereği gibi, lâayık olduğu veçhiyle yerine getirmeleri ve yeminlerinden sonra yeminlerin çevrilip reddedilmesinden korkmaları bakımından daha uygundur. Allah’a karşı gelmekten sakının ve dinleyin! Allah fasıklar topluluğuna hidayet etmez.

109. Allah, resulleri topladığı gün der ki: “Size ne cevap verildi?” Dediler ki: “Bizim bir bilgimiz yoktur. Muhakkak ki sen bilinmeyenleri en iyi bilen ta kendisisin.”

110. Hani Allah demişti ki: “Ey Meryem oğlu İsa! Senin ve annenin üzerindeki nimetimi hatırla! Hani seni Ruhul Kudüs ile desteklemiştim. Sen beşikte ve yetişkin iken insanlarla konuşuyordun. Hani sana Kitabı ve Hikmeti ve Tevrat’ı ve İncil’i öğretmiştim. Hani sen benim iznimle

çamurdan kuş şekli gibi bir şey yaratıyordun da onun içine üflüyordun. Böylece benim iznimle kuş oluyordu. Benim iznimle anadan doğma körü ve abraşı iyi ediyordun. Hani benim iznimle ölüleri çıkarıyordun. Hani İsrâîl oğullarını senden çekmiştim. Hani sen onlara açık mucizeler getirmiştin de onlardan gerçeği örtüp inkâr edenler demişti ki: “Bu ancak apaçık bir sihirdir.”

111. Hani Havarilere “Bana ve Resulüme iman edin!” diye vahyetmiştim. “İman ettik ve gerçekten bizim Müslümanlar olduğumuza şahit ol!” demişlerdi.

112. Hani Havariler demişlerdi ki: “Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin üzerimize gökten bir sofraya indirebilir mi?” O da demişti ki: “Eğer mü'minler iseniz Allah'a karşı gelmekten sakının!”

113. Dediler ki: “Biz ondan yemeyi ve kalplerimizin tam olarak tatmin olup yatışmasını ve bize kesinlikle doğru söylediğini bilmeyi ve onun üzerine şahitlerden olmayı istiyoruz.”

114. Meryem oğlu İsa dedi ki: “Allah'ım! Rabbimiz! Bizim için öncemize ve sonramıza bir bayram olmak üzere ve senden bir mucize olarak üzerimize gökten bir sofraya indir! Bize rızık ver! Sen rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

115. Allah dedi ki: “Muhakkak ki ben, üstünüze onu indireceğim. Fakat sizden sonra kim inkâr ederse, şüphesiz ki ben, âlemlerden hiçbir kimseye azap etmediğim bir azapla ona azap edeceğim.”

116. Hani Allah demişti ki: “Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara “Beni ve annemi Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından iki ilâh edinin!” diye sen mi söyledin?” (İsa) dedi ki: “Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederim. Benim için gerçek olmayan bir şeyi söylemek, benim haddime değildir. Eğer onu söylemiş olsaydım da mutlaka sen onu bilirdin. Sen nefsimdekini bilirsin ve bense senin nefsindekini bilmem. Muhakkak ki sen, bilinmeyenleri en iyi bilen ta kendisisin.”

117. Onlara onu “Benim de Rabbin, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin!” diye bana emrettiğin şeyden başkasını söylemedim. İçlerinde olduğum sürece, üzerlerine bir şâhittim. Sen beni vefat ettirdiğin zaman, onların üzerindeki gözcü sen oldun. Sen her şeye şahitsin.”

118. “Eğer onlara azâp edersen muhakkak ki onlar senin kullarıdır. Eğer onları bağışlarsan da muhakkak ki sen, mutlak gâlib, hüküm ve hikmet sâhibi olanın ta kendisisin.”

119. Allah dedi ki: “Bu, doğru olanlara doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlar için altlarından ırmaklar akan, orada sürekli olarak, sonsuza kadar kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan râzı oldu ve onlar da ondan râzı oldular. İşte bu, büyük kurtuluştur.”

120. Göklerin ve yerin ve onların içindekilerin hükümrânlığı Allah’a aittir. O, her şeye gücü yetendir.

EN'ÂM SURESİ

Resmi Mushaf: 6 / İnış Sırası: 55 / Mekke'de inmiştir. 165 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı da var eden Allah'a mahsustur. Sonra da gerçeği örtüp inkâr edenler, Rablerine başka şeyleri denk tutuyorlar.

2. O sizi çamurdan yaratan sonra da bir ecel takdir edendir. Belirlenmiş ecel ise, onun yanındadır. Sonra da siz şüphe ediyorsunuz.

3. Göklerde ve yerde Allah O'dur. Gizlinizi ve açığınızı bilir. Kazandıklarınızı da bilir.

4. Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet gelse ancak ondan yüz çevirenler olurlar.

5. Onlara geldiği zaman gerçekten hakkı yalanladılar. Yakında onlara alay etmekte oldukları şeyin haberi gelecektir.

6. Onlardan önce nesillerden nicesini helâk ettiğimizi görmediler mi? Onlara, asla size vermediğimiz imkânlar verdik. Onların üzerine göğü (yağmur olarak) bolca gönderdik ve altlarından akan ırmaklar kıldık. Fakat onları günahları sebebiyle helâk ettik ve onların ardından başka bir nesil meydana getirdik.

7. Eğer sana kâğıtlar içinde bir kitap indirseydik, böylece elleriyle ona dokunsalardı, yine de gerçeği örtüp inkâr eden kimseler derlerdi ki: "Bu apaçık bir sihirden başkası değildir."

8. Dediler ki: "Ona bir melek indirilmiş olsaydı ya!" Eğer bir melek indirseydik, elbette iş bitirilmiş olurdu. Sonra da göz açtırılmazdı.

9. Eğer onu bir melek yapsaydık, elbette onu bir adam şeklinde yapardık. Doğrusu onları, şüpheyi düşmekte oldukları şeyler hakkında, yine şübheye düşürürdük.

10. Andolsun ki senden önce de resullerle alay edilmişti. Fakat kendisiyle alay etmekte oldukları, onlardan alay edenleri kuşatmıştı.

11. De ki: “Yeryüzünde dolaşın sonra da yalanlayanların sonu nasıl olmuş bakın!”

12. De ki: “Göklerde ve yerde olan şeyler kimindir?” De ki: “Allah’ındır.” O, rahmeti kendisine farz kıldı. Sizi, kendisinde bir şüphe olmayan kıyamet gününde, mutlaka toplayacaktır. Kendilerini ziyan edenler, artık onlar, iman etmezler.

13. Gecenin ve gündüzün içinde barınan şeyler O’nundur. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

14. De ki: “Gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah’tan başkasını mı veli edineceğim? Doyurulmadığı halde doyuran da O’dur.” De ki: “Şüphesiz ben teslim olanların (Müslümanların) ilki olmakla ve kesinlikle ortak koşanlardan (müşriklerden) olmamakla emrolundum.”

15. De ki: “Muhakkak ki ben, eğer Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım.”

16. Kim o gün ondan (azaptan) çevrilip uzaklaştırılırsa, gerçekten (Allah) ona merhamet etmiştir. İşte bu apaçık kurtuluştur.

17. Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa, artık O’ndan başka onu giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır dokundurursa da O her şeye gücü yetendir.

18. O kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. O hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden hakkıyla haberdardır.

19. De ki: “Şahitlik bakımından hangi şey en büyüktür?” De ki: “Allah benimle sizin aranızda şahittir. Bu Kur’an kendisiyle sizi ve ulaştığı kimseyi uyarmam için bana vahyolundu. Muhakkak ki siz, Allah ile beraber başka ilahlar olduğuna mı şahitlik ediyorsunuz?” De ki: “Ben şahitlik etmem.” De ki: “O ancak tek bir İlâhtır ve muhakkak ki ben, sizin ortak koşmakta olduğunuz şeylerden uzağım.”

20. Kendilerine kitap verdiklerimiz, oğullarını tanır gibi onu tanırlar. Kendilerini zarara sokanlar, işte onlar, iman etmezler.

21. Allah’a karşı yalan uydurandan veya onun ayetlerini yalanlayanandan daha zâlim kimdir? Şüphesiz ki o zâlimler kurtuluşa eremezler.

22. Ve o gün onları topluca haşrederiz. Sonra ortak koşanlara deriz ki: “İddia ettiğiniz ortaklarınız nerede?”

23. Sonra onların mazeretleri sadece “Allah’a yemin olsun ki Rabbimiz! Bizler ortak koşanlar değildik.” demelerinden başkası olmadı.

24. Bak! Kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve iftira etmekte oldukları şeyler onlardan nasıl sapıp kayboldu?

25. Onlardan sana kulak kabartan kimseler vardır. Onu derinlemesine kavrarlar diye (onlara engel olmak için) kalplerinin üzerinde perdeler ve kulaklarının içinde de ağırlık kıldık. Her mucizeyi görseler de ona iman etmezler. Hatta sana geldikleri zaman seninle tartışılar. Gerçeği örtüp inkâr edenler derler ki: “Bu öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.”

26. Onlar, hem ondan menederler hem de ondan uzaklaşırlar. Helak etseler de ancak kendilerini (helak ederler) ve ne de fark ederler.

27. Ateşin karşısında durduruldukları zaman “Ah! Keşke biz, dünyaya geri gönderilseydik ve Rabbimizin ayetlerini yalanlamasaydık ve iman edenlerden olsaydık!” dediklerini bir görsen!

28. Hayır, aksine! Önceden gizledikleri şeyler onlar için açığa çıktı. Eğer onlar geri gönderilseler bile, kendisinden men olundukları şeylere elbette geri dönerlerdi. Muhakkak ki onlar gerçekten yalancılardır.

29. Dediler ki: “O, dünya hayatımızdan başka bir şey değildir. Biz diriltilecek olanlar da değiliz.”

30. Rablerinin huzurunda durduruldukları zaman bir görsen! (Allah) dedi ki: “İşte bu gerçek değil miymiş?” Onlar dediler ki: “Evet, Rabbimize yemin olsun.” (Allah) dedi ki: “Öyleyse inkâr etmekte olduğunuz şey sebebiyle tadın azabı!”

31. Allah ile karşılaşmayı yalan sayanlar, gerçekten ziyan etmişlerdir. Hatta o kıyamet saati, onlara ansızın geldiğinde, onlar ağırlıklarını (günahlarını) sırtlarında taşır halde derler ki: “Onda (Dünya’da) eksik yaptığımız şeylerden dolayı eyvah! Yazıklar olsun bize!” Dikkat edin! Taşındıkları şey ne kötüdür!

32. Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Elbette ahiret yurdu, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hala akletmeyecek misiniz?

33. Biz kesinlikle biliyoruz ki onların söyledikleri, elbette seni üzüyor. Şüphesiz onlar seni yalanlamıyorlar fakat o zalimler, Allah'ın ayetleriyle mücadele ediyorlar.

34. Andolsun ki, senden önceki resuller de yalanlanmıştı da yardımımız onlara gelinceye kadar yalanlandıkları ve eziyete uğradıkları şeye sabretmişlerdi. Allah'ın kelimelerini değiştirecek de yoktur. Andolsun ki sana, gönderilen kimselerin haberinden gelmiştir.

35. Eğer onların yüz çevirmeleri senin üzerine büyük olduysa (ağır geldiyse), eğer yerde bir delik veya gökte bir merdiven aramaya gücün yetiyorsa, o takdirde onlara bir mucize getirirsin. Eğer Allah dileseydi onları hidayet üzerinde elbette toplardı. Öyleyse sakın cahillerden olma!

36. Ancak işitenler davete icabet ederler. Ölülere gelince, Allah onları diriltir. Sonra O'na döndürülürler.

37. Dediler ki: "Ona Rabbinden bir mucize indirilmiş olsaydı ya!" De ki: "Şüphesiz ki Allah, mucize indirmeye gücü yetendir." Ancak onların çoğu bilmezler.

38. Yeryüzünde hareket eden canlıdan ve iki kanadı ile uçan kuştan olanlar, sizin benzeriniz bir ümmetten başka bir şey değildirler. Biz kitapta hiç bir şeyden eksik bırakmadık. Sonra Rablerine hasredilirler.

39. Ayetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde sağırlardır ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse onu şaşırtır. Kimi de dilerse onu doğru yol üzerinde kılar.

40. De ki: "Eğer doğru söyleyen kimselerseniz, söyleyin bakalım, ne dersiniz? Eğer size Allah'ın azabı gelse veya size kıyamet saati gelse, Allah'tan başkasına mı yalvarırsınız?"

41. Hayır, aksine! Yalnız ona yalvarırsınız. Böylece O da dilerse, (giderilmesi için) O'na yalvardığınız şeyleri giderir. Siz de ortak koşmakta olduğunuz şeyleri unutursunuz.

42. Andolsun ki senden önce de ümmetlere (resul) göndermiştik. Belki yalvarırlar diye onları şiddetli fakirlik ve sıkıntılarla yakaladık.

43. Azabımız geldiği zaman yalvarıyor olsalardı ya! Fakat kalpleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta oldukları şeyi süsledi.

44. Ancak onu, hatırlatıldıkları şeyi unuttular. Böylece biz de her şeyin kapılarını üzerlerine açtık. (*) Nihayet verilen şeyle ferahladıkları zaman onları ansızın yakaladık. Artık onlar umudunu yitirenler oldular.

(*) “Her şeyin kapılarını üzerlerine açtık.” İfadesi “Onlara her şeyden, bütün nimetlerden bol bol verdik.” demektir.

45. Böylece zulmeden o kavmin arkası kesildi. Övgü, âlemlerin Rabbi Allah’a aittir.

46. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Eğer Allah işitmenizi ve görmenizi alsaydı ve kalplerinizin üzerine mühür vursaydı, onu size getirecek Allah'tan başka ilah kimdir?” Bak! Ayetleri nasıl evirip çeviriyoruz (çeşitli şekillerde açıklıyoruz). Sonra onlar yüz çeviriyorlar.

47. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Size Allah’ın azabı ansızın veya açıkça gelse, zalimler topluluğundan başkası helak edilir mi?”

48. Biz, gönderilen kimseleri, müjdeciler ve uyarıcılar olmalarının dışında bir şey için göndermedik. Öyleyse kim iman eder ve kendini düzeltirse, o takdirde onlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

49. Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlara yaptıkları fasıklık yüzünden azap dokunacaktır.

50. De ki: “Size Allah’ın hazineleri benim yanımdadır demiyorum ve ben gaybı da bilmem ve size muhakkak ki ben bir meleğim de demiyorum. Eğer tabi olursam ancak bana vahyolunan şeye (tabi olurum)” De ki: “Kör ve gören eşit olur mu? Hala düşünmeyecek misiniz?”

51. Rablerinin huzuruna toplanacaklar diye korkan kimseleri, onunla (Kur'an'la) uyar! O'nun yarattığı astlarından olanlar, onlar için ne bir veli, ne de bir şefaathçi değildir. Umulur ki onlar Allah’a karşı gelmekten sakınırlar.

52. O'nun yüzünü (rızasını) isteyerek, sabah ve akşam Rablerine dua eden kimseleri kovma! Onların hesabından sana bir şey yoktur ve senin

hesabından da onlara bir şey yoktur. Öyle ki onları kovarsın da zâlimlerden olursun.

53. İşte bunun gibi, “Allah’ın aramızdan (seçip) kendilerine lütfettikleri bunlar mı?” demeleri için onların bazısını bazısına fitne kıldık. Allah şükredenleri en iyi bilen değil mi?

54. Ayetlerimize iman edenler sana geldiği zaman de ki: “Selamun aleykum (Allah’ın selamı üzerinize olsun). Rabbiniz rahmeti kendine farz kıldı. Muhakkak ki O, sizden kim cahillikle bir kötülük yaparsa, sonra onun ardından tevbe ederse ve kendini ıslah ederse, şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

55. İşte suçluların yolunun belli olması için ayetleri böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

56. De ki: “Şüphesiz ki ben Allah’ın dûnundan/astlarından dua ettiklerinize kulluk etmekten men edildim.” De ki: “Ben sizin arzularınıza uymam. O zaman sapmışım demektir ve ben, doğru yolda gidenlerden de olamam.”

57. De ki: “Şüphesiz ki ben, Rabbinimden apaçık bir delil üzereyim. Siz ise onu yalanladınız. O acele istediğiniz (azap) yanımda değildir. Hüküm vermekse, ancak Allah’a aittir. Gerçeği O haber verir ve O, ayırt edenlerin en hayırlısıdır.”

58. De ki: “Eğer o acele istediğiniz (azap) yanımda olsaydı, benimle sizin aranızdaki iş elbette bitirilmişti. Allah zalimleri çok iyi bilendir.”

59. O’ndan başkasının onu bilmediği, gaybın anahtarları O’nun yanındadır. Karadakileri ve denizdekileri bilir. O’nun bilmesi dışında bir yaprak düşmez ve apaçık bir Kitapta olmayan, yerin karanlıklarında bir dane bile yoktur ve yaş da yoktur ve kuru da yoktur.

60. Ve O geceleyin sizi vefat ettirendir (*) ve gündüz ne elde ettiğinizi bilir. Sonra sizi onda (gündüz), belirlenmiş ecelin yerine getirilmesi için uyandırır. Sonra dönüşünüz O’nadır. Sonra yapmakta olduğunuz şeyleri size haber verir.

(*) Vefat ettirmek, canlının hayat bilgilerinin kaydedilerek, bilincinin kapatılması demektir. Kısaca öldürme işlemlerine denir. Ölüm meleklerince yerine getirilen bir işlemdir. Ölmek nefsin tamamen işlevselliğini yitirmesi, vefat ise bunun için yapılan işlemlerdir. Örneğin ayette belirtildiği gibi uykuda sadece vefat ettiriliyoruz ki hala beden

hayattadır. Eğer bedenın çalışmasına izin verilmemişse bu kez canlının ruhu teslim alınır ve beden ölmüş, böylece ölüm gerçekleşmiş olur. Ruhun alınması hayat enerjisinin kesilmesi demektir. Uyanmak ise vefat halinden hayata dönmektir. Gerçek ölüm zamanına kadar belli bir ecel süresince tekrar nefsin yaşamaya devam ettirilmesiştir. Günümüzde ölmekle vefat etmek aynı anlamda kullanılıyor olsa da bu hatalı bir kullanımdır.

61. O, kullarının üstünde mutlak hâkimiyet sahibidir. Size koruyucular (koruyucu melekler) gönderir. Nihayet birinize ölüm geldiği zaman, elçilerimiz eksiklik yapmaksızın onu vefat ettirir.

62. Sonra gerçek sahipleri olan Allah'a götürülürler. Dikkat edin! Hüküm O'na aittir. O, hesap görenlerin en hızlısıdır.

63. De ki: “Karanın ve denizin karanlıklarından (*) sizi kurtaran kimdir? Ona yalvararak ve gizlice ‘Eğer bizi bundan kurtarırsa, elbette şükredenlerden oluruz.’ diye dua edersiniz.”

(*) Korkularından / tehlikelerinden

64. De ki: “Allah sizi ondan ve bütün sıkıntılardan kurtarır. Sonra da siz ortak koşuyorsunuz!”

65. De ki: “O, size üstünüzden veya ayaklarınızın altından azap göndermeye veya sizi gruplara ayırıp, kiminizin hıncını kiminize tattırmaya gücü yetendir. Bak! Ayetleri nasıl evirip çeviriyoruz (çeşitli şekillerde açıklıyoruz). Umulur ki onlar, derinlemesine kavrarlar.

66. O hak olduğu halde kavmin onu yalanladı. De ki: “Ben sizin üzerinize bir vekil değilim.”

67. Her haberin kararlaştırılmış bir yeri ve zamanı vardır. Yakında bileceksiniz.

68. Ayetlerimiz hakkında eğlence tarzında konuşmaya dalanları gördüğün zaman, ondan başka bir söz hakkında konuşmaya dalıncaya kadar onlardan uzak dur! Eğer şeytan sana unutturursa, o takdirde hatırladıktan sonra o zalimler topluluğu ile oturma!

69. Allah'a karşı gelmekten sakınanların üzerine, onların (alay adenlerin) hesabından bir şey (sorumluluk) yoktur. Fakat belki sakınırlar diye bir hatırlatmadır.

70. Dinlerini oyun ve eğlence edinen ve dünya hayatının onları aldattığı kimseleri bırak! Bir nefsin kazandıkları sebebiyle helake sürükleneceğini onunla (Kur'an'la) hatırlat! Allah'ın yarattığı astlarından olanlar onun için ne bir veli ne de bir şefaatchi değildir. Her fidyeyi, fidiye verse de ondan alınmaz. İşte onlar kazandıkları şey sebebiyle helake sürüklenen kimselerdir. İnkâr etmekte oldukları şey sebebiyle onlar için kaynar sudan bir içecek ve acıklı bir azap vardır.

71. De ki: “Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından bize faydası olmayan ve bize zarar vermeyen şeylere mi dua edelim? Allah bize hidayet ettikten sonra ökçelerimizin üstünde geri mi çevrilelim? Yeryüzünde şaşkın bir halde olan, şeytanın onu ayarttığı, arkadaşlarının onu “Bize gel!” diye doğru yola çağırdığı kimse gibi mi olalım?” De ki: “Muhakkak ki Allah'ın hidayeti, hidayetin ta kendisidir ve biz, âlemlerin Rabbine teslim olmak için emrolunduk.”

72. “Salâtı (namazı) ikâme edin ve O'na karşı gelmekten sakının!” diye de (emrolunduk). Kendisine toplanacağınız da O'dur.”

73. Gökleri ve yeri hak ile yaratan O'dur. O'nun “Ol!” diyeceği gün, (herşey) hemen olur. O'nun sözü haktır. Sûra üfürüleceği gün, hükümler O'na aittir. Görünmeyeni ve görüneni bilendir. O hüküm ve hikmet sâhibidir, her şeyden haberi olandır.

74. Hani İbrahim, babası Azer'e demişti ki: “Putları ilahlar mı ediniyorsun? Şüphesiz ben seni ve kavmini apaçık bir sapkınlık içinde görüyorum.”

75. İşte böyle, biz İbrahim'e kesin bilgi sahibi olanlardan olması için göklerin ve yerin hükümlerini gösteriyorduk.

76. Üzerine gece bastırınca parıltıyan bir gök cismi gördü. Dedi ki: “Bu benim Rabbimdir.” Fakat o batınca/görünmez olunca dedi ki: “Ben batanları/görünmez olanları sevmem.”

77. Derken Ay'ı doğarken gördüğü zaman dedi ki: “Bu benim Rabbimdir.” Fakat o batınca dedi ki: “Gerçekten eğer Rabbim bana hidâyet etmeseydi, mutlaka ben sapkınlar topluluğundan olurum.”

78. Derken Güneşi doğarken gördüğü zaman dedi ki: “Bu benim Rabbimdir. Bu daha büyüktür.” Fakat o da battığı zaman dedi ki: “Ey kavmim! Şüphesiz ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden uzağım.”

79. “Şüphesiz ki ben, bir hanif (*) olarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratana çevirdim ve ben ortak koşanlardan değilim.”

(*) Allah'ın varlığına ve birliğine, O'ndan başka ilah olmadığına iman eden tevhit ehli olan, muvahhit kimseye hanif denir.

80. Kavmi onunla tartıştı. O dedi ki: “Beni doğru yola iletmışken, Allah hakkında benimle tartışıyor musunuz? O'na ortak koşmakta olduğunuz şeylerden, Rabbimin bir şey dilemesi hariç korkmam. Rabbim her şeyi ilmen kuşatmıştır. Düşünüp öğüt almayacak mısınız?”

81. Elbette siz, hakkında size hiç bir delil indirmedigi şeyleri, Allah'a ortak koşmaktan korkmadığınız halde ben, sizin ortak koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Eğer biliyorsanız (söyleyin), iki toplumdan hangisinin güvende olmaya hakkı vardır?”

82. İman eden ve imanlarını haksızlıkla karıştırmayanlar, işte onlar var ya, onlar için emniyet vardır ve onlar doğru yolu bulmuş olanlardır.

83. İşte bu, kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz delilimizdir. Dilediğimiz kimsenin derecelerini yükseltiriz. Şüphesiz Rabbin hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

84. Ona İshak'ı ve Yakub'u hibe ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nuh'u da hidâyete erdirdik ve Davud ve Süleyman ve Eyyub ve Yusuf ve Musa ve Harun da onun neslindendir. İşte biz, iyilik edenleri böyle mükâfatlandırırız.

85. Ve Zekeriyya ve Yahya ve İsa ve İlyas. Hepsi salihlerdendir.

86. Ve İsmâil ve Elyesea ve Yunus ve Lût. Hepsini âlemlere üstün kıldık.

87. Ve onların babalarından ve onların zürriyetlerinden ve onların kardeşlerinden. Onları seçtik ve onları doğru yola ilettik.

88. İşte bu, Allah'ın hidâyetidir. Onunla kullarından dilediğine hidâyet eder. Eğer şirk koşsalardı, elbette yapmakta oldukları boşa giderdi.

89. İşte bunlar kendilerine Kitap ve hüküm ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Şimdi şunlar (müşrikler) onu inkâr ederlerse, (bilsinler ki) gerçekten biz, onu inkâr edenler olmayan bir kavmi, onlara (müşriklere) vekil kılmışızdır.

90. İşte onlar, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. Sen de onların yoluna uy! De ki: “Sizden ona karşılık bir ücret istemiyorum. O ise ancak âlemler için bir öğüttür.”

91. Onlar “Allah bir insana herhangi bir şey indirmedir.” dediklerinde Allah'ı kadrinin hakkıyla takdir edemediler. De ki: “İnsanlar için bir nur ve bir hidayet olarak, Musa'nın getirdiği ve sizin de parça parça kâğıtlar haline getirip gösterdiğiniz, çoğunu da gizlediğiniz Kitab'ı kim indirdi? Size, sizin ve babalarınızın da bilmediği şeyler öğretildi.” De ki: “Allah.” Sonra da onları oyun oynamakta oldukları, daldıkları şeyin içinde bırak!

92. Bu, elleri arasındakini doğrulayan ve şehirlerin anasını (Mekke'yi) ve onun çevresindeki kimseleri uyarman için indirdiğimiz, mübarek bir kitaptır. Âhirete iman eden kimseler, ona da iman ederler. Namazlarını muhafaza edenler de onlardır.

93. Allah'a iftira eden veya kendisine bir şey vahyedilmediği halde “Bana vahyedildi.” diyen kimseden ve “Ben de Allah'ın indirdiği şeyin mislini indireceğim.” diyen kimseden daha zalim kimdir? Keşke ölüm acıları içindeki zalimleri ve ellerini açmış “Canlarınızı çıkarın! Bugün gerçeğin dışında, Allah'a karşı söylüyor olduğunuz ve O'nun ayetleri hakkında büyüklük taşıyor olduğunuz şeyler sebebiyle, alçaklık azabı ile cezalandırılacaksınız.” (diyen) melekleri bir görseydin!

94. Andolsun ki siz, ilk kez yarattığımız gibi bize teker teker geldiniz ve size temlik (mülk sahibi) ettiğimiz şeyleri sırtlarınızın arkasında bıraktınız. Allah'ın ortakları olduğunu iddia ettiğiniz şefaathçilerinizi yanınızda görmüyoruz! Gerçekten aranızdaki (bağlar) kesilmiş ve (ilah olduklarını) iddia etmekte olduğunuz şeyler, yanınızdan sapıp kaybolmuşlar!

95. Muhakkak ki Allah, tohumu ve çekirdeği yarandır. Ölüden diriyi çıkarır ve diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. Öyleyse nasıl saptırılıyorsunuz?

96. Gece karanlığını yarıp sabahı ortaya çıkarandır. Geceyi bir dinlenme zamanı ve güneş ve ayı da bir hesap ölçüsü kıldı. İşte bu, mutlak gâlib olanın ve her şeyi hakkıyla bilen takdiridir.

97. O, sizin için, karanın ve denizin karanlıkları içinde, yol bulmanız için yıldızları var edendir. Gerçekten bilen bir topluluk için, âyetleri ayrıntılı açıkladık.

98. O, sizi tek bir nefsten inşa edendir. Sonra (sizin için) bir karar kılma yeri, bir de emanet yeri (yaratandır). Gerçekten derinlemesine kavrayan bir topluluk için âyetleri ayrıntılı açıkladık.

99. O, gökten su indirendir. Onunla her şeyin bitkisini çıkardık. Ondan da yeşillik çıkardık. Ondan da birbirinin üstüne binmiş daneler çıkarıyoruz ve hurmadan, onun tomurcuğundan, sarkan salkımlar ve üzümünden bahçeler ve zeytin ve nar, birbirine benzeyen ve birbirine benzemeyen. Meyve verdiği ve olgunlaştığı zaman onun meyvesine bakın! Muhakkak bunda, iman eden bir topluluk için ayetler vardır.

100. Onları da yarattığı halde, cinleri Allah'a ortak kıldılar. Bilgisizlikle O'na, oğullar ve kızlar uydurdular. O, vasıflandırdıkları her türlü noksanlıktan münezzehtir (*) ve çok yücedir.

(*) Münezzehe demek arı, duru, temiz, uzak tutulan, uzak demektir.

101. Göklerin ve yerin yoktan (örneği olmaksızın) yaratanıdır. Asla O'nun bir eşi olmadığı ve her şeyi O yarattığı halde, O'na ait bir çocuk nasıl olur? O her şeyi hakkıyla bilendir.

102. İşte Rabbiniz olan Allah budur. Her şeyin yaratıcısı olan O'ndan başka ilâh yoktur. Öyleyse ona kulluk edin. O her şeye vekildir.

103. O, beşeri görüşleri ve algıları idrak ederken beşeri görüşler ve algılar onu idrak edemez. O herşeye nüfuz eden, en gizli şeylere vakıf olandır, her şeyden hakkıyla haberdardır.

104. “Gerçekten size Rabbinizden basiretler (*) gelmiştir. Artık kim görürse kendi nefsi içindir, kim de körse kendi aleyhinedir. Ben sizin üzerinize bir bekçi değilim.”

(*) Basiretler ifadesi, kalb ile görme, doğru görüş, uyanıklık. sezgi, uzağı görme. firâset, kavrayış, idrak kabiliyeti anlamlarına gelmekle beraber bu manalara binaen ayette, Kur'an için kullanılmış olup, “gözle görülebilen açık deliller ve belgeler” manasındadır. Araf, 203 de bu mana çok açık belirtilmektedir.

105. “Sen (bir yerden) ders almışsın.” demeleri için ve biz de bilen bir kavme onu iyice açıklayalım diye işte ayetleri böyle evirip çeviriyoruz (çeşitli şekillerde açıklıyoruz).

106. Rabbinden sana vahyedilene uy! Ondan başka ilâh yoktur. Müşriklerden de uzak dur!

107. Eğer Allah dileyseydi ortak koşmazlardı. Seni onların üzerine bekçi kılmadık. Sen onların üzerinde vekil de değilsin.

108. Onların Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiklerine sövmeyin! Yoksa taşkınlık ederek, bilgisizlikle Allah'a söverler. İşte böyle, her ümmete işini süsledik. Sonra dönüşleri Rablerinedir. Yapmakta oldukları şeyleri onlara haber verir.

109. Eğer gerçekten onlara bir mucize gelirse, ona muhakkak iman edeceklerine dair güçlü yeminleriyle Allah'a yemin ettiler. De ki: “Mucizeler ve sizi bilinçlendirecek şeyler ancak Allah'ın katındadır. Muhakkak ki o (mucize) gelmiş olsa da, onlar iman etmezler

110. Ona ilk defasında iman etmedikleri gibi gönüllerini ve görme hassalarını evirir çeviririz ve onları bocalayıp durdukları taşkınlıkları içinde bırakırız.

111. Eğer ki biz, onlara melekleri indirseydik ve ölümler onlara konuşsaydı ve her şeyi gözlerinin önünde olacak şekilde, onların üzerlerine haşredip toplayaydık bile, Allah dilemedikçe iman etmezlerdi. Fakat onların çoğu cahillik ederler.

112. İşte böyle, her nebi için insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. Bunların bazıları bazılarına aldatmak için yaldızlı sözler (*) telkin eder. Eğer Rabbin dileyseydi onu yapmazlardı. Artık onları ve iftira ettikleri şeyleri bırak!

(*) Şeytan insanı doğru yoldan çıkarmak için doğru yoldan çıkaran yalan dolu vesveseler, aldatıcı ve akıl karıştırıcı süslü sözlerle günah olan, zararlı geçici dünya menfaatlerini insanın gözünde güzel gösterir.

113. Ahirete iman etmeyenlerin gönülleri ona (o sözlere) meyletsin ve ondan râzı olsunlar ve işledikleri şeyleri (günahları) işlemeye devam etsinler diye (yaldızlı sözler fısıldarlar).

114. “O ki, Kitabı ayrıntılı açıklanmış olarak size indirmişken, hakem olarak Allah'tan başkasını mı arayacağım?” Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler bilirler ki o (Kur'an), senin Rabbinden hak ile indirilmiştir. Öyleyse sakın şüphe edenlerden olma!

115. Rabbinin sözü doğruluk ve adalet olarak tamamlandı. Onun sözlerini değiştirecek yoktur. O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

116. Eğer yeryüzündeki kimselerin çoğuna tabi olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Zandan başkasına tabi olmuyorsunuz ve onlar ise ancak tahmin ederler.

117. Muhakkak ki senin Rabbin, kendi yolundan sapanları çok iyi bilendir ve O, doğru yolda olanları da çok iyi bilendir.

118. Eğer O'nun ayetlerine iman edenlerseniz, artık üzerine O'nun adının anıldığı şeylerden yiyin!

119. Üzerine Allah'ın adının anıldığı şeylerden yememeniz de nedir? Hâlbuki kendilerine mecbur kaldığınız şeyler hariç, size haram ettiği şeyleri ayrıntılı açıklamıştı. Şüphesiz çokları, bilgisizlikle, arzuları sebebiyle (başkalarını) gerçekten saptırırlar. Muhakkak ki senin Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilendir.

120. Günahın açığını da, onun gizlisini de bırakın! Muhakkak ki günah kazanan kimseler, kazanmakta oldukları şeyin karşılığını göreceklerdir.

121. Üzerine Allah'ın adının anılmadığı şeylerden yemeyin! Şüphesiz o, yoldan çıkmadır. Gerçekten şeytanlar, kendi dostlarına, sizinle mücadele etmelerini telkin ederler. Eğer onlara uyarsanız, muhakkak ki siz, elbette müşriklersiniz.

122. Ölü olup da onu dirilttiğimiz ve onun için kendisiyle insanlar arasında yürüyeceği bir nur kıldığımız kimse, kendinden çıkışı olmayan karanlıklar içindeki kimsenin örmeği gibi midir? İşte gerçeği örtüp inkâr edenlere, yapmakta oldukları şeyler böyle süslü gösterildi.

123. İşte böyle, her şehirde oranın suçlularını, orada hile yapmaları için, ileri gelenler kıldık. Kendilerinden başkasına hile yapamazlar ve farkında da değillerdir.

124. Onlara bir ayet geldiği zaman dediler ki: "Allah'ın resullerine verilenin aynısı bize de verilinceye kadar asla iman etmeyiz." Allah, risaletini vereceği yeri çok iyi bilendir. Suç işleyen kimselere, yapmakta oldukları hile yüzünden, Allah katında bir aşağılanma ve şiddetli bir azap isabet edecektir.

125. Allah kimi doğru yola iletmeyi isterse, onun göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmayı isterse, sanki göğsü çıkıyormuş gibi, onun göğsünü daralmış, sıkıntılı kılar. İşte Allah, iman etmeyen kimselerin üzerinde, böyle pislik kılar.

126. Bu, Rabbinin dosdoğru olan yoludur. Muhakkak düşünüp öğüt alacak bir topluluk için âyetleri ayrıntılı olarak açıkladık.

127. Onlar için Rablerinin katında selamet (esenlik) yurdu vardır ve O, yapmakta oldukları şeyler sebebiyle onların velisidir.

128. O gün onları topluca haşreder. “Ey cin topluluğu! Muhakkak ki insandan çoğunluğu elde ettiniz.” İnsandan onların dostları da dedi ki: “Rabbimiz! Bazımız bazımızla yararlandı ve bizim için takdir ettiğin ecelimize (belirlenmiş süremize) ulaştık.” O da dedi ki: “Ateş, Allah'ın dilediği hariç, içinde sürekli kalacak olan sizlerin durağıdır.” Muhakkak ki senin Rabbin, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

129. İşte böyle, kazandıkları şeyler sebebiyle zalimlerin bazısını bazısına dost ederiz.

130. “Ey cin ve insan topluluğu! Size âyetlerimi anlatan ve bu gününüzle karşılaşmanıza dair sizi uyaran, sizden resuller gelmedi mi?” Dediler ki: “Kendi aleyhimize şahitlik ettik.” Dünya hayatı onları aldattı ve onlar gerçeği örtüp inkâr edenler olduklarına dâir kendi aleyhlerine şahitlik ettiler.

131. Şu var ki senin Rabbin halkı gafilken (habersizken) şehirleri zulüm ile asla helak edecek değildir.

132. Herkesin yaptıkları şeylerden dolayı dereceleri vardır. Rabbin onların yapmakta olduklarından habersiz değildir.

133. Rabbin zengindir, rahmet sahibidir. Eğer dilerse sizi götürür/giderir ve sizin ardınızdan, başka bir kavmin neslinden sizi (inşa edip) meydana getirdiği gibi dilediğini sizin yerinize getirir.

134. Muhakkak ki vadedildiğiniz şey elbette gelecektir. Siz aciz kılanlar da değilsiniz.

135. De ki: “Ey kavmim! imkânlarınız üzere (elinizden geleni) yapın! Şüphesiz ki ben (elinden geleni) yapan birisiyim. Bu yurdun (dünyanın)

sonunun kime ait olacağını yakında bileceksiniz. Doğrusu şu ki, zalimler kurtuluşa eremezler.

136. Allah'ın yarattığı ekinden ve hayvanlardan Allah'a bir pay kıldılar (ayırdılar) da kendi zanlarıyla dediler ki: "Bu Allah'ın ve bu da ortak koştuklarımızındır." Ortak koştuklarına ait olan, Allah'a ulaşmaz ve Allah'a ait olansa, işte o, ortak koştuklarına ulaşır. Hüküm verdikleri şey, ne kadar da kötüdür!

137. İşte böyle, onların ortak koştukları, müşriklerden çoğuna, onları mahvetmek için ve onların aleyhine dinlerini karıştırmak için, çocuklarını öldürmeyi süslü gösterdi. Eğer Allah dileseydi onu yapmazlardı. Öyleyse onları ve iftira ettiklerini bırak!

138. Kendi zanlarıyla dediler ki: "Bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Bizim dilediğimiz hariç onları kimse yiyemez." Sırtları (binilmesi) haram edilen hayvanlar vardır ve O'na (Allah'a) iftira ederek, onların üzerine Allah'ın ismini anmadıkları hayvanlar da vardır. Allah, iftira etmekte oldukları şey sebebiyle onları cezalandıracaktır.

139. "Bu hayvanların karnındakiler yalnız erkeklerimize özeldir ve eşlerimize (kadınlarımıza) haramdır." da dediler. Eğer ölü olursa o takdirde onlar, onda ortaktır. Allah onların vasıflandırmalarının karşılığını verecektir. Muhakkak ki O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

140. Çocuklarını bilgisizlik sebebiyle akılsızca öldüren ve Allah'a iftira ederek, Allah'ın onları rızıklandığı şeyi haram eden kimseler, mutlaka ziyan etmiştir. Şüphesiz sapmışlardır ve doğru yolu bulanlar olmamışlardır.

141. O, çardaklı ve çardaksız bahçeleri ve ürünleri çeşitli hurmayı ve ekini ve birbirine benzeyen ve benzemeyen zeytinleri ve narları inşa edendir. Meyve verdiği zaman meyvesinden yiyin ve onun hasad günü, hakkını verin ve israf etmeyin! Muhakkak ki O, israf edenleri sevmez.

142. Hayvanlardan yük taşıyanları ve yününden döşek yapılanları da (o yarattı). Allah'ın sizi rızıklandığı şeylerden yiyin ve şeytanın adımlarına uymayın! Muhakkak ki o, sizin için apaçık bir düşmandır.

143. Sekiz eş. Koyundan iki ve keçiden iki. De ki: “İki erkeği mi haram etti yoksa iki dişiyi mi? İki dişinin rahimlerinin bürüdüğüne (içinde bulunana) gelince? Eğer doğru söyleyen kimseler iseniz bana ilimle haber verin!

144. Ve deveden iki ve sığırdan iki. De ki: “İki erkeği mi haram etti yoksa iki dişiyi mi? İki dişinin rahimlerinin bürüdüğüne (içinde bulunana) gelince? Yoksa Allah bunu size tavsiye ettiği zaman şahitlermiydiniz? Bilgisizce insanları saptırmak için Allah’a iftira edenden daha zalim kimdir? Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.”

145. De ki: “Bana vahyedilenler içinde, ölü veya akıtılmış kan veya muhakkak ki pis olan domuz eti veya yoldan çıkarak Allah’tan başkası adına boğazlanmış olanların dışında bir şey yiyenin yediği yemek üzerine bir haramlık bulmuyorum. Artık kim taşkınlık etmeksizin ve aşırıya gitmeden çaresiz kalırsa, muhakkak ki senin Rabbin, çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.”

146. Yahudilere bütün tırnaklıları haram ettik. Sığırdan ve koyundan da onlara, ikisinin iç yağlarını haram ettik ki ikisinin sırtlarının veya bağırsaklarının taşıdığı veya kemiğe karışanları hariç, İşte onları taşkınlıkları sebebiyle böyle cezalandırdık. Muhakkak ki biz, elbette doğru olanlarız.

147. Eğer seni yalanlarsa de ki: “Rabbiniz geniş rahmet sahibidir ve O’nun azabı suçlular topluluğundan geri çevrilmez.”

148. Ortak koşanlar diyecekler ki: “Eğer Allah dileseydi, biz ve babalarımız ortak koşmazdık ve bir şeyi haram etmezdik.” İşte böyle, onlardan öncekiler de azabımızı tadıncaya kadar yalanladı. De ki: “Sizin yanınızda bizim için çıkarılacak bir bilgi mi var? Zandan başkasına tabi olmuyorsunuz ve siz ise ancak saçmalıyorsunuz.”

149. De ki: “En sağlam delil Allah’ındır. Eğer dileseydi hepinizi doğru yola iletirdi.”

150. De ki: “Allah’ın bunu haram ettiğine dair şahitlik edecek şahitlerinizi getirin!” Eğer şahitlik ederlerse, sen onlarla beraber şahitlik etme ve ayetlerimizi yalanlayanların ve ahirete iman etmeyenlerin arzularına uyma! Onlar Rablerine (başka şeyleri) denk tutarlar

151. De ki: “Gelin! Size Rabbinizin haram (*) ettiği şeyleri okuyayım: ‘Ona hiçbir şeyi ortak koşmayın ve ana babaya iyilik edin (*) ve yoksulluktan dolayı çocuklarınızı öldürmeyin! Sizi ve onları biz rızıklandırıyoruz. Çirkin şeylerin görünenine ve görünmeyenine yaklaşmayın! Allah’ın haram ettiği canı haksız olarak öldürmeyin.’ Belki akledersiniz diye işte bunları size böyle tavsiye etti.”

(*) Haram demek saygın ve kutsal kılmak, değerli hale getirmek ve bir şeyin faydasının yanında zararlarının da bulunmasına karşın onu yasaklamak demektir. Örneğin yasak bölge kavramı bunu güzel anlatır. Mescid-i Haramifadesi de buna bir örnektir. Bunların yanında kadınların harem sayılması ve bulundukları ortama haremlik denilmesi de bundandır. Bu örneklerden anlaşıldığına göre anne babaya iyilik, Kabe'nin haram edilmesine benzer. Bu sebeble anne babaya iyiliğin ne kadar değerli, saygın bir husus olduğu vurgulanmış ve bu konuda dikkatli davranılması gerektiği emredilmiştir.

152. “Yetimin malına, kendisi güçlü hale (ergenliğe) ulaşmıncaya kadar, güzel olmayan bir yol ile yaklaşmayın! Ölçüyü tam yapın ve tartıyı da adaletle! Biz kişiye gücünün dışında teklif etmeyiz. Söz söylediğiniz zaman, yakınlık sahibi (akraba) olsa bile âdil olun! Allah’ın sözünü yerine getirin! Belki düşünüp öğüt alırsınız diye işte bunları size böyle tavsiye etti.”

153. İşte bu benim dosdoğru yolumdur artık ona tabi olun! O’nun yolundan sizi ayıran yollara tabi olmayın! Belki Allah’a karşı gelmekten sakınırsanız diye işte bunları size böyle tavsiye etti.

154. Sonra iyilik yapana (nimetimizi) tamamlamak ve her şeyi etraflıca açıklamak üzere ve doğru yolu gösterici ve bir rahmet olarak Musa’ya Kitab’ı verdik. Umulur ki Rabblerine kavuşacaklarına iman ederler.

155. Bu indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. Artık ona tabi olun ve Allah’a karşı gelmekten sakının! Umulur ki merhamet edilirsiniz.

156. “Kitap, sadece bizden önceki iki topluluğa indirildi ve biz, onların okumalarından gerçekten habersizdik.” demeyesiniz diye.

157. Veya “Gerçekten biz, eğer Kitap bizim üzerimize indirilseydi, o takdirde mutlaka onlardan daha doğru yolda olurduk.” dersiniz diye. İşte size Rabbinizden, bir hidâyet ve bir rahmet olarak, apaçık bir delil gelmiştir. Allah’ın ayetlerini yalanlayandan ve ondan yüz çevirenden

daha zalim kimdir? Ayetlerimizden yüz çevirenlere, yüz çevirmekte oldukları şey sebebiyle azabın en kötüsüyle karşılık vereceğiz.

158. Onlar sadece kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin gelmesini veya Rabbinin bazı ayetlerinin gelmesini mi gözlüyorlar? Rabbinin bazı ayetlerinin geleceği gün, bir kimseye, eğer önceden iman etmediyse veya imanında bir hayır kazanmadıysa, kendi imanı fayda sağlamaz. De ki: “Gözleyin! Muhakkak biz de gözleyenleriz.”

159. Şüphesiz ki o kimseler, dinlerini parça parça fırkalara ayırdılar ve grup grup oldular. Hiç bir şeyde sen onlardan değilsin. Onların işi ancak Allah’a kalmıştır. Sonra yapmakta olduklarını onlara haber verecektir.

160. Kim iyilikle gelirse, o takdirde onun için, onun (iyiliklerin) on misli vardır. Kim de kötülükle gelirse, o takdirde onun misli dışında karşılık verilmez. Onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

161. De ki: “Muhakkak ki beni, Rabbim, dosdoğru bir yola, dimdik ayakta duran bir yola, tevhit inancı üzere olan İbrahim’in dinine iletti. O, Allah’a ortak koşanlardan değildi.”

162. De ki: “Muhakkak ki benim salâtım (duam) ve ibâdetlerim ve hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi Allah içindir.”

163. “Onun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben Müslümanların ilkiyim.”

164. De ki: “O her şeyin Rabbi iken, kendime Allah’tan başka Rab mi arayacağım? Her nefis kendi aleyhine olandan başkasını kazanmaz. Hiç bir (günah) yüklenen, başkasının (günah) yükünü yüklenmez. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir. O zaman size, ihtilâf etmekte olduğunuz şeyleri haber verir.

165. O, sizi yeryüzünün halifeleri kılandır ve size verdiği şeylerde sizi denemek için, kiminizi kiminizin üstüne derece bakımından yükseltendir. Muhakkak ki senin Rabbin, cezayı çabuk verendir. Şüphesiz ki O, elbette çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

A'RAF SURESİ

Resmi Mushaf: 7 / İnış Sırası: 39 / Mekke'de inmiştir. / 206 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim, Sad.
2. Sana bir kitap indirildi. Mü'minler için bir öğüt olarak onunla uyarman için artık göğsünde ondan dolayı bir sıkıntı olmasın!
3. Rabbinizden size indirilene tabi olun ve O'nun yarattığı astlarından olan velilere tabi olmayın! Ne kadar az öğüt alıyorsunuz!
4. Nice beldeleri helak ettik de azabımız ona, geceleyin veya öğlen uykusu uyurlarken geldi.
5. Azabımız onlara geldiğinde, yalvarmaları "Muhakkak ki biz zalimlerdik." demelerinden başka bir şey olmadı.
6. Muhakkak kendilerine Resul gönderilenlere soracağız ve muhakkak gönderilenlere de soracağız.
7. Muhakkak onlara bir ilimle (yaptıklarını) anlatacağız. Çünkü biz uzak olanlar değildik.
8. O gün ölçü haktır. Artık kimin tartısı ağır gelirse, işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.
9. Kimin de tartısı hafif gelirse, işte onlar, ayetlerimize haksızlık etmekte oldukları şeyler sebebiyle kendilerini hüsrana uğratanlardır.
10. Andolsun ki sizi yeryüzünde yerleştirdik ve sizin için orada geçim kaynakları kıldık. Ne kadar az şükrediyorsunuz!
11. Andolsun ki sizi yarattık sonra sizi biçimlendirdik sonra meleklerle dedik ki: "Âdem için secde edin!" İblis hariç hemen Âdem'e secde ettiler. O secde edenlerden olmadı.
12. (Allah) dedi ki: "Sana emrettiğim zaman, seni men eden nedir ki secde etmiyorsun?" (İblis) dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım. Beni ateşten yarattın. Onu da çamurdan yarattın."

13. (Allah) dedi ki: “O halde ondan (cennetten) aşağı in! Sana ne oluyor ki onun içinde büyüklük taşıyorsun? Hemen çık! Muhakkak ki sen, küçüklerdensin.”

14. (İblis) dedi ki: “Öyleyse yeniden dirilecekleri güne kadar, bana mühlet ver!”

15. (Allah) dedi ki: “Muhakkak ki sen, mühlet verilenlerdensin.”

16. (İblis) dedi ki: “Beni azdırdığın şey sebebiyle mutlaka onlar için, senin dosdoğru yolunun üzerine oturacağım.”

17. “Sonra mutlaka onlara, ellerinin arasından (önlerinden) ve arkalarından ve sağlarından ve sollarından yanaşacağım ve onların çoğunu şükredenler olarak bulamayacaksınız.”

18. (Allah) dedi ki: “Yerilmiş kovulmuş olarak ondan çık! Mutlaka onlardan kim sana tabi olursa, kesinlikle cehennemi sizin hepinizden dolduracağım.”

19. “Ey Âdem! Sen ve eşin de cennete yerleşin! Böylece dilediğiniz yerden yiyin! Fakat bu ağaca yaklaşmayın! Yoksa ikiniz zalimlerden olursunuz.”

20. Böylece şeytan, kendilerinden gizlenmiş çirkin yerlerini onlara açmak için ikisine vesvese verdi ve dedi ki: “İkinizin Rabbi, iki melek olursunuz veya ebedi kalanlardan olursunuz diye bu ağaçtan sizi yasakladı.”

21. O ikisine “ Muhakkak ki ben, ikinize gerçekten nasihat edenlerdenim.” diye yemin de etti.

22. Böylece ikisini kibirle yönlendirdi. Ardından ikisi ağaçtan tadınca, çirkin yerleri ikisi için ortaya çıktı. İkisi de üzerlerini cennet yaprağından yamayıp örtmeye başladılar ve Rableri ikisine “Ben ikinize o ağacı yasaklamadım mı ve ben ikinize ‘Muhakkak ki şeytan size apaçık bir düşmandır.’ demedim mi?” diye seslendi.

23. İkisi dedi ki: “Rabbimiz! Nefsimize zulmettik ve eğer bizi asla bağışlayıp günahımızı örtmezsen ve bize merhamet etmezsen elbette biz, hüsrana uğrayanlardan oluruz.”

24. (Allah) dedi ki: “Kiminiz kiminize düşman olarak inin! Sizin için yeryüzünde, belirli bir süreye kadar yerleşme ve geçinme vardır.”

25. (Allah) dedi ki: “Onda yaşarsınız ve onda ölürsünüz ve ondan çıkarılırsınız.”

26. Ey Âdemoğulları! Size, bir süs olarak ve çirkin yerlerinizi örtesiniz diye kıyafet indirdik. Bir de takva elbisesi! İşte bu daha hayırlıdır. Bu Allah'ın ayetlerindendir. Umulur ki öğüt alırlar.

27. Ey Âdemoğulları! Şeytan, ana babanızı, çirkin yerlerinin ikisine görülmesi için, elbiselerini soyarak cennetten çıkardığı gibi, sizi fitneye düşürmesin! Muhakkak ki o, o ve kabilesi, onları göremeyeceğiniz yerden sizi görürler. Biz o şeytanları inanmayanlara veliler yaptık.

28. Açık bir hayâsızlık yaptıkları zaman da dediler ki: “Atalarımızı onun üzerinde bulduk ve onu bize Allah emretti.” De ki: “Muhakkak ki Allah, çirkinliği emretmez. Allah'a karşı bilmediğiniz şeyi mi söylüyorsunuz?”

29. De ki: “Rabbim bana adaleti emretti. Her secde yerinde de yüzlerinizi O'na doğrultun ve dini O'na mahsus kılarak, O'na dua edin! Sizi ilk yarattığı gibi döneceksiniz.”

30. Bir kısmına hidayet etti ve bir kısmının üzerine de sapkınlık hak oldu. Muhakkak ki onlar, Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından olan şeytanları veliler edindiler. Sanıyorlar ki onlar hidayete erenlerdir.

31. Ey Âdemoğulları! Her mescitte ziynetlerinizi alın (*)! Yiyin, için fakat israf etmeyin! Muhakkak ki O, israf edenleri sevmez.

(*) Güzel ve temiz elbisenizi giyinip, kendinize çeki düzen vermiş olduğunuz halde, hoş kokulu ve helal takılarınızı da takmış olarak mescitlere gidin!

32. De ki: “Allah'ın kulları için çıkardığı ziynetini ve rızıktan temiz ve güzel olanını kim haram etti?” De ki: “O dünya hayatında iman edenler içindir, özellikle Kıyamet günü! İşte biz bilen bir kavim için ayetleri böyle ayrıntılı açıklarız.

33. De ki: “Rabbim ancak, ondan (fuhuştan) açık ve gizli olan her türlü fuhşu ve günahı ve haksız yere isyanı ve hakkında bir kanıt indirmedığı şeyi Allah'a ortak koşmayı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyi söylemenizi haram kıldı.”

34. Her ümmet için bir ecel (belirlenmiş bir süre) vardır. Artık onların ecelleri geldiği zaman, bir saat bile geri kalmazlar ve öne geçmezler.

35. Ey Âdemoğulları! Ayetlerimi size anlatan, sizden resuller geldiğinde artık kim sakındıysa ve halini düzeltiyse artık onlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

36. Ve ayetlerimizi yalanlayanlar ve onun hakkında kibirlenenler! İşte onlar, ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar onun içinde sürekli kalacak olanlardır.

37. Yalan yere Allah'a iftira edenden veya O'nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim vardır? Onlar var ya! Resullerimizin (meleklerimizin) onlara (canlarını almak üzere) geldiği zamana kadar, Kitap'tan nasipleri onlara ulaşır. Onları vefat ettirirlerken dediler ki: "Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ediyor olduğunuz nerede?" Onlar da dediler ki: "Bizden uzaklaşıp saptılar." Gerçeği örtüp inkâr edenler olduklarına dair de kendileri aleyhine şahitlik yaptılar.

38. Dedi ki: "Sizden önce gelip geçmiş, ateşteki cin ve insan topluluklarının içine girin!" Her defasında giren ümmet, hepsi onun içinde biraraya gelinceye kadar, kardeşine lanet etti. Onların sonrakileri, onların ön-cekilerine dedi ki: "Rabbimiz! İşte şunlar bizi saptırdılar. Onlara ateşten iki misli azap ver!" Dedi ki: "Herkes için iki kat vardır fakat siz bilmiyorsunuz."

39. Onların öncekileri de sonrakiler için şöyle dedi: "Artık sizin, bizim üzerimizde bir üstünlüğünüz yoktur. O halde kazandıklarınıza karşılık tadın azabı!"

40. Muhakkak ki o kimseler, ayetlerimizi yalanladılar ve onun hakkında büyüklük tasladılar. Göğün kapıları onlar için açılmaz (*) ve deve iğne deliğinden geçinceye kadar onlar cennete giremezler. İşte biz suçluları böyle cezalandıracağız.

(*) Yaptıkları işler ve ettikleri dualar kabul edilmez. Cennet'e giremezler. Ettikleri dualar geri çevrilir. Ne kadar uğraşırlarsa uğraşsınlar, sonunda elleri bomboş bir şekilde kalır. Kendileri de sadece hüsrân içerisinde çırpınanlar olurlar.

41. Onlar için cehennemden bir döşek, üstlerinde de örtüler vardır. İşte biz, zalimleri böyle cezalandıracağız.

42. O kimseler ki iman ederler ve hayırlı işler yaparlar. Biz hiç kimseyi gücünden başka bir şeyle sorumlu tutmayız. İşte onlar cennetin sahipleridir. Onlar orada sürekli kalacak olanlardır.

43. Biz, nefretten yana göğüslerinde olanı da söküp aldık. Onların altlarından nehirler akar. “Bizi buna hidayet eden Allah’a Hamd olsun. Eğer Allah bizi doğru yola iletmeseydi biz hidayete ermiş olmazdık. Andolsun ki Rabbimizin resulleri gerçeği getirmişler.” dediler. Böylece “İşte size, yapmakta olduğunuz şeye karşılık, mirasçı kılındığınız cennet!” diye seslenildiler.

44. Cennet sahipleri (cennetlikler) ateş sahiplerine (cehennemliklere) seslendi: “Rabbimizin bize vaat ettiğini gerçek bulduk. Peki, siz Rabbinizin vadettiğini gerçek buldunuz mu?” Onlar, “evet” dediler. Böylece aralarından bir duyurucu “Allah’ın laneti zalimlerin üzerinedir.” diye ilan etti.

45. Onlar Allah’ın yolundan alıkoyarlar ve onun eğri olmasını isterler. Onlar ahireti inkâr edenlerdir.

46. İki taraf arasında bir perde vardır. A’raf üzerinde de hepsini simalarıyla tanıyan adamlar vardır. Cennet sahiplerine (cennetliklere) “Selâm üzerinize olsun” diye seslendiler. Onlar (*) (cennete girmeyi) umarak çok arzu ettikleri halde, ona (cennete) hiç girmemişlerdir.

(*) A’râf kelimesi Arf’in çoğuludur. Yüksekçe olan her şeye arf denilir. Meşhur görüşe göre A’râf, cennet ile cehennem arasındaki sûrun (Hadid,13) yüksek tepeleri demektir. Hasan el-Basrî “A’râf, marifet kelimesinden olup cennetliklerle cehennemlikleri simalarından tanıyan kimseler demektir.” demiştir.

A’râf hakkında iki görüş vardır. Birinci görüşe göre bunlar, mizanda iyilikleri ile kötülükleri eşit gelmiş, Allah’ı bir tanıyan kimselerdir ki cennet ile cehennem arasında bir süre kalırlar. Sonra Allahu Teâla haklarında bir hüküm verir. İkinci görüşe göre de bunlar, peygamberler, şehitler, salihler, âlimler gibi yüksek dereceli zatlardır. Âyetin sonundaki lem yedhulûhâ (cennete hiç girmemişlerdir) ifadesi birinci görüşü desteklemektedir. Yani cennetlikler cennete girmiş veya giriyorlar, bunlar ise girmemişlerdir. Fakat arzu ve ümid etmektedirler. Onlara özenirler de “Selâm ve selâmet size!” derler. İkinciye göre ise, o sırada cennet ehlinin halidir. Yani henüz cennete girmemiş ve girmek ümidinde bulunmuş oldukları sıradadır ki A’râf ehli, onları selâmete ereceklerine dair müjdeliler. Ancak ayetteki lem edatı ve sonraki 47, 48, 49. Ayetler

bu görüşe aykırıdır. Kanaatimizce birinci görüş doğru olsa gerek. En doğrusunu Allahu Teâla bilir.

47. Bakışları ateş sahiplerinin (cehennemliklerin) tarafına çevrildiğinde de dediler ki: “Ey Rabbimiz! Bizi zalimler topluluğuyla beraber kılma!”

48. A’raf sahipleri (A’raf’takiler) simalarıyla tanıdıkları adamlara seslendi. Dediler ki: “Topluluğunuz ve büyüklük tasladığınız şeyler size hiçbir fayda sağlamadı.”

49. “Sizin ‘Allah onları rahmete ulaştırmaz.’ diye yemin ettiğiniz kişiler şunlar mı? (Sonra cennetliklere dönerek) “Girin cennete! Size bir korku yoktur ve siz mahzun da olmazsınız.”

50. Ateşin sahipleri (cehennemlikler), cennetin sahiplerine (cennetliklere) seslendi ki: “Sudan veya Allah’ın sizi rızıklandığı şeyden bize akıtın!” Onlar da dediler ki: “Muhakkak ki Allah, o ikisini küfre sapanlara haram kıldı.”

51. Onlar kendi dinlerini eğlence ve oyun edindiler. Dünya hayatı onları aldattı. Öyleyse bu gün, biz de onların, bugünlerine kavuşmalarını unuttukları gibi ve ayetlerimizi bile bile inkâr etmekte oldukları gibi onları unutacağız.

52. Andolsun ki biz onlara, inanan bir toplum için rahmet ve yol gösterici olan, ilim üzere onu ayrıntılı açıkladığımız bir kitap getirdik.

53. Onlar, ancak onun sonucuna mı bakıyorlar? Onun açıklamasının geldiği gün, önceden onu unutanlar derler ki: “Rabbimizin resulleri gerçeği getirmiş. Şimdiyse bizim için şefaathiler var mı da bize şefaathiler etsinler veya geri gönderilir miyiz de yapmakta olduklarımızdan başkasını yapalım!” Gerçekten kendilerini hüsrana uğrattılar ve iftira etmekte oldukları şeyler onlardan uzaklaşıp saptı.

54. Muhakkak ki Rabbiniz Allah, gökleri ve yeri altı günde yaratan sonra da arşın üzerine hükümler kuran, geceyi kendisini devamlı talep eden gündüzün üzerine örten ve Güneş ve Ay ve yıldızları emriyle boyun eğmiş olarak yaratandır. Dikkat edin! Yaratış ve emir O’na aittir. Âlemlerin Rabbi olan Allah, bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*)

(*) Açıklaması için Furkan, 1’e bakınız.

55. Rabbinize yalvarıp yakararak ve gizli olarak dua edin! Muhakkak ki O, haddi aşanları sevmez.

56. O düzeltildikten sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın ve korkarak ve arzuyla umarak O'na dua edin! Muhakkak ki Allah'ın rahmeti, ihsan sahiplerinden olanlara yakındır.

57. O ki rahmetinin önünden müjdeci olarak rüzgârlar gönderdi. Hatta ağır bulutlar yüklendiği zaman, ölü beldeler için onu sevk ettik de onunla su indirdik. Böylece onunla bütün meyvalardan çıkardık. İşte ölüleri bunun gibi çıkarırız. Umulur ki düşünüp ibret alırsınız.

58. Ve güzel belde! Bitkisi Rabbinin izniyle çıkar. Ve kötü olan! Faydasız, kıt bitkilerden başka bir şey çıkmaz. İşte şükreden bir kavim için, âyetlerimizi böyle evirip çeviririz (çeşitli şekillerde açıklarız).

59. Andolsun ki biz, Nuh'u kavmine gönderdik de o dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Sizin için ondan başka ilâh yoktur. Muhakkak ki ben, büyük günün azabının size olmasından korkuyorum."

60. Onun kavminden ileri gelenler dedi ki: "Muhakkak ki biz seni, gerçekten apaçık bir sapkınlık içinde görüyoruz."

61. Dedi ki: "Ey kavmim! Sapkınlık benimle değil ve aksine ben, âlemlerin Rabbinden bir resulüm."

62. "Size Rabbimin gönderdiklerini tebliğ ediyorum ve sizin için nasihat ediyorum ve sizin bilmediğiniz şeyi Allah'tan biliyorum."

63. "Sizden bir adama, uyarılmanız için ve sakınmanız için Rabbinizden size bir öğüt gelmesine şaştınız mı? Umulur ki siz, rahmet edilirsiniz."

64. Ancak onu yalanladılar. Bunun üzerine biz de onu ve gemide onunla beraber olanları kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayanları da boğduk. Muhakkak ki onlar, gözleri görmez bir kavimdiler.

65. Ad'a da onların kardeşleri Hud dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Sizin için ondan başka ilâh yoktur. Halâ sakınmayacak mısınız?"

66. Kavminin inkârcı ileri gelenleri dediler ki: "Muhakkak ki biz seni gerçekten bir akılsızlığın içinde görüyoruz ve muhakkak ki biz senin gerçekten yalancılardan olduğunu sanıyoruz."

67. Dedi ki: “Ey kavmim! Akılsızlık benimle değil ve aksine ben, âlemlerin Rabbinden bir resulüm.”

68. “Size Rabbimin gönderdiklerini tebliğ ediyorum ve ben sizin için güvenilir bir nasihatçiyim.”

69. “Sizden bir adama, uyarılmanız için Rabbinizden size bir öğüt gelmesine mi şaştınız? Hatırlayın! Hani sizi, Nuh kavminden sonra halifeler kılmıştı ve sizi yaratılıştaki, güç kuvvet olarak arttırmıştı. Artık Allah’ın nimetlerini hatırlayın! Umulur ki siz, kurtuluşa erersiniz.”

70. Dediler ki: “Sen bize, tek olan Allah’a kulluk etmemiz ve babalarımızın kulluk etmekte oldukları şeyleri terk etmemiz için mi geldin? Öyleyse eğer doğru sözlülerden isen, bize vadettiğin şeyi getir!”

71. Dedi ki: “Üzerinize Rabbinizden azap ve öfke vaki olmuştur. Onlarla ilgili Allah’ın hiçbir kanıt indirmedeği, babalarınızın ve sizin onu isimlendirdiğiniz isimler hakkında, benimle mücadele mi ediyorsunuz? Artık bekleyin! Muhakkak ki ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.”

72. Böylece onu ve onunla beraber olanları bizden bir rahmetle kurtardık ve ayetlerimizi yalanlayanların kökünü kestik ve onlar, iman eden kişiler olmadılar.

73. Semud’a da onların kardeşleri Salih dedi ki: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin! Sizin için ondan başka ilâh yoktur. Size Rabbinizden açık bir kanıt gelmiştir. Bu, sizin için bir mucize olan Allah’ın devesidir. Artık bırakın onu Allah’ın toprağında yesin! Kötü bir niyetle ona dokunmayın! Yoksa sizi korkunç bir azap yakalar.”

74. “Hatırlayın! Hani sizi, Ad kavminden sonra halifeler kılmıştı ve sizi düzlüklerinden saraylar edindiğiniz ve evler yapmak üzere dağları yonttuğunuz yeryüzünde yerleştirmişti. Artık Allah’ın nimetlerini hatırlayın ve yeryüzünde fesatçılar olarak bozgunculuk yapmayın!”

75. Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler, zayıf görülen kimselere, onlardan iman edenlere dedi ki: “Siz Salih’in Rabbi tarafından gönderilen birisi olduğunu biliyor musunuz?” Dediler ki: “Muhakkak ki biz, onunla gönderilene iman edenleriz.”

76. Büyüklük taslayanlar dedi ki: “Muhakkak ki biz, sizin iman ettiğiniz şeyi inkâr edenleriz.”

77. Sonra dişi deveyi kestiler ve Rablerinin emrinden çıkıp isyan ettiler ve dediler ki: “Ey Salih! Eğer gönderilenlerden isen bizi tehdit ettiğin şeyi getir bize!”

78. Bunun üzerine o şiddetli sarsıntı onları yakaladı. Böylece yurtlarında diz üstü çökenler olarak sabahladılar.

79. Sonunda (Salih) onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: “Ey kavmim! Andolsun ki Rabbimin gönderdiklerini size tebliğ ettim ve size nasihat ettim ama siz nasihat edenleri sevmiyorsunuz.”

80. Lut da kavmine demişti ki: “Âlemlerden hiç birinin, sizden önce onu yapmadığı, o çirkin işe mi geliyorsunuz?”

81. “Muhakkak ki siz, gerçekten kadınlardan ayrı olarak erkeklere şehvetle geliyorsunuz. Hayır, aksine! Siz, haddi aşan bir kavimsiniz.”

82. Kavminin cevabı ise “ Çıkarın onları yurdunuzdan! Muhakkak ki onlar, çokça temizlenen insanlardır.” demelerinden başka bir şey olmadı.

83. Bunun üzerine biz de onu ve geride kalanlardan olan kadını (karısı) hariç, ailesini kurtardık.

84. Onlara da yağmuru, yağdırdıkça yağdırdık. O halde bak! Suçluların sonu nasıl oldu?

85. Medyen’e de kardeşleri Şuayb dedi ki: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin! Sizin için ondan başka bir ilâh yoktur. Size Rabbinizden açık bir kanıt gelmiştir. Artık ölçü ve tartıyı dosdoğru tam olarak yapın ve insanlara eşyalarını eksik vermeyin! O düzeltildikten sonra da yeryüzünde fesat çıkarmayın! İşte bu, eğer iman edenlerseniz, sizin için hayırlıdır.”

86. “Tehdit ederek ve O’na iman eden kimseleri Allah’ın yolundan men ederek ve onda bir eğrilik arayarak da her yola oturmayın! Hatırlayın! Hani siz az idiniz de sizi çoğaltmıştı. O halde bakın! Fesat çıkarıcıların sonu nasıl oldu?”

87. “Sizin içinizden bir grup onunla gönderildiğim şeye iman ettiyse ve bir grup iman etmediyse artık Allah aramızda hükmedinceye kadar sabredin! O, hâkimlerin en hayırlısıdır.”

88. Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler dedi ki: “Ey Şuayb! Seni ve seninle beraber iman edenleri şehrimizden mutlaka çıkarırız veya kesinlikle dinimize dönersiniz.” Dedi ki: “Kötü görüyor olsak da mı?”

89. “Allah’ın, bizi ondan kurtarmasından sonra, sizin dininize dönersek Allah’a yalan yere iftira etmiş oluruz ve Rabbimiz olan Allah’ın dilemesi hariç bizim için oraya geri dönmemiz olamaz. Rabbimiz herşeyi ilmen kuşatmıştır. Allah’a tevekkül ettik. Rabbimiz! Kavmimiz ile bizim aramızda hak ile hüküm ver! Sen gerçeği apaçık ortaya çıkarıp açanların en hayırlısısın.”

90. Kavminden inkâr eden ileri gelenler de dedi ki: “Eğer Şuayb’a gerçeğe tabi olursanız, muhakkak ki siz, o takdirde mutlaka hüsrana uğrayanlar olursunuz.”

91. Bunun üzerine o şiddetli sarsıntı onları yakaladı. Böylece yurtlarında diz üstü çökenler olarak sabahladılar.

92. Şuayb’ı yalanlayanlar, sanki orada hiç var olmamışlardı. Şuayb’ı yalanlayan kimseler, onlar hüsrana uğrayanlar oldular.

93. Böylece onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: “Ey kavmim! Yemin olsun, ben size Rabbinin mesajlarını ilettim ve size öğüt verdim. Artık gerçeği örtüp inkâr edenler kavmine nasıl üzülürüm?”

94. Biz bir beldeye, belki onlar yalvarıp yakarırılar diye, onun halkını zorluk ve darlıkla yakalamadıkça, bir nebî göndermedik.

95. Sonra onlar çoğalınca ve “Babalarımıza da şiddetli darlık ve ferahlık dokunmuştu.” diyene kadar kötülüğün yerine iyilik getirdik. Böyle olunca biz de onlar farkına varmadan, onları aniden yakaladık.

96. O ülkelerin halkı inansaydılar ve Allah’a karşı gelmekten sakınsaydılar, elbette üzerlerine gökten ve yerden bereketler açardık. Fakat yalanladılar. Böylece biz de onları, kazanmakta oldukları şeyle yakaladık.

97. Yoksa o ülkelerin halkı, geceleyin ve onlar uyurlarken azabımızın onlara gelmesinden emin mi oldu?

98. Veya o ülkelerin halkı bir kuşluk vakti oynayıp eğlenirken azabımızın onlara gelmesinden emin mi oldu?

99. Yoksa Allah'ın tuzağından emin mi oldular? Öyle ki hüsrana uğrayanlar kavminden başkası, Allah'ın tuzağından emin olmaz.

100. Onun sahiplerinden sonra yeryüzüne mirasçı olanlar, halâ doğru yolu bulmadı mı? Eğer dileseydik, günahlarından dolayı onlara da isabet ettirirdik. Böylece onlar işitmezlerdi.

101. İşte o ülkeler! Haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz. Andolsun ki onların resulleri, kendilerine apaçık deliller getirmişti. Ancak önceden yalanladıkları şeye inanacak değillerdi. İşte Allah, küfre sapanların kalplerini böyle mühürler.

102. Onların çoğunda ahde vefadan bir şey de bulmadık ve ancak onların çoğunu, gerçekten yoldan çıkmışlar olarak bulduk.

103. Sonra onların ardından Musa'yı, ayetlerimizle Firavun'a ve onun ileri gelenlerine gönderdik de ona karşı zalimce davrandılar. Öyleyse bak! Fesat çıkaranların sonu nasıl oldu?

104. Ve Musa dedi ki: "Ey Firavun! Muhakkak ki ben, âlemlerin Rabbinden bir resulüm."

105. "Üzerime Hak olan, Allah hakkında gerçekten başkasını söylemememdir. Ben size Rabbinizden apaçık bir delille geldim. Artık İsrailoğullarını benimle gönder!"

106. (Firavun) dedi ki: "Eğer bir mucizeyle geldiysen, doğru söyleyenlerden isen öyleyse onu getir!"

107. (Musa) Bunun üzerine asasını yere attı. Bir de ne görsünler! O, apaçık bir ejderha!

108. (Musa) Elini de çekip çıkardı. Bir de ne görsünler! O, bakan kişiler için bembeyaz!

109. Firavun'un kavminden ileri gelenler dedi ki: "Muhakkak ki bu, gerçekten bilgili bir sihirbazdır."

110. (Firavun da dedi ki) “Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. O halde ne buyuracaksınız?”

111. (İleri gelenler) dediler ki: “Onu ve kardeşini alıkoy! Şehirlere de toplayıcılar gönder!”

112. “Tüm bilgili sihirbazları sana getirsinler!”

113. Ve sihirbazlar Firavuna geldi. Dediler ki: “Eğer biz galipler olursak, bizim için iyi bir ödül vardır.”

114. Dedi ki: “Evet. Muhakkak ki, siz elbette yakın olanlardan da olacaksınız.”

115. Dediler ki: “Ey Musa! Ya sen atarsın ve ya da biz atanlar oluruz.”

116. Dedi ki: “Siz atın!” Böylece onlar atınca, insanların gözlerini büyülediler ve onlara korku saldılar ve büyük bir sihir getirdiler.

117. Ve biz de Musa’ya “Asanı at!” diye vahyettik. İşte o zaman o, onların uydurduklarını yuttu.

118. Böylece hak ortaya çıktı ve onların yapmakta oldukları batıl oldu.

119. Böylece orada yenildiler ve küçük düşen kimselere döndüler.

120. Ve sihirbazlar secde edenler olarak (yere) atıldı (secdeye kapandı).

121. Dediler ki: “Âlemlerin Rabbi’ne iman ettik.”

122. “Musa ve Harun’un Rabbine.”

123. Firavun dedi ki: “Size izin vermemden önce ona iman mı ettiniz? Muhakkak ki bu, elbette onun (şehrin) halkını oradan çıkarmanız için, şehirde kurduğunuz bir tuzaktır. Öyleyse yakında bileceksiniz.”

124. “Mutlaka ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sonra mutlaka sizi topluca asacağım.”

125. Dediler ki: “Muhakkak ki biz, Rabbimize döneceğiz.”

126. “Sen de bizden, Rabbimizin ayetleri bize geldiği zaman iman etmemizden başka bir şey için intikam almıyorsun. Rabbimiz! Bize sabır yağdır ve bizi Müslümanlar olarak vefat ettir!”

127. Firavun kavminden ileri gelenler de dedi ki: “Musa’yı ve kavmini, yeryüzünde fesat çıkarsınlar ve seni ve senin ilahlarını terk etsinler diye mi bırakıyorsun?” Dedi ki: “Biz onların oğullarını öldüreceğiz ve onların kadınlarını hayatta bırakacağız ve muhakkak ki biz, onların üzerinde ezici bir güce sahip olanlarız.”

128. Musa kavmine dedi ki: “Allah’tan yardım dileyin ve sabırlı olun! Muhakkak ki yeryüzü Allah’a aittir. Kullarından dilediğini ona varis kılar. Sonuç Allah’a karşı gelmekten sakınanlarındır.”

129. Dediler ki: “Senin bize gelişinden önce de ve gelişinden sonra da bize işkence edildi.” Dedi ki: “Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helak eder ve sizi yeryüzünde halife kılar da nasıl iş yapıyorsunuz diye bakar.”

130. Andolsun ki biz, Firavunun ailesini, belki düşünüp öğüt alırlar diye senelerce ve ürün eksikliğiyle yakaladık.

131. Ancak onlara bir iyilik geldiğinde, “Bu bize aittir” dediler ve eğer onlara bir kötülük isabet ederse Musa ve onunla beraber olan kimsenin uğursuzluğuna yordular. Ancak onların uğursuzluk kuşu Allah katında değil mi? Fakat onların çoğu bilmezler.

132. Ve dediler ki:”Bizi onunla büyülemek için mucize olarak bize her ne getirirsen getir, yine de biz sana iman edenlerle değiliz.”

133. Böylece biz de onların üzerine ayrı ayrı mucizeler olarak tufan, çekirge, haşerat, kurbağalar ve kan gönderdik ve buna rağmen büyüklendiler ve suçlu bir kavim oldular.

134. Azap onlara geldiği zaman da dediler ki: “Ey Musa! Sana verdiği söz hürmetine, bizim için Rabbine dua et! Gerçekten azabı bizden kaldırırsan, biz sana mutlaka iman ederiz ve kesinlikle İsrailoğullarını, seninle birlikte göndeririz.”

135. Erişecekleri bir süreye kadar, azabı onlardan kaldırdığımızda, işte o zaman onlar sözlerinden dönüyorlardı.

136. Bunun üzerine biz de onlardan intikam aldık. Böylece ayetlerimizi yalanlamaları ve ondan gafil olmaları sebebiyle onları suda boğduk.

137. Zayıf, hor görülen kavmi de içine bereketler doldurduğumuz arzın doğularına ve batılarına (*) mirasçı kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına verdiği güzel sözü, sabrettikleri şey sebebiyle tamam oldu. Firavun ve onun kavminin üretiyor oldukları şeyi ve özenle kurup yükselttikleri sarayları yere geçirdik.

(*) Bazılarına göre arz'dan maksat Şam ve Mısır'dır. Kimilerine göre de bütün yeryüzüdür, dünya'nın dört bir yanındır.

138. Ve İsrailoğullarını denizden geçirdik. Derken kendilerine ait putlara tapan bir kavme rastladılar. Dediler ki: "Ey Musa! Onların ilahları olduğu gibi bizim için de bir ilah belirle!" Dedi ki: "Muhakkak ki siz, cahillik eden bir kavimsiniz."

139. "Muhakkak ki şunların içinde bulundukları şey helâk olup gitmiştir. Yapmakta oldukları şey de batıldır."

140. Dedi ki: "O sizi âlemlere üstün kıldığı halde, size Allah'tan başka bir ilâh mı arayayım?"

141. Hani sizi, Firavun ailesinden kurtarmıştık. Size azabın en kötüsü ile işkence ediyorlardı. Oğullarınızı katlediyorlar ve kadınlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bunda sizin için Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

142. Ve Musa'ya otuz gece vadettik ve bunu on ile tamamladık. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye tamamlandı. Musa kardeşi Harun'a dedi ki: "Kavmim içinde bana halife ol ve ıslâh et ve fesat çıkaran bozguncuların yoluna tabi olma!"

143. Musa belirlediğimiz buluşmamız için geldiğinde ve Rabbi ona hitap ettiğinde dedi ki: "Rabbim! Bana göster! Sana bakayım." Dedi ki: "Beni asla göremezsin ama şu dağa bak! Eğer o yerini istikrarlı tutabilirse işte o zaman sen beni göreceksin." Böylece Rabbi dağa tecelli ettiğinde onu paramparça yaptı. Musa da baygın olarak yere düştü. Sonra ayıldığında dedi ki: "Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Sana tövbe ettim ve ben, iman edenlerin ilkiyim."

144. Dedi ki: "Ey Musa! Muhakkak ki ben, gönderdiğim vahiylerle ve konuşmamla seni insanların üzerine seçtim. Öyleyse sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol!"

145. Biz de ona levhalarda her şeyi öğüt olarak ve herşeyi detaylı olarak yazdık. “O halde onu kuvvetle tut ve kavmine emret! Onu en güzel şekliyle tutsunlar! Yakında size fasıklar yurdunu göstereceğim.”

146. Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden çevirip uzaklaştıracam ve onlar tüm mucizeleri görseler, ona inanmazlar ve doğruya varan yolu görseler, onu yol olarak edinmezler ve azgınlık yolunu görseler, onu yol olarak edinirler. İşte bu, muhakkak onların ayetlerimizi yalanlamaları ve onun hakkında gafiller olmaları sebebiyledir.

147. Onlar ki ayetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalanlayanlardır. Onların amelleri boşa gitti. Onlar yapmakta olduklarından başka bir şeyle mi cezalandırılıyorlar?

148. Musa'nın kavmi de onun ardından, onların süs eşyalarından yapılmış, böğürebilen bir buzağı heykeli edindiler. Muhakkak ki onun, kendileriyle konuşamadığını ve onlara doğru yolu gösteremediğini görmediler mi? Onu edindiler ve zalimler oldular.

149. Sapmış olduklarını görerek, pişmanlık duydukları zaman dediler ki:”Gerçekten Rabbimiz bize merhamet etmezse ve bizi bağışlamazsa mutlaka biz, elbette hüsrana düşenlerden oluruz.”

150. Musa kızgın ve üzgün bir halde kavmine döndüğünde “Benden sonra bana ne kötü halife oldunuz! Rabbinizin emrine acele mi ettiniz?” dedi ve levhaları yere attı. Kardeşinin başını yakaladı (*) ve kendisine doğru çekti. (Harun) dedi ki: “Ey anne oğlu! Muhakkak ki bu topluluk beni hakir (güçsüz) gördü ve neredeyse beni öldürüyorlardı. Bir de sen düşmanları bana güldürme ve beni bu zalimler kavmi ile beraber kılma!”

(*) Kardeşinin saçından, sakalından tutup çekti. (Zemahşerî, Beydâvî)

151. Dedi ki: “Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla ve bizi rahmetine dâhil et! Sen, rahmet edenlerin en merhametlisisin.”

152. Muhakkak ki buzağıyı edinenler var ya, onlara Rablerinden bir gazap ve dünya hayatında bir zillet ulaşacaktır. İşte iftiracıları böyle cezalandırırız.

153. Kötülük yapan sonra onun ardından tövbe eden ve iman eden kimseler var ya, muhakkak ki senin Rabbin, onun ardından elbette çok affedicidir, çok merhametlidir.

154. Öfke Musa'dan geçince levhaları aldı. Onun nüshasında "O kimseler için bir hidayet ve bir rahmet vardır ki onlar, Rableri için korku duyarlar." vardı.

155. Musa bizim buluşma vaktimiz için kavminden yetmiş adam seçti. Şiddetli sarsıntı onları yakalayınca Musa dedi ki: "Rabbim, dileydin, onları önceden helak ederdin ve beni de. Bizden akılsızların yaptığı şeyden dolayı, bizi helak mi edeceksin? O senin imtihanından başka birşey değildir. Onunla dilediğini saptırır ve dilediğini hidayete erdirirsin. Sen bizim velimizsin. O halde bizi affet ve bize acı ve sen affedenlerin en hayırlısıdır."

156. "Bizim için bu dünyada da ahirette de iyilik yaz! Muhakkak ki biz sana yöneldik." Dedi ki: "Azabım! Dilediğim kimseye onu isabet ettiririm ve rahmetimse herşeyi kuşatmıştır. Böylece onu, karşı gelmekten sakınıp korunanlara ve zekât verenlere yazacağım. Onlar ki ayetlerimize iman eden kimselerdir."

157. O kimseler ümmi (okuma yazma bilmeyen) nebi resule uyarlar ki onu, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı olarak bulurlar. Onlara iyiliği emreder ve kötülüğü meneder. Güzel şeyleri de onlara helal kılar ve pis şeyleri onlara haram kılar. Onlardan yüklerini ve üzerlerindeki zincirleri kaldırır. Ona iman eden ve ona saygı duyan ve ona yardım eden ve onunla beraber indirilen ışığa uyan kişiler, işte onlar, kurtuluşa erenlerdir.

158. De ki: "Ey insanlar! Muhakkak ki ben, sizin hepinize göklerin ve yerin mülkünün sahibi olan Allah'ın resulüyüm. O'ndan başka İlah yoktur. O diriltir ve öldürür. Öyleyse Allah'a ve ümmi (okuma yazma bilmeyen) nebiye, Allah'a ve O'nun sözlerine iman eden O'nun resulüne iman edin ve O'na uyun! Umulur ki doğru yolu bulursunuz."

159. Musa'nın kavminden bir ümmet de vardır ki hak ile doğruya yöneltir ve onunla adaletli davranır.

160. Biz onları ümmet olarak on iki kabileye ayırdık. Kavmi ondan su istediğinde Musa'ya, "Asanla taş vurun!" diye vahyettik. Böylece ondan, on iki pınar fışkırdı. Her grup insan içeceği yeri bilmiş oldu ve onların üzerine bulutu gölgelik yaptık ve onların üzerine kudret helvası ve

bıldırcın indirdik. “Sizi rızıklandırdığımız şeyin temizlerinden yiyin!” Onlar bize zulmetmediler ancak kendilerine zulmediyorlardı.

161. Hani onlara denilmişti ki: “Bu şehre yerleşin ve ondan dilediğiniz yerden yiyin ve “Hıttâ” (Ya Rabbi, bizi affet!) deyin ve kapısından secde ederek girin! Biz de size hatalarınızı bağışlayalım. İyilik edenlere de arttıracאğız.”

162. Böylece onlardan zulmedenler, sözü onlara söylenenden başkasıyla değıştirdi. Bunun üzerine zulmetmekte oldukları şey sebebiyle onlara gökten bir azap gönderdik.

163. Deniz kıyısında olan şehir hakkında da onlara sor! Hani, Sebt günü (Yahudilerin çalışma yasağı olan cumartesi günü) onların balıkları akın akın onlara geldiğinde ve yasak olmayan gün onlara gelmediğinde Sebt'te haddi aşıyorlardı. İşte, yoldan sapmakta oldukları şey sebebiyle onları böyle imtihan ederiz.

164. Onlardan bir ümmet de “Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli bir azapla azap edeceği bir kavme niçin vaaz / öğüt veriyorsunuz?” dediğı zaman onlar dediler ki: “Rabbimize yönelik bir mazeret olsun ve umulur ki onlar Allah'a karşı gelmekten sakınırlar.”

165. Artık onunla öğüt verildikleri şeyi unuttukları zaman, kötülükten alıkoyanları kurtardık ve zulmedenleri, yoldan çıkıyor oldukları şeyden dolayı, acı bir azapla yakaladık.

166. Böylece onlar, ondan nehyedildikleri şeyde haddi aşınca, onlara “Aşâğılık maymunlar olun!” dedik.

167. Hani senin Rabbin kıyâmet gününe kadar, onlara azabın en kötüsünü yapacak kişileri mutlaka göndereceğini bildirmişti. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette cezayı çabuk verendir ve muhakkak ki O, elbette çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

168. Onları yeryüzünde ümmetler olarak ayırdık. Onlardan iyi kimseler ve onlardan bunun dışındakiler vardı. Onları güzelliklerle ve kötülüklerle imtihan ettik. Umulur ki onlar dönerler.

169. Böylece onların ardından sonraki nesil halef oldu. Kitap'a varis oldular. Bu değersiz dünyanın geçici menfaatini alıyorlar ve “Bize mağfıret edilecek” diyorlardı. Onlara onun misli bir geçici menfaat gelse, onu da alıyorlardı. Bunlardan, Allah hakkında, gerçek dışında bir şey

söylememelerine ilişkin Kitap misakı alınmadı mı? Onun içindekini okuyup da öğrenmediler mi? Ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hala akıl etmeyecek misiniz?

170. Kitap'a sınıksıkı sarılanlara ve salâtı (namazı) ikâme edenlere gelince, muhakkak ki biz, iyiliğe çalışan kimselerin mükâfatını zayıf etmeyiz.

171. Hani dağı, sanki o bir gölgelikmiş gibi, onların üzerine çekip kaldırmıştık. Onu üstlerine düşecek zannetmişlerdi. "Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve içinde olanı düşünüp öğüt alın! Umulur ki Allah'a karşı gelmekten sakınırsınız." (demiştik).

172. Senin Rabbin, Âdemoğullarından, onların sırtlarından, onların zürriyyetlerini aldığında ve onları, kendileri üzerine "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diye şahit tuttuğunda dediler ki: "Evet. Şahitlik ettik." Kıyamet günü "Muhakkak ki biz, bundan habersizdik." dersiniz diye.

173. Veya "Ancak önceden babalarımız şirk koştı ve biz, onların ardından gelen bir nesil olduk. Öyleyse gerçeği çiğneyenlerin yaptığı şey yüzünden bizi helak mi edeceksin?" dersiniz diye.

174. İşte biz ayetleri böyle ayrıntılı açıklarız ve umulur ki onlar dönerler.

175. Onlara, ayetlerimizi verdiğimiz kimsenin haberini oku! Sonra ondan (ayetlerimizden) ayrıldı. Böylece şeytan onu kendisine tâbi kıldı. Sonra azgınlardan oldu.

176. Eğer dileseydik onu, elbette onunla yükseltirdik. akat o Dünya'ya meyletti ve hevesine uydu. Öyle ki onun durumu köpeğin durumu gibidir ki onu sahiplensen de solur, terketsen de solur. İşte ayetlerimizi yalanlayan kavmin örneği budur. Artık kıssayı anlat! Umulur ki düşünüp ibret alırlar.

177. Ayetlerimizi yalanlayan kavmin örneği ne kötü! Kendilerine zulmediyorlardı.

178. Allah kimi doğru yola iletirse artık o doğru yol sahibidir. Kimi de saptırsa artık işte onlar, hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

179. Andolsun ki biz, insanlardan ve cinlerden çoğunu cehennem için yaratıp yaydık. Onların kalpleri vardır, onunla derinlemesine kavrayamazlar ve onların gözleri vardır, onunla görmezler ve onların

kulakları vardır, onunla işitmezler. İşte onlar, hayvanlar gibidir. Hayır, aksine! Onlar, daha da sapkındır. İşte onlar, gafillerin ta kendileridir.

180. En güzel isimler Allah'a aittir. Artık O'na onunla (bu isimlerle) dua edin ve O'nun isimleri hakkında gerçeği çarpıtanları terk edin! Onlar yapmakta oldukları şeyin karşılığını alacaklar.

181. Yarattığımızdan bir ümmet de vardır ki hak ile doğruya yöneltir ve onunla adaletli davranır.

182. Ayetlerimizi yalanlayanları, bilemeyecekleri bir yerden yavaş yavaş helake götüreceğiz.

183. Onlara süre de veriyorum. Şüphesiz benim tuzağım çok sağlamdır.

184. Onlar arkadaşlarında cinnetten bir eser olmadığını düşünmediler mi? O ancak apaçık bir uyarıcıdır.

185. Ve göklerin ve yerin melekûtuna, herhangi birşeyden Allah'ın yarattığına ve ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceğine bakmıyorlar mı? Artık ondan sonra hangi söze inanırlar?

186. Allah, kimi saptırırsa artık onu doğru yola iletecek kimse yoktur ve onları azınlıkları içinde bırakır, bocalayıp dururlar.

187. Sana kıyamet saatini, onun ne zaman olacağını soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Rabbimin katındadır. Onu, onun vaktini O'ndan başkası açıklayamaz. Göklere ve yere ağır gelmiştir. O size ansızın gelir." Sanki sen ondan haberdarmışsın gibi sana soruyorlar. De ki: "Onun ilmi ancak Allah'ın katındadır. Fakat insanların çoğu bilmezler."

188. De ki: "Allah'ın dilediği hariç, kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim. Eğer gaybı bilseydim, hayrı elbette çoğaltırdım ve bana bir kötülük dokunmazdı. Ben ancak iman eden bir kavim için uyarıcı ve müjdeleyiciyim."

189. O ki, sizi tek bir nefsten yaratan ve ondan, ona yönelik sükûn bulması için, onun eşini yaratandır. Böylece o, onu (eşini) örtüp bürüyünce, o hafif bir yük yüklendi. Artık onunla dolaştı. Böylece ağırlaştığında ikisi, ikisinin Rabbi olan Allah'a "Gerçekten bize bir salih verirsen, muhakkak ki şükredenlerden oluruz." diye dua ettiler.

190. Fakat o ikisine bir salih verdiğinde, ikisine verdiği şeyde O'na ortaklar kıldılar. Oysa Allah onların ortak koştuğu şeyden yücedir.

191. Hiçbir şeyi yaratamayan ve kendileri yaratılan şeyleri mi ortak koşuyorlar?

192. Onlara yardıma güç yetiremezler, kendilerine de yardım edemezler.

193. Onları doğru yola çağırırsanız da size uymazlar. Onları çağırmışsınız ya da susmuş kimseler olmuşsunuz, sizin için birdir.

194. Muhakkak ki Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleriniz sizin gibi kullardır. Eğer doğru sözlü iseniz, öyleyse onları çağırın! Size icabet etsinler!

195. Onların onunla yürüdükleri ayakları mı var veya onların onunla tuttukları elleri mi var veya onların onunla gördükleri gözleri mi var veya onların onunla işittikleri kulakları mı var? De ki: "Ortaklarınızı çağırın sonra bana tuzak kurun! Üstelik bana göz de açtırmayın!"

196. "Muhakkak ki benim velim Kitap'ı indiren Allah'tır ve O salihleri koruyup gözetir."

197. "O'nun yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleriniz size yardım etmeye güç yetiremezler ve kendilerine de yardım edemezler."

198. Eğer onları doğru yola çağırırsanız duymazlar ve onları sana bakar görürsün, onlar ise görmezler.

199. Affetmeyi esas al! İyi ve güzeli emret! Cahillerden de uzak dur!

200. Fakat Şeytandan bir dürtü gelir, seni dürterse, hemen Allah'a sığın! Muhakkak ki O, en iyi işitendir, en iyi bilendir.

201. Muhakkak ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, kendilerine şeytandan bir vesvese dokunduğunda, hemen Allah'ı hatırlayıp düşünürler. Bir de bakarsın ki onlar gerçeği görmüşlerdir.

202. Onların kardeşleri de onları azgınlık yoluna çekerler. Sonra da vazgeçmezler / peşlerini bırakmazlar.

203. Onlara bir ayet getirmediğin zaman dediler ki: "Onu bir yerlerden derleyip toplansan ya!" De ki: "Ben ancak Rabbimden bana vahyedilene

uyarım. Bu, iman eden bir kavim için, Rabbinizden gelen, basiretler ve hidayet ve rahmettir.”

204. Kur'an okunduğu zaman artık onu dinleyin ve susun! Umulur ki siz, rahmete erdirilirsiniz.

205. Rabbinin kendi içinde, boyun eğip yalvararak ve korkuyla ürpererek ve açıktan olmayan bir sesle ve günün ilk saatlerinde (sabah) ve günün son saatlerinde (akşam) zikret ve gafillerden olma!

206. Muhakkak ki Rabbinin katında olanlar, O'na kulluk etmekten büyüklük taslamazlar ve O'nu tesbih ederler ve yalnız O'na secde ederler. **(SECDE AYETİ)**

ENFAL SURESİ

Resmi Mushaf: 8 / İnış Sırası: 88 / Medine'de inmiştir. 75 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Sana ganimetlerden soruyorlar. De ki: “Ganimetler Allah'ın ve Resulündür. Eğer mü'minler iseniz, Allah'a karşı gelmekten sakının ve aranızı düzeltin ve Allah'a ve O'nun resulüne itaat edin!”
2. Allah anıldığı zaman kalpleri ürperen ve kendilerine O'nun ayetleri okunduğunda, iman olarak onları arttıran ve Rablerine dayanıp güvenen kimseler ancak Mü'minlerdir.
3. Salâtı (namazı) ikame eden ve kendilerine verdiğimiz rızıktan infak eden (ihtiyaç sahiplerine harcayan) kimselerdir.
4. İşte onlar, gerçek mü'minlerin ta kendileridir. Onlar için Rabpleri katında dereceler ve bağışlanma ve bol rızık vardır.
5. Tıpkı müminlerden bir grup kesinlikle hoş görmediği halde, Rabbinin seni hak üzere (savaşmak için) evinden çıkarmasına benzer. (*)

(*) Resulullah aleyhisselam Medine'de Ebu Süfyan'ın ticaret kervanının gelmekte olduğunu haber almıştı. Böylece kervanının önünü kesmek üzere avaşa çıkılırken mü'minlerden bazıları itirazda bulunmuşlarsa da yine de yola çıkmıştı. Ancak Kureyş'ten kervanı korumak üzere müşriklerin geldiği haberi ulaşınca sahabilerden bazılarının “Ya Resulullah! Vallahi biz bu toplulukla savaştığımız güce sahip değiliz. Biz kervanın önünü kesmek için yola çıkmıştık.” demelerine rağmen savaşımaya karar verilmişti. Böylece Bedir savaşı gerçekleşmiş ve Bedir savaşında başarılı olunmuştu. Ama savaş sonrasında ganimetlerin paylaşılması konusunda sahabeler arasında hoşnutsuzluk çıkmıştı. İşte ayette, ganimetlerin paylaşımı sırasında karşılaşılan hoşnutsuzluk belirtilmekte olup bu hoşnutsuzluk, sefere çıkılırken de yaşanmış olan hoşnutsuzluğa benzetilmektedir.

6. Ortaya çıktıktan sonra, hak hususunda seninle tartışıyorlardı. Sanki onlar bakar oldukları halde (göz göre göre) ölüme sürükleniyorlardı.

7. Allah size iki gruptan birinin sizin olacağını vadedmişti. Sizse güçsüz olanın sizin olmasını istiyordunuz. Oysa Allah sözleriyle hakkı gerçekleştirmek ve kâfirlerin ardını kesmek istiyordu.

8. Suçlular hoşlanmasa da hakkı gerçekleştirmek ve batılı yok etmek için.

9. Hani Rabbinizden yardım diliyordunuz da O, size icabet etmişti. “Muhakkak ki ben, birbirini izleyen meleklerden binlercesiyle size imdat edeceğim.”

10. Allah onu bir müjde olmasından ve kalbinizin onunla yatışmasından başka bir şey için yapmadı. Allah'ın katından başka bir yerden de yardım yoktur. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

11. Hani O'ndan bir güven duygusu olarak sizi hafif bir uykuyla bürümüşü. Size gökten su da indirmişti. Sizi onunla temizlemek ve sizden şeytanın pisliğini gidermek için ve kalplerinizi birleştirmek ve ayaklarınızı sabit kılmak için. (*)

(*) Bedir savaşından önceki hazırlık safhaları anlatılıyor. İnananlara nazaran müşrikler hem sayıca hem de silah ve teçhizat bakımından güçlüydü. Bedir'e müşrik ordusu daha önce gelmiş, su kuyularının bulunduğu yere mevzilenmiş ve Müslümanlara su vermiyorlardı. Ayrıca Müslümanların bulundukları yer kumluktu ve hareket imkânları çok zayıftı. Bütün bunlarla beraber müşriklerin sayı üstünlüğü, onların kalbine de vesvese veriyordu. Vesveseden kastedilen, imanları henüz olgunluğa ermemiş bazılarının, şeytanın verdiği vesvese ile “Eğer siz hak ve istikamet üzere bir cemâat olsaydınız, burada susuz kalmazdınız!” diye tereddüde düşmeleridir. Allah, savaştan bir önceki gece, onlara hafif bir uyku vererek sinirlerinin yatışmasını ve morallerinin düzelmesini sağladı. Ali radiyallahu anh'ın rivâyetine göre Peygamberimizden başka herkes uyumuş, o ise sabaha kadar namaz kılıp duâ etmişti. Sabahleyin ise hepsinin gönüllerini mükemmel bir güven duygusu sarmıştı. (Kurtubî) Savaştan önce de yağmur yağmıştı. Cenâb-ı Hakk'ın bu yağmuru o ihtiyaç ânında ihsân etmesi, zaferin Müslümanlardan yana olacağına dâir kalblere kuvvet veren bir delil olmuştu. Uykuyla kalpleri sakinleşen Müslümanlar bu yağmurla da suya kavuştular, kalplerindeki vesveseleri yok oldu ve zemin sertleştiği için de mükemmel bir hareket kabiliyeti kazandılar. (Beyzâvî, c. 1, 377)

12. Hani Rabbin meleklerle vahyetmişti “Şüphesiz ben sizinleyim. İman edenleri sabit kılın! İnkâr edenlerin kalplerine korku atacağım. Şimdi vurun boyunlarının üstüne ve vurun onlardan herbirinin parmak uçlarına!”

13. Bu onların Allah'a ve O'nun resulüne karşı gelmeleri sebebiyledir. Kim Allah'a ve O'nun resulüne karşı gelirse şüphesiz Allah cezası çok çetin olandır.

14. İşte böyle, artık tadın onu! Şüphesiz ateşin azabı inkâr edenler içindir.

15. Ey iman edenler! İnkâr edenlerle toplu halde karşılaştığınız zaman, sakın onlara arkalarınızı dönmeyin!

16. Kim böyle bir günde onlara sırtını dönerse, savaşmak için bir tarafa çekilmek veya bir birliğe katılmak hariç, o takdirde Allah'tan bir gazaba uğramış olur ve onun barınağı cehennemdir. Ne kötü bir varış yeri!

17. Onları siz öldürmediniz. Fakat Allah öldürdü. Attığın zaman sen atmadın. Fakat Allah attı. Kendisinden güzel bir imtihanla Mü'minleri denemek için. Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir. (*)

(*) Bedir savaşında teke tek vuruşmalardan sonra Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem hücum emri vereceği anda Cibril aleyhisselam'ın talimatı üzerine yerden bir avuç toprak alıp, Kureyş ordusunun üzerine doğru fırlattı ve “Yüzleri kavrulsun!” buyurdu. Müşrikler gözlerine giren tozları gidermekle meşgul iken Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem orduya hücum emri verdi. Savaş bilinen zaferle sonuçlandı. (Diyanet İşl. Tefsiri)

18. İşte böyle! Muhakkak ki Allah kâfirlerin tuzağını zayıflatandır.

19. (Ey kâfirler!) Eğer fetih istiyorsanız işte size fetih gelmiştir. Eğer son verirsiniz, o sizin için hayırlıdır. Eğer siz dönerseniz, biz de döneriz. Çok olsa bile, topluluğunuz size bir şey sağlamayacaktır. Çünkü Allah müminlerle beraberdir.

20. Ey iman edenler! Allah'a ve O'nun resulüne itaat edin ve siz, işitenler olduğunuz halde, ondan yüz çevirmeyin!

21. Duymadıkları halde “Duyduk.” diyenler gibi olmayın!

22. Muhakkak ki Allah katında canlıların en kötüsü, akıl edemeyen sağırlar ve dilsizlerdir.

23. Allah onlarda bir hayır olduğunu bilseydi elbette onlara işittirirdi. Onlara işittirseydi bile elbette onlar, yüz çevirenler olarak sırtını döner giderlerdi.

24. Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman Allah'a ve Resul'e icabet edin! Ve bilin ki Allah, kişiyle ve onun kalbi arasına girer. Huzurunda toplanacağınız da yalnızca O'dur.

25. Fitneden sakının! Zira o, özellikle sizden zulmedenlere isabet etmez ve bilin ki Allah, cezası çok çetin olandır.

26. Düşünün ki bir zamanlar siz, yeryüzünde azdınız, zayıf düşürülmüş kimselerdiniz. İnsanların sizi yakalayıp götürmelerinden korkuyordunuz. Allah sizi barındırdı ve yardımıyla sizi destekledi ve temiz şeylerle sizi rızıklandırdı. Umulur ki şükredersiniz.

27. Ey iman edenler! Allah'a ve Resul'e hıyanet etmeyin! Emanetlerinize bilerek hıyanet etmiş olursunuz. (*)

(*) Ayet Ebu Lübabe bin Abdilmünzir hakkında indirildiği rivayet edilmiştir. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Hendek savaşındaki ihanetlerinden ve Müslümanlarla yapmış oldukları anlaşmayı bozmalarından dolayı Kurayza oğulları yahudilerini kuşatma altına alınca onlar Eriha'ya göçetmeleri için izin vermesini istediler. İzin verilmeyince istişare için sahabeden Ebu Lübabe'nin yanlarına gönderilmesini istediler. Ebu Lübabe'nin malı ve çoluk çocuğu yahudilerin yanında olduğundan onlarla iyi ilişkileri vardı. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem onu gönderdi.

İstişare esnasında Ebu Lübabe Sa'd bin Muaz'ın hükmünün boğazlarının kesilmesi olduğunu anlatmak için eliyle boğazına işaret etti. Bunun üzerine bu ayet indirildi. Bu ayet indirilince Ebu Lübabe yaptığına pişman oldu. Kendini Mescid'de direğe bağladı. Tevbesi kabul edilinceye kadar böyle kalacağını bildirdi. Yedi gün sonra Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem tevbesinin kabul edildiğini bildirdi ve direktan çözdü.

28. Bilin ki mallarınız ve çocuklarınız bir imtihandır. Allah ise katında büyük mükâfat olandır.

29. Ey iman edenler! Eğer Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız sizin için bir furkan kılar ve kötülüklerinizi sizden örter ve size bağışlar. Allah büyük lütuf sahibidir.

30. Hani gerçeği örtüp inkâr edenler, seni bağlayıp hapsedmek veya seni öldürmek veya seni (Mekke'den) çıkarmak için tuzak kurmuşlardı. Onlar tuzak kurarlarken, Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların hayırlısıdır.

31. Onlara ayetlerimiz okunduğunda “Kesinlikle işittik. İstesek, elbette bunun benzerini biz de söyleriz. Bu, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir.” dediler.

32. Hani “Ey Allah'ım! Eğer bu, senin katından (gelen) gerçeğin kendisiyse, bizim üzerimize gökten taş yağdır veya bize acıklı bir azap getir!” demişlerdi.

33. Oysa sen onların içindeyken, Allah onlara azap edecek değildir. Onlar bağışlanma dilerlerken de Allah, onlara azap edecek değildir.

34. O'nun (Ka'be'nin) koruyucuları olmadıkları halde, (insanları) Mescidi Haram'dan alıkoyarlarken, onların neyi var ki Allah onlara azap etmesin! Onun (Ka'be'nin) koruyucuları, takva sahiplerinden başkası değildir. Fakat onların çoğu bilmezler.

35. Onların evin (Ka'be) yanındaki salâtları (namazları), ısıklık çalmaktan ve el çırpırmaktan başka bir şey değildir. “Öyleyse inkâr ediyor olduğunuz şeyler sebebiyle tadın azabı!”

36. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenler, mallarını Allah'ın yolundan alıkoymak için infak ederler (harcarlar). Onu infak etmeye de devam edecekler. Sonra onlara dert olacak sonra da yenilecekler. İnkâr edenler cehenneme toplanacaklar.

37. (Bu) Allah'ın pis olanı temizden ayıklaması ve pis olanın bazısını bazısının üzerine kılması, sonra onu topluca biriktirmesi, sonra onu cehennemde kılması içindir. İşte onlar hüsrana uğrayanların ta kendisidir.

38. İnkâr edenlere de ki: “Eğer son verirlerse, geçmiş olanlar onlar için bağışlanır. Eğer (tekrar) dönerlerse, o takdirde evvelkilerin sünneti daha önce geçmişti.”

39. Fitne kalmayınca ve din tamamen Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın! Son verirlerse, şüphesiz ki Allah yapmakta olduklarını görendir.

40. Eğer yüz çevirirlerse o takdirde bilin ki Allah sizin velinizdir. O ne güzel veli ve ne güzel yardımcıdır!

41. Eğer Allah'a ve hak ile batılı birbirinden ayıran gün, iki topluluğun (Bedir'de) karşılaştığı gün, kulumuza indirdiğimize iman etmişseniz, bilin ki herhangi bir şeyden, her ne ganimet aldıysanız, onun beşte biri Allah'a ve Resul'e ve yakınlarla ve yetimlere ve düşkünlere ve yolda kalmışa aittir. Allah her şeye gücü yetendir.

42. Hani siz yakın vadideydiniz de onlar da uzak vadideydiler ve kervan ise sizden daha aşağıdaydı. Eğer sözleşseydiniz, sözleştiğiniz vakit hakkında ihtilâfa düşerdiniz. Fakat bu, helak olan apaçık bir delille helak olsun ve yaşayan da apaçık bir delille yaşasın diye Allah'ın yapılması gereken bir işi yerine getirmesi içindir. Şüphesiz ki Allah, elbette hakkıyla ışıttır, hakkıyla bilendir.

43. Hani Allah sana onları uykunda az gösteriyordu. Eğer sana onları çok gösterseydi elbette gevşerdiniz ve o iş hakkında çekişirdiniz. Fakat Allah selâmet (*) verdi. Muhakkak ki O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

(*) "Selleme" ifadesi, selâmet vermek demek olup o da esen olma, esenlik, kurtulma, kurtuluş, her türlü korku, kaygı, tasa ve tehlikeden uzak, barış ve güvenlik içinde olmak demektir.

44. Karşılaştığınız zaman Allah, sizin gözünüzde onları az gösteriyordu ve sizi de onların gözünde azaltıyordu. (Bu) Allah'ın yapılması gereken bir işi yerine getirmesi içindir. İşler Allah'a döndürülür.

45. Ey iman edenler! Bir toplulukla karşılaştığınız zaman sebat gösterin ve Allah'ı çokça anın! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

46. Allah'a ve O'nun resulüne itaat edin ve çekişmeyin! Yoksa gevşersiniz ve gücünüz, devletiniz gider. Sabredin! Muhakkak ki Allah, sabredenlerle beraberdir.

47. Çalım satarak ve insanlara gösteriş yaparak yurtlarından çıkan ve Allah'ın yolundan alıkoyan kimseler gibi olmayın! Allah onların yaptıklarını kuşatandır.

48. Şeytan onlara yaptıklarını süslü göstermişti ve demişti ki: “Bugün insanlardan size üstün gelecek yoktur ve muhakkak ki ben de sizin için bir yardımcıyım.” İki grup birbirini görünce de iki ökçesi üstünde geri döndü. Dedi ki: “Şüphesiz ki ben sizden uzağım, muhakkak ki ben sizin göremediğinizi görüyorum, kesinlikle ben Allah'tan korkuyorum. Allah, azabı çetin olandır.”

49. Hani münafıklar ve kalplerinde hastalık olan kimseler demişti ki: “Bunları dinleri aldattı.” (*) Kim Allah'a güvenip dayanırsa, o takdirde muhakkak ki Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

(*) Mücahid'den rivayet edildiğine göre Kureyş'ten Kays bin Velid bin Muğire, Ebu Kays bin Fâkih, Hars bin Zem'a ve Ali bin Umeyye bin Halef gibi bazı kimseler İslâmiyet konusunda tereddüt içindeydiler.

Müslümanların sayılarının az olduğunu ve bu az sayıyla kalabalık bir müşrik topluluğun karşısına çıktıklarını görünce: “Bunları dinleri aldattı.” dediler. Yani “Bunlar dinlerinin vaadlerine inanarak, sevap ve cennet tutkusuna kapılarak tehlikeli bir işe girişiyorlar.” demek istiyorlardı. Yüce Allah da onların bu sözlerine karşı bu ayeti kerimesini indirdi. (Ahmet Varol, Kur'an Meali Açıklamaları)

50. Keşke görseydin! Melekler gerçeği örtüp inkâr edenleri vefat ettirirken, yüzlerine ve arkalarına vuruyorlardı. “Tadın yangın azabını!”

51. İşte bu, ellerinizin önceden takdim ettiği şeyler sebebiyledir. Yoksa Allah, kullarına zulmedici değildir.

52. (Bunların durumu) Firavun ailesi ve ondan önceki kimselerin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler. Böylece Allah da günahları yüzünden onları yakalayıp cezalandırdı. Şüphesiz ki Allah, çok kuvvetlidir, azabı çetin olandır.

53. İşte bu, Allah'ın bir topluluğa verdiği nimeti, onlar kendileriyle bulunanı değiştirinceye kadar değiştirecek olmaması sebebiyledir. Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

54. (Bunların durumu) Firavun ailesi ve ondan önceki kimselerin durumu gibidir. Rabblerinin ayetlerini yalanladılar. Böylece biz de onları günahları sebebiyle helak ettik ve Firavun ailesini (denizde) boğduk. Onların hepsi de zalimlerdi.

55. Muhakkak ki Allah katında canlıların en kötüsü gerçeği örtüp inkâr eden kimselerdir. Artık onlar, iman etmezler.

56. Onlar ki kendileriyle antlaşma yaptığın, sonra da her defasında antlaşmalarını hiç çekinmeden bozan kimselerdir.

57. Eğer onları savaşta kesinlikle yakalarsan, onları ürkütüp dağıt! Arkalarında olanlar da umulur ki düşünüp öğüt alırlar.

58. Eğer bir topluluğun hıyanet etmesinden kesin olarak korkarsan, sen de onlara aynı şekilde at! (*) Şüphesiz ki Allah, hainleri sevmez.

(*) Onlarla yaptığın anlaşmayı sen de önlerine at! Anlaşmanın bozulduğunu, savaş açmadan önce antlaşmalarını geçersiz saydığını onlara bildir!

59. İnkâr edenler öne geçtiklerini (kurtulduklarını) sanmasınlar! Muhakkak ki onlar (bizi) aciz bırakamazlar.

60. Onlara karşı gücünüzün yettiğince kuvvet ve bağlı atlar hazırlayın! Bunlarla Allah'ın düşmanını ve sizin düşmanınızı ve onların dûnundan başkalarını korkutursunuz. Siz onları bilmezsiniz. Allah onları bilir. Allah yolunda herhangi bir şeyden ne infak ederseniz (ihtiyaç sahiplerine harcarsanız), size (karşılığı) eksiksiz olarak ödenir ve siz haksızlığa uğratılmazsınız.

61. Eğer onlar barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah'a güvenip dayan! Muhakkak ki O, hakkıyla işiten, hakkıyla bilen ta kendisidir.

62. Eğer seni aldatmak isterlerse, o takdirde muhakkak ki Allah sana yeter. O ki yardımıyla ve mü'minlerle seni destekledi.

63. Onların kalplerinin arasını uzlaştırdı. (*) Sen yeryüzünde bulunanların tümünü infak etseydin (harcasaydın), onların kalplerinin arasını uzlaştıramazdın. Fakat Allah onların arasını uzlaştırdı. Şüphesiz ki O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

(*) Evs ve Hazrec kabileleri arasında cahiliye devrinden kalan büyük bir kin ve düşmanlık vardı. Her iki kabile de İslam ile şereflenince Allahu Teâla aralarındaki intikam duygularını kaldırdı, kalplerini birbirine ısındırdı. Öyle ki birbirlerine azılı düşman olan bu iki kabile bir araya gelerek İslam adına düşmana karşı tek vücut oldu.

64. Ey Nebi! Sana ve sana uyan mü'minlere Allah yeter.

65. Ey Nebi! Mü'minleri savaşa teşvik et! Sizden sabırlı yirmi kişi olursa, iki yüz kişiyi yenerler. Eğer sizden yüz kişi olursa, gerçeği örtüp inkâr edenlerden bin kişiyi yenerler. Çünkü onlar derinlemesine kavrayamayan bir topluluktur.

66. Şimdi Allah sizden hafifletti ve sizde bir zayıflık olduğunu bildi. Böylece sizden sabırlı yüz kişi olursa, iki yüz kişiyi yenerler. Eğer sizden bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin kişiyi yenerler. Allah sabredenlerle beraberdir.

67. Bir Nebi'nin yeryüzünde ağır basıncaya kadar esirlerinin olması doğru değildir. Siz geçici dünya menfaatini istiyorsunuz. Allah ise ahireti istiyor. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

68. Eğer Allah'ın daha önce verilmiş bir hükmü olmasaydı, aldıklarınız hakkında, elbette size büyük bir azap dokunurdu.

69. Artık elde ettiğiniz ganimetten helâl ve temiz olarak yiyin! Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

70. Ey Nebi! Ellerinizde bulunan esirlere de ki: “Eğer Allah kalplerinizde bir hayır olduğunu bilirse, sizden alınandan daha hayırlısını size verir ve sizi bağışlar. (*) Allah bağışlayandır, rahmet edendir.”

(*) Taberani'nin el-Mu'cemu'l-Evsat'ta Abdullah bin Abbas radiyallahu anh'tan rivayet ettiğine göre Abbas radiyallahu anh bu ayeti kerimenin kendi hakkında indirildiğini bildirmiştir.

Bu rivayete ve daha başka rivayetlere göre Abbas radiyallahu anh Bedir'de savaş giderlerine harcamak üzere yanına aldığı yirmi ukiyye altınla birlikte esir edildi. Sonra gerek kendinin gerekse kendiyle beraber esir olan bazı müşriklerin fidyesi olarak bu altınları verdi. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Abbas'tan kardeşinin oğlu Ukeyl ile Nevfel'in fidyelerini de ödemelerini istedi. Abbas parasının olmadığını ileri sürünce, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem hanımı Ummu'l-Fadl'a bıraktığı altınları hatırlattı. Abbas, bu altınları hanımına gizlice vermişti ve kimsenin haberi yoktu. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem onları

hatırlatması karşısında şaşırarak: “Bunu sana kim haber verdi?” diye sordu. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem: “Rabbim haber verdi?” deyince, onun peygamberliği hakkında şüphesi kalmadı ve Müslüman oldu.

Abbas radiyallahu anı Müslüman olduktan sonra kendisinin verdiğinin çok daha fazlasına kavuştuğunu bildirmiştir. Böylece Yüce Allah'ın “Eğer Allah kalplerinizde bir hayır olduğunu bilirse size, sizden alından daha hayırlısını verir ve sizi bağışlar.” sözündeki vaadi de gerçekleşmiş oldu. (Ahmet Varol Meali Açıklaması)

71. Eğer sana hıyanet etmek isterlerse, daha önce de Allah'a hıyanet etmişlerdi. Bu yüzden (Allah da) onlara karşı (sana) imkân verdi. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

72. Muhakkak ki iman eden ve hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimseler ve (onları) barındıran ve yardım eden kimseler, işte onlar, birbirlerinin velileridir. İman eden ve hicret etmeyen kimselerse, hicret edinceye kadar, onların velayetlerinden (*) size bir şey yoktur. Eğer din hakkında sizden yardım isterlerse, o takdirde, sizinle aralarında anlaşma bulunan bir kavme karşı olmaları hariç, üzerinize yardım etmek düşer. Allah yapmakta olduklarınızı görendir.

(*) Burada velayetle kastedilen gerek mirastan gerekse ganimetten pay alma hakkına sahip olmaktır. Ancak iman edip de hicret etmeyenler ise hicret edenlere mirasçı olamazlar ve ele geçirilen ganimetlerden pay alamazlar ve aynı zamanda hicret edenler de hicret etmeyenlere herhangi bir şekilde mirasçı olamazlar demektir. Medine'ye 622'de hicretten sonraki ilk yıllarda muhacirler ve ensar birbirlerine mirasçı olabilmekte idiler. Ancak bu âyetin hükmü yine bu sûrenin 75. âyetiyle neshedildi, hükmü kaldırıldı. Ve artık, neseben akrabâ olmayanlar birbirlerinin vârisi olamadılar. (Celâleyn Şerhi, c. 3, 218)

73. İnkâr edenler de birbirlerinin velileridirler. Eğer onu yapmazsanız, o takdirde yeryüzünde bir karışıklık ve büyük bir bozulma olur.

74. İman eden ve hicret eden ve Allah yolunda cihad eden kimseler ve (onları) barındıran ve yardım eden kimseler, işte onlar, gerçek müminlerin ta kendisidir. Onlara bağışlanma ve bol rızık vardır.

75. Sonradan iman eden ve hicret eden ve sizinle birlikte cihad eden kimseler, işte onlar da sizdendir. Allah'ın kitabında rahimlerin sahipleri /

akrabalar birbirlerine daha yakındırlar. (*) Muhakkak ki Allah, her şeyi bilendir.

(*) Tefsirlerde bildirildiğine göre bu surenin 72. ve 73. âyetlerinde sözü edilen velâyet olayı ile kastedilen ensar ve muhacirlerin birbirleriyle kardeşleştirilmesi ve böylece birbirlerine mirasçı olmalarıdır. İbnu Sa'd'ın Hişâm bin Urve'den onun da babasından nakletmiş olduğu bir rivayette de bu husus bildirilmektedir. Bu rivayete göre: “Allah'ın kitabına göre, akrabalar (mirasta) birbirlerine daha yakındırlar.” hükmü geldikten sonra muhacirlerle ensâr arasındaki miras uygulaması kaldırılmış, sadece akrabalar birbirlerine mirasçı olmaya başlamışlardır. Bütün müminler birbirinin dostudur ancak akrabalar daha yakındır ve mirasta önceliği vardır.

TEVBE SURESİ

Resmi Mushaf: 9 / İnış Sırası: 113 / Medine'de inmiştir. 129 ayettir.

Besmele ile başlanmayan tek sûredir.

1. Allah'tan ve O'nun resulünden, müşriklerden antlaşma yapmış olduğunuz kimselere bir ultiomatodur! (*)

(*) M.S. 628 yılında Müslümanlarla Mekkeli müşrikler arasında Hudeybiye Antlaşması yapılmıştı. Ancak Mekkeli Kureyşlilerin müttefiki olan Beni Bekir kabilesi bu antlaşmaya aykırı biçimde, Müslümanların himâyesindeki Benî Huzaa kabilesine saldırdı.

Bunun üzerine Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem Mekke'ye haber göndererek, öldürülenlerin kan bedellerinin ödenmesini veya Beni Bekir kabilesiyle olan ittifakın sonlandırılmasını, aksi halde Hudeybiye Antlaşması'nın bozulmuş sayılacağını ve savaşa mecbur kalacaklarını bildirdi. Mekkeliler, teklifleri reddettiler ve anlaşmayı hiçe saydılar.

Böylece M.S. 630 yılında da Mekke fethedildi. Fakat her şeye rağmen müşrikler kendilerine iyi davranılmasına karşılık yine de Müslümanlar aleyhine işler çevirmeye devam ediyorlardı. Nihayet Tebük Gazvesi sonrasında Tevbe suresi ilgili ayetler indirildi. İnen bu ayetlerle artık müşriklerle Müslümanlar arasındaki anlaşmaların özellikle Hudeybiye anlaşmasının feshedildiği bildirildi.

2. Bu topraklarda dört ay (*) gidiş hazırlığı yaparak dolaşın ve bilin ki siz, Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz. Allah kâfirleri rezil edendir.

(*) Anlaşmanın feshedilmesiyle beraber adalet gereği müşriklere dört aylık bir süreç tanındı. Bu süreç içerisinde Mekke ve çevresini terk edecekler veya tevbe edip Allah'a ve Resulüne iman edeceklerdi. Bu süre içerisinde de onlara kimse zarar vermeyecekti. Ayette geçen ayların şevval, zilkade, zilhicce ve muharrem ayları olduğu tefsirlerde belirtilmiştir.

Bu ayetleri insanlara bildirme görevi verilen Ali radiyallahü anh kurban bayramı günü, Akabe cemresinin yanında hacılara duyurdu. Ayetleri okuduktan sonra da şöyle dedi: "Bana dört şey emredildi. Bu yıldan sonra Beytullah'a hiçbir müşrik yaklaşmayacak, Beyt'i çıplak tavaf

etmeyecek, cennete ancak iman eden kimse girecek ve andlaşma yapılanlara sürelerinin sonuna kadar mühlet verilecek.” (Beydavi Tefsiri)

3. Allah'tan ve O'nun resulünden büyük hac gününde insanlara duyurudur ki Allah ve O'nun resulü müşriklerden uzaktır. Eğer tevbe ederseniz, sizin için o daha hayırlıdır. Eğer yüz çevirirseniz de bilin ki siz, Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. İnkâr eden kimseleri acıklı bir azapla müjdele!

4. Ancak antlaşma yaptığınız müşriklerden size karşı herhangi birşeyi eksiltmeyen ve sizin aleyhinize kimseye yardım etmeyen kimseler hariçtir. Öyleyse onların antlaşmalarını, müddetlerine kadar tamamlayın! Muhakkak ki Allah sakınanları sever.

5. Haram aylar geçtiği zaman, müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün! Onları yakalayın ve onları mahsur bırakın (hapsedin)! Bütün gözetleme yerlerinde onlar için oturup bekleyin! Eğer tevbe ederlerse ve salâtı (namazı) ikame ederlerse ve zekâtı verirlerse o takdirde yollarını serbest bırakın! Şüphesiz ki Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

6. Eğer müşriklerden biri senden güvence dileyip yanına gelmek isterse, Allah'ın sözünü dinleyene kadar ona güvence verip yanına al! Sonra onun için güvenli olan bir yere onu ulaştır! İşte bu, onların bilmeyen bir topluluk olmaları sebebiyledir.

7. Mescidi Haram'ın yanında antlaşma yaptığınız kimseler hariç, müşrikler için, Allah katında ve O'nun resulü yanında nasıl bir antlaşma olabilir? O halde onlar size doğru olmak isterse, siz de onlara doğru olmayı isteyin! Allah sakınanları sever.

8. Nasıl olur? Eğer onlar size karşı galip gelselerdi sizin hakkınızda ne bir yakınlık bağı ne de bir anlaşma gözetmezlerdi. Kalpleri karşı çıktığı halde ağızlarıyla sizi razı ediyorlar. Onların çoğu yoldan çıkmışlardır.

9. Allah'ın ayetlerini az bir bedele sattılar. O'nun yolundan alıkoydular. Muhakkak ki onların yapmakta oldukları şeyler ne kötüdür!

10. Bir mü'min hakkında ne bir yakınlık bağı ne de bir anlaşma gözetmezler. İşte onlar, aşırı gidenlerin ta kendileridir.

11. Eğer tevbe ederlerse ve salâtı (namazı) ikame ederlerse ve zekâtı verirlerse artık dinde sizin kardeşlerinizdir. Bilen bir topluluk için ayetleri ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

12. Anlaşmalarından sonra yeminlerini bozarlarsa ve dininize dil uzatırlarsa o takdirde küfrün önderleriyle savaşın! Muhakkak ki onlar, yeminleri olmayanlardır. Umulur ki onlar vazgeçerler.

13. Yeminlerini bozan ve Resul'ü (yurdundan) çıkarmaya kalkışan ve size karşı (savaşı) ilk defa kendileri başlatan bir kavimle savaşmayacak mısınız? Onlara korku (haşyet) mu duyuyorsunuz? Oysaki Allah, eğer iman edenlerseniz, kendisine korku (haşyet) duymanıza en layık olandır.

14. Onlarla savaşın ki, Allah sizin ellerinizle onlara azap etsin ve onları rezil etsin ve onlara karşı size yardım etsin ve mü'minler topluluğunun gönüllerini ferahlandırsın.

15. Ve kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

16. Yoksa Allah'ın sizden cihad eden ve Allah'tan ve O'nun resulünden ve mü'minlerden başkasını sırdaş edinmeyen kimseleri bilmeden bırakılacağınızı mı sandınız? Allah yapıyor olduklarınızdan haberdardır.

17. Küfürleri sebebiyle kendileri üzerine şahitler oldukları halde, Allah'ın mescidlerini imar etmeleri, müşrikler için olmaz. İşte onların yaptıkları boşa gitmiştir. Ateşte sürekli kalanların da ta kendileridir.

18. Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden ve salâtı (namazı) ikame eden ve zekâtı veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. Artık umulur ki onlar doğru yola erenlerden olurlar.

19. Hacılar su vermeyi ve Mescidi Haram'ı imar etmeyi, Allah'a ve ahiret gününe iman eden ve Allah yolunda cihad eden kimse (nin yaptığı) gibi mi kıldınız? Allah katında bir olmazlar. Allah zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez. (*)

(*) İbnu Ebi Hatim'in Abdullah bin Abbas radiyallahu anh'tan rivayet ettiğine göre, Abbas Bedir'de esir edilince: "Eğer siz Müslümanlık, hicret ve cihadda bizi geçtiyseniz biz de Mescidi Haram'ı tamir eder ve hacılara su verirdik." dedi. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirildiği rivayet edilir. Böylece anlaşılıyor ki iman etmek, Allah yolunda cihat etmek ve Allah rızası için gayret edip dine destek olmak, şekilci dindarlıktan ve bir takım şekli merasimlerden daha önce gelmektedir. Hacılar su vermek, Mescid-i Haram'ı onarmak ve bakımını sağlamak gibi hizmetler, ancak bunlar yerine geldikten sonra Allah nezdinde bir kıymet ifade etmektedir.

20. İman eden ve hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimseler, Allah katında derece olarak daha büyüktür. İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

21. Rableri onları kendisinden bir rahmetle ve bir rızayla ve cennetlerle müjdeliyor. Orada kendileri için kalıcı nimetler vardır.

22. Onun içinde (cennette) sürekli kalacaklardır. Muhakkak ki Allah, katında büyük ecir olandır.

23. Ey iman edenler! Eğer küfrü imana tercih ederlerse babalarınızı ve kardeşlerinizi kendinize dost edinmeyin! İçinizden kim onları dost edinirse, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

24. De ki: “Eğer babalarınız ve oğullarınız ve kardeşleriniz ve eşleriniz ve aşiretiniz ve kazandığınız mallar ve durgun gitmesinden korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden meskenler size, Allah'tan ve O'nun resulünden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevgiliyse, o takdirde Allah emrini bildirinceye kadar gözetleyip bekleyin! Allah fasıklar topluluğunu doğru yola erdirmez.”

25. Andolsun ki Allah, pek çok yerde size yardım etti. Huneyn günü! Hani çokluğunuz sizi böbürlendirmişti de size bir fayda sağlamamıştı ve geniş olduğu halde, yeryüzü size dar gelmişti. Sonra da arkasını dönenler olarak dönüp kaçmıştınız.

26. Sonra Allah, kendi resulü ve mü'minler üzerine sekinet / güven duygusu indirdi ve sizin görmediğiniz askerler indirdi ve gerçeği örtüp inkâr edenleri azaplandırdı. İşte bu, kâfirlerin karşılığıdır.

27. Sonra Allah, bunun ardından, dilediği kimsenin tövbesini kabul eder. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

28. Ey iman edenler! Şüphesiz ki Allah'a ortak koşanlar pistir. Artık bu yıllarından sonra Mescidi Haram'a yaklaşmasınlar! Yoksulluğa düşmekten korkarsanız, Allah kendi lütfuyla, eğer dilerse, sizi ilerde zengin edecektir. Şüphesiz ki Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

29. Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen ve Allah'ın ve O'nun resulünün haram kıldığını haram kılmayan ve kendilerine Kitap verilmiş olanlardan hak dini din edinmeyen kimselerle, küçülmüş olarak, zelil ve aciz bir şekilde cizye verinceye kadar savaşın!

30. Yahudiler dedi ki: “Uzeyr Allah’ın oğludur.” (*) Hıristiyanlar da dedi ki: “Mesih Allah’ın oğludur.” Bu kendi ağızlarıyla söyledikleri onların sözüdür. Önceden gerçeği örtüp inkâr etmiş olanların sözünü taklit ediyorlar. Allah onların canını alsın! Nasıl da çevriliyorlar?

(*) İbnu Ebi Hatim’in Abdullah bin Abbas radiyallahu anh’tan rivayet ettiğine göre tanınmış bazı yahudi bilgileri Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem’e gelerek: “Biz sana nasıl uyarız? Sen bizim kiblemizi bıraktın. Üstelik Uzeyr’in Allah’ın oğlu olduğunu da kabul etmiyorsun!” dediler. Bunun üzerine Yüce Allah bu ayeti kerimeyi indirdi.

31. Onlar hahamlarını ve rahiplerini ve Meryem oğlu Mesih'i Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından rabler edindiler. Oysaki “Tek olan ilaha kulluk etsinler!” emrinden başka bir şeyle emrolunmamışlardı. O’ndan başka ilah yoktur. O, ortak koştuklarından münezzehtir.

32. Allah’ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Allah da gerçeği örtüp inkâr edenler kötü görse bile, nurunun tamamlanmasından başkasını reddeder.

33. O, Allah’a ortak koşanlar kötü görse bile, onu bütün dinlerine karşı üstün kılmak için, Resulünü hidayetle ve gerçek dinle gönderendir.

34. Ey iman edenler! Hahamların ve rahiplerin çoğu insanların mallarını batılla yiyorlar ve Allah'ın yolundan alıkoyuyorlar. O kimseler ki altını ve gümüşü biriktiriyorlar ve onu Allah yolunda infak etmiyorlar (ihtiyaç sahiplerine harcamıyorlar). İşte onları acıklı bir azapla müjdele!

35. O gün, bu (altın ve gümüşler) cehennem ateşinde kızdırılır da alınları ve yanları ve sırtları onunla dağlanır. Bu, nefisleriniz için biriktirdiğiniz şeylerdir. Öyleyse, tadın biriktirmekte olduğunuz şeyleri!

36. Muhakkak ki Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı gün Allah’ın kitabında, ay olarak on ikidir. Onun dördü haramdır. (*) İşte kalıcı din budur. Onlarda (o aylarda) kendinize zulmetmeyin! Müşriklerin sizinle topyekün savaşmaları gibi siz de onlarla topyekün savaşın! Ve bilin ki Allah, takva sahipleriyle beraberdir.

(*) Haram aylar Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharremdir. Haram aylar, kendisine saldırılması hariç savaş olmayan aylardır.

37. (Haram ayları başka aylara) ertelemek küfürde ziyadelihtir. İnkâr eden kimseler onunla saptırılır. Allah'ın haram kıldığının sayısını denk

getirmeleri için, onu bir yıl helal kılıyorlar ve onu bir yıl da haram kılıyorlar. Böylece Allah'ın haram kıldığını helal kılıyorlar. Yaptıkları işlerin kötülüğü, onlara süslü gösterildi. Allah kâfirler topluluğunu doğru yola iletmez.

38. Ey iman edenler! Size ne oldu ki “Allah yolunda sefere (savaşa) çıkın!” denildiği zaman yere çakılıp kaldınız? Ahiretten (vazgeçip) dünya hayatına mı razı oldunuz? Oysaki dünya hayatının geçici menfaati, ahiretin yanında az bir şeyden başkası değildir.

39. Eğer savaşa çıkmazsanız (Allah) size acıklı bir azapla azap eder ve sizden başka bir topluluğu yerinize getirir. O'na da hiç bir şeyle zarar veremezsiniz. Allah her şeye gücü yetendir.

40. Siz ona (Resulullah'a) yardım etmeseniz de Allah ona yardım etmişti. Hani gerçeği örtüp inkâr edenler onu, (Mekke'den) çıkarmışlardı. İki kişinin ikincisiydi. (*) Hani o ikisi mağaradaydı. Hani arkadaşına demişti ki: “Üzülme! Muhakkak Allah bizimledir.” Böylece Allah da onun üzerine sekinesini (**) indirmişti. Sizin görmediğiniz askerlerle onu desteklemişti. İnkâr edenlerin sözünü aşağı kıldı. Allah'ın sözü ise en yüce olanın ta kendisidir. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

(*) Mağaradaki iki kişinin birisi, Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem idi ve diğeri ise onun yanındaki arkadaşı Ebu Bekir radiyallahu anh idi.

(**) Ayette geçen sekine ifadesi, güven duygusu, iç huzuru, kalben rahatlık, sakinlik, sükûnet demektir.

41. Gerek hafif ve gerekse ağırlıklı (*) olarak sefere (savaşa) çıkın ve mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edin! Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

(*) Genç, ihtiyar; binekli, bineksiz; silahlı, silahsız; kolay, zor; hoşunuza gitse de gitmese de her hal u kârda, topyekün

42. Eğer yakın bir menfaat ve kolay bir yolculuk olsaydı mutlaka sana uyarlardı. Fakat meşakkatli mesafe onlara uzak geldi. Yine de “Eğer gücümüz yetseydi elbette sizinle birlikte çıkardık.” diye Allah'a yemin edecekler. Onlar kendilerini helak ediyorlar. Allah bilir ki şüphesiz onlar, elbette yalancılardır.

43. Allah seni affetsin! Doğru söyleyen kimseler sana iyice belli oluncaya ve yalancıları bilinceye kadar onlara niçin izin verdin?

44. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimseler, mallarıyla ve canlarıyla cihat etmeye, senden izin istemezler. Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları çok iyi bilendir.

45. Senden sadece Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen ve kalplerinde şüphe olan kimseler izin isterler. İşte onlar şüpheleri içinde tereddüd edip dururlar.

46. Eğer (savaşa) çıkmak isteselerdi, onun için kesinlikle hazırlık yaparlardı. Ama Allah onların (isteksizce savaşa) kalkışmalarını hoş görmedi ve onları durdurdu. Onlara “Oturanlarla birlikte siz de oturun!” denildi.

47. Eğer onlar sizin içinizde savaşa çıksalardı, zarardan başka size katkıları olmazdı ve sizin için fitne isteyerek aranızda elbette gayret gösterirlerdi. İçinizde onlar için dinleyenlenler vardı. Allah zalimleri bilendir.

48. Andolsun ki onlar önceden de fitne istemişler ve senin için işleri tersine çevirmişlerdi. Nihayet hak geldi. Onlar hoş görmeseler de Allah'ın emri açığa çıkıp üstün geldi.

49. Onlardan kimi de der ki: “Bana izin ver ve beni fitneye düşürme!” Dikkat edin! Onlar zaten fitnenin içine düştüler. Muhakkak ki cehennem, elbette kâfırları kuşatıcıdır.

50. Sana bir iyilik isabet etse, onları kötü eder. Sana bir kötülük isabet etse, “Biz önceden işimizi (sağlama) almıştık.” derler ve onlar, sevinerek sırtlarını dönerler.

51. De ki: “Allah'ın bizim için yazdığından başkası bize asla isabet etmez. O bizim velimizdir. Artık Mü'minler Allah'a güvenip dayansınlar!”

52. De ki: “Siz bizim için iki iyiliğin (*) birinden başkasını mı gözetleyip bekliyorsunuz? Biz de Allah'ın kendi katından veya bizim ellerimizle bir azabı, size isabet ettirmesini gözetleyip bekliyoruz. Öyleyse gözetleyip bekleyin! Muhakkak ki biz de sizinle birlikte gözetleyip bekleyenleriz.”

(*) İki iyilikten maksat, Allah yolunda şehitlik ve zafere ulaşmaktır.

53. De ki: “İsteyerek veya istemeyerek infak etseniz de (ihtiyaç sahiplerine harcasanız da) sizden kabul edilmeyecektir. Şüphesiz ki siz fasıklar topluluğu oldunuz.”

54. İnfaklarının (ihtiyaç sahiplerine harcamalarının) onlardan kabul edilmesine, onların Allah'ı ve O'nun resulünü inkâr etmeleri ve üşenerek (gelmeleri) dışında namaza gelmemeleri ve çirkin görerek (infak etmeleri) dışında infak etmemelerinden başka bir şey onlara mani olmadı.

55. Onların malları ve çocukları seni imrendirmesin! Muhakkak ki Allah onunla, dünya hayatında onlara azab etmeyi ve kâfir oldukları halde canlarının çıkmasını ister.

56. Muhakkak ki onlar sizden olduklarına dair Allah'a yemin ederler. Oysa onlar sizden değildirler. Fakat onlar korkaklar topluluğudur.

57. Eğer onlar bir sığınak veya mağaralar veya girecekleri bir delik bulsalar, süratle koşarak oraya yönelirlerdi.

58. Onların kimisi de sadakalar konusunda sana dil uzatır. Eğer ondan verilirse hoşnut olurlar ve eğer ondan verilmezse bir de bakarsın ki onlar, öfkelenirler.

59. Keşke onlar, Allah'ın ve O'nun resulünün kendilerine verdiği şeylere razı olsalardı ve deselerdi ki: “Allah bize yeter. Allah ve O'nun resulü kendi lütfundan bize verecektir. Muhakkak ki biz Allah'a gönülden bağlı olanlarız.”

60. Sadakalar (zekâtlar) Allah'tan bir farz olarak, ancak yoksullara ve düşkünlere ve onun üzerinde çalışanlara (zekât toplayanlara) ve kalpleri ısıdırılacak olanlara ve kölelere ve borçlulara ve Allah yolunda olanlara ve yolda kalmış yolculara aittir. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

61. Onlardan Nebi'ye eza edenler vardır ve derler ki: “O bir kulaktır.” De ki: “O, sizin için bir hayır kulağıdır. Allah'a inanır ve mü'minlere inanır. Sizden iman edenler için bir rahmettir. Onlar ki Allah'ın resulüne eza ederler. Onlar için acıklı bir azap vardır.”

62. Sizi hoşnut etmek için size karşı Allah'a yemin ederler. Eğer onlar iman edenler ise, Allah ve O'nun resulü, kendisini razı etmelerine daha çok hak sahibidir.

63. Bilmezler mi? Şüphesiz her kim Allah'a ve O'nun resulüne karşı gelirse, artık muhakkak ki ona, içinde ebedîyen kalmak üzere cehennem ateşi vardır.

64. Münafıklar, kalplerinde olanı onlara bildirecek bir surenin, kendileri üzerine indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: “Siz alay edin! Şüphesiz ki Allah çekindiğiniz şeyi ortaya çıkarandır.”

65. Elbette onlara sorsan, kesinlikle onlar derler ki: “Biz sadece lafa dalmıştık ve oynuyorduk.” De ki: “Allah ile ve O'nun ayetleri ile ve O'nun resulü ile mi alay ediyordunuz?”

66. Özür dilemeyin! Muhakkak ki siz, imanınızdan sonra inkâr ettiniz. Sizden bir grubu bağışlasak bile, bir gruba da suçlu olmalarından dolayı azap edeceğiz.

67. Münafık erkekler ve münafık kadınlar birbirlerindendir. Kötülüğü emrederler ve iyilikten men ederler ve ellerini de sıkı tutarlar. Onlar Allah'ı unuttular böylece Allah da onları unuttu. Şüphesiz ki münafıklar fasıkların kendileridir.

68. Allah münafık erkeklere ve münafık kadınlara ve kâfirlere içinde sürekli kalacakları cehennem ateşini vaadetti. O onlara yeter. Allah onları lanetledi. (*) Onlar için kalıcı bir azap vardır.

(*) “Leane humullahu” ifadesi tam tercümesi “Allah onları lanetledi” demektir ancak “Allah onlara lanet etsin!” şeklinde de yaygın bir kullanımı vardır.

69. (Ey münafıklar!) Sizden öncekiler gibisiniz. Onlar kuvvetçe sizden daha şiddetliydimler ve mal bakımından ve evlât yönünden daha çoktular. Onlar (dünyadan) kendi paylarına düşenle faydalanmak istediler. Sizden öncekilerin, kendi paylarına düşenle faydalanmak istedikleri gibi, siz de kendi payınıza düşenle faydalanmak istediniz. Dalıp giden kimseler gibi siz de dalıp gittiniz. İşte onlar var ya! Onların yaptığı işler dünyada ve ahirette boşa gitti. İşte onlar, zarara uğrayanların ta kendileridir.

70. Onlara kendilerinden önceki kimselerin, Nuh kavminin ve Ad'ın ve Semud'un ve İbrahim kavminin ve Medyen halkının ve yerle bir edilmiş

olanların haberi gelmedi mi? Onlara resulleri açık deliller de getirmişti. Allah onlara zulmetmiyordu fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

71. Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridir. İyiliği emrederler ve kötülükten alıkoyarlar. Salâtı (namazı) ikâme ederler ve zekâtı verirler ve Allah'a ve O'nun resulüne itaat ederler. İşte onlar, Allah'ın kendilerine rahmet edeceği kimselerdir. Şüphesiz ki Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

72. Allah mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, altlarından ırmaklar akan, içlerinde sonsuza kadar kalacakları cennetler ve Adn cennetinde güzel meskenler vaadetti. Allah'tan bir rıza, daha büyüktür. İşte bu, büyük kurtuluşun ta kendisidir.

73. Ey Nebi! İnkâr edenlerle ve ikiyüzlülerle cihad et ve onlara karşı sert davran! Onların barınakları cehennemdir. Ne kötü bir varış yeri!

74. “Söylemedik” diye Allah'a yemin ediyorlar. Andolsun ki küfür sözünü söylediler ve İslam olmalarından sonra inkâr ettiler ve ulaşamadıkları bir şeye giriştiler. Sadece Allah ve O'nun resulü, kendi lütfundan onları zengin etti diye öç almağa kalktılar. Eğer tevbe ederlerse kendileri için hayırlı olur. Eğer yüz çevirirlerse, Allah onları dünyada ve ahirette acıklı bir azapla azaplandırır. Onlar için yeryüzünde ne bir veli ne de bir yardımcı yoktur.

75. Onlardan kimi Allah'a ahdedti: “Elbette eğer kendi lütfundan bize verirse, mutlaka sadaka vereceğiz ve mutlaka salihlerden olacağız.”

76. Böylece Allah kendi lütfundan onlara verince, onunla cimrilik ettiler ve onlar yüz çevirenler olarak sırtlarını döndüler.

77. Bunun üzerine, Allah'a verdikleri sözü yerine getirmemeleri sebebiyle ve yalan söylüyor olduklarından dolayı, ona kavuşacakları güne kadar onları, kalplerinde ikiyüzlülük bulunanlar haline çevirdi.

78. Allah'ın onların sırlarını ve onların fısıldaşmalarını bildiğini ve Allah'ın görünmeyenleri çok iyi bilen olduğunu bilmediler mi?

79. İman edenlerden gönülden isteyerek verenleri ve güçlerinden başka bir şey bulamayanları sadakalar hakkında çekıştiren, sonra da onlardan alay eden kimseler var ya, asıl Allah onlardan (alay edenlerle) alay etmiştir. Onlar için acıklı bir azap da vardır. (*)

(*) Buhari ve Müslim'in Abdullah bin Mes'ud (radiyallahu anh)'dan rivayet ettiklerine göre Müslümanlardan Allah yolunda sadaka vermeleri istenince, sırtlarında sadakalarını getirip teslim etmeğe başladılar.

Bir adam çok miktarda mal getirip teslim etti. Münâfıklar onun hakkında dediler ki: "Gösteriş için böyle yapıyor." Sonra bir başka adam gelip bir sa' (bir ölçü birimidir) sadaka verdi. Münâfıklar onun hakkında da: "Allah'ın bunun sadakasına ihtiyacı yoktur." dediler. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirilmiştir.

80. Onlar için bağışlanma dile veya onlar için bağışlanma dileme! Eğer onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de Allah onları bağışlamayacaktır. Bu, onların Allah'ı ve O'nun resulünü inkâr etmelerinden dolayıdır. Allah fasıklar topluluğunu doğru yola erdirmez.

81. Geride kalanlar Allah'ın resulünün hilâfına olarak oturup kalmalarına sevindiler. Mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad etmeyi çirkin gördüler. Dediler ki: "Sıcakta savaşa çıkmayın!" De ki: "Cehennem ateşi sıcaklık olarak daha şiddetlidir." Keşke derinlemesine kavıyor olsalardı.

82. Kazanmakta oldukları sebebiyle, bir karşılık olarak, artık az gülsünler ve çok ağlasınlar!

83. Eğer Allah seni onlardan bir topluluğa geri döndürürse, savaşa çıkmak için senden izin isterlerse, o takdirde de ki: "Benimle birlikte sonsuza kadar savaşa çıkmayacaksınız ve benimle birlikte düşmana karşı savaşmayacaksınız. Muhakkak ki siz, ilk defasında oturup kalmaya razı oldunuz. Öyleyse geride kalanlarla birlikte oturup kalın!"

84. Onlardan ölen birinin üzerine sonsuza kadar namaz kılma ve onun kabrinde de durma! Muhakkak ki onlar, Allah'ı ve O'nun resulünü inkâr ettiler ve fasık kimseler olarak öldüler.

85. Onların malları ve onların çocukları seni hayrete düşürmesin! Sadece Allah onlara, dünyada onunla azab etmeyi ve onların kâfirler olarak canlarının çıkmasını istemektedir.

86. "Allah'a iman edin ve O'nun resulü ile beraber cihad edin!" diye bir sure indirildiği zaman, onlardan varlık sahibi olanlar senden izin istediler ve dediler ki: "Bırak bizi, oturanlarla birlikte olalım!"

87. Geride kalanlarla birlikte olmaya razı oldular ve kalplerinin üzerine mühür vuruldu. Artık onlar derinlemesine kavrayamazlar.

88. Fakat Resul ve onunla birlikte olan mü'minler mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. İşte onlar var ya, hayırlar onlara aittir. İşte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

89. Allah onlara içinde sürekli kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte bu, büyük kurtuluştur.

90. Bedevilerden özür beyan edenler, kendilerine izin verilmesi için geldiler. Allah'a ve O'nun resulüne yalan söyleyen kimselerse oturup kaldı. Onlardan gerçeği örtüp inkâr edenlere, acıklı bir azap isabet edecektir.

91. Zayıflara ve hastalara ve harcayacak bir şey bulamayan kimselere, Allah ve O'nun resulüne sadık ve samimi oldukları takdirde, bir zorluk yoktur. İyilik edenlerin aleyhine de bir yol yoktur. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

92. Kendilerini bindirmen için sana geldiklerinde: “Üzerine sizi bindireceğim bir şey bulamıyorum.” dediğin zaman infak edecek (harcayacak) bir şey bulamadıklarından dolayı üzüntülü halde gözleri yaş akıtarak geri dönen kimselerin üzerine de (bir zorluk) yoktur.

93. Yol sadece zengin oldukları halde senden izin isteyen kimselerin aleyhinedir. Onlar geride kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Allah kalplerinin üzerine mühür vurdu. Fakat onlar bilmezler.

94. Onlara döndüğünüz zaman, size özür beyan ederler. De ki: “Özür beyan etmeyin! Size inanmayacağız. Allah sizin haberlerinizi bize bildirmişti. Allah ve O'nun resulü amellerinizi görecektir. Sonra görünmeyi de görüneni de bilene döndürüleceksiniz. Böylece O size, yapmakta olduklarınızı haber verecektir.”

95. Yanlarına döndüğünüz zaman, onlardan uzak durmanız için, size karşı Allah'a yemin edecekler. Öyleyse onlardan uzak durun! Muhakkak ki onlar pistir. Kazanmakta oldukları sebebiyle bir karşılık olarak, onların barınakları da cehennemdir.

96. Kendilerinden razı olmanız için size karşı yemin ederler. Siz onlardan razı olsanız da şüphesiz ki Allah fasıklar topluluğundan razı olmaz.

97. Bedeviler küfür ve nifak olarak daha şiddetlidir ve Allah'ın kendi resulüne indirdiği şeyin sınırlarını bilmemeye daha yatkındırlar. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

98. Bedevilerden kimisi, infak ettiğini (ihtiyaç sahiplerine harcadığını) bir kayıp sayar ve sizin başınıza belaların gelmesini gözleyip bekler. Kötü belalar onların üzerinedir. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

99. Bedevilerden kimisi de, Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve infak ettiğini (ihtiyaç sahiplerine harcadığını) Allah katında yakınlığa ve Peygamberin dualarına vesile edinir. Dikkat edin! Şüphesiz ki o, onlar için bir yakınlıktır. Allah onları rahmetine sokacaktır. Muhakkak ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

100. Muhacirlerden ve Ensardan ilk öncüler ve onlara iyilikle uyanlar, Allah onlardan razı oldu ve onlar da O'ndan razı oldular. Onlara içinde sürekli kalacakları, altından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte bu, büyük kurtuluştur.

101. Bedevilerden çevrenizde olan kimselerden münafıklar ve Medine halkından da münafıklığa iyice alışmış olanlar vardır. Sen onları bilmezsin. Biz onları biliriz. Onlara iki kere azap edeceğiz. Sonra büyük bir azaba döndürülecekler.

102. Diğerleri de günahlarını itiraf ettiler. Onlar salih bir ameli, bir başka kötüyle karıştırdılar. Umulur ki Allah, onların tevbelerini kabul eder. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

103. Onların mallarından sadaka al ki onunla kendilerini temizleyesin ve arındırasın. Onlara dua et! Senin duan onlar için iç huzurudur. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

104. Onlar bilmediler mi? Allah O'dur ki, kullarının tevbelerini kabul eder ve onların sadakalarını alır ve şüphesiz Allah, tevbeleri çokça kabul edendir ve çok merhamet edendir.

105. De ki: "Yapın! Allah ve O'nun resulü ve mü'minler yaptıklarınızı görecektir ve gizli olanı da açık olanı da bilene döndürüleceksiniz. Böylece O, yapmakta olduklarınızı size haber verecektir."

106. Diğer bazıları da Allah'ın emrine bırakılmışlardır. Ya onlara azap eder ya da tevbelerini kabul eder. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

107. Zarar vermek ve gerçeği örtüp inkâr etmek ve mü'minlerin arasını ayırmak ve önceden Allah'a ve O'nun resulüne savaş açmış kimseler için gözcülük etmek için mescid edinen kimseler (*) var ki onlar, mutlaka “Biz iyilikten başka bir şey istemedik.” diye yemin ederler. Allah şüphesiz onların, yalancılar olduklarına şahitlik eder.

(*) Medine münafıkları, Hristiyan olan ve İslâm aleyhinde kışkırtmalarda bulunan birisiyle işbirliği yaparak, üs olarak kullanılmak üzere bir mescid inşa etmişlerdi. Peygamberimizden de burada ilk namazı kıldırmasını istemişlerdi. Tebük seferi dönüşünde bu âyetler nazil olunca Peygamberimiz bu mescidi yaktırdı. Âyette geçen “zarar vermek üzere” bina edildiğini bildiren “dırar” sözcüğü nedeniyle bu zararlı mescid, “Mescid-i Dırar” adıyla anılır olmuştur.

108. Onun içinde asla (namaza) durma! Şüphesiz ilk günden takva üzere kurulan mescid, içinde (namaza) durmana daha layıktır. Orada kendilerini temizlemeyi seven adamlar var. Allah temizlenenleri sever.

109. Binasını Allah'tan sakınma ve rıza üzerine kuran kimse mi hayırlıdır yoksa binasını çökecek bir uçurumun kenarı üzerine kurup da onunla birlikte cehennem ateşinin içine yuvarlanan kimse mi? Allah zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez.

110. Kurdukları binaları, kalpleri paramparça olmadıkça, kalplerinde bir şüphe olarak kalmaya devam edecektir. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

111. Muhakkak ki Allah, iman edenlerden, onların canlarını ve onların mallarını, cennetin onların olması karşılığıyla satın aldı. Onlar Allah yolunda savaşırılar da O'nun üzerine bir vaad olarak, Tevrat ve İncil ve Kur'an'daki bir gerçek olarak öldürürler ve öldürülürler. Allah'dan daha çok ahbine vefa gösteren kim vardır? Öyleyse onunla yaptığımız alışverişiniz sebebiyle sevinin! İşte bu, büyük kurtuluşun ta kendisidir.

112. Tevbe edenler, kulluk edenler, hamdedenler, (Allah yolunda cihâd etmek ve İslâm'ı tebliğ etmek için yeryüzünde) seyahat edenler / oruç tutanlar (*), rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar, Allah'ın koyduğu sınırları muhafaza edenler var ya, bu Müminleri de müjdele!

(*) Ayette geçen “saihun” kelimesi tefsirlerde genellikle “oruç tutanlar” olarak açıklanmaktadır. Bu kelimenin sözlükteki karşılığı "seyahat edenler, yeryüzünden dolaşanlar"dır. Abdullah ibnu Mes'ud radiyallahu anı ve Abdullah ibnu Abbas radiyallahu anı bu kelimeyle kastedilenlerin "oruç tutanlar" olduğunu ifade etmişlerdir. Böylece “es-Sâihûn” kelimesi, “Oruç tutanlar” şeklinde tercüme edilebileceği gibi “Allah yolunda cihâd etmek ve İslâm'ı tebliğ etmek için yeryüzünde seyahat edenler” şeklinde de tercüme edilebilir.

113. Cehennemin sahibi (cehennemlik) oldukları onlar için belli olduktan sonra, akraba bile olsalar, Allah'a ortak koşanlar için mağfiret dilemeleri, Nebi ve iman eden kimseler için olmaz.

114. İbrahim'in babası için mağfiret dilemesi, yalnızca ona vadettiği bir vaatten başka bir şey değildi. Sonunda onun Allah'a düşman olduğu kendisine belli olunca ondan uzak durdu. Şüphesiz İbrahim, çok içli, yumuşak huylu biriydi.

115. Allah, onları doğru yola erıştirdikten sonra, sakınacakları şeyleri kendilerine açıklayana kadar bir topluluğu saptıracak değildir. Muhakkak ki Allah her şeyi bilendir.

116. Muhakkak ki Allah göklerin ve yerin hükümrânlığı kendisinin olandır. Diriltir ve öldürür. Sizin için Allah'ın yarattığı astlarından ne bir veli ne de bir yardımcı yoktur.

117. Andolsun ki Allah, Nebi'nin ve onlardan bir grubun kalplerinin neredeyse kayacak duruma gelmesinin ardından, zorluk saatinde ona uyan muhacirlerin ve ensarın tevbelerini kabul etmişti. Sonra (yine) tevbelerini kabul etti. (*) Şüphesiz ki O, onlara çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

(*) Tebük Seferinde, İslâm Ordusu gâyet boğucu bir sıcakta ve büyük zahmetler içinde Şam'a hareket etmişti. O kadar ki, gâzilerin naklettiklerine göre, iki kişi bir hurmayı paylaşıyor, on kişiye bir deve düşüyor ve ona nöbetle biniyorlardı.

İslâm târihine “Zorluk Seferi” olarak geçen bu Tebük Seferinde, tahammülü aşan sıcaklar ve sıkıntılar yüzünden, içlerinden bir tâife artık dayanamayıp geri dönmek istemiş ise de, hemen pişmân olup tevbe etmişlerdi. (Celâleyn Şerhi, c. 3, 320)

118. Ve (seferden) geri bırakılan o üç kişinin de (tevbelerini kabul etti.) Hatta geniş olmasına rağmen, yeryüzü onlara dar gelmişti. Kendi canları da onlara dar gelmişti. O'na sığınmanın dışında Allah'tan başka bir sığınak olmadığını anlamışlardı. Sonra tevbe etmeleri için tevbelerini kabul etti. Şüphesiz Allah tevbeleri çok kabul edendir, çok merhametli olandır.

119. Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğrularla beraber olun!

120. Medine halkının ve Bedevî Araplar'dan onların çevresindeki kimselerin, Allah'ın Resulünden geri kalmaları olmaz. Onun canından çok kendi canlarına rağbet etmeleri de olmaz. Onunla kendilerine salih bir amel yazılardan başka Allah yolunda bir susuzluk ve bir yorgunluk ve bir açlık çekmezler. Kâfirleri öfkeliendirecek bir yere de ayak basmazlar ve düşman karşısında bir başarı sağlamazlar. Şüphesiz ki Allah, iyilik edenlerin ecirlerini zayi etmez.

121. Allah'ın onlara, yapmakta olduklarının daha güzeliyle karşılık vermesi için, onlara yazılardan başka, ne küçük ne de büyük bir harcama infak etmezler ve bir vadiyi de geçmezler.

122. İman edenlerin toptan sefere (savaşa) çıkmaları uygun değildir. Onlardan her kabileden bir grup, dinde derin bilgiler edinmek için ve (gidenler) kendilerine döndükleri zaman, kavimlerini uyarmak için sefere çıkmasaydı ya! Umulur ki onlar, sakınırlar.

123. Ey iman edenler! Gerçeği örtüp inkâr edenlerden (öncelikle) size yakın olanlarla savaşın! Sizde bir sertlik bulsunlar. Bilin ki Allah, takva sahipleriyle beraberdir.

124. Bir sure indirildiği zaman, onlardan kimisi der ki: “Bu, hanginizi iman olarak arttırdı?” İman edenlere gelince de iman olarak onları arttırdı ve onlar sevinip müjdeleşirler.

125. Kalplerinde hastalık olanlara gelince de pisliklerine pislik olarak onları arttırdı ve onlar kâfirler olarak öldüler.

126. Görmüyorlar mı ki onlar, her yılda bir kere veya iki kere imtihan ediliyorlar. Sonra tevbe etmiyorlar ve onlar düşünüp öğüt almıyorlar?

127. Bir sure indirildiği zaman, bazısı bazısına bakar “Sizi birisi görüyor mu?” (der). Sonra uzaklaşırlar. Derinlemesine kavrayamayan bir topluluk olmaları sebebiyle, Allah onların kalplerini çevirmiştir.

128. Andolsun ki size, kendinizden bir resul gelmiştir ki sıkıntıya düştüğünüz şey ona çok güç gelir. Size çok düşkündür. Müminlere çok şefkatlidir, çok merhametlidir.

129. Eğer yüz çevirirlerse o takdirde de ki: “Allah bana yeter. O’ndan başka ilah yoktur. Ben O’na güvendim. O, büyük Arş’ın Rabbidir.”

YUNUS SURESİ

Resmi Mushaf: 10 / İnış Sırası: 51 / Mekke'de inmiştir. 109 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lâm, Ra. Bunlar hikmetli Kitab'ın ayetleridir.
2. İçlerinden bir adama, insanları uyar ve iman edenlere, Rableri katında kendileri için bir doğruluk makamı olduğunu müjdele diye vahyetmemiz, insanlar için şaşılacak bir şey mi oldu? Kâfirler dedi ki: “Muhakkak ki bu, elbette apaçık bir sihirbazdır.”
3. Muhakkak ki sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da arşın üzerine hükümrânlık kuran ve işi idare eden Allah'tır. O'nun izninden sonrası hariç hiç bir şefaatçi yoktur. İşte Rabbiniz olan Allah budur. Öyleyse O'na kulluk edin! Düşünüp öğüt almayacak mısınız?
4. Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah'ın vaadi gerçektir. Muhakkak ki O, yaratmayı başlatır sonra iman edip salih ameller işleyenlere adaletle karşılığını vermek için onu tekrarlar. İnkâr edenlerse, onlara inkâr etmekte oldukları şey sebebiyle, kaynar sudan bir içecek ve acıklı bir azap vardır.
5. O ki, güneşi bir ziya kıldı ve ayı da bir nur (*) ve ona yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için menziller takdir etti. Allah bunları ancak hak ile yarattı. Bilen bir topluluk için ayetlerini ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

(*) Kur'an'da güneş için ziya, sirac kelimeleri ve Ay için de nur, münir kelimeleri kullanılmaktadır.

Ziya ve Sirac: Sirac, çıra, kandil, lamba gibi yakıtı kendinden olup etrafı aydınlatan alete denir. Ziya ise bunun yaydığı enerjiye denir ki hem ısı, hem de ışık bunda birlikte olur. Güneş'e “sirac” denildiği gibi “ziya” da denilmiştir. Kamus sahibinin de belirttiği gibi “ziya” genellikle “nur”dan daha kuvvetlidir. Çünkü enerjisi kendisindendir.

Nur: Etrafa yayılıp eşyayı görmemize yardımcı olan ışık demektir. Kaynağı kendinden değildir. Başka bir cisimden alıp yansıtır. Bunun için Ay'a “nur”denilmiştir.

6. Şüphesiz ki gece ve gündüzün ard arda değişmesinde ve Allah'ın göklerde ve yeryüzünde yarattığı şeylerde, Allah'a karşı gelmekten sakınan bir toplum için elbette deliller vardır.

7. Muhakkak ki bize kavuşmayı ummayan ve dünya hayatına razı olan ve onunla tatmin olanlar ve ayetlerimizden gafil olan kimseler;

8. İşte onlar, kazanmakta oldukları sebebiyle, onların barınakları ateştir.

9. Muhakkak ki iman edip salih ameller işleyen kimselerse, Rableri onları, imanları sebebiyle doğru yola iletir. Naim cennetlerinde onların altlarından ırmaklar akar.

10. Orada onların duaları: “Ey Allah'ım! Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederim.” ve aralarındaki esenlik dilekleri de “Selâm”dır. Dualarının sonu ise “Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.” dur.

11. Eğer Allah insanlara, iyiliği istedikleri çabuklukta, kötülüğü de acele verseydi, süreleri hemen onlara hükmedilirdi. Fakat bize kavuşmayı ümit etmeyenleri, azgınlıkları içinde bocalar bir halde bırakırız.

12. İnsana bir darlık dokunduğu zaman, yan yatarken veya otururken yahut ayakta bize dua eder. Ancak ondan darlığını giderdiğimiz zaman, sanki kendisine dokunmuş olan darlıktan dolayı bize hiç dua etmemiş gibi hareket etmeye başlar. İşte aşırıya gidenlere, yapmakta oldukları böyle süslü gösterildi.

13. Andolsun ki sizden önceki nesilleri, zulmettikleri zaman helak etmiştik. Resulleri kendilerine apaçık deliller getirmişti. Zaten onlar iman edecek değillerdi. İşte suçlular topluluğuna böyle karşılık veririz.

14. Sonra, nasıl amel edeceğinizi görmek için onların ardından yeryüzünde sizi halifeler kıldık.

15. Onlara ayetlerimiz apaçık bir şekilde okunduğu zaman, bize kavuşmayı ummayanlar dedi ki: “Bundan başka bir Kur'an getir veya onu değiştir!” De ki: “Kendiliğimden onu değiştirmem, benim için olacak şey değildir. Ben bana vahyedilenden başkasına uymuyorum. Muhakkak ki ben, Rabbime karşı gelirim, büyük bir günün azabından korkarım.”

16. De ki: “Allah dileseydi bunu size okumazdım ve onu size bildirmezdi. Elbette ondan önce, sizin içinizde bir ömür geçirmiştım. Akıl etmeyecek misiniz?”

17. Öyleyse Allah'a karşı yalan yere iftira eden veya O'nun ayetlerini yalanlayan kimseden, daha zalim kimdir? Şüphesiz ki o suçlular kurtuluşa eremezler.

18. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından kendilerine bir zararı olmayan ve yararı da olmayan şeylere kulluk ediyorlar ve diyorlar ki: "Bunlar Allah katında bizim şefaathilerimizdir." De ki: "Siz Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz?" O her türlü noksanlıktan münezzehtir (*) ve onların ortak koştuklarından pek yücedir.

(*) Münezzehe demek arı, duru, temiz, uzak tutulan, uzak demektir.

19. İnsanlar tek bir ümmetten başka bir şey değildi. Sonra ayrılığa düştüler. Eğer Rabbinden, önceden belirlenmiş bir kelime/bir yazgı olmasaydı, hakkında ayrılığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında elbette hüküm verilirdi.

20. Diyorlar ki: "Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!" De ki: "Görülmeyenler ancak Allah'a aittir. Öyleyse, gözleyip bekleyin! Muhakkak ki ben de sizinle birlikte gözleyip bekleyenlerdenim."

21. İnsanlara, kendilerine dokunan bir darlıktan sonra, bir rahmet tattırdığımız zaman, bir de bakarsın ki onların ayetlerimiz hakkında bir tuzağı olur. De ki: "Allah tuzak kurmada daha hızlıdır." Muhakkak ki resullerimiz tuzak kurduğunuz şeyleri yazmaktadırlar.

22. O, sizi karada ve denizde gezdirenidir. Nihayet siz gemide olduğunuz ve (gemi) onlarla (yolcularla) hoş bir rüzgârla akıp gittiği ve onlar ona sevindikleri zaman, ona sert bir fırtına gelir. Onlara her yönden dalgalar da gelir. Kendilerinin her yönden kuşatıldıklarını zannederler. Dini O'na has kılarak, Allah'a "Eğer bizi bundan kurtarırsan, elbette şükredenlerden olacağız!" diye dua ederler.

23. Fakat onları kurtarınca, bir de bakarsın ki yeryüzünde haksız yere taşkınlık yapıyorlar. Ey İnsanlar! Taşkınlığınız, sadece kendi aleyhinizedir, dünya hayatının geçici yararadır. Sonra dönüşünüz bizedir. Böylece yapmakta olduklarınızı size haber vereceğiz.

24. Dünya hayatının örneği ancak gökten indirdiğimiz su gibidir ki insanların ve hayvanların yediği şeylerden olan yürüyünün bitkileri onunla karışmıştır. Nihayet yeryüzü süsünü aldığı ve ziynetlendiği ve sahiplerinin de kendilerini ona kadir olduklarını sandığı zaman, gece

veya gündüz ona emrimiz gelir. Onu dün var olmamış gibi biçilmiş kılarız. İşte düşünen bir topluluk için ayetleri böyle ayrıntılı açıklarız.

25. Allah esenlik / barış yurduna (cennete) davet eder ve O dilediği kimseyi dosdoğru yola iletir.

26. İyilik edenlere daha iyisi ve fazlası vardır. Onların yüzlerini karalık ve zillet bürümez. İşte onlar cennetin sahipleridir (cennetliklerdir). Onlar onun içinde sürekli kalacaklardır.

27. Kötülükler kazanmış olanlara gelince, bir kötülüğün karşılığı onun mislidir. Onları zillet bürür. Onları Allah'tan kurtaracak da yoktur. Onların yüzleri karanlık geceden bir parçayla kaplanmış gibidir. İşte onlar ateş halkıdır. Onlar onda sürekli kalacaklardır.

28. O gün onların tümünü biraraya toplarız. Sonra ortak koşanlara deriz ki: “Siz ve ortak koştuklarınız yerlerinize!” Böylece onların aralarını ayırırız. Onların şirk koştukları ortakları da der ki: “Siz yalnızca bize tapmıyordunuz.”

29. “Şimdi sizinle bizim aramızda şahit olarak Allah yeter. Şüphesiz biz sizin kulluğunuzdan elbette habersizdik.”

30. İşte orada her canlı önceden yaptığı şeyleri dener. Gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülür. Uydurmakta oldukları şeyler de onlardan sapar.

31. De ki: “Gökten ve yerden sizi kim rızıklandırıyor? Ya da işitmeye ve görmeye kim sahip bulunuyor? Kim ölüden diriye çıkarıyor ve diriden ölüyü çıkarıyor? İşi kim idare ediyor?” Diyecekler ki: “Allah” Öyleyse de ki: “O halde Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

32. İşte sizin gerçek Rabbiniz olan Allah budur. Gerçekten sonra, sapkınlıktan başka ne vardır? Öyleyse nasıl çevriliyorsunuz?

33. Böylece Rabbinin yoldan çıkmışlar üzerine olan sözü gerçek oldu. “Onlar iman etmezler.”

34. De ki: “Sizin ortak koştuklarınızdan, yaratmayı başlatacak sonra da onu iade edecek olan var mıdır?” De ki: “Allah yaratmayı başlatır sonra da onu iade eder. Öyleyse nasıl saptırılıyorsunuz?”

35. De ki: “Sizin ortak koştuklarınızdan gerçeğe iletecek kimse var mı?” De ki: “Allah gerçeğe iletir. Öyleyse gerçeğe ileten kimse mi uyulmaya

daha lâyıktır yoksa kendisi iletilmedikçe doğru yolu bulamayan kimse mi? Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz?”

36. Onların çoğu zandan başka bir şeye uymaz. Muhakkak ki zan gerçek açısından bir şey kazandırmaz. Şüphesiz ki Allah yapmakta oldukları şeyleri bilendir.

37. Bu Kur'an, Allah'ın yarattığı astlarından olanlar tarafından uydurulmuş değildir. Ancak kendi önündekini tasdik eder ve Kitab'ı ayrıntılı açıklar. Onda şüphe yoktur, âlemlerin Rabbindendir.

38. Yoksa “Onu uydurdu” mu diyorlar? De ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, onun benzeri bir sure getirin ve Allah'ın yarattığı astlarından gücünüzün yettiği kimseleri de çağırın!”

39. Hayır, aksine! Onlar ilmini kavrayıp kuşatamadıkları ve kendilerine yorumu henüz gelmemiş şeyi yalanladılar. İşte onlardan öncekiler de böyle yalanladılar. Zalimlerin sonlarının nasıl olduğuna bir bak!

40. Onlardan kimisi ona iman eder ve onlardan kimisi de ona iman etmez. Rabbin, bozguncuları en iyi bilendir.

41. Eğer seni yalanlarlarsa o takdirde de ki: “Benim yaptığım bana ve sizin yaptığınız da sizedir. Siz benim yapmakta olduklarımdan uzaksınız ve ben de sizin yapmakta olduklarınızdan uzağım.”

42. Onlardan kimileri seni dinlemek istiyorlar. Akıl etmiyor olsalar bile, sen mi sağırlara işittireceksin?

43. Onlardan kimileri de sana bakarlar. Görmüyor olsalar bile, sen mi körleri doğru yola ileteceksin?

44. Muhakkak ki Allah, insanlara hiçbir haksızlık yapmaz. Fakat insanlar, kendilerine haksızlık yaparlar.

45. Onları bir araya toplayacağımız gün, (dünyada) sanki gündüzün bir saatinden başka hiç kalmamışlar gibi, kendi aralarında tanışırlar. Allah'a kavuşmayı yalanlayan kimseler, zarara uğramışlardır. Onlar, doğru yola iletilenler de değillerdi.

46. Onlara vaadettiklerimizin bir kısmını sana göstersek veya seni vefat ettirsek de sonuçta onların dönüşü bizedir. Sonra Allah onların yapmakta olduklarına şahittir.

47. Her ümmet için bir resul vardır. Resulleri onlara geldiği zaman aralarında adaletle hükmedilir ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.

48. Diyorlar ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

49. De ki: “Ben Allah’ın dilediğinden başka, kendim için bir zarara ve bir yarara sahip değilim. Her ümmet için bir ecel vardır. Ecelleri geldiği zaman, bir saat bile sonraya bırakılmazlar ve öne de alınmazlar.”

50. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Ya O’nun azabı size gece vakti veya gündüz gelirse? Suçlular onu ne diye acele istiyorlar?”

51. (Azap) vaki olduktan / gerçekleştikten sonra mı ona iman ettiniz? Şimdi mi (aqlınız başınıza geldi)? Oysaki siz onu gerçekten acele istiyordunuz!

52. Sonra zulmeden kimselere denilir ki: “Sürekli olan azabı tadın! Kazanmakta olduklarınızdan başkasıyla mı cezalandırılıyorsunuz?”

53. Senden haber istiyorlar: “Gerçek bu mu?” De ki: “Rabbime yemin ederim. Muhakkak ki o elbette gerçektir. Siz, degerçekten aciz bırakacaklar değilsiniz.”

54. Yeryüzünde ne varsa, zulmeden her nefse ait olsaydı, onunla fidye verirdi. Azabı gördükleri zaman pişmanlığı açığa vururlar. Aralarında adaletle hüküm verilir ve onlar, haksızlığa uğratılmazlar.

55. Dikkat edin! Muhakkak ki göklerde ve yerde olanlar Allah’a aittir. Dikkat edin! Muhakkak ki Allah’ın vaadi gerçektir. Fakat onların çoğu bilmezler.

56. O diriltir ve öldürür ve O’na döndürülürsünüz.

57. Ey insanlar! Gerçekten size Rabbinizden bir öğüt ve gönüllerde olanlar için bir şifa ve iman edenler için bir hidayet ve bir rahmet gelmiştir.

58. De ki: “Allah’ın lütfuyla ve rahmetiyle, işte bununla sevininler. O topladıklarından hayırlıdır.”

59. De ki: “Allah’ın size rızık olarak indirdiklerine ve onlardan (kimini) haram ve (kimini de) helal kılmanıza, söyleyin bakalım, ne dersiniz?” De ki: “Allah mı size izin verdi yoksa Allah’a karşı iftira mı ediyorsunuz?”

60. Allah’a karşı yalan uyduranların, kıyamet günü hakkındaki zanları nedir? Şüphesiz ki Allah, insanlara karşı elbette lütuf sahibidir. Fakat onların çoğu şükretmezler.

61. Ne işte olursan ve o işe dair Kur’andan ne okursan, o işe daldığınzda size şahit olmadığımız hiçbir işi yapmazsınız. Apaçık Kitap’ta olanın dışında, yerde ve gökte zerre miskal ağırlığınca ve bundan daha küçüğü ve daha büyüğü hiç bir şey Rabbinden gizli değildir.

62. Dikkat edin! Muhakkak ki Allah’ın dostlarına bir korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

63. Onlar ki iman ettiler ve Allah’a karşı gelmekten sakınıyorlardı.

64. Onlar için dünya ve ahiret hayatında müjde vardır. Allah’ın sözleri için değişiklik olmaz. İşte bu, büyük kurtuluşun ta kendisidir.

65. Onların sözleri seni üzmesin! Muhakkak ki izzet tamamen Allah’a aittir. O hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

66. Dikkat edin! Muhakkak ki göklerde ve yerde olanlar Allah’a aittir. Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından olanlara dua eden kimseler ortak koştukları ortaklara uymazlar. Onlar ancak zanna uyarlar. Zaten onlar ancak saçmalarlar.

67. O ki geceyi sizin için, içinde dinlenmeniz için ve gündüzü de gösterici / aydınlatıcı olarak kıldandır. Şüphesiz ki bunda, işiten bir topluluk için elbette ibretler vardır.

68. Dediler ki: “Allah çocuk edindi.” O her türlü noksanlıktan münezzehtir. O hiç bir şeye ihtiyacı olmayandır, çok zengindir. Göklerdekiler ve yerdekiler O’na aittir. Sizin yanınızda bu konuda hiçbir delil yoktur. Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?

69. De ki: “Muhakkak ki Allah hakkında yalan uyduran kimseler kurtuluşa eremezler.”

70. Dünyada geçici bir menfaat vardır. Sonra dönüşleri bizedir. Sonra inkâr etmekte oldukları sebebiyle onlara şiddetli azabı tattırırız.

71. Onlara Nuh'un haberini oku! Hani o kavmine demişti ki: “Ey kavmim! Eğer benim makamım (aranızdaki durumum) ve Allah'ın ayetlerini size hatırlatmam size büyük (dert) olduysa, o takdirde ben Allah'a güvenip dayandım. Artık siz ve ortaklarınız da toplanıp işinizi kararlaştırın! Sonra işiniz size gam ve keder olmasın! Sonra bana karşı hükmü uygulayın! Bana mühlet de vermeyin!”

72. “Eğer sırtınızı dönerseniz zaten ben sizden bir ücret istemedim. Benim ücretim ancak Allah'ın üzerinedir ve ben, Müslümanlardan olmakla emrolundum.”

73. Fakat onlar onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla beraber olanları kurtardık ve onları halifeler kıldık. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Öyleyse uyarılanların sonunun nasıl olduğuna bak!

74. Sonra onun ardından, onların kavmine Resuller gönderdik. Onlara apaçık deliller getirdiler. Zaten onlar, önceden kendisini yalanladıkları şeye inanacak değillerdi. İşte haddi aşanların kalplerinin üzerini böyle mühürleriz.

75. Sonra onların ardından Musa ile Harun'u, ayetlerimizle Firavun ve onun ileri gelenlerine gönderdik. Ancak onlar büyüklendiler ve suçlular kavmi oldular.

76. Onlara katımızdan gerçek gelince dediler ki: “Muhakkak ki bu, elbette apaçık bir sihirdir.”

77. Musa dedi ki: “Size gelince, gerçek için mi böyle diyorsunuz? Sihir midir bu? Oysa sihirbazlar kurtuluşa ermezler.”

78. Dediler ki: “Sen bizi babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeyden çevirmek ve bu toprakta büyüklüğün, ikinizin olması için mi geldin? Biz ikinize iman edecekler değiliz.”

79. Firavun dedi ki: “Bana bütün bilgin sihirbazları getirin!”

80. Sihirbazlar gelince Musa onlara dedi ki: “Atacaklarınızı atın!”

81. Böylece onlar attıkları zaman, Musa dedi ki: “Sizin o getirdiğiniz şey sihirdir. Muhakkak ki Allah, onu boşa çıkaracaktır. Şüphesiz ki Allah, bozguncuların işini düzeltmez.”

82. “Suçlular kötü görse bile, Allah sözleriyle hakkı ortaya çıkarır.”

83. Kendilerine kötülük yaparlar diye, Firavun ve ileri gelenlerinden bir korku üzere olmalarından dolayı kavminden Musa'ya, bir zürriyetten başka iman eden olmadı. Şüphesiz ki Firavun bu toprakta iyice büyülenmişti ve muhakkak ki o elbette aşırı gidenlerdendi.

84. Musa dedi ki: “Ey kavmim! Eğer Allah'a iman ettiyseniz, o takdirde O'na dayanıp güvenin! Eğer Müslümanlarsanız.”

85. Böylece dediler ki: “Allah'a dayanıp güvendik. Rabbimiz! Bizi zalimler topluluğu için bir fitne kılma!”

86. “Rahmetinle bizi kâfirler topluluğundan kurtar!”

87. Musa'ya ve kardeşine vahyettik ki: “İkiniz, kavminiz için şehre evler hazırlayın ve sizler (de) evlerinizi kible kılın ve salâtı ikâme edin! Mü'minleri de müjdele!”

88. Musa dedi ki: “Rabbimiz! Sen Firavun'a ve ileri gelenlerine, dünya hayatında ziynet ve mallar verdin. Rabbimiz! İnsanları senin yolundan saptırmaları için mi? Rabbimiz! Onların mallarını yok et ve kalplerini şiddetle sık! Böylece acıklı azabı görünceye kadar iman etmesinler!”

89. (Allah) dedi ki: “İkinizin duasına icabet edildi. Artık istikamet üzere olun ve bilmeyenlerin yoluna da kesinlikle uymayın!”

90. İsrailoğullarını denizden geçirdik. Firavun ve askerleri de taşkınlık ve düşmanlıkla onları takip ettiler. Nihayet boğulma ona eriştiği zaman dedi ki: “İsrailoğullarının kendisine iman ettiğiinden başka ilah olmadığına iman ettim ve ben de Müslümanlardanım.”

91. “Şimdi mi? Önce isyan etmiştin ve bozgunculardan olmuşsun.”

92. “Senden sonrakilere bir ibret olman için, bugün senin bedenini kurtaracağız.” Muhakkak ki insanlardan çoğu, bizim ayetlerimizden gerçekten habersizlerdir.

93. Andolsun ki biz İsrailoğullarını doğru bir yere yerleştirdik ve onları temiz şeylerden rızıklandırdık. Kendilerine ilim gelinceye kadar ayrılığa düşmediler. Şüphesiz ki Rabbin, hakkında ayrılığa düşmekte oldukları şeyler hususunda, kıyamet günü aralarında hüküm verir.

94. Eğer sana indirdiğimizden şüphe içindeysen, o takdirde senden önce Kitap'ı okuyan kimselere sor! Andolsun ki sana, Rabbinden gerçek geldi. Öyleyse sakın şüpheye düşenlerden olma!

95. Sakın Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan da olma! Yoksa hüsrana uğrayanlardan olursun.

96. Üzerlerine Rabbinin sözü hak olan kimseler iman etmezler.

97. Acıklı azabı görünceye kadar bütün ayetler onlara gelse bile.

98. Yunus kavminin dışında iman edip de imanı kendine yarar sağlamış bir kasaba olsaydı ya! Onlar (Yunus kavmi) iman edince onlardan dünya hayatında rezillik azabını kaldırdık ve belli bir süreye kadar (dünya nimetlerinden) onları yararlandırdık.

99. Rabbin dileseydi, elbette yeryüzündeki kimseler, onların hepsi, topluca iman ederdi. Öyleyse insanları, iman edenler oluncaya kadar, sen mi zorlayacaksın?

100. Allah'ın izniyle olmaksızın, hiç bir nefis için iman etmek mümkün değildir. Akıl etmeyenlerin üzerine de pislik kılar.

101. De ki: “Bakın! Göklerde ve yerde neler var?” (Fakat) ayetler ve uyarılar, inanmayan bir topluma hiçbir fayda sağlamaz.

102. Onlar kendilerinden önce gelip geçmiş olanların (başlarına gelen) günlerin benzerinden başkasını mı gözleyip bekliyorlar? De ki: “Öyleyse bekleyin! Şüphesiz ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim.”

103. Sonra resullerimizi ve iman eden kimseleri işte böyle kurtarıyoruz. İman edenleri kurtarmak üzerimize bir haktır.

104, 105, 106. De ki: “Ey insanlar! Eğer benim dinimden şüphe içindeyseniz, ben sizin, Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettiklerinize kulluk etmem. Fakat sizi vefat ettirecek olan Allah’a kulluk ederim. Ben mü'minlerden olmakla ve “Hanif olarak (*) yüzünü dine çevir ve sakın Allah’a ortak koşanlardan olma! Allah’ın yarattığı astlarından sana faydası olmayan ve sana zarar da veremeyen şeylere yalvarıp dua etme! Eğer yaparsan, muhakkak ki sen, o zaman zalimlerden olursun.” diye emrolundum.

(*) Tevhit ile iman ederek, hakka yönelen bir kimse olarak iman eden kimseye hanif denir. İbrahim aleyhisselam hanif bir Müslümandı. Hanif Allah’ın bir olduğuna iman eden ve O’na ortak koşmayan demektir.

107. Eğer Allah sana bir sıkıntı dokundurursa, O'ndan başka onu giderecek yoktur. Eğer sana bir hayır dilerse, O'nun lütfunu geri çevirecek de yoktur. Onu kullarından dilediğine isabet ettirir. O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

108. De ki: “Ey insanlar! Size Rabbinizden hak gelmiştir. Artık kim doğruya yönelirse, ancak kendi nefsi için yönelir ve kim de sapıtırsa, ancak kendi aleyhine sapıtmış olur. Ben üzerinize bir vekil değilim.”

109. Sana vahyedilene uy ve Allah hükmünü verinceye kadar sabret! O hüküm verenlerin en hayırlısıdır.

HUD SURESİ

Resmi Mushaf: 11 / İnış Sırası: 52 / Mekke'de inmiştir. 123 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Ra bir kitaptır ki ayetleri sağlamlaştırılmış sonra hüküm ve hikmet sahibi olan ve her şeyden haberdar olan (Allah) tarafından ayrıntılı açıklanmıştır.
2. Allah'tan başkasına kulluk etmeyin diye. Şüphesiz ki ben, size O'ndan bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.
3. Ve Rabbinizden bağışlanma dileyin sonra da O'na tevbe edin ki sizi belirli bir süreye kadar güzel nimetlerden yararlandırırsın ve her lütuf sahibine kendi lütfunu versin diye. Eğer yüz çevirirseniz, muhakkak ki ben, sizin üzerinize, büyük bir günün azabından korkarım.
4. Dönüşünüz Allah'adır. O, her şeye gücü yetendir.
5. Dikkat edin! Şüphesiz ki onlar, ondan gizlenmek için göğüslerini bükerekler. Dikkat edin! Onlar elbiselerine bürünürlerken O, gizlediklerini de ve açığa vurduklarını da bilir. Muhakkak ki O göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.
6. Yeryüzünde rızık Allah'a ait olmayan hiçbir canlı yoktur. Onun karar kıldığı yeri ve emanet bırakıldığı yeri bilir. Hepsini apaçık bir Kitap'ın içindedir.
7. O ki hanginizin amel bakımından daha güzel olduğunda sizi denemek için, O'nun arşı henüz su üzerindeyken, gökleri ve yeri altı günde yarattı. Onlara desen ki: "Muhakkak siz öldükten sonra diriltilecek olan kimselersiniz!" İnkâr edenler mutlaka derler ki: "Bu apaçık bir sihirden başka bir şey değildir."
8. Eğer azabı sayılı bir süre için onlardan geciktirsek, mutlaka derler ki: "Onu alıkoyan nedir?" Dikkat edin! Onlara gelecek gün, kendilerinden çevrilecek değildir. Hakkında alay etmekte oldukları şey onları kuşattı.
9. İnsana bizden bir rahmet tattırsak sonra onu geri alsak, muhakkak ki o, elbette ümitsiz bir nankör olur.

10. Kendisine dokunan bir darlıktan sonra ona bir nimet tattırırsak mutlaka der ki: “Kötülükler benden gitti.” Muhakkak ki o, elbette böbürlenene bir şımarık olur.

11. Sabredenler ve salih işler yapanlar hariç. İşte onlara bir bağışlanma ve büyük bir ecir vardır.

12. Onların “Onun üzerine bir hazine indirilseydi veya onunla bir melek gelseydi ya!” demelerinden dolayı belki de sen, sana vahyettiğimiz şeyin bir kısmını terkeceksin ve onunla göğsün daralacak. Ancak sen bir uyarıcısın. Allah ise her şeye vekildir.

13. Yoksa “Onu uydurdu” mu diyorlar? De ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, onun benzeri uydurulmuş on sure getirin ve Allah’ın yarattığı astlarından gücünüzün yettiği kimseleri de çağırın!”

14. Eğer size icabet edemezlerse, o takdirde bilin ki o, Allah’ın ilmiyle indirildi ve O’ndan başka ilah yoktur. Artık siz Müslümanlar olacak mısınız?

15. Kimler dünya hayatını ve süsünü isterse, onlara orada yaptıklarının karşılıklarını eksiksiz veririz. Orada onlara bir noksanlık yapılmaz.

16. İşte onlar ahirette kendileri için ateşten başka bir şey olmayanlardır. Orada (dünyada) ürettikleri boşa gitmiştir ve yapmakta oldukları da geçersizdir.

17. (Dünya hayatını isteyenler mi hayırlıdır) yoksa Rabb’inden (gelen) apaçık bir delil (Kur’an) üzere olan ve O’nun tarafından (gönderilen) bir şahidin (İncil’in) onu desteklediği kimse (*) mi? Üstelik ondan önce bir önder ve bir rahmet olarak Musa’nın Kitabı da varken. İşte onlar, ona (Kur’an’a) iman ederler. Gruplardan da her kim de onu inkâr ederse artık kendisine vadedilen ateştir. O hâlde sakın ondan (Kur’an’dan) şüphede olma! Şüphesiz ki o, Rabb’inden (gelen) gerçektir. Fakat insanların çoğu iman etmezler.

(*) Saff suresi 6. Ayet ve Araf suresi 157. Ayet (Peygamber ve onun izinden yürüyen müminler)

18. Allah’a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir? İşte onlar Rablerine arz edilirler ve şahitler der ki: “İşte bunlar, Rablerine karşı yalan söyleyenlerdir.” Dikkat edin! Allah’ın laneti zalimlerin üzerinedir.

19. Onlar ki Allah'ın yolundan alıkoyarlar ve onda çarpıklık ararlar. Onlar ahireti inkâr edenlerin kendileridir.

20. İşte onlar var ya! Yeryüzünde (Allah'ı) asla aciz bırakacak kimseler olmadılar. Onların Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından velileri de olmadı. Azab onlar için kat kat artırılır. (Çünkü) onlar ne işitmeye güç yetirebiliyorlardı ve ne de görebiliyorlardı.

21. İşte onlar kendilerine zarar verenlerdir ve uydurdukları şeyler de onlardan sapıp kayboldu.

22. Şüphe yok ki onlar, ahirette en çok hüsrana uğrayacakların ta kendileridir.

23. Muhakkak ki iman eden ve hayırlı işler yapan ve Rabblerine gönülden boyun eğen kimseler var ya, işte onlar, cennetin sahibidirler (cennetliklerdir). Onlar orada sürekli kalacaklardır.

24. Bu iki topluluğun örneği, kör ve sağır ile gören ve işiten gibidir. İkisi, örnek olarak eşit olurlar mı? Düşünüp de öğüt almayacak mısınız?

25. Andolsun ki Nuh'u kendi kavmine göndermiştik. "Muhakkak ki ben, sizin için apaçık bir uyarıcıyım."

26. "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin! Muhakkak ki ben acıklı bir günün azabının size olmasından korkuyorum."

27. Kavminin gerçeği örtüp inkâr eden ileri gelenleri dedi ki: "Biz seni, bizim gibi bir beşerden başka bir şey olarak görmüyoruz ve ilk bakışta, bizim en aşağımız olan kimselerin dışında, sana uyanı görmüyoruz. Sizin bize karşı bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Hayır, aksine! Sizin yalancılar olduğunuzu sanıyoruz."

28. (Nuh) dedi ki: "Ey kavmim! Ne dersiniz? Ya ben Rabbinden bir delil üzereysem ve O bana katından bir rahmet vermiş de o size körletilmişse (görünmez kılınmışsa)? Siz onu çirkin karşılayanlar olduğunuz halde, biz sizi ona zorlayacak mıyız?"

29. "Ey kavmim, ona karşılık sizden bir mal istemiyorum. Benim ecrim ancak Allah'a aittir. Ben iman edenleri kovacak değilim. Muhakkak ki onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum."

30. “Ey kavmim! Ben onları kovarsam, Allah’tan beni kim korur? Düşünüp de öğüt almayacak mısınız?”

31. “Ben size: ‘Allah’ın hazineleri benim yanımdadır.’ demiyorum. Gaybı da bilmiyorum. ‘Ben meleğim.’ de demiyorum. Sizin gözlerinizin küçük gördüğü kimseler için de ‘Allah onlara bir hayır vermeyecektir.’ demiyorum. Allah onların içlerinde olanı daha iyi bilir. Muhakkak ki ben, o zaman elbette zalimlerden olurum.”

32. Dediler ki: “Ey Nuh! Doğrusu bizimle mücadele ettin ve mücadelemizi de arttırdın. Eğer doğru söyleyenlerden isen o takdirde bize vaadettiğin şeyi getir!”

33. (Nuh) dedi ki: “Ancak onu, eğer dilerse Allah getirir ve siz aciz bırakacaklar da değilsiniz.”

34. “Allah sizi azgınlığa düşürmeyi dilediyse, size nasihat etmeyi istesem de nasihatim size fayda vermez. O, sizin Rabbinizdir ve O’na döndürüleceksiniz.”

35. Yoksa “Onu uydurdu” mu diyorlar? De ki: “Eğer onu ben uydurduysam, o takdirde suçum bana aittir ve ben suç işlediğiniz şeylerden de uzağım.”

36. Nuh’a vahyedildi ki o: “İman etmiş kimselerin dışında kavminden kimse iman etmeyecek. Artık onların yapmakta oldukları şeylerden dolayı üzülme!”

37. “Bizim görüşümüzle ve vahyimizle gemiyi yap! Zulmedenler hakkında da bana hitap etme! Muhakkak ki onlar boğulacaklardır.”

38. O gemiyi yaparken, her ne zaman kavminden ileri gelenler yanından geçtiyse, kendisiyle alay ettiler. De ki: “Eğer siz bizimle alay ediyorsanız, o takdirde muhakkak ki biz de sizin alay ettiğiniz gibi sizinle alay edeceğiz.”

39. “Artık onu rezil edecek azabın, kendisine geleceği ve kalıcı azabın üzerine ineceği kimseyi ilerde bileceksiniz.”

40. Nihayet emrimiz geldiği ve tandır kaynadığı (sular kaynayıp yeryüzünü kaplamaya başladığı) zaman dedik ki: “Onun içine her iki çiftten (*) yükle ve aleyhine söz geçmiş kimseler hariç aileni ve iman edenleri de!” Zaten çok azından başkası onunla beraber iman etmedi.

(*) Çift ifadesi sayısal bir ifade olmayıp erkek ve dişi eşler demektir.

41. Dedi ki: “Haydi ona binin! Onun akıp gitmesi ve onun durması Allah’ın adıyladır. Şüphesiz ki Rabbim çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

42. O (gemi) onlarla dağlar gibi dalgaların içinde akıp giderken, Nuh oğluna seslendi ve o bir kenardaydı. “Ey oğulcağım! Bizimle birlikte sen de bin ve kâfirlerle beraber olma!”

43. O dedi ki: “Bir dağa sığınacağım. O beni sudan korur.” (Nuh) dedi ki: “Bugün rahmet ettiklerinin dışında Allah’ın emrinden korunacak yoktur.” Aralarına bir dalga girdi. Böylece o da boğulanlardan oldu.

44. Ve denildi ki: “Ey yer, yut suyunu ve ey gök, sen de kes!” Su çekildi ve iş yerine getirildi ve (gemi) Cudi’nin üzerine yerleşti ve denildi ki: “Zalimler topluluğu (Allah’ın rahmetinden) uzak olsun!”

45. Nuh Rabbine seslendi ve dedi ki: “Rabbim! Muhakkak ki oğlum benim ailemdendir ve şüphesiz ki senin vaadin haktır ve sen hükmedenlerin hükmedenisin.”

46. (Allah) dedi ki: “Ey Nuh! Muhakkak ki o, senin ailenden değildir. Şüphesiz o, hayırsız iş yapan birisiydi. Artık hakkında bilgi sahibi olmadığım şeyi de bana sorma! Şüphesiz ki ben, cahillerden olmamanı sana öğütüyorum.”

47. O da dedi ki: “Rabbim! Muhakkak ki ben, hakkında bilgi sahibi olmadığım şeyi sana sormamdan sana sığınırım. Eğer sen beni bağışlamazsan ve bana rahmet etmezsen, hüsrana uğrayanlardan olurum.”

48. Denildi ki: “Ey Nuh! Bizden sana ve seninle birlikte olanlardan (türeyecek) ümmetlere bir selam ve bereketlerle in! Ancak öyle ümmetler de olacak ki onları da bir süre yararlandıracğıız. Sonra onlara bizden acıklı bir azap dokunacaktır.”

49. İşte bunlar gaybın haberlerindendir. Sana onu vahyedyoruz. Bundan önce sen ve senin kavmin, onu bilmiyordun. Öyleyse sabret! Muhakkak ki sonuç, Allah’a karşı gelmekten sakınanlarındır.

50. Ad kavmine de kardeşleri Hud'u (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Sizin için O'ndan başka ilah yoktur. Siz iftiracılardan başkası değilsiniz."

51. "Ey kavmim! Sizden ona karşı bir ücret istemiyorum. Benim ecrim ancak beni yoktan yaratana aittir. Akıl etmeyecek misiniz?"

52. "Ey kavmim! Rabbinizden bağışlanma dileyin sonra O'na tevbe edin ki, üzerinize göğü, bol yağmur olarak göndersin ve kuvvetinize kuvvet katarak sizi çoğaltsın! Suçlular olarak yüz çevirmeyin!"

53. Dediler ki: "Ey Hud! Sen bize bir delil getirmedi. Biz senin sözünden dolayı ilahlarımızı bırakacaklar değiliz ve biz sana inanacaklar da değiliz."

54. "İlahlarımızdan bazısı sana kötülükle yönelmiş (seni fena çarpmış) demekten başka bir şey söylemiyoruz." O da dedi ki: "Muhakkak ki ben Allah'ı şahit tutuyorum ve siz de şahid olun ki ben uzağım, sizin ortak koştuklarınızdan,"

55. "O'nun yarattığı astlarından. Haydi, hep birlikte bana tuzak kurun sonra bana hiç mühlet vermeyin!"

56. "Muhakkak ki ben, benim de Rabbim ve sizin de Rabbiniz olan Allah'a güvendim. O'nun, perçeminden tutmuş olmadığı hiç bir canlı yoktur. Benim Rabbim doğru yol üzeredir."

57. "Eğer yüz çevirirseniz, artık benimle gönderileni size tebliğ ettim. Rabbim sizden başka bir topluluğu (isterse) yerinize getirir ve siz O'na hiç bir şeyle zarar veremezsiniz. Muhakkak ki Rabbim, her şeyi koruyup gözetendir."

58. Emrimiz gelince, Hud'u ve beraberindeki iman edenleri bizden bir rahmetle kurtardık. Onları çok katı bir azaptan kurtardık.

59. İşte bu Ad (halkı), Rabblarının ayetlerini inkâr ettiler ve resullerine karşı geldiler ve her inatçı zorbanın emrine uydular.

60. Onlar bu dünyada ve kıyamet gününde bir lanete tabi kılındılar. Dikkat edin! Muhakkak ki Ad (halkı) Rabblarını inkâr ettiler. Dikkat edin! Hud'un kavmi Ad (Allah'ın rahmetinden) uzak olsun!

61. Semud halkına da kardeşleri Salih'i (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Sizin için O'ndan başka ilah yoktur. O ki

sizi bu yerden inşa etti ve size onda ömür sürdürdü/sizden yeryüzünü imar etmenizi istedi. Şu halde O'ndan bağışlanma dileyin sonra O'na yönelip tevbe edin! Muhakkak ki Rabbim yakındır, (dualara) icabet edendir.”

62. Onlar da dediler ki: “Ey Salih! Doğrusu sen, bundan önce içimizde ümit beslenen birisiydin. Babalarımızın taptıklarına tapmamızdan bizi men mi ediyorsun? Muhakkak ki biz, senin bizi kendisine çağırdığın şeyden, elbette kuşkulandıran bir şüphe içindeyiz.”

63. (Salih) Dedi ki: “Ey kavmim! Ne dersiniz? Ya ben Rabbimden bir delil üzereysen ve O bana katından bir rahmet vermişse, böyleyken O'na isyan edersem, Allah'tan beni kim korur? Zarara sokmaktan başka bana katkınız olmaz.”

64. “Ey kavmim! Bu, sizin için bir mucize olarak, Allah'ın dışı devesidir. Onu bırakın da Allah'ın toprağında otlasın ve ona kötülükle dokunmayın! Yoksa sizi yakın bir azap yakalar.”

65. Fakat onu kestiler. Bunun üzerine (Salih) dedi ki: “Yurdunuzda üç gün (daha) menfaatlenin! İşte bu, yalanlanmayacak bir vaaddir.”

66. Nihayet emrimiz gelince Salih'i ve beraberindeki iman edenleri bir rahmetle, bizden ve o günün rezilliğinden kurtardık. Muhakkak ki senin Rabbin mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

67. Zulmedenleri de korkunç bir ses aldı. Böylece diz üstü çökmüşler olarak yurtlarında sabahladılar.

68. Sanki orada hiç var olmamışlardı. Dikkat edin! Muhakkak ki Semud (halkı) Rablerini inkâr ettiler. Dikkat edin! Semud (Allah'ın rahmetinden) uzak olsun!

69. Andolsun ki resullerimiz İbrahim'e müjde getirdi. Onlar “Selam” dediler. O da “Selam” dedi. Akabinde kızartılmış bir buzağı getirmesi gecikmedi.

70. Ellerin onlara varmadığını görünce onları yadırgadı ve onlardan dolayı içine bir korku düştü. Onlar dediler ki: “Korkma! Muhakkak ki biz, Lut kavmine gönderildik.”

71. Karısı ayaktaiken güldü (*). Biz de onu, İshak'la ve İshak'ın ardından Yakub'la müjdeledik.

(*) İbrahim'in gülen karısı Sâre'dir. Buradaki gülmesi gelen bu misafirlerden emin olduğunu anlamasındandır. Tedirgin bir halde bir kenarda ayakta beklerken, konuşmayı duyunca, korkulacak bir şey olmadığını anlayıp sevinmesindendir.

Zaten sonra da ona, İshak adında bir çocuk dünyaya getireceği ve İshak'ın ardından, Yakup isminde bir de torun sahibi olacağı müjdelendir. Bu haberler onu pek memnun eder ve şaşırmasına rağmen sevincinden ve hayretinden yine de güler. Elbetteki Allah'ın her şeye gücü yeter. O bir şeyi dilerse sadece ona "ol!" der, o da olur.

72. Dedi ki: "Vay halime! Ben kocamış bir kadın ve bu kocam da bir ihtiyar olduğu halde doğuracak mıyım? Muhakkak ki bu gerçekten şaşırtıcı bir şey!"

73. Dediler ki: "Allah'ın işinden dolayı şaşıyor musun? Allah'ın rahmeti ve O'nun bereketleri sizin üzerinizdir, (ey) ev halkı! Şüphesiz ki O, övülmeye layıktır, iyiliği bol, cömert ve şerefli dir."

74. İbrahim'den korku gidince ve kendisine müjde gelince, Lut kavmi hakkında bizimle mücadeleye başladı.

75. Muhakkak İbrahim yumuşak huylu, çok içli, Allah'a kendisini adanmış bir kimseydi.

76. "Ey İbrahim! Bundan uzak dur! Şüphesiz ki Rabbinin emri gelmiştir. Muhakkak ki onlara, geri çevrilemez bir azap gelmektedir."

77. Resullerimiz Lut'a geldiği zaman, onların yüzünden kötüleşti ve onlardan dolayı içi daraldı (sıkıntı bastı) ve dedi ki: "Bu çetin bir gündür."

78. Önceden kötülükler işlemekte olan kavmi, ona doğru aceleyle koşarak ona geldi. (Lut) dedi ki: "Ey kavmim! İşte şunlar kızlarımdır. Onlar sizin için daha temizdir. Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve misafirlerim içinde beni rezil etmeyin! Sizden aklı başında bir adam yok mu?"

79. Onlar dediler ki: "Andolsun! Sen de çok iyi bilmektesin ki kızlarında bize bir hak yoktur (onlarla bir ilgimiz yoktur). Şüphesiz ki sen, bizim istediğimiz şeyi elbette biliyorsun."

80. (Lut) dedi ki: "Keşke size karşı bir gücüm olsaydı veya sağlam bir dayanağa sığınabilseydim."

81. (Melekler) dediler ki: “Ey Lut! Muhakkak ki biz, Rabbinin resulleriyiz. Onlar sana ulaşamayacaklar. Artık gecenin bir vaktinde ailenle yürü ve hanımın hariç, sizden hiç kimse sağa sola bakıp geri kalmasin! Muhakkak ki ona isabet edecek olan, onlara isabet eden şeydir. Şüphesiz ki onlara vaadedilen zaman sabahdır. Sabah vakti de pek yakın değil mi?”

82, 83. Emrimiz geldiği zaman, üstünü altına getirdik ve üzerine taşlar yağdırdık, pişirilmiş çamurdan, birbirini izleyen, Rabbinin katında işaretlenmiş ve bunlar, zalimlerden hiç uzak değildir.

84. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik). Dedi ki: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin! Sizin için O’ndan başka ilah yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın! Muhakkak ki ben, sizi bir bolluk içinde görüyorum. Muhakkak ki ben, çepeçevre kuşatıcı bir günün azabının da size olmasından korkuyorum.”

85. “Ey kavmim! Ölçüyü tartıyı adaletle tam yerine getirin ve insanların eşyalarını eksik vermeyin! Yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın!”

86. “Eğer iman edenlerseniz, Allah'ın bıraktıkları sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin üzerinize gerçekten bir koruyucu değilim.”

87. Onlar dediler ki: “Ey Şuayb! Babalarımızın kulluk ettiklerini veya mallarımız hakkında istediğimiz şeyi yapmayı terk etmemizi sana salâtın mı emrediyor? Muhakkak ki sen, elbette yumuşak huylu ve akli başında birisin.”

88. Dedi ki: “Ey kavmim! Ne dersiniz? Ya ben Rabbinden bir delil üzereysem ve O beni kendinden güzel bir rızıkla rızıklandırmışsa? Kendisinden sizi menettiğim şeylere karşı, size muhalefet etmek istemiyorum. Gücümün yettiği şeyleri düzeltmekten başka bir şey istemiyorum. Benim başarıım ancak Allah iledir. Ben yalnız O'na güvendim ve O'na gönülden yöneliyorum.

89. “Ey kavmim! Bana karşı gelmeniz, sizi musibete uğratmasın ki Nuh kavmine veya Hud kavmine veya Salih kavmine isabet edenlerin benzeri size de isabet edebilir. Lut kavmi sizden pek uzak değildir!”

90. “Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O’na yönelip tevbe edin! Şüphesiz ki Rabbim çok merhametlidir, çok sevendir.”

91. Dediler ki: “Ey Şuayb! Biz senin söylediklerinden çoğunu derinlemesine kavrayamıyoruz ve muhakkak ki biz seni içimizde, elbette zayıf güçsüz görüyoruz. Eğer yakın çevren olmasaydı, seni mutlaka taşlardık. Bize karşı üstün değilsin.”

92. (Şuayb) dedi ki: “Ey kavmim! Size göre yakın çevrem, Allah’tan daha mı üstündür? Sırt dönerek O’nu (Allah’ı), arkanıza atılmış bir şey mi edindiniz? Şüphesiz ki Rabbim yaptıklarımızı çepeçevre kuşatandır.”

93. “Ey kavmim! İmkânınız üzere yapın! Muhakkak ki ben de yapan biriyim. Onu rezil edecek azabın kendisine geleceği kimseyi ve yalancı olan kimseyi ilerde bileceksiniz. Gözetleyin! Şüphesiz ki ben de sizinle birlikte gözetlemekteyim.”

94. Emrimiz gelince Şuayb’ı ve beraberindeki iman edenleri bir rahmetle bizden kurtardık. Zulmedenleri de korkunç bir ses aldı. Böylece diz üstü çökmüşler olarak yurtlarında sabahladılar.

95. Sanki orada hiç var olmamışlardı. Dikkat edin! Semud’un uzaklaştığı gibi Medyen de (Allah’ın rahmetinden) uzak olsun!

96. Andolsun ki biz, Musa’yı da ayetlerimizle ve apaçık bir yetkiyle göndermiştik.

97. Firavun’a ve onun ileri gelenlerine. Fakat onlar Firavun’un emrine uydular. Firavun’un emri kesinlikle doğruya yöneltici değildi.

98. Kıyamet günü kavmine öncülük edecektir. Böylece onları ateşe götürmüştür. (*) Varılan bu yer, ne kötü bir varış yeri!

(*) Ayette geçen “evrade” fiili suya gitmek, suya götürmek anlamında olup mâzi siygası ile zikredilmesi, gerçekliğini abartmak içindir. Ateş de su yerine konulmuş, böylece bir benzeşme yapılarak, ince bir anlatımla suya götürmek fiili ateşe götürmek şeklinde kullanılmıştır.

99. Onlar burada (Dünya’da) ve kıyamet gününde bir lanete tabi kılındılar. Verilen bu destek ne kötü bir destektir!

100. İşte bu, kendisini sana anlattığımız o şehirlerin haberlerindendir. Onlardan ayakta olan da var ve tamamen silinmiş olan da.

101. Biz onlara zulmetmedik ama onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin emri gelince, onların Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından tapmakta oldukları ilahları kendilerinden bir şeyi gidermedi. Kayıpları artırmaktan başka onlara katkıları olmadı.

102. İşte böyledir, zulmeden şehirleri yakaladığı zaman, Rabbinin yakalaması! Şüphesiz ki O'nun yakalaması pek acıdır, pek şiddetlidir.

103. Şüphesiz bunda, ahiret azabından korkan kimse için elbette ibret vardır. İşte o, kendisi için insanların toplandığı bir gündür. İşte o, şahit olunan bir gündür.

104. Biz onu, sayılı bir sürenin dışında ertelemeyiz.

105. O gün (hesap günü) gelince, O'nun izniyle olmaksızın, hiç bir canlı konuşamaz. Artık onlardan kimi mutsuzdur ve kimi de mutludur.

106. Mutsuzlara gelince artık onlar ateştedir. Onlar için orada zefir ve şehik (*) vardır.

(*) Zefir demek sıkıntılı ve acı dolu soluk alıp vermeler demektir. Şehik ise solurken iç geçirip hıçkırmalar anlamına gelir.

107. Rabbinin dilediği hariç, gökler ve yer durdukça (*) orada sürekli kalacaklardır. Şüphesiz ki senin Rabbin, her dilediğini yapandır.

(*) Sayılı sürenin yani Dünya hayatının sona ermesiyle gelecek olan kıyamet gününden ve bunu takip edecek olan ahiret hallerinden bahsedildiği için, buradaki gökler ve yerden maksat dünyanın değil, ahiretin gökleri ve yeridir. Çünkü İbrahim, 48'de, "O gün yer başka bir yer ile gökler de (başka göklerle) değiştirilir." buyurulmuştur.

108. Mutlu olanlara gelince, artık onlar cennettedir. Rabbinin dilediği hariç, (*) gökler ve yer durdukça orada sürekli kalacaklardır. Bu, kesintisiz bir lütuftur.

(*) 107 ve 108. Ayetlerde geçen istisna hali, değişik şekillerde yorumlanmıştır. Öncelikle belirtelim ki cennet ve cehennem hayatının ebedi olması sabittir. O halde bu istisnadan murat edilen nedir? İki görüş hâkimdir. Birincisi cennetlik ve cehennemlikler bakımından ele alınmış olan görüştür ve diğeri ise müddete yöneliktir.

Birinci görüşe göre cennetliklerin daha üstün mükâfatlara yükseltilmeleridir. Cennet ehli, zaman zaman (rû'yet-i cemâle ve) arş-ı a'lâya ve ancak Allah'ın bilebileceği yüksek menzillere çıkarlar da (o tecellîlerle kendinden geçenler için artık cennet ve içindeki ni'metler bile fark edilmez olur ve) bu bahtiyârlar, cennet'ten daha yüksek bir iltifâta mazhariyetle, bu istisnâyı teşkîl ederler. (Râzî, c. 9/18, 69) Cehennemlikler için ise şöyle söylenmiştir. Başlangıçta cehenneme giren herkes orada ebedî kalmayacaktır, günahkâr müminler bir müddet cehennemde kaldıktan sonra cennete girecekler ve saadete ereceklerdir. İkinci görüşe göre ise bu istisna kişilere yönelik değil, ahiret hayatının müddetine aittir. Bu zayıf bir görüştür. Çünkü ebedi hayatın değişkenliği onun devamlılığını zedeler. Bundan kasıt devamlılığın sebebine atıf olsa gerektir. Tüm olması lazım olanların vacipliği Allahu Teâla'ya bağlıdır. Buradaki istisna yaratıcı ile yaratılan arasındaki farkı ortaya koymak ve Allah'ın zatına ait olan ebediliğin, O'ndan başka hiçbir şeye verilmemesi O'nun ebediliği gibi bir ebediyyetin asla düşünülmemesi veya hayal dahi edilmemesi içindir. Ahiret hayatı ebedidir ancak ebediliğini Allahu Teâla'dan alır. Varlığı kendisinden değildir. Yani O izin verdiği için ebedidir.

109. Şunların taptıkları şeylerden şüphe içinde olma! Onlar ancak, daha önce babalarının taptıkları gibi tapıyorlar. Şüphesiz ki biz, onların nasiplerini eksiksiz tastamam ödeyeceğiz.

110. Andolsun ki Musa'ya da Kitab'ı vermiştik de onun hakkında ayrılığa düşülmüştü. Eğer Rabbinden önceden geçmiş bir söz olmasaydı, onların arasında, elbette hüküm verilmişti. Muhakkak ki onlar, onun (Kuran'ın) hakkında da kuşku veren bir şüphe içindedir.

111. Şüphesiz ki senin Rabbin, onların tümünün yaptıklarını elbette henüz tastamam ödemedi. Muhakkak ki O, yaptıkları şeylerden haberdardır.

112. Öyleyse sen ve seninle birlikte tevbe edenler, emrolunduğun gibi istikamet üzere olun ve aşırı gitmeyin! Muhakkak ki O, yaptıklarınızı görür.

113. Zulmeden kimselere meyletmeyin! Yoksa size ateş dokunur. Sizin için Allah'ın yarattığı astlarından veliler yoktur. Sonra yardım da edilmezsiniz.

114. Gündüzün iki tarafında ve gecenin (gündüze) yakın vakitlerinde salatı (namazı) ikâme et! (*) Şüphesiz iyilikler, kötülükleri giderir. İşte bu, düşünüp öğüt alanlar için bir öğüttür.

(*) Gecenin iki tarafı ifadesi ile sabah ve akşam namazı, gecenin gündüze yakın vakitlerinde ifadesi ile de yatsı namazı kastedilmektedir.

115. Sabret! Şüphesiz ki Allah iyilik yapanların ecirlerini zayi etmez.

116. Sizden önceki nesillerden fazilet sahipleri yeryüzünde bozgunculuk yapmaktan alikoysalardı ya! Ancak onlardan kendilerini kurtardığımız çok azı (bunu yaptı). Zulmedenler ise içinde şımartıldıkları şeye tabî oldular ve suçlu kimseler oldular.

117. Senin Rabbin, halkı ıslah ediciler olduğu halde o beldeleri zulüm ile helak edecek değildi.

118. Rabbin dileseydi elbette insanları tek bir ümmet kılardı. Onlarsa ayrılığa düşenler olmaya devam ediyorlar.

119. Rabbinin rahmet ettikleri hariç. Zaten bunun için onları yarattı. Rabbinin yazgısı tamam oldu. “Andolsun ki cehennemi, tamamen cinlerden ve insanlardan mutlaka dolduracağım.”

120. Resullerin haberlerinden, kendisiyle senin kalbine sebat vereceğimiz şeylerin hepsini sana anlatıyoruz. Bunda sana hak ve mü'minlere de bir öğüt ve bir hatırlatma geldi.

121. İman etmeyen kimselere de ki: “İmkânınız üzere yapın! Muhakkak ki biz de yapanlarız.”

122. “Gözetleyin! Muhakkak ki biz de gözetleyenleriz.”

123. Göklerin ve yerin gaybı Allah’a aittir. Bütün işler O’na döndürülür. Öyleyse O’na kulluk et ve O’na güvenip dayan! Rabbin, yaptıklarınızdan habersiz değildir.

YUSUF SURESİ

Resmi Mushaf: 12 / İnış Sırası: 53 / Mekke'de inmiştir. 111 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Ra. Bunlar apaçık Kitab'ın ayetleridir.
2. Muhakkak ki biz onu, apaçık bir Kur'an olarak indirdik. Umulur ki siz, akıl edersiniz. (*) Arabiyyun Arapça lisanı değil fasih açık söz demektir.
3. Biz, bu Kur'an'ı sana vahyetmekle, kıssaların en güzelini sana anlatıyoruz. Oysaki ondan önce elbette haberi olmayanlardandın.
4. Hani Yusuf babasına demişti ki: “Ey babacığım! Muhakkak ki ben (rüyada) onbir gök cismi/gezegen ve güneşi ve ayı gördüm. Bunları benim için secde edenler olarak gördüm.”
5. (Babası) “Ey oğulcağızım! Rüyanı kardeşlerine anlatma sonra sana bir tuzak kurarlar. Şüphesiz ki şeytan insan için apaçık bir düşmandır.” dedi.
6. “Böylece Rabbin seni seçecek ve sana (rüyada görülen) hadislerin (*) yorumunu öğretecek. Önceden iki atan İbrahim ve İshak'a tamamladığı gibi sana ve Yakub ailesine de nimetini tamamlayacak. Şüphesiz ki Rabbin hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

(*) “Eski” anlamındaki kadîmin zıddı olan hadis kelimesi (çoğulu ehadis) tahdîs masdarından isim olup “haber” manasına gelir. İnsana uyanırken veya uykuda duyurulmak yahut vahyedilmek suretiyle iletilen her söze, anlatılan kıssaya ve yapılan konuşmaya da hadis denmektedir. Buradan mana olan hadis kelimesi, rüyalarda görülen yaratılmış, hadis olan görümlerdir ki “tevilil ehadis” de böylece rüya tabiri demek olur. Ayrıca “hadise” den mana olup “ehadis” çoğulu olur ki “olay” “olaylar” anlamına da gelir.

Bunlara ilave olarak kelâm ve felsefe alanında, varlık anlatımlarında da geçer. Hadis sonradan yaratılmış anlamında kullanılır. Hadis, Allah'ın dışında varolan her şeydir. Sonradan olan, yoktan varlığa çıkarılan demek olan hadis (çoğulu ehadis) önceden yokken sonradan var edilmiş varlıklara denir.

7. Andolsun ki Yusuf ve kardeşlerinde soranlar için ibretler vardır.

8. Hani (Kardeşleri) demişlerdi ki: “Elbette Yusuf ve onun kardeşi babamıza bizden daha sevgilidir. Oysa biz güçlü bir topluluk olduğumuz halde şüphesiz ki babamız, elbette apaçık bir sapkınlık (yanılgı) içindedir.”

9. “Yusufu öldürün veya bir yere bırakın! Babanızın yüzü (ilgisi) yalnızca size yönelir ve ondan sonra salih bir kavim olursunuz.”

10. Onlardan bir sözcü dedi ki: “Yusufu öldürmeyin! Eğer bir şey yapacaksanız, onu kuyunun dibine atın! Kervanlardan bazısı kendisini bulup alsın!”

11. (Babalarına gidip) dediler ki: “Ey babamız! Sana ne oldu da, Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun? Oysa muhakkak ki biz, onun için gerçekten iyilik isteyenleriz.”

12. “Yarın onu bizimle gönder! Gezsin ve oynasın! Muhakkak ki biz, onu gerçekten koruyanlarız.”

13. Dedi ki: “Muhakkak ki onu götürmeniz gerçekten beni üzer ve siz ondan habersizken, onu kurdun yemesinden korkarım.”

14. Onlar dediler ki: “Biz güçlü bir topluluk olduğumuz halde, onu kurt yerse, şüphesiz ki biz o zaman, gerçekten hüsrana uğrayanlarız.”

15. Böylece onu götördükleri zaman, onu kuyunun dibine atacakları konusunda toplandılar. Biz de ona vahyettik ki: “Onların bu işini, onlar farkında değillerken, kendilerine mutlaka haber vereceksin.”

16. Akşamleyin ağlayarak babalarına geldiler.

17. Dediler ki: “Ey babamız! Muhakkak ki biz yarış yapmaya gittik. Yusufu da eşyalarımızın yanında bıraktık. Bu sırada kurt onu yedi. Biz doğru söyleyenler olsak bile, sen bize inanacak değilsin.”

18. Gömleğinin üzerinde yalan bir kan da getirdiler. (Babaları) dedi ki: “Hayır, aksine! Nefisleriniz sizi aldatıp bir işe sürükledi. Artık (bana düşen) güzel bir sabır! Allah, anlattığınız şeylere karşı, yardım istenecek olandır.”

19. Bir kervan geldi. Sucularını gönderdiler. O da (kuyuya) kovasını sarkıttı. Dedi ki: “Müjde! Bu bir oğlandır.” Onu bir ticaret malı olarak sakladılar. Allah onların yaptıklarını bilendir.

20. Onu basit bir fiyatla, birkaç dirheme sattılar. Onlar, onun hakkında isteksiz kimselerdendi.

21. Mısır’dan onu satın alan kişi hanımına dedi ki: “Onun yerine değer ver / ona iyi bak! Umulur ki bize faydası olur veya onu çocuk ediniriz.” İşte böylece Yusuf’a o yerde güç ve makam verdik. Kendisine rüyaların yorumunu öğretmek için. Allah, işinde galiptir. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

22. O erginlik çağına erişince kendisine hüküm ve ilim verdik. İşte iyilik yapanlara böyle karşılığını veririz.

23. Evinde bulunduğu kadın ondan murat almak (onu ayartarak cinsi münasebette bulunmak) istedi. (*) Kapıları sımsıkı kapattı. Dedi ki: “Haydi gel! Senin için hazırlandım.” (**) (Yusuf) dedi ki: “Allah’a sığınırım. Muhakkak ki o (kocanız) benim efendimdir. Yerimi güzel tuttu/bana güzel baktı. Şüphesiz ki zalimler kurtuluşa ermez.”

(*) “Murâvede”, kur yaparak, cilveyle bir şeyi istemektir. Erkeğin kadınla cinsel ilişki isteği “râvedehâ an nefsiha”; kadının erkekle cinsel ilişki isteği ise “râvedethu an nefsihi” tabirleri ile ifade edilir. Aldatarak istemek ve kandırmakla murada ermek maksatlıdır.

(**) “Heyte leke” ifadesi “teheyte’tu leke” ifadesinin kısaltılmışı olup “senin için hazırlandım” demektir.

24. Andolsun ki o (kadın) ona meyletmişti. Eğer Rabbinin burhanını görmeseydi, o da ona (kadına) meyletmişti. İşte kötülüğü ve fuhşu ondan çevirip uzaklaştırmamız için böyle (yaptık). Muhakkak ki o, ihlâsa erdirilmiş kullarımızdandır.

25. İki de kapıya doğru koşuştular. Kadın onun gömleğini arkadan yırttı. Tam kapının yanında ikisi, onun (kadının) efendisiyle karşılaştılar. (Kadın) dedi ki: “Ailene kötülük isteyen kimsenin karşılığı, hapsedilmekten veya acı bir azaptan başka bir şey değildir.”

26. (Yusuf) dedi ki: “Asıl o benden murat almak (beni ayartarak cinsi münasebette bulunmak) istedi.” Kadının yakınlarından bir şahit de şahitlik etti ki: “Eğer onun (Yusuf’un) gömleği önden yırtılsaydı, o takdirde kadın doğru söylemiş ve o da yalancılardan olmuş olurdu.”

27. “Eğer onun (Yusuf’un) gömleği arkadan yırtılsaydı, o takdirde kadın yalan söylemiş ve o da doğrulardan olmuş olurdu.”

28. (Kadının kocası) onun (Yusuf’un) gömleğini gördü. Arkadan yırtılmıştı. (Kadının kocası) dedi ki: “Şüphesiz ki o, siz kadınların tuzağıdır. Gerçekten siz kadınların tuzağı büyüktür.”

29. “Yusuf, sen bundan yüz çevir! (Ey kadın!) Sen de günahın için bağışlanma dile! Muhakkak ki sen, hata yapanlardan oldun.”

30. Şehirde birtakım kadınlar dedi ki: “Azizin karısı, kendi uşağından murat almak (onu ayartarak cinsi münasebette bulunmak) istemiş. Sevgi onun bağırını yakmış. Doğrusu biz onu, gerçekten apaçık bir sapkınlık içinde görüyoruz.”

31. Kadın onların hilelerini duyunca, kendilerine haber gönderdi. Onlar için yaslanarak yiyebilecekleri bir sofrayı hazırladı ve onlardan her birine bir bıçak verdi. (Yusuf’a) dedi ki: “Onların karşısına çık!” Onu gördükleri zaman onu (gözlerinde) büyüttüler ve ellerini doğradılar ve dediler ki: “Haşa! Allah için bu bir beşer olamaz. Bu, şerefli üstün bir melekten başkası değildir.”

32. Kadın dedi ki: “İşte hakkında beni kınadığınız kişi budur. Andolsun ki ben onun nefsinden murat almak (onu ayartarak cinsi münasebette bulunmak) istedim ancak o iffetlilik gösterip sakındı. Gerçekten eğer kendisine emrettiğimi yapmazsa, mutlaka zindana atılacak ve mutlaka küçük düşürülenlerden olacak.”

33. (Yusuf) dedi ki: “Rabbim! Zindan benim için, onların kendisine çağırdıkları şeyden daha sevimlidir. Eğer onların hilelerini benden çevirip uzaklaştırmazsan onlara meylederim ve cahillerden olurum.”

34. Rabb'i onun duasına icabet etti ve onların (kadınların) tuzaklarını ondan çevirip uzaklaştırdı. Şüphesiz ki O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

35. Sonra açık delilleri görmelerinden sonra bir süreye kadar, onlar için kesinlikle onu zindana atmaları (görüşü) ortaya çıktı.

36. Onunla birlikte zindana iki genç girdi. İkisinden biri “Muhakkak ki ben, kendimi şarap sıkarken görüyorum.” dedi. Diğeri de dedi ki:

“Muhakkak ki ben, kendimi başımın üstünde bir ekmek taşıırken görüyorum ki kuşlar ondan yiyor. Bize onun yorumunu haber ver! Doğrusu biz seni, güzel davrananlardan görüyoruz.”

37. (Yusuf) dedi ki: “Rızıklanacağınız bir yemek ikinize gelmez ki illâ ben onun (iki adamın rüyasının tabirini veya zindanda verilen yemeğin çeşidini) yorumunu, ikinize gelmesinden önce ikinize haber veririm. İşte bu, Rabbimin bana öğrettiği şeylerdendir. Muhakkak ki ben, Allah’a iman etmeyen bir kavmin dinini terk ettim. Onlar ahireti inkâr edenlerin ta kendileridir.”

38. “Atalarım İbrahim’in ve İshak’ın ve Yakub’un dinine tabi oldum. Allah’a herhangi bir şeyi ortak koşmamız bizim için olmaz. İşte bu bize ve insanlara Allah’ın lütfundandır. Fakat insanların çoğu şükretmezler.”

39. “Ey zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı Rabler mi hayırlıdır yoksa çok üstün, ebedi hâkimiyet sahibi, bir tek olan Allah mı?”

40. “O’nun Allah’ın yarattığı astlarından olan, babalarınızın ve sizin isimlendirdiğiniz isimlerden başka bir şeye kulluk yapmıyorsunuz. Allah onlar hakkında bir delil indirmedir. Hüküm ancak Allah’a aittir. O kendisinden başkasına kulluk etmemenizi emretti. İşte dosdoğru sağlam din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.”

41. “Ey zindan arkadaşlarım! İkinizden birine gelince, artık o efendisine şarap sunacak ve diğerine gelince de o asılacak sonra kuşlar başından yiyecek. Hakkında fetva istediğiniz iş hükmedilmiştir.”

42. O ikisinden kurtulacağını sandığı kimseye dedi ki: “Efendinin yanında beni zikret!” Fakat şeytan, efendisine zikretmeyi ona unutturdu. Böylece (Yusuf) birkaç yıl zindanda kaldı.

43. (Bir gün) Hükümdar dedi ki: “Muhakkak ki ben, (rüyamda) yedi semiz inek görüyorum ki onları yedi zayıf (inek) yiyor. Bir de yedi yeşil başak ve diğer (bir o kadarı da) kuru. Ey ileri gelenler! Eğer rüya için tabir ediyorsanız, benim rüyam hakkında bana fetva verin!”

44. Dediler ki: “(Bunlar) Karmakarışık düşlerdir. Biz böyle düşlerin yorumunu bilenler değiliz.”

45. O ikisinden kurtulanı uzun süre sonra hatırlayarak dedi ki: “Ben size onun yorumunu haber veririm, hemen beni gönderin!”

46. “Yusuf, ey çok doğru sözlü kişi! Bize yedi zayıfın yediği yedi semiz inek ve yedi yeşil başak ve diğer bir o kadarı da kuru (başak) hakkında fetva ver! Umarım ki insanlara dönerim ve belki onlar da (senin değerini) bilirler.”

47. Dedi ki: “Âdet olduğu üzere yedi yıl ekin ekersiniz. Böylece her ne hasat ettiyseniz, yiyeceğinizden az bir miktarı hariç onu başağında bırakın!”

48. “Sonra bunun ardından şiddetli yedi (yıl) gelir. (Bu yıllar) sakladıklarınızdan az bir miktarı hariç onlar (o yıllar) için önceden takdim ettiğiniz şeyleri yerler.”

49. “Sonra bunun ardından bir yıl gelir ki onda insanlar yağmura kavuşturulup yardım edilir ve onda sıkıp sağlarlar.”

50. Hükümdar dedi ki: “Onu bana getirin!” Böylece Resul ona geldiği zaman dedi ki: “Efendine dön de ona sor! Ellerini kesen kadınların hali neydi? Doğrusu Rabbim onların hilesini çok iyi bilendir.”

51. (Hükümdar kadınlara) dedi ki: “Nefsinden Yusufu murat ettiğiniz zaman meseleniz neydi?” Onlar da dediler ki: “Hâşâ! Allah için biz onun aleyhine hiç bir kötülük bilmedik.” Azizin karısı dedi ki: “Şimdi gerçek ortaya çıktı. Ben nefsinden onu murat ettim. Muhakkak ki o, gerçekten doğru söyleyenlerdendir.”

52. (Yusuf dedi ki) “İşte bu, onun (aziz'in) yokluğunda, benim ona asla hainlik etmediğimi ve Allah'ın hainlerin hilesini başarıya erdirmeyeceğini bilmesi içindir.”

53. “Ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Muhakkak ki nefis, Rabbimin merhamet ettikleri hariç, kötülüğü şiddetle emredendir. Şüphesiz ki Rabbim çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

54. Hükümdar dedi ki: “Onu bana getirin! Kendim için onu (danışman) tahsis edeyim.” Onunla konuşunca dedi ki: “Muhakkak ki sen bugün, elbette yanımızda yüksek bir mevkisi olan, güvenilir birisin.”

55. (Yusuf) dedi ki: “Beni bu yerin (bu ülkenin) hazineleri üzerinde (bir idareci) kıl! Doğrusu ben, koruyup gözetenim, bilenim.”

56. İşte böylece Yusuf'a bu yerde (bu ülkede) yerleştirdik. Ondan dilediği yerde konaklıyordu. Rahmetimizi dilediğimiz kimseye isabet ettiririz. Güzel davrananların ecrini de zayi etmeyiz.

57. Elbette ahiretin mükafaatı iman eden kimseler için hayırlıdır. Onlar Allah'a karşı gelmekten sakınıyorlardı.

58. Yusuf'un kardeşleri geldi. Sonrasında onun yanına girdiler. Onlar kendisini tanımazlarken o, hemen onları tanıdı.

59. Onların teçhizatını teçhiz edince / hazırlayınca dedi ki: "Sizin babanızdan olan kardeşinizi bana getirin! Benim ölçeyi tam tuttuğumu ve benim ağırlayanların hayırlısı olduğumu görmüyor musunuz?"

60. "Eğer onu bana getirmezsensiz, benim yanımda size bir ölçek yoktur. Bana da yaklaşmayın!"

61. Dediler ki: "Onun hakkında babasını elde etmeye (ikna etmeye) çalışacağız. Muhakkak ki biz, elbette yapacak kimseleriz."

62. (Yusuf) uşaklarına da dedi ki: "Sermayelerini yüklerinin içine koyun! Umulur ki onu anlarlar. Ailelerine döndükleri zaman belki geri dönerler."

63. Babalarına döndükleri zaman dediler ki: "Ey babamız! Bizden ölçek (erzak) men edildi. (*) Kardeşimizi de bizimle birlikte gönder ki ölçekle (erzak) alalım. Muhakkak ki biz onun için elbette koruyup gözetenleriz."

(*) Tekrar erzak verilmesi yasaklandı.

64. (Babaları Yakub) dedi ki: "Onun hakkında da size güvenir miyim? Ancak önceden onun kardeşi hakkında size güvendiğim kadar. Allah koruyup gözeten olarak daha hayırlıdır ve O merhamet edenlerin en merhametlisidir."

65. Eşyalarını açtıkları zaman, kendilerine geri iade edilen sermayelerini buldular. Dediler ki: "Ey babamız! Daha ne taşkınlık yapıyoruz? (Daha ne istiyoruz?) İşte sermayemiz de bize iade edilmiş. Ailemize erzak getiririz ve kardeşimizi koruyup gözetiriz ve bir deve yükü de artırırız. Bu (getirdiğimiz) az bir ölçektir."

66. (Babaları Yakub) dedi ki: "Kuşatılmanız hariç onu kesinlikle bana getireceğinize dair Allah'tan bana sağlam bir söz verinceye kadar onu

sizinle beraber asla göndermeyeceğim. Ona sözlerini verdikleri zaman dedi ki: “Allah söylediklerinize vekildir.”

67. Dedi ki: “Ey oğullarım! Bir kapıdan girmeyin! Ayrı ayrı farklı kapılardan girin! Allah’tan gelecek her hangi bir şeyi sizden gideremem. Hüküm ancak Allah’a aittir. Ben yalnızca O’na güvenip dayandım. Artık güvenip dayananlar, yalnızca O’na güvenip dayansınlar!”

68. Babalarının onlara emrettiği yerden girdiklerinde bu tedbir, Allah’tan gelecek herhangi bir şeyden dolayı onlara fayda sağlamadı. Ancak Yakub kendi içindeki bir dileği yerine getirmiş oldu. Şüphesiz ki o, biz kendisine öğrettiğimiz için bilgi sahibidir. Fakat insanların çoğu bilmezler.

69. Yusuf’un yanına girdikleri zaman kardeşini yanına aldı. Dedi ki: “Muhakkak ki ben, ben senin kardeşimim. Artık yapmakta olduğun şeyler sebebiyle üzülme!”

70. Onların teçhizatını teçhiz edince/hazırlayınca, kardeşinin yükünün içine su kabını koydu. Sonra bir müezzın duyurdu ki: “Ey kabile! Şüphesiz ki siz elbette hırsızlarsınız.”

71. (Yusuf’un kardeşleri) onlara yönelerek dediler ki: “Ne kaybettiniz?”

72. Dediler ki: “Hükümdarın su kabını kaybediyoruz (arıyoruz). Onu getirene bir deve yükü (bahşiş) var. Ben de buna kefilim.”

73. Onlar dediler ki: “Allah'a yemin ederiz, andolsun ki bu yerde (bu ülkede) bozgunculuk etmek için gelmediğimizi ve hırsız olmadığımızı siz de bilmişsinizdir.”

74. (Yusufun adamları) dediler ki: “Öyleyse eğer yalancılarsanız onun (çalanın) karşılığı nedir?”

75. Dediler ki: “Onun karşılığı yükünde (çalıntı mal) bulunan kimsedir. O takdirde onun karşılığı kendisidir. İşte biz zalimlere karşılığını böyle veririz.”

76. Bunun üzerine (Yusuf) kardeşinin heybesinden önce, onların heybelerine başladı. Sonra onu kardeşinin heybesinden çıkardı. İşte Yusuf için böyle bir plan kurduk. Allah’ın dilemesi hariç hükümdarın dinine (kanununa) göre kardeşini alıkoymasını doğru olmazdı. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen biri vardır.

77. Dediler ki: “Eğer çalmaktaysa, önceden onun bir kardeşi de çalmıştı.” Yusuf onu kendi içinde gizli tuttu ve onu, onlara belli etmedi. Dedi ki: “Durum olarak siz daha kötüsünüz. Allah sizin nitelendirğiniz şeyleri en iyi bilendir.”

78. Dediler ki: “Ey Aziz! Doğrusu onun çok yaşlı ihtiyar bir babası var. Onun yerine bizim birimizi al! Muhakkak ki biz seni, iyilik edenlerden görüyoruz.”

79. (Yusuf) dedi ki: “Eşyamızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını almaktan Allah'a sığınırız. Muhakkak ki biz, o zaman elbette zalimler oluruz.”

80. Ondan ümitlerini kesince, aralarında konuşmak üzere fişildaşarak bir yana çekildiler. Onların büyükleri dedi ki: “Babanızın sizden Allah adına kesin söz aldığını ve önceden Yusuf hakkında kusur işlediğiniz şeyi bilmediniz mi? Artık ben, babam bana izin verinceye veya Allah benim için hüküm verinceye kadar bu yerden asla ayrılmayacağım. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.”

81. Siz babanıza dönün ve deyin ki: “Ey babamız! Oğlun hırsızlık etti. Biz bildiğimizden başkasına şahitlik etmedik. Biz, gaybı koruyacaklar da değildik.”

82. “(İstersen) içinde bulunduğumuz şehre ve içinde geri döndüğümüz kervana sor! Muhakkak ki biz gerçekten doğru söyleyenleriz.”

83. (Yakub) “Hayır, aksine! Nefisleriniz sizi aldatıp bir işe sürükledi. Artık (bana düşen) güzel bir sabır! Belki Allah, onların hepsini bana getirir. Muhakkak ki O, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.” dedi.

84. Onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: “Vah Yusuf'a vah!” Öfkeli tasalı bir haldeyken üzüntüden iki gözü ağardı.

85. (Yakub'un oğulları) dediler ki: “Allah'a yemin olsun ki sen, hasta oluncaya veya helak olanlardan oluncaya kadar Yusuf'u anmaya devam edeceksin.”

86. (Yakub) dedi ki: “Ben ancak üzüntümü ve kederimi Allah'a şikâyet ederim. Sizin bilemeyeceğiniz şeyleri Allah'tan bilirim.

87. “Ey oğullarım! Gidin de Yusuf’u ve onun kardeşini araştırın ve Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin! Doğrusu kâfirler kavminden başkası Allah’ın rahmetinden ümit kesmez.”

88. Onun yanına girdikleri zaman dediler ki: “Ey Aziz! Bize ve ailemize bir zarar dokundu. Ehemmiyetsiz bir sermaye ile geldik. Bizim için ölçeği tam yap ve bize sadaka ver! Muhakkak ki Allah, sadaka verenlere karşılığını verir.”

89. (Yusuf) dedi ki: “Siz cahiller olduğunuz zaman Yusuf’a ve onun kardeşine yaptığınız şeyleri bildiniz mi?”

90. Dediler ki: “Gerçekten sen, kesinlikle sen, Yusuf musun?” O da dedi ki: “Ben Yusuf’um ve bu da kardeşimdir. Elbette Allah bize lütfetti. Doğrusu kim Allah’a karşı gelmekten sakınırsa ve sabrederse o takdirde, şüphesiz ki Allah, güzel davrananların mükâfatını zayi etmez.”

91. Dediler ki: “Allah’a yemin ederiz ki Allah seni bize tercih edip üstün kılmıştır. Muhakkak ki biz, elbette hata edenlerdik.”

92. (Yusuf) dedi ki: “Bugün sizin üzerinize bir kınama yoktur. Allah sizi affeder. O merhametlilerin en merhametlisidir.”

93. “Benim bu gömleğimi götürün! Babamın yüzünün üstüne bırakın! Görecekle hale gelir. Ailenizi de topluca bana getirin!”

94. Kafiye ayrıldığı zaman onların babaları dedi ki: “Doğrusu ben, gerçekten Yusuf’un kokusunu buluyorum. Bir de beni bunaklıkla kınamanız olmasaydı!”

95. (Yanıdakiler) dediler ki: “Allah’a yemin olsun ki muhakkak ki sen, gerçekten eski sapkınlığının içindesin.”

96. Müjdeci geldiği zaman onu (Yusuf’un gömleğini) yüzünün üstüne bıraktı. Hemen görecekle hale döndü. Dedi ki: “Ben size demedim mi? Muhakkak ki ben, sizin bilmeyeceğiniz şeyleri Allah’tan biliyorum.”

97. (Oğulları) dediler ki: “Ey babamız! Bizim için günahlarımıza bağışlanma dile! Muhakkak ki biz, elbette hata edenlerdik.”

98. (Yakub) dedi ki: “Rabbimden sizin için ilerde bağışlanma dileyeceğim. Muhakkak ki o çok bağışlayandır, çok merhametli olandır.”

99. Böylece (Mısır'a gidip) Yusuf'un yanına girdiklerinde ana babasını yanına aldı ve "Allah dilediyse emin kimseler olarak Mısır'a girin!" dedi.

100. Anne ve babasını tahtın üzerine çıkardı ve hepsi onun için secde ederek yere kapandılar. Dedi ki: "Ey babacığım! İşte bu, önceki rüyamın yorumudur. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Gerçekten O, beni zindandan çıkardığında ve şeytan, benimle kardeşlerimin arasına fitne soktuktan sonra kırsaldan sizi getirdiğinde bana iyilik etti. Şüphesiz ki Rabbim dilediği şey için lâtif'tir. (*) Şüphesiz ki O, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir."

(*) El-Latîf ism-i şerifi, sonsuz lütuf ve kerem sahibi, bütün işleri en ince teferruatına kadar bilen, her şeyin derinliğine nüfuz eden, mahlûkatının ihtiyaçlarını en ufak detayına kadar bilen ve en mükemmel şekilde karşılayan, ince, sezilmez yollarla kullarına çeşitli faydalar ulaştıran demektir. Allah'ın güzel adlarından (Esmâu'l Hüsna) birisidir. Kelime olarak latif, ince hoş, nüfuz edici, saydam, güzel, yumuşak, gizli, derin, lütufkâr gibi anlamları dile getirir.

101. "Rabbim! Gerçekten sen bana mülk verdin ve bana hadislerin (rüyaların) yorumunu (*) öğrettin. Göklerin ve yerin yoktan yaratıcısı! Sen benim, dünyada ve ahirette velimsin. Beni Müslüman olarak vefat ettir ve beni salihlere kat!"

(*) Açıklama için Bknz. 6. Ayet

102. İşte bu (kıssa) gaybın haberlerindendir. Sana onu vahy ediyoruz. Onlar (Yusuf'un kardeşleri) tuzak kurarkarken, işleri için toplandıkları zaman, sen onların yanında değildin.

103. Sen hırslansan bile insanların çoğu iman edecekler değildir.

104. Oysa ona karşılık sen onlardan bir ücret istemiyorsun. O, âlemlere öğütten başka bir şey değildir.

105. Göklerde ve yerde, ondan yüz çeviren kimseler olarak üzerinden gelip geçtikleri nice ayetler vardır.

106. Onların çoğu, ortak koşmaksızın, Allah'a iman etmezler.

107. Allah'ın azabından onlara helak edici bir afetin gelmesinden ve onlar farkına varmadan kıyamet saatinin onlara ansızın gelmesinden emin mi oldular?

108. De ki: “Bu benim yolumdur. Basiret üzere Allah’a davet ediyorum. Ben de ve bana tabi olan kimseler de. Allah her türlü noksan sıfatlardan münezzehtir. Ben ortak koşanlardan değilim.”

109. Senden önce (peygamber olarak) kasabaların halkından, kendilerine vahyettiğimiz adamlardan başkasını göndermedik. Yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı? Sonra kendilerinden öncekilerin sonları nasıl oldu hiç bakmadılar mı? Ahiret yurdu Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıl etmeyecek misiniz?

110. Nihayet resuller ümitsizliğe düştükleri ve kendilerinin yalanlandıklarını zennettikleri zaman, onlara yardımımız gelir. Böylece dilediğimiz kimse kurtarılır. Suçlular topluluğundan da azabımız geri çevrilmez.

111. Andolsun ki onların kıssalarında akıl ve gönül sahipleri için ibret vardır. (Bu Kur'an) uyduralan bir söz değildir. Ancak kendinden öncekini tasdik eden ve her şeyi açıklayan ve iman eden topluluk için bir hidayet ve bir rahmettir.

RA'D SURESİ

Resmi Mushaf: 13 / İnış Sırası: 96 / Mekke'de inmiştir. 43 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mim, Ra. Bunlar Kitab'ın ayetleridir. Sana Rabbinden indirilen gerçektir. Fakat insanların çoğu iman etmezler.
2. Allah, gökleri göreceğiniz bir direk olmaksızın yükseltendir. Sonra arşın üzerine hükümrânlık kurdu. Güneşe ve aya boyun eğdirdi. Hepsi belli bir süre için akıp gider. Her işi düzenler, ayetleri ayrıntılı açıklar. Umulur ki Rabbinize kavuşacağınıza kesin olarak inanırsınız.
3. O ki yeri uzatıp yaydı ve onda sabit dağlar ve ırmaklar kıldı. Onda bütün meyvalardan iki eş kıldı. Geceyi gündüze bürür. Şüphesiz bunda düşünen bir topluluk için ayetler vardır.
4. Yeryüzünde birbirine komşu toprak parçaları ve üzüm bahçeleri ve ekinler ve çatallı ve çatalsız hurmalıklar vardır ki tek bir su ile sulanır. Yemişlerde bazılarını bazılarına üstün kılarız. Şüphesiz bunda akıl eden bir topluluk için ibretler vardır.
5. Eğer şaşırıyorsan asıl şaşılacak şey onların: “Toprak olduğumuzda mı? Gerçekten biz mi yeni bir yaratılışta olacağız?” sözleridir. İşte onlar Rabblerini inkâr edenlerdir. İşte onlar boyunlarında halkalar olanlardır. İşte onlar ateşin sahipleridir. Onlar orada sürekli kalacaklardır.
6. İyilikten önce kötülüğü senden acele istiyorlar. Oysa onlardan önce nice örnekler gelip geçti. Şüphesiz Rabbin onların zulümlerine karşı insanlara bağışlama sahibidir. Şüphesiz senin Rabbin cezası şiddetli olandır.
7. İnkâr edenler derler ki: “Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!” Sen ancak bir uyarıcısın. Her topluluğun bir yol göstericisi vardır.
8. Allah her dışının taşıdığını ve rahimlerin eksilttiğini ve arttırdığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçü iledir.
9. Görünmeyi ve görüleni bilendir, çok büyüktür, çok yücedir.

10. (Allah'a göre) Sizden sözü gizleyen ve açığa vuran ve geceleyin gizlenen ve gündüzün yoluna giden de birdir.

11. Onu (insanı) önünden ve arkasından izleyenler vardır ki kendisini Allah'ın emriyle korurlar. Muhakkak ki Allah, kendi nefslerindeki değiştirene kadar, bir kavmin durumunu değiştirmez. Allah bir topluluğa bir kötülük dilediği zaman, artık onu geri çevirecek yoktur. Onlar için, O'nun yarattığı astlarından hiç bir yardımcı da yoktur.

12. O korku ve ümit olarak size şimşegi gösterendir ve yağmur yüklü bulutları meydana getirendir.

13. Gök gürültüsü hamd ile ve melekler de korku ile O'nu tesbih eder. O yıldırımlar gönderir de onunla dilediğini çarpar. Onlar Allah hakkında tartışıp duruyorlar. O kudreti pek çetin olandır.

14. Gerçek dua ancak O'nadır. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleri hiçbir şeyle onlara icabet edemezler. Onlar ancak, iki avucunu, ağzına ulaşması için suya uzatan gibidir ve O, ona ulaşacak değildir. Gerçeği örtüp inkâr edenlerin duaları (bile) sapkınlıktan başka bir şey değildir.

15. Göklerde ve yerde olan kimseler, isteyerek ve istemeyerek Allah'a secde eder ve gölgeleri de sabah ve akşam. **(SECDE AYETİ) (*)**

(*) Tilâvet secdesine niyet edilir. Eller kulaklara kaldırılmaz. İki yanda sarkık haldeyken “Allahu ekber” denilerek secdeye varılır. Secdede üç kere “Sübhan Rabbîyel-a'lâ (En yüce olan Rabbimi bütün noksan sıfatlardan tenzih ederim.)” denilir. Bundan sonra “Allahu ekber” denilerek secdeden kalkılır. Böylece secde bitirilmiş olur. Eğer tilavet secdesi önceden yapılmamışsa ve sonrakilerin üzerine birikmişse hepsi için yalnızca bir kez tilavet secdesi yeterli olur.

16. De ki: “Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?” De ki: “Allah'tır.” De ki: “Öyleyse O'nun yarattığı astlarından, kendileri için bir yarara ve bir zarara malik olmayan veliler mi edindiniz?” De ki: “Kör ile gören bir olur mu? Ya da karanlıklar ve aydınlık bir olur mu? Ya da O'nun yaratışı gibi yaratan ortaklar kıldılar da bu yaratma onlara benzer mi göründü?” De ki: “Allah her şeyin yaratıcısıdır. O tektir, mutlak hâkimiyet sahibidir.”

17. Gökten su indirdi de vadiler kendi ölçüsüyle çağlayıp aktı. Sel yüzeye çıkan köpüğü taşıdı. Bir süs veya bir fayda elde etmek arzusuyla ateşte tutuşturdukları şeylerin üstünde de ona benzer bir köpük vardır. İşte

Allah hak ve batılı böyle örneklendirir. Köpüğe gelince, artık o çer çöp olarak gider. İnsanlara fayda sağlayan şeye gelince de o, yeryüzünde kalır. İşte Allah böyle örnekler verir.

18. Rabblerine icabet edenler için en güzeli vardır. O'na icabet etmeyenler ise, yeryüzünde olanların tümü ve onunla beraber bir o kadarı daha onların olsa (azaptan kurtulmak için) fidye olarak verirlerdi. İşte onlar var ya, onlara hesabın en kötüsü vardır ve onların barmakları cehennemdir. Ne kötü bir istirahat yeri!

19. Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kişi, kör olan gibi midir? Ancak akıl ve gönül sahibi olanlar düşünüp öğüt alır.

20. Onlar Allah'ın ahdini yerine getirirler ve anlaşmayı bozmazlar.

21. Onlar Allah'ın ulaştırılmasını emrettiği şeyi ulaştırırlar (*). Rabblerinden de ürpererek çekinirler ve hesabın kötüsünden korkarlar.

(*) Onlar ki sıla-i rahimde bulunurlar, akrabalık bağlarını sürdürürler. Mü'minlerle dostluk kurarlar ve bütün insanlığı gözetirler. (Zemahşerî, Beydâvî, Hazîn, Bağâvî) Sıla-i Rahim akrabaları ziyaret etmek, hal hatır sormak, iyi günde ve kötü günde yanlarında olmak demektir. Ancak burada akrabanın Müslüman olması önemlidir.

22. Onlar Rabblerinin yüzünü arzu ederek sabrettiler ve salâtı (namazı) ikâme ettiler ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak ettiler (ihtiyaç sahiplerine harcadılar) ve kötülüğü de iyilikle savarlar. İşte bu (dünya) yurdun(un) sonu onlar içindir.

23. Adn cennetleri! Onlar ve babalarından ve eşlerinden ve nesillerinden iyilik eden kimseler ona girerler. Melekler de her kapıdan onların yanlarına girerler.

24. “Sabrettiğiniz şeyler sebebiyle size selâm olsun. Ne güzel o yurdun sonu!”

25. O'nun misakından sonra Allah'ın ahdini bozanlar ve Allah'ın ulaştırılmasını emrettiğini kesenler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaranlar, işte onlar var ya, onlar için lanet vardır ve onlar için yurdun kötüsü vardır.

26. Allah dilediği kimse için rızıkı genişletir ve daraltır. Onlar dünya hayatına sevindiler. Oysa dünya hayatı ahiretin yanında geçici bir yararlanmadan başka bir şey değildir.

27. İnkâr edenler diyorlar ki: “Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya!” De ki: “Muhakkak ki Allah dilediğini saptırır ve yönelen kimseyi de kendisine iletir.”

28. Bunlar ki iman eden ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşan kimselerdir. Dikkat edin! Kalpler ancak Allah'ın zikriyle huzura kavuşur.

29. Bunlar ki iman eden ve salih ameller işleyen kimselerdir. Onlar için mutluluk ve varılacak yerin güzeli vardır.

30. İşte böyle, seni kendilerinden önce nice ümmetler gelip geçmiş bir ümmete, onlar Rahman'ı inkâr ederlerken, sana vahyettiğimizi onlara okuman için gönderdik. De ki: “O benim Rabbimdir. O'ndan başka ilâh yoktur. Ben O'na güvendim. Tövbem de O'nadır.”

31. Eğer onunla dağların yürütüldüğü veya onunla yerlerin yarıldığı veya onunla ölülerin konuşturulduğu okunan bir kitap olsaydı (bu ancak Kur'an olurdu). (*) Fakat Hayır, (iş sandığınız gibi değil) aksine! Bütün işler Allah'a aittir. İman eden kimseler (kâfirlere iman ederler diye) ümitlerini kesmediler mi? Allah dileseydi bütün insanları hidayete erdirirdi. Allah'ın vaadi gelinceye kadar, gerçeği örtüp inkâr edenlere üretip yaptıkları şey sebebiyle, şiddetli bir bela isabet etmeye devam eder veya yurtlarının yakınına iner. Muhakkak ki Allah, belirlenmiş süreye muhalefet etmez.

(*) Rivayet olunuyor ki Mekke müşrikleri bir gün bir kenara çekilmiş oturuyorlardı. Peygamber aleyhisselam yanlarına vardı ve onlara İslâm'ı sundu. İçlerinden Abdullah b. Ümeyyetî'l-Mahzumî dedi ki: “Mekke'nin şu iki dağı bizi çok sıkıyor, bunları buradan yürüt de yerimiz genişlesin; aralarında bize çaylar, dereler, geniş geniş otlaklar, mezralar aç! Atalarımızdan filan ve felanları da dirilt ki, söylesinler bakalım bu söylediklerin gerçekten doğru mu, değil mi?” Bunun üzerine bu âyet nazil olmuştur. (Elmalılı Hamdi Yazır Tefsiri) Zaten Kur'an ve Resul'ün gönderilmesinin amacı böyle şeyler de değildir. Bunlar maddi şeylerden önce kalplere hitap eden manevî reçetelerdir. Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir yol gösterici ve bir rahmettir.

32. Andolsun ki senden önceki resullerle de alay edilmişti. Ben gerçeği örtüp inkâr edenlere mühlet verdim. Sonra da onları yakaladım. Nasılmış benim cezalandırmam?

33. Kim öyle mi? O, kazandığı şeyler sebebiyle her nefsin üzerinde durup gözetleyendir. Allah'a ortaklar da kıldılar. De ki: “Onları isimlendirin!

Yoksa O'na yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yoksa açığındaki bir sözü mü?” Hayır, aksine! İnkâr edenler için tuzakları süslendi ve yoldan çıkarıldılar. Allah kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur.

34. Dünya hayatında onlar için azap vardır ve elbette ahiret azabı daha zorludur ve onlar için Allah'tan koruyan da yoktur.

35. Allah'a karşı gelmekten sakınanların vadedildiği cennetin örneği (şöyledir) ki onun altından ırmaklar akar. Yemişleri ve gölgesi sürekli. İşte bu, Allah'a karşı gelmekten sakınanların sonlarıdır. Ateş de gerçeği örtüp inkâr edenlerin sonlarıdır.

36. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, sana indirilene sevinirler. Fakat kabilelerden onun bir kısmını inkâr edenler vardır. De ki: “Ben ancak Allah'a kulluk etmekle ve O'na ortak koşmamakla emrolundum. Ben yalnız O'na çağırırım ve dönüşüm de O'nadır.”

37. İşte bunun gibi, biz onu apaçık bir hüküm olarak indirdik. Elbette sana gelen bu ilimden sonra onların arzularına uyarsan, Allah'tan seni koruyan ve yardım eden yoktur.

38. Andolsun senden önce de resuller gönderdik ve onlar için eşler ve soy kıldık. Allah'ın izni olmadan, bir mucize getirmesi bir peygamber için mümkün değildir. Her ecel için bir kitap vardır.

39. Allah dilediğini siler, dilediğini de sabit bırakır. Kitab'ın anası (Ana Kitap) O'nun katındadır.

40. Onlara vadettiklerimizin bazılarını sana göstersek de veya seni vefat ettirsek de, ancak sana düşen tebliğdir. Hesap görmek ise bize aittir.

41. Bizim, o toprağa (kâfirlerin toprağına) geldiğimizi, onu etraflarından eksilttiğimizi görmediler mi? Allah hüküm verir. O'nun hükmünü iptal etmek için izleyen takipçi yoktur. O hesabı çabuk görendir.

42. Onlardan öncekiler de tuzak kurmuştu. Oysaki bütün tuzaklar Allah'a aittir. O her nefsin kazandığı şeyi bilir. Kâfirler de bu yurdun sonunun kime ait olacağını bilecekler.

43. İnkâr edenler diyorlar ki: “Sen gönderilmiş değilsin.” De ki: “Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve kendinde Kitap'ın ilmi bulunan kimseler yeter.”

İBRAHİM SURESİ

Resmi Mushaf: 14 / İnış Sırası: 72 / Mekke'de inmiştir. 52 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Ra, insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa, mutlak güç sahibi ve övgüye lâyık olanın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.
2. Göklerde ne varsa ve yerde ne varsa kendisine ait olan Allah'ın (yoluna). Şiddetli bir azaptan dolayı kâfirlerin vay haline!
3. Dünya hayatını ahirete tercih edenler ve Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve onda eğrilik arayanlar, işte onlar, uzak bir sapkınlık içindedirler.
4. Biz her resulü, onlara açıklaması için, ancak kendi kavminin diliyle gönderdik. Artık Allah dilediğini sapıklığa düşürür, dilediğini de doğru yola eriştirir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
5. Andolsun ki Musa'yı da: “Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın günlerini hatırlat!” diye mucizelerle göndermiştik. Şüphesiz ki bunda, çokça sabreden, çokça şükreden herkes için ibretler vardır.
6. Hani Musa kavmine demişti ki: “Üzerinizdeki Allah'ın nimetini hatırlayın! Hani sizi azabın en kötüsüne zorla süren ve erkek çocuklarınızı öldüren ve kadınlarınızı sağ bırakan Firavun ailesinden sizi kurtarmıştı. İşte bunda sizin için, Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.”
7. Hani Rabbiniz “Andolsun ki eğer şükrederseniz size (nimetimi) artırırım. Eğer nankörlük ederseniz, şüphesiz ki azabım pek şiddetlidir.” diye duyurmuştu.
8. Musa dedi ki: “Siz ve yeryüzünde bulunanların hepsi nankörlük etseniz de şüphesiz Allah her bakımdan zengindir, övgüye lâyık olandır.”
9. Size, sizden öncekilerin, Nuh kavminin ve Ad'ın ve Semud'un haberi gelmedi mi? Onlardan sonrakilerin de. Allah'tan başkası onları bilmez. Kendi resulleri, onlara apaçık delillerle geldiler de onlar ellerini ağızlarına götürüp dediler ki: “Muhakkak ki biz, sizinle gönderileni inkâr

ettik ve muhakkak ki biz, sizin bizi kendisine çağırdığınız şeyden, derin bir şüphe içindeyiz.”

10. Resulleri dediler ki: “Allah hakkında şüphe olur mu? O gökleri ve yeri yoktan yarattı. Günahlarınızdan dolayı sizi bağışlamak ve size belirli bir süreye kadar mühlet vermek için sizi davet ediyor.” Dediler ki: “Siz de bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsiniz. Bizi babalarımızın kulluk etmekte olduklarından alıkoymak istiyorsunuz. O halde bize apaçık bir mucize getirin!”

11. Resulleri onlara dediler ki: “Biz de sizin gibi bir beşerden başka bir şey değiliz. Fakat Allah kullarından dilediğine lütufta bulunur. Allah'ın izni olmadan size bir mucize getirmemiz bizim için (söz konusu) olmaz. Artık iman edenler Allah'a güvenip dayansınlar!”

12. “Bize ne oluyor ki bizi yollarımıza hidayet etmişken, Allah'a güvenip dayanmayalım? Elbette bize eza ettiğiniz şeylere sabrederiz. Artık güvenip dayananlar, Allah'a güvenip dayansınlar!”

13. İnkâr edenler resullerine dedi ki: “Andolsun ki ya sizi toprağımızdan çıkarırız ya da kesinlikle dinimize dönersiniz.” Bunun üzerine Rableri onlara vahyetti ki: “Biz de zalimleri mutlaka helak ederiz.”

14. “Onlardan sonra sizi o yere yerleştiririz. İşte bu, makamımdan korkan ve vaadimden korkan içindir.”

15. Ve (Resuller) fetih istediler ve her inatçı zorba kaybetti.

16. Onun ardından cehennem vardır ve irin suyundan içirilir.

17. Onu yutkunmaya çalışır ama bir türlü boğazından geçiremez. Her yerden ona ölüm geldiği halde, o ölecek bir kimse değildir. Ardından da çok katı bir azap vardır.

18. Rablerini inkâr edenlerin, onların işlerinin örneği, fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir kül gibidir. Kazandıklarından hiç bir şeye güç yetiremezler. İşte bu uzak bir sapkınlıktır.

19. Allah'ın gökleri ve yeri hak ile yarattığını görmedin mi? Dilerse sizi götürür ve yeni bir halk getirir.

20. Bu, Allah'a güç değildir.

21. Hep birlikte Allah'ın huzuruna çıktılar da zayıflar büyüklenenlere dedi ki: “Muhakkak ki biz size uymuştuk. Şimdi siz Allah'ın azabından bir şeyi bizden savabilecek kimseler misiniz?” Dediler ki: “Eğer Allah bizi doğru yola iletseydi, şüphesiz biz de sizi doğru yola iletirdik. Sızlanmışız veya sabretmişiz bizim için birdir. Bize sığınacak bir yer de yoktur!”

22. İş olup bitince şeytan dedi ki: “Şüphesiz Allah size gerçek vaadi vadetti. Ben de size vadettim ama ben size muhalefet ettim. Zaten ben sizin üstünüzde, sizi davet etmekten başka bir yetkiye sahip değildim. Sonra da siz bana icabet ettiniz. O halde beni kınamayın, kendi nefsinizi kınayın! Ben sizin imdadınıza gelen değilim ve siz de benim imdadıma gelen değilsiniz. Muhakkak ki ben, önceden beni ortak koşmanızı inkâr ettim. Şüphesiz ki zalimler, onlar için acıklı bir azap vardır.”

23. İman eden ve salih ameller işleyenler, Rablerinin izniyle içinde sürekli kalan kimseler olarak, altından ırmaklar akan cennetlere konuldu. Onların orada esenlik dilemeleri “selam”dır.

24. Allah'ın nasıl örnek verdiğini görmedin mi? Güzel bir sözün durumu kökü sabit ve dalları gökte olan güzel bir ağaç gibidir.

25. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlara örnekler verir. Umulur ki düşünüp öğüt alırlar.

26. Kötü bir sözün durumu ise kökü yerin üzerinden koparılmış, bir kararı olmayan kötü bir ağaç gibidir.

27. Allah iman edenleri dünya hayatında ve ahirette sağlam söz ile sabit kılar. Allah zalimleri saptırır ve Allah dilediğini yapar.

28. Allah'ın nimetini küfre değiştirenleri ve kavimlerini helak yurduna konduranları görmedin mi?

29. (O helak yurdu) cehennemdir. Ona yaslanırlar. Ne kötü bir karar yeri!

30. O'nun yolundan saptırmak için Allah'a ortaklar kıldılar. De ki: “(Şimdilik) Faydalanın! Varışınız ateşedir.”

31. İman eden kullarıma de ki: “Salâtı (namazı) ikâme etsinler ve içinde alışverişin olmadığı ve dostluğun olmadığı günün gelmesinden önce kendilerine rızık olarak verdiğimizden gizli ve açık infak etsinler (ihtiyaç sahiplerine harcasınlar)!”

32. Allah, gökleri ve yeri yaratandır. Gökten su indirdi de onunla size rızık olarak meyvalar çıkardı. Emriyle denizde akıp gitmesi için gemileri size hizmetinize verdi. Irmakları da sizin hizmetinize verdi.

33. Sürekli olarak görevlerini yapan güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Gece ile gündüzü de sizin hizmetinize verdi.

35. Hani İbrahim “Rabbim! Bu şehri güvenli kıl ve beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak tut!” demişti.

36. “Rabbim! Gerçekten onlar (tapınılan putlar) insanlardan çoğunu saptırdılar. Artık kim bana uyarsa o bendendir ve kim de bana karşı gelirse, şüphesiz ki sen bağışlayansın, rahmet edensin.”

37. “Rabbimiz! Şüphesiz ben, zürriyetimden bazılarını senin haram kılınmış evinin yanında, ekini olmayan bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz! Salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ikâme etsinler (kalkındırsınlar) diye. (*) Artık insanlardan onlara meyleden gönüller kıl ve çeşitli meyvalarla onları rızıklandır! Belki şükrederler.”

(*) Salât kelimesi namaz, dua, maddi ve manevi yönden dine, insanlığa ve topluma destek olmak, toplumu aydınlatmak anlamlarına gelir. Bazı yerlerde direk namaz kılmak olarak kullanılan salât kelimesi cümlelerin gelişine göre dua ve destek olmak manasında da kullanılmaktadır. Özel manada ise “salâvat” olarak Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem için yapılan duaları kapsayan bir manada kullanılmaktadır. Anlatımın, cümlelerin gelişinden manası anlaşılır.

38. “Rabbimiz! Muhakkak ki sen bizim gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da bilirsin. Yerde de gökte de hiç bir şey Allah'a gizli kalmaz.”

39. “Yaşlılıkta bana İsmail ve İshak'ı bahşeden Allah'a hamdolsun. Şüphesiz Rabbim duaları işitendir.”

40. “Rabbim! Beni ve zürriyetimden gelenleri salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ikâme eden (kalkındıran) eyle! Rabbimiz! Duamı kabul eyle.”

41. “Rabbimiz! Hesabın görüleceği günde beni, anne babamı ve mü'minleri bağışla!”

42. Sakın Allah'ı zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma! Ancak onları, bakışların donup kalacağı bir güne ertelemektedir.

43. (O gün) Gözleri kendilerine dönmez halde, başlarını dikerek koşuşurlar. Kalpleri ise bomboştur. (*)

(*) Korkunun şiddetinden dolayı kalpleri hiçbir şeyi anlayıp idrâk edecek durumda değildir. Şaşkınlık ve dehşet sebebiyle kalpleri anlama ve algılama yetisini kaybetmiştir. (Beydâvî, Hazin, Bagavî)

44. İnsanları kendilerine azabın geleceği günle uyar! Öyle ki zalimler derler ki: “Rabbimiz! Bizi yakın bir süreye kadar erte! Davetine icabet edelim ve resullere uyalım.” Sizin için zeval (yokluk) yoktur diye önceden yemin etmemiş miydiniz?

45. Kendi nefslerine zulmedenlerin yerlerinde oturmuştunuz. Onları nasıl yaptığımız da size belli olmuştu. Sizin için örnekler de vermiştik.

46. Onlar gerçekten tuzaklarını kurmuşlardı. Tuzakları dağları yerinden oynatmak için olsaydı bile, onların tuzakları Allah katındaydı.

47. Sakın Allah'ın resullerine verdiği kendi sözüne muhalefet eden olduğunu sanma! Şüphesiz Allah yücedir, intikam alıcıdır.

48. O gün yer ve gökler başka bir yere dönüştürülür. Bir olan, her şeyin üzerinde yegâne hâkim olan Allah'ın huzuruna çıkarlar.

49. O gün, suçluların zincirler içinde, birbirine bağlanmış olduklarını görürsün.

50. Gömlekleri katrandandır ve yüzlerini ateş bürür.

51. Allah'ın her nefse kazandığının karşılığını vermesi içindir. Şüphesiz Allah hesabı çabuk görendir.

52. İşte bu (Kur'an) insanlar için, bununla uyarılmaları ve ancak O'nun tek bir ilah olduğunu bilmeleri ve akıl sahiplerinin öğüt almaları için bir tebliğdir.

HİCR SURESİ

Resmi Mushaf: 15 / İnış Sırası: 54 / Mekke'de inmiştir. 99 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Ra. Bunlar, kitabın ve apaçık olan Kur'an'ın ayetleridir.
2. Bir zaman gelecek gerçeği örtüp inkâr edenler arzu edecekler ki Müslümanlar olsaydılar.
3. Bırak onları! Yesinler ve menfaatlensinler ve emel onları oyalasın! Artık ilerde bilecekler.
4. Kendisi için bilinen bir yazgı olmaksızın hiç bir şehri helak etmedik.
5. Hiç bir ümmet, ecelinin önüne geçemez ve onu geciktiremez.
6. “Ey kendisine Zikir (Kur'an) indirilen! Sen elbette delisin.” dediler.
7. “Eğer doğru söyleyenlerden isen bize melekleri getirseydin ya!”
8. Biz melekleri ancak hak ile indiririz. O zaman da onlar süre tanınan kimseler olmazlardı.
9. Şüphesiz ki biz, biz indirdik Zikri (Kur'an'ı) ve muhakkak ki biz, onun için elbette koruyucuları.
10. Andolsun ki biz, evvelki toplulukların içinde, senden önce de (resuller) göndermiştik.
11. Kendisiyle alay etmekte olduklarından başka hiç bir resul onlara gelmedi.
12. İşte onu, suçluların kalplerine böyle sokarız.
13. Onlar evvelkilerin sünneti (*) geçmiş olduğu halde, ona (Kitaba / Resule) iman etmezler.

(*) Onlar hakkındaki uygulamalarımız, onları helâk edişimiz, onların üzerine koyduğumuz yasalarımız demektir. Önceden gelmiş geçmiş nesillerin şariatleri anlamına gelir.

14. Onların üzerine gökten bir kapı açsaydık, sonra da oradan çıkıyor olsalardı bile,

15. Elbette derlerdi ki: “Ancak bakışlarımız döndürülüp sarhoş edildi. Hayır, aksine! Biz büyülenmişler topluluğuyuz.”

16. Andolsun ki biz, gökyüzünde burçlar kıldık ve onu bakanlar için süsledik.

17. Ve onu bütün taşlanmış şeytanlardan koruduk.

18. Kulak hırsızlığı yapan hariç. O takdirde onu, apaçık parlak bir ateş (*) takip eder.

(*) Şihab, parlak yıldız, parlak ateş, kıvılcım anlamına gelir. Ayrıca dünyanın atmosferinde bir an görünüp kaybolan gök taşına da denilmektedir.

19. Ve yeryüzü! Onu yaydık ve onun içine sabit kazıklar (dağlar) bıraktık ve onda her şeyden ölçülü olarak bitkiler bitirdik.

20. Onun içinde sizin ve rızıklandıranları olmadığınız kimseler için geçimler kıldık.

21. Hiçbir şey yoktur ki hazineleri yanımızda olmasın. Biz onu ancak belli bir ölçüyle indiririz.

22. Rüzgârları da aşılıyıcı olarak gönderdik. Sonra gökten su indirdik. Böylece onunla sizi suladık. Onun için hazinedarlar da siz değilsiniz.

23. Şüphesiz ki biz, elbette biz yaşatırız ve öldürürüz ve biz varisleriz.

24. Andolsun ki biz, sizlerden öne geçmek isteyenleri bilmiştik ve andolsun ki biz, geri kalmak isteyenleri de bilmiştik.

25. Muhakkak ki senin Rabbin, onları toplayacak olandır. Şüphesiz ki O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

26. Andolsun ki biz insanı kokuşmuş, değişken bir balçıktan olan kurutulmuş topraktan (*) yaratmıştık.

(*) “min salsalin min hamein mesnun” ifadesinin açılımı şöyledir. “min hamein” uzun süre suyla temas ettiği için değişen ve siyahlaşan balçık

çamurdan demektir. “Mesnun” ise kokuşmuş, şekillendirilmiş demektir ya da kuruması ve şekil alması için kalıba dökülmüş demektir. Meselâ kalıba dökülen erimiş maden gibi. “Salsalin” de hamein mesnun halindeki balçığın ateş hariç doğal yollarla kurutulmuş halidir. Rahman, 14 ayette geçen “min salsâlin kel fahhâr” ifadesindeki “fehhar” ise ateşte kurutulan demektir. Tuğla, toprak çanak, çömlek, testi vb. gibidir.

27. Cinleri de önceden zehirleyici, dumansız ateşten yaratmıştık.

28. Hani Rabbin meleklerle “Muhakkak ki ben, kokuşmuş, değişken bir balçıktan olan kurutulmuş topraktan bir beşer yaratacağım.” demişti.

29. “Sonra onu düzenlediğimde ve içine ruhumdan üflediğimde, hemen onun için secde edenler olarak yere kapanın!”

30. Bunun üzerine melekler, onların hepsi topluca secde etti.

31. İblis hariç. Secde edenlerle beraber olmaktan kaçındı.

32. (Allah) dedi ki: “Sana ne oldu ki secde edenlerle beraber olmuyorsun?”

33. (İblis) dedi ki: “Ben kokuşmuş, değişken bir balçıktan olan kurutulmuş topraktan yarattığın bir beşere, secde edeyim diye (var) olmadım.”

34. (Allah) dedi ki: “Öyleyse çık oradan! Artık muhakkak ki sen, kovulmuş / taşlanmış birisin.”

35. “Şüphesiz ki hesap gününe kadar lânet senin üzerinedir.”

36. (İblis) dedi ki: “Rabbim! O halde onların diriltilecekleri güne kadar bana süre ver!”

37. (Allah) dedi ki: “Öyleyse muhakkak ki sen, süre verilenlerdensin.”

38. “Bilinen (malûm) (*) vaktin gününe kadar.”

(*) Ayette malûm kelimesi kullanılmıştır. Vaktin bilinmesi demek kıyamet gününün zamanının bilinmesi demek değildir. Böyle bir günün meydana geleceğinin, böyle bir günün varlığının bilinmesi demektir. Ayrıca malûm derken bunu siz biliyorsunuz anlamında da değildir. Bu vakit ancak bize malumdur demektir. Elbette ki bilinen gün, kıyamet

günüdür. Ayette kastedilen, işte bu olması kesin olan kıyamet gününün mutlaka belirlenmiş bir günde gerçekleşecektir.

39. (İblis) dedi ki: “Rabbim! Beni azdırdığın şey sebebiyle, (*) mutlaka onlara yeryüzünde her şeyi süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracam.”

(*) Ayette geçen “be” harfiyle yemin manası verenlerde olmuştur. Bu durumda ayet “Rabbim, beni azdırdığın şeye yemin ederim ki...” şeklinde de tercüme edilebilir. Ancak cumhur, “sebebiyle” manasına ağırlık vermiştir.

40. “Onlardan ihlâsa erdirilmiş kulların hariç.”

41. (Allah) dedi ki: “İşte bu yol bana aittir, dosdoğrudur.”

42. “Benim kullarımın üzerinde senin için bir güç yoktur. Ancak azgınlardan sana uyan kimseler hariç.”

43. Şüphesiz ki cehennem, elbette onlara topluca vaadedilen yerdir.

44. Onun yedi kapısı vardır. Her kapı için onlardan bir bölüm taksim edilmiştir.

45. Muhakkak ki Allah’a karşı gelmekten sakınanlar ise cennetlerde (bahçelerde) ve pınarlardadır.

46. “Emin olarak selâmetle ona girin!”

47. Onların göğüslerindeki kini söküp çıkardık. Kardeşler olarak, karşılıklı, sedirler üzerindedirler.

48. Orada onlara bir yorgunluk dokunmaz ve onlar oradan çıkarılacak da değildir.

49, 50. Muhakkak ki benim, çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğumu ve azabımın da elem dolu azap olduğunu kullarıma haber ver!

51. Ve onlara İbrahim’in misafirlerinden haber ver!

52. Hani onlar, onun yanına girmişlerdi de “Selam!” demişlerdi. O da “Şüphesiz biz sizden ürkenleriz.” demişti.

53. (Melekler) dediler ki: “Ürkme! Muhakkak ki biz sana, bilgin bir oğul müjdeliyoruz.”

54. (İbrahim) dedi ki: “İhtiyarlığın bana dokunmasına rağmen beni mi müjdeliyorsunuz? O halde neyle müjdeliyorsunuz?”

55. (Melekler) dediler ki: “Seni gerçek ile müjdeledik. Artık ümidini kesenlerden olma!”

56. (İbrahim) dedi ki: “Rabbinin rahmetinden, sapkınlardan başka kim ümit keser?”

57. (İbrahim) dedi ki: “O halde bir sorunuz mu var (*), ey gönderilenler?”

(*) “ma hatbuke” ifadesi “Bir sorun mu var?” şeklinde kullanılan kalıp bir ifadedir. Buradan hareketle “bir sorunuz mu var?” diye çevirdiğimiz “ma hatbukum” ifadesi ”İşiniz nedir?” veya “meseleniz nedir?” şeklinde de tam kelime karşılığında tercüme edilebilir.

58. (Melekler) dediler ki: “Muhakkak ki biz, suçlular kavmine gönderildik.”

59. “Lut’un ailesi hariç. Muhakkak ki biz onları, toplu olarak, elbette kurtaracağız.”

60. “Onun karısı hariç. Muhakkak ki onun, elbette geride alanlardan olmasını takdir ettik.”

61. Böylece gönderilenler, Lut’un ailesine geldiği zaman,

62. (Lut) dedi ki: “Şüphesiz ki siz, yadırganan bir kavimsiniz.”

63. Dediler ki: “Hayır, aksine! Biz sana onların, onun hakkında şüphe ettikleri şeyi (azabı) getirdik.”

64. “Biz sana gerçeği getirdik. Şüphesiz biz elbette doğru söyleyenleriz.”

65. “Gecenin bir bölümünde aileni yürüt / yola çıkar ve sen de arkalarından takip et ve sizden bir kimse ardına bakmasın ve emredildiğiniz yere gidin!”

66. Biz, ona şu emri hükmettik: “Sabaha çıkacaklarken, şunların arkaları kesilmiş olacaktır.”

67. Şehir halkı birbirlerine müjdeler vererek geldi.

68. (Lut) dedi ki: “Bunlar benim misafirimdir. Beni rezil etmeyin!”

69. “Allaha karşı gelmekten sakının ve beni utandırıp zelil etmeyin!”

70. Dediler ki: “Biz seni elâlem (in işin) den men etmedik mi?”

71. (Lut) dedi ki: “Eğer yapacaksanız, işte kızlarım!”

72. (Melekler) “Senin ömrüne yemin olsun ki şüphesiz ki onlar, elbette sarhoşlukları içinde bocalıyorlar.”

73. Derken güneş doğarken o korkunç çığlık onları yakaladı.

74. Böylece biz, onun (o şehrin) üstünü, onun (o şehrin) altı kıldık ve onların üzerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık.

75. Şüphesiz ki bunda bir şeyi çözmeye çalışıp yakından inceleyenler için ibretler vardır.

76. Muhakkak ki o (şehir kalıntıları), halâ duran bir yol üzerindedir.

77. Şüphesiz ki bunda, iman edenler için bir ibret vardır.

78. Şüphesiz ki Eyke halkı da gerçekten zalimlerdi.

79. Bu yüzden biz Eyke halkından intikâm aldık. Şüphesiz ikisi (*) de elbette apaçık (göz) önündedir.

(*) Ayette bahsedilen iki şehir Sodom ile Eyke ve/veya Medyen'dir. Sodom'a Lut aleyhisselam gönderilmişti. Eyke/Medyen'e ise Şuayb aleyhisselam gönderilmişti. Eyke iç içe girmiş çok sık ağaçlık demektir. Yerleri ağaçlık olduğundan Eyke denilmiştir. Eyke ve Medyen aynı yerler olabileceği gibi farklı bölgeler olduklarını söyleyenler de vardır.

80. Muhakkak ki Hicr halkı gönderilenleri (resulleri) yalanladı.

81. Onlara ayetlerimizi verdik fakat onlar, ondan yüz çevirenler oldular.

82. Onlar dağlardan emniyetli evler yontuyorlardı.

83. Derken sabaha çıkacaklarken, o korkunç çığlık onları yakaladı.

84. Kazanmakta oldukları şeyler, onlara hiç bir fayda sağlamadı.

85. Ve biz, gökleri ve yeri ve ikisinin arasındakileri ancak Hak ile yarattık. Muhakkak ki kıyamet saati gelecektir. Öyleyse sen güzel bir hoşgörüyü, hoşgörülü davran!

86. Şüphesiz ki senin Rabbin, hakkıyla yaratandır, hakkıyla bilendir.

87. Andolsun ki sana o tekrarlanan ikişerliden yediyi ve büyük Kur'an'ı verdik. (*)

(*) Ayette geçen “mesani” ifadesi ikişerli, tekrarlanan, kat kat demektir. Mesânî Zümer, 23'te “tekrarlanan, ikişerli bir kitap” şeklinde Kur'an'ın bir sıfatı olarak geçmektedir. Bu ayete binaen “mesani” ile Kur'an'ın ifade edildiği anlaşılmaktadır. “Yedi” kelimesi ile de yedi ayetten oluşan Fatiha suresi kastedilmektedir. Böylece ayet “... İkişerli olarak tekrarlanan Kur'an'dan yedi ayet olan Fatiha suresini...” şeklinde olur.

88. Onlardan bazı çiftleri kendisiyle menfaatlendirdiğimiz şeylere, iki gözünü asla dikme ve onlara üzülmeye ve iman edenler için kanadını indir!

89. Ve de ki: “Muhakkak ki ben, apaçık bir uyarıcıyım.”

90. (Daha önceki) taksim edenlere / bölücülere indirdiğimiz gibi,

91. Kur'an'ı kısım kısım (parça parça) kılanlara da (azap indiririz).

92. Rabbine andolsun ki elbette onların hepsine soracağız.

93. Yapmakta oldukları şeyler hakkında.

94. Artık emredilen şeyi açığa vur ve müşriklerden yüz çevir!

95. Muhakkak ki biz, o alay edenlere (karşı) sana yeteriz.

96. Allah ile beraber başka bir ilâh kılan kimseler, artık onlar ilerde bilecekler.

97. Andolsun ki biz, muhakkak ki senin, söyledikleri şeyler sebebiyle göğsünün daraldığını biliyoruz.

98. Öyleyse Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol!

99. Ve sana şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak bilinen (ölüm)
gelinceye kadar Rabbine kulluk et!

NAHL SURESİ

Resmi Mushaf: 16 / İnış Sırası: 70 / Mekke'de inmiştir. 128 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Allah'ın emri geldi. Artık onu acele istemeyin! O, onların ortak koştukları şeylerden münezzehtir ve şanı yücedir.
2. O melekleri, emrinden ruh (vahiy) ile kullarından dilediği kimsenin üzerine uyarın diye indirir ki o (uyarı) şudur: “Benden başka ilâh yoktur. Öyleyse bana karşı gelmekten sakının!”
3. O gökleri ve yeri hak ile yarattı. O onların ortak koştukları şeylerden yücedir.
4. O insanı bir nutfeden yarattı. Bir de bakarsın o apaçık bir hasımdır.
5. Ve hayvanlar! Onu (hayvanları) da yarattı. Onda sizin için ısınma ve menfaatler vardır ve onlardan yersiniz.
6. Akşamları (otlaktan) getirirken ve sabahları götürürken onlarda sizin için bir güzellik vardır.
7. (Bu hayvanlar) sizin ağırlıklarınızı şehirlere taşıy ki siz ona, canların yarısı tükenmeksizin (meşakkat olmaksızın) varacak değildiniz. Şüphesiz ki Rabbiniz çok esirgeyicidir, çok merhametlidir.
8. Atları ve katırları ve eşekleri de üzerlerine binmeniz için ve süs olarak (yarattı). Sizin bilmediğiniz şeyler de yaratmaktadır.
9. Yolun doğrusu Allah'a aittir. Ondandır sapan da vardır. Eğer O dileseydi, sizi topluca doğru yola iletirdi.
10. O gökten su indirendir. Ondandır size içecek vardır. Ondandır kendisinde (hayvanları) otlattığınız ağaç / bitki vardır.
- (*) Şecerun, dilde “yerden biten her tür bitkiye” verilen ortak isimdir.
11. Onunla sizin için ekin ve zeytin ve hurmalar ve üzümler ve bütün meyvalardan bitirir. Şüphesiz ki bunda düşünen bir topluluk için ibret vardır.

12. Geceyi ve gündüzü ve güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da O'nun emriyle boyun eğdirilmişlerdir. Şüphesiz ki bunda akıl eden topluluk için ibretler vardır.

13. Yeryüzünde sizin için renkleri değişik olarak yaratıp yaydığı şeyleri de (sizin hizmetinize verdi). Şüphesiz ki bunda düşünüp öğüt alan topluluk için ibret vardır.

14. Ve O, ondan taze et yemeniz ve ondan takınacağınız süs eşyaları çıkarmanız için denizi sizin hizmetinize verendir. Onun içinde (denizi) yara yara giden gemiler görürsün. O'nun lütfundan (rızkınızı) aramanız içindir. Umulur ki siz, şükredersiniz.

15. Sizi sarsar diye yeryüzünün içine dağlar bıraktı ve nehirler ve yollar. Umulur ki siz, doğru yolu bulursunuz.

16. Ve alâmetler. Onlar yıldızlarla da doğru yolu bulurlar.

17. Öyleyse yaratan kimse, yaratmayan kimse gibi midir? Halâ düşünüp öğüt almayacak mısınız?

18. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, onu sayıp sonunu getiremezsiniz. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

19. Allah sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilir.

20. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleri, hiç bir şey yaratamazlar. Zira kendileri yaratılmaktadır.

21. Onlar ölülerdir, diri değildirler. Ne zaman diriltileceklerinin de farkında olmazlar.

22. Sizin ilâhınız tek bir ilâhtır. Buna rağmen ahirete iman etmeyenlerin, onların kalpleri inkârcıdır ve onlar büyüklük taslayanlardır.

23. Şüphe yok ki Allah, onların gizlediklerini ve açığa vurduklarını bilir. Muhakkak ki O, büyüklük taslayanları sevmez.

24. Onlara, “Rabbınız ne indirdi?” denildiği zaman “Öncekilerin masalları.” derler.

25. (Bu) kıyamet günü kendi yüklerini ve bilgisizce saptırdıklarının yüklerini tam olarak yüklenmeleri içindir. Dikkat edin! Yüklendikleri şeyler ne kadar da kötü!

26. Onlardan önceki kimseler de tuzak kurmuşlardı. Akabinde Allah da onların evlerine, temellerinden gelmişti. Böylece tavan üstlerinden tepelerine çökmüş ve azap farketmedikleri bir yerden onlara gelmişti.

27. Sonra kıyamet gününde de onları rezil eder ve der ki: “Onlar hakkında ayrılığa düşmekte olduğunuz ortaklarım nerede?” Kendilerine ilim verilenler ise der ki: “Şüphesiz bugün rezillik ve kötülük kâfirlere dir.”

28. Onlar ki melekler onları, nefislerine zulmedenler olarak vefat ettirir. “Biz bir kötülük yapmıyorduk.” diyerek teslimiyeti bırakırlar (Teslim bayrağını çekerler). “Hayır, aksine! Şüphesiz ki Allah sizin yapmakta olduğunuz şeyleri en iyi bilendir.”

29. “O halde içinde sürekli kalacaklar olarak, cehennem’in kapılarından girin! Kibirlenenlerin yeri ne kötü!”

30. Allah’a karşı gelmekten sakınanlara denildi ki: “Rabbınız ne indirdi?” Dediler ki: “İyilik.” Bu dünyada güzellik yapanlara güzellik vardır. Elbette ahiret yurdu daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzel!

31. Adn cennetleri. Ona girerler. Altından ırmaklar akar. Orada onlar için diledikleri şeyler vardır. İşte Allah, takva sahiplerine böyle karşılık verir.

32. Onlar ki, melekler onları, temiz kimseler olarak vefat ettirir. Derler ki: “Selâm sizin üzerinize olsun! Yapmakta olduğunuz şeyler sebebiyle cennete girin!”

33. Onlar illâ ki kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin emrinin gelmesini mi gözlüyorlar? İşte onlardan öncekiler de böyle yaptı. Allah onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.

34. Böylece yaptıkları şeylerin kötülüğü onlara isabet etti ve kendisiyle alay ediyor oldukları şey onları kuşattı.

35. Ortak koşanlar dedi ki: “Allah dileseydi biz ve bizim babalarımız, O’nun yanı sıra yarattığı astlarından her hangi bir şeye kulluk etmezdik ve O’nun yanı sıra yarattığı astlarından her hangi bir şeyi de haram kılmazdık.” İşte onlardan öncekiler de böyle yaptı. Öyleyse apaçık tebliğden başka bir şey Resullere düşer mi?

36. Andolsun ki her ümmetin içinde “Allah’a kulluk edin ve Tağut’tan kaçın!” diye bir resul gönderdik. Böylece onlardan kimini Allah hidayete erdirdi ve onlardan kiminin de kendi üzerlerine sapkınlık gerçekleşti. Öyleyse yeryüzünde dolaşın da bakın! Nasıl oldu o yalanlayan kimselerin sonu?

37. Sen onların doğru yola gelmeleri üzerine aşırı istek göstersen de, muhakkak ki Allah, saptırdığı kimseyi (*) doğru yola iletmez. Onlar için yardımcılardan kimse de yoktur.

(*) Sürekli uyarılan, devamlı ikaz edilen ancak doğru yola gelmek için gayret göstermeyen, aksine batıl yolda bulunmakta inat edip iman etmeyen böylece dünya hayatını boşa harcayıp, ilâhi sınavı kaybetmesi neticesinde de kalbi mühürlenmiş kimseyi

38. Onlar “Allah, ölen bir kimseyi diriltmez.” diye yeminlerinin var güçleriyle Allah’a yemin ettiler. Hayır, aksine! (Bu) O’nun üzerine aldığı gerçek bir vaattir. Fakat insanların çoğu bilmezler.

39. Hakkında ihtilafa düştükleri şeyin onlara açıklanması ve gerçeği örtüp inkâr edenlerin, kendilerinin yalancı olduklarını bilmesi için (diriltecektir).

40. Bir şeyi irade ettiğimiz zaman, ona sözümüz sadece “Ol!” dememizdir. O da hemen olur.

41. Zulmedilmelerinden sonra, Allah uğrunda hicret edenleri, elbette dünyada güzelce yerleştireceğiz. Bilseydiler elbette ahiretin mükâfatı daha büyüktür.

42. Onlar ki sabreden ve Rablerine tevekkül eden kimselerdir.

43. Senden önce kendilerine vahyettiğimiz adamlardan (*) başkasını göndermedik. Eğer bilmiyorsanız zikir ehline sorun!

(*) Âyette Allahü teâlâ'nın ne bir kadını ne de bir meleği genel davet için göndermediğine delil vardır. (Beydâvî) İnkârcıların Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in insan olmasını yadırgamasına ve resul olarak melek

olması gerektiğini iddia etmelerine karşı bir reddiyedir. Âdem aleyhisselam'dan beri kesinlikle gelen tüm peygamberler insandı. Böylece manâ “Biz senden önce de, kendilerini vahiyle desteklediğimiz, ölümlü adamlardan başka, ne bir melek, ne de bir kadın, hiç kimseyi resul olarak göndermedik.” olur.

44. Apaçık delillerle ve kitaplarla (gönderdik). Sana da insanlara kendilerine indirileni açıklamak için Zikri indirdik. Umulur ki onlar düşünürler.

45. Kötülük tuzakları kuranlar, Allah'ın kendilerini yere batırmasından veya azabın, farkında olmadıkları yerden, kendilerine gelmesinden emin mi oldu?

46. Veya onları dönüp dolaşırken yakalamasından (emin mi oldular?) Artık onlar (Allah'ı) aciz bırakacaklar da değildir.

47. Veya onları eksilte eksilte korku üzerinde alıp yakalamasından (emin mi oldular?) Şüphesiz ki Rabbiniz, elbette çok esirgeyicidir, çok merhametlidir.

48. Allah'ın yarattığı herhangi bir şeye hiç bakmadılar mı? Onun gölgeleri, sağdan ve soldan, boyun eğmiş olduğu halde, secde ederek döner.

49. Göklerde ve yerde, canlılardan ve meleklerden ne varsa, Allah'a secde ederler ve onlar büyüklük taslamazlar. **(SECDE AYETİ)**

50. Onlar, üstlerindeki Rablerinden korkarlar ve emrolundukları şeyleri yaparlar.

51. Allah dedi ki: “İki ilâh edinmeyin! Ancak O, tek bir ilâhtır. O halde yalnızca benden, benden korkun!”

52. Göklerdekilere ve yerdekilere O'nundur. Din de daima O'nundur. Öyleyse Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz?

53. Herhangi bir nimetten, sizinle olan şeyler de Allah'tandır. Sonra size bir sıkıntı dokunduğu zaman, hemen O'na yalvarırsınız.

54. Sonra o sıkıntıyı sizden açtığı (giderdiği) zaman, bir de bakarsın ki içinizden bir grup, Rablerine ortak koşuyorlar.

55. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etmek için. Şimdilik yararlanın! Fakat ilerde bileceksiniz.

56. Kendilerini rızıklandırıdığımız şeylerden, o bilmeyenlere (ortak koştukları şeylere) bir nasip kılıyorlar. Allah'a andolsun ki, bu uydurmakta olduğunuz şeylerden, mutlaka sorguya çekileceksiniz.

57. O her türlü eksiklikten uzak ve yüce olduğu halde Allah'a da kızları lâıyk kılıyorlar. Canlarının çektiği hoşlandıkları şeyler de onlara!

58. Onlardan birisi kız ile müjdelendiği zaman, kendisi öfkeli olduğu halde, onun yüzü kapkara olur.

59. Müjdelendiği şeyin kötülüğünden dolayı toplumdan gizlenir. Onu zillet üzere tutacak mı yoksa onu toprağa mı gömecek? Dikkat edin! Hüküm verdikleri şey ne kötü!

60. En kötü örnek ahirete iman etmeyenlerindir. En yüce örnek ise Allah'ındır. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

61. Eğer Allah, insanları zulümleri sebebiyle sorgulayıp hesaba çekseydi, onun (yeryüzünün) üzerinde tek bir canlı bırakmazdı. Fakat onları belli bir süreye kadar erteler. Artık onların eceli geldiği zaman ne bir saat erteleyebilirler, ne de öne alabilirler.

62. Hoşlanmadıkları şeyleri Allah'a lâıyk kılarlar. Dilleri de "En güzeli kendilerine aittir." diye yalan uydurur. Şüphe yoktur ki ateş kendilerine aittir ve onlar öncülerdir.

63. Allah'a andolsun ki, senden önceki ümmetlere de resuller göndermiştik. Ancak şeytan, onların amellerini kendilerine süsledi. Artık o, bugün onların velisidir ve onlara acıklı bir azap vardır.

64. Hakkında ihtilâfa düştükleri şeyi, onlara açıklaman için ve iman eden bir kavime bir yol gösterici ve bir rahmet olarak Kitab'ı sana indirdik.

65. Ve Allah gökten su indirdi. Böylece onunla, ölümünden sonra yeryüzüne hayat verdi. Muhakkak bunda, işiten bir kavime elbette ibret vardır.

66. Muhakkak ki sizin için, hayvanlarda elbette ibret vardır. Size onların karınlarındaki şeyden, fişkı ve kan arasından, içenler için boğazdan kolay geçen, lezzetli, katışıksız bir süt içiriyoruz.

67. Hurmanın ve üzümün meyvelerinden de şarhoşluk ve güzel bir rızık elde edersiniz. Muhakkak ki bunda, akıl eden bir kavim için elbette ibret vardır.

68. Rabbin bal arısına vahyetti ki: “Dağlardan ve ağaçlardan ve onların kurdukları çardaklardan (kovanlardan) evler edin!”

69. “Sonra bütün meyvelerden ye! Öyleyse haydi! Boyun eğerek Rabbinin yollarına koyul!” Karınlarından renkleri değişik, içinde insanlar için şifa olan bir içecek çıkar. Muhakkak ki bunda, düşünen bir kavim için elbette ibret vardır.

70. Allah sizi yarattı, sonra sizi vefat ettirir. İçinizden kimi ömrün en reziline (ihtiyarlığa) döndürülür ki ilminden sonra bir şey bilmesin diye. Şüphesiz ki Allah, her şeyi bilen, her şeye gücü yetendir.

71. Allah bazınızı bazınıza rızıkta üstün kıldı. Fakat üstün kılınanlar, kendi rızıklarını, sağ ellerinin sahip olduklarına (köle ve cariyelerine) döndürenler (verenler) değillerdir. Oysa onlar, o hususta (rızıkta) birdir. Öyleyken Allah'ın nimetini bile bile inkâr mı ediyorlar?

72. Allah sizin için kendinizden eşler kıldı ve eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar kıldı. Sizi temiz şeylerden rızıklandırdı. Halâ batıla iman mı edecekler ve onlar, Allah'ın nimetini inkâr mı edecekler?

73. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından, onlar için göklerden ve yerden rızık olarak bir şey vermeye gücü yetmeyen ve bunu yapamayacak olan şeylere kulluk ediyorlar.

74. Artık Allah için örnekler verip durmayın! Muhakkak ki Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

75. Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının mülkiyeti altında olan bir köleyi ve bizden güzel bir rızıkla kendisini rızıklandığımız, böylece ondan gizli ve açık infak eden (ihtiyaç sahiplerine harcayan) kimseyi örnek getirdi. Onlar eşit olurlar mı? Hamd Allah'a aittir. Fakat onların çoğu bilmezler.

76. Allah iki adamı örnek getirdi. İkisinden biri dilsizdir. Bir şeye gücü yetmez ve efendisinin üzerine bir yükür. Her nereye onu gönderse bir iyilik getirmez. O ve adaleti emreden ve dosdoğru bir yol üzere olan kimse eşit olur mu?

77. Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir. Kıyamet saatinin işi ancak bir göz kırpması gibidir veya o daha yakındır. Şüphesiz ki Allah her şeye gücü yetendir.

78. Allah sizi analarınızın karınlarından hiçbir şey bilmez halde çıkardı. Sizin için işitme duyusu ve basiretler (*) ve gönüller kıldı. Umulur ki siz şükredersiniz.

(*) Basiretler demek görüşler, görme yetenekleri demektir. Tek bir görme yoktur. Burada görme yeteneğinin çeşitli olduğu vurgulanıyor. Bu görmelere örnek olarak baş gözü ile görmek, kalp gözü ile görmek, düşünce gözü ile görmek, akıl gözü ile görmek, alet kullanarak detaylı görmek, ileri görüş ile geleceği görmek gibi görmeler sayılabilir. Basiretin diğer normal görmeden farkı, baş gözüyle görmekle beraber aklî, hissî ve kalbî olarak da derinlemesine bakıp idrak etmektir. Derinliğine nüfuz eden bir bakış da denebilir.

79. Göğün havasında, boyun eğdirilmiş kuşları hiç görmediler mi? Allah'tan başkası onları tutmuyor. Şüphesiz ki bunda iman eden bir kavim için ibretler vardır.

80. Allah sizin için evlerinizden dinlenme yeri kıldı ve sizin için hayvan derilerinden, göç gününüzde ve ikamet gününüzde hafif olmasını dilediğiniz evler ve onların yünlerinden ve tüylerinden ve kıllarından ev eşyaları ve bir zamana kadar geçimlik kıldı.

81. Allah yarattığı şeylerden sizin için gölgeler kıldı ve dağlardan sizin için barınaklar kıldı. Sıcaktan sizi koruyan elbiseler ve savaşınızda sizi koruyan elbiseler kıldı. İşte O, sizin üzerinize nimetini böyle tamamlar. Umulur ki siz, teslim olursunuz.

82. Fakat eğer onlar yüz çevirirlerse, o takdirde ancak sana düşen apaçık bir tebliğdir.

83. Onlar Allah'ın nimetini bilirler sonra da onu inkâr ederler. Onların çoğu gerçeği örtüp inkâr edenlerdir.

84. O gün, her ümmetten bir şahit göndeririz. Sonra gerçeği örtüp inkâr eden kimselere (özür dilemeleri için) izin verilmez ve onların hoş görülmeleri istenmez.

85. Zulmeden kimseler azabı gördükleri zaman artık o (azap) kendilerinden hafifletilmez ve onlara mühlet verilmez.

86. Ortak koşanlar ortaklarını gördükleri zaman derler ki: “Rabbimiz! İşte şunlar, senin yanın sıra yarattığın astlarından dua etmekte olduğumuz ortaklarımızdır.” Bunun üzerine onlar “Şüphesiz ki siz elbette yalancılarsınız.” diye onlara laf atarlar.

87. O gün teslimiyeti Allah’a bıraktılar. Uydurmakta oldukları şeyler de onlardan sapıp uzaklaştı.

88. İnkâr eden ve Allah’ın yolundan çeviren kimseleri, bozgunculuk etmekte oldukları şeyler sebebiyle, azap üstüne azapla onları artırdık.

89. Her ümmetin içinde onların üzerine kendi nefislerinden bir şahit gönderdiğimiz gün, seni de şunların üzerine şahit göndeririz. Biz Kitab’ı, her şeyi açıklayıcı ve bir yol gösterici ve bir rahmet ve Müslümanlar için bir müjde olarak sana indirdik.

90. Şüphesiz ki Allah, adaleti ve ihsanı ve yakınlara vermeyi emreder ve hayâsızlıktan ve kötülüğten ve azgınlıktan men eder. Umulur ki siz, düşünüp öğüt alırsınız diye size öğüt verir.

91. Anlaşma yaptığınız zaman, Allah’ın ahdini tam olarak yerine getirin ve onu pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın! Allah’ı üzerinize kefil kılmıştınız. Şüphesiz ki Allah yaptığınız şeyleri bilir.

92. Bir topluluk bir topluluktan daha fazladır diye yeminlerinizi aranızda aldatma aracı edinerek, ipliğini kuvvetlice eğirip büktükten sonra söküp bozan kadın gibi olmayın! Allah onunla sizi, ancak imtihan etmektedir. Hakkında ayrılığa düşmekte olduğunuz şeyleri kıyamet günü size mutlaka açıklayacaktır.

93. Allah dileseydi elbette sizi tek bir ümmet kılardı. Fakat O, dilediğini saptırır ve dilediğini doğru yola eriştirir. Yapmakta olduklarınızdan mutlaka sorulacaksınız.

94. Yeminlerinizi aranızda aldatma aracı edinmeyin! Yoksa onun sebatından sonra ayak kayar ve Allah’ın yolundan alıkoyduğunuz şeyler sebebiyle kötülüğü tadarsınız. Büyük azap da sizin içindir.

95. Allah'ın sözünü az bir bedele karşılık satmayın! Eğer bilerseniz, şüphesiz ki Allah katındaki şey, sizin için daha hayırlıdır.

96. Sizin yanınızdaki şey tükenir ve Allah'ın katındaki şey kalıcıdır. Sabredenlere, yapmakta olduklarının en güzeliyle, mutlaka ecirlerinin karşılığını vereceğiz.

97. Erkek veya kadından mü'min olarak kim bir iyilik yaparsa, o takdirde onu, tertemiz güzel bir hayatla mutlaka yaşatacağız. Yapmakta oldukları şeylerin en güzeliyle de mutlaka ecirlerinin karşılığını vereceğiz.

98. Kur'an okuduğunda, hemen taşlanmış / kovulmuş şeytandan Allah'a sığın!

99. Muhakkak ki onun, iman eden ve Rablerine güvenip dayanan kimselerin üzerinde bir gücü yoktur.

100. Onun gücü sadece kendisini veli edinenlerin ve O'na (Allah'a) ortak koşanların üzerindedir.

101. Allah indirdiğini en iyi bilen olduğu halde biz bir ayetin yerine bir ayeti değiştirdiğimiz zaman dediler ki: "Sen ancak bir iftiracısın." Hayır, aksine! Onların çoğu bilmezler.

102. De ki: "Onu Ruhu'l-Kudüs (Cebrail), Rabbinden hak ile iman eden kimseleri sabit kılıp sağlamlaştırmak için ve Müslümanlara bir yol gösterici ve bir müjde olarak indirdi."

103. Andolsun ki biz onların "Ancak ona bir beşer öğretiyor." demelerini biliyoruz. Ona nispet ettikleri kişinin dili kapalı anlaşılmazdır. Bu ise apaçık anlaşılır fasih bir dildir.

104. Muhakkak ki Allah'ın ayetlerine iman etmeyen kimseler var ya, Allah onları, doğru yola iletmez ve onlara acıklı bir azap vardır.

105. Allah'ın ayetlerine iman etmeyen kimseler ancak yalan uydurur. İşte onlar var ya, onlar yalancılardır.

106. Kim imanından sonra Allah'ı inkâr ederse, ancak (inkâra) zorlanan kimse hariçtir ki, onun kalbi imanla tatmin olmuştur, fakat kim de (zorlandığı zaman) göğsünü (yeniden) küfre açarsa, o takdirde Allah'tan bir gazap onların üzerinedir ve onlara büyük bir azap vardır.

107. İşte bu, onların dünya hayatını ahirete tercih etmeleri ve Allah'ın kâfirler topluluğunu doğru yola iletmemesi sebebiyledir.

108. İşte onlar Allah'ın, kalplerine ve işitme duyularına ve görme duyularına mühür vurduğu kimselerdir. İşte onlar gâfillerin ta kendileridir.

109. Şüphe yok ki onlar, ahirette hüsrana uğrayacakların ta kendileridir.

110. Sonra muhakkak ki senin Rabbin, işkenceye uğratılmalarının ardından hicret eden sonra cihat eden ve sabreden kimseler için, muhakkak ki senin Rabbin, bunun (hicretin, cihadın ve sabrın) ardından, elbette çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

111. O gün her canlı gelir ve kendisi için uğraşır ve her canlıya yaptığı şeylerin tam karşılığı verilir ve onlar zulmedilmezler.

112. Allah bir şehri de örnek verdi. O emindi, tatmin olmuştu. Rızkı her yerden ona, bolca geliyordu. Fakat Allah'ın nimetlerine nankörlük etti. Bunun üzerine Allah, üretip yaptıkları şeyler sebebiyle, ona açlık ve korku elbisesini tattırdı.

113. Andolsun ki onlara, kendilerinden bir resul geldi. Fakat onu yalanladılar. Böylece onlar zalimler iken, azap onları yakaladı.

114. Öyleyse Allah'ın sizi rızıklandığı şeylerden temiz olarak, helâl olarak yiyin! Eğer yalnızca O'na kulluk ediyorsanız, Allah'ın nimetine şükredin!

115. Ancak size, ölüyü ve kanı ve domuzun etini ve Allah'tan başkası için kesilmiş olanı haram kıldı. Fakat kim isyan etmeksizin ve sınırı aşmaksızın muztar (*) kalırsa o takdirde muhakkak ki Allah çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

(*) “Muztar” demek zorlanmış, mecbur kalmış, çaresiz kalıp başı sıkılan, bir davranışı yapmak zorunda kalmış kişi demektir.

116. Allah'a karşı yalan uydurmanız için, dillerinizin yalan olarak vasıflandırdığı şeylere “Bu helâldir ve bu haramdır.” diye söylemeyin! Şüphesiz ki Allah'a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa ermezler.

117. Bu azıcık bir menfaattir (*). Onlara acıklı azap vardır.

(*) Allah'a karşı iftira ettikleri şeyin karşılığında veya içinde bulundukları dünya hayatından azıcık bir menfaat elde ederler.

118. Yahudilere de önceden sana anlattıklarımızı harâm ettik. Biz onlara zulmetmedik. Fakat onlar, kendilerine zulmediyorlardı.

119. Sonra muhakkak ki senin Rabbin, cahillikle kötülük yapan sonra da bunun ardından tövbe eden ve kendini düzelden kimseler için, şüphesiz ki senin Rabbin, bunun ardından elbette çok affeden ve suçları örtendir, çok merhamet edendir.

120. Şüphesiz ki İbrahim, Allah'a itaatkâr, hanif (*) bir ümmet idi ve müşriklerden değildi.

(*) Hanif demek Allah'ı birleyerek, O'na ortak koşmayan, tevhit inancı ile iman eden muvahhid kimse demektir. Muvahhid ise birleyen manasına gelir.

121. O'nun nimetlerine şükreden birisiydi. (Allah) onu seçti ve onu dosdoğru yola iletti.

122. Ona dünyada iyilik verdik. Şüphesiz ki o, âhirette de elbette salihlerdendir.

123. Sonra sana "İbrahim'in dinine bir hanif olarak uy! O müşriklerden değildi." diye vahyettik.

124. Sebt (*) ancak onun hakkında ihtilâf edenlere (farz) kılındı. Şüphesiz ki senin Rabbin, kıyâmet günü, hakkında ihtilâf etmekte oldukları şey konusunda, aralarında mutlaka hükmedecektir.

(*) Sebt veya sebt günü, Yahudilere farz olarak kılınan Cumartesi günü tatilini ifade eder ki bu günde çalışmak, iş yapmak yasaklanmıştır. Yalnızca ibadet edilir.

125. Hikmetle ve güzel öğütlerle Rabbinin yoluna çağır! Onlarla en güzel olanıyla mücadele et! Muhakkak ki senin Rabbin, kendi yolundan sapan kimseleri en iyi bilendir ve O doğru yola girenleri de en iyi bilendir.

126. Eğer ceza verirsiniz, o takdirde hakkında cezalandırıldığınız şeyin misliyle ceza verin! Sabrederseniz elbette o, sabredenlere daha hayırlıdır.

127. Sabret! Senin sabrın ancak Allah'ın yardımı iledir ve onlara üzülmeye ve kurdukları tuzaktan dolayı sıkıntıda olma!

128. Muhakkak ki Allah, Allah'a karşı gelmekten sakınanlarla ve iyilik edenlerle beraberdir.

İSRA SURESİ

Resmi Mushaf: 17 / İnış Sırası: 50 / Mekke'de inmiştir. 111 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kulunu bir gece, Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya, kendisine âyetlerimizden göstermek için yürüten Zat, her türlü noksan sıfatlardan uzaktır, yücedir. Şüphesiz ki O, hakkıyla işiten, her şeyi görenin ta kendisidir.
2. Musa'ya da Kitab'ı verdik. Onu İsrailoğulları'na "Benim yanım sıra yarattığım astlarımdan bir vekil edinmeyin!" diye yol gösterici kıldık.
3. Nuh ile beraber taşıdığımız kimselerin zürriyyeti! Muhakkak ki o, çok şükreden bir kuldu.
4. Kitap'ta İsrailoğulları'na "Mutlaka yeryüzünde iki kez bozgunculuk çıkaracaksınız ve mutlaka kibirlenerek, büyüklendikçe büyükleneceksiniz." diye hükmettik.
5. O ikisinin birincisinin vaadi geldiği zaman, sizin üzerinize çok şiddetli kuvvet sahibi kullarımızı gönderdik. Evlerin arasında araştırdılar. O yerine getirilmesi gereken bir vaad idi. (*)

(*) M.Ö.930'da Süleyman aleyhisselam'ın ölümü üzerine İsrailoğulları kuzeyde İsrail Krallığı ve güneyde Yahuda Krallığı olmak üzere ikiye ayrıldı. İsrail Krallığı M.Ö. 722'de Asur devleti tarafından yıkıldı. Güneydeki Yahuda Devleti ise Asur Devletinin yıkılmasıyla kurulan Babil Devleti (Kral Nebukadnezar) tarafından M.Ö. 587'de yıkıldı. (Küçük Hayat Ansiklopedisi, 1968: 1194).

Neticesinde Yahudiler Bâbil'e sürüldü ve Kudüs tapınağı da yıkıldı. Babil sürgünü 70 yıl sürdü. Pers Hükümdarı Keyhüsrev MÖ 538'de Bâbil'i ele geçirdi ve Bâbil Krallığı'na son verdi. Yahudilerin de geri dönmesine izin verdi. Yahudiler Kudüs'te M.Ö. 515'te ikinci tapınağı inşa etti. Kudüs'te Pers Devleti egemenliğindeki özerk yönetimleri M.Ö. 535-332 arasında devam etti.

Büyük İskender ile beraber Makedonya Devleti'nin hâkimiyetine ve sonrasında da M.Ö. 64- M.S.324 arasında ise Roma İmparatorluğunun egemenliğine girdiler. Pek çok kez ayaklanmalarına rağmen başarılı

olamadılar. En son M.S.70 yıllarındaki ayaklanmalarında da Romalılar Kudüs'ü yerle bir ettiler ve ikinci tapınağı da yakıp yıktılar. (Meydan Larousse, 1992: 695)

Ayrıca ayette kullarımız, kelimesinin ma'rife olarak (عِبَادًا) buyrulmayıp, nekre olarak (عِبَادًا لَّآ) şeklinde buyrulması bunların, Allah'ın imanlı kulları olmadığına işaretler. (Mehmet Türk Kur'an Meali)

6. Sonra (eski gücünüzü) onlara karşı tekrar size geri döndürdük. Mallar ve oğullar ile size yardım ettik. Sizi cemiyet olarak daha çok kıldık.

7. Eğer iyilik ederseniz kendinize iyilik edersiniz ve eğer kötülük ederseniz artık o da ona (nefsinize) aittir. Yüzlerinizi kötüleştirmeleri için ve ilk sefer ona girdikleri gibi mescide girmeleri için ve ele geçirdiklerini mahvederek yerle bir etmeleri için, sonuncunun vaadi geldiğinde de (yine düşmanlarınızı gönderdik.) (*)

(*) (Bknz. 5. Ayet açıklaması.) Tarihi kayıtlara göre mescidin iki kez yıkıldığını görüyoruz. 5. Ayette belirtilen ilk vaad, önce Asurlular ile başlıyor ve sonrasında da Babilliler ile son buluyor ki bu, mescidin birinci yıkılışıdır. 7. Ayette belirtilen ikinci vaad ise Romalılar zamanında gerçekleşiyor ki Romalılar mescidi M.S.70 yıllarında tekrar yakıp yıkıyorlar.

8. Rabbinizin size rahmet etmesi umulur. Eğer dönerseniz, biz de döneriz. Cehennemî kâfirler için bir zindan kıldık.

9, 10. Muhakkak ki bu Kur'an, en doğru, en sağlam olana iletir. Hayırlı iyi işler yapan müminlere, büyük bir mükâfatın onların olduğunu ve ahirete iman etmeyen kimselere de onlar için acıklı bir azap hazırladığımızı müjdeler.

11. İnsan hayra olan duası gibi şerre de dua eder. İnsan çok acelecidir.

12. Gece ve gündüzü iki ayet kıldık. Gecenin ayetini sildik. Gündüzün ayetini de Rabbinizden bir lütuf aramanız ve yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için gösterici (aydınlatıcı) kıldık. Her şeyi ayrıntılı olarak açıkladık.

13. Biz her insanın kuşunu (*) boynuna astık. Kıyamet günü de onun için neşredilmiş olarak karşılaşılaacağı bir kitap çıkaracağız.

(*) Ayetteki kuş ifadesi amelini / yazgısını gibi anlamlara gelmektedir. Tair (kuş) tabirinin kullanması gayb yuvasından gelen kuşa benzetilmesindendir. Çünkü o dönemde onlar kuşun soldan sağa uçuşmasını uğur sayar, sağdan sola uçuşmasını da uğursuzluk sayarlardı. Bu tür batıl inançlar reddedilmektedir.

14. “Kitabımı oku! Bugün nefsin hesap sorucu olarak sana yeter.”

15. Kim doğru yolu bulursa, ancak kendisi için bulur. Kim de saparsa, ancak onun (nefsi) aleyhine sapar. Hiçbir (günah) yükü taşıyan kimse, başkasının (günah) yükünü yüklenmez. Biz bir peygamber gönderene kadar azap edecekler değiliz.

16. Biz bir şehri helak etmeyi istediğimiz zaman, onun varlıklarına emrederiz. Böylece onun içinde hak yoldan çıkarlar. Bunun üzerine ona (şehre) söz hak olur. Nihayet onu tepeledikçe tepeleriz.

17. Biz, Nuh’un ardından (gelen) kuşaklardan da nicesini helâk ettik. Senin Rabbin, kullarının günahlarını haber alan, gören olarak yeter.

18. Kim acele olanı (dünyayı) isterse, istediğimiz kimse için, ona orada dilediğimizi çabucak veririz. Sonra ona cehennemi kılarız. Ona (cehenneme) kınanmış, kovulmuş olarak yaslanır.

19. Kim de mümin olarak ahireti isterse ve onun için gereken bir sa’y ile (*) çabalarsa, işte onların çabaları teşekküre değerdir.

(*) Sa’y kelimesi sözlükte “çalışmak, çabalamak, yürümek, koşmak” demektir. Fıkhi bir terim olarak da Hac ve Umre’de safa ve merve arasındaki sa’y ibadetidir.

20. Hepsine, onlara da, onlara da, Rabbinin ihsanından uzatır yardım ederiz. Rabbinin lütfu (hiç kimseye) yasaklanmış değildir.

21. Onların bazılarını bazılarına nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Elbette ahiret, dereceler yönünden daha büyüktür ve üstünlük bakımından da daha büyüktür.

22. Allah ile beraber başka bir ilâh kılma! Yoksa kınanmış ve yalnız başına bırakılmış olarak oturup kalırsın.

23. Rabbin kendinden başkasına kulluk etmemenizi ve ana babaya iyilik etmenizi hükmetti. O ikisinden biri veya her ikisi de senin yanında

yaşlılığa ererse, o takdirde ikisine “öf” deme ve ikisini azarlama ve onlara güzel söz söyle!

24. O ikisine rahmetten, tevâzu kanadını indir ve de ki: “Rabbim, ikisinin beni küçükken yetiştirdikleri gibi, sen de o ikisine merhamet et!”

25. Sizin Rabbiniz nefsinizdekini en iyi bilendir. Eğer Salihler olursanız, o takdirde muhakkak ki O, tövbe edenler için çok affeden ve suçlarını örtendir.

26. Akrabaya ve yoksula ve yolda kalmışa hakkını ver! Fakat saçıp savurma!

27. Muhakkak ki savurganlar, şeytanların kardeşleridir ve şeytan Rabbine nankördür.

28. Eğer Rabbinden umduğun bir rahmeti aramak için, onlardan mutlaka yüz çevireceksen, bari onlara yumuşak söz söyle!

29. Elini boynuna bağlanmış kılma ve onu tamamen açtıkça açma! Sonra kınanmış, hüsrana uğramış halde oturur kalırsın.

30. Muhakkak ki senin Rabbin, dilediği kimse için rızkı açar (bollaştırır) ve kısar. Şüphesiz ki O, kullarından haberdârdır, görendir.

31. Yoksulluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin! Biz, onları da sizi de rızıklandırırız. Şüphesiz ki onların öldürülmesi büyük bir suçtur.

32. Zinaya yaklaşmayın! Muhakkak ki o açık bir hayâsızlıktır. Yol olarak da çok kötüdür.

33. Allah'ın haram kıldığı canı haklı olmadıkça öldürmeyin! Kim haksızlığa uğramış olarak öldürülürse, o takdirde onun velisine bir yetki kılmışızdır. Fakat öldürmede aşırı gitmesin! Muhakkak ki o, yardım edilmiş bir kimsedir.

34. Rüştüne erişinceye kadar, daha iyi olan bir şey sebebiyle olmaksızın, yetimin malına yaklaşmayın! Ahdi de tam olarak yerine getirin! Şüphesiz ki ahit sorumludur (ahitte sorumluluk vardır).

35. Ölçüyü de tam yapın! Ölçtüğünüz zaman, dosdoğru teraziyle tartın! İşte bu, daha hayırlıdır ve sonuç olarak daha güzeldir.

36. Hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme! Muhakkak ki iştme ve görme ve gönül, işte onların hepsi ondan sorumludur.

37. Yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Muhakkak ki sen yeri asla yaramazsın ve boyca da dağlara asla erişemezsin.

38. İşte bunların hepsi, onun (anlatılanların) kötü olanı (*), Rabbinin katında mekruhtur (beğenilmeyen kötü şeylerdir).

(*) Ayette 22. Ayetten itibaren anlatılan emirler, yasaklar ve hikmetli öğütlerden kötü ve yasaklanmış olanlarının, Rabbinin katında asla hoş görülmeyen çirkin davranışlar olduğu belirtilmektedir. Mekruh, kerih demek olup beğenilmeyen kötü şeyler anlamına gelir.

39. İşte bunlar, Rabbinin sana, hikmetten vahyettiği şeylerdendir. Allah ile beraber başka bir ilâh kılma! Yoksa kınanmış, kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40. Rabbiniz erkek çocukları size seçti de meleklerden kız çocukları mı edindi? Şüphesiz ki siz, elbette büyük bir söz söylüyorsunuz.

41. Andolsun ki biz, bu Kur'an'da düşünüp öğüt almaları için (ayetleri) evirip çevirdik (çeşitli şekillerde açıkladık). (Fakat bu ise) onların nefretten başka bir şeylerini arttırmıyor.

42. De ki: “Eğer dedikleri gibi O'nunla beraber ilâhlar olsaydı o zaman onlar (ilâhlar), arşın sahibine elbette bir yol ararlardı.”

43. O her türlü noksanlıktan uzaktır ve onların söylediklerinden büyüklük, ululuk olarak yüceler yücesidir.

44. Yedi gök ve yer ve onların içindekiler onu tesbih eder. Onu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ancak onların tesbihlerini derinlemesine kavrayamazsınız. Şüphesiz ki O, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir ve çok affeden ve suçları örtendir.

45. Kur'an okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanların arasında gizlenmiş bir perde kılız.

46. Onların kalpleri üzerine, onu derinlemesine kavrarlar diye örtüler, kulaklarında da bir ağırlık kıldık. Kur'an'da Rabbin, O'nun birliğini andığın zaman, onlar nefret ederek arkalarına dönerler.

47. Onlar seni dinlerken ve onlar fısıldaşırken ve zâlimler “Siz büyülenmiş bir adamdan başkasına uymuyorsunuz.” derlerken, onu ne diye (ne maksatla) dinlediklerini en iyi bilen biziz.

48. Sana nasıl örnekler verdiklerine bak! Böylece saptılar. Artık onlar, bir yola (bir yol bulmaya) güç yetiremezler.

49. Dediler ki: “Biz, kemikler ve toz toprak olduğumuz zaman mı, muhakkak biz mi, yeni bir yaratma ile gerçekten diriltilecekleriz?”

50. De ki: “Taş veya demir olun!”

51. “Veya göğüslerinizde büyüyen bir yaratık (olun)!” Diyecekler ki: “Kim bizi iade edecek (tekrar diriltecek)?” De ki: “Sizi ilk defa yoktan yaratan!” Bu kez sana (alayla) başlarını sallayıp diyecekler ki: “O ne zaman?” De ki: “Yakında olması umulur.”

52. Sizi çağıracağı gün, O’na övgüyle icabet edeceksiniz ve (dünyada) pek az bir süre kaldığınızı sanacaksınız.

53. Kullarıma söyle: “En güzel olanı söylesinler! Muhakkak ki şeytan aralarını bozar. Muhakkak ki şeytan insan için apaçık bir düşmandır.”

54. Rabbiniz sizi en iyi bilendir. Dilerse size merhamet eder veya dilerse size azab eder. Biz seni onların üzerine bir vekil olarak göndermedik.

55. Senin Rabbin göklerdeki ve yerdeki kimseleri de en iyi bilendir. Andolsun ki nebilerin bazısını, bazısının üzerine üstün kılmıştık. Davud’a da Zebur’u vermiştik.

56. De ki: “O’nun yanı sıra yarattığı astlarından zannettiklerinize dua edin! Fakat onların sizden zararı gidermeye ve değiştirmeye güçleri yetmez”

57. İşte onların dua ettikleri kimseler de Rablerine “Onların hangisi daha yakındır?” diye bir vesile ararlar. O’nun rahmetini umarlar ve O’nun azabından korkarlar. Muhakkak ki senin Rabbinin azabı korkunçtur.

58. Kıyamet gününden önce helak edecek olmadığımız veya şiddetli bir azap ile azap edecek olmadığımız hiçbir şehir yoktur. İşte bu, Kitap’ta (Levh-i Mahfuz’da) yazılıdır.

59. Mucizeler göndermemizden bizi engelleyen, öncekilerin onları yalanlamasıdır. Semud'a görülen dişi bir deve de verdik fakat ona zulmettiler. Biz ancak korkutmak için mucizeler göndeririz.

60. Hani sana "Rabbin insanları kuşatmıştır." demiştik. Sana gösterdiğimiz o rüyayı ve Kur'an'da o lanetlenmiş ağacı, (*) insanlar için imtihandan başka bir şey kıldadık. Biz onları korkutuyoruz da bu ise onların, büyük bir taşkınlıktan başka bir şeylerini arttırmıyor.

(*) Rüyadan kasdedilen miraç hadisesidir. Kimi tefsirciler rüya kelimesini uykudayken görmek ve diğer bazıları da uyanırken görmek olarak tefsir etmişlerdir. Bu konuda farklı görüşler olsa da doğrusu miraca iman şart değildir. İsteyen rüyada olmuş der, isteyen de uyanırken olmuş der. Ancak Mescid-i Aksa'ya kadar ki isra hadisesi ise Kur'an'da belirtildiği için, Kur'an'la sabittir ve iman etmek şarttır.

61. Hani meleklere "Âdem için secde edin!" demiştik de İblis hariç secde etmişlerdi. O demişti ki: "Çamur olarak yarattığın kimse için mi secde edeceğim?"

62. (Şeytan) dedi ki: "Benim üzerime şerefli kıldığım bu kişiyi gördün mü? Andolsun eğer beni kıyamet gününe kadar ertelersen, elbette çok azı dışında onun soyunu, mutlaka kontrolüm altına alacağım."

63. (Allah) dedi ki: "Git! Artık kim onlardan sana uyarsa, o takdirde muhakkak ki cehennem, eksiksiz bir karşılık olarak sizin karşılığınızdır."

64. "Onlardan gücünün yettiğini sesinle yerlerinden oynat ve atlılarıyla ve yayalarının üzerlerine yaygarayı kopar ve mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara vaadlerde bulun!" Zaten şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey vadetmez.

65. "Muhakkak ki benim kullarım var ya, senin onların üzerinde hiç bir gücün yoktur. Vekil olarak da Rabbin (onlara) yeter."

66. Sizin Rabbiniz, lütfundan aramanız için, gemileri denizde sizin için yürütendir. Şüphesiz ki O size karşı çok merhametlidir.

67. Size denizde bir darlık dokunduğunda, yalnızca O'ndan başka dua ettiğiniz kimseler sapar gider. Ama sizi karaya (çıkarıp) kurtardığında yüz çevirirsiniz. Doğrusu insan pek nankördür.

68. O'nun sizi kara tarafında yere geçirmeyeceğinden veya üzerinize taşlar savuran bir kasırga göndermeyeceğinden emin mi oldunuz? Sonra kendinize bir vekil de bulamazsınız.

69. Veya O'nun bir başka kez sizi tekrar oraya (denize) döndürmesinden ve üzerinize kırıp geçiren bir rüzgâr gönderip de inkâr etmenizden dolayı sizi boğmasından emin mi oldunuz? Sonra bu sebeble, bize karşı öç alacak, kendinize bir takipçi de bulamazsınız.

70. Andolsun ki biz, Âdemoğullarını şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Onları temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızdan birçoğunun üzerine üstün kıldıkça üstün kıldık.

71. Her insan topluluğunu önderleriyle çağıracağımız gün, artık kime kitabı sağından verilirse, işte onlar kitaplarını okuyacak ve bir iplikçik kadar bile haksızlığa uğratılmayacaklar.

72. Bunda (dünyada) kör olan kimse ahirette de kördür ve yol olarak daha sapkındır.

73. Neredeyse onlar, sana vahyettiğimiz şeyler hakkında, ondan (vahyettiklerimizden) başkasını, bize iftira etmen için, gerçekten seni aldatacak olsalardı, işte o zaman seni, gerçekten bir dost edinirlerdi.

74. Eğer seni kararlı sabit kılmasaydık, gerçekten de neredeyse az bir şey onlara meyledecektin.

75. İşte o zaman, gerçekten sana hayatın iki katını ve ölümün iki katını tattırırdık. Sonra bize karşı kendine bir yardımcı da bulamazdın.

76. Neredeyse seni, bu yerden (yurdundan) çıkarmak için, ürkütüp rahatsız edeceklerdi. İşte o zaman, kendileri de senin ardından, az bir süreden başka kalamazlardı.

77. Senden önce, resullerimizden göndermiş olduğumuz kimselerin sünnetidir (kanunudur). Sünnetimiz için bir değişiklik bulamazsın.

78. Güneşin (öğle vakti batıya) yönelmesinden, gecenin karanlığına kadar (belirli vakitlerde) salâtı (namazı) ikâme et ve sabahın okumasını (sabah namazını) da. Muhakkak ki sabah okuması şahit olunandır.

79. Gecedен de yalnızca sana, nafil olarak onunla (Kur'an'la) teheccüd eyle! Umulur ki Rabbin seni makam-ı mahmud'a (övülen makam'a) gönderir.

80. De ki: “Rabbim! Beni, doğruluk girdişiyle girdir ve doğruluk çıkarışıyla çıkar ve bana katından yardımcı bir kuvvet kıl!”

81. De ki: “Hak geldi ve batıl yok oldu. Şüphesiz ki batıl (her zaman) yok olacak olandır (yok olmaya mahkûmdur).”

82. Kur'an'dan iman edenler için bir şifa ve bir rahmet olan şeyleri de indiriyoruz. Zalimlerin ise zarardan başka bir şeylerini arttırmaz.

83. İnsana nimet verdiğimizde yüz çevirir ve bir yanına dönüp uzaklaşır. Kendisine şer dokunduğu zaman da ümitsiz olur.

84. De ki: “Herkes kendi yaratılışı üzere iş yapar. Bu durumda Rabbiniz, kimin yol olarak en iyi doğru yolu bulan kimse olduğunu en iyi bilendir.”

85. Sana ruhtan soruyorlar. De ki: “Ruh Rabbinin bir işidir. Size ilimden az bir şeyden başkası verilmemiştir.”

86. Andolsun ki eğer dilersek, sana vahyettiğimiz şeyi mutlaka gideririz. Sonra onun hakkında bize karşı, kendine bir vekil bulamazsın.

87. (Onu gidermemesi) ancak Rabbinden bir rahmettir. Muhakkak ki O'nun, senin üzerindeki lütfü çok büyüktür.

88. De ki: “Andolsun ki insan ve cin, bu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve onların bazısı bazısına arka çıkmış olsa bile, onun bir benzerini getiremezler.”

89. Andolsun ki biz bu Kur'an'da insanlara her türlü örneği evirip çevirdik (çeşitli şekillerde açıkladık). Fakat insanların çoğu ancak inkârda direttiler.

90. Dediler ki: “Sana asla iman etmeyeceğiz, bize yerden bir pınar fışkırtıncaya kadar,”

91. “Veya senin hurmalardan ve üzümlerden bir bahçen olup da aralarından şarıl şarıl ırmaklar akıtıncaya kadar,”

92. “Veya iddia ettiğin gibi, gökyüzünü üzerimize parça parça düşürünceye veya Allah'ı ve melekleri karşımıza getirinceye kadar,”

93. “Veya altından bir evin oluncaya veya göğ e çıkıncaya kadar. Bize gökten okuyacağımız bir kitap indirinceye kadar, (göğ e) çıkışına da asla iman etmeyeceğ iz.” De ki: “Rabbim, her türlü noksanlıklardan uzaktır, yücedir. Ben resûl olan bir beş erden başka bir şey miyim?”

94. İnsanları, hidayet onlara geldiğ i zaman, iman etmelerini engelleyen şey “Allah resul olarak bir beş er mi gönderdi?” demelerinden başka bir şey değ ildir.

95. De ki: “Eğ er yeryüzünde sakın sakın yürüyen melekler olsaydı, elbette onlara resul olarak gökten bir melek gönderirdik.”

96. De ki: “Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. Ş üphesiz ki O, kullarından haberdar olandır, onları hakkıyla görendir.”

97. Allah kimi doğ ru yola iletirse artık o, doğ ru yola iletilendir. Kimi de saptırırsa artık onlara, O’nun yarattığ ı astlarından veliler bulamazsın. Onları kıyamet gün ü yüzleri üzerine, kör ve dilsiz ve sağ ır olarak haş redereziz. Onların barınakları cehennemdir. Her ne zaman (ateş) sönmeye yüz tutsa, biz onlara alevi arttırırız.

98. Bu, onların ayetlerimizi inkâr etmeleri ve “Biz, kemikler ve toz toprak olduğ umuz zaman mı, muhakkak biz mi, yeni bir yaratma ile gerçekten diriltilecekleriz?” demeleri sebebiyle onların karş ılığ ıdır.

99. Görmediler mi? Gökleri ve yeri yaratan Allah, onların benzerini yaratmaya gücü yetendir. Onlar için hakkında hiç bir ş üphe olmayan bir ecel kıldı. Fakat zalimler ancak inkârda directtiler.

100. De ki: “Eğ er siz, Rabbimin rahmet hazinelerine sahip olsaydınız, gerçekten harcamanın korkusuyla (haş yetiyle) tutardınız. İnsan pek cimridir.”

101. Andolsun ki biz Musa’ya apaçık dokuz mucize vermiştik. İşte İsrailoğ ullarına sor! Hani (Musa) onlara gelmişti de Firavun ona demişti ki: “Muhakkak ki ben seni ey Musa, elbette büyülenmiş zannediyorum.”

102. (Musa da) demişti ki: “Andolsun ki ş unları, basiretler olarak, göklerin ve yerin Rabbinden başkasının indirmediğ ini bilmişsindir. Muhakkak ki ben seni ey Firavun, elbette mahvolmuş zannediyorum.”

103. Derken (Firavun), onları o yerden sürüp çıkarmak istedi. Biz de onu ve beraberindekileri toptan suda boğ duk.

104. Biz de onun ardından İsrailoğullarına dedik ki: “Bu yerde yerleşin! Ahiret vaadi geldiğinde de sizi, karışık topluluklar olarak (biraraya) getireceğiz.”

105. Biz onu (Kur'an'ı) hak ile indirdik ve o (Kur'an) hak ile indi. Biz seni, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olmaktan başka bir şey için göndermedik. (*)

(*) Ayetin son kısmı “Biz seni ancak bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.” olarak da tercüme edilebilir.

106. Ve onu (Kur'an'ı), dura dura okunan olarak, insanlara onu okuman için, kısım kısım ayırdık ve onu indirdikçe indirdik.

107. De ki: “Ona iman edin veya iman etmeyin! Muhakkak ki ondan önce ilim verilmiş olan kimselere, onlara okunduğu zaman, çenelerinin üstüne secde ederek (yere) kapanırlar.”

108. Ve derler ki: “Rabbimiz her türlü noksanlıklardan uzaktır, yücedir. Gerçekten Rabbimizin vaadi, elbette yerine getirilmiş oldu.”

109. Çeneleri üstüne (yere) kapanırlar, ağlarlar ve o (Kur'an) onları huşu olarak arttırır. **(SECDE AYETİ)**

(*) Huşu demek, gönüldeki derin saygıdan kaynaklanan korku, gönlü Allah korkusu ve saygısıyla dolu olma, Allah'a boyun eğiş demektir.

110. De ki: “Allah'a dua edin veya Rahman'a dua edin! Hangisine dua ederseniz sonuçta en güzel isimler O'na aittir.” Namazında çok bağırma, çok da gizleme! Bunların arasında (orta) bir yol tut!

111. De ki: “Hamd Allah'a aittir. O ki asla bir çocuk edinmedi ve O'nun hükümlerinde bir ortağı asla olmadı. O'nun acizlikten dolayı da bir yardımcısı hiç olmadı.” Ve O'nu yücelttikçe yücelt!

KEHF SURESİ

Resmi Mushaf: 18 / İnış Sırası: 69 / Mekke'de inmiştir. 110 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hamd Allah'a aittir. O ki kuluna kitabı indirdi ve onun için asla bir eğrilik kılmadı.
- 2, 3. Dosdoğru olarak, kendi katından, şiddetli bir azapla uyarması için ve salih işler yapan müminleri de müjdelemesi için (indirdi). Muhakkak onlara güzel bir mükâfat vardır. Onun içinde ebedî kalacaklardır.
4. “Allah çocuk edindi.” diyenleri uyarması için de.
5. O konuda onların bir bilgisi yok ve onların babaları için de yok. Onların ağızlarından çıkan söz büyük oldu. Yalandan başkasını söylemiyorlar.
6. Belki de sen, eğer onlar bu söze iman etmezlerse, üzümlere, onların izinde (peşinde) kendini mahvedeceksin.
7. Muhakkak ki biz, onların hangisinin iş olarak daha güzel olduğunu denemek için, yeryüzündeki şeyleri ona (yeryüzüne) süs olarak kıldık.
8. Muhakkak ki biz, onun (yeryüzünün) üzerindikileri, elbette kupkuru bir toprak olarak da kılanlarız.
9. Yoksa sen Kehf ve Rakim sahiplerinin, bizim şaşılacak ayetlerimizden olduklarını mı sandın?
10. Hani o gençler mağaraya sığınmıştı da demişlerdi ki: “Rabbimiz! Bize senin katından bir rahmet ver ve bize işimizden dolayı bir çıkış yolu hazırla!”
11. Böylece biz de o mağarada, sayılı yıllar (nice yıllar) kulaklarının üzerine (perde) vurduk.
12. Sonra kaldıkları süreyi, iki taraftan hangisinin daha iyi hesap edeceğini bilmemiz için onları dirilttik.

13. Biz, onların haberini sana gerçek ile anlatıyoruz. Muhakkak ki onlar, Rablerine iman etmiş gençlerdi. Biz de onları hidayet olarak arttırdık.

14. Onlar kalktığı zaman, kalplerine rabita ettik / bağlandık. Böylece dediler ki: “Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin rabbidir. Biz asla O’nun yanı sıra yarattığı astlarından bir ilâha dua etmedik. O zaman gerçekten saçma bir söz söylemiş oluruz.”

15. “İşte şunlar, bizim kavmimiz, O’nun yanı sıra yarattığı astlarından ilâhlar edindiler. Onlara açık bir delil getirseselerdi ya! Öyleyse Allah’a karşı yalan uyduran kimseden daha zalim kimdir?”

16. Mademki, onlardan ve Allah’tan başka kulluk ettikleri şeylerden ayrıldınız, öyleyse mağaraya sığının! Rabbiniz sizin için rahmetinden yaysın (bolca versin) ve size işinizden dolayı bir çıkış yolu hazırlasın!

17. Güneşi görürsün ki onlar onun (mağaranın) geniş bir yerindeyken, (güneş) doğduğu zaman, mağaralarından sağ tarafa meyleder ve battığı zaman da onları sol tarafından makaslar. İşte bu Allah’ın ayetlerindendir. Allah kimi doğru yola iletirse, artık o doğru yolda olandır. Kimi de saptırırsa, artık onun için doğru yola iletici bir yardımcı bulamazsın.

18. Sen onları uyumakta oldukları halde uyanık sanırsın. Biz onları sağ tarafa ve sol tarafa çeviririz. Köpekleri de girişte iki kolunu yaymıştır. Eğer onlara muttali olsaydın (onlardan bilgi sahibi olsaydın), mutlaka kaçarak onlardan (arkanı) dönerdin ve elbette onlardan (içine), bir korku dolardı.

19. İşte böylece onları, aralarında sormaları için dirilttik. Onlardan bir sözcü dedi ki: “Ne kadar kaldınız?” Onlar da dediler ki: “Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık.” Dediler ki: “Rabbiniz ne kadar kaldığınızı daha iyi bilendir. Birinizi bu gümüş paranızla, şehre gönderin de baksın! Onun hangisi, yiyecek olarak daha temiz? Ondan size bir rızık getirsin ve dikkat etsin ve sakın sizi, herhangi birine farketirmesin!”

20. “Muhakkak ki onlar sizden haberdar olurlarsa, sizi recmederler (taşla öldürürler) veya sizi kendi dinlerine döndürürler. O zaman da ebedi olarak asla kurtuluşa eremezsiniz.”

21. İşte böylece, Allah’ın vaadinin gerçek olduğunu ve hakkında şüphe olmayan kıyamet saatini (insanların) bilmeleri için onları farketirdik. Hani onlar aralarında, onların işini tartışıyorlardı da demişlerdi ki: “Onların üzerine bir bina inşa edin! Onların Rabbi onları daha iyi

bilendir.” Onların işi üzerine galip gelen kimseler de dedi ki: “Onların üzerine mutlaka bir mescit edineceğiz.”

22. Bilinmeyene taş atarak diyecekler ki: “Üçtürler, dördüncüleri köpekleridir.” Diyecekler ki: “Beştirler, altıncıları köpekleridir.” Diyecekler ki: “Yedidirler, sekizincileri köpekleridir.” De ki: “Rabbim onların sayısını daha iyi bilendir.” Onları pek azı dışında hiç kimse bilmez. Öyleyse onlar hakkında yüzeysel bir mücadele dışında mücadele etme ve onlar hakkında onlardan bir kimseden fetva isteme!

23. Hiç bir şey için sakın “Muhakkak ben bunu yarın yapacağım.” deme!

24. Allah’ın dilemesi hariç. Unuttuğun zaman da Rabbini hatırla! De ki: “Umarım Rabbim beni, doğrulukça bundan daha yakınına hidayet eder.”

25. Mağaralarında üç yüz sene kaldılar ve dokuz (sene) daha arttırdılar.

26. De ki: “Allah ne kadar kaldıklarını daha iyi bilendir. Göklerin ve yerin bilinmeyeni O’na aittir. O daha iyi görendir ve daha iyi işitendir. Onlara, O’nun yarattığı astlarından bir veli (*) yoktur. O kendi hükmünde herhangi birini ortak etmez.”

(*) Sahip, malik, evliya, koruyucu, muhafaza eden, gözetici, dost demektir. Bir kişinin velâyetinin verildiği kimsedir.

27. Rabbinin kitabından sana vahyolunanı oku! Onun sözlerini değiştirecek yoktur. O’nun yarattığı astlarından da bir sığınak bulamayacaksın.

28. Kendini, O’nun yüzünü (rızasını) isteyerek sabah ve akşam Rablerine dua eden kimselerle beraber tut! Dünya hayatının süsünü isteyerek, iki gözünü de onlardan çevirme! Kalbini zikrimizden gâfil kıldığımız ve keyfîne uyan ve işi aşırılık olan kimseye uyma!

29. De ki: “Hak Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin ve dileyen de inkâr etsin! Muhakkak ki biz, zâlimler için bir ateş hazırladık. Onun (ateşin) duvarları onları kuşatmıştır. Eğer yardım isterlerse, yüzleri kavuran erimiş maden gibi bir su ile yardım edilirler. Ne kötü içecek ve ne kötü bir dayanak!”

30. Muhakkak ki iman edip sâlih âmeller işleyenlere gelince, şüphesiz ki biz, amel olarak güzel iş yapanların mükâfatını zâyî etmeyiz.

31. İşte onlar için altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Orada altından bileziklerle süslenirler ve orada tahtlara kurulmuş olarak, ince ipekten ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerler. Ne güzel sevap ve ne güzel yaslanacak yer!

32. Onlara iki adamı örnek ver! O ikisinden birisine üzüm bağlarından iki bahçe kıldık. O ikisini hurma ağaçlarıyla kuşattık ve ikisinin arasına da bir ekinlik kıldık.

33. İki bahçenin her ikisi de yemişlerini verdi ve ondan hiçbir şeyi kısmadı. İkisinin arasından da bir nehir fişkırttı / akıttı.

34. Onun (o adamın) meyveleri de vardı. Onunla karşılıklı konuşurken arkadaşına dedi ki: “Ben malca senden daha çoğum ve adamca da senden daha güçlüyüm.”

35. Nefsine zalim olduğu halde bahçesine girdi. Dedi ki: “Bunun ebediyen yok olacağını zannetmiyorum.”

36. “Kıyametin kopacağını da zannetmiyorum. Elbette eğer Rabbime döndürülürsem, mutlaka sonuç olarak bundan daha hayırlısını bulacağım.”

37. Onunla karşılıklı konuşurken arkadaşısı ona dedi ki: “Seni topraktan, sonra meniden yaratan, sonra da seni bir adam olarak biçimlendirip düzenleyen Rabbini inkâr mı ettin?”

38. “Fakat ben... (*) O Allah benim rabbimdir ve ben Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam.”

(*) Ayetin başındaki “lakinna” ifadesinin aslı “lakin ene”dir. Hemze hafif edildi ve harekesi “lakin”in nûn’una verildi, iki nûn birleşti ve idgam yapıldı. (Beydavî tefsiri) “Fakat ben...” derken 37. ayete gönderme vardır. “Sen inkâr ettin fakat ben iman ettim. Rabbime de asla ortak koşmam.” manasındadır.

39. “Bahçene girdiğin zaman ‘Maşaallah, (*) kuvvet ancak Allah ile dir.’ deseydin ya! Eğer beni, mal ve çocuk olarak senden daha az görüyorsan,”

(*) “Maşaallah” cümlesi, “Allah’ın dilediği şeydir.” “Allah’ın dilediği olmuş” “Allah dilemiş.” manalarına gelir. Mevcut şey veya durum benden değil Allah’tandır, Allah dilediği için mevcuttur anlamına gelir. Beğenilen bir şey karşısında güzelliği takdir ettikten sonra da “maşaallah” denilmelidir.

40. “Belki de Rabbim bana, senin bahçenden daha hayırlısını verir ve onun üzerine gökten hesap edilmiş olanı (yıldırım, afet) gönderir de kaygan bir toprak haline gelir.”

41. “Veya onun suyu (dibe) çekilmiş hale gelir de onu aramaya asla güç yetiremezsin.”

42. Ve onun ürünü kuşatıldı. Böylece o, uğrunda harcadığı şeylere karşı, iki avucunu evirip çevirip oğuşturuyordu. O (bahçe) ise çatıları üzerine çökmüştü. O da diyordu ki: “Ah! Keşke ben, hiçbir kimseyi Rabbime ortak koşmasaydım.”

43. Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından, ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Kendisine yardım edecek biri değildi.

44. İşte orada hâkimiyet hak olan Allah’a aittir. O, sevapça da hayırlıdır, sonuç olarak da hayırlıdır.

45. Onlara örnek ver! Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz su gibidir. Böylece yerin bitkileri, onunla birbirine karıştı. Derken rüzgârların kendisini savurduğu kuru çer çöp oldu. Allah her şeye gücü yetendir.

46. Mal ve oğullar dünya hayatının süsüdür. Kalıcı olan iyi davranışlar ise Rabbinin katında sevapça daha hayırlıdır ve amaç olarak da daha hayırlıdır.

47. O gün, onlardan hiçbirini bırakmaksızın, onları toplamış olduğumuz halde, dağları yürütürüz ve sen, yeryüzünü apaçık (dümdüz, engebesiz) görürsün. (*)

(*) Muzari olarak gelen “nuseyyiru” ve “tera”dan sonra mâzi siygası gelmesi haşrin / toplanmanın mutlaka gerçekleşeceğindendir. Bu nedenle ayetin son kısmı “ve onları topladık da onlardan hiç birini bırakmadık.” şeklinde de tercüme edilebilir. Eğer toplanma, kendilerine vadedileni görsünler diye dağların yürütülmesinden önce olacaksa, o takdirde vav harfine “kad” takdir edilerek “hal” durumuna getirilir. Bu vaziyette de 47. Ayetin yaptığımız mealı geçerlidir. Aslında iki durumda da mana değişmez. Sadece tercüme şekli farklıdır.

48. Rabbine saflar halinde arz edildiler. Andolsun ki, sizi ilk defa yarattığımız gibi bize geldiniz. Hayır, aksine! Sizin için vaadedilmiş bir zaman kılmayacağımızı iddia ettiniz.

49. Ve Kitap konuldu. Suçluların onun içindeki şeylerden korkanlar olduklarını görürsün. Derler ki: “Eyvah bize! Bu kitaba ne oluyor da küçük ve büyük bırakmıyor, illâ ki onları sayıyor?” Yaptıklarını hazır olarak buldular. Rabbin hiç kimseye zulmetmez.

50. Hani biz meleklerle demiştik ki: “Âdem için secde edin!” İblis hariç hemen secde etmişlerdi. O cinlerdendi. Fakat Rabbinin emrinden çıktı. Şimdi siz, onlar size düşman oldukları halde, onu ve neslini, benim yanı sıra yarattığım astlarımdan veliler mi ediniyorsunuz? Zâlimler için ne kötü bir değiştirme!

51. Onları göklerin ve yerin yaratılışına ve kendilerinin yaratılışına şâhit tutmadım. Ben, yoldan saptıranları da yardımcı edinen olmadım.

52. O gün (Allah) der ki: “İddia ettiğiniz ortaklarımı çağırın!” Böylece onları çağırdılar. Fakat onlara cevap vermediler. Biz de onların arasında tehlikeli bir uçurum kıldık.

53. Suçlular ateşi gördüler de ona düşecek kimseler olduklarını iyice anladılar. Ondan başka uzaklaşacak bir yer de bulamadılar.

54. Andolsun ki biz, bu Kur’ân’da, insanlar için her örneği evirip çevirdik (çeşitli şekillerde açıkladık). Ama insan her şeyden daha çok tartışmacıdır.

55. Onlara hidâyet geldiğinde onları iman etmekten ve Rablerine istiğfar etmekten insanları, öncekilerin başına gelenlerin kendilerine de gelmesi veya onlara göz göre göre azabın gelmesi (beklentisi) men etti. (*)

(*) Önceki milletlere uygulanan yasaların kendilerine de uygulanmasını ve kendilerine vaadedilen cehennem azâbının da onlara hemen gelmesini isteyip beklediler. Ancak bu istekleri hemen gerçekleşmeyince, kendisiyle uyarılan azap onlara gelmeyince bu durumda onlara gelen resullerle alay ederek onları yalanladılar. İşte bu acelecilik onları imandan alıkoymuş oldu.

56. Biz gönderilenleri (resulleri), müjdeleyici ve uyarıcı olmaları dışında bir şey için göndermeyiz. İnkâr eden kimseler, hakkı bâtil ile kaydırmak / ortadan kaldırmak için mücadele ederler. Onlar âyetlerimi ve uyarıldıkları şeyleri alay konusu edindiler.

57. Kendisine Rabbinin âyetleri ile öğüt verilen ardından ondan yüz çeviren ve iki elinin önceden gönderdiği şeyleri unutan kimseden daha zâlim kimdir? Muhakkak ki biz de onu (Kur'an'ı) derinlemesine kavrarlar diye kalplerinin üzerinde örtüler ve kulaklarında ağırlık kıldık. Onları doğru yola çağırırsan da onlar, o zaman ve ebediyen doğru yola gelmeyecekler.

58. Rabbin çok affeden ve suçlarını örtendir, rahmet sahibidir. Eğer onları kazandıkları şeyler sebebiyle sorumlu tutsaydı, mutlaka azabı onlara acele ettirirdi. Hayır, aksine! Onlar için, onun yarattığı astlarından, asla bir sığınak bulamayacakları, vadedilmiş bir vade vardır.

59. İşte şu şehirler (*) var ya! Onları zulmettikleri zaman helak ettik. Onların helak edilişleri için vadedilmiş bir vade kıldık.

(*) Evvelce helâk edilmiş olan şehirlerin harabelerine işaret ediliyor.

60. Hani Musa, genç adamına demişti ki: “İki denizin birleştiği yere ulaşınca kadar devam edeceğim veya uzun süreler geçireceğim.”

61. O ikisinin (iki denizin) arasındaki birleşme yerine ulaştıkları zaman, balıklarını unuttular. O (balık) da denizde, yoluna giden olarak kendi yolunu tuttu.

62. (Orayı) geçtiklerinde (Musa) genç adamına dedi ki: “Bize sabah yemeğimizi getir! Andolsun ki bu yolculuğumuzdan dolayı yorgun düştük.”

63. O da dedi ki: “Gördün mü? Biz kayaya sığındığımız zaman, şüphesiz ben balığı unuttum. Onu hatırlamayı, şeytan’dan başkası bana unutturmadı. O (balık) da denizde, şaşılacak bir şekilde kendi yolunu tuttu.”

64. (Musa) Dedi ki: “İşte aradığımız şey buydu.” Böylece ikisi izlerini takip ederek geri döndüler.

65. Derken kullarımızdan bir kul buldular. Biz ona katımızdan bir rahmet verdik ve biz ona tarafımızdan bir ilim öğrettik. (*)

(*) Bazı kaynaklarda buradaki kişinin Hızır olduğu söylenmiş olsa da Hızır hakkındaki halk arasında dolaşan pek çok söylentinin, muteber bir delile dayanmadığı görülmektedir. “Senden önce de hiçbir beşere ebedî hayat vermedik...” Enbiya, 34 ayeti Hızır’ın anlatıldığı şekilde sürekli yaşayan bir kişi olmadığına delildir.

66. Musa ona dedi ki: “Yol gösterici olması bakımından öğretildiğin şeyden (bilgiden), bana da öğretmen üzere sana tabi olabilir miyim?”

67. O (zat) dedi ki: “Muhakkak ki senin, benimle beraberliğe, sabır olarak asla gücün yetmeyecek.”

68. “Kendisini bilgiyle kuşatmadığın şeye nasıl sabredeceksin?”

69. (Musa) dedi ki: “Eğer Allah dilerse, beni sabırlı bulacaksın ve senin işine de karşı gelmeyeceğim.”

70. O (zat) dedi ki: “Eğer bana tabi olursan, o takdirde ondan sana, öğüt olarak söz edinceye kadar, bana bir şey hakkında soru sorma!”

71. Böylece ikisi yola koyuldular. Nihayet gemiye bindikleri zaman, onu deldi. (Musa) dedi ki: “İçindekileri boğman için mi onu deldin? Andolsun ki sen, tehlikeli şaşılacak bir şeye geldin.”

72. O (zat) dedi ki: “Demedim mi? Muhakkak ki senin, benimle beraberliğe, sabır olarak asla gücün yetmeyecek.”

73. (Musa) dedi ki: “Unuttuğum şey sebebiyle bana çıkışma ve işimden dolayı da bana zorluk yükleme!”

74. Yine ikisi yola koyuldular. Nihayet bir erkek çocuğuna rastladıkları zaman, hemen onu öldürdü. (Musa) dedi ki: “Tertemiz bir canı, can karşılığı olmadan mı öldürdün? Andolsun ki sen, çirkin bir şeye geldin.”

75. O (zat) dedi ki: “Ben sana demedim mi? Muhakkak ki senin, benimle beraberliğe, sabır olarak asla gücün yetmeyecek.”

76. (Musa) dedi ki: “Eğer sana bundan sonra bir şeyden sorarsam, o takdirde bana arkadaşlık etme! Mutlaka benim tarafımdan bir özre ulaştın (mazursun).”

77. Yine ikisi yola koyuldular. Nihayet bir şehrin halkına geldikleri zaman, onun halkından yemek istediler. Onlar da o ikisini misafir etmekten çekindiler. Derken ikisi, orada yıkılmayı isteyen bir duvar buldular. Hemen onu doğrulttu. (Musa) dedi ki: “Eğer isteseydin, elbette ona karşı bir ücret alırdın.”

78. O (zat) dedi ki: “İşte bu, benimle senin aramızın ayrılığıdır. Sabır olarak ona (bu olaylara), güç yetiremediğin şeylerin açıklamasını sana haber vereceğim.”

79. “Gemiye gelince, o (gemi) denizde çalışan yoksullar içindi. Ben onu kusurlu yapmak istedim. Onların önlerinde her gemiyi zorla alan bir kral vardı.”

80. “Oğlan çocuğuna gelince, onun anne babası mü'min kimselerdi. Bu yüzden o ikisini bir taşkınlığa ve bir küfre zorlar diye korktuk.”

81. “Böylece Rablerinin, temizlikçe ondan daha hayırlı ve merhametçe ondan daha yakın birini, o ikisine onun yerine vermesini istedik.”

82. “Duvara gelince, o (duvar) şehirde iki yetim oğlan çocuğunun idi. Altında da onlara ait bir defne vardı ve ikisinin babası da sâlih bir kimseydi. Rabbin, kendinden bir rahmet olarak, o ikisinin rüştlarına ermelerini ve definelerini çıkarmalarını istedi. Ben bunları kendi işimden dolayı yapmadım. İşte ona (bu olaylara) karşı, sabır olarak güç yetiremediğin şeylerin açıklaması budur.”

83. Sana Zülkarneyn'den (*) de sorarlar. De ki: “Size ondan, öğüt okuyacağım.”

(*) Zülkarneyn kelimesi “zü” edatı ile “karneyn” kelimesinden oluşmaktadır. “Karneyn” karn kelimesinin tesniyesi yani ikilidir. Zü sahiplik bildiren bir edattır. Karn ise “boynuz”, “çağ” anlamlarına gelir. Bununla birlikte karneyn ikili, yeryüzünde hem doğuya ve hem de batıya sahip olan cihangir anlamına da gelir. Böylece “Zülkarneyn” tamlaması, “iki boynuz sahibi” veya “iki çağ sahibi” veya “doğu ve batının fatihi, büyük cihangir” demek olur. Bu kelime mevzu bahis zatın asıl ismi olmayıp, onu niteleyen sıfatıdır.

84. Muhakkak ki biz ona, yeryüzünde güç/iktidar verdik. Ona her şeyden bir de sebep verdik.

85. O da bir sebebe uydu.

86. Nihayet güneşin battığı yere ulaştığı zaman, onu kara balçıklı bir gözede batarken buldu. Onun yanında bir de kavim buldu. Dedik ki: “Ey Zülkarneyn! Ya azap edersin ya da onlar hakkında iyilik edersin.”

87. Dedi ki: “Zulmedene gelince, ileride ona azâp edeceğiz. Sonra Rabbine döndürülür de O da ona, görülmemiş dehşetli bir azapla azap eder.”

88. “Ama kim de iman eder ve hayırlı işler yaparsa, o takdirde onun için karşılık olarak en güzeli vardır ve ona işimizden kolayını söyleriz.”

89. Sonra o, yine bir sebebe uydu.

90. Nihayet güneşin doğduğu yere ulaştığı zaman, onu (güneşi), kendilerine onun (güneşin) önünden bir perde kılmadığımız bir kavmin üzerine doğarken buldu.

91. İşte onlar böyleydi. Biz, bilgiyle onun yanındakileri kuşatmıştık.

92. Sonra o, yine bir sebebe uydu.

93. Nihayet iki setin arasına ulaştığı zaman, o ikisinin arasından bir kavim buldu. Neredeyse söz olarak hiçbir şeyi derinlemesine kavrayamıyorlardı.

94. Dediler ki: “Ey Zülkarneyn! Gerçekten Ye’cüc ve Me’cüc, bu yer de bozgunculuk yapıyorlar. Onlarla bizim aramızda bir set yapman üzere sana bir vergi kılalım mı?”

95. Zülkarneyn dedi ki: “Rabbimin o konuda bana verdiği imkân daha hayırlıdır. Siz bana (bedensel) güçle yardım edin! Ben de sizinle onların arasında bir engel kılayım.”

96. “Bana demir parçaları getirin!” Nihayet iki dağ yamacının arasını eşit seviyeye getirince dedi ki: “Üfleyin (Körükleyin)!” Nihayet onu ateş hâline getirince dedi ki: “Getirin bana! Üzerine erimiş bakır dökeyim.”

97. Artık onu ne aşabildiler, ne de onu delebildiler.

98. (Zülkarneyn) dedi ki: “Bu Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin vaadi geldiği zaman, onu yerle bir edilmiş kılar. Rabbimin vaadi gerçektir.”

99. O gün onların bazılarını bazılarının içinde, dalgalanır halde bıraktık. Sur'a da üflendi ve artık onları topladıkça topladık.

100. O gün cehennemi kâfirlere sundukça sunduk.

101. Onlar ki gözleri, zikrimden perde içindeydi ve onu dinlemeye dayanamıyorlardı.

102. Gerçeği örtüp inkâr eden kimseler, benim yanı sıra yarattığım astlarımdan olan kullarımı, veliler edineceklerini mi zannettiler? Şüphesiz ki biz, cehennemi kâfirler için konak olarak hazırladık.

103. De ki: “Size amelce en çok ziyana uğrayacakları haber verelim mi?”

104. Onlar ki iş olarak kendilerinin iyi yaptıklarını sanırlarken, dünya hayatında bütün çabaları sapıp gitti.

105. İşte onlar Rablerinin ayetlerini ve O’na kavuşmayı inkâr edenlerdir. Bu yüzden onların amelleri başarısız oldu (boşa gitti). Kıyamet günü onlar için bir terazi bile kurmayacağız.

106. İşte böyle, inkâr ettikleri şeyler ve ayetlerimi ve resullerimi eğlence edinmeleri sebebiyle onların karşılığı cehennemdir.

107. Muhakkak ki iman eden ve hayırlı işler yapan kimselere ise, Firdevs cennetleri onlara bir konak oldu.

108. Onun içinde sürekli kalacaklardır. Ondan ayrılmak istemezler.

109. De ki: “Eğer deniz Rabbimin kelimeleri için mürekkep olsaydı ve onun bir mislini yardım olarak getirseydik bile, Rabbimin kelimeleri bitmeden önce, elbette deniz biterdi.”

110. De ki: “Ben ancak sizin benzeriniz bir beşerim. Bana, ancak Rabbinizin tek bir ilâh olduğu vahyolunuyor. Artık kim Rabbine kavuşmayı umarsa, o takdirde hayırlı iş yapsın ve Rabbinin kulluğuna, hiçbir kimseyi ortak koşmasın!”

MERYEM SURESİ

Resmi Mushaf: 19 / İnış Sırası: 44 / Mekke'de inmiştir. 98 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kêf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd.
2. (Bu) O'nun kulu Zekeriya'ya olan Rabbinin rahmetinin zikridir.
3. Hani Rabbine gizli bir seslenişle seslenmişti.
4. Demişti ki: “Rabbim, işte ben (huzurundayım). Kemik benden gevşedi ve baş yaşlılıktan ağarmış ak saçlarla tutuştu ve sana dua etmekle Rabbim, mutsuz olmadım.”
5. “Muhakkak ki ben, arkamdan yerime geçecek yakınlarımdan korktum. Karım da kısırdır. Bana tarafından bir veli bağışla!”
6. “Bana mirasçı olsun ve Yakup oğullarından da mirasçı olsun! Rabbim, onu razı olduğun biri kıl!”
7. “Ey Zekeriyya! Muhakkak ki biz, seni ismi Yahya olan bir oğlan çocukla müjdeliyoruz. Onun için önceden hiç bir adaş kılmadık.”
8. (Zekeriya) dedi ki: “Rabbim! Karım kısır olduğu halde ve ben de ihtiyarlığın son noktasına ulaşmışken benim bir oğlum nasıl olur?”
9. Dedi ki: “İşte bu böyledir. Senin Rabbin dedi ki: ‘O bana göre kolaydır. Önceden sen hiçbir şey değilken seni de yaratmıştım.’”
10. (Zekeriya) dedi ki: “Rabbim! Benim için bir delil kıl!” Dedi ki: “Senin delilin düzgün olduğun halde üç gece insanlarla konuşamamandır.”
11. Bunun üzerine mihraptan kavminin karşısına çıktı. Sonrasında onlara sabahleyin ve akşamleyin (Allah'ı) tesbih etmelerini işâret etti.
12. “Ey Yahya! Kitabı kuvvetle alıp (ona) sarıl!” Biz ona daha çocukken hikmeti de verdik.

13. Ve tarafımızdan ona bir merhamet ve bir temizlik de (verdik). O takvalı birisiydi.

14. Ve ana babasına iyilik ederdi ve o, asla bir zorba ve bir asî olmadı.

15. Ve ona, doğduğu gün ve öleceği gün ve diri olarak kaldırılacağı gün selâm olsun!

16. Kitap'ta Meryem'i de zikret! Hani o, doğu tarafında bir yere, ailesinden uzaklaşıp çekilmişti.

17. Onların ötesinden (ibadet edebileceği, uzak ve gizli bir yerden) bir perde edinmişti. Sonra ona ruhumuzu gönderdik. Onun için düzgün bir beşere benzedi.

18. (Meryem) dedi ki: "Muhakkak ki ben, eğer sen Allah'a karşı gelmekten sakınan birisiysen, senden Rahman'a sığınıyorum."

19. Dedi ki: "Ben ancak, sana tertemiz bir oğlan bağışlamak için (gelen), senin Rabbinin bir resulüyüm.

20. (Meryem) dedi ki: "Benim oğlum nasıl olur? Bir beşer bana asla dokunmadı ve ben asla yoldan çıkmış birisi değilim."

21. Dedi ki: "İşte bu böyledir. Senin Rabbin dedi ki: 'O bana göre kolaydır. Onu insanlar için bir mucize ve bizden bir rahmet kılmak içindir ve kararlaştırılmış bir iştir.'"

22. Sonrasında ona hamile kaldı. Böylece onunla uzak bir yere çekildi.

23. Derken doğum sancısı onu hurma dalına getirdi. Dedi ki: "Ah! Keşke bundan önce ölseydim ve unutilanlar gibi unutilan biri olsaydım."

24. Derken (Melek) ona altından seslendi ki: "Üzülme! Rabbin senin altında bir su arkı kıldı."

25. "Hurma dalını kendine doğru silkele! Üzerine taze hurma dökülsün!"

26. Artık ye ve iç ve gözün aydın olsun! Eğer beşerden birini görürsen o takdirde de ki: "Muhakkak ki ben Rahman'a oruç adadım. Bugün hiç bir insanla konuşmayacağım."

27. Böylece onu taşıyarak kavmine geldi. Dediler ki: “Ey Meryem! Gerçekten sen görülmemiş kötü bir şeyle gelmişsin.”

28. “Ey Harun’un kızkardeşi! Senin baban kötü bir adam değildi ve senin annen de yoldan çıkmış birisi değildi.”

29. Derken (Meryem) ona işaret etti. Dediler ki: “Biz, beşikte bir bebek olan kimseyle nasıl konuşuruz?”

30. (Çocuk) dedi ki: “Muhakkak ki ben, Allah’ın kuluyum. Bana Kitab’ı verdi ve beni bir nebî kıldı.”

31. “Her neredeysem, beni mübarek kıldı ve bana yaşadığım sürece salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ve zekâtı tavsiye etti.”

32. “Ve anneme iyilik etmeyi de. Beni bir zorba, bir bedbaht kılmadı.”

33. “Ve bana, doğduğum gün ve öleceğim gün ve canlı olarak yeniden diriltileceğim gün selâm olsun!”

34. İşte Meryem oğlu İsa, hakkında şüpheye düştükleri gerçek söz budur.

35. Allah için çocuk edinmesi olacak şey değildir. O her türlü eksikliklerden uzaktır, yücedir. Bir işe hükmettiği zaman, ona sadece “Ol!” der, o da hemen olur.

36. “Muhakkak ki Allah, benim Rabbidir ve sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O’na kulluk edin! Bu dosdoğru yoldur.”

37. Onların arasından hizipler, ihtilafa düştüler. Büyük günün tanıklığından, vay gerçeği örtüp inkâr edenlerin haline!

38. Bize gelecekleri gün, nasıl da işitirler ve nasıl da görürler! (*) Fakat bu gün, o zalimler apaçık bir sapkınlık içindedirler.

(*) “Esmi’ bihi ve ebsir” ifadelerindeki “Esmi” ve “Ebsir” fiilleri taaccüb fiillerindendir. “Ne de işitici / Nasıl da işitir”, “Ne de görücü / Nasıl da görür” anlamına gelir.

39. Ve onlar gafletleyken ve onlar iman etmezlerken, işin hükmedileceği o hasret günüyle (kıyamet günüyle) onları uyar!

40. Muhakkak ki biz, yeryüzüne ve onun üzerindeki kimselere varis olanların ta kendisiyiz. Onlar da bize döndürülürler.

41. Kitap'ta İbrahim'i de zikret! Muhakkak ki o, nebî olan, özü sözü doğru biriydi.

42. Hani o babasına şöyle demişti ki: "Ey babacığım! Niçin duymayan ve görmeyen ve senden bir şeyi gideremeyen şeylere tapıyorsun?"

43. "Ey babacığım! Muhakkak ki bana, sana gelmeyen ilim geldi. Öyleyse bana uy! Seni düzgün bir yola ileteyim."

44. "Ey babacığım! Şeytana tapma! Şüphesiz ki şeytan Rahman'a başkaldırandır."

45. "Ey babacığım! Muhakkak ki ben, Rahman'dan sana bir azap dokunur diye korkuyorum. Böylece şeytana dost olursun."

46. (Babası) dedi ki: "Sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun, ey İbrahim? Gerçekten eğer son vermezsen, elbette seni taşlarım. Uzun bir süre beni bırakıp terket!"

47. (İbrahim) dedi ki: "Selâm olsun sana! Senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Şüphesiz ki O, bana karşı çok lütufkârdır."

48. "Sizi ve Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiğiniz şeyleri bırakıp ayrılıyorum ve Rabbime dua ediyorum. Rabbime dualarım sebebiyle de mutsuz olmayacağımı umuyorum."

49. Böylece onları ve Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleri şeyleri bırakıp ayrıldığı zaman, ona İshak'ı ve Yakub'u bağışladık ve hepsini nebî kıldık.

50. Ve onlara rahmetimizden bağışladık ve onlara çok yüce, çok doğru olan bir dil (anılacak bir isim) kıldık.

51. Kitap'ta Musa'yı da zikret! Şüphesiz o, ihlase erdirilmiş biriydi ve nebî olan bir resuldü.

52. Biz ona Tur'un sağ yanından seslendik ve onu özel konuşmak üzere yakınlaştırdık.

53. Ona rahmetimizden kardeşi Harun'u bir nebî olarak bağışladık.

54. Kitap'ta İsmail'i de zikret! Muhakkak ki o, vaadinde doğru biriydi ve nebî olan bir resuldü.

55. Ve o ailesine salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ve zekâtı emrederdi. Rabbinin katında razı olunmuş biriydi.

56. Kitap'ta İdris'i de zikret! Şüphesiz o, nebî olan çok doğru biriydi.

57. Ve Biz O'nu yüce bir yere yükselttik.

58. İşte bunlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği, nebîlerden ve Âdem'in soyundan ve Nuh ile beraber taşıdığımız kimselerden ve İbrahim'in ve İsrail'in soyundan ve doğru yola erdirdiğimiz ve seçtiğimiz kimselerdir. Onlara Rahman'ın ayetleri okunduğu zaman, secde ederek ve ağlayarak yere kapanırlardı. **(SECDE AYETİ)**

59. Sonrasında onların ardından salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) zayi eden ve şehvetlere uyan bir halef (bir nesil) onların yerine geldi. Onlar ilerde gayya (*) ile karşılanacaklar.

(*) Gayya, sonunda yapana dönen kötülük, azmalarına karşılık görecekları azap demektir. Bazı tefsirlerde cehenememde bir vadinin adı olarak da geçer ki cehennemde azap görecekları yerin adı olup, dünyadayken yaptıkları kötülüklerin karşılığını alacakları vadidir.

60. Ancak tevbe eden ve iman eden ve salih amel işleyenler hariç. İşte onlar, cennete girerler ve hiçbir şeye haksızlığa uğratılmazlar.

61. Rahman'ın kullarına gıyaben vaadettiği Adn cennetlerine (girerler). Şüphesiz ki O, sözü yerine gelendir.

62. Onlar orada selâm dışında boş söz işitmezler. Onlar için orada sabah ve akşam rızıkları vardır.

63. İşte bu, kullarımızdan Allah'a karşı gelmekten sakınanları varis kılacağımız cennettir.

64. (Cebrail dedi ki:) “Biz Rabbinin emri olmaksızın inmeyiz. Ellerimizin arasındaki şeyler (önümüzdekiler) ve arkamızdakiler ve bunlar arasındakiler O'na aittir. Senin Rabbin unutkan değildir.”

65. “Göklerin ve yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. Öyleyse O’na kulluk et ve O’na kulluk etmek için sabırla katlan! O’nun için bir adaş biliyor musun?”

66. İnsan der ki: “Öldüğüm zaman mı diri olarak çıkarılacağım?”

67. İnsan düşünmez mi? Muhakkak ki biz onu, hiç bir şey değilken, önceden yarattık.

68. Rabbine yemin olsun ki, onları ve şeytanları mutlaka haşredeceğiz. Sonra onları cehennemin çevresinde, dizüstü çökmüş olarak, elbette hazır bulunduracağız.

69. Sonra her gruptan Rahman’a karşı onların hangisi azgınlıkta en şiddetliyse, mutlaka çekip ayracağız.

70. Sonra elbette biz, ona (cehenneme) yaslanmaya daha lâayık olan kimseleri en iyi bileniz.

71. Ve sizden, ona (cehenneme) uğrayacak olmayan hiç bir kimse yoktur. Bu Rabbinin üzerine hükme bağlanmış bir hükümdür.

72. Sonra Allah’a karşı gelmekten sakınan kimseleri kurtarız. Zalimleri de onun içinde dizüstü çökmüş halde bırakırız.

73. Onlara ayetlerimiz apaçık okunduğu zaman, gerçeği örtüp inkâr edenler, iman edenlere der ki: “İki gruptan hangisi makamca daha hayırlıdır ve meclis (topluluk) olarak daha güzeldir?”

74. Onlardan önce nesillerden nicesini helâk ettik. Onlar malca ve gösterişçe daha güzeldiler.

75. De ki: “Kim sapkınlık içindeyse, artık Rahman, onlara müddeti uzattıkça uzatsın! Nihayet, vadedildikleri şeyi, ya azabı ya da kıyamet saatini gördükleri zaman, artık kimin yer olarak daha kötü ve askerce daha zayıf olduğunu bilecekler.”

76. Allah hidayete erenleri hidayet bakımından artırır. Salih olan kalıcı işler, Rabbinin katında sevapça daha hayırlıdır ve varılacak sonuç olarak daha hayırlıdır.

77. Ayetlerimizi inkâr eden ve “Elbette bana mal ve çocuk verilecek.” diyen kimseyi gördün mü?

78. Gayptan haberdâr mı oldu yoksa Allah’ın katından bir söz mü edindi?

79. Hayır, öyle değil! Biz onun dediği şeyi yazacağız ve azabı onun için uzattıkça uzatacağız.

80. Onu söylediği şeye varis kılacağız ve o, tek başına bize gelecek.

81. Onlar, kendilerine bir üstünlük olması için, Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından ilâhlar edindiler.

82. Hayır, öyle değil! Onlar, onların kulluğunu inkâr edecekler ve onlara karşı zıt olacaklar.

83. Görmedin mi? Şüphesiz ki biz, şeytanları kâfirlerin üzerine gönderdik. Onları kışkırttıkça kışkırtıyorlar.

84. Öyleyse onların aleyhinde acele etme! Ancak biz, onlar için saydıkça sayıyoruz.

85. O gün, Allah’a karşı gelmekten sakınanları, Rahman’a doğru elçi heyetleri hâlinde toplayacağız.

86. Suçluları da susamış olarak cehenneme süreceğiz.

87. Rahman’ın katında bir söz edinmiş olanlardan başkaları şefaate malik olmayacaklardır.

88. Ve dediler ki: “Rahman çocuk edindi.”

89. Andolsun ki çok çirkin bir şeye geldiniz.

90. Neredeyse ondan dolayı gökler çatlayacak ve yer yarılacak ve dağlar yıkılıp çökecek!

91. Rahmân’a çocuk nisbet ettiler diye!

92. Rahman’a çocuk edinmek yaraşmaz.

93. Göklerde ve yerdeki herkes illâki Rahman'a kul olarak gelecektir.

94. Andolsun ki onları kuşatmış ve onları (bir bir) saydıkça saymıştır.

95. Onların hepsi kıyamet günü, O'na tek başlarına geleceklerdir.

96. Muhakkak ki iman eden ve salih işler yapan kimselere, Rahman onlar için bir sevgi kılacaktır.

97. İşte ancak biz, Allah'a karşı gelmekten sakınanları müjdelemen ve inatçı bir kavmi onunla uyarman için, senin dilinle onu kolaylaştırdık.

98. Ve biz, onlardan önce nesillerden nicesini helâk ettik. Onlardan birini hissediyor musun veya onlara ait bir fısıltı duyuyor musun?

TAHA SURESİ

Resmi Mushaf: 20 / İnış Sırası: 45 / Mekke'de inmiştir. 135 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Tâ, Hâ.
2. Biz sana Kur'an'ı güçlük çekmen için indirmedik.
3. Ancak korku (haşyet) duyan kimselere bir öğüt olarak (indirdik).
4. Yeri ve yüce gökleri yaratan tarafından indirilmiştir.
5. Rahman, arşın üzerine hükümranlık kurdu.
6. Göklerdekiler ve yerdekiler ve ikisinin arasındakiler ve toprağın altındakiler O'na aittir.
7. Sen sözü açığa vursan da muhakkak ki O, gizliyi ve daha gizlisini bilir.
8. Allah, O'ndan başka ilâh olmayandır. En güzel isimler O'na aittir.
9. Sana Musa'nın haberi geldi mi?
10. Hani o, bir ateş görmüştü de ailesine demişti ki: "Siz durup bekleyin! Muhakkak ki ben bir ateş farkettim. Umarım ki ondan size bir haber veya ateşten bir kor getiririm veya ateşin yanında bir yol gösterici bulurum."
11. Onun (ateşin) yanına geldiği zaman, ona seslenildi: "Ya Musa!"
12. "Muhakkak ki ben, evet ben, senin Rabbinim. Hemen nalinlerini (ayakkabılarını) çıkar! Şüphesiz ki sen, mukaddes vadi Tuva'dasın."
13. "Ben seni seçtim. Artık vahyolunanı dinle!"
14. "Muhakkak ki ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Şu halde bana kulluk et ve beni anmak için salâtı (namazı) ikâme et!"
15. "Muhakkak ki kıyamet saati gelecektir. Her canın peşinden koştuğu şey sebebiyle karşılığının verilmesi için, neredeyse onu gizleyecektim."

16. “Ona îman etmeyen ve keyfine uyan kimse seni ondan çevirmesin! Sonra helâk olursun.”
17. “Şu sağ elindeki nedir, ey Musa?”
18. (Musa) dedi ki: “O asamdır. Ona dayanırım. Onunla koyunlarıma (yaprak) silkelerim. Onda benim için daha başka yararlar da vardır.”
19. (Allah) dedi ki: “Onu (yere) at, ey Musa!”
20. Böylece (Musa) onu (yere) attı. Birde ne görsün! O koşan bir yılan oluvermiş.
21. (Allah) “Onu al ve korkma! Biz onu ilk suretine döndüreceğiz.” dedi.
22. “Elini yanına sok! Başka bir mucize olarak kusursuz bir şekilde bembeyaz çıksın!”
23. “Sana en büyük mucizelerimizden göstermek için.”
24. “Fıravun’a git! Şüphesiz ki o azdı.”
25. (Musa) dedi ki: “Rabbim! Benim için göğsümü açıp genişlet!”
26. “Bana işimi kolaylaştır!”
27. “Dilimden düğümü çöz!”
28. “Sözümü derinlemesine kavrasınlar!”
29. “Ailemden bana bir vezir kıl!”
30. “Kardeşim Harun’u”
31. “Onunla arkamı kuvvetlendir!”
32. “Onu işimde ortak kıl!”
33. “Seni çokça tespih etmemiz için,”
34. “Ve seni çokça anmamız için.”
35. “Şüphesiz ki sen bizi görensın.”

36. (Allah) dedi ki: “İstediğin sana verilmiştir, ey Musa!”

37. “Andolsun ki biz sana, bir kez daha lütufta bulunmuştuk.”

38. “Hani, annene vahyolunan şeyi vahyetmiştik.”

39. “Onu (Musa’yı) sandığa koy! Sonrasında da nehre koy! Böylece nehir onu sahile bıraksın! Benim de düşmanım, onun da düşmanı (Firavun) onu alsın! Gözümün önünde yetiştirilmen için tarafımdan sana bir sevgi bıraktım.”

40. “Hani kızkardeşin yürüyordu da ‘Ben ona kefil olacak (ona bakacak) kimse üzerine size aracılık edeyim mi?’ diyordu. Böylece gözü aydın olsun ve üzülmessin diye seni annene döndürdük. Sen bir can öldürmüştün de seni gamdan kurtarmıştık ve seni, sınadıkça sınamıştık. Böylece Medyen halkı arasında yıllarca kaldın. Sonra da bir takdir üzere (buraya) geldin, ey Musa!”

41. “Seni kendim için seçtim.”

42. “Sen ve kardeşin mucizelerimle gidin ve beni anmakta gevşeklik göstermeyin!”

43. “Siz ikiniz, Firavun’a gidin! Şüphesiz ki o azdı.”

44. “Fakat ona yumuşak söz söyleyin! Umulur ki o, düşünüp öğüt alırsın veya saygıyla korkar.”

45. İki dediler ki: “Rabbimiz! Doğrusu biz, onun bize karşı aşırılık etmesinden veya iyice azmasından korkuyoruz.”

46. (Allah) dedi ki: “İkiniz de korkmayın! Muhakkak ki ben, siz ikinizle beraberim. Duyuyorum ve görüyorum.”

47. “Hemen ona gidin de (Firavun'a) deyin ki: ‘Muhakkak ki biz, senin Rabbinin iki resulüyüz. İsrailoğullarını bizimle gönder ve onlara azap etme! Şüphesiz biz sana, Rabbinden bir mucizeyle geldik. Selâm hidayete yayan kimselerin üzerinedir.’

48. “Gerçekten bize azabın, yalanlayan ve yüz çeviren kimsenin üzerine olduğu vahyedilmiştir.”

49. (Firavun) dedi ki: “Peki, siz ikinizin Rabbi kimdir, ey Musa?”

50. (Musa) dedi ki: “Bizim Rabbimiz, her şeye yaratılışını veren, sonra doğru yolunu gösterendir.”

51. (Firavun) dedi ki: “Peki ilk nesillerin hali nedir?”

52. (Musa) dedi ki: “Onların bilgisi Rabbinin katında bir kitaptadır. Benim Rabbinim şaşmaz ve unutmaz.”

53. O ki, yeri sizin için bir beşik kıldı. Size onda yollar açtı. Gökten su da indirdi. Böylece biz onunla, çeşitli bitkilerden çiftler çıkardık.

54. Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın! Şüphesiz ki bunda, akıl sahipleri (*) için ayetler vardır.

(*) Ayetteki “li uli’n- nuha” ifadesi bâtıla uymayı ve çirkin şeyleri yapmayı men eden akıl sahipleri için demektir. Nuha, nuhye'nin çoğuludur.

55. Sizi ondan (topraktan) yarattık ve sizi onun içine döndüreceğiz ve sizi, başka bir kere daha ondan çıkaracağız.

56. Andolsun ki ona (Firavun’a) mucizelerimizi, onun hepsini gösterdik. Fakat yalanladı ve diretti.

57. (Firavun) dedi ki: “Sihirinle bizi yurdumuzdan çıkarmak için mi bize geldin, ey Musa?”

58. “Öyleyse biz de sana, mutlaka onun benzeri bir sihir getireceğiz. O halde bizimle senin aranda, bizim ve senin de ona muhalif olmadığımız, bir buluşma zamanı ve uygun bir yer kıl!”

59. (Musa) dedi ki: “Buluşma zamanımız ziynet günü (bayram günü) ve insanların toplanacağı kuşluk vaktidir.”

60. Bunun üzerine Firavun dönüp gitti. Kendi hilesini topladı sonra geldi.

61. Musa onlara dedi ki: “Yazıklar olsun size! Allah’a karşı yalan uydurmayın! Sonra bir azab ile kökünüzü kurutur. Gerçekten iftira eden kimse heba (*) olmuştur.”

(*) Heba demek bir işe yaramadan boşa giden, faydasız, ziyan demektir.

62. Bunun üzerine (sihirbazlar) işlerini kendi aralarında tartıştılar. Fısıltıyı da gizlediler.

63. (Sihirbazlar) dediler ki: “Muhakkak ki bu ikisi, elbette sihirleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve sizin örnek yolunuzu (dininizi) gidermek isteyen iki sihirbazdır.”

64. Öyleyse siz hilenizi toplayın ve sırayla gelin! Bugün üstün gelen kimse gerçekten kurtulmuştur.

65. (Sihirbazlar) dediler ki: “Ey Musa! Ya sen at ya da önce atan kimse biz olalım!”

66. (Musa) dedi ki: “Hayır, aksine! Önce siz atın!” Birde ne görsün! Onların ipleri ve asaları, onların sihrinden dolayı, ona hayal ettirdi ki onlar yürüyor!

67. Bu yüzden Musa, içinde bir korku hissetti.

68. Dedik ki: “Korkma! Şüphesiz ki sen, üstün olansın.”

69. “Sağ elindekini at ki onların ürettiklerini yutsun! Şüphesiz ki onların ürettikleri bir sihirbazın hilesidir. Sihirbaz ise nereye varsa kurtuluşa eremez.”

70. Sonunda sihirbazlar secde ederek yere kapandılar. Dediler ki: “Biz Harun ve Musa’nın Rabbine iman ettik.”

71. (Firavun) dedi ki: “Size izin vermemden önce ona iman mı ettiniz? Muhakkak o size sihri öğreten büyüğünüzdür. Öyleyse mutlaka sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve mutlaka sizi, hurma dallarına asacağım. Siz de hangimizin azap olarak daha şiddetli ve daha kalıcı olduğunu kesinlikle bileceksiniz!”

72. (Sihirbazlar) dediler ki: “Biz seni, bize gelen açık delillere ve bizi yaratana karşı asla tercih etmeyeceğiz. Öyleyse sen, ne hükmedersen hükmet! Sen ancak bu dünya hayatına hükmedersin.”

73. “Muhakkak ki biz, hatalarımızı ve bizi kendisine zorladığın o sihri bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah daha hayırlıdır ve daha kalıcıdır.”

74. Şüphesiz kim Rabbine suçlu olarak gelirse, o takdirde muhakkak ki ona, cehennem vardır. Orada ölmez de yaşamaz da.

75. Kim de O'na, salih ameller işlemiş bir mü'min olarak gelirse, o takdirde, işte onlar var ya, onlara yüksek dereceler vardır.

76. İçinde sürekli kalacak oldukları, altından ırmaklar akan Adn cennetleri. İşte bu, temizlenen (arınan) kimselerin karşılığıdır.

77. Andolsun ki Musa'ya vahyetmiştik ki: “Kullarımı geceleyin yürüt de onlara denizde kuru bir yol aç! Yetişilmekten korkma ve çekinme!”

78. Derken Firavun, askerleriyle onları takip etti. Bunun üzerine onları denizden kaplayan kapladı.

79. Firavun kavmini saptırdı ve doğru yola iletmedi.

80. Ey İsrailoğulları! Gerçekten sizi düşmanınızdan kurtarmıştık. Tur'un sağ yanında da size vaadde bulunmuştuk. Üzerinize de kudret helvası ve bıldırcın eti indirmiştik.

81. Sizi rızıklandığımız şeylerin temizlerinden yiyin ve o konuda taşkınlık etmeyin! Yoksa gazabım üzerinize iner. Kimin üzerine gazabım inerse, artık o düşmüştür.

82. Şüphesiz ki ben, tevbe eden ve iman eden ve salih amel işleyen sonra hidayete eren için elbette çok affeden ve suçları örtenim.

83. “Seni kavminden (önce) acele ettiren nedir, ey Musa?” (*)

(*) Cenâb-ı Hakk'ın inâyetiyle Firavunun azab pençesinden kavmini kurtaran Musa aleyhisselam, daha sonra Sina'ya geçmişti. Kardeşi Harun aleyhisselam'ı kendi yerine kavminin başına reis bırakan Musa aleyhisselam, kavminden seçtiği yetmiş kişi ile Tur dağına gitmek üzere yolda yürürken, Rabbine olan şevk ve muhabbetinden acele ederek bir parça ilerlemiş ve cemaatini geride bırakmıştı. (Celâleyn Şerhi, c. 5, 93)

84. (Musa) dedi ki: “Onlar, işte orada, benim izimdeler. Ben de sana acele ettim Rabbim, razı olman için.”

85. (Allah) dedi ki: “Muhakkak ki biz, senden sonra kavmini imtihan ettik. Samireli (*) onları saptırdı.”

(*) Samiriyyun İsrâîl oğullarından Samire denilen bir kabileye mensup kimse demektir. (Beydavi tefsiri) Âlimlerin çoğu onun Sâmira kabilesinden ve İsrâiloğulları'nın ileri gelenlerinden olduğu görüşündedir.

(Mefâtîhu'l-ğayb, XXII, 87). “Samiriyyun” isminin 85 ve 87.ayette elif lam ile “es-samiriyyun” diye yazılması da bu duruma işaret eder. Aynı zamanda kelime “ism-i mensub”tur ve ilgi ismi olarak “Samireli” manasına gelmektedir. Şahsın özel ismi değildir. Sonuçta samirî denildiği zaman samireli denilmektedir.

86. Bunun üzerine Musa, kızgın ve üzgün olarak kavmine döndü. Dedi ki: “Ey kavmim! Rabbiniz size güzel bir vaad ile söz vermedi mi? Yoksa (verilen) söz (*) size uzun mu geldi veya Rabbinizden üzerinize bir gazap inmesini mi istediniz de vaadime muhalefet ettiniz?”

(*) “verilen zaman” olarak da çevrilebilir.

87. Dediler ki: “Biz senin vaadine kendi irademizle/malımızla muhalefet etmedik. Fakat bize, o kavmin ziynetlerinden yükler yükletilmişti de biz onu (ateşe) attık. İşte bunun gibi Samireli de attı.”

88. “Sonra onlara böğürmesi olan bir buzağı heykeli çıkardı. Bunun üzerine onlar dediler ki: ‘İşte bu, sizin ilâhınızdır ve Musa’nın da ilâhıdır. Fakat o unuttu.’

89. Onlar görmüyorlar mı? O kendilerine bir sözle dönemez ve onlar için bir zarara ve bir faydaya sahip de değildir.

90. Andolsun ki Harun onlara önceden demişti ki: “Ey kavmim! Siz ancak onunla imtihan olundunuz. Muhakkak ki sizin Rabbiniz Rahman’dır. Öyleyse bana uyun ve emrime itaat edin!”

91. Dediler ki: “Musa bize dönünceye kadar, ona kendini adayanlar olmaktan asla ayrılmayacağız.”

92, 93. (Musa) dedi ki: “Ey Harun! Onların saptıklarını gördüğün zaman seni men eden neydi ki bana uymadın? Emrime karşı mı geldin?”

94. (Harun) dedi ki: “Ey annemin oğlu! Sakalımı ve başımı tutma! Muhakkak ki ben ‘İsrailoğullarının arasında ayrılık çıkardın ve sözümü gözetmedin.’ dersin diye çekindim.”

95. (Musa) dedi ki: “Peki senin meselen nedir, ey Samireli?”

96. (Samireli) dedi ki: “Ben onların görmediklerini gördüm ve resulün (Cebrail'in) izinden bir avuç (toprak) avuçladım da onu (erimiş mücevheratın içine) attım. İşte nefsim bana böyle hoş gösterdi.”

97. (Musa) dedi ki: “Haydi (defol) git! Artık muhakkak ki hayatta sana ait olan ‘Bana dokunma!’ demektir. Muhakkak ki sana kendisine karşı olamayacağın bir vaad de vardır. Şimdi ona kendini adayan bir kimse olmaktan ayrılmadığın ilâhına bak! Mutlaka biz onu yakacağız sonra da onu denize savurdukça savuracağız.”

98. “Sizin ilâhınız ancak O’ndan başka ilâh olmayan Allah’tır ve ilmen her şeyi kuşatmıştır.”

99. İşte böyle, geçmişlerin haberlerinden sana anlatıyoruz. Gerçekten yanımızdan sana bir zikir verdik.

100. Kim ondan yüz çevirirse, artık şüphesiz ki o, kıyâmet günü ağır bir günah yükü taşır.

101. Orada sürekli kalacaklardır. Kıyamet günü onlara ne kötü bir yük!

102. O gün Sur'a üflenir ve biz, suçluları o gün, morarmış olarak toplarız.

103. “(Dünyada) on (gün) den başka kalmadınız.” diye aralarında fısıldaşırlar.

104. Onların dediklerini biz daha iyi bileniz. Yol olarak onların en örnek kişileri de der ki: “(Dünyada) bir (gün) den başka kalmadınız.”

105. Sana dağlar hakkında soruyorlar. Öyleyse de ki: “Rabbim onları savurdukça savuracak.”

106. “Onu (dağların yerini) bomboş, dümdüz bırakacak.”

107. “Onda bir eğrilik ve bir tümsek görmeyeceksin.”

108. “O gün ona ait hiçbir eğrilik bulunmayan davetçiye uyarlar. Sesler Rahman için kısılmıştır. Artık fısıltıdan başka bir şey duymazsın.”

109. “O gün, kendisine Rahman’ın izin verdiği ve söz olarak ondan razı olduğu kimseden başkasının şefaati fayda vermez.”

110. “O ellerinin arasındakini (önlerindeki) ve arkalarındakini bilir. Onlarsa O’nu ilmen kavrayıp kuşatamazlar.”

111. “Ve yüzler O Hayy (hayat sahibi olan) ve Kayyum (herşey kendisiyle kaim olan) için baş eğmiştir. Zulüm yüklenen kimse ise, gerçekten heba olmuştur.”

112. “Kim de mümin olarak salih ameller işlerse, o takdirde o, zulümden ve hakkının çiğnenmesinden korkmaz.”

113. İşte böyle, biz onu Arapça okunan olarak indirdik ve onda, vaatleri (tehditleri) evirip çevirdik (çeşitli şekillerde açıkladık). Umulur ki onlar sakınırlar veya o kendilerine bir öğüt ihdas eder. (*)

(*) İhdas etmek demek ortaya çıkarmak, meydana getirmek, kurmak demektir. Mecazi olarak da bir şeyin olmasına, ortaya çıkmasına sebep olmak anlamına gelir.

114. Gerçek hükümdar olan Allah çok yücedir. Sana onun vahyedilmesi tamamlanmadan önce Kur’ana acele etme ve de ki: “Rabbim! Beni ilimce arttır!”

115. Andolsun ki biz, önceden Âdem’e ahid vermiştik ancak o unuttu. Biz ona ait bir kararlılık da bulmadık.

116. Hani biz meleklerle demiştik ki: “Âdem için secde edin!” Bunun üzerine onlar, İblis hariç, secde etmişlerdi. O ise diretmmişti.

117. Böylece dedik ki: “Ey Âdem! Şüphesiz ki bu, senin ve eşin için düşmandır. Öyleyse o, sakın ikinizi cennetten çıkarmasın. Yoksa mutsuz olursun.”

118. Muhakkak ki sana, onda (cennette) acıkmaman ve çıplak kalmaman vardır.

119. Ve sen onda susamayacaksın ve güneşte kalmayacaksın.

120. Sonunda şeytan ona vesvese verdi ve dedi ki: “Ey Âdem! Sana sonsuzluk ağacına ve yok olmayacak bir mülke yol göstereyim mi?”

121. Böylece ondan yediler. Bunun üzerine kendilerine ayıp yerleri ortaya çıktı ve ikisi üzerlerini cennet yaprağından yamayıp örtmeye başladılar. Âdem Rabbine karşı geldi ve saptı.

122. Sonra Rabbi onu toparladı (*) da tevbesini kabul etti ve doğru yola iletti.

(*) اجْتَنَّبَهُ “ectebahu” ifadesine “onu toparladı” manası vermemizin sebebi şudur ki Arapçada “cebeytü'l-mae” denildiği zaman “suyu bir havuzda topladım.” demek istenmiştir. (Ruhul Beyan C.22) Yani suyun havuzda toplanması anlamına gelir. Bu sözden hareketle ayette mecaz kullanım vardır. Kendisine verilmiş ağaca yaklaşmama emrine karşı gelerek eşiyle beraber ağaçtan yiyen Âdem aleyhisselam başına gelen şeyden sonra büyük bir pişmanlık ve sıkıntıya düşer. Mutsuzluk içinde çırpınmaya başlar. İşte bu süreçte Allahu Tealâ ona, yeniden ayağa kalkması ve hidayete yönelmesi için destek verir. Akı ve kalbi karışan Âdem aleyhisselam’ın dağılan tüm düşünceleri bir araya toplanır ve böylece Rabbi onu toparlamış olur. Benzer konu Kalem, 50’de de geçmektedir.

123. (Allah) dedi ki: “Bazınız bazınıza düşman olarak hepiniz ondan (cennetten) inin! Nihayet size benden hidayet geldiği zaman, artık kim hidayetime uyarsa, o takdirde o sapmaz ve mutsuz olmaz.”

124. “Kim de zikrimden yüz çevirirse, o takdirde şüphesiz ki ona dar bir geçimlik vardır ve onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz.”

125. (Yüz çeviren kimse) dedi ki: “Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysaki ben (dünyada) gören bir kimseydim.”

126. (Allah) dedi ki: “İşte böyle, sana âyetlerim geldi de sen onları unuttun. İşte bugün de sen unutulacaksın.”

127. İşte sınırı aşan ve Rabbinin ayetlerine iman etmeyen kimselere böyle karşılık veririz. Elbette ahiret azabı daha çetin ve daha kalıcıdır.

128. Kendilerinden önce, meskenlerinde dolaşmakta oldukları nice nesilleri helâk etmiş olmamız, onları doğru yola iletmedi mi? Şüphesiz ki bunda akıl sahipleri (*) için ayetler vardır.

(*) Açıklama için 54.ayete bakınız.

129. Eğer öne geçmiş (daha önce söylenmiş), Rabbinden bir söz ve belirlenmiş bir süre olmasaydı, elbette (helâk) onlar için kaçınılmaz olurdu.

130. Sen onların dediklerine sabret ve güneşin doğmasından önce (sabah namazı) ve onun batmasından önce (ikindi namazı) Rabbini hamd ile tesbih et! Gecenin saatlerinde (akşam ve yatsı namazı) ve gündüzün taraflarında da (öğle namazı) tesbih et! Umulur ki razı olursun.

131. O konuda onları imtihan etmek için, onlardan bazı sınıfları onunla yararlandırđımız, dünya hayatının süsüne de sakın iki gözünü dikme! Rabbinin rızkı daha hayırlı ve daha kalıcıdır.

132. Ailene salâtı (namazı) emret! Sen de ona çok sabret! Biz senden rızık istemiyoruz. Biz seni rızıklandırıyoruz. Sonuç takva içindir.

133. Dediler ki: “Bize Rabbinden bir mucize getirseydi ya!” Önceki sayfaların içindeki şeyin delili, onlara gelmedi mi?

134. Eğer muhakkak ki biz, ondan önce, bir azapla onları helâk etseydik, elbette derlerdi ki: “Rabbimiz! Bize bir resul gönderseydin de, aşağılık ve rezil olmadan önce, senin ayetlerine uysaydık ya!”

135. De ki: “Herkes gözetlemektedir. Siz de gözetleyin! Yakında bileceksiniz, düzgün yolun sahipleri kimdir ve doğru yolu bulan kimdir?”

ENBİYA SURESİ

Resmi Mushaf: 21 / İnış Sırası: 73 / Mekke'de inmiştir. 112 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. İnsanlara hesapları yaklaştı. Onlarsa gaflet içinde yüz çevirmekteler.
 2. Rablerinden onlara yeni ortaya çıkarılmış bir zikir gelse ancak onu oynayarak dinlerler.
 3. Kalpleri de eğlenerek. Zulmeden kimseler fısıltıyı gizlediler. “Bu mu? O ancak sizin benzeriniz bir beşerdir. Artık siz görüyorken (göz göre göre) sihire mi geleceksiniz?”
 4. Dedi ki: “Rabbim gökteki ve yerdeki sözü bilir. O, hakkıyla duyandır, hakkıyla bilendir.”
 5. “Hayır, aksine!” dediler. “(Bunlar) rüya saçmalıklarıdır. Hayır, aksine! Onu kendisi uydurdu. Hayır, aksine! O bir şairdir. Öncekilere gönderildiği gibi bize de bir mucize getirsin!”
 6. Onlardan önce helak ettiğimiz hiçbir şehir iman etmemişti. Şimdi bunlar mı iman edecekler?
 7. Kendilerine vahyettiğimiz adamlardan başkasını senden önce de göndermedik. Öyleyse eğer bilmiyorsanız, zikir ehline sorun!
 8. Biz onları yemek yemeyen bir ceset olarak kılmadık. Sürekli kalacaklar da değillerdi.
 9. Sonra sözü onlara doğruladık. (*) Böylece onları ve dilediğimiz kimseleri kurtardık. Aşırı gidenleri de helâk ettik.
- (*) Bir resul vasıtasıyla, iman etmedikleri takdirde bir azap ile helak edileceklerine dair vermiş olduğumuz söze, uyarılara kulak asmayıp inanmadıkları için, onların başlarına, inanmadıkları o helâki, o azabı getirdik ve böylece o sözün doğruluğunu onlara göstermiş olduk.
10. Andolsun ki size, içinde öğüdünüz / şan ve şerefiniz bulunan bir kitap indirdik. Halâ akıl etmeyecek misiniz?

11. Ve biz, zalim olan şehirlerden nicesini kırıp geçirdik ve ondan sonra, kavim olarak başkalarını inşa ettik.

12. Azabımızı hissettikleri zaman, bir de bakarsın ki onlar, ondan (azaptan) bineklerini mahmuzlayarak süratle kaçıyorlar!

13. (Melekler alaylı bir şekilde dediler ki) “Bineklerinizi mahmuzlayarak süratle kaçmayın ve içinde refaha kavuşturulduğunuz şeylere ve meskenlerinize geri dönün! Belki de siz, sorguya çekilirsiniz!”

14. “Eyvah! Yazıklar olsun bize! Muhakkak biz, zalimler olduk.” dediler.

15. Biz onları, biçilmiş ekin, sönmüş kül yığınları kılana kadar, duaları hep bu oldu.

16. Biz göğü ve yeri ve bu ikisinin arasındakileri oyuncular olarak yaratmadık.

17. Eğer bir eğlence edinmeyi dileseydik, elbette onu bizim yanıımızdan edinirdik. Eğer yapacaklar olsaydık!

18. Hayır, aksine! Biz hakkı, batılın üzerine fırlatırız da onun beynini parçalar. Bir de bakarsın ki o, yok olmuştur. Nitelediğiniz şeylerden dolayı da yazıklar olsun size!

19. Göklerdeki ve yerdeki kimseler O'na aittir. O'nun yanındakiler, O'na kulluk etmekten büyüklenmezler ve yorulmazlar.

20. Onlar gece ve gündüz bıkmadan tespih ederler.

21. Yoksa onlar ilâhlar edindiler de yerden (ölüleri) onlar mı diriltip çıkaracaklar?

22. Eğer ikisinde (göklerde ve yerde) Allah'tan başka ilâhlar olsaydı, elbette ikisi de bozulurdu. Arşın Rabbi olan Allah, vasıflandırdıkları şeylerden münezzehtir.

23. Onlar soruldukları halde, O yaptığı şeylerden sorulmaz.

24. Yoksa O'nun yanı sıra yarattığı astlarından ilâhlar mı edindiler? De ki: “Kesin delilinizi getirin! İşte bu, benimle beraber olan kimselerin zikridir ve benden önceki kimselerin de zikridir.” Hayır, aksine! Onların çoğu gerçeği bilmezler. Artık onlar yüz çevirenlerdir.

25. Kendisine “Benden başka ilâh yoktur. Öyleyse bana kulluk edin!” diye vahyettiğimizden başka senden önce hiç bir resul göndermedik

26. Dediler ki: “Rahman çocuk edildi.” O her türlü noksanlıktan uzaktır, çok yücedir. Hayır, aksine! Onlar (melekler) şerefli kılınmış kullardır.

27. Onlar sözle (de olsa) O’nun önüne geçmezler ve onlar O’nun emriyle yaparlar.

28. (Allah) onların önlerinde ve onların arkalarında olanı bilir. Onlar (melekler) O’nun razı olduğu dışında hiçbir kimse için şefaet etmezler. O’nun korkusundan (haşyetinden) titreyenlerdir.

29. Onlardan kim “Ben O’nun yanı sıra yarattığı astlarından bir ilahım.” derse biz de ona şu cehennemle karşılık veririz. İşte biz zalimlere böyle karşılık veririz.

30. İnkâr eden kimseler, gökler ve yer bitişik iken, o ikisini ayırdığımızı görmediler mi? Her şeyi sudan canlı kıldık. Halâ iman etmeyecekler mi?

31. Onları sarsar diye yeryüzünde yüksek dağlar kıldık. Onun içinde geniş yollar da kıldık. Umulur ki onlar, doğru yolu bulurlar.

32. Göğü korunmuş bir tavan kıldık. Onlarsa onun (göğün) ayetlerinden yüz çevirenlerdir.

33. O (Allah) geceyi ve gündüzü ve güneşi ve ayı yaratandır. Hepsi bir felekte (*) yüzerler.

(*) “Felek” (çoğulu eflâk) ifadesi yörünge, gökyüzü, sema, gök kubbe, yıldızların döndüğü yer, gök cisimlerinin üzerinde döndüğü yer, düz arazi üzerindeki kubbe şeklinde tepe, talih, baht, askerî mızıkada zilli bir müzik aracı olarak kullanılır. Yuvarlak, dairevî, kubbe tarzı bombeli, hareketli (veya içindeki hareketli) anlamlarını ihtiva eder.

34. Senden önce hiçbir beşer için ebedilik kılmadık. Eğer sen ölürsen, o takdirde onlar sürekli kalacaklar mı?

35. Her can ölümü tadacaktır. Bir imtihan olarak biz sizi, şerre ve hayra mübtela kılıyoruz. (*) (Sonuçta) bize döndürüleceksiniz.

(*) Mübtelâ kılmak demek tutturmak, yakalatmak, uğratmak demektir. Aynı zamanda yan anlam olarak da düşkün, bağımlı anlamına gelir.

36. İnkâr eden kimseler, seni gördükleri zaman, seni ancak alay konusu edinirler. “İlahlarınızı ileri geri konuşup lafını eden kişi bu mu?” Hâlbuki onlar, Rahman’ı anmayı inkâr edenlerin ta kendisidir.

37. İnsan aceleden (*) yaratıldı. Size ayetlerimi göstereceğim. Artık benden acele istemeyin!

(*) İnsan çok acelecidir ve aceleci olarak yaratıldı. Adeta o, acelecilik sıfatından yaratılmış gibidir. İnsanın isteklerinin yerine getirilmesinde sabırlı olması, sonunda da şükretmesi istenmektedir. Ancak insan bunun tam tersi istediği şeylerin hemen olmasını diler.

38. Diyorlar ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

39. İnkâr edenler, ateşi yüzlerinden ve sırtlarından savamayacakları ve yardım edilmeyecekleri zamanı keşke bilseler!

40. Hayır, aksine! Onlara ansızın gelir de onları şaşırtır. Onu red etmeye de güç yetiremezler. Onlara süre de verilmez.

41. Andolsun ki senden önce de resullerle alay edilmişti. Fakat kendisiyle alay etmekte oldukları şey onlardan alay edenleri kuşatmıştı.

42. De ki: “Sizi gece gündüz Rahman’dan koruyan kimdir?” Hayır, aksine! Onlar Rablerinin zikrinden yüz çevirenlerdir.

43. Yoksa onları (azabımızdan) men edecek, bizim yanımız sıra yaratılmış olan astlarımızdan ilahları mı var? Onlar (ilahlar) kendilerine yardım etmeye güç yetiremezler. Onlar bizden de dostluk görmezler.

44. Hayır, aksine! Onları ve babalarını, biz yararlandırdık. Nihayet ömür onlara uzun geldi. Muhakkak ki bizim, topraklarına gelerek onu etrafından azalttığımızı görmüyorlar mı? Öyleyse galipler onlar mı?

45. De ki: “Ben ancak vahiyle sizi uyarıyorum. Ama sağırlar uyarıldıkları zaman çağırımı duymaz.”

46. Andolsun ki onlara Rabbinin azabından bir esinti dokunsa mutlaka derler ki: “Eyvah, yazıklar olsun bize! Gerçekten biz zalimler olduk.”

47. Kıyamet günü için adalet terazilerini koyarız. Hiçbir can, hiçbir şeyde haksızlığa uğratılmaz. Bir miskal (*) hardal tanesi bile olsa, onu getiririz. Hesap görücüler olarak biz yeteriz.

(*) Miskal, eskiden değerli madenlerin, mücevherlerin tartılmasında kullanılan, bir buçuk dirhem değerinde eski bir ağırlık ölçüsü birimidir. Bu günkü ağırlık ölçüsüyle şer'i bir miskal yaklaşık 4,009; örfi bir miskal de 4,8105 gramdır. (İbn Âbidin, II, s. 39; Tecrid-i Sarih, V, s. 50, 53)

48. Andolsun ki biz, Musa'ya ve Harun'a takva sahipleri için bir ışık ve bir öğüt olarak Furkan'ı vermiştik. (*)

(*) Takva demek Allah'a karşı gelmekten sakınmak demektir. Furkan ise hakkı batıldan ayıran anlamına gelir.

49. Onlar ki Rablerinden gıyaben / görmeden korku (haşyet) duyarlar ve onlar, kıyamet saatinden de korkuyla titreyenlerdir.

50. İşte bu, mübarek bir öğüttür. Onu biz indirdik. Şimdi siz onu, inkâr edenler misiniz?

51. Andolsun ki biz, önceden İbrahim'e de kendi rüşdünü (doğru yolu bulma kabiliyetini) vermiştik ve biz onu bilenlerdik.

52. O babasına ve kavmine demişti ki: “Onlara adanmış olduğunuz, bu heykeller de nedir?”

53. Dediler ki: “Biz babalarımızı onlara kulluk yapanlar olarak bulduk.”

54. (İbrahim) dedi ki: “Andolsun ki siz ve babalarınız apaçık bir sapkınlık içindeymişsiniz.”

55. Onlar dediler ki: “Sen bize hakkı mı getirdin yoksa sen, oyun oynayanlardan mısın?”

56. (İbrahim) dedi ki: “Hayır, aksine! Sizin Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir, onları yoktan yaratandır. Ben de bunun üzerine şahitlerdenim.”

57. “Ve Allah'a yemin ederim ki, siz müdbirler (*) olarak yüzünüzü çevirip gittikten sonra putlarınıza mutlaka tuzak kuracağım.”

(*) Müdbir (ler) demek, bedbaht, talihsiz, nazar-ı âlemden düşmüş, yüzüne kimse bakmaz olmuş kişi demektir. (Kamus-i Osmanî - Osm. Sözlük)

58. (İbrahim) sonunda, belki ona dönerler diye, onların büyüğü hariç, onları paramparça etti.

59. Dediler ki: “İlahlarımıza bunu kim yaptı? Şüphesiz ki o, elbette zalimlerdenidir.”

60. Dediler ki: “Onları konuşup duran bir genç işittik. Kendisine İbrahim deniliyor.”

61. Dediler ki: “Öyleyse onu insanların gözlerinin önüne getirin! Belki onlar da şahitlik ederler!”

62. Dediler ki: “İlahlarımıza bunu, sen mi yaptın, ey İbrahim?”

63. (İbrahim) dedi ki: “Hayır, aksine! O yaptı. Onların büyüğü. İşte bu. Eğer konuşurlarsa onlara sorun!”

64. Bunun üzerine kendilerine döndüler. Akabinde dediler ki: “Muhakkak ki siz, zalimlerin kendisisiniz.”

65. Sonra kendi kafalarına geri döndürüldüler. (*) “Andolsun ki sen de bilirsin, bunlar konuşamazlar.”

(*) Eski düşüncelerine, eski kafa yapılarına geri döndürüldüler

66. (İbrahim) dedi ki: “Öyleyse Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından size bir yararı olmayan, zararı da olmayan şeylere mi kulluk ediyorsunuz?”

67. Öf size ve Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettiğiniz şeyler için de (öf)! Halâ akıllanmayacak mısınız?”

68. “Eğer yapacaksanız onu yakın ve ilahlarınıza yardım edin!” dediler.

69. Biz de dedik ki: “Ey ateş! İbrahim’e karşı soğuk ve selamet ol!”

70. Ona bir tuzak kurmak istediler. Bunun üzerine biz de onları, hüsrana uğrayanlar kıldık.

71. Onu ve Lut’u, içinde âlemler için bereket kıldığımız yere (ulaştırıp) kurtardık. (*)

(*) Kendileri Yukarı Mezopotamya'da idiler. Harran üzerinden geçtiler. İbrâhîm Filistin'e, Lût, oraya bir günlük mesafede bulunan Mu'tefike'ye yerleşti. (Süleyman Ateş Kur'an Meali)

72. Ona İshak'ı ve ayrıca üstüne de Yakub'u bağışladık. Her birini iyi kimseler kıldık.

73. Onları bizim emrimizle doğruya ileten önderler kıldık. Kendilerine hayırlar yapmayı ve salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ikâme etmeyi (kalkındırmayı) ve zekât vermeyi vahyettik. Onlar bize kulluk edenlerdi.

74. Lut'a da hüküm ve ilim verdik ve onu çirkin işler yapmakta olan şehirden kurtardık. Muhakkak ki onlar, doğru yoldan çıkmış kötü bir kavimdi.

75. Onu da rahmetimize soktuk. Muhakkak ki o, salihlerdendi.

76. Nuh'a da (ilim ve hikmet verdik). Hani önceden seslenmişti. Biz de ona icabet etmiştik. Böylece onu ve ailesini, büyük bir sıkıntıdan kurtarmıştık.

77. Ayetlerimizi yalanlayan kavimden dolayı ona yardım ettik. Muhakkak ki onlar kötü bir kavimdi. Biz de onları topluca suda boğduk.

78. Davud'a ve Süleyman'a da (ilim ve hikmet verdik). Hani ikisi bir ekin hakkında hüküm veriyorlardı. Halkın koyunları onun içine yayılmıştı. Biz onların hükmü için şahitlerdik. (*)

(*) Rivayet edildiğine göre, bir adamın koyunları, gece vakti bir çiftçinin ekin tarlasına girmişler ve ekinleri ile bağlarını helâk etmişlerdi. Nihayet, çiftçi zarar talebi ile Davud aleyhisselam'ın huzurunda koyun sahibi aleyhine dâva açmıştı. Zararın kıymeti, koyunların kıymetine denk geldiğinden, Davud aleyhisselam koyunların ekin sahibine verilmesini emretmiş ancak onbir yaşında olan oğlu Süleyman aleyhisselam ise, ekin tarlasını, eski haline gelinceye kadar koyun sahibine vermeyi ve bu süre içerisinde koyunların sütü ile yünlerinden istifade etmek üzere, koyunları da ekin sahibine vermeyi uygun bulmuştu.

79. Onu Süleyman'a biz anlattık. Her birine hüküm ve ilim verdik. Davud'la beraber tesbih etmeleri için dağları ve kuşları boyun eğdirdik (hizmetine verdik). (Bunları) yapanlar bizdik.

80. Ve ona (savaşta) şiddetinizden sizi korumak üzere, sizin için elbise (zırh) sanatını öğrettik. Artık siz şükredenler misiniz?

81. Süleyman için de şiddetli rüzgârı (boyun eğdirmiştik). (Rüzgâr) onun emriyle içini bereketli kıldığımız yere akıp giderdi ve biz her şeyi bilmekteydik.

82. Şeytanlardan kimisi de onun için (denize) dalarlardı. Bundan daha aşağı işler de yaparlardı. Biz onlar için koruyucularдық.

83. Eyyub'a da (ilim ve hikmet verdik). Hani Rabbine seslenmişti ki: "Muhakkak ki bana bu zarar dokundu ve sen, merhametlilerin en merhametlisisin."

84. Biz de ona icabet ettik. Sonrasında ona dert olan ne varsa kaldırdık. Bizim tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için de bir ibret olarak ona, ailesini ve onlarla birlikte bir mislini daha verdik.

85. İsmail'e ve İdris'e ve Zülkifl'e de (ilim ve hikmet verdik). Hepsi sabredenlerdendi.

(*) "Zülkifl" yani İlyas demektir. Yuşa da denilmiştir. Zekeriyya da denilmiştir. Ona bu ismin verilmesi Allah'tan nasibi olmasındandır yahut ümmetine kefalet etmesindendir ya da zamanının peygamberleri kadar sevap işlemesindendir. Kifl nasip, kefalet ve katlama anlamına gelir. (Beydavî tefsiri)

86. Onları rahmetimize soktuk. Muhakkak ki onlar salihlerdendi.

87. Zünnun'a da (*) (ilim ve hikmet verdik). Hani öfkeli olarak gitmişti. Kendisine güç yetiremeyeceğimizi zannetmişti. Karanlıklar içinde seslenmişti ki: "Senden başka ilâh yoktur. Seni tenzih ederim. Şüphesiz ben zâlimlerden oldum."

(*) "Zünnun" balık sahibi demek olup Yunus aleyhisselam içindir.

88. Biz de ona icabet ettik. Onu gamdan kurtardık. İşte biz, iman edenleri böyle kurtarız.

89. Zekeriyya'ya da (ilim ve hikmet verdik). Hani Rabbine seslenmişti ki: "Rabbim! Beni bir başıma bırakma! Sen, varislerin hayırlısısın."

90. Biz de ona icabet ettik. Ona Yahya'yı bağışladık. Onun için eşini ıslâh ettik (onu doğurabilir hale getirdik). Muhakkak ki onlar hayırlarda koştururlardı. Bize istekle yönelerek ve korkup çekinerek dua ederlerdi. Bize huşu / derin saygı duyanlardı.

91. İrzını koruyan kadına da (Meryem'e de ilim ve hikmet verdik). Biz de onun içine ruhumuzdan üfürdük. Onu ve oğlunu âlemler için bir mucize kıldık.

92. Muhakkak ki işte bu, tek bir ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. Artık bana kulluk edin!

93. Onlar işlerini aralarında parçaladılar. Hepsi bize döneceklerdir. (*)

(*) İşleri (dinleri) konusunda ayrılığa düşüp değişik fırkalar oluşturdular. (Ahmet Varol Kuran Meali) Dinde ayrılığa düşenleri, onu paramparça edip çirkin işlerini başkalarına da ulaştıranları kınamak içindir. (Beydavî tefsiri)

94. Artık kim mümin olarak, salih işlerden yaparsa, onun gayreti için nankörlük yoktur. Şüphesiz ki biz onu yazanlarız.

95. Onların bir daha geri dönmeleri, kendisini helak ettiğimiz bir şehrin üzerine haramdır.

96, 97. Nihayet Ye'cuc ve Me'cuc açıldığında ve onlar her tepeden akın edeceklerinde ve gerçek vaad yaklaştığında, bir de bakarsın ki o donup kalmıştır; gerçeği örtüp inkâr edenlerin bakışları. "Eyvah, yazıklar olsun bize! Biz bundan gafletteymişiz. Hayır, aksine! Biz zalimler olduk."

98. Şüphesiz ki siz ve Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettikleriniz cehennem odunusunuz. Siz ona (cehenneme) varacaksınız.

99. Eğer onlar ilahlar olsaydı, ona (cehenneme) varmazlardı. Oysa hepsi, onun içinde sürekli kalacaklardır.

100. Onlara orada zefir (sıkıntılı ve acı dolu soluk alıp vermeler) vardır ve onlar orada duymazlar.

101. Muhakkak ki bizden, kendilerine güzellik geçmiş kimseler, işte onlar var ya, ondan (cehennemden) uzaklaştırılmışlardır.

102. Onun uğultusunu duymazlar ve onlar, canlarının çektiği şeyler içinde sürekli kalacaklardır.

103. O en büyük korku onları hüzneltirmez. Onları melekler karşılar. “İşte bu, vadedildiğiniz sizin gününüzdür.”

104. O gün, kitaplar için olan yazılı kâğıt tomarının dürülmesi gibi göğü düreriz. Yaratmaya ilk başladığımız gibi, üzerimize aldığımız bir vaad olarak, onu iade ederiz. Muhakkak ki biz, yapacak olanlarız.

105. Andolsun ki biz, Zikir'den sonra Zebur'da da yazmıştık ki: “Şüphesiz ki yeryüzüne, sâlih kullarım mirasçı olacaktır.”

106. Şüphesiz bunda kulluk eden bir kavim için elbette bir tebliğ vardır.

107. Biz seni ancak âlemler için, bir rahmet olarak gönderdik.

108. De ki: “Bana ancak ‘Sizin ilahınız sadece tek bir ilahtır.’ diye vahyediliyor. Artık siz Müslümanlar (olacak) mısınız?”

109. Eğer yüz çevirirlerse o takdirde de ki: “Size (gerçeği) eşit olarak bildirdim. Artık size vaadedilen şey yakın mı yoksa uzak mı bilmem.”

110. “Şüphesiz ki O, sözün açığını bilir, gizlediklerinizi de bilir.”

111. “Ben bilmem, belki de o (ceza vaadinin uzaması), sizin için bir imtihandır ve bir zamana kadar faydalanmadır.”

112. Dedi ki: “Ey Rabbim! Hak ile hüküm ver! Şüphesiz bizim Rabbimiz, sizin nitelendirdiğiniz şeylere karşı kendinden yardım istenen Rahman’dır.”

HAC SURESİ

Resmi Mushaf: 22 / İnış Sırası: 103 / Mekke'de inmiştir. 78 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının! Doğrusu kıyamet saatinin sarsıntısı büyük bir şeydir.
2. Onu gördüğünüz gün, her emzikli kadın emzirdiğinden gaflet eder / vazgeçer ve her gebe kadın yükünü bırakır (düşürür). İnsanları sarhoşlar (gibi) görürsün. Oysa onlar sarhoşlar değildirler. Fakat Allah'ın azabı çok şiddetlidir.
3. İnsanlardan kimisi Allah hakkında bilgisizce tartışır ve her azgın şeytana tabi olur.
4. Onun (şeytanın) hakkında yazılmıştır ki kim onu dost edinirse o takdirde o, kendisini saptırır ve onu ateşli alev azabına yöneltir.
5. Ey insanlar! Eğer öldükten sonra yeniden diriltilmekten şüphedeyseniz, bilin ki, muhakkak ki biz sizi, topraktan sonra bir nutfeden (spermden) sonra bir alakadan (embriyodan), sonra yaratılışı belli belirsiz bir çığnem etten (mudgadan), size (gücümüzü) açıkça göstermek için yarattık. Dilediğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız sonra sizi bebek olarak çıkarırız. Sonra erginlik çağınıza ulaşmanız için (büyütüyoruz). Sizden kiminiz vefat ettirilir ve sizden kiminiz de bilgiden sonra bir şey bilmemesi için, ömrün en reziline (ihtiyarlığa) döndürülür. Yeryüzünü kupkuru görürsün. Fakat biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman hareketlenir ve kabarır ve her güzel çiftten bitirir.
6. İşte bu, Hakkın ta kendisi olan Allah iledir. Şüphesiz ki O, ölüleri diriltir ve şüphesiz ki O, her şeye gücü yetendir.
7. Mutlaka kıyamet saati gelecektir. Onun hakkında şüphe yoktur. Muhakkak ki Allah kabirlerde olanları yeniden diriltecektir.
- 8, 9. İnsanlardan kimisi Allah hakkında bilgisizce ve bir yol gösterici olmadan ve aydınlatıcı bir kitab olmadan, Allah'ın yolundan saptırmak

için yanını bükerek (*) tartıştır. Dünyada ona alçaklık (aşağılanma) vardır. Kıyamet gününde de ona yakıcı ateşin azabını tattıracağız.

(*) “Yanını бүktü” demek kibir göstererek, kasılarak boyun kıvrırmak gibi kibirden kinayedir ya da hafif görerek haktan yan çizdi demektir. (Beydavî tefsiri)

10. İşte bu, ellerinin önceden takdim ettiğin şey sebebiyledir. Şüphesiz ki Allah kullarına zulmedici değildir.

11. İnsanlardan kimi de Allah’a bir kenardan kulluk eder. Eğer kendine bir hayır isabet ederse onunla tatmin olur ve eğer kendine bir bela isabet ederse yüzüstü döner (yüz çevirir/vazgeçer). O dünyayı ve ahireti kaybetmiştir. İşte bu apaçık kaybın ta kendisidir.

12. O, Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından ona zarar vermeyen ve ona faydası da dokunmayan şeylere dua eder. İşte bu, uzak olan sapıklığın ta kendisidir.

13. O, zararı faydasından daha yakın olan şeylere dua eder. Elbette o ne kötü efendi ve elbette o ne kötü arkadaşdır!

14. Muhakkak ki Allah, iman eden ve salih işler yapan kimseleri altından ırmaklar akan cennetlere sokar. Muhakkak ki Allah istediği şeyi yapar.

15. Kim Allah’ın ona (peygambere), dünyada ve ahirette yardım etmeyeceğini sanıyorsa o takdirde göğsüne bir sebeple uzansın (çıksın)! Sonra (yardımı) kessin de baksın! Onun hilesi öfkелendiği şeyleri giderebilecek mi?

16. İşte böyle! Biz onu, apaçık ayetler olarak indirdik. Şüphesiz ki Allah, istediği kimseyi doğru yola iletir.

17. Muhakkak ki iman eden kimseler ve Yahudî ve Sabî ve Nasara ve Mecusî olan kimseler ve ortak koşan kimseler; muhakkak ki Allah onların arasını, kıyamet günü ayıracaktır. Şüphesiz ki Allah, her şeye şahittir.

18. Görmedin mi? Şüphesiz ki Allah’a, göklerde olan kimseler ve yeryüzünde olan kimseler ve güneş ve ay ve yıldızlar ve dağlar ve ağaçlar ve hareket eden canlılar ve insanlardan çoğu O’na secde eder. Birçoğu ki onun üzerine de azap hak oldu. Allah, kimi de alçaltırsa artık ona saygınlık kazandıracak hiçbir kimse yoktur. Şüphesiz ki Allah, dilediğini yapar. **(SECDE AYETİ)**

19. Bunlar Rableri hakkında çekişen iki hasım taraftır. Gerçeği örtüp inkâr eden kimseler ki onlara ateşten elbiseler biçildi. Başlarının üstünden kaynar su dökülür.

20. Onunla karınlarının içindekiler ve derileri eritilir.

21. Onlara demirden kamçılar vardır.

22. Her ne zaman oradan (cehennemden), gamdan çıkmak isteseler ona iade edilirler. “Tadın yakıcı ateşin azabını!”

23. Muhakkak ki Allah, iman eden ve salih işler yapan kimseleri altından ırmaklar akan cennetlere sokar. Onun içinde altından bilezikler ve inci takınırlar. Onun içinde elbiseleri de ipektir.

24. Onlar sözün güzeline iletildiler ve çok övülen’in yoluna iletildiler.

25. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenler ve Allah’ın yolundan ve içindeki yerlisi ve dışarıdan geleni eşit olmak üzere, insanlar için kıldığımız Mescid-i Haram’dan alıkoyanlar! Kim onun içinde dinden dönmeyi, zulmü isterse, biz de ona acıklı bir azaptan tattırırız.

26. Hani İbrahim’i evin (Ka’be’nin) yerine yerleştirmiştik (de demiştik ki) “Bana bir şeyi ortak koşma ve tavaf edenler ve kıyamda duranlar ve rükû edenler, secde edenler için evimi temizle!”

27. “İnsanların içinde haccı bildir! Yaya olarak ve her uzak yoldan gelen, her zayıflamış, incelmış binitlerin üzerinde sana gelsinler!”

28. “Onlara ait menfaatlere şahit olmaları ve onları rızıklandığı dört ayaklı (kurbanlık) hayvanlar (deve, sığır, davar) üzerine belli günlerde (onları kurban ederken) Allah’ın adını anmaları için. Artık onlardan siz de yiyin ve zor durumdaki fakiri de doyurun!”

29. “Sonra kirlerini gidersinler ve adaklarını yerine getirsinler ve Beyt-i Atîk’i (kadîm, eski, tarihî, eski zamanlardan kalma evi, Kâbe’yi) tavaf etsinler!”

30. İşte böyle! Kim Allah’ın yasaklarına saygı gösterirse, artık o, Rabbinin katında kendisine hayırlıdır. Size okunanların dışındaki hayvanlar size helal kılındı. Artık iğrenç putlardan kaçının! Yalan sözden de kaçının!

31. O'na ortak koşmadan Allah'ı bir bilenler olarak (putlardan ve yalandan kaçının). Kim Allah'a ortak koşarsa, o takdirde o, sanki gökten düşmüş de kendisini kuş kapıyormuş veya rüzgâr onu uzak bir yere sürüklüyormuş gibidir.

32. İşte böyle! Kim de Allah'ın işaretlerine (*) saygı gösterirse şüphesiz o, kalplerin takvasındandır.

(*) Şiâr demek Allah'ın varlığına işaret olan şey, işaret, alamet, nişane, sembol, arma, parola demektir ve çoğulu şeâir'dir. Ayette geçen işaretler (şeâir) ifadesi özellikle hacca yönelik olarak hacda kesilecek kurbanlardır. Bununla beraber Allah'ın, İslâm'ın sembolü olarak belirlediği kurban, Kâbe, Safa, Merve, minare, ezan, hac, haram aylar gibi şeyler de İslâm'ın şiârındandır.

33. Sizin için onlarda (kurbanlıklarda) belli bir süreye kadar birtakım yararlar (*) vardır. Sonra onların varacakları yer Beyt-i Atîk'tir.

(*) Kurbanlıklar Mina'da kurban edilinceye kadar, onların sütünden, yününden, hizmetinden yararlanılabilir. Hac için hazırlanan kurbanlıkların kesilme yeri, sünnetle belirlenen "Mina" adındaki yerdir.

34. Her ümmet için, kendilerine rızık olarak verdiği dört ayaklı (kurbanlık) hayvanlar (deve, sığır, davar) üzerine Allah'ın ismini anmaları için bir mensek (*) kıldık. İlahınız tek bir ilahtır. Yalnız O'na teslim olun! Alçakgönüllüleri de müjdele!

(*) Mensek katışıksız ibadet şekli, şeriat, ibadet yeri demektir. Menasik bunun çoğul şeklidir. Nüsük kelimesinden türemiştir. Nüsük katışıksız, saf ibadet, Allah'a yaklaştıran her şey demektir.

Başına mim harfî gelince yer ifade eder. Genellikle Hac ve Kurban ibadetleriyle ilgili olarak kullanılır. Böylece mensek, ibadet edilecek, kurban kesilecek yer anlamına gelir. Hacda belli bir usûl ve sıraya göre yapılması gereken ihram, tavaf, vakfe, sa'y gibi ibâdetlerin tamamına da "Menâsikü'l-hac" denir.

35. Allah anıldığı zaman kalpleri ürperenleri ve kendilerine isabet edenlere sabredenleri ve salâtı (namazı) ikâme edenleri ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden infak edenleri (ihtiyaç sahiplerine harcayanları) da (müjdele!)

36. Kurbanlık develer ki onları da size Allah'ın işaretlerinden kıldık. Onda sizin için hayır vardır. Onlar (kesilmek üzere) ön ayaklarından biri bükülmüş vaziyette bağlı olarak ayakta dururlarken üzerlerine Allah'ın adını anın! (Kesilip) yanları üstüne düştüğünde artık ondan yiye ve kanî olup istemeyene de ve açgözlüce isteyene de yedirin! İşte böyle! Onları size boyun eğdirdik (hizmetinize verdik). Umulur ki siz, şükredersiniz.

37. Onun etleri ve onun kanları, Allah'a asla ulaşmayacaktır. Fakat sizden takva (Allah'a karşı gelmekten sakınmanız) O'na ulaşır. İşte böyle, O'nun sizi hidayet ettiği şeye karşılık, Allah'ı tekbir etmeniz / yüceltmeniz için, onları size boyun eğdirdi. İyilik yapanları da müjdele!

38. Muhakkak ki Allah iman eden kimselerden (müşriklerin verdiği sıkıntıyı) defeder. Muhakkak ki Allah, hiçbir haini, nankörü sevmez.

39. Savaş açılan kimseler için, zulmediliyor olmaları sebebiyle (savaşmalarına) izin verildi. Muhakkak ki Allah, onlara yardım etmeye elbette gücü yetendir.

40. Onlar ki sadece “Rabbimiz Allah’tır.” diyorlar diye haksızlıkla yurtlarından çıkarıldılar. Eğer Allah'ın insanları, bazısını bazısıyla savması olmasaydı, elbette içinde Allah'ın ismi çokça anılan manastırlar ve kiliseler ve havralar ve mescidler yıkılırdı. Allah, kendisine yardım edenlere elbette yardım eder. Şüphesiz ki Allah, çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

41. Onlar ki eğer kendilerini yeryüzüne yerleştirip iktidar versek, salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ikâme ederler ve zekâtı verirler ve iyiliği emrederler ve kötülükten sakındırırlar. İşlerin sonu Allah'a aittir.

42. Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce, Nuh kavmi ve Ad ve Semud da yalanlamıştı.

43. İbrahim'in kavmi ve Lut'un kavmi de.

44. Medyen halkı da. Musa da yalanlanmıştı. Ben de kâfirlere süre tanımıştım sonra da onları yakalamıştım. Nasılmış beni inkâr etmek?

45. Şehirlerden nicesi vardı ki zalim olduğundan onu helak ettik. Artık o, çatıları üzerine çökmüş haldedir. Nice terk edilmiş kuyuları ve nice yüksek sarayları da.

46. Yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı? Onunla akıl edecekleri kalplere ve onunla duyacakları kulaklara sahip olmadılar mı? Doğrusu gözler kör olmaz fakat göğüslerdeki kalpler kör olur.

47. Azabı da senden acele istiyorlar. Allah vaadine muhalefet etmeyecektir. Muhakkak ki Rabbinin yanında bir gün, sizin saydıklarınızdan bin sene gibidir.

48. Şehirlerden nicesi vardı ki zalim olduğundan, onlara mühlet verdim sonra da onu yakaladım. Varış yalnızca banadır.

49. De ki: “Ey insanlar! Ben size ancak apaçık bir uyarıcıyım.”

50. İman eden ve iyi işler yapan kimseler ki onlara, bir bağışlanma ve tükenmez üstün bir rızık vardır.

51. Ayetlerimiz hakkında, aciz bırakacak şekilde çabalayan kimseler ki, işte onlar da alevli ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir).

52. Biz senden önce hiçbir resul ve nebi göndermedik ki o (bir şey) temenni ettiği zaman, şeytan onun temennisine (bir fitne) atmış olmasın. Fakat Allah şeytanın attığını siler. Sonra da Allah kendi ayetlerini sağlamlaştırır. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

53. (Bu) O'nun (Allah'ın), kalplerinde bir hastalık olan ve kalpleri katılaştırmış kimseler için, şeytanın attığını bir imtihan kılması içindir. Muhakkak ki zalimler, elbette uzak bir ayrılık içindedirler.

54. İlim verilmiş olanların da onun (Kur'an'ın) Rabbinden (gelen) gerçek olduğunu bilmesi ve ona iman etmeleri, böylece ona karşı kalplerinin alçakgönüllü olması içindir. Şüphesiz ki Allah, iman edenleri dosdoğru yola elbette hidayet edendir.

55. İnkâr edenler, kıyamet saati onlara ansızın gelinceye veya kısır (hayırsız) bir günün azabı onlara gelinceye kadar, ondan (Kur'an'dan) şüphe içinde olmaya devam edeceklerdir.

56. Hükümranlık o günde Allah'ındır. Onlar arasında hüküm verir. Artık iman eden ve salih işler yapan kimseler, nimet (Naim) cennetlerindedir.

57. İnkâr eden ve ayetlerimizi yalanlayan kimselerse, işte onlar var ya, kendilerine alçaltıcı azap olanlardır.

58. Allah'ın yolunda hicret eden sonra öldürülen veya ölen kimseler, elbette Allah onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Muhakkak ki Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

59. Mutlaka onları, razı olacakları girilecek yere girdirecektir. Şüphesiz ki Allah, elbette hakkıyla bilendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

60. İşte (durum) böyledir. Kim kendisinin cezalandığı şeyin misliyle ceza verirse, sonra kendisine karşı taşkınlıkta bulunulursa, mutlaka Allah ona yardım eder. Muhakkak ki Allah çok affedendir, günahları örten ve bağışlayandır.

61. İşte bu, Allah'ın geceyi gündüzün içine sokması ve gündüzü de gecenin içine sokması ve Allah'ın hakkıyla işiten, hakkıyla gören olması sebebiyledir.

62. İşte bu, Allah'ın Hak (gerçek) olması ve O'nun yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleri şeyin batıl olması ve Allah'ın çok yüce, çok büyük olması sebebiyledir.

63. Allah'ın gökten su indirdiğini, böylece yeryüzünün yemyeşil olduğunu görmedin mi?. Şüphesiz ki Allah, elbette çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir, her şeyden haberdar olandır.

64. Göklerdekiler ve yerdekiler O'na aittir. Şüphesiz ki Allah, elbette zengindir ve herşeyden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir), övgüye en çok lâyık olandır.

65. Allah'ın yeryüzündeki şeyleri ve denizde akıp giden gemileri, emriyle size boyun eğdirdiğini (hizmetinize verdiğini) ve kendi izni olmadan yeryüzünün üzerine düşer diye göğü tuttuğunu görmedin mi? Şüphesiz ki Allah, insanlara çok esirgeyici, çok merhametlidir.

66. O, sizi diriltten, sonra sizi öldürecek olan, sonra sizi diriltecek olandır. Muhakkak ki insan, elbette nankördür.

67. Biz her ümmet için bir mensek (*) kıldık ki onlar, onun amel edenleridir. O halde bu iş hakkında seninle asla çekişmesinler! Sen Rabbine davet et! Muhakkak ki sen, dosdoğru bir hidayet üzeresin.

(*) Mensek demek katışıksız ibadet şekli, şeriat, bir ibadet yeri demektir.

68. Eğer seninle mücadele ederlerse, o takdirde de ki: “Allah yaptığımız şeyleri en iyi bilendir.”

69. Allah kıyamet günü, hakkında ayrılığa düşmekte olduğunuz şeyler konusunda, aranızda hüküm verecektir.

70. Bilmedin mi? Allah göktekileri ve yerdekileri bilmektedir. Şüphesiz ki bunlar bir kitaptadır. Şüphesiz ki bunlar Allah’a kolaydır.

71. Onlar, (Allah’ın) onun hakkında bir delil indirmedığı ve onun hakkında bir bilgi sahibi olmadıkları Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından olan şeylere kulluk ediyorlar. Zalimler için bir yardımcı da yoktur.

72. Onlara ayetlerimiz apaçık okunduğunda gerçeği örtüp inkâr edenlerin yüzlerindeki hoşnutsuzluğu anlarsın. Neredeyse kendilerine ayetlerimizi okuyanların üzerine saldıracaklar. De ki: “Sizi bundan daha kötüsüyle haberdar edeyim mi? Ateş! Allah onu inkâr edenlere vadetti. Ne kötü bir varış yeri!”

73. Ey insanlar! Bir örnek verildi. Şimdi onu dinleyin! Sizin Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleriniz, onun için biraraya toplansalar bile bir sinek yaratamayacaklardır. Eğer sinek onlardan bir şey kapsa, onu ondan kurtaramazlar. İsteyen de istenen de aciz kaldı.

74. Allah’ı kadrinin hakkıyla takdir etmediler. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

75. Allah, meleklerden ve insanlardan resuller seçer. Şüphesiz ki Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

76. O, onların ellerinin arasındakini (önlerindeki) ve onların arkalarındakini bilir. İşler Allah’a döndürülür.

77. Ey iman edenler! Rabbinize rükû edin ve secde edin ve kulluk edin! Hayır yapın! Umulur ki siz, kurtuluşa erersiniz.

78. Allah uğrunda cihadın hakkıyla cihad edin! O sizi seçti ve dinde (bu yolda) size bir güçlük kılmadı. Babanız İbrahim’in ümmeti! O, size önceden ve bunda (Kur’an’da), “Müslümanlar” olarak isim verdi. Resulün sizin üzerinize şahit olması ve sizin de insanların üzerine şahitler olmanız için. Öyleyse salâtı (namazı, duayı, maddi ve manevi yönden topluma destek olmayı, toplumu aydınlatmayı) ikâme edin (kalkındırın)

ve zekâtı verin ve Allah'a sarılın! O sizin mevlanızdır (sahibinizdir). Ne güzel bir sahip ve ne güzel bir yardımcı!

MÜ'MİNUN SURESİ

Resmi Mushaf: 23 / İnış Sırası: 74 / Mekke'de inmiştir. 118 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekten Mü'minler, kurtuluşa ermiştir.

2. Onlar ki namazlarında huşu içinde olanlardır. (*)

(*) Haşıatun demek huşu içinde olan demektir ki o da mütevazı, alçakgönüllü, saygılı, dingin, hareketsiz, mutmain bir şekilde Rabbinin huzurunda boyun bükme anlamına gelir. Sözü edilen dinginlik, hareketsizlik kişinin dışında olduğu gibi içinde, kalbinde de olması evladır.

3. Onlar ki boş söz ve işlerden yüz çevirenlerdir.

4. Onlar ki zekât için gereğini yapanlardır.

5. Onlar ki ırzlarını koruyanlardır.

6. Kendi eşlerine veya ellerinin sahip olduklarına (cariyelerine) karşı hariç. Bu durumda muhakkak ki onlar, kınanan kimseler değildir.

7. Artık kim bunun ötesini ararsa işte onlar var ya, sınırı aşanların ta kendisidir.

8. Onlar ki emanetlerine ve verdikleri sözlerine riayet edenlerdir.

(*) Riayet eden demek uyumlu, verdiği söze uyan, sözünü yerine getiren kimse demektir.

9. Onlar ki salâtlarını (namazlarını) da koruyanlardır.

10. İşte onlar mirasçıların ta kendileridir.

11. Onlar ki Firdevs'e mirasçı olurlar. Onlar onda ebedî kalacaklardır.

12. Ant olsun ki biz, insanı çamurdan, süzölmüş bir özden (toprakta süzülen elementlerden) yarattık.

13. Sonra onu bir nutfe (meni) olarak, sağlam bir karargâhta (ana rahminde) kıldık.

14. Sonra nutfeyi alaka (embriyo) olarak yarattık. Alaka'yı (embriyo'yu) da mûdga (bir çiğnem et) olarak yarattık. Ardından bu bir çiğnem eti kemikler olarak yarattık. Kemiklere de et giydirdik. Sonra onu başka bir yaratılışla inşa ettik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah (*) bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir.

(*) Açıklaması için Furkan, 1'e bakınız

15. Sonra muhakkak ki siz, bunun ardından elbette ölecekersiniz.

16. Sonra şüphesiz ki siz, kıyamet günü diriltileceksiniz.

17. Andolsun ki biz, sizin üstünüzde yedi tabaka yarattık. Biz yaratmaktan gafiller olmadık.

18. Biz gökten belli bir ölçüyle su indirdik de onu yerin içine yerleştirdik. Muhakkak ki biz, onu gidermeye de elbette gücü yetenleriz.

19. Böylece size onunla (o indirilen suyla) içinde sizin için pek çok meyveleri olan hurma ve üzümünden bahçeler inşa ettik. Ondan da yiyorsunuz.

20. Ve Tur-i Sina'dan çıkan bir ağaç; yiyenler için yağ ve bir katıkla biter (yetiştir). (*)

(*) Zeytin ağacından bahsedilmektedir.

21. Şüphesiz size, hayvanlarda da elbette ibret vardır. Onların karınlarındaki şeyden size içiriyoruz. Onda size pek çok faydalar da vardır ve ondan yersiniz.

22. Onların üzerinde ve gemilerin üzerinde taşıyorsunuz.

23. Andolsun ki biz, Nuh'u kavmine gönderdik de dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin! Size O'nun dışında bir ilâh yoktur. Halâ sakınmayacak mısınız?"

24. Onun kavinden gerçeği örtüp inkâr eden kimselerin ileri gelenleri de dedi ki: "Bu sizin benzeriniz bir beşerden başkası değildir. O size üstün

gelmeyi istiyor. Allah dileseydi elbette melekleri indirirdi. Önceki babalarımızın içinde bunu işitmedik.”

25. “O kendisinde delilik bulunan bir adamdan başkası değildir. Bir süreye kadar onu gözetleyin!”

26. (Nuh) dedi ki: “Rabbim! Beni yalanladıkları şeyler sebebiyle bana yardım et!”

27. Ona vahyettik ki: “O gemiyi gözlerimizle (gözetimimiz altında) ve vahyimizle üret! Emrimiz geldiği ve tandır kaynadığı (sular kaynayıp yeryüzünü kaplamaya başladığı) zaman, onun içine her iki çiftten yükle ve onlardan, aleyhine söz geçmiş olan kimseler hariç, aileni de! Zulmedenler hakkında da bana seslenme! Muhakkak ki onlar, boğulacaklardır.”

28. Sen ve beraberindekiler gemiye kurulunca de ki: “Bizi zalimler topluluğundan kurtaran Allah’a hamdolsun.”

29. De ki: “Rabbim! Beni bereketli bir iniş yerine indir! Sen indirenlerin en hayırlısısın.”

30. Şüphesiz ki bunda ibretler vardır. Şüphesiz ki biz elbette sınananlarız.

31. Sonra onların ardından başka bir nesil inşa ettik.

32. “Allah’a kulluk edin! Size O’ndan başka bir ilâh yoktur. Artık sakınmayacak mısınız?” diye içlerine kendilerinden bir elçi gönderdik.

33. Kavminden gerçeği örtüp inkâr eden ve ahiret buluşmasını yalanlayan ve kendilerine dünya hayatında bolluk, refah verdiğimiz kimselerin ileri gelenleri dedi ki: “Bu sizin benzeriniz bir beşerden başkası değildir. O da yemekte olduğunuzdan yiyor, içmekte olduğunuzdan da içiyor.”

34. “Eğer sizin benzeriniz bir beşere itaat ederseniz, muhakkak ki siz, o zaman mutlaka hüsrana uğrayanlar olursunuz.”

35. “Öldüğünüz ve toprak ve kemik olduğunuz zaman, sizin yeniden çıkarılacaklar olduğuzu mu size vaad ediyor?”

36. “Ne kadar uzak! Size vaad edilen şey ne kadar uzak!”

37. “O, dünya hayatımızdan başka bir şey değildir. Ölürüz ve yaşarız. Biz yeniden diriltilecekler de değiliz.”

38. “O, Allah’a karşı yalan uyduran bir adamdan başkası değildir. Biz ona iman edenler de değiliz.”

39. (Peygamber) dedi ki: “Rabbim! Beni yalanladıkları şeyler sebebiyle bana yardım et!”

40. (Allah) dedi ki: “Az bir zaman sonra, mutlaka pişman olacaklar.”

41. Derken onları, o korkunç ses, hak ile yakaladı. Böylece onları çer çöp kıldık. Artık uzak olsun, o zalimler topluluğu!

42. Sonra onların ardından başka nesiller inşa ettik.

43. Hiç bir ümmet, ecelinin önüne geçemez ve onu geciktiremez.

44. Sonra elçilerimizi ardarda gönderdik. Her ne zaman bir ümmete, resulleri geldiyse, onu yalanladılar. Biz de (helâk etmede) bazısını onların bazısının peşine düşürdük ve onları efsaneler kıldık. Artık uzak olsun, o zalimler topluluğu!

45. Sonra Musa’yı ve kardeşi Harun’u mucizelerimizle ve apaçık bir delille gönderdik.

46. Firavun’a ve onun ileri gelenlerine. Fakat onlar kibirlenmeye kalkıştılar ve büyüklenen bir kavim oldular.

47. Sonra dediler ki: “İkisinin kavmi bize ait kullar (köleler) iken, bizim benzerimiz iki beşer için iman eder miyiz?”

48. Sonra o ikisini yalanladılar. Böylece helâk edilenlerden oldular.

49. Andolsun ki biz belki onlar doğru yola ulaşırlar diye Musa’ya Kitab’ı verdik.

50. Ve biz, Meryem oğlunu ve onun annesini bir mucize kıldık. O ikisini, yerleşime ve akarsuya sahip yüksek bir tepeye yerleştirdik.

51. Ey Resuller! Temiz şeylerden yiyin ve salih işler yapın! Muhakkak ki ben, yaptığınız şeyleri en iyi bilenim.

52. Muhakkak ki işte bu, tek bir ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. O halde bana karşı gelmekten sakının!

53. Fakat işlerini (dinlerini), kendi aralarında parça parça ayırdılar. Her fırka kendi yanında olanla sevinmektedir.

54. Sen onları bir süreye kadar gafletleri içinde bırak!

55, 56. Onlar kendilerine verdiğimiz mal ve oğullarla, hayırlar içinde onlara koşmakta olduğumuzu mu sanıyorlar? Hayır, aksine! Onlar farkına varmıyorlar.

57. Şüphesiz ki Rablerine olan korkudan (haşyetten) titreyenler,

58. Rabblerinin ayetlerine iman edenler,

59. Rablerine ortak koşmayanlar,

60. Verdiklerini, Rabblerine dönecek oldukları için kalpleri ürpererek verenler,

61. İşte onlar, hayırlı işlerde koşuşurlar ve onlar, onun için önde gidenlerdir.

62. Biz hiçbir kimseye gücünün yeteceğinden başkasını teklif etmeyiz. Yanımızda hak ile konuşan bir kitap vardır. Onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

63. Hayır, aksine! Onların kalpleri bundan gaflet içindedir. Onların bundan başka işleri de vardır. Onlar, ona (o işlere) çalışanlardır.

64. Nihayet, onların refah içinde olanlarını azapla yakaladığımız zaman, bir de görürsün ki onlar, feryat ediyorlar.

65. Bugün feryat etmeyin! Muhakkak ki siz, bizden yardım görmeyeceksiniz.

66, 67. Doğrusu ayetlerim size okunuyordu da O'na büyüklük taslayanlar olarak, topuklarınız üzerinde geri dönüyordunuz. Geceleyin de toplanarak saçmalıyordunuz.

68. Onlar o sözü (Kur'an'ı) düşünmediler mi yoksa önceki babalarına gelmeyen şey onlara mı geldi?

69. Yoksa resullerini tanımadılar da bu yüzden mi onlar, onu inkâr edenlerdir?

70. Yoksa “Onda bir delilik var” mı diyorlar? Hayır, aksine! O kendilerine gerçeği getirdi de onların çoğu, gerçekten hoşlanmayan kimselerdir.

71. Eğer hak onların arzularına uysaydı, elbette gökler ve yer ve bunların içindekiler bozulurdu. Hayır, aksine! Biz onlara zikirlerini getirdik. Fakat onlar, zikirlerinden yüz çevirenlerdir.

72. Yoksa sen onlardan haraç mı istiyorsun? Rabbinin haracı daha hayırlıdır. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

73. Muhakkak ki sen, elbette onları dosdoğru yola davet ediyorsun.

74. Muhakkak ahirete iman etmeyen kimseler yoldan elbette sapanlardır.

75. Eğer onlara merhamet etseydik ve kendileriyle olan zararı kaldırsaydık bile elbette azgınlıkları içinde bocalamaya devam edeceklerdi.

76. Andolsun ki biz, onları azap ile yakaladık da onlar, Rableri için boyun eğmediler ve yalvarmıyorlar.

77. Nihayet üzerlerine şiddetli azabı olan bir kapı açtığımızda, bir de görürsün ki onlar, onun içinde ümitsiz kalan kimselerdir.

78. O, sizin için iştirme duyusu ve basiretler ve gönüller inşa edendir. Ne de az şükrediyorsunuz!

79. O, sizi yeryüzünde yaratıp yayandır. O'nun huzuruna toplanıp bir araya getirileceksiniz.

80. O, yaşatan ve öldürenidir. Gece ve gündüzün (birbiri ardınca) değişmesi O'na aittir. Artık akıl etmeyecek misiniz?

81. Hayır, aksine! Onlar da öncekilerin dediklerinin benzerini dediler.

82. Dediler ki: “Öldüğümüz ve toprak ve kemik olduğumuz zaman mı? Gerçekten biz mi yeniden diriltileceğiz?”

83. “Andolsun ki biz de ve babalarımız da önceden bununla vadedilmiştik. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.”

84. De ki: “Yeryüzü ve onun içindeki kimseler, kimindir? Eğer biliyorsanız (söyleyin!)”

85. Diyecekler ki: “Allah’ındır.” De ki: “O halde düşünüp öğüt almayacak mısınız?”

86. De ki: “Yedi göğün Rabbi ve büyük arşın Rabbi kimdir?”

87. Diyecekler ki: “Allah’tır.” (*) De ki: “O halde Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

(*) Ayette “lillahi” olarak geçen cevap kısmı “Allah’ındır.” şeklinde tercüme edilmesi gerekirken Ebû Amr ile Yakup bunda ve bundan sonrakinde (89. ayette) sorunun lâfzı (şekli) gereği lâm’sız olarak (Allah) okumuşlardır. (Beydavî tefsiri)

88. De ki: “Her şeyin hükümrânlığı (mülkü ve yönetimi) elinde olan ve O koruyup kollayan olduğu halde, kendisi korunulmayan kimdir?” Eğer biliyorsanız (söyleyin!)”

89. Diyecekler ki: “Allah’tır.” De ki: “O halde nasıl büyüleniyorsunuz?”

90. Hayır, aksine! Biz onlara, gerçeği getirdik. Muhakkak ki onlar, elbette yalancılardır.

91. Allah bir çocuk edinmedi ve O’nunla beraber bir ilâh olmadı. Öyle olsaydı, her ilâh yarattığıyla giderdi. Elbette onların bazısı bazısına üstün gelirdi. Allah onların vasıflandırdığı şeylerden münezzehtir. (*)

(*) Münezzehe demek arı, duru, temiz, uzak tutulan, uzak demektir.

92. Görünmeyeni ve görüneni bilendir. Onların ortak koştuklarından pek yücedir.

93, 94. De ki: “Rabbim, eğer onların vadedildikleri şeyi (azabı) mutlaka bana göstereceksen, Rabbim, o halde beni zalimler kavminin içinde kılma (bırakma)!”

95. Muhakkak ki biz, onlara vadettiğimiz şeyi (azabı), sana göstermeye elbette gücü yetenleriz.

96. Kötülüğü en güzel olanıyla def et! Biz vasıflandırmakta oldukları şeyi en iyi bileniz.

97. De ki: “Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından sana sığınıyorum.”

98. “Ve onların bana gelmelerinden/yanımda bulunmalarından sana sığınıyorum Rabbim!”

99. Nihayet onlardan birine ölüm geldiği zaman der ki: “Rabbim! Beni geri döndür!”

100. “Belki ben, terk ettiğim şeyde (dünyada) hayırlı iş yaparım.” Hayır, öyle değil! Doğrusu o, (sadece) bir sözdür. Onu söyleyen de kendisidir. Yeniden diriltilecekleri güne kadar, onların arkalarında bir berzah / bir engel vardır.

101. Sûra üfürüldüğü zaman artık o gün onlar arasında nesepler yoktur ve birbirlerini de sormazlar.

102. Artık kimin tartıları ağır gelirse, işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

103. Kimin de tartıları hafif gelirse, işte onlar da kendilerini ziyana uğratan kimselerdir. Cehennemde sürekli kalacaklardır.

104. Ateş yüzlerini yalar ve onlarsa onun (ateşin) içinde, (yanmadan dolayı) dudakları çekilip dişleri açıkta kalarak sırtanlardır.

105. “Ayetlerim size okunmuyor muydu da siz onu yalanlıyordunuz?”

106. Dediler ki: “Rabbimiz! Şekavetimiz bize üstün geldi. Biz de sapkın bir kavim olduk.”

(*) Şekavet demek her çeşit kötülük içinde olmak, belâ ve zillete düşmek, sıkıntıda kalmak, haydutluk, eşkıyalık, azgınlık, bedbahtlık, mutsuzluk demektir.

107. “Rabbimiz! Bizi ondan (ateşten) çıkar! Eğer dönersek, o takdirde muhakkak ki biz, zalimleriz.”

108. (Allah) dedi ki: “Kesin sesinizi, sinip oturun bir köşeye (*) onun (ateşin) içinde ve bana da konuşmayın!”

(*) Ayette geçen “اَحْسُوا” emir fiili “hase’tül kelbe”den gelir ki, köpeği kovmaktır. (Beydavî Tefsiri)

109. “Çünkü kullarımdan bir grup ‘Rabbimiz! Biz iman ettik. Bizi bağışla ve bize merhamet et! Şüphesiz sen merhamet edenlerin en hayırlısısın.’ derlerdi.”

110. “Hâlbuki siz, onları alay konusu edindiniz. Hatta (bu haliniz) size zikrimi unutturdu. Siz ise onlara gülüyordunuz.”

111. “Muhakkak ki ben, sabrettikleri şey sebebiyle onlara, bugün karşılığını verdim. Şübhesiz ki onlar muradına erenlerin ta kendileridir.”

112. (Allah) dedi ki: “Yeryüzünde seneler adediyle ne kadar kaldınız?”

113. Dediler ki: “Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık. Artık sayanlara sor!”

114. (Allah) dedi ki: “Sadece birazcık kaldınız. Keşke gerçekten siz, biliyor olsaydınız.”

115. “Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve gerçekten siz, bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?”

116. Gerçek hükümdar olan Allah, pek yücedir. O’ndan başka ilâh yoktur. O, şerefli ve yüce Arş’ın Rabbidir.

117. Ve kim Allah ile beraber, hakkında hiçbir kesin delili olmayan, başka bir ilâh’a dua ederse, onun hesabı ancak Rabbinin katındadır. Muhakkak ki o da şudur ki: “İnkâr edenler kurtuluşa ermez.”

118. Ve de ki: “Rabbim! Bağışla ve merhamet et! Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın.”

NUR SURESİ

Resmi Mushaf: 24 / İnış Sırası: 102 / Medine'de inmiştir. 64 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Bir suredir ki onu biz indirdik ve onu biz farz kıldık ve onun içinde apaçık ayetler indirdik. Umulur ki düşünüp öğüt alırsınız.
2. Zina eden kadın ve zina eden erkek! İkisinden her birine yüz değnek vurun! Eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde, o ikisine karşı sizi, bir acıma duygusu tutmasın! Mü'minlerden bir grup da o ikisinin azabına şahit olsun!
3. Zina eden erkek zina eden veya müşrik bir kadından başkasını nikâhlayamaz. Zina eden kadını da zina eden veya müşrik bir erkekten başkası nikâhlayamaz. Bu mü'minlere haram kılınmıştır.
4. Namuslu kadınlara zina suçu atan sonra dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun ve onların şahitliklerini ebedi olarak kabul etmeyin! İşte onlar var ya onlar fasıklardır.
5. Ancak bundan sonra tövbe edenler ve kendilerini düzeltenler hariç. Muhakkak ki Allah, çok affeden ve günahları örtendir, çok merhamet edendir.
6. Eşlerine zina suçu atanlar ve kendilerinden başka şahitleri olmayanlar, onlardan birinin şahitliği ise şüphesiz kendisinin, mutlaka doğru söyleyenlerden olduğuna dair, dört şahitlikle Allah'ı şahit tutması / Allah'a yemin etmesidir.
7. Beşinci (yemini) ise, eğer yalan söyleyenlerdense, Allah'ın lanetinin muhakkak kendi üzerinde olması (nı kabul etmesi) dir.
8. Kadının da şüphesiz onun (kocasının) mutlaka yalan söyleyenlerden olduğuna dair, dört şahitlikle Allah'ı şahit tutması / Allah'a yemin etmesi o kadının üzerinden azabı kaldırır.
9. Beşinci (yemini) ise, eğer o (kocas) doğru söylüyor ise, Allah'ın gazabının muhakkak kendi üzerinde olması (nı kabul etmesi) dir.

10. Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı ve Allah tövbeleri kabul eden, hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı? (Haliniz nice olurdu?)

11. O iftirayı getirenler içinizden bir gruptur. Onu kendiniz için bir şer sanmayın. Hayır, aksine! O sizin için bir hayırdır. Onlardan her kişiye günahı kazandıği şey vardır. Onlardan, onun (suçun) büyüğünü yüklenen kimseye ise büyük bir azap vardır. (*)

(*) Ayette bahsedilen konu Aişe radiyallahu anha hakkındaki ifk olayı ile ilgilidir. İfk olayı Buhari, Müslim ve daha başka hadislerde şöyle geçer. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem bir sefere çıkacak olduğunda hanımları arasında kurra çekerdi. Hangisine çıkarsa onu yanına alırdı. Rivayetlerde bildirildiğine göre Benu Mustalik gazvesinde bu kez yanına Aişe radiyallahu anha alır. Aişe radiyallahu anha devenin üstüne konan kapalı bir oturakta yola çıkar. Gazveden sonra geri dönüleceğinde Aişe radiyallahu anha ihtiyacını gidermek için bir yere gidince, diğerleri Aişe radiyallahu anha kapalı oturakta sanarak onsuz geri dönüşe başlarlar. Aişe radiyallahu anha durumu farkedince kendisini almaları için beklemeye başlar. Ordunun gerisinden gelmekte olan Safvan bin el-Muattal, Aişe radiyallahu anha'yı görünce onu bir deveye bindirir. İlerde orduya yetişirler. Ancak Aişe radiyallahu anha'nın bu şekilde gelişini gören münafıklar onun hakkında çirkin iftiralar atarlar. Geri döndüğünde ise dedikodular haddi aşar. Aişe radiyallahu anha ve Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem çok üzülür.

Böylece Aişe radiyallahu anha hakkında dedikodu edenler helake gider. En büyük yükü yüklenen de Abdullah bin Ubeyy bin Selul'dür. Ayette ki: "Onlardan onun (suçun) büyüğünü yüklenen kimseye ise büyük bir azap vardır." sözünden kastedilen de Abdullah bin Ubeyy bin Selul'dür. Sonrasında ise Aişe radiyallahu anha Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'den izin alarak anne babasının yanına gider, onlardan işin ayrıntılarını öğrenir. Üzüntüsünden çok ağlar. Daha sonra Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem, Aişe radiyallahu anha'nın yanına giderek suçlu olup olmadığını sorar. Aişe radiyallahu anha da suçunun olmadığını söyler. Böylece sıkıntılı bir bekleyiş başlar. Fakat çok geçmeden Allahu Teâla, Aişe radiyallahu anha'nın suçsuzluğunu ortaya koyan ayetlerini indirir.

12. Onu işittikleri zaman, mümin erkekler ve mümin kadınlar, kendiliklerinden hayırlı bir şekilde zanda bulunsalardı ve "Bu apaçık bir iftiradır." deselerdi ya!

13. Onun aleyhine dört şahit getirirlerdi ya! Mademki şahit getiremediler, öyleyse onlar, Allah katında yalancıların ta kendileridir.

14. Eğer dünyada ve ahirette Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinize olmasaydı, içine daldığınız şey hakkında, size büyük bir azap dokunurdu.

15. Hani siz onu dillerinizle aktarmıştınız ve hakkında bilgi sahibi olmadığınız şeyi, ağızlarınızla söylemişsiniz ve onu önemsiz bir iş sanmıştınız. Oysa o Allah katında büyüktür.

16. Onu duyduğunuzda: “Bunu konuşmamız bize yakışmaz. (Ey Rabbimiz!) Sen yücesin! Bu büyük bir iftiradır.” deseydiniz ya!

17. Eğer iman eden kimselerseniz, Allah size, onun benzerinden ebediyen dönmeniz için öğüt veriyor.

18. Allah, size ayetleri açıklıyor. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

19. İman edenlerin içinde, hayâsızlığın yayılmasını arzulayanlara, dünyada ve ahirette acıklı bir azap vardır. Allah bilir ve siz bilmezsiniz.

20. Allah'ın lütfu ve rahmeti sizin üzerinize olmasaydı ve Allah çok esirgeyici ve çok merhametli olmasaydı? (Haliniz nice olurdu?)

21. Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına uymayın! Kim şeytanın adımlarına uyarsa (bilsin ki) şüphesiz o hayâsızlığı ve kötülüğü emreder. Eğer Allah'ın sizin üzerinize lütfu ve rahmeti olmasaydı, sizden hiç biriniz, asla arınamazdı. Fakat Allah dilediğini arındırır. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

22. Sizden fazilet ve varlık sahibi olanlar, yakınlarla ve yoksullara ve Allah yolunda hicret edenlere vermemeğe yemin etmesinler! Affetsinler ve hoş görüp aldırış etmesinler! Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

(*) Ebu Bekir radiyallahu anh, Mistah'a fakirliği ve akrabalığı dolayısıyla infakta bulunuyordu. Mistah, Ayşe radiyallahu anha'ya iftira olayına adı karışanlardandı. Bu olaydan sonra Ebu Bekir radiyallahu anh da kızının başına gelenlere çok içerlediği için “Vallahi Aişe'nin bana söylediği şeylerden sonra artık ona hiç bir şey vermem.” dedi. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirildi. Bu ayeti kerime indirildikten sonra Ebu Bekir radiyallahu anh yaptığı işten ve düşüncelerinden dolayı çok pişman

oldu ve "Vallahi ben Allah'ın beni bağışlamasını arzularım." diyerek Mistah'a önceden verdiğini aynı şekilde vermeğe devam etti.

23, 24. Namuslu, hiç bir şeyden haberi olmayan, mü'min kadınlara zina suçu atanlar, dünyada ve ahirette lanetlenmişlerdir. Dillerinin ve ellerinin ve ayaklarının, yaptıkları şeyler sebebiyle, kendileri aleyhine şahitlik edecekleri o gün, onlar için büyük bir azap vardır.

25. O gün Allah onlara hak olan cezalarını eksiksiz verir ve onlar da Allah'ın apaçık hak olduğunu bilirler.

26. Kötü kadınlar, kötü erkekler içindir ve kötü erkekler de kötü kadınlar içindir ve temiz kadınlar, temiz erkekler içindir ve temiz erkekler de temiz kadınlar içindir. İşte onlar (temiz olanlar), onların (iftiracıların) söylemekte olduklarından uzaktırlar. Onlar için bir bağışlanma ve kerim bir rızık vardır.

27. Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere yakınlık kurup izin alana ve halkına selam verene kadar girmeyin! Bu sizin için daha hayırlıdır. Umulur ki düşünüp öğüt alırsınız.

28. Eğer onda (evde) birini bulamazsanız o takdirde size izin verilene kadar ona girmeyin! Eğer size "Dönün!" denilirse o zaman dönün! Bu sizin için daha temizdir. Allah yaptıklarınızı bilendir.

29. Oturulmayan, içinde size ait eşya bulunan evlere girmenizde, sizin üzerinize bir günah yoktur. Allah açığa vurduklarınızı ve gizlediklerinizi bilir.

30. Mü'min erkeklere söyle gözlerini (haramdan) çeksinler / sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar! Bu onlar için daha temizdir. Şüphesiz Allah onların yapıp ürettiklerinden haberdardır.

31. Mü'min kadınlara da söyle gözlerini (haramdan) çeksinler / sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar! Kendiliğinden görünenler dışında süslerini açığa çıkarmasınlar! Başörtülerini yakalarının üzerine vursunlar / salsınlar! Süslerini kocalarından veya babalarından veya kocalarının babalarından veya oğullarından veya kocalarının oğullarından veya kardeşlerinden veya kardeşlerinin oğullarından veya kızkardeşlerinin oğullarından veya kendilerinden olan (mü'mine) kadınlardan veya ellerinin altındakilerden (köle ve cariyelerinden) veya erkeklerden ihtiyaç sahibi olmayan (erkekliği kalmamış) hizmetçilerden veya henüz kadınların mahrem yerlerine muttali olmayan çocuklardan başkalarına

açığa çıkarmasınlar! Süslerinden gizledikleri şeylerin bilinmesi için ayaklarını yere vurmasınlar! Hep birlikte Allah'a tevbe edin ey mü'minler! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

32. Sizden evli olmayanları ve kölelerinizden ve cariyelerinizden salih olanları evlendirin. Eğer fakir iseler, Allah onları lütfuyla zenginleştirir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.

33. Nikâh (imkânı) bulamayanlar, Allah'ın lütfuyla kendilerini zenginleştirmesine kadar iffetlerini korusunlar! Ellerinizi altındakilerden (köle ve cariyelerinizden) yazılı anlaşma / mukatebe yapmak (*) arzulayanlara gelince, kendileri hakkında bir hayır bilerseniz, onlarla mukatebe / yazılı anlaşma yapın! Size verdiği Allah'ın malından onlara da verin! Dünya hayatının geçici menfaatini arzu ettiğiniz için, namuslarını korumak isterlerse, genç cariyelerinizi fuhuşa zorlamayın! Kim onları zorlarsa, şüphesiz Allah onların zorlanmalarından sonra bağışlayıcıdır, rahmet edicidir.

(*) Fıkıh terimi olarak mukatebe, köle veya câriyenin bir bedel karşılığında hürriyetini elde edebilmesi için efendisiyle anlaşmasını ifade eder. Tercih edilen görüşe göre daha çok yazılı bir metin halinde düzenlenmesi âdet haline geldiğinden bu sözleşmeye mükâtebe adı verilmiştir (Serahsî, VII, 206; VIII, 2; Osman Ali ez-Zeylaî, V, 149).

34. Andolsun ki size, açıklayıcı ayetler ve sizden önce gelip geçmiş kimselerden örnek ve takva sahipleri için öğüt indirdik.

35. Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun örneği içinde çerağ / lamba bulunan bir kandil yuvası (*) gibidir. Çerağ / lamba bir cam içindedir. Cam sanki inci gibi parlak bir gezegendir / yıldızdır. (**) O, doğuya da ve batıya da ait olmayan bereketli bir zeytin ağacından yakılır. Neredeyse onun yağı, kendisine bir ateş dokunmadığı halde bile, ışık verir. Nur üstüne nurdur. Allah dilediğini nuruna iletir. Allah insanlar için örnekler ortaya koyar. Allah her şeyi bilendir. (***)

(*) “Mişkât” kelimesi, “Kandil yuvası, odaların duvarlarında kandilin konulduğu oyuk.” demektir.

(**) “Kevkeb” kelimesi ise gezegen, yıldız manalarına kullanılan gök cisimleri anlamına gelir.

(***) Ayrıca ayette verilmiş olan örneğin, adeta bir elektrik ampulüne benzemesi de dikkat çekicidir.

36. (Bu nur) Allah'ın izin verdiği evlerdedir ki o (evlerin) içinde, O'nun ismi yükseltilir ve zikredilir. İçinde sabah ve akşam, adamlar O'nu tesbih eder ki kendilerini ne ticaret ve ne de alışveriş, Allah'ı anmaktan ve salâtı (namazı) ikâme etmekten ve zekât vermekten alıkoymaz. Onlar o günden korkarlar ki o (gün) de kalpler ve gözler döner.

38. Çünkü Allah onlara yaptıklarının en güzeliyle karşılık verecek ve onlara kendi lütfundan artıracaktır. Allah dilediğini hesapsızca rızıklandırır.

39. İnkâr edenlere gelince; Onların işleri düz arazideki serap gibidir. Susayan kimse onu su sanır. Nihayet ona geldiği zaman, onu hiçbir şey olarak bulamaz ve onun yanında Allah'ı bulur. O da, kendisinin hesabını eksiksiz görür. Allah hesabı çabuk görendir.

40. Veya (onların amelleri) derin bir denizdeki karanlıklar gibidir. Onu bir dalga örter. Onun üstünden bir dalga, onun da üstünden bir bulut. Birbiri üstüne karanlıklar. Elini çıkardığı zaman, neredeyse onu göremez. Allah kime bir nur kılmazsa, artık onun için bir nur yoktur.

41. Görmedin mi? Şüphesiz Allah ki, O'nu göklerde ve yerde olan kimseler ve saflar halinde uçanlar tesbih eder. Her biri duasını ve tesbihini bilmiştir. Allah onların yaptıklarını bilendir.

42. Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır ve varış Allah'adır.

43. Görmedin mi ki, Allah bulutları sürer sonra onların aralarını biraraya getirir / birleştirir sonra onları üstüste küme yapar. Böylece yağmuru görürsün ki onların arasından çıkar. Gökten içinde dolu bulunan dağlar indirir de onu dilediğine isabet ettirir ve onu dilediğinden de çevirip uzaklaştırır. Neredeyse şimşeginin parıltısı bakışları götürür.

44. Allah gece ile gündüzü evirip çevirir. Muhakkak ki bunda basiret sahipleri için elbette ibret vardır.

45. Allah her dabbeyi / canlıyı sudan yarattı. Onlardan kimi karnı üstünde yürür ve onlardan kimi iki ayağının üstünde yürür ve onlardan kimi de dört (ayak) üstünde yürür. Allah dilediğini yaratır. Şüphesiz ki Allah, her şeye gücü yetendir.

46. Andolsun ki biz açıklayıcı ayetler indirdik. Allah dilediğini doğru yola iletir.

47. Derler ki: “Allah'a ve Resul'e iman ettik ve itaat ettik.” Sonra bunun ardından onlardan bir grup yüz çevirir. İşte onlar mü'minler değildir.

48. Aralarında hüküm vermesi için, Allah'a ve O'nun resulüne çağrıldıkları zaman, bir de bakarsın ki içlerinden bir grup yüz çevirenlerdir.

49. Eğer hak / hüküm onların lehine olursa, boyun eğen kişiler olarak ona gelirler.

50. Kalplerinde bir hastalık mı var? Yoksa şüphelendiler mi? Yoksa Allah ve O'nun resulü, kendilerine haksızlık yapar diye mi korkuyorlar? Hayır, aksine! Onlar zalimlerin ta kendileridir.

51. Aralarında hüküm vermesi için, Allah'a ve O'nun resulüne çağrıldıkları zaman, mü'minlerin sözü ancak: “Duyduk ve itaat ettik.” demeleri oldu. İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

52. Kim Allah'a ve O'nun resulüne itaat ederse ve Allah'tan korkarsa ve O'na karşı gelmekten sakınırsa, o takdirde işte onlar, başarıyı elde edenlerin ta kendileridir.

53. Sen kendilerine emredersen, mutlaka (savaşa) çıkacaklarına dair en ağır yeminleriyle Allah'a yemin ettiler. De ki: “Yemin etmeyin! Sizden istenen güzel bir şekilde, örfe uygun itaattir. Şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.”

54. De ki: “Allah'a itaat edin ve Resul'e itaat edin!” Eğer yüz çevirirseniz, artık ona düşen kendine yüklenendir ve size düşen de size yüklenendir. Eğer ona itaat ederseniz hidayete erersiniz. Resule düşen apaçık tebliğden başka bir şey değildir.

55. Allah sizden iman eden ve salih ameller işleyen kimselere, onlardan önceki kimseleri halef kıldığı gibi, onları da yeryüzünde mutlaka halef kılacağını ve kendileri için razı olduğu dinlerini onlar için elbette güçlendirip yerleştireceğini ve korkularından sonra onları güvene kavuşturacağını vaad etti. Onlar bana kulluk ederler, bana bir şeyi ortak koşmazlar. Bundan sonra kim de inkâr ederse, o takdirde işte onlar, fasıkların / yoldan çıkmış olanların ta kendisidir.

56. Salâtı yerine getirin ve zekâtı verin ve Resul'e itaat edin! Umulur ki merhamet edilirsiniz.

57. Sakın sanma ki gerçeği örtüp inkâr eden kimseler, yeryüzünde aciz bırakanlardır. Onların barınakları ateştir. Gerçekten ne kötü bir varış yeri!

58. Ey iman edenler! Ellerinizi altındakiler (köle ve cariyeleriniz) ve sizden bulûğ çağına ulaşmayanlar (günde) üç defa, (yanınıza girmek için) sizden izin istesinler! Sizin için üç mahremiyet vakti olan sabah namazından önce ve öğle vakti elbiselerinizi çıkardığınız vakit ve yatsı namazından sonra. Bunlardan sonra (izinsiz yanınıza girmelerinde) sizin için de ve onlar için de bir günah yoktur. Onlar etrafınızda dolaşırlar, birbirinizin yanına da (girip çıkabilirsiniz). İşte Allah size, ayetleri böyle açıklar. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

59. Sizden olan çocuklar bulûğ çağına ulaştıkları zaman, artık kendilerinden öncekilerin izin istedikleri gibi izin istesinler! İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

60. Evlilik dilemeyen kadınlardan oturanlara (ihtiyarlara) gelince, ziynetlerini açığa vurmaksızın, dış elbiselerini çıkarmalarında, onların üzerine bir günah yoktur. Ancak iffetli davranmaları, kendileri için hayırlıdır. Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

61. Körün aleyhine bir güçlük yoktur ve total aleyhine bir güçlük yoktur ve hasta aleyhine bir güçlük yoktur. (*) Sizin aleyhinize de kendi evlerinizden veya babalarınızın evlerinden veya annelerinizin evlerinden veya kardeşlerinizin evlerinden veya kızkardeşlerinizin evlerinden veya amcalarınızın evlerinden veya halalarınızın evlerinden veya dayılarınızın evlerinden veya teyzelerinizin evlerinden veya anahtarlarına sahip olduğunuz yerlerden veya arkadaşlarınızın (evinden) yemenizde bir güçlük yoktur. Toplu halde veya ayrı ayrı yemenizde sizin aleyhinize bir günah yoktur. Evlere girdiğiniz zaman Allah katından bereketli, temiz bir selamlama ile kendinize selam verin. İşte Allah size, ayetleri böyle açıklıyor. Umulur ki akıl edersiniz.

(*) Müslümanlar savaşa çıkarlarken evlerinin anahtarlarını savaşa çıkamayan kör, topal ya da hasta olan kardeşlerine bırakırlardı. Bunlar da koruma görevini üzerlerine aldıkları evlerde yemek yemekten çekinirlerdi. Ayet, bu konuda bir sakıncanın olmadığını ifade ediyor.

62. Ancak Mü'minler, Allah'a ve O'nun resulüne iman eden kimselerdir. Toplu bir işte onunla birlikte oldukları zaman, ondan izin alıncaya kadar gitmezler. Muhakkak ki senden izin isteyen kimseler, işte onlar, Allah'a

ve O'nun resulüne iman eden kimselerdir. Bazı işleri için senden izin istedikleri zaman, onlardan dilediğine izin ver ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile! Şüphesiz Allah bağışlayandır, rahmet edendir.

63. Resulün çağırmasını aranızda birbirinizi çağırmanız gibi kılmayın! Muhakkak ki Allah içinizden birbirlerini siper edinerek sıvışanları bilir. Öyleyse onun emrine aykırı davranan kimseler, kendilerine bir belanın isabet etmesinden veya kendilerine acıklı bir azabın isabet etmesinden sakınsın!

64. Dikkat edin! Şüphesiz ki göklerdekiler ve yerdekiler Allah'a aittir. Andolsun ki üzerinde olduğunuz şeyi bilir. O'na döndürüldükleri gün, yaptıklarını onlara haber verir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

FURKAN SURESİ

Resmi Mushaf: 25 / İnış Sırası: 42 / Mekke'de inmiştir. 77 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Âlemlere bir uyarıcı olması için, kuluna Furkan'ı indiren (Allah), bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*)

(*) Tebâreke bir mazi fiildir. Ancak fiil olarak kullanılmaz ve çekimi yapılmaz. Yalnızca Allah için kullanılır. Hayrın eksilmeden devamlı kalması ve artmasını ifade eder. Allah bereketli kıldır, yaratılanlarda bereketli kılınanlardır. Bir şeyde bereketin olması, Allah'tandır. O bereketin kaynağıdır. Bu kapsamda da hayrın çokluğunu ifade ettiğinden Allah, zatında, sıfat ve fiillerinde yüceler yücesidir. Furkan ise sıfat olarak Hak ile batılı birbirinden ayıran, haklı ve haksızı ayırt eden manasına gelir ki Kur'an için kullanılmıştır.

2. O ki, göklerin ve yerin mülkü O'na aittir. Asla bir çocuk edinmedi. Mülkünde O'na asla bir ortak olmadı. Her şeyi yarattı ve onu ölçülü olarak ölçülendirdi. (*)

(*) Allahu Teâla'nın takdiri, yarattıklarına ilmi yasalar koymaktır. Her yaratılan, yine Allah'ın yaratmış olduğu ilmi esaslar çerçevesinde yaratılır. İlâhi takdir budur. Öyle ki Allah her şeyi ilmiyle kuşatmıştır. Her yaratılış, ilmi bir temel üzerine inşa edilir. Böylece Allah, bir oluşun öncesinde, o oluşun olma seçenekleri, ne kadar çok olsa da ilmiyle onun tüm bu yollarını önceden bilir. Allah'ın ilmi öylesine büyüktür ki hiçbir varlık, yapabileceği olası davranış seçeneklerinin dışında herhangi bir seçenek ile Allah'a sürpriz yapamaz. Hiçbir şey O'nun kaderinden yani ilminden kaçamaz. Şüphesiz ki Allah, her şeyi hakkıyla en iyi bilendir.

3. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından ilâhlar edindiler ki onlar, kendileri yaratıldıkları halde bir şey yaratamazlar. Kendilerine zarar verecek ve fayda sağlayacak bir güce sahip değillerdir. Ölüm ve hayat ve yeniden dirilme konusunda da bir güce sahip değillerdir.

4. İnkâr edenler dedi ki: "Bu (Kur'an), onun (Muhammed'in) uydurduğu bir iftitaradan başka bir şey değildir. Başka bir kavim de onun üzerine kendisine yardım etti." Böylece onlar, haksızlıkla ve asılsız bir sözle gelmişlerdir.

5. Dediler ki: “Öncekilerin masalları! Onu yazdırdı. O sabah ve akşam kendisine okunuyor.”

6. De ki: “Onu göklerdeki ve yerdeki sırları bilen (Allah) indirdi. Muhakkak ki O, çok bağışlayandır, çok rahmet edendir.”

7. Dediler ki: “Bu Resul’e ne oluyor ki yemek yiyor ve çarşılarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilseydi de kendisiyle birlikte bir uyarıcı olsaydı ya!”

8. “Veya kendisine bir hazine atılsaydı veya kendisi için ondan yiyeceği bir bahçe olsaydı ya!” Zalimler dedi ki: “Siz büyülenmiş bir adamdan başkasına uymuyorsunuz.”

9. Sana nasıl örnekler verdiklerine bak! Böylece saptılar. Artık onlar, bir yola (bir yol bulmaya) güç yetiremezler.

10. Eğer dilerse, senin için bundan daha hayırlısını, altından ırmaklar akan cennetler kılan ve senin için köşkler var edecek olan (Allah), bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir.

11. Hayır, aksine! Onlar kıyamet saatini yalanladılar. Biz de kıyamet saatini yalanlayanlar için, çılgın bir ateş hazırladık.

12. (Ateş) onları uzak bir yerden gördüğü zaman onlar, ona ait öfkelenişi ve uğultuyu duyarlar.

13. Elleri boyunlarına bağlanmış kimseler olarak, ondan dar bir yere atıldıkları zaman, orada yokoluşu çağırırlar.

14. “Bugün tek bir yokoluşu çağırmayın! Pek çok yokoluşu çağırın!”

15. De ki: “Bu mu daha hayırlıdır yoksa takva sahiplerine vaadedilen sonsuzluk cenneti mi? O ki onlar için bir karşılık ve varış yeridir.”

16. Onlar için onda istedikleri vardır ve sürekli kalacaklardır. Bu Rabbinin üzerine, sorumluluk içeren bir vaaddir.

17. O gün onları ve Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettiklerini toplar. Akabinde der ki: “Siz mi şu kullarımı saptırdınız yoksa kendileri mi yoldan saptılar?”

18. Dediler ki: “Seni tenzih ederiz. Senin yanın sıra yarattığın astlarından veliler edinmemiz bize yaraşmazdı. Fakat Zikri unuttuncaya kadar sen onları ve babalarını yararlandırırdın ve helake giden bir kavim oldular.”

19. Böylece söyledikleriniz sebebiyle sizi yalanlamışlardı. Artık (azabı) çevirip uzaklaştırmaya ve de yardıma güç yetiremezsiniz. Sizden kim zulmederse, ona büyük bir azap tattırırız.

20. Senden önce gönderilenlerden (peygamberlerden) muhakkak ki yemek yiyenlerden ve çarşılarda dolaşanlardan başkasını göndermedik. Sabrediyor musunuz diye bazınızı bazınız için imtihan vesilesi kıldık. Senin Rabbin her şeyi hakkıyla görendir.

21. Bizimle karşılaşmayı ummayanlar dedi ki: “Bizim üzerimize melekler indirilseydi veya Rabbimizi görseydik ya!” Andolsun ki kendileri hakkında büyüklük tasladılar ve büyük bir azgınlıkla haddi aştılar.

22. Melekleri gördükleri gün, işte o gün, suçlulara müjde yoktur. Derler ki: “Yasaklanmış bir yasaktır!” (*)

(*) Bunu diyenler meleklerdir ki müjdenin yasaklanmış bir yasak olduğunu ifade ederler. Bunu diyenler suçlulardır ki birbirlerine müjdenin yasaklanmış olduğunu belirtirler. Belki de suçlular meleklerden, böyle diyerek aman dilerler. Çünkü o zamanki Arap toplumunda haram aylarında öldürülmek istenen bir kimse, karşısındakine engel olmak için böyle derdi. Yani “Beni sakın öldürme! Bu iş, haram aylarda yasak edilmiş bir yasaktır.” demek isterdi.

23. Onlar ne iş yaptılarsa, önüne geçtik de onu savrulmuş toz zerrelere kıldık.

24. O gün cennet halkı, karargâh itibariyle hayırlıdır, istirahat yeri olarak da daha güzeldir.

25. O gün gök bulutla yarılr ve melekler indirildikçe indirilir.

26. O gün gerçek hükümrانlık Rahman’a aittir. Kâfirlere zor bir gündür.

27. O gün o zalim iki elini ısıtır, der ki: “Ah! Keşke ben, Resul ile beraber bir yol edinseydim.”

28. “Ah! Yazık oldu bana! Keşke ben, falanı bir dost olarak hiç edinmeseydim.”

29. “Andolsun ki o beni, bana geldikten sonra zikirten (Kur'an'dan) saptırdı. Bu şeytan, insanı yardımsız bırakandır.”

30. Resul dedi ki: “Ey Rabbim! Doğrusu kavmim bu Kur'ân'ı terk edilmiş bir şey edindiler.”

31. İşte böyle, biz her nebi için suçlulardan bir düşman kıldık. Doğru yola ileten ve yardım eden olarak Rabbin yeter.

32. İnkâr edenler dedi ki: “Kur'an ona bir defada, toptan indirilseydi ya!” İşte böyle (yaptık ki), onunla kalbini (doğru yol üzere) sabitleştirelim diye ve onu tane tane okuduk.

33. Sana getirdiğimiz gerçeğin ve açıklamanın en güzelinin dışında sana bir örnek getiremezler.

34. O yüzüstü cehenneme haşrolacak olanlar, işte onlar, yer olarak çok kötü durumdadır ve yol olarak da daha sapkın haldedir.

35. Andolsun ki biz, Musa'ya kitabı verdik ve kardeşi Harun'u onun yanında yardımcı kıldık.

36. Böylece dedik ki: “Siz ikiniz ayetlerimizi yalanlayan topluluğa gidin!” Sonuçta onları dümura uğrattıkça dümura uğrattık (körelttikçe körelttik. İşe yaramaz hale getirdik).

37. Nuh kavmi de resulleri yalanlayınca, onları suda boğduk ve onları insanlar için bir ibret kıldık. Zalimler için acıklı bir azap hazırladık.

38. Ad'ı ve Semud'u ve Ress ahalisini ve bunların aralarındaki pek çok nesilleri de (helak ettik).

39. Her birine örnekler verdik ve (onlar öğüt almayınca da) hepsini kırıp geçirdikçe kırıp geçirdik.

40. Andolsun ki onlar, felaket yağmuru yağdırılan şehre uğramışlardı. Yine de onu görmüyorlar mıydı? Hayır, aksine! Onlar yeniden dirilişi ummuyorlardı.

41. Seni gördükleri zaman, seni eğlenceden başka bir şey edinmezler. “Bu mu resul olarak Allah’ın gönderdiği kişi?” (derler)

42. “Eğer onun (ilâhların) üzerine sabretmeseydik, neredeyse bizi, ilâhlarımızdan saptıracaktı.” (derler). İlerde, azabı gördükleri vakit, bilecekler. Kim yol olarak daha sapkındır?

43. Arzusunu kendisine ilâh edinen kimseyi gördün mü? Sen mi onun üzerine bir vekil olacaksın?

44. Yahut sanır mısın ki onların çoğu, işitirler veya akıl edip düşünürler? Onlar hayvanlar gibi olmaktan başka bir şey değildir. Hayır, aksine! Onlar yol olarak daha sapkındır.

45. Rabbini görmedin mi? Gölgeyi nasıl uzattı? Eğer dileseydi, elbette onu sakın kılardı. Sonra biz, güneşi ona bir delil kıldık.

46. Sonra da onu (uzayan gölgeyi) kendimize doğru kolay bir şekilde çektikçe çektik.

47. O, sizin için geceyi bir elbise ve uykuyu bir dinlenme kılan ve gündüzü de yeniden dirilme kılandır.

48. O, rahmetinin önünden, rüzgârları müjdeci olarak gönderendir. Böylece gökten tertemiz bir su indirdik.

49. Ölü beldeyi onunla canlandıralım ve hayvan olarak ve insan olarak yarattığımız şeylerden her birini çokça sulayalım diye.

50. Andolsun ki biz onu (suyu) aralarında evirip çevirdik. Fakat insanların çoğu ancak nankörlükte diretti.

51. Biz dileseydik elbette her şehre bir uyarıcı gönderirdik.

52. Artık kâfirlere uyma ve onlara karşı onunla büyük bir cihatla cihat et!

53. O, iki denizi salandır. Bu tatlıdır, susuzluğu gidericidir ve bu da tuzludur, acıdır. O ikisi arasında bir perde ve yasaklanmış bir yasak kıldı.

54. O, sudan bir beşer yaratan sonra da ona bir neseb ve bir sıhriyyet (*) kılandır. Senin Rabbin gücü yetendir.

(*) “Sıhr” “Sıhriyyet” kelimesi “evlilikten doğan hısımlık (akrabalık)” anlamına gelir. (TDV İslâm Ansiklopedisi) Ayette insanlar arasında

yaratılan soy (kan) bağı ve evlenme ile meydana gelen hısımlık bağından bahsedilmektedir.

55. Onlara faydası olmayan, onlara zarar da vermeyen Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından olan şeylere kulluk ediyorlar. Kâfir, Rabbinin aleyhine arka çıkıp destekleyendir.

56. Biz seni ancak bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik. (*)

(*) Bu ayet Türkçeye şu şekilde de çevrilebilir. “Biz seni, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olmandan başka bir şey için göndermedik.”

57. De ki: “Ben sizden ona karşılık, bir ücret istemiyorum. Ancak Rabbine doğru bir yol edinmeyi dileyen kimseleri (istiyorum).”

58. Ölmeyen diri olan (Allah)'a dayanıp güven ve O'nu hamd ile tesbih et! Kullarının günahlarından O'nun haberdar olması yeter.

59. O ki gökleri ve yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yarattı. Sonra arşın üzerine hükümlanlık kurdu. Rahman'dır. Artık sen O'nu haberdar olana sor!

60. Onlara “Rahman'a secde edin!” denildiği zaman dediler ki: “Rahman da nedir? Bize emrettiğin şeye, biz secde eder miyiz? (Bu secde emri) Onları nefret olarak arttırdı. **(SECDE AYETİ)**

61. Gökte burçlar kılan ve onda bir kandil (güneş) ve aydınlatıcı bir ay kılan (Allah), bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir.

62. O, öğüt almak isteyen veya şükretmek isteyen kimseler için, geceyi ve gündüzü birbirini izler halde kılandır.

63. Rahman'ın kulları, yeryüzünde alçak gönüllülükle yürüyen ve cahiller kendilerine laf attıklarında “selam” diyenlerdir.

64. Onlar Rabbleri için secde ederek ve kıyamda durarak geceleyenlerdir.

65. Onlar, “Rabbimiz cehennem azabını bizden çevirip uzaklaştırsın! Muhakkak ki onun azabı devamlı olan bir helâktir.” diyenlerdir.

66. Doğrusu o, ne kötü bir karargâh ve ne kötü bir ikâmetgâhtır!

67. Onlar, infak ettikleri (ihtiyaç sahiplerine harcadıkları) zaman israf etmeyen ve cimrilik de etmeyenlerdir. (Harcamaları) Bu ikisi arasında dengelidir.

68. Onlar, Allah ile beraber başka bir ilaha dua etmeyen ve Allah'ın haram kıldığı canı, haklı yere olması dışında, öldürmeyen ve zina etmeyenlerdir. Kim bunları yaparsa günahlarla karşılaşır.

69. Kıyamet günü azap, onun için kat kat artırılır ve onun içinde aşağılanmış olarak sürekli kalır.

70. Ancak tevbe eden ve iman eden ve salih bir iş yapan kimseler hariç. İşte onlar var ya! Allah onların kötülüklerini iyiliklerle değiştirir. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

71. Kim tövbe ederse ve salih işler yaparsa, artık muhakkak ki o, tövbesi kabul edilmiş olarak Allah'a tövbe edendir.

72. Onlar, yalana şahitlik etmeyen ve faydasız boş bir şeye uğradıkları zaman, şerefle geçip gidenlerdir.

73. Onlar, Rablerinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, sağır ve kör olarak (düşünüp anlamadan körü körüne bilinçsizce) onun üzerine düşmeyenlerdir.

74. Onlar, “Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve neslimizden göz aydınlığı lütfet ve bizi takva sahiplerine önder kıl!” diyenlerdir.

75. İşte onlar, sabrettikleri şeyler sebebiyle yüksek odalarla mükâfatlandırılırlar. Orada sağlıklı uzun bir ömür ve esenlik duaları ve selamlama ile karşılanırlar.

76. Onda sürekli kalacaklardır. Ne güzel bir karargâh ve ne kötü bir ikâmetgâh!

77. De ki: “Duanız olmasaydı, Rabbim size değer vermezdi. Andolsun ki yalanladınız. Artık ilerde (azap) lüzumlu olacaktır.

ŞUARA SURESİ

Resmi Mushaf: 26 / İnış Sırası: 47 / Mekke'de inmiştir. 227 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ta, Sin, Mim.
2. Bunlar, apaçık Kitap'ın ayetleridir.
3. Belki de (neredeyse) sen, iman edenler olmayacaklar diye kendini helâk edeceksin.
4. Eğer dilersek onların üzerine gökten bir mucize indiririz de boyunları ona eğilmiş olarak kalıverir.
5. Rahman'dan onlara, yeni ortaya çıkarılmış bir zikir gelse, illaki ondan yüz çevirenler oldular.
6. Andolsun ki onlar yalanlamışlardı. Fakat hakkında alay ediyor oldukları şeyin haberleri, onlara yakında gelecek.
7. Yeryüzüne bakmadılar mı? Onun içinde her güzel çiftten nice bitkiler bitirdik.
8. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.
9. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.
10. Hani Rabbin Musa'ya “Zalimler toplumuna git!” diye seslenmişti.
11. Firavun'un kavmine. Allah'a karşı gelmekten sakınmayacaklar mı?
12. Dedi ki: “Rabbim! Şüphesiz ben, beni yalanlarlar diye korkuyorum.”
13. “Göğsüm daralıyor ve dilim açılmıyor. Bundan dolayı (emri) Hârûn'a gönder.”
14. “Onlara ait üzerimde bir suç da var. Bu nedenle beni öldürürler diye korkuyorum.”

15. (Allah) dedi ki: “Hayır, öyle değil! Öyleyse siz ikiniz ayetlerimizi götürün! Şüphesiz ki biz, sizinle beraber dinleyenleriz.”

16. “Öyleyse siz ikiniz Firavun’a gelin ve deyin ki: ‘Muhakkak ki biz, âlemlerin Rabbinin resulüyüz.’

17. ‘İsrail oğullarını bizimle beraber gönder diye (geldik)’

18. (Firavun) dedi ki: “Biz seni çocukken içimizde yetiştirmedik mi? Ömründen yıllarca bizim içimizde kalmadın mı?”

19. “Sonunda yaptığın işi de sen yaptın. Sen nankörlerdensin.”

20. (Musa) dedi ki: “Onu sapkınlardan olduğum zaman yaptım.”

21. “Sizden korkunca da sizden kaçtım. Sonra Rabbim bana hüküm bağışladı ve beni gönderilenlerden (peygamberlerden) kıldı.”

22. “Başıma kaktığın o nimet, İsrailoğullarını köle yaptın diyedir.”

23. Firavun dedi ki: “Âlemlerin Rabbi de nedir?”

24. (Musa) dedi ki: “Göklerin ve yerin ve ikisinin arasındakilerin Rabbidir. Eğer kesin bilgiyle inananlarsanız!”

25. (Firavun) etrafındakilere dedi ki: “Duymuyor musunuz?”

26. (Musa) dedi ki: “Sizin de Rabbiniz, önceki babalarınızın da Rabbidir.”

27. (Firavun) dedi ki: “Şüphesiz size gönderilen resulünüz, elbette bir delidir.”

28. (Musa) dedi ki: “O doğunun ve batının ve ikisi arasındakilerin Rabbidir. Eğer akıl edebiliyorsanız.”

29. (Firavun) dedi ki: “Andolsun eğer benden başka ilâh edinirsen, mutlaka seni, zindana atılanlardan kılarım.”

30. (Musa) dedi ki: “Sana apaçık bir şey getirirsem de mi?”

31. (Firavun) dedi ki: “Eğer doğru söyleyenlerdensen o halde onu getir!”

32. (Musa) Bunun üzerine asasını yere attı. Bir de ne görsünler! O, apaçık bir ejderha!

33. (Musa) Elini de çekip çıkardı. Bir de ne görsünler! O, bakan kişiler için bembeyaz!

34. (Firavun) etrafındaki ileri gelenlere dedi ki: “Muhakkak ki bu, gerçekten çok bilgili bir sihirbaz.”

35. “Sihriyle sizi toprağınızdan (ülkenizden) çıkarmayı istiyor. O halde ne buyuruyorsunuz?”

36. Dediler ki: “Onu ve kardeşini alıkoy ve şehirlere toplayıcılar gönder!”

37. “Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler!”

38. Böylece sihirbazlar, belli bir günün belirlenen vakti için toplandı.

39. Ve insanlara denildi ki: “Siz de toplanacak mısınız?”

40. “Umarız ki onlar galip gelenler olurlarsa, biz de sihirbazlara uyarız.”

41. Nihayet sihirbazlar geldiği zaman, Firavun’a dediler ki: “Eğer biz, galip gelenler olursak, muhakkak ki bize, elbette bir mükâfat var mı?”

42. (Firavun) dedi ki: “Evet. Muhakkak ki siz, o zaman elbette yakınlardan olacaksınız.”

43. Musa onlara dedi ki: “Atacak olduğunuz şeyi atın!”

44. Derken onlar iplerini ve asalarını (yere) attılar. Dediler ki: “Firavun’un izzetiyle, muhakkak ki biz, elbette biz galip olacağız.”

45. Ardından Musa da asasını (yere) attı. Sonra bir de ne görsünler! O, onların uydurdukları şeyleri yutuyor.

46. Bunun üzerine sihirbazlar, secde edenler olarak (yere) atıldı (secdeye kapandı).

47. Dediler ki: “Âlemlerin Rabbine iman ettik.”

48. “Musa ve Harun’un Rabbine”

49. (Firavun) dedi ki: “Size izin vermemden önce ona iman mı ettiniz? Muhakkak ki o, size sihri öğreten sizin büyüğünüzdür. Elbette ilerde bileceksiniz. Mutlaka sizin ellerinizi ve bacaklarınızı çaprazlama olarak keseceğim ve mutlaka sizi topluca asacağım.”

50. (Sihirbazlar) dediler ki: “Zararı yok! Muhakkak ki biz, Rabbimize döneceğiz.”

51. “Muhakkak ki biz, Müminlerin ilki olduk diye umarız ki Rabbimiz, hatalarımızı bize bağışlar.”

52. Musa’ya: “Kullarımı geceleyin yürüt! Şüphesiz ki siz takib edileceksiniz.” diye vahyettik.

53. Firavun da şehirlere (asker toplamak üzere) toplayıcılar gönderdi.

54. “Muhakkak ki bunlar, elbette azınlık olan küçük bir topluluktur.”

55. “Şüphesiz ki onlar bize öfkeli olanlardır.”

56. “Muhakkak ki biz, elbette uyanık ve tedbirli bir topluluğuz.”

57. Böylece biz de onları bahçelerden ve pınarlardan çıkardık.

58. Hazinelerden ve şerefli makamlardan.

59. İşte böyle! İsrailoğullarını da ona mirasçı kıldık. (*)

(*) İsrailoğullarının Mısır’daki sefalet günlerinden sonra Filistin’de kavuşacakları bolluk içindeki parlak günlerine dikkat çekiliyor.

60. Derken güneş doğarken onların peşlerine düştüler.

61. İki topluluk birbirini görünce Musa’nın adamları dedi ki: “Muhakkak ki biz, elbette yakalanacağız!”

62. (Musa) dedi ki: “Hayır, öyle değil! Muhakkak ki Rabbim benimledir. Beni doğru yola iletecektir.”

63. Ve Musa’ya “Asanla denize vur!” diye vahyettik. Hemen yarıldı. Her parçası koca bir dağ gibiydi.

64. Diğerlerini de oraya yaklaştırdık.

65. Musa'yı ve onunla beraber olan kimselerin hepsini kurtardık.

66. Sonra diğerlerini boğduk.

67. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

68. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

69. Onlara İbrahim'in haberini de oku!

70. Hani o babasına ve kavmine demişti ki: "Siz neye tapıyorsunuz?"

71. Dediler ki: "Putlara tapıyoruz. Onlar için kulluk eden kimseler olmaya da devam edeceğiz."

72. Dedi ki: "Dua ettiğiniz zaman sizi duyuyorlar mı?"

73. "Size faydaları dokunuyor mu veya zarar veriyorlar mı?"

74. Dediler ki: "Hayır, aksine! Babalarımızı böyle yaparlarken bulduk."

75. (İbrahim) dedi ki: "Artık kulluk etmekte olduklarınızı gördünüz mü?"

76. "Siz ve geçmiş eski babalarınız."

77. "Şüphesiz ki onlar, âlemlerin Rabbi hariç benim için düşmandır."

78. "O ki beni yarattı. Sonra da O, bana doğru yolu gösterir."

79. "O ki bana yedirir ve bana içirir."

80. "Hasta olduğum zaman da O bana şifa verir."

81. "O ki beni öldürür sonra da bana yeniden hayat verir."

82. "O ki din günü, hatalarımı bana bağışlamasını umduğumdur."

83. "Rabbim! Bana hüküm ve hikmet bağışla ve beni salihlere kat!"

84. "Sonra gelenler içinde, benim için bir doğruluk dili kıl! (*)

(*) Benimle ilgili doğru sözler söylesinler ve beni övgüyle ansınlar.

85. “Beni Naîm Cenneti’nin varislerinden kıl!”

86. “Babamı da bağışla! Şüphesiz ki o sapıklardandı.”

87. “(İnsanların) yeniden diriltilecekleri gün, beni utandırma!”

88. O gün, mal ve oğullar fayda vermez.

89. Allah’a sağlam ve güzel bir kalp getiren kimseler hariç.

90. Ve cennet Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için yaklaştırılır.

91. Ve cehennem azgınlar için ortaya çıkarılır.

92. Onlara denilir ki: “Kulluk etmekte olduğunuz şeyler nerede?”

93. “Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından. Size yardım ediyorlar mı veya kendilerine yardımları dokunuyor mu?”

94. Artık onlar ve azgınlar onun içine yüzüstü tepetaklak atılırlar.

95. İblis’in bütün orduları da (atılırlar).

96. Onlar, onun içinde birbirleriyle çekişirlerken dediler ki:

97. “Allah’a andolsun ki biz, elbette apaçık bir sapkınlık içindeydik.”

98. “Çünkü biz, Âlemlerin Rabbine sizi eşit tutuyorduk.”

99. “Bizi o suçlulardan başkası saptırmadı.”

100. “Artık bizim için şefaatçilerden hiçbir kimse yoktur.”

101. “Candan bir dost da yoktur.”

102. “Keşke bizim için bir kere daha (dünyaya dönmek mümkün) olsaydı, o takdirde iman edenlerden olurduk.”

103. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

104. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

105. Nuh'un kavmi, gönderilenleri (peygamberleri) yalanladı.

106. Hani kardeşleri Nuh onlara demişti ki: "Allah'a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?"

107. "Muhakkak ki ben, sizin için güvenilir bir resulüm."

108. "Öyleyse Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!"

109. "Ona karşılık size bir ücret sormuyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi'ne aittir."

110. "Öyleyse Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!"

111. Dediler ki: "Sana aşağılık rezil kimseler uymuşken, biz sana iman eder miyiz?"

112. (Nuh) Dedi ki: "Onların yapmakta oldukları şeylerle ilgili benim bilgim yoktur."

113. "Rabbimin üzerine olandan başka onların bir hesabı yoktur. Keşke farketseniz."

114. "Ve ben iman edenleri kovacak değilim."

115. "Ben apaçık bir uyarıcıdan başkası değilim."

116. Dediler ki: "Elbette eğer vazgeçmezsen, ey Nuh! Mutlaka taşlananlardan olacaksın."

117. (Nuh) dedi ki: "Rabbim! Şüphesiz benim kavmim, beni yalanladı."

118. "Öyleyse benimle onların arasını açtıkça aç ve beni ve iman edenlerden benimle beraber olan kimseleri kurtar!"

119. Böylece onu ve berberindekileri, yüklü geminin içinde kurtardık.

120. Sonra bunun ardından geriye kalanları suda boğduk.

121. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

122. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

123. Ad (kavmi) gönderilenleri (peygamberleri) yalanladı.

124. Hani kardeşleri Hud onlara demişti ki: “Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

125. “Muhakkak ki ben, sizin için güvenilir bir resulüm.”

126. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

127. “Ona karşılık size bir ücret sormuyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi’ne aittir.”

128. “Siz her yüksekçe yere bir alamet bina ederek eğleniyor musunuz?”

129. “Ebedi kalacağınızı umarak, sağlam yapılar mı ediniyorsunuz?”

130. “Yakaladığınız zaman zorbaca yakalıyorsunuz.”

131. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

132. “Bildığınız şeylerle size yardım edene karşı gelmekten sakının!”

133. “Size hayvanlar ve oğullarla yardım etti.”

134. “Ve bahçeler ve pınarlarla.”

135. “Şüphesiz ben sizin üzerinize büyük günün azabından korkuyorum.”

136. Dediler ki: “Öğüt vermişsin ya da öğüt verenlerden olmamışsın bizim için eşittir.”

137. “Bu, öncekilerin ahlakından başka bir şey değildir.”

138. “Biz elbette azaba uğratılacaklar da değiliz.”

139. Böylece onu yalanladılar. Biz de onları helak ettik. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

140. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

141. Semud (kavmi) gönderilenleri (peygamberleri) yalanladı.

142. Hani kardeşleri Salih onlara demişti ki: “Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

143. “Muhakkak ki ben, sizin için güvenilir bir resulüm.”

144. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

145. “Ona karşılık size bir ücret sormuyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi’ne aittir.”

146. “Siz, işte buradaki şeylerin içinde, emin kimseler olarak bırakılacak mısınız?”

147. “Bahçelerin ve pınarların içinde,”

148. “Ve ekinlerin ve yumuşak tomurcuklu / salkımları sarkmış hurmalıkların içinde.”

149. “Dağlardan ustalıkla evler yontuyorsunuz.”

150. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

151. “Aşırı gidenlerin emrine uymayın!”

152. “Onlar ki yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar ve ıslâh etmezler.”

153. Dediler ki: “Sen ancak büyülenmişlerdensin.”

154. “Sen de bizim benzerimiz bir beşerden başkası değilsin. Eğer doğru söyleyenlerden isen, öyleyse bir mucize getir!”

155. (Salih) dedi ki: “Bu bir dişi devedir. Onun su içme hakkı vardır. Belli bir günde de sizin su içme hakkınız vardır.”

156. “Ona bir kötülük dokundurmayın! Yoksa sizi büyük bir günün azabı yakalar.”

157. Derken onu kestiler (*) fakat pişman kimseler olarak sabahladılar.

(*) “Akr” “kestiler” sözcüğü özellikle deve, at, koyun gibi hayvanların ayaklarının inciklerinin, diz ile topuk aralarının kesilmesi anlamındadır. Araplar arasında hayvan kesilmeden önce incikleri kesilip yere yıkılır sonra da yerde boğazlanırdı. (Lisanü’l Arab, “a g r” mad.) Ayrıca ayette kesme işi hepsine isnat edilmektedir. Çünkü keseni azmettirmişlerdir. Bundan dolayı hep birlikte sorumlu tutulmuşlardır. (Beydavî tefsiri)

158. Çünkü azap onları yakaladı. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

159. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

160. Lut kavmi gönderilenleri (peygamberleri) yalanladı.

161. Hani kardeşleri Lut onlara demişti ki: “Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

162. “Muhakkak ki ben, sizin için güvenilir bir resulüm.”

163. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

164. “Ona karşılık size bir ücret sormuyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi’ne aittir.”

165. “Âlemlerden erkeklere mi geliyorsunuz?”

166. “Rabbinizin, sizin için yarattığı eşlerinizi mi bırakıyorsunuz? Hayır, aksine! Siz haddi aşan bir topluluksunuz.”

167. Dediler ki: “Eğer sen ona (bu işe) son vermezsen, Ey Lut! Mutlaka sen, (buradan) çıkarılanlardan olacaksın.”

168. (Lut) dedi ki: “Muhakkak ki ben, sizin işinize kızanlardanım.”

169. “Rabbim! Beni ve ailemi, onların yaptıkları şeyden kurtar!”

170. Bunun üzerine biz onu ve bütün ailesini kurtardık.

171. Geri kalanlar içindeki yaşlı bir kadın hariç.

172. Sonra diğerlerini dümura uğrattık (körelttik, işe yaramaz hale getirdik).

173. Onların üzerine de yağmuru yağdırdıkça yağdırdık. Uyarılanların yağmuru ne kadar da kötü!

174. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

175. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

176. Eyke halkı gönderilenleri (peygamberleri) yalanladı.

177. Hani kardeşleri Şuayb onlara demişti ki: “Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

178. “Muhakkak ki ben, sizin için güvenilir bir resulüm.”

179. “Öyleyse Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

180. “Ona karşılık size bir ücret sormuyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbi’ne aittir.”

181. “Ölçeği tam yapın ve eksik ölçenlerden olmayın!”

182. “Dosdoğru terazi ile tartın!”

183. “İnsanların mallarını ve haklarını eksiltmeyin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın!”

184. “Sizi ve önceki nesilleri yaratana karşı gelmekten sakının!”

185. Dediler ki: “Sen ancak büyülenmişlersdensin.”

186. “Sen de bizim benzerimiz bir beşerden başkası değilsin. Zannedersen sen, elbette yalancılardansın.”

187. “Eğer doğru söyleyenlerdensen, o takdirde gökten üzerimize parçalar düşür!”

188. (Şuayb) dedi ki: “Rabbim sizin yaptıklarınızı en iyi bilendir.”

189. Böylece onu yalanladılar. Derken gölge gününün azabı onları yakaladı. Şüphesiz ki o, büyük bir günün azabı idi.

190. Muhakkak ki bunda, elbette bir ibret vardır. Buna rağmen onların çoğu iman edenler olmadı.

191. Muhakkak ki senin Rabbin, elbette mutlak güç sahibi, çok merhametli olanın ta kendisidir.

192. Muhakkak ki o, âlemlerin Rabbinin indirmesidir.

193. Onu güvenilir Ruh (Cebrail) indirdi.

194. Uyarıcılardan olman için senin kalbinin üzerine.

195. Apaçık anlaşılır bir dille.

196. Şüphesiz o öncekilerin kitaplarında da vardır.

197. İsrailoğulları'nın bilginlerinin onu bilmesi, onlar için bir delil değil midir?

198. Biz onu Arap olmayan yabancıların bazısına indirseydik bile,

199. Böylece onlara onu okusaydı, ona iman edenler olmazlardı.

200. İşte biz onu (Kur'an'ı) suçluların kalplerine böyle soktuk. (*)

(*) Kur'an'ın müşriklerin kalbine sokulması, Kur'an'ın Arapça diliyle indirilmesi sonucunda, onu kolayca anlamalarının sağlanmasıdır.

201. Acıklı azabı görünceye kadar, ona iman etmezler.

202. Onlar farkında olmadıkları bir haldeyken, o ansızın onlara gelir.

203. O zaman derler ki: “Biz mühlet verilenler (olabilir) miyiz?”

204. Onlar halâ azabımızı acele mi istiyorlar?

205. Ne dersin? Eğer onları yıllarca menfaatlendirsek,

206. Sonra kendilerine vaadedilen (azap) başlarına gelse,

207. Yararlandırılıyor oldukları şeyler onlara bir fayda sağlamaz. (*)

(*) Kendilerine verilen nimetler, zenginlik, mal, mülk, maddi manevi imkânlar, azap geldiği zaman onlara hiçbir fayda sağlamaz. Çünkü o an, hiçbir maddiyat azabın kaldırılması için işe yaramayacaktır. Asla bir karşılık istenmeyecektir. Zira Dünya malı, ahirette geçmez.

208. Ve biz bir şehri helâk ettiyse, illaki uyarıcıları vardı.

209. Öğüt vermek için. Biz zalimler de olmadık.

210. Onu (Kur'an'ı) şeytanlar indirmede.

211. (Bu iş) onlara uygun olmaz ve güçleri de yetmez.

212. Muhakkak ki onlar, dinlemekten elbette azledilenlerdir.

213. Sakın Allah ile beraber başka bir ilâha dua etme! O takdirde azap edilenlerden olursun.

214. En yakın aşiretini (hısımlarını) uyar!

215. Mü'minlerden sana uyanlara kanatlarını ger!

216. Eğer sana karşı gelirlerse o takdirde de ki: “Muhakkak ki ben, sizin yaptığınız şeylerden uzağım.”

217. Mutlak güç sahibi, çok merhametli olan Allah’a güvenip dayan!

218. O ki (görevini yapmak üzere) kalktığın zaman seni görmektedir.

219. Secde edenler içinde senin dolaşmanı da (görmektedir).

220. Şüphesiz ki O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

221. Size haber vereyim mi? Şeytanlar kimin üzerine iner?

222. Bütün günahkâr yalancıların üstüne iner.

223. Onlar işitilene atılırlar ve onların çoğu da yalancılardır.

224. Şairlere ise azgınlar uyar.

225. Onların her vadide şaşkın halde dolaşmalarını görmedin mi?

226. Ve onların yapmadıkları şeyleri söylemelerini de.

227. Ancak iman eden ve salih ameller işleyen ve Allah'ı çokça zikreden ve zulmedildikleri şeyden sonra kendilerini savunanlar müstesna. Zulmeden kimseler de hangi değişim ile değişeceklerini yakında bilecekler.

NEML SURESİ

Resmi Mushaf: 27 / İnış Sırası: 48 / Mekke'de inmiştir. 93 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ta, Sin. Bunlar, Kur'an'ın ve apaçık Kitab'ın ayetleridir,
2. Bir hidayet ve bir müjde olarak, mü'minler için,
3. Onlar ki salâtı (namazı) ikâme eder ve zekâtı verir. Onlar ahirete de şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inananların ta kendileridir.
4. Ahirete iman etmeyenlerse, onlara işlerini süsledik. Bu yüzden onlar kalpleri körelmiş olarak bocalayıp dururlar.
5. İşte onlar, azabın en kötüsü kendilerinin olanlardır ve onlar, ahirette hüsrana uğrayanların kendisidir.
6. Muhakkak ki sen, elbette hüküm ve hikmet sahibi, hakkıyla bilen (Allah'ın) katından, Kur'an ilka ediliyorsun. (*)

(*) İlka etmek, öğretme, bırakma, yerleştirme anlamlarına gelir.

Abdullah bin Zeyd radiyallahü anh şöyle anlattı: Bir sabah Resûlullah'a geldim. O gece gördüğüm ezânla ilgili rüyâyı O'na haber verdim. Buyurdu ki: “Gerçekten bu bir hak (doğru) rüyâdır. Bilâl-i Habeşî ile kalk; çünkü o, senden daha yüksek ve uzun seslidir. Sonra söyleneni ona ilka et! Bilâl bununla (müslümanları namaza) çağırsın.” (Hadîsi şerîf-Süneni Tirmizî)

Vahyin (Kur'ân-ı kerîmin) geliş (indiriliş) şekillerinden biri de; Peygamber efendimiz uyanık iken, Cebrâil aleyhisselâm, görünmeksizin, Peygamberimizin kalbine ilâhî vahyi ilka ederdi. (İmâm-ı Süyûtî)

7. Hani Musa ailesine demişti ki: “Muhakkak ki ben, bir ateş farkettim. Size ondan bir haber getireceğim veya size kor ateş getireceğim. Umulur ki siz, ısınırsınız.”

8. Ona geldiği zaman seslenildi ki: “Ateşteki kimse ve onun çevresindeki kimse mübarek kılındı ve âlemlerin Rabbi olan Allah, her türlü noksanlıktan münezzehtir.”

9. “Ey Musa! Muhakkak ki O benim, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah.”

10. “Asanı (yere) bırak!” Onun bir yılan gibi olup da titreşiyor halde onu görünce arkaya dönüp kaçtı ve geri de dönmedi. “Ey Musa! Korkma! Muhakkak ki benim. Gönderilenler (peygamberler) benim yanımda korkmaz.”

11. “Ancak kim zulmederse sonra bir kötülüğün ardından bir iyilikle değiştirirse, o takdirde muhakkak ki ben, çok bağışlayıcıyım, çok merhamet ederim.”

12. “Elini koynuna sok, kusur olmaksızın bembeyaz çıksın! (Bu) Firavuna ve onun kavmine (gönderilen) mucizelerin dokuzu içindedir. Muhakkak ki onlar, fasıklar toplumu oldular.”

13. Böylece mucizelerimiz, gerçeği gösterecek biçimde onlara geldiği zaman dediler ki: “Bu apaçık bir sihirdir.”

14. Ona (mucizelerimize) şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak bildikleri halde, zulüm ve büyülenme yüzünden, onu (mucizelerimizi) inkâr ettiler. Fakat bak! Nasıl oldu o bozguncuların sonu?

15. Andolsun ki Davut’a ve Süleyman’a bir ilim verdik. O ikisi dedi ki: “Hamd, mü’min kullarından pek çoğuna, bizi üstün kılan Allah’a aittir.”

16. Süleyman’ı Davut’a varis kıldık. Dedi ki: “Ey insanlar! Bize kuşdili öğretildi ve bize herşeyden verildi. Muhakkak ki bu, O’na ait apaçık bir lütuftur.”

17. Cinlerden ve insanlardan ve kuşlardan orduları, Süleyman için bir araya getirildi. Sonrasında onlar (görev yerlerine) düzenli bir şekilde sevk ediliyorlardı.

18. Nihayet karınca vadisine vardıkları zaman, bir karınca dedi ki: “Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin! Süleyman ve onun orduları, farkında olmadan sizi ezmesinler!”

19. Bunun üzerine (Süleyman) onun sözünden dolayı gülerek tebessüm etti ve dedi ki: “Rabbim! Bana ve anama ve babama lütfettiğin nimetine şükretmemi ve ondan razı olacağın salih işler yapmamı bana ilham et! Rahmetinle beni, Salihler olan kullarının içine dâhil et!”

20. (Süleyman) kuşları araştırdı. Akabinde dedi ki: “Bana ne oldu da Hüdühüd’ü göremiyorum yoksa kayıplardan mı oldu?”

21. “Elbette çetin bir azapla ona azap edeceğim veya elbette onu keseceğim veya elbette bana apaçık bir delil getirecek.”

22. Derken (Hüdühüd) uzak olmayan bir yerde durakladı. (*) Ardından dedi ki: “Kendisini hiç bilmediğin bir şeyi, öğrenip kavradım ve sana Sebe’den, kesin bilgiye dayalı bir haber getirdim.”

(*) “Kemese” fiili durakladı, bekledi anlamına gelir. “Gayri Baîd” ifadesi de uzak olmayan, çok geçmeden manasında kullanılır. Ayrıca ayetteki gizli “o” öznesi de hem Hüdühüd kuşuna, hem de Süleyman’a gider. Bu sebeplerle, ayetin girişi yukarıdaki çeviriye ilave olarak “Süleyman az bir süre bekledi.” veya “çok geçmeden Hüdühüd geldi.” şeklinde de çevrilebilir. Ayetin manasını bozmaz.

23. “Muhakkak ki ben, herşeyden kendisine verilmiş ve onlara hükümdarlık yapan bir kadın buldum. Büyük bir tahtı da var.”

24. “Onu ve onun kavmini, Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından olan Güneş’e secde ederlerken buldum. Şeytan işlerini, onlara süslemiş de onları yoldan alıkoymuş. Bu yüzden onlar, doğru yolu bulamıyorlar.”

25. “Göklerdeki ve yerdeki gizli olanı ortaya çıkaran ve gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilen Allah’a secde etmesinler diye.” **(SECDE AYETİ)**

26. “O’ndan başka ilâh olmayan Allah, büyük arşın Rabbidir.”

27. (Süleyman) dedi ki: “Bakacağız. Doğru mu söyledin yoksa yalancılardan mı oldun?”

28. “Benim bu yazımı (mektubumu) götür de onlara bırak! Sonra onlardan uzaklaş da bak! Neye dönecekler?”

29. (Kraliçe) dedi ki: “Ey ileri gelenler! Muhakkak ki bana çok değerli bir mektup bırakıldı.”

30. “Muhakkak ki o, Süleymandandır ve muhakkak ki o, Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyladır.”

31. ‘Bana karşı büyükmeyin ve Müslümanlar olarak bana gelin!’ diyerdir.”

32. (Kraliçe) dedi ki: “Ey ileri gelenler! İşim hakkında bana fetva verin! Siz şahit olana kadar, bir işi kesip atan olmadım.”

33. Dediler ki: “Biz kuvvet sahipleriyiz ve de çetin savaş sahipleriyiz. Emir senindir. Artık bak! Neyi emredersin?”

34. (Kraliçe) dedi ki: “Muhakkak ki hükümdarlar, bir şehre girdikleri zaman, onu bozarlar ve onun halkının en şerefliilerini aşağılık kırlarlar. İşte böyle yaparlar.”

35. “Muhakkak ki ben, onlara bir hediye göndereyim de gönderilenler neyle dönecekler, bakayım.”

36. Derken (elçi) Süleyman’a geldiğı zaman (Süleyman) dedi ki: “Siz bana mal ile temettü (kâr, kazanç) mü vereceksiniz? Oysaki Allah’ın bana verdikleri, size verdiklerinden daha hayırlıdır. Hayır, aksine! Siz, hediyenizle seviniyorsunuz.”

37. “Sen onlara dön! Artık elbette biz, onlar için kendisine karşı koyamayacakları ordularla, onlara mutlaka geliriz ve elbette biz, aşağılanmış ve onlar küçük düşürülmüş oldukları halde onları oradan mutlaka çıkarırız.”

38. (Süleyman) dedi ki: “Ey ileri gelenler! Sizden hanginiz, onların bana müslümanlar olarak gelmelerinden önce, onun tahtını bana getirir?”

39. Cinlerden bir ifrit dedi ki: “Ben, makamından kalkmandan önce onu sana getiririm. Şüphesiz ben, o konuda elbette güçlüyüm, güvenilirim.”

40. Yanında Kitap’tan bir ilim olan kişi dedi ki: “Ben, bakışın sana dönmeden (gözünü kırpmadan) önce onu sana getiririm. Birden onu yanında yerleşmiş görünce (Süleyman) dedi ki: “Bu beni denemek için Rabbimin lütfundandır. Şükür mü edeceğim yoksa inkâr mı edeceğim? Kim şükrederse, o takdirde kendi nefsi için şükretmiştir ve kim de gerçeğı örtüp inkâr ederse, o takdirde muhakkak ki Rabbim, mütağnidir / hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, cömerttir.

41. (Süleyman) dedi ki: “Onun tahtını başkalaştırın (tanınmaz hale getirin)! Bakalım tanıyacak mı yoksa tanımayanlardan mı olacak?”

42. (Kraliçe) geldiği zaman denildi ki: “Senin tahtın böyle mi?” O da dedi ki: “Sanki onun ta kendisi! Zaten ondan önce bize bilgi verilmişti ve biz Müslümanlar olmuştuk.”

43. Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk etmekte oldukları onu (kraliçeyi) alıkoymuştu. Şüphesiz ki o, gerçeği örtüp inkâr edenler kavmindendi.

44. Ona denildi ki: “Köşke gir!” (Kraliçe) onu gördüğü zaman, onu derin (su) sandı ve baldırlarını açtı (eteğini kaldırdı). (Süleyman) dedi ki: “Muhakkak ki o, billur camdan yapılmış, cilalı dümdüz bir köşktür. (Kraliçe) dedi ki: “Rabbim! Muhakkak ki ben, nefsimi zulmettim. Âlemlerin Rabbi olan Allah’a, Süleyman ile beraber teslim oldum.”

45. Andolsun ki biz Semud’a, Allah’a kulluk etsinler diye kardeşleri Salih’i gönderdik. Bir de ne görsün! Onlar birbirlerine hasımlık eden iki grup oldular.

46. (Salih) Dedi ki: “Ey kavmim! İyilikten önce neden kötülüğü acele istiyorsunuz? Allah’tan bağışlanma dileseniz ya! Umulur ki rahmet edilirsiniz.”

47. (Kavmi) dediler ki: “Sen ve seninle beraber olan kimseler sebebiyle uğursuzluğa uğradık.” O da dedi ki: “Sizin uğursuzluğunuz Allah’ın katındadır. Hayır, aksine! Siz, imtihan edilen bir kavimsiniz.”

48. Şehirde dokuz kişi vardı ki ülkede bozgunculuk yapıyorlardı ve düzeltilemezlerdi.

49. Allah’a yemin ederek dediler ki: “Ona ve ailesine mutlaka baskın yapalım. Sonra da onun velisine ‘Biz onun ailesinin helâkine şahit olmadık ve şüphesiz ki biz, elbette doğru söyleyenleriz.’ diyelim.”

50. Onlar bir tuzak kurdular ve onlar farkında olmadan, biz de bir tuzak kurduk.

51. İşte bak! Tuzaklarının sonu nasıl oldu? Muhakkak ki biz, onları ve kavimlerini topluca yerle bir ettik.

52. İşte şunlar, zulmetmeleri yüzünden çökmüş, ıssız kalmış evleridir. Muhakkak ki bunda, bilen bir kavim için, elbette ibretler vardır.

53. İman edenleri kurtardık. Allah'a karşı gelmekten sakınıyorlardı.

54. Ve Lut. Hani kavmine demişti ki: "Siz görüyor olduğunuz halde o çirkin işe mi geliyorsunuz?"

55. "Gerçekten siz, kadınlardan ayrı olarak şehvetle adamlara mı yanaşıyorsunuz? Hayır, aksine! Siz, cahiller kavmisiniz."

56. Kavminin cevabı "Lut'un ailesini şehrimizden çıkarın! Muhakkak ki onlar temiz kalmak isteyen insanlar!" diye demelerinden başka bir şey olmadı.

57. Böylece onu ve ailesini, karısı hariç, kurtardık. Onu (karısını) da geride kalanlardan takdir ettik.

58. Onların üzerine de yağmuru yağdırdıkça yağdırdık. Uyarılanların yağmuru ne kadar da kötü!

59. De ki: "Hamd Allah'a aittir. Selâm, O'nun seçtiği kullarının üzerinedir. Allah mı hayırlıdır yoksa ortak koştukları şeyler mi?"

60. Yoksa gökleri ve yeri yaratan ve gökten sizin için su indiren mi? Biz onunla gönül açan güzelliklere sahip bahçeler bitirdik. Onun bir ağacını bitirmeniz sizin için olacak şey değildir. Allah ile beraber bir ilâh mı? Hayır, aksine! Onlar, (taptıklarını Allah'a) eşit tutan bir kavimdir.

61. Yoksa yeryüzünü karargâh olarak kılan ve aralarında ırmaklar kılan ve onun için sarsılmaz dağlar kılan ve iki denizin arasında bir engel kılan mı? Allah ile beraber bir ilâh mı? Hayır, aksine! Onların çoğu bilmezler.

62. Yoksa darda kalana kendisine dua ettiği zaman icabet eden ve kötülüğü kaldıran ve sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile beraber bir ilâh mı? Ne kadar da az düşünüyorsunuz.

63. Yoksa karanın ve denizin karanlıkları içinde, size yol gösteren ve rüzgârları, rahmetinin öncesinde müjdeleyici olarak gönderen mi? Allah ile beraber bir ilâh mı? Allah onların ortak koştuklarından yücedir.

64. Yoksa yaratmaya başlayan sonra onu iade eden ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile beraber bir ilâh mı? De ki: "Eğer doğru söyleyenlerseniz kesin delilinizi getirin!"

65. De ki: “Allah’tan başka göklerde ve yerdeki kimseler gaybı bilmez ve onlar ne zaman diriltileceklerini de farketmezler.”

66. Hayır, aksine! Onların ahiret hakkında bilgileri (peygamberler vasıtasıyla) arka arkaya gelip birikti. Hayır, aksine! Onlar, ondan şüphe içindelerdir. Hayır, aksine! Onlar, ondan körlerdir.

67. İnkâr edenler dediler ki: “Biz ve babalarımız toprak olduğu zaman mı? Muhakkak ki biz, gerçekten çıkarılacak mıyız?”

68. “Andolsun ki biz ve babalarımız, önceden bununla vaad edilmiştik. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.”

69. De ki: “Yeryüzünde yürüyüp dolaşın da suçluların sonunun, nasıl olduğuna bakın!”

70. Onlara üzülmeye ve kurdukları tuzaklardan dolayı sıkıntıda olma!

71. Diyorlar ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

72. De ki: “Aceleyle istediğiniz şeyin bir kısmı belki de sizin peşinize takılmıştır.”

73. Şüphesiz ki senin Rabbin, insanlara karşı elbette lütuf sahibidir. Fakat onların çoğu şükretmezler.

74. Şüphesiz ki senin Rabbin, onların göğüslerindeki gizlediğini ve açığa vurduklarını elbette bilir.

75. Apaçık bir Kitapta olandan başka, göklerde ve yerde gizli hiç bir şey yoktur.

76. Doğrusu bu Kur'an, İsrailoğullarına, hakkında ayrılığa düşmüş oldukları şeylerin pek çoğunu anlatmaktadır.

77. Muhakkak ki o, elbette bir yol gösterici ve iman edenler için de bir rahmettir.

78. Muhakkak ki senin Rabbin, onlar arasında kendi hükmünü yerine getirecektir. O, mutlak güç sahibidir, hakkıyla bilendir.

79. Öyleyse Allah’a tevekkül et (güvenip dayan)! Muhakkak ki sen apaçık gerçeğin üzerindesin.

80. Muhakkak ki sen, çağrışı ölümlere duyuramazsın ve arkalarını dönen kimseler olarak yüz çevirdikleri zaman, sağırlara da duyuramazsın.

81. Sen körleri sapkınlıklarından doğru yola iletecek değilsin. Sen ayetlerimize iman eden kimselerden başkasına duyuramazsın. İşte onlar Müslümanlardır.

82. Ve söz onların üzerine vaki olduğu (gerçekleştiği) zaman, onlar için yerden bir dabbe (bir canlı) çıkarınız ki o da onlara, insanların ayetlerimize şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanmıyor olduklarını konuşur.

83. O gün her ümmetten âyetlerimizi yalanlayanları bir grup hâlinde toplarsınız. Onlar (hesap yerine) sevk edilirler.

84. Nihayet (hesap yerine) geldikleri zaman (Allah) dedi ki: “Siz benim ayetlerimi, ilmen onu kavramadığınız halde yalanladınız mı? Yoksa ne yapıyordunuz?”

85. Zulmetmeleri sebebiyle, söz onların üzerine vaki olduğu (gerçekleştiği) zaman, artık onların nutku tutulup konuşamazlar.

86. Görmediler mi? Muhakkak ki biz, geceyi onda dinlenmeleri için ve gündüzü de gösterici / aydınlatıcı olarak kıldık. Şüphesiz ki bunda iman eden bir topluluk için elbette ayetler vardır.

87. Sur’a üflendiği gün, artık Allah’ın diledikleri dışında, göklerdekilere ve yerdekiler korkuya kapılır. Hepsini boyun bükmüş olarak O’na gelirler.

88. Dağları görürsün, onları cansız, hareketsiz sanırsın. Oysa o, bulutların geçişi gibi geçer gider. Her şeyi sağlam yapan Allah’ın sanatıdır. Şüphesiz ki O, yaptıklarınızdan haberdardır.

89. Kim iyilik getirirse, o takdirde onun için ondan daha hayırlısı vardır ve onlar, o günün dehşetli korkusundan emindirler.

90. Kim de kötülük getirirse, o takdirde onların yüzleri ateşte sürtülür. “Yapmakta olduklarınızdan başkasıyla mı cezalandırılıyorsunuz?”

91. “Ben ancak bu beldenin Rabbine kulluk etmekle emrolundum. O ki onu saygıdeğer (haram belde) kıldı. Her şey O’na aittir. Ben Müslümanlardan olmakla emrolundum.”

92. “Kur'an'ı okumakla da (emrolundum).” Artık kim hidayete ererse kendi nefsi için hidayete erer. Kim de sapıtırsa o takdirde de ki: “Ben sadece uyarıcılardanım.”

93. Ve de ki: “Hamd Allah'a aittir. O size ayetlerini gösterecek. Böylece siz de onu tanıyacaksınız. Rabbin yaptıklarınızdan habersiz değildir.”

KASAS SURESİ

Resmi Mushaf: 28 / İnış Sırası: 49 / Mekke'de inmiştir. 88 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ta, Sin, Mim.
 2. Bunlar, apaçık Kitap'ın ayetleridir.
 3. İman eden bir topluluk için Musa'nın ve Firavun'un haberinden hak ile sana okuyacağız.
 4. Doğrusu Firavun, o yerde (ülkede) büyüklendi ve onun halkını fırkalar halinde kıldı. Onlardan bir zümreyi zayıf bırakmak istiyor, onların oğullarını boğazlıyor ve kadınlarını sağ bırakmak istiyordu. Muhakkak ki o bozgunculardandı.
 5. Bizse o yerde, zayıf bırakılmak istenen kimselere, lütufta bulunmayı ve onları önderler kılmayı ve onları mirasçılar kılmayı istiyorduk.
 6. O yerde elbette onlara güç ve iktidar vermeyi ve Firavun'a ve Haman'a ve o ikisinin askerlerine onlardan (*) sakınmakta oldukları şeyi kendilerine göstermeyi de (istiyorduk).
- (*) “Onlardan” demek “İsrailoğullarından” demektir. Çünkü onlar, İsrailoğullarının içinden bir erkek çocuğun çıkarak, Firavun'un saltanatına son vereceği şeklindeki haberler sebebiyle endişeleniyorlardı. İsrailoğullarının erkek çocuklarının öldürmesinin sebebi de buydu.
7. Musa'nın annesine vahyettik ki: “Onu emzir! Onun aleyhine korktuğun zaman, o takdirde onu denize bırak ve korkma ve üzülme! Muhakkak ki biz, onu sana geri döndürecekleriz ve onu gönderilenlerden (peygamberlerden) kılacaklarız.”
 8. Nihayet Firavun'un ailesi, onu bulup aldılar ki onlara bir düşman ve bir üzüntü olması içindi. Doğrusu Firavun ve Haman ve o ikisinin askerleri hata edenlerdi.
 9. Firavun'un karısı dedi ki: “Benim de senin de gözü aydın olsun! Onu öldürmeyin! Belki bize bir faydası olur veya kimse farketmeden onu çocuk ediniz.”

10. Musa'nın annesinin gönlü bomboş bir halde sabahladı. Eğer biz müminlerden olması için kalbini pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse onu açığa vuracaktı.

11. Onun (Musa'nın) kızkardeşine dedi ki: "Onu takip et!" Böylece kimse farketmeden, onu bir kenardan gözetledi.

12. Biz önceden ona sütannelerini haram ettik. Bunun üzerine (Kız kardeşi) dedi ki: "Ben sizin için ona kefil olacak (ona bakacak) bir ev halkına size aracılık edeyim mi? Onlar, ona nasihat de edecek (eğitecek) kimselerdir."

13. Böylece gözünün aydın olması ve üzülmemesi için ve Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu bilmesi için onu annesine geri verdik. Fakat onların çoğu bilmezler.

14. Gücüne ulaştığı ve olgunlaştığı zaman ona, hüküm (hikmet) ve ilim verdik. İşte biz, güzel davrananlara böyle karşılık veririz.

15. (Musa, şehir) halkının gaflet anında şehre girdi. Orada iki adamı kavga ederlerken buldu. Bu onun fırkasından, bu da onun düşmanlarından. Derken kendi fırkasından olan kimse, düşmanlarından olan kimseye karşı onu yardıma çağırdı. Musa'da ona yumruk attı. Böylece onun işini bitirdi (hayatına son verdi). Dedi ki: "Bu şeytan'ın işindendir. Muhakkak ki o, apaçık saptırıcı bir düşmandır."

16. Dedi ki: "Rabbim! Muhakkak ki ben, nefsimi zulmettim. Beni bağışla!" O da onu bağışladı. Şüphesiz ki O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

17. Dedi ki: "Rabbim! Beni nimetlendirdiğin şeyler sebebiyle artık suçlular için arka çıkan birisi olmayacağım."

18. Bunun üzerine şehirde korkuyla etrafı gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün! Dün kendisinden yardım isteyen kişi, ona bağırp yardım istiyor. Musa ona dedi ki: "Doğrusu sen, elbette apaçık bir azgınsın."

19. Sonuçta ikisine de düşman olan kişiyi yakalamak istediği zaman (adam) dedi ki: "Ey Musa! Dün bir canı öldürdüğün gibi, beni de mi öldürmeyi istiyorsun? Doğrusu sen yeryüzünde bir zorba olmaktan başkasını istemiyorsun. Sen ıslâh edenlerden olmayı istemiyorsun."

20. Şehrin en uzağından bir adam koşarak geldi. Dedi ki: “Ey Musa! Muhakkak ki ileri gelenler, seni öldürmek için, senin hakkında aralarında görüşüyorlar. Hemen çık! Şüphesiz ki ben, sana öğüt verenlerdenim.”

21. Böylece (Musa) korkuyla etrafı gözetleyerek oradan çıktı. Dedi ki: “Rabbim! Zalimler topluluğundan beni kurtar!”

22. Medyen tarafına yöneldiği zaman dedi ki: “Umarım ki Rabbim, beni yolun doğrusuna iletir.”

23. Medyen suyuna vardığı zaman onun başında insanlardan bir topluluğu (hayvanlarını) sularken buldu. Onlardan ayrı olarak da (hayvanlarını sudan engelleyerek) güden iki kadın buldu. Dedi ki: “İkinizde bir aksilik, bir sorun mu var?” İkiisi dedi ki: “Çobanlar çekilip gidinceye kadar biz sulamayız. Babamız da çok yaşlı bir ihtiyardır.”

24. (Musa) Hemen o ikisi için (hayvanları) suladı. Sonra gölgeye çekildi. Dedi ki: “Rabbim! Muhakkak ki ben, hayrından bana indireceğin şeylere muhtacım.”

25. Derken o ikisinden biri utangaç bir halde yürüyerek ona geldi. Dedi ki: “Babam bizim için (sürümüzü) sulamanın ücretini sana ödemek için seni çağırıyor.” Bunun üzerine onun yanına geldiğinde ve olup bitenleri ona anlattığında o “Korkma! O zalimler topluluğundan kurtuldun.” dedi.

26. O ikisinden biri dedi ki: “Ey babacım! Onu ücretli olarak tut! Doğrusu ücretli olarak tuttuğun kimselerin en hayırlısı, bu güçlü, güvenilir olan kişidir.”

27. (Babaları) dedi ki: “Bana sekiz yıl ücretli çalışmana karşılık şu iki kızımdan birini sana nikâhlayayım istiyorum. Eğer on’a tamamlarsan artık o da sendendir. Ben sana zorluk çıkarmayı istemem. Eğer Allah dilerse, beni salihlerden bulacaksın.”

28. (Musa) dedi ki: “Bu benimle senin arandadır. Bu iki süreden hangisini yerine getirirsem, benim üzerime bir düşmanlık yok. Allah söylediğimiz şeylerin üzerine vekildir.”

29. Sonunda Musa belirlenen süreyi yerine getirip, ailesiyle beraber yola çıkınca, Tur’un yan tarafından bir ateş farkettiler. Ailesine dedi ki: “Siz durup bekleyin! Muhakkak ki ben bir ateş farkettiler. Umarım ki ondan size bir haber veya ateşten bir kor getiririm. Belki ısınırız.”

30. Oraya gelince, vadinin sağ kıyısından, mübarek yerdeki ağaçtan seslenildi ki: “Ey Musa! Muhakkak ki ben, evet ben, âlemlerin Rabbi olan Allah’ım.”

31. “Asanı at!” diye (seslenildi). Derken onun bir yılan gibi titreştiğini görünce, arkaya bile bakmadan, geri dönerek kaçtı. “Ey Musa! Dön ve korkma! Şüphesiz ki sen, emin (güvende) olanlardansın.”

32. “Elini koynuna sok! Kusursuz, bembeyaz çıksın! Korkudan açılan kanatlarını (kollarını) kendine çek / katla! İşte bu ikisi Rabbinden, Firavun’a ve ileri gelenlerine karşı iki kesin delildir. Şüphesiz ki onlar, yoldan çıkmış / fasık bir kavimdirler.”

33. (Musa) dedi ki: “Rabbim! Doğrusu ben, onlardan bir canı öldürdüm. Bu sebeble beni öldürürler diye korkuyorum.”

34. “Kardeşim Harun, lisan olarak, o benden daha fasihtir. Bu sebeble bir destek olarak, onu benimle beraber gönder! Beni tasdik edip doğrular. Muhakkak ki ben, beni yalanlarlar diye korkan biriyim.”

35. Dedi ki: “Pazunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz. Siz ikiniz için bir güç kılacağız. Böylece mucizelerimiz sebebiyle ikinize ulaşamayacaklar. İkiniz ve ikinize tabi olan kimseler galip olacaklardır.”

36. Böylece Musa onlara apaçık ayetlerimizi getirince dediler ki: “Bu uydurulmuş bir sihirden başka bir şey değildir. Biz bunu, önceki atalarımız içinde duymadık.”

37. Musa dedi ki: “Rabbim, kendi katından hidayet getiren kimseyi ve bu ülkenin sonunun kendisine ait olacak kimseyi en iyi bilendir. Doğrusu odur ki, zalimler kurtuluşa ermez.”

38. Firavun dedi ki: “Ey ileri gelenler! Ben sizin için, benden başka bir ilah bilmedim. Öyleyse benim için, çamurun üzerinde bir ateş yak, ey Haman! Böylece bana bir kule yap! Umarım ki Musa’nın ilahına çıkıp muttali olurum. Muhakkak ki ben, elbette onu yalancılardan sanıyorum.”

39. O ve askerleri yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve onlar, bize döndürülmeyeceklerini sandılar.

40. Biz de onu ve askerlerini yakaladık. Sonra onları denizin içine fırlatıp attık. Öyleyse bak! Nasıl oldu zalimlerin sonu?

41. Onları ateşe çağıran önderler kıldık. Kıyamet günü de yardım görmeyeceklerdir.

42. Bu dünyada onların arkalarına bir lanet taktık. Kıyamet gününde de onlar çirkinleştirilmiş olanlardandır.

43. Andolsun ki biz, ilk nesilleri helak ettikten sonra, insanlar için (kalbî görüşler) basiretler ve bir yol gösterici ve bir rahmet olarak, Musa'ya Kitap'ı verdik. Umulur ki onlar düşünüp öğüt alırlar.

44. Biz Musa'ya o işi (vermeyi) yerine getirdiğimizde, sen (vadinin) batı yanında değildin. Sen şahitlerden de değildin.

45. Ancak biz birçok nesiller meydana getirdik de onların üzerlerinden nice ömür uzayıp geçti. Sen Medyen halkının içinde oturan birisi değildin ki onlara (*) ayetlerimizi okuyasın. Fakat gönderenler bizdik.

(*) Ayetteki onlar zamiri müşrikler içindir. Ayetin genel manası da şudur: Sen Medyen halkı arasında oturmuş değildin ki orada olanları görüp öğrenesin de ayetlerimizi bu müşriklere okuyasın. Bu ayetler bir yerden görme, öğrenme ile değildir. Bu bilgileri de seni de biz gönderdik ve bu olayları da sana biz vahyettik.

46. (Musa'ya) seslendiğimiz zaman sen Tur'un yanında değildin. Fakat Rabbinden bir rahmet olarak, kendilerine senden önce bir uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi uyarman için (gönderildin). Umulur ki onlar düşünüp öğüt alırlar.

47. Kendi elleriyle takdim ettikleri şeyler sebebiyle, onlara bir musibet isabet ettiğinde hemen “Rabbimiz! Keşke bize de bir resul gönderseydin ya! Biz de senin ayetlerine uyardık ve mü'minlerden olurduk.” diyecek olmasalardı (seni göndermezdik).

48. Fakat onlara bizim katımızdan hak gelince dediler ki: “Musa'ya verilenin benzeri verilseydi ya!” Önceden Musa'ya verileni inkâr etmediler mi? Dediler ki: “İki sihir (*) birbirine destek oldu.” Yine dediler ki: “Biz hepsini inkâr edenleriz.”

(*) İki sihir'den kastedilen Kur'an-ı Kerim ve Tevrat'tır. Başka kırâate göre “iki sihirbaz” anlamına gelir ki bunlar da Musa ile Muhammed aleyhumassalam demektir.

49. De ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, ikisinden (Kur'an'dan ve Tevrat'tan) daha çok doğruya ileten, Allah katından bir kitap getirin de ona uyayım!”

50. Eğer sana icabet etmek istemezlerse, o takdirde bil ki onlar ancak kendi arzularına tabi oluyorlar. Allah'tan bir yol gösterici olmaksızın, kendi arzusuna tabi olan kimseden daha sapkın kimdir? Şüphesiz ki Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.

51. Andolsun ki biz, onlar için sözü ardarda ulaştırdık. Umulur ki onlar, düşünüp öğüt alırlar.

52. Ondan (Kur'an'dan) önce kendilerine kitap verdiğimiz kişiler, (*) onlar ona da iman ederler.

(*) Bu ayetin, Habeşistan'dan Câfer bin Ebî Tâlib radiyallahu anh'la birlikte Medine'ye gelip Resulullah aleyhisselam'ın huzurunda Müslüman olan Hristiyan heyet hakkında indirildiği rivâyet edilmiştir. (Beyzâvî, c. 2, 195)

53. Onlara (Kur'an) okunduğunda derler ki: “Biz ona iman ettik. Şüphesiz ki o, Rabbimizden (gelen) gerçektir. Muhakkak ki biz, ondan önce de Müslümanlardık.” (*)

(*) Ayette bahsedilen kimseler, tek olan Allah'a iman eden ve Allah'ı bir olarak kabul edip O'ndan başka ilahları, O'na ortak koşmayan, tevhid inancı ile Musa ve İsa'ya aleyhumassalam, Allah'ın kulu ve Resulü olarak iman eden Yahudi ve Hristiyanlardı.

54. İşte onlara sabretmeleri sebebiyle ecirleri iki kere verilir. Onlar kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerini rızıklandırıdığımız şeyden infak ederler (ihtiyaç sahiplerine harcarlar).

55. Onlar boş söz işittiklerinde ondan yüz çevirirler ve derler ki: “Bizim işlerimiz bize ve sizin işleriniz sizedir. Sizin üzerinize selam olsun. (*) Biz cahilleri aramayız (onlarla işimiz olmaz).”

(*) “Selamun aleykum.” Selam üzerinize olsun anlamına gelir ki “selam” kelimesi güvenlik, esenlik, barış demek olması itibariyle selam veren kişi, karşısındaki kişi veya kişilere “Güvenlik, esenlik, barış sizin üzerinize olsun. Selametle kalın. Korkmayın ve çekinmeyin! Benden size hiçbir zarar gelmez.” demek ister.

56. Muhakkak ki sen sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin. Fakat Allah dilediği kimseyi doğru yola iletir. O doğru yola erecekleri en iyi bilendir. (*)

(*) Ayet Resulullah aleyhisselam'ın amcası Ebu Talip hakkındadır. Ebu Hureyre radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resulullah aleyhisselam amcası Ebu Talib'e ölüm döşeğindeyken “Lâ ilâhe illallah” de! Senin için kıyamet gününde şahitlik edeyim.” diye buyurur. O da der ki: “Eğer Kureyş'in kadınları beni ayıplayacak olmasalardı, ölüm korkusu onu böyle söylemeye yöneltti diyecek olmasalardı mutlaka senin söylediğini aynen kabul ederdim.” Bunun üzerine bu ayet indirildi. Abdullah bin Ömer radiyallahu anh'tan gelen bir rivayette de Ebu Talib'e ilave olarak Ebu Cehil için de olduğu bildirilmiştir.

57. Dediler ki: “Seninle birlikte doğru yola uyarsak, yurdumuzdan atılırız.” Onları, katımızdan bir rızık olarak her şeyin ürünlerinin toplandığı güvenli bir Harem'e yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.

58. Biz, geçim kaynaklarının bolluğuyla şıarmış şehirlerden nicesini helâk ettik. İşte onların meskenleri! Onlardan sonra, çok az hariç hiç oturulmadı ve yalnızca biz varisler olduk.

59. Senin Rabbin, ülkeleri, onun ana kentinde (başkentinde), onlara ayetlerimizi okuyan bir resul gönderinceye kadar, beldeleri helak edici değildir. Biz, halkı zalimler olandan başka ülkeleri helâk edici değiliz.

60. Herhangi bir şeyden size ne veriliyorsa, dünya hayatının geçici bir menfaatidir ve onun süsüdür. Allah katında olan ise hayırlıdır ve daha kalıcıdır. Akıl etmeyecek misiniz?

61. Kendisine güzel bir vaad vadettiğimiz, akabinde ona kavuşan kimse, kendisini dünya hayatının geçici menfaatıyla menfaatlendirdiğimiz sonra kıyamet günü hazır edilenlerden olan kimse gibi midir?

62. O gün (Allah) onlara seslenir de der ki: “İddia etmekte olduğunuz ortaklarım nerede?”

63. Üzerlerine söz hak olanlar dedi ki: “Rabbimiz! İşte şunlar azdırdığımız kimselerdir. Azdırdığımız gibi onları da azdırdık. (Onlardan) sana doğru uzaklaştık. Onlar zaten bize tapmıyorlardı.”

64. Denilir ki: “Ortaklarınızı çağırın!” Onları çağırırlar ama onlar, kendilerine icabet etmek istemezler. Azabı görürler. Keşke onlar, doğru yola gelselerdi!

65. (Allah) o gün onlara seslenir de der ki: “Gönderilenlere (peygamberlere) ne cevap verdiniz?”

66. İşte o günde haberler onlara kör olmuştur. (*) Artık birbirlerine de soramazlar.

(*) Neler olup bittiğine dair hiçbir yerden, hiçbir haber alamazlar.

67. Tövbe eden ve iman eden ve salih işler yapan kimseye gelince, artık umulur ki o, kurtuluşa erenlerden olur.

68. Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. İhtiyâr (*) onlara ait değildir. Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir ve pek yücedir.

(*) İhtiyâr etmek, “iki şeyden birini diğerine tercih etmek, seçip ayırmak, üstün tutmak” gibi anlamlara gelir.

69. Rabbin onların göğüslerinin gizlediğini ve açığa vurduğunu bilir.

70. O kendinden başka ilah olmayan Allah'tır. İlk olanda (Dünyada) ve son olanda (ahirette) hamd O'na aittir. Hüküm de O'na aittir ve O'na döndürülürsünüz.

71. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Eğer Allah geceyi, kıyamete kadar üzerinize sürekli kılsa, size bir ışık getirecek, Allah'tan başka ilâh kimdir? Halâ duymayacak mısınız?”

72. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Eğer Allah gündüzü, kıyamete kadar üzerinize sürekli kılsa, içinde dinleneceğiniz bir geceyi size getirecek, Allah'tan başka ilâh kimdir? Halâ görmeyecek misiniz?”

73. Sizin için, içinde dinlenmeniz için ve O'nun lütfundan (rızk) aramanız için, gece ve gündüzü var etmesi, O'nun rahmetindendir.

74. O gün (Allah) onlara seslenir de der ki: “İddia etmekte olduğunuz ortaklarım nerede?”

75. O gün her ümmetten bir şahit çıkardık da dedik ki: “Kesin delilinizi getirin!” Böylece hakkın Allah’a ait olduğunu bildiler. Uydurmakta oldukları da onlardan saptı gitti.

76. Şüphesiz ki Karun, Musa’nın kavmindendi. Ancak onlara karşı azgınlık etti. Biz ona hazinelerden verdik ki muhakkak onun anahtarları, kuvvet sahibi bir toplulukla zor taşınyordu. Hani kavmi ona demişti ki: “Şımarma! Şüphesiz Allah şımaranları sevmez.”

77. “Allah’ın sana verdiği şeylerde ahiret yurdunu ara ve Dünyadan nasibini unutma! Allah’ın sana iyilik ettiği gibi sen de iyilik et ve yeryüzünde bozgunculuk arama! Şüphesiz Allah bozguncuları sevmez.”

78. Dedi ki: “Ancak bu bana bendeki bir ilim sayesinde verildi.” Allah’ın, kendinden önceki nesillerden, kuvvetçe ondan daha güçlü ve birikim olarak daha çok şeyi olan kimseleri helak ettiğini bilmedi mi? Suçlular günahlarından sorulmaz. (*)

(*) Çünkü Allah, suçluların günâhlarını bilir. Onların her yaptıkları anında tesbit edilmiştir. Artık günâh işleyip işlemediklerini sormağa gerek yoktur. (Süleyman Ateş – Kur’an-ı Kerim’in Yüce Mealî)

79. Süsünün içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler dedi ki: “Keşke Karun’a verilen şeylerin bir benzeri bizim de olsaydı. Muhakkak ki o, elbette büyük bir kısmet sahibidir.”

80. İlim verilenler dedi ki: “Yazık size! Allah’ın sevabı iman eden ve salih amel işleyen kimse için daha hayırlıdır. Ona da sabredenlerden başkası kavuşturulmaz.”

81. Sonunda onu ve evini yere geçirdik. Artık Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından ona yardım edecek bir topluluğu da olmadı. Kendisine yardım edeceklerden de değildi.

82. Dün onun yerinde olmayı temenni eden kimseler de “Vay! Demek ki Allah kullarından dilediğine rızkı genişletiyor ve daraltıyor! Eğer Allah, bizim üzerimize lütfetmeseydi, muhakkak bizi de (yere) geçirdi. Vay! Demek ki kâfirler gerçekten kurtuluşa eremezler!” demeye başladılar.

83. İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde büyüklenmeyi ve bozgunculuğu istemeyen kimseler için kılarız. Sonuç, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar içindir.

84. Kim iyilikle gelirse, o takdirde onun için ondan daha hayırlısı vardır. Kim de kötülükle gelirse, o takdirde kötülükleri işleyenler, yapmakta olduklarından başkasıyla cezalandırılmaz.

85. Şüphesiz ki sana Kur'an'ı farz kılan, seni dönülecek yere (Mekke'ye) döndürecektir. De ki: "Hidayetle gelen kimseyi de ve apaçık bir sapkınlık içinde olan kimseyi de Rabbim en iyi bilendir."

86. Kitab'ın sana ilka (*) olunacağını ummuyordun. Ancak Rabbinden bir rahmet olarak (ilka edildi). Öyleyse kâfirlere sakın arka olma!

(*) İlka etmek, öğretme, bırakma, yerleştirme anlamlarına gelir.

87. Sana indirildiği zamandan sonra, sakın seni Allah'ın ayetlerinden alıkoymasınlar. Sen Rabbine çağır ve sakın müşriklerden olma!

88. Allah ile beraber başka bir ilaha dua etme! O'ndan başka ilah yoktur. O'nun yüzünden (zatından) başka her şey helâk olacaktır. Hüküm O'na aittir ve O'na döndürüleceksiniz.

ANKEBUT SURESİ

Resmi Mushaf: 29 / İnış Sırası: 85 / Mekke'de inmiştir. 69 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim.
2. İnsanlar “İman ettik.” demeleriyle kendilerinin imtihan edilmeden bırakılacaklarını mı sandılar?
3. Andolsun ki biz onlardan öncekileri de imtihan ettik. Allah doğru söyleyen kimseleri mutlaka bilir ve mutlaka yalancıları da bilir.
4. Yoksa kötülükleri işleyenler bizi geçip atlatacaklarını mı sandılar? Ne kadar kötü hüküm veriyorlar.
5. Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa, artık şüphesiz ki Allah'ın belirlediği vakit elbette gelecektir. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.
6. Kim cihad ederse ancak kendi nefsi için cihad eder. Muhakkak ki Allah âlemlerden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir).
7. İman eden ve salih ameller işleyen kimselerin kötülüklerini onlardan elbette örteriz ve mutlaka onlara yapmakta olduklarının en güzeliyle karşılık veririz.
8. Biz insana, anne ve babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Eğer seni, hakkında ilim sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, o takdirde o ikisine itaat etme! Dönüşünüz banadır. Akabinde yapmakta olduklarınızı size haber veririm.
9. İman eden ve salih ameller işleyen kimseleri, mutlaka iyilerin içine katacağız.
10. İnsanlardan kimileri derler ki: “İman ettik.” Fakat Allah uğrunda eziyet edildiği zaman, insanların eziyetini, Allah'ın azabı gibi kılar. Eğer Rabbinden bir yardım (zafer) gelirse de mutlaka derler ki: “Şüphesiz ki biz sizinle beraberdik.” Oysa Allah, âlemlerin göğüslerinde olanları elbette en iyi bilen değil midir?
11. Allah elbette iman edenleri de bilir ve elbette münafıkları da bilir.

12. İnkâr edenler iman edenlere dedi ki: “Bizim yolumuza uyun sizin hatalarınızı biz yüklenelim.” Oysa onlar bunların hatalarından bir şey yüklenecek değildir. Muhakkak ki onlar kesinlikle yalancıdır.

13. Mutlaka onlar kendi yüklerini ve kendi yükleriyle birlikte başka yükleri de yüklenecekler ve elbette kıyamet günü, iftira etmekte olduklarından sorulacaklardır.

14. Andolsun ki biz Nuh'u kendi kavmine göndermiştik. Onların içinde elli yıl hariç bin sene kalmıştı. Sonunda onlar, zalimler oldukları halde, tufan onları yakaladı.

15. Onu ve gemi halkını kurtardık ve onu (gemiye) âlemler için bir ibret kıldık.

16. İbrahim'i de (gönderdik). Hani kavmine demişti ki: “Allah'a kulluk edin ve O'na karşı gelmekten sakının! İşte bu sizin için çok hayırlıdır. Eğer biliyor olsaydınız.”

17. “Ancak siz Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından putlara kulluk ediyorsunuz. Üstelik (onları) iftira olarak üretip yapıyorsunuz (*). Muhakkak ki Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler. Öyleyse rızık Allah'ın katında arayın ve O'na kulluk edin ve O'na şükredin! O'na döndürüleceksiniz.”

(*) O putları kendi ellerinizle şekillendirip imal ediyorsunuz. Onların heykellerini üretiyorsunuz.

18. “Eğer yalanlarsanız bilin ki sizden önceki ümmetler de yalanlamıştı. Resule apaçık tebliğden başkası düşmez.”

19. Görmediler mi? Allah yaratmaya nasıl başlıyor sonra da onu iade ediyor? Şüphesiz ki bu, Allah'a kolaydır.

20. De ki: “Yeryüzünde dolaşın! O'nun yaratmaya nasıl başladığına bakın! Sonra Allah, ahiret oluşumunu inşa edecektir. Şüphesiz Allah her şeye gücü yetendir.”

21. Dilediğine azab eder ve dilediğine merhamet eder. Yalnız O'na döndürülürsünüz.

22. Siz yerde ve gökte (Allah'ı) aciz bırakacaklar da değilsiniz. Sizin için Allah'ın yarattığı astlarından ne bir veli, ne de bir yardımcı yoktur.

23. Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler var ya! İşte onlar benim rahmetimden ümit kesmişlerdir. İşte onlar, kendileri için acıklı bir azap olanlardır.

24. (İbrahim'in) kavminin cevabı “Onu öldürün veya onu yakın!” demelerinden başkası olmadı. Fakat Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz ki bunda, iman eden bir topluluk için elbette ibretler vardır.

25. (İbrahim) dedi ki: “Siz ancak dünya hayatında aranızda sevgi olsun diye Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından putlar edindiniz. Sonra kıyamet günü bazılarınız bazılarınızı inkâr edecek ve bazılarınız bazılarınızı lanetleyecek. Barınacağınız yer ateştir. Sizin için bir yardımcı da yoktur.”

26. Böylece Lut ona iman etti. (İbrahim) Dedi ki: “Muhakkak ki ben Rabbime hicret edecek biriyim. Şüphesiz ki O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.”

27. Biz ona İshak'ı ve Yakub'u hibe ettik. Nübüvveti ve Kitab'ı onun soyunda kıldık. Ona dünya hayatında ecrini verdik. Muhakkak ki o, ahirette de elbette salihlerdendir.

28. Lut'u da (gönderdik). Hani kavmine demişti ki: “Muhakkak ki siz, elbette o fuhşa geliyorsunuz ki âlemlerden hiç bir kimse, o konuda sizin önünüze geçmedi.”

29. “Muhakkak ki siz erkeklere geliyor ve yol kesiyor ve toplantılarınızda o çirkin işe mi geliyorsunuz?” Kavminin cevabı “Eğer doğru söyleyenlerden isen bize Allah'ın azabını getir!” demelerinden başkası olmadı.

30. (Lut) dedi ki: “Rabbim! Bozguncular kavmine karşı bana yardım et!”

31. Resullerimiz İbrahim'e müjdeyi getirdikleri zaman dediler ki: “Muhakkak ki biz, bu şehrin halkını helak edecekleriz. Şüphesiz ki onun halkı zalimler oldular.”

32. (İbrahim) dedi ki: “Onda Lut var.” (Resuller) dediler ki: “Biz, onda olan kimseyi en iyi bileniz. Onu ve geride kalacaklardan olan karısı dışında ailesini mutlaka kurtaracağız.”

33. Resullerimiz Lut'a geldiği zaman, onlar yüzünden kötüleşti ve onlardan dolayı içi daraldı / gücü kesildi. Dediler ki: “Korkma ve

üzülme! Muhakkak ki biz seni ve geride kalacaklardan olan karın dışında aileni kurtaracağız.”

34. “Muhakkak ki biz, fasıklık etmelerinden dolayı, bu şehrin halkı üzerine, gökten şiddetli bir azap indirecektiriz.”

35. Andolsun ki, akıl eden bir topluluk için ondan bir ayet bıraktık.

36. Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik). Dedi ki: “Ey kavmim! Allah'a kulluk edin ve ahiret gününe umut bağlayın ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın!”

37. Fakat onu yalanladılar. Bunun üzerine onları kuvvetli bir sarsıntı aldı. Böylece diz üstü çökmüşler olarak yurtlarında sabahladılar.

38. Ad ve Semud'u da (helak ettik). (Başlarına gelenler) size meskenlerinden (oturdukları yerlerden) belli olmaktadır. Şeytan onlara yaptıklarını süsledi. Böylece bakıp anlayabilecek kimseler oldukları halde, onları yoldan alıkoydu.

39. Karun'u ve Firavun'u ve Haman'ı da (helak ettik). Andolsun Musa onlara apaçık deliller getirdi. Fakat onlar yeryüzünde büyüklenmeye kalkıştılar ve onlar (helâkın) önüne geçecek kimseler değillerdi.

40. Böylece hepsini günahından dolayı yakaladık. Onlardan kiminin üzerine taş yağdıran bir kasırga gönderdik ve kimini şiddetli çılgılık aldı ve kimini yerin dibine geçirdik ve kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmiyordu. Fakat onlar kendi nefslere zulmediyorlardı.

41. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından veliler edinen kimselerin örneği örümceğin örneği gibidir. O bir ev edindi. Muhakkak ki evlerin en dayanaksız elbette örümceğin evidir. Keşke bilselerdi!

42. Muhakkak ki Allah, kendi yanı sıra yarattığı astlarından dua ettikleri şeyleri bilir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

43. İşte bunlar, insanlar için verdiğimiz örneklerdir. Âlimlerden başkası onu düşünüp akıl etmez.

44. Allah gökleri ve yeri hak ile yarattı. Şüphesiz ki bunda iman edenler için elbette ibret vardır.

45. Kitab'dan sana vahyedileni oku ve salâtı (namazı) ikâme et! Muhakkak ki namaz hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar ve elbette Allah'ın zikri (namaz) pek büyüktür. Allah üretilen yaptıklarınızı bilir.

46. Onlardan zulmedenler hariç kitap ehliyle ancak en güzel olanıyla mücadele edin ve deyin ki: “Bize indirilene ve size indirilene iman ettik. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir. Biz O'na teslim olanlarız.”

47. İşte böyle sana da Kitap indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz ona iman ederler. Şunlardan (müşriklerden) kimisi de ona iman eder. Kâfirlerden başkası ayetlerimizi bile bile inkâr etmez.

48. Sen ondan önce bir kitap okumuyordun ve onu elinle yazmıyordun. O zaman batıla uyanlar elbette kuşkulandı.

49. Hayır, aksine! O kendilerine ilim verilenlerin göğüslerinde apaçık ayetlerdir. Zalimlerden başkası ayetlerimizi bile bile inkâr etmez.

50. Dediler ki: “Ona Rabbinden mucizeler indirilseydi ya!” De ki: “Mucizeler ancak Allah katındadır. Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım.”

51. Kendilerine okunan Kitab'ı sana indirmemiz onlara yetmedi mi? Şüphesiz ki bunda, iman eden bir topluluk için, elbette bir rahmet ve bir öğüt vardır.

52. De ki: “Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde olanları bilir. Batıla iman edenler ve Allah'ı inkâr edenler, işte onlar ziyana uğrayanların ta kendileridir.”

53. Senden azabı acele istiyorlar. Eğer belirlenmiş bir süre olmasaydı, elbette onlara azap gelirdi. Onlar farkında olmadıkları bir haldeyken o, elbette kendilerine ansızın gelecektir.

54. Senden azabı acele istiyorlar. Muhakkak ki cehennem, elbette kâfirleri çepeçevre kuşatandır.

55. O gün azap onları üstlerinden ve ayaklarının altından bürür (*). (Allah) der ki: “Yapmakta olduklarınızı tadın!”

(*) “Üstlerinden ve ayaklarının altından” ifadesi “Azap gökyüzünden, yeryüzünden ve yeraltından gelecektir ve onları her yönden kapsayacaktır.” demektir.

56. Ey iman eden kullarım! Şüphesiz benim yeryüzüm geniştir. Artık yalnız bana, ancak bana kulluk edin!

57. Her can ölümü tadacaktır. Sonra bize döndürüleceksiniz.

58. İman edenleri ve salih ameller işleyenleri, içinde sürekli kalacaklar olarak, altından ırmaklar akan cennetten odalara mutlaka yerleştireceğiz. Amel edenlerin mükâfatları ne güzeldir.

59. Onlar ki sabreden ve Rablerine tevekkül eden kimselerdir.

60. Canlılardan nicesi var ki rızkını taşımaz. Allah onu ve sizi rızıklandırır. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

61. Elbette onlara “Kim gökleri ve yeri yarattı ve güneşi ve ayı buyruk altına aldı?” diye sorsan, muhakkak derler ki: “Allah” Öyleyse nasıl çevriliyorlar?

62. Allah kullarından dilediği kimse için rızkı genişletir ve elbette onu kısar. Şüphesiz Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

63. Elbette onlara “Kim gökten su indirdi de onunla, ölümünden sonra yeryüzünü diriltti?” diye sorsan muhakkak derler ki: “Allah” De ki: “Hamd Allah’a aittir.” Hayır, aksine! Onların çoğu akıl etmiyorlar.

64. Bu dünya hayatı bir eğlence ve bir oyundan başka bir şey değildir. Muhakkak ki ahiret yurdu, elbette asıl canlı hayatın kendisidir. Keşke bilselerdi.

65. Gemiye bindikleri zaman, dini O’na has kılanlar olarak, Allah'a dua ederler. Böylece onları kurtarıp karaya çıkardığı zaman, bir de bakarsın ki onlar, Allah’a ortak koşuyorlar.

66. Kendilerine verdiğimiz nimetlere nankörlük etsinler ve bir süre daha faydalansınlar bakalım! İleride bilecekler.

67. Çevrelerinden insanlar kapılıp kaçırılırken (kendilerine) güvenli bir harem kıldığımızı hiç görmediler mi? Halâ batıla mı iman edecekler ve Allah’ın nimetini mi inkâr edecekler?

68. Allah’a karşı yalan uydurandan veya kendisine geldiği zaman, gerçeği yalanlayandan daha zalim kimdir? İnkâr edenler için cehennemde barınacak yer mi yok?

69. Bizim uğrumuzda cihad edenleri, elbette onları yollarımıza iletiriz.
Muhakkak ki Allah, elbette iyilik edenlerle beraberdir.

RUM SURESİ

Resmi Mushaf: 30 / İnış Sırası: 84 / Mekke'de inmiştir. 60 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim
2. Rumlar yenildi,
3. En yakın yerde. Onlar yenilgilerinden sonra yeneceklerdir,
4. Bir kaç yıl içinde. Emir önceden de ve sonradan da Allah'ındır. O gün iman edenler sevinir,
5. Allah'ın yardımıyla. O dilediğine yardım eder. O, mutlak güç sahibidir, çok merhametlidir.
6. Allah'ın vaadidir. Allah vaadinden dönmez. Fakat insanların çoğu bilmezler.
7. Onlar dünya hayatından sadece dış görünüşü bilirler. Ahiretten ise habersizdirler.
8. Kendi nefisleri üzerinde hiç düşünmediler mi? Allah gökleri ve yeri ve bunların arasındakileri ancak hak ile ve belirlenmiş bir süreyle yarattı. Muhakkak ki insanların çoğu Rablerine kavuşmayı gerçekten inkâr edenlerdir.
9. Yeryüzünde dolaşmadılar mı? Kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlardan kuvvetçe daha üstündüler. Toprağı kazıp alt üst ettiler ve onu, bunların imar ettiklerinden daha çok imar ettiler. Resulleri de onlara açık delillerle geldi. Demek ki Allah onlara zulmetmiyordu. Fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.
10. Sonra kötülük edenlerin sonları çok kötü oldu ki onlar, Allah'ın ayetlerini yalanladılar. Onunla alay da ediyorlardı.
11. Allah yaratmaya başlar, sonra onu iade eder (tekrar eder), sonra O'na döndürölürsünüz.
12. Kıyametin koptuğu gün, suçlular umutsuzca susarlar.

13. Onların ortak koştuklarından şefaathçileri olmadı ve ortak koştuklarını da inkâr edenler oldular.

14. Kıyametin koptuğu gün, işte o gün birbirlerinden ayrılırlar.

15. İman edip salih ameller işleyenlere gelince, işte onlar bir bahçede sevindirilirler.

16. Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı inkâr edenlere ve yalanlayanlara gelince, işte onlar da azabın içinde hazır bulunanlardır.

17. O halde, akşama girdiğiniz (akşam ve yatsı namazı) vakitte ve sabaha erdiğiniz (sabah namazı) vakitte, Allah'ı tesbih edin!

18. Hamd, göklerde ve yerde O'na aittir. Gündüzün sonunda (ikindi) ve öğleye erdiğiniz (öğle namazı) vakitte de (Allah'ı tesbih edin!)

19. O ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüyü çıkarır ve yeryüzünü ölümünden sonra diriltir. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

20. Sizi topraktan yaratması, O'nun ayetlerindendir. Sonra bir de bakarsınız ki siz beşersiniz, çoğalıp yayılıyorsunuz.

21. Kendileriyle huzur bulmanız için, kendi nefislerinizden, sizin için eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet koyması da O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir topluluk için ibretler vardır.

22. Göklerin ve yerin yaratılışı, dillerinizin ve renklerinizin farklılığı da O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda bilenler için ibretler vardır.

23. Geceleyin uyumanız, gündüz ise O'nun lütfundan aramanız da O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda işiten bir topluluk için ibretler vardır.

24. Size korku ve ümit olarak şimşeği göstermesi ve gökten su indirip onunla ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesi de O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda akıl eden bir topluluk için ibretler vardır.

25. Göğün ve yerin O'nun emriyle ayakta durması da O'nun ayetlerindendir. Sonra sizi yerden bir çağrıyla çağırdığı zaman bir de bakarsınız ki çıkıyorsunuz.

26. Göklerdeki ve yerdeki kimseler O'na aittir. Hepsi O'na boyun eğmişlerdir.

27. Ve O ki yaratmaya başlar, sonra onu iade eder. O, O'na çok kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce örnek O'nundur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

28. Size kendinizden bir örnek verdi: “Sizin sağ ellerinizin sahip olduklarından (köle ve cariyelerinizden), size verdiğimiz rızıkta kendileri ile eşit olduğunuz, kendinizden korktuğunuz gibi onlardan da korktuğunuz ortaklarınız var mı? İşte akıllarını çalıştıran bir toplum için âyetleri böyle ayrıntılı açıklıyoruz.”

29. Hayır, aksine! Zalimler bilgisizce keyiflerine uydular. Artık Allah'ın saptırdığını kim hidâyet eder? Onlar için yardımcı da yoktur.

30. Yüzünü bir hanif olarak dine çevir! İnsanları onun üzerine yarattığı Allah'ın fitratına. Allah'ın yaratması için değişiklik yoktur. İşte bu, doğru yoldur. Fakat insanların çoğu bilmiyorlar.

31. Gönülden boyun eğerek O'na yönelenler olarak, O'na karşı gelmekten sakının ve salâtı (namazı) ikâme edin ve müşriklerden olmayın!

32. Dinlerini parça parça edenlerden ve grup grup olanlardan da (olmayın!). Her grup kendi yanında olanla sevinmektedir.

33. İnsanlara bir darlık dokunduğunda, gönülden boyun eğerek O'na yönelenler olarak, Rablerine dua ederler. Sonra kendinden onlara bir rahmet tattırdığında, bir de bakarsın ki onlardan bir grup, Rablerine ortak koşuyorlar.

34. Kendilerine verdiklerimize nankörlük etmek için. Şimdilik yararlanın! Fakat ilerde bileceksiniz.

35. Yoksa onların üzerine kesin bir delil / bir ferman indirdik de O'na ortak koşmakta oldukları şeyi o mu söylüyor?

36. İnsanlara bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinirler. Eğer kendi elleriyle takdim ettikleri şeyler sebebiyle başlarına bir kötülük isabet ederse, bir de bakarsın ki onlar ümitsizliğe düşerler.

37. Allah'ın dilediği kimse için rızık genişlettiğini ve daralttığını görmediler mi? Şüphesiz ki bunda iman eden bir topluluk için ibretler vardır.

38. Yakınlığı olana hakkını ver ve yoksula ve yolda kalmışa da! Bu Allah'ın yüzünü (rızasını) isteyenler için daha hayırlıdır. İşte onlar var ya, onlar kurtuluşa erenlerdir.

39. İnsanların mallarında artış olması için, faizden her ne verirsiniz, Allah katında artmaz. Allah'ın yüzünü (rızasını) isteyerek, zekâtta her ne verirsiniz de işte onlar, kat kat artıranlardır.

40. Allah sizi yaratan, sonra sizi rızıklandıran, sonra sizi öldürecek olan, sonra sizi yeniden diriltecek olandır. Bunlardan her hangi bir şeyi, sizin ortak koştuğunuzdan yapacak olan var mı? Onların ortak koştuğlarından münezzehtir ve pek yücedir.

41. İnsanların ellerinin kazandıkları şeylerden dolayı karada ve denizde fesat zuhur etti. Yaptıklarının bazılarını onlara tattırmak için. Umulur ki dönerler.

42. De ki: “Yeryüzünde dolaşın da daha öncekilerin sonları nasıl olmuş bir bakın! Onların çoğu müşriklerdi.”

43. O halde Allah'tan, onun için bir geri çevrilme olmayan bir günün gelmesinden önce, yüzünü dosdoğru dine çevir! O gün (insanlar) bölük bölük ayrılacaklardır.

44. Kim inkâr ederse inkârı kendi aleyhinedir. Kim de salih amel işlerse, kendileri için (cennette) yer hazırlamaktadırlar.

45. İman eden ve salih amel işleyen kimselere, kendi lütfundan karşılığını vermesi içindir. Şüphesiz O, gerçeği örtüp inkâr edenleri sevmez.

46. O'nun ayetlerindendir ki müjdeleyiciler olarak rüzgârları gönderir. Rahmetinden size tattırması için ve gemilerin emriyle akıp gitmesi için ve lütfundan (rızık) aramanız için ve umulur ki şükredersiniz.

47. Andolsun ki senden önce de resulleri kendi kavimlerine gönderdik. Onlara apaçık deliller getirdiler. Suç işleyen kimselerden de intikam aldık. Mü'minlere yardım ise üzerimize bir haktır.

48. Allah ki rüzgârları gönderir de o, bir bulutu kaldırır. Ardından gökyüzünde, nasıl dilerse onu yayar ve onu parça parça kılar. Böylece

yağmuru görürsün ki onun arasından çıkar. Sonunda onu kullarından dilediğine isabet ettirdiği zaman, bir de görürsün ki onlar, sevinirler.

49. Oysa onlar, ondan önce, üzerlerine (yağmurun) indirilmesinden evvel elbette ümidini kesmiş kimselerdi.

50. Allah'ın rahmetinin eserlerine bak! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? Şüphesiz ki O, ölüleri de elbette diriltendir. O, her şeye hakkıyla gücü yetendir.

51. Andolsun ki eğer biz, bir rüzgâr göndersek, sonra onu (*) sararmış görseler, elbette onun ardından inkâr etmeye başlarlar.

(*) Eseri, ekini, bulutu

52. Öyleyse muhakkak ki sen, çağırıcı ölümlere duyuramazsın ve arkalarını dönen kimseler olarak yüz çevirdikleri zaman sağırlara da duyuramazsın.

53. Sen körleri sapkınlıklarından doğru yola iletecek değilsin. Sen ayetlerimize iman eden kimselerden başkasına duyuramazsın. İşte onlar Müslümanlardır.

54. Allah ki sizi bir zayıflıktan (*) yarattı. Sonra zayıflığın ardından kuvvetli kıldı. Sonra kuvvetli olmanın ardından, zayıflık ve yaşlılık kıldı. O dilediğini yaratır. O, hakkıyla bilendir, hakkıyla kudret sahibidir.

(*) “Zayıflıktan” demek “Sizi zayıf olarak yarattı.” demektir. “İnsan zayıf olarak yaratılmıştır.” Nisa, 28 ayetinde buyurduğu gibi. Başka bir manası da “Sizi aslı zayıf olandan, bir meniden yarattı.” demektir.

55. Kıyametin koptuğu gün, suçlular, bir saatten başka kalmadıklarına yemin eder. İşte onlar böyle döndürülüyorlardı.

56. Kendilerine ilim ve iman verilenler ise dedi ki: “Andolsun ki Allah'ın kitabında (yazılı) olan, yeniden diriliş gününe kadar kaldınız. İşte bu yeniden diriliş günüdür. Ancak siz bilmiyordunuz.”

57. Artık o gün, zulmeden kimselere mâzeretleri bir yarar sağlamaz ve artık onların hoşnut edecek bir şey yapmaları da istenmez.

58. Andolsun biz bu Kur'an'da, insanlara her tür örneği verdik. Onlara bir mucize getirsen de gerçeği örtüp inkâr edenler mutlaka: “Siz batıl olanlardan başkası değilsiniz.” derler.

59. İşte Allah, bilmeyenlerin kalplerinin üzerini böyle mühürler.

60. O halde sen sabret! Şüphesiz Allah'ın vaadi gerçektir. Şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanmayanlar sakın seni hafifliğe / gevşekliğe yöneltmesinler.

LOKMAN SURESİ

Resmi Mushaf: 31 / İnış Sırası: 57 / Mekke'de inmiştir. 34 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lâm, Mim
2. Bunlar hikmetli Kitab'ın ayetleridir.
3. İyilik edenler için bir hidayet ve rahmettir.
4. Onlar ki salâtı (namazı) ikâme eder ve zekâtı verir. Onlar ahirete de şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inananların ta kendisidir.
5. İşte onlar, Rablerinden bir hidayet üzeredir ve işte onlar, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.
6. İnsanlardan, bilgisizce Allah'ın yolundan saptırmak ve onu alay konusu edinmek için boş sözleri satın alan kimseler vardır. İşte onlar var ya, onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.
7. Ona ayetlerimiz okunduğu zaman, onu hiç duymamış gibi, iki kulağında bir ağırlık varmış gibi büyükenerek arkasını döner. Onu acıklı bir azapla müjdele!
8. Muhakkak ki iman eden ve hayırlı işler yapan kimseler, onlar için ise nimetlerle dolu cennetler vardır.
9. İçinde sürekli kalanlar olarak, Hak olan Allah'ın bir vaadi olarak. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
10. O, gökleri direksiz yarattı, onu görürsünüz. Sizi sarsar diye yeryüzüne sabit dağlar yerleştirdi ve orada her canlıdan yaydı. Gökten su indirdik de orada her güzel çiftten (bitki) bitirdik.
11. Bu, Allah'ın yaratmasıdır. Öyleyse, bana gösterin! O'nun yarattığı astlarından olanlar ne yarattı? Hayır, aksine! O zalimler apaçık bir sapkınlık içindedir.

12. Andolsun biz Lokman'a: “Allah'a şükret!” diye hikmeti verdik. Kim şükrederse ancak kendi nefsi için şükreder. Kim de nankörlük ederse şüphesiz Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, övgüye layık olandır.

13. Hani Lokman oğluna öğüt vererek şöyle demişti: “Ey oğulcağızım! Allah'a ortak koşma! Muhakkak ki ortak koşmak, büyük bir zulümdür.”

14. Biz insana anne ve babasını tavsiye ettik. Anası onu zayıflık üstüne zayıflıkla taşıdı. Sütten kesilmesi de iki yıl içinde olur. Bana ve anne babana şükret! Varış banadır.

15. Eğer seni, hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyi bana ortak koşman için seni zorlarsa o zaman o ikisine itaat etme ve dünyada, o ikisine iyilikle sahip çık ve bana yönelenlerin yoluna uy! Sonra dönüşünüz banadır. Böylece yapmakta olduklarınızı size haber veririm.

16. “Ey oğulcağızım! Muhakkak ki o (yapılan iş), bir hardal tanesi ağırlığında olsa ve o bir kayanın içinde olsa veya göklerde veya yerin içinde, Allah onu getirir. Şüphesiz Allah, en gizli şeyleri bilendir, (her şeyden) hakkıyla haberdar olandır.”

17. “Ey oğulcağızım! Salâtı (namazı) ikâme et ve iyiliği emret ve kötülükten sakındır ve sana isabet edene sabret! Şüphesiz bunlar üzerinde kararlılık gösterilecek işlerdendir.”

18. “İnsanlara yanağını bükme (onları küçümseyip yüz çevirme) ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Muhakkak ki Allah, kendini büyük gören, çok övünen hiç bir kimseyi sevmez.”

19. “Yürüyüşünde ölçülü ol ve sesini kıs! Muhakkak ki seslerin en çirkini, elbette eşeklerin sesidir.”

20. Allah'ın göklerdekilere ve yerdekilere sizin için boyun eğdirdiğini ve nimetlerini açık ve gizli olarak size bollaştırdığını görmediniz mi? İnsanlardan bilgisizce ve bir yol göstericisi olmadan ve aydınlatıcı bir kitabı olmadan, Allah hakkında tartışan kimseler vardır.

21. Onlara: “Allah'ın indirdiğine uyun!” denildiği zaman derler ki: “Hayır, aksine! Biz babalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız.” Şeytan onları dehşetli ateşin azabına çağırıyor olsa da mı?

22. Kim iyilik eden biri olarak, yüzünü Allah'a teslim ederse, o en sağlam kulpa yapılmıştır. İşlerin sonu Allah'adır.

23. Kim de inkâr ederse, onun inkârı seni üzmesin! Onların dönüşleri bizedir. Biz onlara yaptıklarını haber veririz. Şüphesiz ki Allah, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

24. Onları biraz geçindiririz sonra onları ağır bir azaba maruz bırakırız.

25. Andolsun ki, onlara sorarsan “Gökleri ve yeri kim yarattı?” Muhakkak derler ki: Allah” De ki: “Hamd Allah'a aittir.” Hayır, aksine! Onların çoğu bilmiyorlar.

26. Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Muhakkak ki Allah, hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, her bakımdan sınırsız zengin olandır, övülmeye lâyık olandır.

27. Doğrusu yeryüzündeki her bir ağaçtan kalemler olsa ve deniz de (mürekkep olsa) arkasından yedi deniz de ona katılsa, Allah'ın kelimeleri tükenmez. Şüphesiz Allah, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibidir.

28. Sizin yaratılmanız ve sizin diriltilmeniz ancak tek bir kişi gibidir. Muhakkak ki Allah duyandır, görendir.

29. Allah'ın geceyi gündüzün içine soktuğunu ve gündüzü de gecenin içine soktuğunu ve güneşe ve aya boyun eğdirdiğini görmedin mi? Hepsi belli bir süreye kadar akıp gider. Şüphesiz Allah yapmakta olduğunuz şeylerden haberdardır.

30. İşte bu, Allah'ın Hak olması ve O'nun yarattığı astlarından olanın da batıl olması sebebiyledir. Şüphesiz Allah yücedir, büyüktür.

31. Ayetlerinden size göstermesi için, Allah'ın nimetiyle, gemilerin denizde akıp gittiğini görmedin mi? Şüphesiz bunda, çok sabreden ve çok şükreden herkes için, elbette ibretler vardır.

32. Gölgele / dağlar gibi dalgalar onları kuşattığı zaman, dini yalnız Allah'a has kılanlar olarak, O'na dua ederler. Kendilerini karaya çıkarıp kurtardığımız zaman, onlardan orta yolu tutanlar da olur. Ayetlerimizi, bütün aşırı nankör, gaddar olanlardan başkası, bilerek inkâr etmez.

33. Ey insanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının ve bir babanın, çocuğu hakkında karşılık veremeyeceği ve çocuk da babası hakkında bir şeyi karşılık verecek olmadığı günden çekinip korkun! Şüphesiz Allah'ın

vaadi haktır. Artık dünya hayatı sizi aldatmasın ve o aldatıcı (şeytan) da sizi Allah ile aldatmasın!

34. Muhakkak ki Allah, kıyamet saatinin ilmi, kendi katında olandır. Yağmuru yağdırır ve rahimlerde olanı bilir. Hiç bir nefs, yarın ne kazanacağını bilmez ve hiç bir nefs, hangi yerde öleceğini bilmez. Allah hakkıyla bilendir, haberdar olandır.

SECDE SURESİ

Resmi Mushaf: 32 / İnış Sırası: 75 / Mekke'de inmiştir. 30 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Elif, Lam, Mim
2. İçinde bir şüphe olmayan Kitab'ın indirilişi âlemlerin Rabbindendir.
3. Yoksa “Onu uydurdu.” mu diyorlar? Hayır, aksine! O senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi uyarman için, Rabbinden haktır. Umulur ki onlar, doğru yola ererler.
4. Allah, gökleri ve yeri ve bu ikisinin arasındakileri altı günde yaratan sonra arşın üzerine hükümrânlık kurandır. Sizin için O'nun yanı sıra yarattığı astlarından ne bir veli ne de bir şefaateçi yoktur. Halâ düşünüp öğüt almayacak mısınız?
5. Gökten yere işi düzenler. Sonra süresi sizin saydığınızdan, miktarı bin yıl olan bir günde, O'na çıkar / yükselir.
6. İşte O, görünmeyeni ve görüneni bilendir, mutlak güç sahibidir, çok merhametlidir.
7. O ki, yarattığı her şeyi güzel yaptı ve insanı yaratmaya çamurdan başladı.
8. Sonra onun neslini, değersiz bir sudan, bir özden kıldı.
9. Sonra onu düzenledi / biçimlendirdi ve onun içine kendi ruhundan üfledi ve sizin için işitme duyusu ve basiretler ve gönüller kıldı. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!
10. Dediler ki: “Yerde kaybolup gittiğimiz zaman mı, muhakkak ki biz mi, yeni bir yaratılıştâ olacağız?” Hayır, aksine! Onlar Rablerine kavuşmayı inkâr edenlerdir.
11. De ki: “Size vekil edilen ölüm meleği sizi vefat ettirir sonra Rabbinize döndürölürsünüz.”

12. Suçluları, Rablerinin huzurunda başlarını öne eğmiş olarak bir görseydin! “Rabbimiz! Gördük ve işittik. Artık bizi geri döndür, salih amel işleyelim! Muhakkak ki biz, kesin olarak inananlarız.” (derler).

13. İsteseydik her nefse elbette hidayetini verirdik. Fakat benden o söz hak oldu. “Cehennemi cinlerden ve insanlardan elbette dolduracağım”

14. O halde tadın! Bu gününüzle karşılaşmayı unutmanız sebebiyle, muhakkak ki biz de sizi unuttuk. Yapmakta olduklarınıza karşılık, sonu gelmeyen azabı tadın!

15. Bizim ayetlerimize ancak, kendilerine ayetlerimiz hatırlatıldığında hemen secdeye kapanan ve Rablerini hamd ile tesbih eden ve büyüklük taslamayanlar inanırlar. **(SECDE AYETİ)**

16. Yanları (ibadete kalkmak üzere) yataklarından uzaklaşır (*). Korku ve ümit ile Rablerine dua ederler ve kendilerini rızıklandırıdığımız şeylerden infak ederler (ihtiyaç sahiplerine harcarlar).

(*) “Yanları yataklarından uzaklaşır.” demek az uyurlar, ibadet etmek üzere yataklarından kalkarlar demektir.

17. Yapmakta olduklarına karşılık olarak onlar için, göz aydınlığından ne (nimet)lerin saklandığını hiç bir nefis bilmez.

18. Hiç iman eden kimse, yoldan çıkmış kimse gibi midir? Bunlar bir olmazlar.

19. İman eden ve salih ameller işleyenlere gelince, onlar için, yapmakta oldukları sebebiyle, konaklama yeri olarak Me'va cennetleri vardır.

20. Fasıklık edenlere gelince, onların barınakları ateştir. Her ne zaman ondan çıkmak isteseler, ona geri döndürülürler ve onlara denilir ki: “Yalanlamakta olduğunuz ateşin azabını tadın!”

21. Onlara en büyük azabın dûnundan / aşağısından olan en yakın azaptan elbette tattıracağız. Umulur ki dönerler.

22. Rabbinin ayetleri hatırlatılan, sonra ondan yüz çeviren kimseden daha zalim kimdir? Muhakkak ki biz, suçlulardan intikam alanlarız.

23. Andolsun biz Musa'ya Kitab'ı vermiştik. Sakın sen de ona kavuşmaktan kuşku içinde olma! Onu İsrailoğullarına yol gösterici kılmıştık.

24. Sabrettiklerinde, bizim emrimizle, doğruya ileten onlardan önderler kıldık. Onlar ayetlerimize şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanıyorlardı.

25. Muhakkak ki senin Rabbin, hakkında ihtilaf ettikleri şeylerle ilgili, kıyamet günü hüküm vererek aralarını ayıracaktır.

26. Kendilerinden önce, yurtlarında dolaştıkları nice nesilleri helak etmiş olmamız onları doğru yola iletmedi mi? Muhakkak ki bunda, elbette ibretler vardır. Halâ işitmeyecekler mi?

27. Bizim suyu çorak bir yere sürdüğümüzü, böylece onunla, hayvanlarının ve kendilerinin yedikleri ekin çıkardığımızı görmediler mi? Halâ ibretle bakmayacaklar mı?

28. Derler ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu fetih ne zaman?”

29. De ki: “Fetih günü, onların imanları gerçeği örtüp inkâr edenlere fayda sağlamaz ve onlar mühlet verilmezler.”

30. Artık onlardan yüz çevir ve bekle! Şüphesiz onlar da bekleyenlerdir.

AHZAB SURESİ

Resmi Mushaf: 33 / İnış Sırası: 90 / Medine'de inmiştir. 73 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey Nebi! Allah'tan sakın ve kâfirlere ve münafıklara itaat etme! Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

2. Sana Rabbinden vahyedilene uy! Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

3. Allah'a dayanıp güven! Vekil olarak Allah yeter.

4. Allah bir adama, onun göğüs boşluğunda iki kalp kılmadı. Kendilerine zihar (*) yaptığınız eşlerinizi anneleriniz kılmadı ve evlatlıklarınızı da oğullarınız kılmadı. Bunlar, sizin ağızlarınızla söylediğiniz sözünüzdür. Allah ise gerçeği söyler ve doğru yola iletir.

(*) Zihar, erkeklerin eşlerine boşamak niyetiyle “Sen bana anamın sırtı gibisin.” diyerek eşlerini kendilerine haram kıldığı eski bir Arap âdetidir. Ayet ile eşlerine karşı haksızlık eden erkeklerin bu sözlerinin artık geçersizliği buyurulmaktadır.

5. Onları babalarına nisbet ederek çağırın! Bu Allah katında daha adaletlidir. Eğer babalarını bilmiyorsanız o zaman onlar dinde kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Hata ettiğiniz şey hakkında üzerinize bir günah yoktur. Ancak kalplerinizin bile bile yaptığınızdan (günah) vardır. Allah bağışlayandır, rahmet edendir.

6. Peygamber mü'minlere, kendilerinden daha yakındır ve onun eşleri de onların anneleridir. Allah'ın kitabına göre rahim sahipleri (akrabalar) birbirlerine (miras bakımından) mü'minlerden ve muhacirlerden, daha yakındırlar. Ancak dostlarınıza bir iyilik yapmanız (bir vasiyetle mirastan bırakmanız) müstesna. Bunlar, Kitap'ta yazılı bulunmaktadır.

7. Hani biz nebilerden sözlerini almıştık. Senden ve Nuh'tan ve İbrahim'den ve Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan. Onlardan sağlam bir söz almıştık.

8. (Allah'ın) Doğrulara doğruluklarından sorması için. İnkârcılar için ise acıklı bir azap hazırladı.

9. Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Hani size askerler gelmişti de biz onların üzerine rüzgâr ve sizin göremediğiniz askerler göndermiştik. Allah yapmakta olduklarınızı görendir.

10. Onlar size üstünüzden ve sizin aşağıdan gelmişlerdi ve gözler kaymış ve kalpler gırtlaklara ulaşmıştı. Allah hakkında da çeşitli zanlarda bulunuyordunuz.

11. İşte burada mü'minler belaya uğratılmışlardı ve şiddetli bir sarsıntıyla sarsılmışlardı.

12. O zaman münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar diyordu ki: "Allah ve Resulü bize aldatıştan başka bir şey vaad etmedi."

13. Onlardan bir grup demişti ki: "Ey Yesrib halkı! Size duracak yer yok, artık geri dönün!" Onlardan bir grup da: "Evlerimiz açıktır (korumasızdır)." diyerek, Nebi'den izin istiyorlardı. Oysa o (evler) açık (korumasız) değildi. Kaçmaktan başka bir şey istemiyorlardı.

14. Eğer (Medine'ye) her yandan onların üzerine girilseydi sonra fitne istenseydi elbette ona gelirdi ve az bir süre hariç ona gecikmezlerdi.

15. Andolsun ki önceden, arkalarını dönüp kaçmayacaklar diye Allah'a söz de vermişlerdi. Oysaki Allah'ın sözünden sorumluydular.

16. De ki: "Ölümünden veya öldürülmekten kaçırıyorsanız, kaçmak size fayda vermeyecek. O zaman bile çok az bir süreden başka geçindirilmezsiniz."

17. De ki: "Size bir kötülük dilese veya size bir rahmet dilese Allah'tan sizi koruyacak bu kişi kimdir? Onlar, kendileri için Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından bir veli ve bir yardımcı bulamazlar."

18. Şüphesiz ki Allah, sizden alıkoyanları ve kardeşlerine "Bize gelin (buyrun)!" diyenleri bilir. Çok azı hariç savaşa gelmezler.

19. (Gelseler bile) size karşı çok cimridirler. Korku gelince, onları görürsün ki, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş kimse gibi gözleri dönmüş bir halde (*) sana bakarlar. Korku gidince de hayra (mala,

ganimetlere) karşı oldukça düşkünlük göstererek keskin dilleriyle sizi incitirler. İşte bunlar asla iman etmediler. Allah da onların amellerini boşa çıkardı. Bu, Allah için kolaydır.

(*) “Gözleri dönmüş bir halde” demek “Gözleri yılmış, yuvasından dışarı fırlamış, fal taşı gibi açılmış bir şekilde” demektir. (Aksoy, Ömer Asım, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş. İstanbul. 1988.)

20. Düşman birliklerinin gitmediklerini sanıyorlardı. Birlikler yeniden gelse, arzu ederler ki, keşke çölde bedevilerin içinde bulunanlar olsalar, sizin haberlerinizi sorsalar. Eğer sizin içinizde olsalardı da pek azı hariç savaşmazlardı.

21. Andolsun ki, Allah'ın resulünde, sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü ümit etmekte olan ve Allah'ı çokça anan kimseler için güzel bir örnek vardır.

22. Mü'minler düşman birliklerini görünce dediler ki: “Bu, Allah'ın ve O'nun resulünün bize vaadettiği şeydir ve Allah ve O'nun resulü doğru söyledi.” (Bu) onların iman ve teslimiyet dışında başka bir şeylerini arttırmadı.

23. Mü'minlerden öyle adamlar vardır ki, Allah üzerine söz verdikleri şeye sadık kaldılar. Onlardan kimi adağını yerine getirdi ve onlardan kimi de beklemektedir. Onlar hiç bir değişiklik (sözlerini) değiştirmediler.

24. (Bunların böyle olması) Allah'ın, doğrulara doğrulukları sebebiyle karşılığını vermesi ve münafıklara da dilerse azab etmesi veya tevbeleri kabul etmesi içindir. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

25. Allah, gerçeği örtüp inkâr edenleri kin ve öfkeleriyle geri çevirdi, onlar hayra asla ulaşamadılar. Savaşta Allah mü'minlere yetti. Allah çok güçlüdür, üstün ve galib olandır.

26. Kitap ehlinde onlara yardım edenleri de kalelerinden indirdi ve kalplerine korku saldı. Bir kısmını öldürüyor ve bir kısmını da esir ediyordunuz.

27. Onların yerlerine ve yurtlarına ve mallarına ve hiç ayak basmadığınız bir toprağa sizi mirasçı kıldı. Allah her şeye gücü yetendir.

28. Ey Nebi! Eşlerine de ki: “Eğer dünya hayatını ve onun süsünü istiyorsanız o takdirde gelin! Size boşanma bedellerinizi vereyim ve sizi güzel bir salısla (güzellikle) salıvereyim.”

29. “Eğer Allah'ı ve O'nun resulünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız o takdirde, şüphesiz ki Allah, sizden iyilik edenlere büyük bir mükâfat hazırladı.”

30. Ey Nebi'nin kadınları! Sizden kim açık bir hayâsızlığa karışır, onun için azap, iki kat katlanır. Bu, Allah'a göre kolaydır.

31. Sizden kim de Allah'a ve O'nun resulüne itaat ederse ve salih amel işlerse ona da mükâfatını iki kat veririz. Onun için bol rızık da hazırladık.

32. Ey Nebi'nin kadınları! Siz kadınlardan biri gibi değilsiniz. Eğer Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız, o takdirde sözü çekici bir şekilde söylemeyin ki kalbinde bir hastalık bulunan kişi meyletmesin. Örfü uygun (ağırbaşlı bir şekilde) söz söyleyin!

33. Evlerinizde oturun ve ilk cahiliye açılıp saçılması gibi açılıp saçılmayın ve salâtı (namazı) ikâme edin ve zekâtı verin ve Allah'a ve O'nun resulüne itaat edin! Ey ehli beyt! Allah sizden kiri gidermeyi ve sizi tertemiz temizlemeyi ister.

34. Allah'ın ayetlerinden ve hikmetten evlerinizde okunanları da anın! Şüphesiz ki Allah lütûf sahibidir, haberdardır.

35. Muhakkak ki Müslüman erkekler ve Müslüman kadınlar ve mümin erkekler ve mümin kadınlar ve itaat eden erkekler ve itaat eden kadınlar ve doğru erkekler ve doğru kadınlar ve sabreden erkekler ve sabreden kadınlar ve huşu içinde mütevazî erkekler ve huşu içinde mütevazî kadınlar ve sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar ve oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar ve ırzlarını koruyan erkekler ve ırzlarını koruyan kadınlar ve Allah'ı çokça zikreden erkekler ve Allah'ı çokça zikreden kadınlar, (işte) onlar için Allah bir bağışlama ve büyük bir mükâfaat hazırladı.

36. Mü'min bir erkeğin ve mü'min bir kadının, Allah ve O'nun resulü bir işe hükmettiği zaman, onların işlerinden seçim hakkına sahip olmaları onlar için yoktur. Kim Allah'a ve O'nun resulüne karşı gelirse, o takdirde şüphesiz ki apaçık bir sapkınlıkla sapmıştır.

37. Hani Allah'ın kendisine nimet verdiği ve senin de kendisine nimet verdiğin kişiye diyordun ki: “Eşini yanında tut ve Allah'tan sakın!” Allah'ın ortaya çıkaracağı şeyi nefsinde gizliyordun ve Allah kendisinden çekinmene daha layık olduğu halde insanlardan çekiniyordun. Sonunda Zeyd, eşinden yana isteğini yerine getirince (eşini boşayınca), onu seninle evlendirdik. Eşlerinden yana isteklerini yerine getirdikleri zaman (onları boşadıklarında), evlatlıklarının eşleriyle evlenmeleri hakkında mü'minlere bir zorluk olmaması için. Allah'ın emri yerine getirilmiştir.

38. Allah'ın ona farz kıldığı şey hakkında Nebi'nin üzerine bir zorluk yoktur. Allah'ın kanunu, önceden gelip geçenler hakkında da böyleydi. Allah'ın emri, takdir edilen bir kaderdir.

39. Onlar ki (peygamberler) Allah'ın gönderdiklerini tebliğ ederler ve O'ndan çekinirler ve Allah'tan başka hiç bir kimseden çekinmezler. Hesap gören olarak Allah yeter.

40. Muhammed sizin adamlarınızdan birinin babası değildir. Ancak Allah'ın resulüdür ve nebilerin sonuncusudur. Allah her şeyi bilendir.

41. Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikrederek zikredin!

42. O'nu sabah ve akşam tesbih edin!

43. O ki sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size destek olur ve O'nun melekleri de. Mü'minlere karşı da çok merhametlidir.

44. O'na kavuşacakları gün, onların selamlaşması “Selam” dır. Onlar için cömert bir mükâfat hazırladı.

45. Ey Nebi! Muhakkak ki biz seni bir şahit ve bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

46. O'nun izniyle Allah'a davet eden ve aydınlatıcı bir kandil olarak.

47. Mü'minleri onlar için Allah'tan büyük bir lütuf olduğuyla müjdele!

48. Kâfirlere ve münafıklara itaat etme ve onların eziyetlerine aldırma ve Allah'a güven! Vekil olarak Allah yeter.

49. Ey iman edenler! Mü'min kadınları nikâhladığınızda sonra kendilerine dokunmanızdan önce boşadığınızda, artık sizin için üzerlerine sayacağınız bir iddet yoktur. Onlara geçimlik birşeyler verin ve kendilerini güzel bir salışla (güzellikle) salıverin!

50. Ey Nebi! Muhakkak ki biz sana ücretlerini (mehirlerini) verdiği eşlerini ve Allah'ın sana ganimet olarak verdiğiinden sağ elinin altındakileri (savaş esiri cariyeleri) ve seninle hicret etmiş amcanın kızlarını ve halalarının kızlarını ve dayının kızlarını ve teyzelerinin kızlarını ve mü'mine bir kadını ki o kendisini Nebi'ye hibe ederse, Nebi de onu nikâhlamayı dilerse, mü'minlerden ayrı yalnızca sana özel olarak helal kıldık. Elbette biz, onların eşleri ve ellerinin altındaki (cariye) leri hakkında, onların üzerine farz kıldığımız şeyleri bilmekteyiz. Bu senin üzerine bir zorluk olmaması içindir. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

51. Onlardan dilediğini geri bırakırsın ve dilediğini de yanına alırsın. Azlettiklerinden (boşanmış ve sırasını geri bıraktıklarından) kimi arzu edersen, senin üzerine bir günah yoktur. Bu, onların gözlerinin aydın olmasına ve üzülmemelerine ve kendilerine verdiğiyle, hepsinin razı olmalarına daha uygundur. Allah kalplerinizde olanı bilir. Allah hakkıyla bilendir, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir.

52. Bundan sonra kadınlar ve elinin sahip oldukları (cariyeler) hariç, güzellikleri hoşuna gitse bile, onları (mevcut eşlerini) başka eşlerle değiştirmen sana helal değildir. Allah her şeyi gözetleyendir.

53. Ey iman edenler! Nebi'nin evlerine girmeyin! Onun vaktini gözetleyenler olmadan, sizin için yemeğe izin verilmesi hariç. Fakat davet edildiğiniz zaman girin! Sonra yemeği yediğiniz zaman hemen dağılın ve söze dalanlar da olmayın! Çünkü bu Nebi'yi rahatsız ediyordu da sizden çekiniyordu. Oysa Allah gerçekten çekinmez. Onlardan (Peygamberin eşlerinden) bir faydalık istediğiniz zaman o takdirde perde arkasından isteyin! Bu, sizin kalpleriniz ve onların kalpleri için daha temizdir. Allah'ın resulünü incitmeniz, sizin için olacak şey değildir. Onun ardından eşlerini nikâhlamanız da ebediyyen olmaz. Şüphesiz bu Allah katında pek büyüktür.

54. Bir şeyi açığa vursanız da veya gizleseniz de muhakkak ki Allah her şeyi bilendir.

55. Onların (kadınların) üzerine babaları ve oğulları ve kardeşleri ve kardeşlerinin oğulları ve kızkardeşlerinin oğulları ve kadınları ve ellerinin sahip olduğu (köle ve cariyeleri) hakkında günah olmaz. (Kadınlar!) Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz Allah her şeye şahittir.

56. Muhakkak ki Allah ve melekleri Nebi'ye salât ederler (destek verirler). (*) Ey iman edenler! Siz de ona salât edin (destek verin) ve tam bir teslimiyetle ona teslim olun!

(*) الصَّلَاة (salât) sözcüğü, ص ل و (saly) ve ص ل و (salv) köklerinden türemiştir. Nakıs olan bu sözcüklerin birisinde illet harfi ye vardır ve diğerinde de illet harfi olarak vav harfi bulunur. Bu ayette bahse konu olan fiilin kökü vav ile bitenidir.

Birinci kökten türeyen صلى (saly) “pişirmek, yakmak, ateşe atmak, ateşe girmek, yaslamak” anlamına gelir. Sözcük bu manada Hâkka sûresi'nde geçmektedir: “Sonra cahîme (cehenneme) yaslayın onu (صَلُّوهُ/sallûhû). (Hâkka/31)

İkinci kökten türeyen ص ل و (salv) ise isim olarak “uyluk, sırt” demektir ve “insanın ve dört ayaklı hayvanların sırtı, kalça ile diz arası” anlamına gelir. (Lisân, 5/387; Tâc, 19/606.)

Bu anlam doğrultusunda fiil olarak kullanıldığında sözcük; “uyluklamak, sırtlamak” anlamına gelir. “Uyluklamak” uyluğun yani bacağın, diz ile kalça arasındaki bölümünün bir yükün altına konularak o yükü bir yere kaldırmak fiilidir. “Sırtlamak” ise bir yükü sırtta alarak taşımak veya o yüke destek olmak, yani yükün altına girmek fiilidir. Böylece sonu vav ile biten kökün anlamı da **“destek olmak, yardım etmek, sorunları sırtlamak, sorunların altına girmek ve onu taşımak”** şeklinde olur. Bu ayette de destek olmak anlamında kullanılmaktadır. (Hakkı Yılmaz, “Salat ve Namaz” makalesi.)

Salat kelimesi bunlardan başka, namaz kılmak, dua etmek anlamına da gelir. Râgıb el-İsfahânî'nin Müfredât adlı eserinde, “Lügat ehlinin çoğu, salât; dua, tebrik ve temcittir demiştir” diye belirtilmektedir. Böylece anlaşılıyor ki salât kelimesi, “alâ” edatı ile kullanılıyorsa destek olmak anlamındadır. Bununla birlikte cümlenin gelişine göre namaz, dua ve destek olmak manalarında kullanılmaktadır.

57. Muhakkak ki Allah'a ve O'nun resulüne eziyet edenlere, Allah onlara, dünyada ve ahirette lanet etti ve onlar için aşağılayıcı bir azap hazırladı.

58. Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, kazandıkları (yaptıkları) bir şey olmadığı halde, eziyet edenler büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir.

59. Ey Nebi! Eşlerine ve kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına cilbablarını (*) üzerlerine örtmelerini söyle! Bu onların tanınmalarına ve böylece eziyet edilmemelerine daha yakındır (uygundur). Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.

(*) Cilbab, eller ve gözler hariç, bütün vücudu örten, bol bir dış elbisedir. Dar, ince, şeffaf ve dikkat çekecek tarzda aşırı işlemeli, süslü olmamalıdır. Rengi önemli değildir. Mevsime, coğrafi bölgeye, örfe uygun olacak şekilde tercih edilebilir. Dışarı çıkarken, başörtüsü ve iç elbisenin üzerine alınır. Tepeden tırnağa kadar örten her türlü örtüdür.

60. Andolsun ki eğer münafıklar ve kalplerinde hastalık olanlar ve şehirdeki kötü haber yayanlar vazgeçmezse, elbette seni onlara teşvik ederiz. Sonra orada az bir süre hariç sana yakın kalamazlar.

61. Lanetlenmişler olarak. Her nerede bulunurlarsa yakalanırlar ve mutlaka kıyasıya öldürülürler.

62. (Bu durum) Allah'ın önceden gelip geçenler hakkındaki kanunudur ve sen Allah'ın kanunu için bir değişiklik bulamayacaksın.

63. İnsanlar sana kıyamet saatinden soruyorlar. De ki: “Onun ilmi ancak Allah katındadır. Ne biliyorsun? Belki kıyamet saati yakında olur”

64. Muhakkak ki Allah gerçeği örtüp inkâr edenleri lanetledi ve onlar için çılgın bir ateş hazırladı.

65. Orada sonsuza kadar kalıcıdırlar. Onun içinde bir dost ve bir yardımcı bulamazlar.

66. Yüzlerinin ateşte evrilip çevrileceği gün derler ki: “Ah! Keşke biz, Allah'a itaat etseydik ve Resule de itaat etseydik.”

67. Derler ki: “Rabbimiz! Muhakkak ki biz efendilerimize ve büyüklerimize itaat ettik. Onlar da bizi yoldan saptırdılar.”

68. “Rabbimiz! Onlara azaptan iki kat ver ve onları büyük bir lanet ile lanetle!”

69. Ey iman edenler! Musa'ya eziyet edenler gibi olmayın! Nitekim Allah onu onların söylediklerinden beraat ettirdi. O, Allah katında itibarlıydı.

70. Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin!

71. Sizin için işlerinizi ıslah etsin ve sizin için günahlarınızı bağışlasın! Kim Allah'a ve O'nun resulüne itaat ederse muhakkak büyük bir kurtuluşla kurtulmuştur.

72. Muhakkak ki biz, emaneti göklere ve yere ve dağlara sunduk da onu yüklenmeye çekindiler ve ondan korkup endişe ettiler. Onu insan yüklendi. Muhakkak ki o, çok zalimdir, çok cahildir.

73. Allah'ın münafık erkekleri ve münafık kadınları ve müşrik erkekleri ve müşrik kadınları azaplandırması ve mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların da tevbelerini kabul etmesi için. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.

SEBE' SURESİ

Resmi Mushaf: 34 / İnış Sırası: 58 / Mekke'de inmiştir. 54 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hamd göklerdekilere ve yerdekilere kendisinin olan Allah'a aittir. Hamd, ahirette de O'na aittir. O hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden haberdar olandır.
2. Yerin içine gireni ve ondan çıkanı ve gökten ineni ve ona yükseleni bilir. O, çok merhamet edicidir, çok bağışlayıcıdır.
3. İnkâr edenler dedi ki: “Bize kıyamet gelmeyecek.” De ki: “Hayır, aksine! Gaybı bilen Rabbime yemin olsun ki o size muhakkak gelecektir. Göklerde ve yerde bir miskal zerre ve ondan daha küçüğü de ve daha büyüğü de O'ndan uzaklaşamaz/gizli kalmaz. İllâ ki apaçık bir kitaptadır.”
4. İman eden ve salih amel işleyen kimselere karşılığını vermesi için. İşte onlar var ya, onlar için bağışlama ve bereketli bol rızık vardır.
5. Ayetlerimiz hakkında (onları) aciz (hükümsüz) bırakmak için çabalayanlara, işte onlara, en kötüsünden, acıklı bir azap vardır.
6. Kendilerine ilim verilenler, Rabbinden sana indirilenin gerçeğin kendisi olduğunu ve mutlak güç sahibi ve övgüye lâyık olanın yoluna ilettiğini görürler.
7. İnkâr edenler dedi ki: “Siz tamamen paramparça parçalanıp yok olduğunuz zaman, muhakkak ki sizin, yeni bir yaratılışa olacağınızı size haber veren bir adamı size gösterelim mi?”
8. “Ya o Allah'a karşı yalan uydurdu ya da kendisinde bir delilik var!” Hayır, aksine! Ahirete iman etmeyen kimseler, azabın ve uzak bir sapkınlığın içindedir.
9. Onlar, önlerinde ve arkalarında, gökten ve yerden neler var, görmediler mi? Eğer dilesek onları yere batırırız veya üzerlerine gökten

parçalar düşürürüz. Muhakkak ki bunda, Allah'a yönelen her kul için mutlak bir ibret vardır.

10. Andolsun ki Davud'a bizden bir lütuf verdik. “Ey dağlar! Onunla ve kuşlarla beraber (onun tesbihini) bana döndürün (yankılandırın)!” Onun için demiri de yumuşattık.

11. “Geniş zırhlar yap ve dokumasını ölçülü biçimde yap!” diye. “Siz de salih ameller işleyin! Şüphesiz ki ben, yapmakta olduklarınızı görenim.”

12. Süleyman’a da onun sabah gidişi bir ay ve onun akşam dönüşü bir ay olan rüzgârı (verdik). Onun için erimiş bakır kaynağını sel gibi akıttık. Cinlerden de Rabbinin izniyle onun emrinde çalışanlar vardı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona şiddetli azaptan tattırırız.

13. Ona kalelerden ve heykellerden ve büyük havuzlar gibi çanaklardan ve sabit kazanlardan dilediğini yaparlar. Ey Davud ailesi! Şükrederek çalışın! Kullarımdan şükredenler azdır.

14. Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimizde onun ölümünü, bastonunu yiyen dabbet-ül arzdan (ağaç kurdundan) başkası onlara göstermedi. Böylece o yere yıkılınca anlaşıldı ki cinler eğer gaybı biliyor olsalardı aşağılayıcı azabın içinde kalmazlardı.

15. Andolsun ki Sebe için onların kaldığı yerde bir ibret vardı. Sağdan ve soldan iki bahçe. “Rabbinizin rızkından yiyin ve O'na şükredin!” Güzel, temiz bir belde ve çok bağışlayıcı bir Rab.

16. Ancak onlar yüz çevirdiler. Bu yüzden biz de üzerlerine Arim selini gönderdik ve onların iki bahçesini, acı buruk yemiş ve acı ilgin ağacı ve birazda Sedir ağacından bir şey bulunan iki bahçeye dönüştürdük.

17. İşte inkâr ettikleri şeyden dolayı, onları böyle cezalandırdık. İnkâr edenden başkasını cezalandırır mıyız?

18. Onlarla içini bereketli kıldığımız beldeler arasında karşılıklı görünen kasabalar kıldık ve oralarda yürümeyi takdir ettik. “Oralarda geceleri ve gündüzleri güven içinde dolaşın!”

19. Dediler ki: “Rabbimiz! Yolculuklarımızın arasını uzaklaştır!” Ve kendi nefslerine zulmettiler. Biz de onları efsaneler kıldık ve hepsini paramparça olarak onları darmadağın ettik. Şüphesiz bunda çokça sabreden ve çokça şükreden herkes için ibretler vardır.

20. Andolsun ki İblis onların aleyhine olan zannını doğru çıkardı. Böylece mü'minlerden bir grup hariç (hepsi) ona uydular.

21. Onların üzerinde, ona ait bir güç yoktu. Bizim ahirete iman eden kimseyi, ondan şüphe içinde olan kimseden (ayırıp) bilmemiz için verdiğimizden başka. Rabbin her şeyi koruyandır.

22. De ki: “Allah'ın yaratmış olduğu astlarından zannettiklerinizi çağırın! Onlar göklerde ve yerde bir zerre ağırlığınca bir şeye sahip değildir. Bu ikisinde, onların ortaklıktan bir şeyleri de yoktur. O'nun (Allah'ın) onlardan bir yardımcısı da yoktur.”

23. O'nun katında şefaet fayda vermez. Onun izin verdiği kimse için olan hariç. Nihayet kalplerinden dehşetli korku giderildiği zaman dediler ki: “Rabbiniz ne söyledi?” Dediler ki: “Gerçeği.” O yücedir, büyüktür.

24. De ki: “Göklerden ve yerden sizi kim rızıklandırıyor?” De ki: “Allah'tır. Muhakkak ki biz veya yalnızca siz, şüphesiz doğru yol üzereyiz veya apaçık bir sapkınlığın içindeyiz.”

25. De ki: “Siz suç işlediğimiz şeyden sorulmazsınız ve biz de suç işlediğiniz şeyden sorulmayız.”

26. De ki: “Rabbimiz aramızı toplar sonra da aramızda hak ile hüküm verir. O, gerçeği apaçık ortaya çıkarıp açandır, hakkıyla bilendir.” (*)

(*) “Feteha” kelimesi “hükmetti” anlamında da kullanılır. Böylece Fettah kelimesi hâkim, kadı demek olur. Açığa çıkarır demek de hüküm verir veya hükmeder manasına da gelir.

27. De ki: “Ortaklar olarak, O'na kattıklarınızı bana gösterin! Hayır, öyle değil! Hayır, aksine! O, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi Allah'tır.”

28. Biz seni ancak bütün insanlara bir müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Ancak insanların çoğu bilmezler.

29. Derler ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

30. De ki: “Sizin için belirlenmiş bir gün vardır. Ondan bir saat geri bırakılmazsınız ve öne de alınmazsınız.”

31. İnkâr edenler dediler ki: “Biz bu Kur'an'a ve de ondan öncekilere inanmayacağız.” Keşke onları, Rablerinin huzurunda tutuklanmış halde

görseydin! Birbirlerine söz atarlar. Zayıf düşürülenler büyüklenenlere derler ki: “Eğer siz olmasaydınız, elbette biz mü'minler olurduk.”

32. Büyüklenenler de zayıf düşürülenlere dedi ki: “Size geldikten sonra hidayetten sizi biz mi alıkoyduk? Hayır, aksine! Siz suçlulardınız.”

33. Zayıf düşürülenler de büyüklenenlere dedi ki: “Hayır, aksine! (İşiniz gücünüz) gece ve gündüz hile! Bir zaman bize Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na eşler kılmamızı emrediyordunuz.” Azabı gördüklerinde pişmanlığı gizlediler. Biz de gerçeği örtüp inkâr edenlerin boyunlarında demir halkalar kıldık. Yapmakta oldukları şeylerden başka bir şeyle mi cezalandırılıyorlar?

34. Biz bir beldeye, (ne zaman) bir uyarıcı gönderdiysek, oranın şımarık zenginleri ancak dedi ki: “Biz sizinle gönderileni inkâr ediyoruz.”

35. Yine dediler ki: “Biz malca ve evlatça daha çoğuz. Biz azaplandırılacak da değiliz.”

36. De ki: “Şüphesiz Rabbim, dilediğine rızkı genişletir ve daraltır. Ancak insanların çoğu bilmezler.”

37. Bizim katımızda sizi yaklaştıracak olan, mallarınız değildir ve evlatlarınız da değildir. Ancak iman edip salih amel işleyenler müstesna. İşte onlara yaptıklarından dolayı kat kat mükâfat vardır ve onlar güven içinde odalardadır.

38. Ayetlerimiz hakkında (onları) aciz (hükümsüz) bırakmak için çabalayanlar, işte onlar, azapta hazır bulundurulanolardır.

39. De ki: “Şüphesiz benim Rabbim, kullarından dilediğine rızkı genişletir ve onun için daraltır. Her hangi bir şeyden ne infak ettiyseniz (ihtiyaç sahiplerine harcadıysanız) o takdirde O yerine bir başkasını verir. O rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

40. O gün onların hepsini biraraya toplar sonra meleklerle der ki: “Bunlar mı size kulluk ediyorlardı?”

41. Dediler ki: “Seni tenzih ederiz. Onlara karşı bizim velimiz sensin. Hayır, aksine! Onlar cinlere kulluk ediyorlardı. Onların çoğu onlara iman edenlerdi.”

42. “İşte bugün bazınızın bazısına faydaya ve zarara gücünüz yetmez.” Ve zulmeden kimselere deriz ki: “Tadın ateşin azabını! O (ateş) ki siz onu yalanlıyordunuz.”

43. Ayetlerimiz onlara açıkça okunduğunda dediler ki: “Bu, babalarınızın kulluk ediyor olduklarından, sizi alıkoymayı isteyen bir adamdan başkası değildir.” Ve yine dediler ki: “Bu, uydurulmuş bir yalandan başka bir şey değildir.” İnkâr edenler, onlara geldiği zaman, Hak için dediler ki: “Bu, apaçık bir sihirden başka bir şey değildir.”

44. Oysa biz onlara ders alacakları bir kitap vermedik ve onlara senden önce bir uyarıcı da göndermedik.

45. Kendilerinden öncekiler de yalanladı. Bunlar, onlara verdiklerimizin onda birine erişemedikleri halde, resullerimi yalanladılar. Ama benim inkârım nasıl oldu?

46. De ki: “Sadece size tek bir şeyi vaaz ediyorum ki Allah için ikişer ikişer ve teker teker kalkmanızı sonra da düşünmenizi. (Göreceksiniz ki) arkadaşınızda hiç bir delilik yoktur. O şiddetli bir azabın öncesinde sizin için bir uyarıcıdan başkası değildir.”

47. De ki: “Ben sizden bir ücret istemedim. Öyleyse o sizin olsun. Benim ücretim ancak Allah'a aittir. O, her şeye şahittir.”

48. De ki: “Şüphesiz Rabbim, gerçeği (çekinmeden) ortaya atar. O, gayblerin en iyi bilendir.”

49. De ki: “Hak geldi. Batıl ne bir şeyi ortaya çıkarır ve ne de geri getirir.”

50. De ki: “Eğer saparsam, ancak kendi aleyhime sapmış olurum. Eğer doğru yolu bulursam da Rabbimin bana vahyettiği sayesinde. Şüphesiz O, duyardır, yakın olandır.”

51. Sen onları korkuya kapıldıklarında bir görsen! Artık hiç bir kaçış yeri yoktur ve yakın bir yerden yakalanmışlardır.

52. “O’na iman ettik.” derler. Ama onlar için, uzak bir yerden (imana) ulaşmak nerede?

53. Daha önce onu inkâr etmişlerdi ve uzak bir yerden gayba atıp tutuyorlardı.

54. Önceden benzerlerine yapıldığı gibi onlarla arzuladıkları arasına engel kondu. Muhakkak ki onlar derin bir şüphe içindeydiler.

FATİR SURESİ

Resmi Mushaf: 35 / İnış Sırası: 43 / Mekke'de inmiştir. 45 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hamd gökleri ve yeri yoktan vareden, melekleri ikişer ve üçer ve dörder kanatlı elçiler kılan Allah'a aittir. O yaratmada dilediğini artırır. Şüphesiz Allah, her şeye gücü yetendir.
2. Allah rahmetten insanlar için ne açarsa, onu tutan olmaz. Ne tutarsa da ondan sonra onu salan olmaz. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
3. Ey insanlar! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın! Allah'tan başka, sizi gökten ve yerden rızıklandıracak bir yaratıcı var mıdır? O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl saptırılıyorsunuz?
4. Eğer seni yalanlıyorlarsa, senden önceki peygamberler de yalanlanmıştı. İşler Allah'a döndürölür.
5. Ey insanlar! Muhakkak ki Allah'ın vaadi gerçektir. O halde dünya hayatı sizi aldatmasın ve çok aldatıcı (şeytan) da sizi Allah ile aldatmasın!
6. Şüphesiz şeytan size düşmandır öyleyse siz de onu düşman edinin! O ancak taraftarlarını, alevli ateşin halkından olmaları için çağırır.
7. İnkâr edenler! Onlar için şiddetli bir azap vardır ve iman edenler ve salih ameller işleyenler! Onlar için ise bağışlama ve büyük ecir vardır.
8. Kötü ameli kendisine süslü gösterilen böylece onu güzel gören kimse mi? Şüphesiz Allah dilediğini saptırır ve dilediğini de doğru yola eriştirir. Öyleyse nefsin onlara karşı hasretlere (üzüntülere) gitmesin! Muhakkak ki Allah onların üretip yaptıklarını bilendir.
9. Allah odur ki, rüzgârları gönderdi. Rüzgârlar bir bulut kaldırır. Derken onu ölü bir beldeye sevk ettik de ölümünden sonra toprağa onunla hayat verdik. İşte yeniden diriliş bunun gibidir.

10. Kim yücelik istiyorsa, yücelik tamamen Allah'ındır. Güzel söz O'na yükselir. Salih amel de onu yükseltir. Kötülükleri tuzak olarak kuranlara gelince, onlara şiddetli bir azap vardır. Onların tuzakları mahvolup gider.

11. Allah sizi topraktan yarattı sonra nutfeden sonra sizi eşler olarak kıldı. O'nun ilmi dışında hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Kitaptakinin dışında, ömür sürene ömür verilmez ve onun ömründen de kısaltılmaz. Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır.

12. İki deniz bir değildir. Bu tatlı, susuzluğu giderici, içimi kolay ve bu da tuzlu, acıdır. Hepsinden taze et yersiniz ve takınacağınız süs eşyaları çıkarırsınız. O'nun lütfundan aramanız için, gemilerin onun içinde (suyu) yararlanarak gittiklerini görürsün. Umulur ki şükredersiniz.

13. O, geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar. Güneşe ve aya da boyun eğdirdi. Her biri belli bir süreye kadar akıp gider. İşte böyle, Allah, hükümlerini kendisinin olan, sizin Rabbinizdir. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiğiniz kimseler bir çekirdek zarına sahip değildir.

14. Siz onlara dua etseniz de sizin dualarınızı duymazlar. Duysalar bile size cevap veremezler. Kıyamet günü de sizin ortak koşmanızı inkâr ederler. Sana her şeyden haberdar olan gibi haber veremez.

15. Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız. Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, sınırsız zengin olandır, övülmeye hakkıyla lâyık olandır.

16. Dilerse sizi götürür/giderir (yok eder) ve yeni bir halk getirir.

17. Bu, Allah'a güç değildir.

18. Hiç bir yüklenen başkasının yükünü yüklenmez. Yüğü ağır olan biri (bir başkasını) onu yüklenmeye çağırsa, bir yakını bile olsa, ondan bir şey yükletilmez. Sen ancak görmedikleri halde Rablerinden ürpererek çekinenleri ve salâtı (namazı) ikâme edenleri uyarırsın. Kim arınırsa ancak kendi nefsi için arınır. Varış Allah'adır.

19. Görmeyen ve gören eşit olmaz.

20. Karanlıklar ve aydınlık da (eşit) olmaz.

21. Gölge ve sıcak da (eşit) olmaz.

22. Diriler ve ölüler de eşit olmaz. Muhakkak ki Allah dilediğine duyurur. Sen kabirlerde olanlara duyuracak değilsin.

23. Sen ancak bir uyarıcısın.

24. Biz seni hak üzere müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. İçinde bir uyarıcı gelip geçmeyen, hiç bir ümmet yoktur.

25. Eğer onlar seni yalanlıyorlarsa, onlardan öncekiler de yalanlamıştı. Resulleri onlara apaçık delillerle ve sahifelerle ve aydınlatıcı Kitap'la gelmişti.

26. Sonra gerçeği örtüp inkâr edenleri yakaladım. Nasılmış benim inkâr etmek?

27. Allah'ın gökten su indirdiğini sonra onunla renkleri değişik olan meyveler çıkardığını ve dağlardan beyaz ve değişik renklerde kırmızı ve simsiyah yolları görmedin mi?

28. İnsanlardan ve hayvanlardan ve davarlardan da böyle renkleri değişik olanlar vardır. Allah'tan ancak âlim olan kulları korkar. Muhakkak ki Allah mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.

29. Şüphesiz Allah'ın kitabını okuyanlar ve salâtı (namazı) ikâme edenler ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık olarak infak edenler (ihtiyaç sahiplerine harcayanlar), asla zarar etmeyecek bir ticaret umarlar.

30. Allah'ın onlara ecirlerini eksiksiz vermesi ve onlar için kendi lütfundan artırması için. Muhakkak ki O, çok bağışlayıcıdır, şükrün karşılığını bolca verendir.

31. Sana Kitap'tan, kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak vahyettiğimiz, gerçeğin kendisidir. Şüphesiz Allah kullarından hakkıyla haberdardır, (kullarını) hakkıyla görendir.

32. Sonra Kitab'ı kullarımızdan seçtiklerimize, miras bıraktık. Onlardan kimi kendi nefesine zulmedendir ve onlardan kimi orta yolda olandır ve kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçendir. İşte o, büyük lütuftur.

33. Adn cennetleri! Ona girerler. Orada altından ve incilerden bileziklerle süslenirler. Oradaki giysileri de ipektir.

34. Derler ki: “Hamd, bizden hüznü gideren Allah’a aittir. Şüphesiz Rabbimiz çok bağışlayandır, şükürün karşılığını verendir.”

35. “Bize lütfuyla kalınacak bir yurt helal kıldır. Onda bize bir yorgunluk dokunmaz ve bize bir bıkkınlık da dokunmaz.”

36. Gerçeği örtüp inkâr edenlerse, onlar için cehennem ateşi vardır. Onların üzerine hükmedilmez ki ölsünler. Onlardan, onun azabından hafifletilmez. İşte biz nankörlerin hepsine böyle karşılık veririz.

37. Onlar orada feryat ederler. “Rabbimiz! Bizi çıkar! Yapmakta olduklarımızdan başka salih amel işleyelim!” Size öğüt alacak kimsenin öğüt alabileceği kadar ömür vermedik mi? Size uyarıcı da geldi. Öyleyse tadın! Artık zalimler için hiç bir yardımcı yoktur.

38. Şüphesiz Allah, göklerin ve yerin gaybını bilendir. Şüphesiz ki O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

39. O, sizi yeryüzünde halifeler kıldır. Artık kim inkâr ederse, onun inkârı kendi aleyhinedir. Onların inkârları, gerçeği örtüp inkâr edenler için, Rablerinin katında ancak gazabı artırır. Onların inkârları, gerçeği örtüp inkâr edenler için, ancak ziyanı artırır.

40. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiğiniz ortaklarınızı gösterin bana! Yerden ne yarattılar? Yoksa onların göklerde ortaklıkları mı var? Yoksa biz onlara bir kitap verdik de onlar, ondan apaçık bir delilin mi üzerindeler? Hayır, aksine! Zalimler birbirlerine aldatmadan başka bir şey vaatmiyorlar.

41. Şüphesiz Allah, yok olmasın diye gökleri ve yeri tutar. Elbette eğer o ikisi yok olsalar, O’ndan sonra hiç bir kimse, o ikisini tutamaz. Şüphesiz O, çok yumuşak davranan ve ceza vermede acele etmeyendir, çok affeden ve suçları örtendir.

42. Elbette onlara bir uyarıcı gelirse, mutlaka ümmetlerden herhangi birinden daha doğru yolda olacakları konusunda yeminlerinin bütün gücüyle Allah'a yemin ettiler. Ancak kendilerine uyarıcı geldiği zaman, onlar için nefretten başkasını arttırmadı.

43. Yeryüzünde büyüklük taslamalarını ve kötü tuzak kurmalarını da (arttırdı). Kötü tuzak, sahibinden başkasına dolanmaz. Yani onlar öncekilerin sünnetinden başkasına bakmıyorlar mı? Oysaki Allah’ın

sünneti için bir değişiklik bulamazsın. Allah'ın sünneti için bir sapma da bulamazsın.

44. Yeryüzünde dolaşmadılar mı? Sonra kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Kuvvetçe onlardan daha güçlüydüler. Ne göklerde ne de yeryüzünde hiç bir şey Allah'ı aciz bırakacak değildir. Muhakkak ki O, hakkıyla bilendir, hakkıyla kudret sahibidir.

45. Eğer Allah, kazandıkları sebebiyle, insanları muahaze etseydi / sorgulasaydı, onun (yeryüzünün) sırtında hiç bir canlı bırakmazdı. Fakat onları belirli bir süreye kadar erteler. Ecelleri geldiği zaman da muhakkak ki Allah kullarını hakkıyla görendir.

YASİN SURESİ

Resmi Mushaf: 36 / İnış Sırası: 41 / Mekke'de inmiştir. / 83 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ya, Sin.
2. Hüküm ve hikmet sahibi Kur'an'a andolsun!
3. Muhakkak ki sen gönderilenlerdensin.
4. İstikamet verilmiş dosdoğru bir yol üzerindesin.
5. Aziz ve Rahim'in indirdiği üzeresin.
6. Babaları uyarılmamış, bu yüzden gaflet içinde olan bir kavmi uyarman için (indirilmiştir).
7. Andolsun ki onların çoğunun üzerine söz hak oldu. Artık onlar iman etmezler.
8. Muhakkak biz, onların boyunlarında halkalar kıldık da o çenelere kadardır. Bu yüzden onlar, kafaları yukarı kalkık olanlardır.
9. Onların önlerinden bir set ve arkalarından bir set kıldık. Böylece onları perdeledik. Artık onlar görmezler.
10. Onları uyarmışsın ya da uyarmamışsın onlar için eşittir. Onlar iman etmezler.
11. Sen ancak Zikir'e uyan ve görmediği halde Rahman'dan korkan kimseyi uyarırsın. O halde onu bir bağışlanma ve seçkin bir mükâfatla müjdele!
12. Muhakkak ki biz, yalnızca biz ölüleri diriltiriz ve takdim ettiklerini ve onların eserlerini yazarız. Her şeyi de apaçık bir rehberde (levh-i mahfuz'da) ayrıntılı olarak sayıp kaydetmişizdir.
13. Onlara o şehrin halkını örnek ver! Hani, oraya elçiler gelmişti.

14. Hani, onlara iki kişi göndermiştik de o ikisini yalanlamışlardı. Bunun üzerine üçüncü bir kişiyle destek vermiştik. Böylece demişlerdi ki: “Muhakkak ki biz size gönderilenleriz.”

15. (Şehir halkı) dediler ki: “Siz bizim gibi bir insandan başka bir şey değilsiniz. Rahman bir şey de indirmedir. Siz sadece yalan söylüyorsunuz.”

16. (Resuller) dediler ki: “Rabbimiz biliyor. Muhakkak ki biz, elbette size gönderilenleriz.”

17. “Bizim üzerimize apaçık tebliğden başka bir şey de yoktur.”

18. (Şehir halkı) dediler ki: “Muhakkak ki biz, sizinle uğursuzluğa uğradık. Gerçekten eğer vazgeçmezseniz, sizi mutlaka taşlarız ve bizden size kesinlikle acıklı bir azap dokunur.”

19. (Resuller) dediler ki: “Sizin uğursuzluğunuz sizinle beraberdir. Size öğüt verildi diye mi? Hayır, aksine! Siz aşırılığa sapmış bir kavimsiniz.”

20. Şehrin en uzak yerinden bir adam koşarak geldi. Dedi ki: “Ey kavmim! Gönderilenlere uyun!”

21. “Sizden herhangi bir ücret sormayan kimseye uyun! Onlar hidayete erdirilmiş olanlardır.”

22. “Bana ne oluyor da beni yoktan yaratana kulluk etmeyeceğim? Oysa yalnızca O’na döndürüleceksiniz.”

23. “O’nun yanı sıra yarattığı astlarından ilahlar edinir miyim? Eğer Rahman bana bir zarar dilerse, onların şefaati bana hiçbir fayda sağlamaz ve onlar beni kurtaramazlar.”

24. “Muhakkak ki ben, bu durumda elbette apaçık bir sapkınlığın içinde olurum.”

25. “Muhakkak ki ben, sizin Rabbinize iman ettim artık beni dinleyin!”

26. (O adama) denildi ki: “Cennete gir!” O da dedi ki: “Ya! Keşke kavmim bilseydi!”

27. “Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikram edilenlerden kıldığını.”
28. Onun arkasından, onun kavmi üzerine gökten bir ordu da indirmedik. İndirenler de olmadık.
29. Sadece tek bir şiddetli ses dalgası oldu. İşte o zaman onlar söndüler.
30. Yazık şu kullara! Onlara bir resul gelse illaki onunla alay ediyorlardı.
31. Görmediler mi? Onlardan önceki kendilerine asla dönmeyecek olan nesillerden nicesini helâk ettik.
32. Ancak herkes toplandığında, huzurumuzda hazır bulundurulacaklar.
33. Ölü yeryüzü de onlar için bir ayettir. Onu dirilttik ve ondan taneler çıkardık. Böylece ondan yerler.
34. Onun içinde hurmalardan ve üzümlerden bahçeler de kıldık ve onun içinde pınarlar fışkırttık.
35. Onun ürününden yesinler diye ve onu kendi elleri yapmadı. Halâ şükretmeyecekler mi?
36. Toprağın yetiştirdiğinden ve kendi nefslерinden ve bilmedikleri şeylerden bütün çiftleri (eşleri) yaratan, her türlü noksanlıktan uzaktır.
37. Gece de onlar için bir ayettir. Gündüzü ondan sıyrıp alırız da onlar karanlıkta kalıverir.
38. Güneş de kendine mahsus bir durak yerine doğru akıp gider. Bu, mutlak güç sahibi olanın, hakkıyla bilen takdiridir.
39. Ay’a da eski hurma salkımının sapı gibi bir şekle geri dönene kadar menziller takdir ettik.
40. Güneş’in Ay’a yetişmesi ve gecenin gündüzün önüne geçmesi mümkün olmaz ve hepsi bir feleğin (göğün) içinde yüzerler.
41. Muhakkak ki bizim, onların nesillerini yüklü bir gemide taşımamız da onlar için bir ayettir.
42. Bindikleri şeylerin benzerlerinden onlar için gemiler de yarattık.

43. Dilersek onları boğarız da onlar için feryat eden olmaz ve onlar kurtarılmazlar.

44. Bizden bir rahmet ve bir süreye kadar nimetlenmek dışında.

45. Onlara “Önünüzdekinden ve arkanızdakinden sakının! Umulur ki rahmet olunursunuz.” denilmişti.

46. Rablerinin ayetlerinden onlara bir ayet gelse ancak ondan yüz çevirenler olurlar.

47. Onlara “Allah’ın sizi rızıklandığı şeyden dağıtın!” denildiği zaman da gerçeği örtüp inkâr edenler, iman edenlere dedi ki: “Allah’ın, dilediği takdirde doyuracağı kişiyi biz mi doyuracağız? Siz ancak açık bir sapkınlık içindesiniz.”

48. Diyorlar ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

49. Onlar tek bir şiddetli sestten başka bir şey beklemiyorlar. Onlar çekişip dururlarken onları yakalayır.

50. Artık vasiyette bulunmaya ve ailelerine dönmeye güç yetiremezler.

51. Sura üfürüldüğünde de bir de bakarsın ki onlar, kabirlerden Rablerine doğru akın akın gidiyorlar.

52. Dediler ki: “Eyvahlar olsun bize! Kabrimizden bizi kim kaldırdı? Bu Rahman’ın vaat ettiği şeydir ve gönderilenler doğru söylemiş.”

53. Sadece tek bir şiddetli ses olur. Bir de bakarsın ki onlar, topluca huzurumuzda hazır bulundurulmuş kimselerdir.

54. İşte o gün hiç bir canlıya hiç bir şeyle zulmedilmez ve yapmakta olduklarınızın dışında bir şeyin karşılığını görmezsiniz. (*)

(*) Ayette “Tuczevne” olarak geçen fiil Arapça’da hem ceza vermek hem de mükâfat vermek anlamını içinde barındırır. Bu durumda fiilin anlamı tam olarak “Karşılığını vermek” demektir.

55. Muhakkak ki cennetin sahipleri (cennetlikler) o gün, keyifli bir uğraş içinde memnun ve sevinçlidir.

56. Onlar ve eşleri, gölgelerde, koltuklar üzerinde yaslanmışlardır.

57. Orada onlar için meyveler ve onlar için istedikleri şeyler vardır.

58. Rahim olan Rab'den bir söz olarak “selam” vardır.

59. Ve ey suçlular! Bugün ayrılın!

60. Ey Âdemoğulları! Ben size “Şeytana kulluk etmeyin! Muhakkak ki o, sizin için apaçık bir düşmandır.” diye kesin söz vermedim mi?

61. Ve “Bana kulluk edin! Bu dosdoğru yoldur.” diye.

62. Andolsun ki o, sizden pek çok nesli saptırdı. O zaman hiç akıl etmiyor muydunuz?

63. Bu size vadedilmiş olan cehennemdir.

64. İnkâr etmekte olduğunuz şey sebebiyle bu gün ona yaslanın!

65. Bugün ağızlarına mühür basarız ve kazanmakta oldukları hakkında onların elleri bizimle konuşur ve onların ayakları şahitlik eder.

66. Dileseydik gözlerini tamamen silip kör ederdik. Böylece yola koşmak isterlerdi. Fakat nasıl görecekerdi?

67. Dileseydik onları, oldukları yerde elbette başka bir şekle dönüştürürdük. O zaman ileri gitmeye güçleri yetmezdi. Geri de dönemezlerdi.

68. Kimin de ömrünü uzatırsak, onu yaradılıştaki tersine çeviririz. (*) Hala akıl etmeyecekler mi?

(*) Bir kişinin yaşlandığında fiziki yapısı ve akli melekeleri itibariyle tam tersi bir duruma, çocukluğundaki gibi bir hale döndürülmesi ifade edilmektedir.

69. Biz ona şiir de öğretmedik. Zaten ona yaraşmaz. O (Kur'an) bir öğüt ve apaçık okunan bir hitaptan başka bir şey değildir. (*)

(*) Kur'an kelimesi, okunan, toplayan, bir araya getiren anlamlarındadır. Kur'an-ı Kerim anlamında kullanılacağı zaman başına elif ve lam “El” tarifi alır ve özel isim olur.

70. Diri olanı uyarması ve sözün, gerçeği gördüğü halde inkâr edenlere hak olması için (indirilmiştir).

71. Onlar görmediler mi? Ellerimizin yaptığı şeylerden, onlar için hayvanlar yarattık da onlar, o hayvanlara sahip olanlardır.

72. Onları (hayvanları) onlara boyun eğdirdik (hizmetine verdik). Böylece ondan bir kısmı onların binekleridir. Ondandır bir kısmını da yerler.

73. Kendileri için onlarda (hayvanlarda) menfaatler ve içecekler de vardır. Halâ şükretmeyecekler mi?

74. Belki onlar yardım edilirler diye Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından ilahlar edindiler.

75. Onlara yardım edemezler. Kendileri de onlar (ilahlar) için hazır olan askerlerdir.

76. Artık onların sözü seni üzmesin! Muhakkak ki biz onların sakladıklarını ve açıkladıklarını biliriz.

77. Onu bir nutfeden (bir spermden) nasıl yarattığımızı insan görmedi mi? Böyleyken o, apaçık bir hasım oldu.

78. Kendi yaratılışını unutarak, bize örnek de verdi. “O çürüyüp dağılmış kemiklere kim hayat verecek?” dedi.

79. De ki: “İlk defa onu inşa edip yaratan ona hayat verir. O, bütün yaratışları en iyi bilendir.”

80. O ki sizin için yeşil ağaçtan ateş kıldı. İşte siz, ondan yakıyorsunuz.

81. Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerini yaratmaya gücü yeten değil midir? Elbette evet! O, hakkıyla yaratandır, hakkıyla bilendir.

82. Bir şeyi dilediği zaman O'nun emri sadece ona “Ol!” demektir. O da hemen olur.

83. Her şeyin hükümrânlığı elinde olan, her türlü noksanlıktan münezzehtir ve O'na döndürüleceksiniz.

SAFFAT SURESİ

Resmi Mushaf: 37 / İnış Sırası: 56 / Mekke'de inmiştir. 182 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Saf saf dizilenlere,
2. İterek sevkedenlere,
3. Zikri okuyanlara andolsun ki,
4. Muhakkak ki ilahımız, elbette birdir.
5. Göklerin ve yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi'dir ve doğuların Rabbi'dir.
6. Şüphesiz biz en yakın göğü bir süsle, kevakib (parıldayan gök cisimleri) ile (*) süsledik.

(*) Kevakib, kevkeb kelimesinin çoğuludur. Kevkeb ve necm kelimeleri yaygın olarak yıldız anlamında kullanılmaktadır. Ancak Kuran'da kullanımı ise bu iki kelimenin farklı manalara geldiğini göstermektedir. Kevkeb kelimesi "parıldamak" anlamına gelen "kevkebe" fiilinden türemiş isimdir. "Necm" ise "görünmek, belirmek" anlamındaki "neceme"den türemiş isimdir. Kelimelerin kök anlamlarına baktığımızda anlıyoruz ki Kur'an'da "kevkeb" kelimesi, parıldayan, parlayan, ışığı kendisinden olmayan gezegen dediğimiz gök cisimleri için kullanılmıştır. "Necm" kelimesi ise ışık kaynağı olan yıldızlar içindir. Kısaca söylersek Kevkeb kelimesi "gezegen" "Necm" kelimesi de "yıldız" demektir.

7. Onu itaatten çıkan her azgın şeytandan koruduk.
8. Onlar yüce melekleri dinleyemezler ve her yandan kovularak atılırlar.
9. Onlar için kesintisiz bir azap vardır.
10. Ancak bir kapışla kapıp alan hariç. Hemen delici bir ateş onu izler.
11. Onların görüşlerini (*) iste! Yaratılış olarak onlar mı daha çetindir yoksa yarattığımız (diğer) kimseler (**) mi? Biz onları yapışkan bir çamurdan yarattık.

(*) Ayetin devamındaki soru hakkında, görüşlerini, fikirlerini, yargılarını sor ve bu konuda onlardan fetva iste, yargı iste, bir cevap iste demektir.

(**) Yaratılan diğer kimseler demek, insan hariç göklerde ve yerde ve ikisi arasındaki görünen ve görünmeyen şuurlu varlıklar demektir.

12. Hayır, aksine! Sen hayret ettin. Onlarsa alay ediyorlar.

13. Öğüt verildiği zaman, düşünüp öğüt almazlar.

14. Bir ayet (mucize) gördükleri zaman alay ederler.

15. Dediler ki: “Bu apaçık bir sihirden başka bir şey değildir.”

16. “Öldüğümüz ve bir toprak ve bir kemik olduğumuz zaman mı? Gerçekten biz mi tekrar diriltilecek kimseleriz?”

17. “Önceki babalarımız da mı?”

18. De ki: “Evet hem de küçük düşürülmüşler olarak.”

19. O sadece tek bir şiddetli sestir. Bir de bakmışsın ki onlar, bakınıp duruyorlar.

20. Dediler ki: “Eyvah bize! Bu din günüdür.”

21. Bu ayırım (*) günüdür ki siz onu yalanlıyordunuz.

(*) İyi ile kötünün, iman edenle gerçeği örtüp inkâr edenin birbirinden ayrıldığı hüküm günü olan kıyamet günüdür.

22, 23. Biraraya toplayın, zulmedenleri ve onların eşlerini ve Allah'ın yarattığı astlarından tapmakta olduklarını! Onları cehennemin yoluna yöneltin!

24. Durdurun onları! Muhakkak ki onlar sorguya çekileceklerdir.

25. Size ne oldu? Yardımlaşmıyorsunuz!

26. Hayır, aksine! Onlar bugün teslim olanlardır.

27. Bazısı bazısına yönelerek, birbirlerine sorarlar.

28. Dediler ki: “Muhakkak ki siz bize sağdan gelirdiniz.”
29. Dediler ki: “Hayır, aksine! Siz hiç iman edenler olmadınız.”
30. “Bizim sizin üzerinizde bir gücümüz yoktu. Aksine siz azgın bir topluluktunuz.”
31. “Böylece Rabbimizin sözü üzerimize hak oldu. Şüphesiz biz (azabı) elbette tadacaklarız.”
32. “Sizi biz azdırdık. Muhakkak ki biz de azgınlardık.”
33. Artık o gün onlar azapta ortaklardır.
34. Muhakkak ki biz, suçlulara işte böyle yaparız.
35. Muhakkak ki onlar, kendilerine: “Allah'tan başka ilâh yoktur.” denildiğinde büyükleniyorlardı.
36. “Biz mi mecnun bir şair için ilahlarımızı terk edeceğiz?” diyorlardı.
37. Hayır, aksine! O gerçeği getirdi ve gönderilenleri doğruladı.
38. Muhakkak ki siz, elbette acıklı azabı tadacaklırsınız.
39. Yapmakta olduklarınızdan başka bir şeyin karşılığını almazsınız.
40. Allah'ın ihlasa erdirilmiş kulları hariç.
- 41, 42. İşte onlar için bilinen bir rızık, meyveler vardır. Onlar ikram edilenlerdir.
43. Nimetleri bol cennetlerde,
44. Karşılıklı tahtlar üzerinde.
45. Kaynaktan (doldurulmuş) kadehlerle çevrelerinde dolaşılır,
46. Beyaz, içenler için lezzetli,
47. Onda bir gaile (*) yoktur ve onlar, ondan sarhoş olmazlar.

(*) “ğavlun” kelimesi, sersemleten, baş döndüren, aklı gideren, keder, sıkıntı, zarar, baş ağrısı ve mide sancısı vb.veren özellik demektir.

48. Onların yanında iri gözlü, kısa bakışlı (*) kadınlar vardır.

(*) Ayette geçen “kâsırâtü't-tarf” mecaz olup, “kısa bakışlı kadınlar, ürkek bakışlı kadınlar” anlamına gelir. Bu da “sadece eşlerine bakan, eşlerinden başkasında gözü olmayan kadınlar” demektir. (Taberî, XXIII, 54-56; İbn Atıyye, IV, 472-473).

49. Onlar korunmuş, saklanan yumurta gibidir.

50. Bazısı bazısına yönelerek, birbirlerine sorarlar.

51. Onlardan bir sözcü dedi ki: “Gerçekten benim bir yakınım vardı.”

52. “Derdi ki: ‘Gerçekten sen, (dirilişi) doğrulayanlardan mısın?’”

53. “Öldüğümüz ve bir toprak ve bir kemik olduğumuz zaman mı? Gerçekten biz mi cezalandırılacak (*) kimseleriz?”

(*) “Mediynun” Dîn kelimesinden gelir. "Din" kavramı; "d-y-n" kökünden türeyen bir isimdir. Arap dilinde çok geniş bir anlamı vardır. Terim olarak din, akıl sahiplerini kendi arzuları ile bizzat hayırlara sevk eden Allah tarafından konulmuş ve insanları O'na ulaştıran ilâhî bir nizamdır.

Allah’a karşı kulluk borcu, yol, şeriat, millet, ümmet anlamlarına geldiği gibi her şeyin karşılığının alınacağı ceza (karşılık) günü manasına, din günü olarak da kullanılır.

54. Dedi ki: “Siz haberdar mısınız?”

55. Derken o da bakındı ardından onu cehennemde ortasında gördü.

56. Dedi ki: “Allah'a yemin olsun ki doğrusu sen az kalsın beni de helâke götürecektin.”

57. “Eğer Rabbimin nimeti olmasaydı, elbette ben de (cehennemde) ihzar edilenlerden (*) olurum.”

(*) İhzar etmek, hazır etmek, hazırlamak, getirmek, huzura getirmek, çağırarak anlamına gelir ki ayette huzura çağırılarak cehennemde azap görmek üzere hazır hale getirilenler manasında kullanılmıştır.

58, 59. “Birinci ölümümüz hariç, artık asla ölecekler değiliz ve asla azap edilecekler de değiliz, öyle değil mi?”

60. Muhakkak ki bu, gerçekten büyük kurtuluştur.

61. Çalışanlar artık bunun gibisi için çalışsın!

62. Ağır lanma olarak bu mu daha hayırlıdır yoksa zakkum ağacı mı?

63. Muhakkak ki biz onu, zalimler için bir fitne (imtahan) kıldık.

64. Şüphesiz ki o, cehennemin dibinde çıkan bir ağaçtır.

65. Onun tomurcukları, şeytanların başları gibidir.

66. Muhakkak ki onlar, ondan yiyecekler de karınları(nı) onunla dolduracaklardır.

67. Sonra muhakkak ki onlar için, onun (yedikleri zakkumun) üzerine, elbette kaynar sudan içecek vardır.

68. Sonra şüphesiz ki onların dönüşleri, elbette cehenneme'dir.

69. Muhakkak ki onlar, babalarını sapkınlar olarak buldular.

70. Kendileri de onların izleri üzerinde koşturuyordu.

71. Andolsun ki onlardan önce de, evvelkilerin çoğu sapmıştı.

72. Andolsun ki biz onların içlerinde uyarıcılar göndermiştik.

73. Bak! Uyarılanların sonu nasıl oldu?

74. Allah'ın ihlase erdirilmiş kulları hariç.

75. Andolsun ki Nuh bize seslenmişti de ne güzel icabet etmiştik.

76. Onu da ailesini de o büyük sıkıntıdan kurtardık.

77. Onun zürriyetini, baki kalanlar kıldık.

78. Sonrakiler içinde ona (bir selam) bıraktık.

79. “Âlemler içinde Nuh’a selâm olsun.”

80. Muhakkak ki biz iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.

81. Şüphesiz ki o iman eden kullarımızdandı.

82. Sonra diğerlerini boğduk.

83. Doğrusu İbrahim de onun grubundandır.

84. Hani o, Rabbine temiz bir kalple gelmişti.

85. Hani o babasına ve kavmine demişti ki: “Siz neye tapıyorsunuz?”

86. “Allah’ın dûnundan/astından uydurma ilâhlar mı istiyorsunuz?”

87. “O hâlde âlemlerin Rabbi hakkında düşünceniz nedir?”

88. Ardından yıldızlara baktıkça baktı.

89. Sonra dedi ki: “Doğrusu ben hastayım.”

90. Bunun üzerine onlar, arkalarını dönerek, ondan yüz çevirdiler.

91. O da onların ilâhlarına gizlice vardı da dedi ki: “Yemiyor musunuz?”

92. “Neyiniz var? Konuşmuyorsunuz.”

93. Derken onların üzerine gizlice gitti, sağ eliyle / kuvvetle vurdu.

94. Bunun üzerine koşarak ona yöneldiler.

95. Dedi ki: “Yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz?”

96. “Oysaki sizi de ve yapmakta olduğunuz şeyleri de Allah yarattı.”

97. Dediler ki: “Ona bir bina inşa edin de onu alevli ateşin içine atın!”

98. Böylece ona bir tuzak kurmak istediler. Fakat biz, onları aşağılıklar kıldık.

99. Dedi ki: “Muhakkak ki ben Rabbime giden biriyim. O beni doğru yola iletecektir.”

100. “Rabbim bana salihlerden (bir çocuk) bahşet!”

101. Biz de ona yumuşak huylu bir oğul müjdeledik.

102. Daha sonra onunla beraber koşup çalışacak çağa ulaşınca dedi ki: "Ey oğulcuğum! Şüphesiz ki ben, uykumda görüyorum ki gerçekten ben seni boğazlıyorum. Bir de sen bak! Sen ne görüyorsun/sen ne diyorsun?" Dedi ki: “Ey babacığım! Emrolunduğun şeyi yap! Allah dilerse beni sabredenlerden bulacaksın.”

103. Böylece ikisi teslim olunca ve onu şakağı üzerine yan yatırınca,

104. Ona “Ey İbrahim!” diye seslendik.

105. “Gerçekten sen rüyayı doğruladın. Muhakkak ki biz iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.”

106. Doğrusu bu apaçık bir imtihandı.

107. Biz ona büyük bir kurbanlığı fidiye verdik.

108. Sonrakiler içinde ona (bir selam) bıraktık.

109. “İbrahim’e selâm olsun.”

110. İyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.

111. Şüphesiz ki o iman eden kullarımızdandı.

112. Ona salihlerden bir nebi olarak İshak'ı müjdeledik.

113. Ona ve İshak'a bereketler verdik. O ikisinin neslinden iyilik eden de var ve kendi nefsi için açıkça zalim olan da var.

114. Andolsun ki biz, Musa'ya ve Harun'a lütufta bulunduk.

115. O ikisini ve ikisinin kavmini büyük sıkıntıdan kurtardık.

116. Onlara yardım ettik. Böylece onlar galip gelenler oldular.

117. İkisine açıklayan Kitabı verdik.

118. İkisini dosdoğru yola ilettik.

119. Sonrakiler içinde o ikisine (bir selam) bıraktık.

120. “Musa ve Harun’a selâm olsun.”

121. Muhakkak ki biz, iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.

122. Şüphesiz o ikisi, mü'min kullarımızdandı.

123. Muhakkak ki İlyas da gönderilenlerdendi.

124. Hani o, kavmine demişti ki: “Allah’a karşı gelmekten sakınmayacak mısınız?”

125. “Yaratıcıların en güzelini bırakarak Ba’l’e (*) mi dua ediyorsunuz?”

(*) Ba’l, başta Kenânîler olmak üzere eski Yakındoğu topluluklarının çoğunda Allah’ın dışında kendisine tapınılan alt Tanrıdır. Bu maksatla yapılan putun da ismiydi. Sâmi dillerde ortak olan ve “sahip, efendi” manasına gelen bu kelime Arapça ve Habeşçe’de baâl, ba’l, Ken’ân dilinde ve İbrânîce’de baal, Ârâmîce ve Süryanîce’de beël şeklinde telaffuz edilirdi.

126. “Allah sizin de Rabbinizdir, önceki babalarınızın da Rabbidir.

127. Ancak onu yalanladılar. Bundan dolayı onlar da ihzar (*) edileceklerdir.

(*) İhzar etmek, hazır etmek, hazırlamak, getirmek, huzura getirmek, ça-
ğırarak anlamına gelir ki ayette huzura çağırılarak cehennemde azap
görmek üzere hazır hale getirilenler manasında kullanılmıştır.

128. Allah’ın ihlasa erdirilmiş kulları hariç.

129. Sonrakiler içinde ona (bir selam) bıraktık.

130. “İlyas’a selâm olsun.”

131. Muhakkak ki biz, iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.

132. Şüphesiz ki o iman eden kullarımızdandı.

133. Muhakkak ki Lut da gönderilenlerdendi.

134. Hani onu ve bütün ailesini kurtarmıştık.

135. Geri kalanlar içindeki yaşlı bir kadın hariç.

136. Sonra diğerlerini dümura uğratmıştık (köreltmıştık, işe yaramaz hale getirmıştık).

137. Muhakkak ki siz sabahları, onların üzerinden uğrayıp geçersiniz,

138. Geceleyin de. Halâ akıl etmeyecek misiniz?

139. Muhakkak ki Yunus da gönderilenlerdendi.

140. Hani o yüklü bir gemiye kaçmıştı.

141. Karşılıklı kurra çekmişti de kaybedenlerden olmuştu. (*)

(*) Yunus aleyhisselam kavminin zulümlerine katlanamadığı için onlardan kaçarak yükü ağır bir gemiye binmişti. Yolculuk esnasında fırtına çıkmıştı. Fazla yükün atılması gerekiyordu. Eşyalardan sonra sıra insanlara da gelmişti. Bunun için kura çekilmişti. Çekilen kurrada Yunus aleyhisselam da çıkmıştı. Bunun üzerine Yunus aleyhisselam'ı da diğer eşya ve insanlarla beraber denize attılar.

142. Bunun üzerine o kınanmış haldeyken, balık onu yutmuştu. (*)

(*) Farklı bir görüşü de burada belirtmek isterim. Yunus aleyhisselam'ın yaşadığı yer olan Ninova'nın bağlı olduğu ülke Asur'du. Asur'un bayrağındaki sembol, çok ilginçtir ki balıktır. Ayrıca din adamlarının kıyafetleri de balık şeklinde olup balık görüntülü başlıklar takarlardı. Halen günümüzde Vatikan'da da Papa'ların başlıkları balık şeklindedir. Sonuç olarak acaba Yunus aleyhisselam düzene ve sisteme karşı geldiği için o zamanki yönetim tarafından tutuklanarak hapse atılmış olabilir mi? Balığın yutması zindana atılması ve balığın karnında yaşaması ise zindan hayatını simgeliyor olabilir mi? Elbette en doğrusunu Allah bilir.

143. Eğer o tespîh edenlerden olmasaydı,

144. Elbette yeniden diriltilecekleri güne kadar, onun karnında kalırdı.

145. Derken o hasta haldeyken, onu çıplak boş bir alana attık.

146. Üzerine de kabak türünden bir ağaç bitirdik.

147. Ve onu yüz bine gönderdik hatta artıyorlardı. (*)

(*) Yunus aleyhisselam'ın peygamber olarak geri gönderildiği yerin, Musul'da Asur'un başkenti Ninova şehri olduğu kaydedilmiştir.

148. Sonunda iman ettiler. Böylece biz de onları belli bir süreye kadar yararlandırdık.

149. Şimdi onlara sor! Oğlanlar onların da kızlar Rabbinin mi?

150. Yoksa onlar şahitken, biz melekleri dişi olarak mı yarattık?

151. Dikkat edin! Muhakkak ki onlar, iftiralarından dolayı diyorlar ki:

152. “Allah doğurdu.” Şüphesiz ki onlar elbette yalancılardır.

153. O, kızları oğlanlara tercih mi etti?

154. Sizin neyiniz var? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

155. Düşünüp öğüt almayacak mısınız?

156. Yoksa sizin apaçık bir deliliniz mi var?

157. Eğer doğru söyleyenlerseniz, o halde kitabınızı getirin!

158. O'nunla ve cinler arasında bir soy kıldılar. Andolsun ki cinler, bilmişlerdir ki şüphesiz onlar da elbette (azap için) hazır bulunacaklardır.

159. Allah onların vasıflandırdığı şeylerden münezzehtir.

160. Allah'ın ihlase erdirilmiş kulları hariç.

161. Muhakkak ki siz ve kulluk ettikleriniz,

162. O'nun aleyhinde fitneye sürükleyecekler değilsiniz,

163. Cehenneme yaslanacak (girecek) kimse hariç.

164. (Melekler derler ki) “Bizden, bilinen bir makamı olmayan hiç kimse yoktur.”

165. “Muhakkak ki biz, elbette biz, saf saf dizilenleriz.”
166. “Muhakkak ki biz, elbette biz, tesbih edenleriz.”
167. Doğrusu onlar kesinlikle diyorlardı ki:
168. “Eğer yanımızda öncekilerden bir zikir olsaydı,”
169. “Elbette biz de Allah'ın ihlasa erdirilmiş kulları olurduk.”
170. Oysaki O’nu inkâr ettiler. Fakat ilerde bilecekler.
171. Andolsun ki gönderilen kullarımız için şu sözümüz geçmişti:
172. “Muhakkak ki onlar, elbette yardım edileceklerdir.”
173. Şüphesiz ki bizim ordumuz, onlara galip geleceklerdir.
174. Öyleyse bir süreye kadar onlardan yüz çevir!
175. Onları gözle! İlerde onlar da görecekler.
176. Onlar halâ azabımızı acele mi istiyorlar?
177. Fakat (azabımız) onların sahasına indiğinde, o zaman uyarılanların sabahı ne kötüdür!
178. Bir süreye kadar onlardan yüz çevir!
179. Onları gözle! İlerde onlar da görecekler.
180. İzzetin Rabbi olan senin Rabbin, onların vasıflandırdığı şeylerden münezzehtir (uzaktır).
181. Gönderilenlere selam olsun.
182. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah’a aittir.

SAD SURESİ

Resmi Mushaf: 38 / İnış Sırası: 38 / Mekke'de inmiştir. / 88 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Sad, öğüt sahibi Kur'an'a andolsun!
2. Hayır, aksine! İnkâr edenler büyüklenme ve ayrılık içindedir.
3. Onlardan önce nice nesilleri helak ettik de kurtuluş zamanı olmadığı halde feryat ettiler.
4. Onlardan bir uyarıcının onlara gelmesine hayret ettiler ve gerçeği örtüp inkâr edenler dedi ki: “Bu bir büyücüdür, çok yalancıdır.”
5. “İlahları bir tek ilah mı kıldı? Muhakkak ki bu, gerçekten hayret edilecek birşey!”
6. Onlardan ileri gelenler “Yürüyün ve İlahlarınız üzerinde sabırlı olun! Muhakkak ki bu, gerçekten istenilen şeydir.” diyerek ayrılıp gittiler.
7. “Son dinde bunu işitmedik. Bu uydurmadan başka bir şey değildir.”
8. “Öğüt aramızdan ona mı indirildi?” Hayır, aksine! Onlar, benim Zikrim'den şüphededirler. Hayır, aksine! Onlar, azabımı henüz tatmadılar.
9. Yoksa mutlak güç sahibi ve lütufkâr olan Rabbinin rahmetinin hazineleri onların katında mı?
10. Yoksa göklerin ve yerin ve bu ikisi arasında bulunanların hükümranlığı onlara mı ait? Öyleyse sebepler içinde yükselsinler (de görelim)!
11. Çeşitli gruplardan oluşmuş şuradaki ordu hezimetle uğrayacaktır.
12. Onlardan önce Nuh kavmi ve Ad (kavmi) ve kazıklar sahibi Firavun da yalanladı.
13. Semud ve Lut kavmi ve Eyke halkı. İşte onlar da böyle gruplardı.

14. Hepsi, resulleri yalanlamaktan başka birşey yapmadılar. Böylece azabım hak oldu.

15. Ve onlar, bir anlık gecikmesi bile olmayan, tek bir haykırıştan başka bir şey görmezler.

16. Ve dediler: “Rabbimiz, bizim için payımızı hesap gününden önce çabuklaştır.”

17. Söyledikleri şeye sabret ve kulumuz, kuvvet sahibi Davud’u da an! Muhakkak ki o Rabbine yönelen biriydi.

18. Muhakkak ki biz dağları emrine verdik. Akşam ve kuşluk vakti onunla beraber tespîh ederler.

19. Bir araya toplanmış kuşları da. Hepsi ona yönelmekteydi.

20. Onun hükümranlığını da kuvvetlendirdik ve ona hikmeti ve hakla batılı ayıran söz etme yeteneği verdik.

21. Davacıların haberi sana geldi mi? Mabedin duvarını tırmanarak aştıkları zaman,

22. Davud’un yanına girdiklerinde, onlardan korktu. Dediler ki: “Korkma! Birimiz ötekine haksızlık etmiş iki davacıyız. Böylece aramızda hak ile hükmet! Haksızlık etme! Bizi orta yola ulaştır!”

23. “Muhakkak ki bu benim kardeşimdir. Ona ait doksandokuz koyun var ve bana ait bir koyun var. Buna rağmen “Beni ona kefil kıl!” dedi ve konuşmada bana üstün geldi.”

24. (Davud) dedi ki: “Andolsun ki o, senin koyununu onun koyunlarına istemekle sana zulmetti ve muhakkak ki ortaklardan çoğu birbirlerine elbette haksızlık eder. İman edenler ve salih işler yapanlar hariç. Onlar da ne kadar azdır.” Davud, kendisini imtihan ettiğimizi zannetti. Hemen Rabbinden mağfiret diledi ve rükû ederek yerlere eğildi ve Allah’a yöneldi. **(SECDE AYETİ)**

25. Böylece onun için bunu mağfiret ettik. Muhakkak ki onun için katımızda elbette bir yakınlık ve güzel bir yer de vardır.

26. Ey Davud! Muhakkak ki biz seni, yeryüzünde bir halife kıldık. Artık insanlar arasında Hak ile hüküm ver ve nefsin aşağı isteklerine uyma! Yoksa seni Allah’ın yolundan saptırır. Muhakkak ki Allah’ın yolundan

sapanlara, hesap gününü unutmaları sebebiyle onlara, şiddetli bir azap vardır.

27. Ve biz şu göğü ve yeri ve ikisi arasındakileri boşuna yaratmadık. Bu gerçeği örtüp inkâr edenlerin zannıdır. Artık o ateşten olan inkârcıların vay haline!

28. Yoksa biz, iman edenleri ve salih işler yapanları, yeryüzünde fesat çıkaranlar gibi mi yaparız? Yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanları, yoldan çıkan arsızlar gibi mi yaparız?

29. Gönül ve akıl sahiplerinin, onun ayetlerini derinlemesine düşünüp tedbir almaları için ve düşünüp öğüt almaları için sana indirdiğimiz kitap, mübarektir.

30. Ve Davud'a Süleyman'ı bağışladık. Ne güzel kul! Muhakkak ki o, çokça tövbe ederek Rabbine yönelen birisiydi.

31. Akşamüstü ona safinat ve ciyat atlar (*) sunulduğu zaman,

(*) Atın üçayağını basıp birinin tırnağını dikerek duruşuna “sufun” denilir ki bu, en güzel bir duruştur. Ekseriya halis Arab atları böyle durur. Öyle duran ata “safin”, çoğuluna da “safinat” denilir. “Ciyad” ise “cevad”ın veya cevdin” çoğuludur ve “koşuda seri olan cins at” demektir. Yani, buradaki “safinat” duruştaki güzelliği, “ciyad” da gidişteki güzelliği ifade etmektedir. (Mehmet Türk Kur'an Meali)

32. Bunun üzerine dedi ki: “Muhakkak ki ben, mal sevgisini Rabbimi anmaktan dolayı sevdim” Nihayet (atlar veya güneş) perde ile gizlendi.

33. “Onları bana geri getirin!” dedi. Sonra bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.

34. Andolsun ki biz, Süleyman'ı imtihan ettik. Tahtının üstüne bir ceset bıraktık. Sonra o, çokça tövbe ederek rabbine yöneldi.

35. Dedi ki: “Rabbim, beni mağfiret et ve bana, benden sonrakilerden bir kimsenin ulaşamayacağı bir hükümrانlık ver! Muhakkak ki sen, sen karşılıksız çok verensin”

36. Böylece rüzgârı onun emrine verdik. Onun emriyle dilediği yere yumuşacık akar.

37. Ve hepsi bina ustaları ve dalgıçlar olan şeytanları,

38. Ve zincirler içinde birbirine bağlı diğerlerini.

39. Bu bizim bağışımızdır. Artık hesapsızca ver veya elinde tut!

40. Şüphesiz ki katımızda ona, elbette bir yakınlık ve güzel bir yer vardır.

41. Kulumuz Eyyub'u da hatırla! Hani Rabbine seslenmişti ki: "Muhakkak ki bana, şeytan bir yorgunluk ve bir azap dokundurdu."

42. "Ayağınla vur! İşte bu yıkanılacak, soğuk ve içilecektir."

43. Ve ailesini ve onlarla birlikte bir o kadarını, bizden bir rahmet ve gönül ve akıl akıl sahiplerinin, düşünüp öğüt almaları için ona bağışladık

44. "Eline bir demet sap al da onunla vur ve yeminini bozma!" dedik. Muhakkak ki biz onu sabırlı bulduk. Ne güzel kul! Muhakkak ki o, çokça tövbe ederek Rabbine yönelendir.

45. Kullarımız, güç ve basiret sahibi İbrahim ve İshak ve Yakub'u da hatırla!

46. Muhakkak ki biz onları, içten düşüncelerle ahiret yurdunu düşünen ihlâslı kullar yaptık.

47. Ve muhakkak ki onlar, bizim katımızda elbette, hayırlı olan seçkin kimselerdendi.

48. İsmail ve Elyesea ve Zelkifl'i de hatırla! Hepsi hayırlı olanlardandı.

49. Bu bir öğüttür ve muhakkak ki Allah'a karşı gelmekten saygı ile sakınanlar için elbette güzel bir varış yeri vardır.

50. Kapıları onlar için açılmış Adn cennetleri,

51. Orada yaslanarak oturanlar, orada birçok meyva ve içecek isterler.

52. Yanlarında da bakışlarını kısıtlayan/saklayan yaşıt kadınlar vardır.

53. Bu hesap günü için vaat edilen şeydir.

54. Muhakkak ki bu, elbette rızkıımızdır. Onun için tükenmek yoktur.

55. İşte bu! Muhakkak ki azgınlara da elbette kötü bir varış yeri vardır.

56. Cehennem! Ona yaslanacaklar. Fakat ne kötü bir istirahat yeri!

57. İşte bu! Öyleyse onu tatsınlar! Kaynar su ve irin.

58. Onun şeklinden başkası da var, çiftler çiftler.

59. (İnkârcı önderlerine denilecek ki:) “İşte bu da sizinle birlikte (ateşe) göğüs gerecek bir gruptur.” (Onlar da:) “Onlara rahat ve huzur olmasın! Muhakkak ki onlar ateşe yaslanacaklar.”

60. (Gruptakiler de) dediler ki: “Hayır, aksine! Kendisine rahat ve huzur olmayacak olanlar sizsiniz. Onu bize takdim eden de sizsiniz. Artık o ne kötü bir durak yeridir.”

61. (Gruptakiler) dediler ki: “Rabbimiz, bunu bize kim takdim ettiyse, ateşteki azabı ona kat kat arttır!”

62. (Gruptakiler) yine dediler ki: “Bize ne oldu ki görmüyoruz onları, kötülerden saymış olduğumuz adamları?”

63. “Biz onları alaya almıştık. Yoksa bakışlar onlardan kaydı mı? (*)”

(*) Yoksa bakışlar onları göremeyip gözden mi kaçırdı?

64. Muhakkak ki bu elbette gerçektir, ateş halkının çekişmesi.

65. De ki: “Ben sadece bir uyarıcıyım ve kahredici ve tek olan Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur.”

66. “Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi, üstün ve güçlüdür, çok affeden ve günahları örtendir.”

67. De ki: “O büyük bir haberdir.”

68. “Siz ondan yüz çevirenlersiniz.”

69. “Onlar tartışırken, Mele-i Âlâ / yüce topluluk hakkında benim hiçbir bilgim olmadı.”

70. “Muhakkak ki benim, sadece apaçık bir uyarıcı olduğum bana vahyediliyor.”

71. Hani Rabbin meleklerle demişti ki: “Muhakkak ki ben, çamurdan bir beşer yaratacağım.”

72. “Sonra onu düzenlediğimde ve içine ruhumdan üflediğimde, hemen onun için secde edenler olarak yere kapanın!”

73. Bunun üzerine melekler, onların hepsi topluca secde etti.

74. İblis hariç. O kibirlendi ve inkârcılardan oldu.

75. (Allah) dedi ki: “Ey İblis! İki elimle yarattığıma secde etmekten seni men eden nedir? Kibirlendin mi yoksa yücelenlerden mi oldun?”

76. (İblis) dedi ki: “Ben ondan hayırlıyım. Beni ateşten yarattın ve onu çamurdan yarattın.”

77. (Allah) dedi ki: “Öyleyse çık oradan! Artık muhakkak ki sen, kovulmuş / taşlanmış birisin.”

78. “Ve muhakkak lanetimin, din gününe kadar üzerindedir.”

79. (İblis) dedi ki: “Rabbim! O halde onların diriltilecekleri güne kadar bana süre ver!”

80. (Allah) dedi ki: “Öyleyse muhakkak ki sen, süre verilenlerdensin.”

81. “Bilinen vaktin gününe kadar.”

82, 83. (İblis) dedi ki: “Kudret ve şerefine andolsun ki, onlardan ihlâsa erdirilmiş kulların hariç, onların hepsini elbette azdıracağım.”

84. (Allah) dedi ki: “İşte gerçek ve ben gerçeği söylerim”

85. “Elbette cehennemi seninle ve onlardan sana tabi olanların hepsiyle dolduracağım.”

86. De ki: “Ona karşılık sizden bir ücret istemiyorum ve ben yükümlülük getirenlerden değilim.”

87. O âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir.

88. Onun haberini de bir süre sonra mutlaka öğreneceksiniz.

ZÜMER SURESİ

Resmi Mushaf: 39 / İnış Sırası: 59 / Mekke'de inmiştir. 75 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kitab'ın indirilmesi mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'tandır.
2. Şüphesiz ki biz, sana Kitab'ı hak olarak indirdik. O halde dini yalnız O'na halis kılarak, Allah'a kulluk et!
3. Dikkat edin! Halis din yalnız Allah'a aittir. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından veliler edinenler (derler ki): "Biz onlara, bizi Allah'a daha çok yaklaştırmalarından başka bir şey için kulluk etmiyoruz. Şüphesiz ki Allah, hakkında ayrılığa düştükleri şeyler sebebiyle aralarında hüküm verecektir. Şüphesiz ki Allah, yalancı ve çok inkârcı olan kimseyi doğru yola iletmez.
4. Allah çocuk edinmek isteseydi, yarattığından dilediğini seçerdi. O her türlü noksanlıktan uzaktır. O tek ve mutlak üstünlük sahibi olan Allah'tır.
5. Gökleri ve yeri hak ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine sarar, gündüzü de gecenin üzerine sarar. Güneşi ve ayı da buyruk altına almıştır. Hepsı belli bir süre için, akıp gider. Dikkat edin! O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.
6. Sizi tek bir nefsten yarattı. Sonra ondan eşini var etti. Sizin için davarlardan sekiz eş indirdi. Sizi annelerinizin karınlarında, üç karanlık içinde, bir yaratışın ardından başka yaratışa (geçirerek) yaratıyor. İşte bu Rabbiniz olan Allah'tır. Hükümler O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl çevriliyorsunuz?
7. Eğer inkâr ederseniz o takdirde şüphesiz ki Allah, sizden müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir) (*). Kulları için küfre razı olmaz. Eğer şükrederseniz, sizin için ona razı olur. Hiçbir taşıyıcı (günâhkâr) başkasının yükünü taşımaz. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir. O zaman yapmakta olduğunuz şeyleri size bildirecektir. Şüphesiz O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

(*) Allah, sizden müstağnidir: Size tamah etmez. Hiç kimseye ve hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Size muhtaç olmayacak derecede zengindir. Bütün

canlılar îmân etse de itâat etse de O'na hiçbir faydası olmaz. Bütün âlem kâfir olsa da karşı gelse de O'na bir zarar vermez. (Mev.Hâlid-i Bağdâdî)

8. İnsana bir zarar dokunduğunda O'na yönelerek Rabbine dua eder. Sonra ona kendinden bir nimet verdiğinde, önceden O'na dua etmekte olduğu şeyi unuttur ve O'nun yolundan saptırmak için, Allah'a eşler kılar. De ki: “Küfrünle birazcık faydalan! Muhakkak ki sen cehennem halkındansın.”

9. Yoksa o, gece vakitlerinde, secde ederek ve ayakta durarak, boyun bükerek ibadete devam eden, ahiretten çekinip sakınan ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse midir? De ki: “Bilenler ve bilmeyenler eşit olur mu?” Ancak akıl ve gönül sahipleri düşünüp öğüt alırlar.

10. De ki: “Ey iman eden kullar! Rabbinize karşı gelmekten sakının! Bu dünyada iyilik edenlere iyilik vardır. Allah'ın arzı geniştir. Ancak sabredenlere, ecirleri hesapsızca ödenir.”

11. De ki: “Muhakkak ki ben, dini O'na halis kılarak Allah'a kulluk etmekle emrolundum.”

12. “Müslümanların ilki olmakla emrolundum.”

13. De ki: “Muhakkak ki ben, eğer Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım.”

14. De ki: “Ben dinimi O'na halis kılarak Allah'a kulluk ediyorum.”

15. “Artık O'nun yanı sıra yarattığı astlarından dilediğinize kulluk edin!” De ki: “Gerçekte hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü kendilerini ve ailelerini hüsrana sokanlardır. Dikkat edin! İşte bu apaçık bir hüsranın ta kendisidir.”

16. Onlar için üstlerinden ateşten gölgeler ve altlarından da (ateşten) gölgeler vardır. İşte Allah kullarını onunla korkutur. Ey kullarım! Artık bana karşı gelmekten sakının!

17. Tağut'tan (taşkınlığın son sınırına varandan), ona kulluk etmekten kaçınıp uzak duran ve Allah'a yönelen kimselere, onlar için müjde vardır. O halde kullarımı müjdele!

18. Onlar ki, sözü dinlerler ve onun en güzeline uyarlar. İşte onlar Allah'ın kendilerini hidayete erdirdikleridir ve işte onlar akıl ve gönül sahiplerinin ta kendileridir.

19. Azap sözü kendisine hak olmuş kimseyi mi? Ateşte olanı sen mi kurtaracaksın?

20. Ancak Rablerine karşı gelmekten sakınanlara, onlar için odalar vardır ki onların üstünde de bina edilmiş odalar vardır ve altlarından ırmaklar akar. Allah'ın vaadidir. Allah vaadinden dönmez.

21. Görmedin mi? Allah, gökten su indirdi de onu yerden kaynaklara geçirdi. Sonra onunla, renkleri çeşitli ekinler çıkardı. Sonra o kurur da sen onu sararmış halde görürsün. Sonra onu bir çöp kılar. Şüphesiz ki bunda akıl ve gönül sahipleri için elbette bir öğüt vardır.

22. Allah'ın göğsünü İslâm'a açtığı kimse mi? O, Rabbinden bir nur üzeredir. Allah'ın zikrine karşı, kalpleri kaskatı olanların vay hallerine! İşte onlar apaçık bir sapkınlık içindelerdir.

23. Allah sözün en güzelini, birbirine benzeyen, tekrarlanan ikişerli (*) bir kitap olarak indirdi. Rablerinden korkanların derileri ondan ürperir. Sonra derileri ve kalpleri Allah'ın zikrine karşı yumuşar. Bu Allah'ın hidayetidir. Onunla dilediğini hidayete erdirir. Allah kimi saptırırsa artık onun için bir yol gösterici yoktur.

(*) Kur'an'da hadiseler ikili, karşıtlı olarak anlatılır. İyiliklerin yanında kötülüklerinde belirtilmesi, korkutmakla birlikte müjdelemenin de emredilmesi, gökle yerin, cennetle cehennemin, meleklerle şeytanın, emirle yasakların, Mü'minlerin haliyle kâfirlerin halinin birbiri ardından anlatılması bu durumu göstermektedir. Çünkü en iyi öğrenme yöntemi zıtlarla, karşıtlarla öğrenmedir. Ayrıca aynı ayetler zaman zaman aynen tekrarlanarak kişinin öğrenmesi sağlanmaktadır.

24. Kıyamet günü azabın en kötüsünden yüzünü korumaya çalışan kimse mi? Zalimlere denilir ki: "Kazanmakta olduklarınızı tadın!"

25. Onlardan öncekiler de yalanladı. Böylece farkına varmadıkları bir yerden onlara azap geldi.

26. Böylece Allah onlara dünya hayatında rezilliği tattırdı. Elbette ahiret azabı daha büyüktür. Keşke bilselerdi!

27. Andolsun ki biz, bu Kur'an'da insanlar için her türlü örneği verdik. Umulur ki onlar, düşünüp öğüt alırlar.

28. Bir eğiriliği olmayan, Arapça okunan olarak. Umulur ki sakınırlar.

29. Allah birbirleriyle çekişen ortakları olan (köle) bir adam ile yalnız bir adama teslim olmuş (köle) bir adamın örneğini verdi. Bu ikisinin durumu eşit olur mu? Hamd Allah'a aittir. Hayır, aksine! Onların çoğu bilmezler.

30. Şüphesiz ki sen öleceksin ve şüphesiz ki onlar da ölecekler.

31. Sonra siz kıyamet günü Rabbinizin huzurunda davalacağsınız.

32. Allah'a karşı yalan söyleyenden ve kendisine geldiği zaman doğruyu yalanlayandan daha zalim kimdir? İnkâr edenler için cehennemde barınacak yer mi yok?

33. Doğruyu getiren ve onu doğrulayanlar, işte onlar, Allah'a karşı gelmekten sakınanlardır.

34. Onlar için Rablerinin katında diledikleri şeyler vardır. İşte bu, iyilik edenlerin karşılığıdır.

35. Çünkü Allah onların yaptıklarının en kötülerini örtecek ve kendilerine yapmakta olduklarının en güzeliyle karşılık verecektir.

36. Allah, kuluna yeterli değil mi? Seni O'nun yarattığı astlarından olanlarla korkutuyorlar. Allah kimi saptırırsa artık ona yol gösterici yoktur.

37. Allah kimi de hidayete erdirirse onun için bir saptırıcı yoktur. Allah mutlak güçlü, intikam sahibi değil midir?

38. Andolsun ki, onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan muhakkak ki: "Allah" derler. De ki: "Öyleyse Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiklerinizi gördünüz mü? Eğer Allah bana bir zarar dilerse onlar, O'nun zararını kaldıracaklar mıdır? Yahut bana bir rahmet dilerse onlar, O'nun rahmetini tutacaklar mıdır?" De ki: "Allah bana yeter. (Allah'a) güvenip dayananlar, yalnızca O'na güvenip dayanırlar."

39. De ki: "Ey kavmim! Durumunuza göre çalışın! Şüphesiz ki ben de çalışıyorum. İlerde bileceksiniz,"

40. “Kendisini rezil eden azabın kime geleceğini ve kalıcı azabın kimin üzerine ineceğini.”

41. Şüphesiz ki biz Kitab'ı insanlar için sana hak ile indirdik. Kim hidayete ererse, artık bu kendi nefsinedir ve kim de saparsa, şüphesiz ki saptığı şey, kendi aleyhinedir. Sen onların üzerine vekil değilsin.

42. Allah, canları ölümleri sırasında vefat ettirir ve ölmeyeni de uykularında. Böylece üzerine ölüm hükmü verdiğini tutar ve diğerlerini ise belli bir süreye kadar salıverir. Şüphesiz bunda düşünen bir topluluk için ayetler vardır.

43. Yoksa onlar Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından şefaatçiler mi edindiler? De ki: “Peki hiçbir şeye gücü yetmiyor ve akıl erdiremiyor olsalar bile mi?”

44. De ki: “Şefaat bütünüyle Allah'a aittir. Göklerin ve yerin hükümranlığı O'na aittir. Sonra O'na döndürülürsünüz.”

45. Bir olan Allah anıldığı zaman ahirete inanmayanların kalpleri nefretle çarpar. O'nun yarattığı astlarından olanlar anıldığında ise bir de bakarsın ki onlar, seviniyorlar.

46. De ki: “Ey gökleri ve yeri yoktan var eden, görünmeyeni ve görüneni bilen Allah'ım! Hakkında ayrılığa düşmekte oldukları konularda, kullarının arasında, yalnızca sen hüküm vereceksin.”

47. Yeryüzünde olanların tümü ve onunla beraber bir misli daha zulmedenlerin olsaydı, kıyamet günü, azabın kötüsünden dolayı onunla fidye verirlerdi. Onlar için Allah'tan, hiç hesap etmedikleri şeyler ortaya çıktı.

48. Ve onlar için, kazandıklarının kötülükleri ortaya çıktı ve kendisiyle alay etmekte oldukları şeyler onları kuşattı.

49. İnsana bir zarar dokunduğu zaman, bize dua eder. Sonra ona bizden bir nimet lütfettiğimiz zaman da der ki: “Ancak o bir ilim sayesinde verildi.” Hayır, aksine! O, bir imtihandır. Fakat onların çoğu bilmezler.

50. Onlardan öncekiler de onu söylemişlerdi de kazanmakta oldukları şeyler onlara bir fayda sağlamamıştı.

51. Böylece kazandıklarının kötülükleri onlara isabet etti. Bunlardan zulmedenlere de kazandıklarının kötülükleri isabet edecektir. Onlar aciz bırakacak kimseler de değildir.

52. Allah'ın dilediği kimse için rızkı genişlettiğini ve daralttığını bilmediler mi? Şüphesiz ki bunda, iman eden bir topluluk için, elbette ibretler vardır.

53. De ki: “Ey kendi nefsleri aleyhine aşırıya giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Şüphesiz ki Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”

54. “Azabın size gelmesinden önce Rabbinize yönelin ve O'na teslim olun! Sonra yardım olunmazsınız.”

55. “Siz farkında değilken, azabın size ansızın gelmesinden önce, Rabbinizden size indirilenin en güzeline uyun!”

56. Bir nefsin: “Allah'ın yanında, kusur ettiğim şeyden dolayı vay halime! Doğrusu ben alay edenlerdendim.” demesinden (önce)

57. Veya: “Eğer Allah bana hidayet etseydi, elbette takva sahiplerinden olurum.” demesinden (önce)

58. Veya azabı gördüğü sırada: “Keşke benim için bir kez daha (geri dönüş) olsaydı da iyilik edenlerden olsaydım.” demesinden (önce)

59. Hayır, aksine! Sana ayetlerim gelmişti de sen onları yalanlamıştın ve büyüklenmiştin ve gerçeği örtüp inkâr edenlerden olmuştun.

60. Kıyamet günü, Allah'a karşı yalan söyleyenleri, yüzleri simsiyah halde görürsün. Büyüklenenler için cehennemde barınacak bir yer mi yok?

61. Allah takva sahiplerini başarıları sebebiyle kurtarır. Onlara kötülük dokunmaz ve onlar üzülmezler.

62. Allah her şeyin yaratıcısıdır ve O, her şeye vekildir.

63. Göklerin ve yerin kilitleri (tasarrufu, egemenliği) O'na aittir. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler, işte onlar, ziyana uğrayanların ta kendileridir.

64. De ki: “Bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz, ey cahiller?”

65. Andolsun ki sana da ve senden öncekilere de vahyedilmişti. Gerçekten eğer ortak koşarsan, mutlaka amelin boşa gider ve mutlaka ziyana uğrayanlardan olursun.

66. Hayır, aksine! Yalnızca Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol!

67. Onlar Allah'ı, O'nun kadrinin gerçeğini takdir edemediler. Oysa kıyamet günü bütün yeryüzü, O'nun avucudur (*) ve gökler sağ eliyle dürülmüştür. O, onların ortak koştukları şeylerden uzaktır ve pek yücedir.

(*) Bütün yeryüzü O'nun için “avuç içi kadar” küçücük bir yerdir.

68. Ve Sur'a üflendi. Böylece Allah'ın diledikleri hariç göklerdekilere ve yerdekiler kendinden geçip bayıldı. Sonra ona bir daha üflendi. Ardından bir de bakmışsın, onlar ayağa kalkmışlar, bakınıyorlar.

69. Yeryüzü Rabbinin nuruyla aydınlandı ve Kitap ortaya kondu ve Nebiler ve şahitler getirildi ve aralarında hak ile hüküm verildi. Onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

70. Her nefse yaptığığın karşılığı tastamam verildi. O, onların yaptıklarını en iyi bilendir.

71. İnkâr edenler bölük bölük cehenneme sevk edildi. Nihayet ona (cehenneme) geldikleri zaman onun kapıları açıldı ve onun bekçileri onlara dedi ki: “Size içinizden, Rabbinizin ayetlerini size okuyan ve bu gününüze kavuşacağınıza dair sizi uyaran resuller gelmedi mi?” Onlar da dediler ki: “Evet, ama kâfirler için azap sözü hak oldu.”

72. Denildi ki: “İçinde sürekli kalacaklar olarak cehennemin kapılarından girin! Büyüklenenlerin barınakları ne kadar da kötü!”

73. Rablerinden sakınanlar bölük bölük cennete sevk edildi. Nihayet ona (cennete) geldikleri zaman onun kapıları açıldı ve onun bekçileri onlara dedi ki: “Size selâm olsun. Temizlendiniz. Artık sürekli kalacaklar olarak girin ona!”

74. Onlar da dediler ki: “Hamd bize vaadini doğrulayan ve bizi cennetten dilediğimiz yere konmak üzere, bu yurda varis kılan Allah'a aittir. Çalışanların mükâfatı ne güzel!”

75. Melekleri de Rablerini hamd ile tesbih edip yücelterek, Arş'ın etrafını kuşatmış hâlde görürsün. Artık kulların arasında hak ile hüküm verilmiş ve denilmiştir ki: “Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah’a aittir.”

MÜMİN SURESİ

Resmi Mushaf: 40 / İnış Sırası: 60 / Mekke'de inmiştir. 85 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim

2. Kitab'ın indirilişı mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen Allah'tandır.

3. Günâhı bağışlayan ve tevbeyi kabul eden, cezası şiddetli olan, lütuf sahibindendir. O'ndan başka ilâh yoktur. Varış O'nadır.

4. Allah'ın ayetleri hakkında gerçeği örtüp inkâr edenlerden başkası mücadele etmez. Artık onların şehirlerde dolaşmaları seni yanıltmasın.

5. Onlardan önce Nuh kavmi ve onlardan sonraki fırkalar da yalanladı. Her ümmet peygamberlerini yakalamaya yeltendi. Hakkı ortadan kaldırmak için batıla dayanarak mücadele ettiler. Böylece ben de onları yakaladım. Cezalandırmam nasıldı?

6. Böylece Rabbinin gerçeği örtüp inkâr edenler hakkındaki “Onlar ateş sahibidirler (cehennemliklerdir).” sözü gerçekleşti.

7. Arş'ı taşıyanlar ve onun çevresindekiler Rablerini hamd ile tesbih ederler ve O'na iman ederler ve iman edenlere mağfiret dilerler. “Rabbimiz! Rahmetle ve ilmen her şeyi kuşattın. Tevbe eden ve senin yoluna uyan kimseleri bağışla ve onları cehennem azabından koru!”

8. “Rabbimiz! Onları ve babalarından ve eşlerinden ve soylarından salih olanları, kendilerine vaadettiğin Adn cennetlerine sok! Şüphesiz sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin.”

9. “Onları kötülüklerden koru! O gün, kimi kötülüklerden korursan, ona rahmet etmişsindir. İşte bu, büyük kurtuluştur.”

10. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenler var ya, onlara da seslenilir ki: “Elbette Allah'ın öfkesi sizin kendi nefsinize olan öfkenizden daha büyüktür. Çünkü siz imana çağrılıyordunuz da inkâr ediyordunuz.”

11. Dediler ki: “Rabbimiz! Bizi iki kere öldürdün ve iki kere dirilttin. Artık günâhlarımızı itiraf ettik. Artık çıkışa bir yol var mı?”

12. “İşte bu, bir olan Allah’a çağrıldığınız zaman, gerçeği örtüp inkâr etmeniz ve O’na ortak koşulursa, iman etmeniz sebebiyledir (*). Artık hüküm, çok yüce, çok büyük Allah’a aittir.”

(*) Müşrikler Allah yoktur demezlerdi. Allah ile birlikte O’nun dûnundan edindikleri putları O’na ortak koşarlardı. Kur’an’ın ana mesajı olan tevhit ile iman etmeye karşı çıkarlardı. Allah’a ortaklar, araçlar, şefaatçiler kılarlardı. Bunların bir kısmı önceden yaşamış topluma mal olmuş meşhur insanlar, bir kısmı ay, güneş, yıldızlar gibi gök cisimleri veya doğa olayları, bir kısmı da melekler, cinler, şeytanlar gibi görünmeyen yaratıklardı. Ayette belirtilen ifade “O’nu birleyerek tek başına, yalnızca Allah’a iman edin!” demektir.

13. O ki size ayetlerini gösteriyor ve sizin için gökten rızık indiriyor. Yönelen kimseden başkası düşünüp öğüt almaz.

14. Kâfirler kötüseler bile, siz dini yalnızca O’na mahsus kılan muhlisler olarak Allah’a dua edin!

15. Dereceleri yükselten, Arş’ın sahibi, buluşma günüyle uyarması için kullarından dilediğine emrinden olan Ruh’u indirir.

16. Onların ortaya çıkacak oldukları gün, onlardan olan hiçbir şey Allah’a gizli kalmaz. Bugün hükümrانlık kimindir? Tek ve mutlak üstünlük sahibi Allah’ındır.

17. O gün her nefse kazandığı ile karşılığı verilir. O gün zulüm yoktur. Şüphesiz ki Allah hesabı çabuk görendir.

18. Onları yaklaşan güne karşı uyar! O zaman kalpler tasalı bir halde boğazlara dayanır. Zalimler için şefkatli dost yoktur ve sözü dinlenir şefaatçi de yoktur.

19. O, gözlerin hainliklerini ve göğüslerin gizlediklerini bilir.

20. Allah hak ile hükmeder. O’nun yanı sıra yarattığı astlarından kulluk ettikleri ise hiçbir şeye hükmedemezler. Muhakkak ki Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

21. Yeryüzünde dolaşp da, kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Onlar kuvvetce ve yeryüzündeki eserleri bakımından kendilerinden daha üstündüler. Ama Allah günahları yüzünden onları yakaladı. Onları Allah’dan bir koruyan da olmadı.

22. İşte bu, resullerinin onlara apaçık deliller getirmesi sonra da gerçeği örtüp inkâr etmiş olmaları sebebiyledir. Bu yüzden Allah da onları yakaladı. Şüphesiz O, güçlüdür, cezası çok şiddetli olanıdır.

23. Andolsun ki biz, Musa'yı da mucizelerimizle ve apaçık bir yetkiyle göndermiştik.

24. Firavun'a ve Haman'a ve Karun'a. Fakat “Sihirbaz, yalancı” dediler.

25. Böylece o, katımızdan gerçeği kendilerine getirdiği zaman dediler ki: “Onunla birlikte iman edenlerin oğullarını öldürün ve onların kadınlarını sağ bırakın!” Oysa gerçeği örtüp inkâr edenlerin hilesi sapkınlıktan başka bir şey değildir.

26. Firavun dedi ki: “Bırakın beni! Musa'yı öldüreyim. O da Rabbini çağırıp dursun! Muhakkak ki ben, korkarım ki o, dininizi değiştirecek veya yeryüzünde bozgunculuk çıkaracak.”

27. Musa dedi ki: “Muhakkak ki ben, hesap gününe inanmayan büyüklenenlerin hepsinden, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olana sığındım.”

28. İmanını Firavun ailesinden gizleyen mü'min bir adam dedi ki: “Rabbim Allah'tır diyen bir adamı öldürecek misiniz? Oysa size Rabbinizden apaçık deliller getirmiştir. Eğer yalancıysa, onun yalanı kendi aleyhinedir. Eğer doğru sözlüyse o zaman size vaadettiklerinin bir kısmı size isabet eder. Şüphesiz ki Allah aşırıya giden yalancı olan kimseyi doğru yola iletmez.”

29. “Ey kavmim! Bugün hükümlerlik sizindir, bu toprakta hâkim olanlarsınız. Fakat Allah'ın hışmı bize gelirse, bize kim yardım eder?” Firavun dedi ki: “Ben size gördüğümde başka bir şey göstermiyorum ve ben sizi doğru yoldan başkasına da iletmiyorum.”

30. İman eden kişi dedi ki: “Ey kavmim! Muhakkak ki ben, sizin üzerinize (azaba uğramış) toplulukların (başına gelen azap) gününün benzerinden korkuyorum.”

31. “Nuh kavminin ve Ad'ın ve Semud'un ve onlardan sonrakilerin durumu gibi. Allah kullar için zulüm istemez.”

32. “Ey kavmim! Muhakkak ki ben, sizin üzerinize, o bağırsız çağırış gününden korkuyorum.”

33. Arkanızı dönerek kaçıp gideceğiniz gün, sizi Allah'dan koruyan da olmaz. Allah kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur.

34. Andolsun ki Yusuf, önceden size apaçık deliller getirmişti. Onun getirdiklerinden de şüphe içinde olmaya devam etmişsiniz. Nihayet ölünce dediniz ki: “Allah bize, ondan sonra bir resul göndermeyecek.” İşte Allah aşırıya giden, şüpheci olan kimseyi böyle saptırır.

35. Kendilerine gelen açık bir delil olmaksızın, Allah'ın ayetleri hakkında mücadele eden kimseler, Allah katında ve iman edenlerin yanında öfkeyi büyütür. İşte Allah her kibirli zorbanın kalbi üzerini böyle mühürler.

36. Firavun dedi ki: “Ey Hâmân! Bana yüksek bir kule bina et! Belki ben, sebeplere ulaşırım.”

37. “Göklerin sebeplerine. Böylece Musa'nın ilâhına muttali olurum. Muhakkak ki ben onu yalancı sanıyorum.” İşte böyle, Firavun'a kötü işi süslü gösterildi ve yoldan alıkonuldu. Firavunun tuzağı hüsranda olmaktan başka bir şey değildir.

38. İman eden kişi dedi ki: “Ey kavmim! Bana uyun! Sizi doğru yola iletayım.”

39. “Ey kavmim! Bu dünya hayatı ancak geçici bir faydalanmadır ve muhakkak ki ahiret, işte o kalınacak yurttur.”

40. “Kim bir kötülük işlerse, onun benzeri dışında bir şeyle karşılık verilmez ve kim de erkek veya kadın olsun, mü'min olduğu halde hayırlı bir iş yaparsa o takdirde işte onlar, cennete girerler ki orada hesapsızca rızıklandırılırlar.”

41. “Ey kavmim! Siz de beni ateşe çağırıyorken, bana ne oluyor ki ben sizi kurtuluşa çağırıyorum?”

42. “Beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hakkında ilim sahibi olmadığım şeyleri O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi mutlak güç sahibine, çok bağışlayana çağırıyorum.”

43. “Şüphe yoktur ki, sizin beni kendisine çağırdığınız şey, dünyada ve ahirette bir davete sahip değildir ve dönüşümüz Allah'adır ve aşırı gidenler, işte onlar, ateşin sahibidirler (cehennemliklerdir).”

44. “Size söylemekte olduğum şeyleri yakında hatırlayacaksınız. İşimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kullarını görendir.”

45. Sonunda Allah onu, kurdukları tuzakların kötülüklerinden korudu. Firavun ailesini de azabın en kötüsü kuşattı.

46. Ateş! Sabah ve akşam ona sunulurlar. Kıyametin koptuğu gün (denilir ki): “Firavun ailesini azabın en şiddetlisine sokun!”

47. Ateşin içinde birbirleriyle tartışırken, zayıflar büyüklük taslayanlara derler ki: “Doğrusu biz size uyanlardık. Şimdi ateşten (bize düşen) payı bizden uzak tutacak olanlar siz misiniz?”

48. Büyüklük taslayanlar da dediler ki: “Biz hepimiz onun içindeyiz. Şüphesiz ki Allah kullar arasında hüküm vermiştir.”

49. Ateşte olanlar cehennemin bekçilerine dedi ki: “Rabbimize dua edin! Bir gün (de olsa) azabı, bizden hafifletsin.”

50. Onlar da dediler ki: “Resulleriniz size apaçık delillerle gelmiyorlar mıydı?” Dediler ki: “Evet.” Onlar da dediler ki: “Öyleyse siz dua edin!” Ancak gerçeği örtüp inkâr edenlerin duası (bile) sapkınlıktan başka bir şey değildir.

51. Şüphesiz biz resullerimize ve iman edenlere dünya hayatında ve şahitlerin duracakları günde elbette yardım ederiz.

52. O gün zalimlere mazeretleri yarar sağlamaz. Lanet onlarıdır ve yurdun en kötüsü de onlarıdır.

53. Andolsun ki Musa'ya Hidayeti verdik ve İsrailoğullarını Kitab'a varis kıldık,

54. Akıl ve gönül sahipleri için yol gösterici ve hatırlatıcı olarak.

55. O halde sabret! Muhakkak ki Allah'ın vaadi gerçektir. Günahın için bağışlanma dile ve akşam ve sabah Rabbini hamd ile tesbih et!

56. Muhakkak ki kendilerine gelmiş açık bir delil olmaksızın, Allah'ın ayetleri hakkında mücadele edenler var ya, onların göğüslerinde

ulaşamayacak oldukları şeyin kibrinden başka bir şey yoktur. Artık sen Allah'a sığın! Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

57. Elbette göklerin ve yerin yaratılması insanların yaratılmasından daha büyüktür. Fakat insanların çoğu bilmezler.

58. Kör ve gören eşit değildir. İman eden ve hayırlı işler yapan kimseler ve kötülük eden de (eşit) değildir. Ne az düşünüyorsunuz!

59. Muhakkak ki kıyamet saati elbette gelecektir, bunda şüphe yoktur. Ancak insanların çoğu iman etmezler.

60. Rabbiniz dedi ki: “Bana dua edin! Duanıza icabet edeyim. Bana kulluktan büyülenen kimseler, küçük düşürülmüş olarak cehenneme gireceklerdir.”

61. Allah, geceyi içinde dinlenirsiniz diye ve gündüzü de gösterici olarak sizin için yaratandır. Şüphesiz Allah, insanlara karşı elbette lütuf sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmezler.

62. İşte O, Allah’tır, Rabbinizdir, her şeyin yaratıcısıdır, O’ndan başka ilâh yoktur. Öyleyse nasıl çevriliyorsunuz?

63. İşte Allah’ın ayetlerini bile bile inkâr ediyor olanlar böyle çevrilirler.

64. Allah ki sizin için yeri bir yerleşim alanı ve göğü de bir bina kıldı ve sizi şekillendirdi de şekillerinizi güzel yaptı ve temiz şeylerle sizi rızıklandırdı. Âlemlerin Rabbi olan Allah, bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*)

(*) Açıklaması için Furkan, 1’e bakınız

65. O diridir, O’ndan başka ilâh yoktur. Öyleyse dini yalnızca O’na mahsus kılan muhlisler olarak Allah’a dua edin! Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah’a aittir.

66. De ki: “Muhakkak ki ben, Rabbinden bana apaçık deliller geldiğinde sizin Allah’ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiklerinize kul olmaktan yasaklandım ve âlemlerin Rabbine teslim olmakla emrolundum.”

67. O ki sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan yarattı. Sonra sizi bebek olarak çıkarıyor. Sonra erginlik çağınıza ermeniz için, sonra yaşlılar olmanız için (yaşatıyor). Sizden kimi de önceden vefat ettirilir. Bunlar belli bir süreye erişmeniz içindir. Umulur ki siz, akıl edersiniz.

68. O ki hayat verir ve öldürür. Bir işe hükmettiği zaman ona sadece “Ol!” der. O da hemen olur.

69. Allah'ın ayetleri hakkında mücadele edenleri görmedin mi? Nasıl da çevriliyorlar?

70. Onlar ki, Kitab'ı ve onunla resullerimize gönderdiğimiz şeyleri yalanladılar. Fakat onlar ilerde bilecekler.

71. O zaman, boyunlarında demir halkalar ve zincirler, sürüklenirler,

72. Kaynar suyun içinde. Sonra ateşte yakılırlar.

73. Sonra onlara denilir ki: “Ortak koşuyor olduğuklarınız nerede?”

74. “Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından.” Dediler ki: “Bizden sapıp ayrıldılar. Hayır, aksine! Zaten biz önceden hiç bir şeye tapmıyormuşuz.” İşte Allah, gerçeği örtüp inkâr edenleri böyle saptırır.

75. İşte bu, yeryüzünde haksız yere şımarıyor olmanız sebebiyledir ve de böbürleniyor olmanız sebebiyledir.

76. Onun içinde sürekli kalacaklar olarak, cehennemin kapılarından girin! Kibirlenenlerin barınakları ne kadar da kötü!

77. Öyleyse sabret! Şüphesiz Allah'ın vaadi gerçektir. Onlara vaadettiklerimizin bazılarını sana göstersek de veya seni vefat ettirsek de zaten bize döndürülecekler.

78. Andolsun senden önce de resuller gönderdik. Onlardan kimini sana anlattık ve onlardan kimini de sana anlatmadık. Allah'ın izni olmadan bir mucize getirmek bir resul için sözkonusu olmaz. Allah'ın emri geldiğinde hak ile hükmedilir. İşte burada batıl yolda olanlar hüsrana uğramıştır.

79. Allah, onlardan kimine binmeniz için ve onlardan kimini yemeniz için size hayvanlar kılandır (yaratandır).

80. Sizin için onlarda menfaatler vardır. Onların üzerinde gönüllerinizdeki bir ihtiyaca ulaşmanız için (onları yarattı). Onların üzerinde ve gemilerin üzerinde taşınırsınız.

81. O, size ayetlerini gösteriyor. Artık Allah'ın hangi ayetlerini inkâr ediyorsunuz?

82. Yeryüzünde dolaşmadılar mı? Sonra da kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmadılar mı? Yeryüzünde onlardan daha çoktular, kuvvetçe ve eserleri bakımından da daha üstündüler. Fakat kazanmakta oldukları şeyler, onlara fayda sağlamadı.

83. Resulleri açık delillerle onlara geldiği zaman, ilimden yanlarında olan şeyle sevinip şımardılar. Onunla alay etmekte oldukları şeyler, onları kuşatıverdi.

84. Hışmımızı gördüklerinde dediler ki: “Allah'a, bir tek O'na iman ettik ve O'na ortak koşanlar olduğumuz şeyleri inkâr ettik.”

85. Hışmımızı gördüklerinde imanları, onlara yarar sağlıyor olmadı. Allah'ın sünnetidir ki onun kulları hakkında uygulana gelmiştir ve gerçeği örtüp inkâr edenler orada hüsrana uğramıştır.

FUSSİLET SURESİ

Resmi Mushaf: 41 / İnış Sırası: 61 / Mekke'de inmiştir. 54 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim,

2. Rahman, Rahim'den indirilmedir.

3. Bilen bir topluluk için, ayetleri ayrıntılı açıklanmış, apaçık okunan bir kitaptır. (*) Arabiyyun Arapça lisanı değil fasih açık söz demektir.

4. Müjdeleyici ve uyarıcı olarak. Ama onların çoğu yüz çevirdi. Artık onlar duymazlar.

5. Dediler ki: “Bizi kendisine çağırdığın şeyden, kalplerimiz bir örtü içindedir (*). Kulaklarımızda da bir ağırlık vardır. Bizimle senin aranda da bir perde vardır. Artık sen (bildiğini) yap! Doğrusu biz de (bildiğimizi) yapacağız.”

(*) Kalplerimiz, akıllarımız Allah'ın çağrısına kapalıdır ve söylenenleri algılamaz.

6. De ki: “Ben ancak sizin gibi bir beşerim. Bana sizin ilahınızın tek bir ilah olduğu vahyolunuyor. Şu halde O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin! Ortak koşanların vay hallerine!”

7. Onlar ki, zekâtı vermezler ve onlar ahireti inkâr edenlerdir.

8. Muhakkak ki iman edip salih ameller işleyenler, onlar için kesintisiz bir ecir vardır.

9. De ki: “Muhakkak ki siz, yeryüzünü iki günde yaratana inkâr ediyor ve O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? İşte O, âlemlerin Rabbidir.”

10. Orada (yeryüzünde), üstünden sabit dağlar var etti ve orada bereket meydana getirdi ve orada onun gıdalarını arayıp soranlar için, eşit olarak dört günde takdir etti.

11. Sonra duman halinde olan göğşe yöneldi. Ardından ona ve yere dedi ki: “İsteyerek veya istemeyerek gelin!” O ikisi de dediler ki: “Biz isteyenler olarak geldik.”

12. Böylece onları iki günde, yedi gök olarak hükmedip yerine getirdi ve her göğşe işini vahyetti. En yakın göğü de kandillerle ve bir korumayla donattık. İşte bu, mutlak güç sahibi ve hakkıyla bilen takdiridir.

13. Eğer yüz çevirirlerse de ki: “Ben sizi Ad ve Semud'un yıldırımları gibi bir yıldırımla uyardım.”

14. Onlara “Allah'tan başkasına kulluk etmeyin!” diyen önlerinden ve arkalarından resuller gelince dediler ki: “Eğer Allah dileseydi melekler indirirdi. Muhakkak ki biz onunla gönderildiğiniz şeyi inkâr edenleriz.”

15. Ad'a gelince, onlar yeryüzünde haksız yere büyüklendiler ve dediler ki: “Kuvvetçe bizden daha üstün kimdir?” Kendilerini yaratan Allah'ın, onlardan daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Onlar ayetlerimizi bile bile inkâr ediyorlardı.

16. Biz de dünya hayatında aşağılayıcı azabı onlara tattırmak için o uğursuz günlerde, onların üzerlerine dondurucu bir kasırga gönderdik. Elbette ahiret azabı daha aşağılayıcıdır ve onlar, yardım da görmezler.

17. Semud'a gelince, biz onları doğru yola ilettik. Ama onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Bu yüzden onları, kazanmakta oldukları şeyler sebebiyle, alçaltıcı azabın yıldırımını yakaladı.

18. İman edenleri ve Allah'a karşı gelmekten sakınanları kurtardık.

19. Allah'ın düşmanlarının ateşe haşrolundukları gün işte onlar, biraraya toplanırlar.

20. Nihayet oraya vardıkları zaman, işitmeleri ve görmeleri ve derileri yapmakta oldukları şeyler sebebiyle onların aleyhine şahitlik eder.

21. Derilerine dediler ki: “Bizim aleyhimize niye şahitlik ettiniz?” Onlar da dediler ki: “Bizi, her şeyi konuşturan Allah konuşturdu. O sizi ilk defa yaratandır ve O'na döndürülüyorsunuz.”

22. Siz işitmenizin ve görmenizin ve derilerinizin aleyhinize şahitlik edeceğinden korunmuyordunuz. Fakat yaptıklarınızın çoğunu Allah'ın bilmediğini sanıyordunuz.

23. İşte Rabbinize zannettiğiniz bu zannınız sizi böyle helake sürükledi ve böylece hüsrana uğrayanlardan oldunuz.

24. Eğer dayanırlarsa artık ateş onların barınağıdır. Hoş görülmelerini isteseler de artık onlar hoş görülenlerden değildir.

25. Biz onlara birtakım yakınlar musallat ettik de onlara önlerindeki ve arkalarındaki süslü gösterdiler. Cinlerden ve insanlardan onlardan önce gelip geçmiş ümmetler hakkındaki söz, onların üzerine de hak oldu. Muhakkak ki onlar hüsrana uğrayanlardı.

26. İnkâr edenler dedi ki: “Bu Kur'an'ı dinlemeyin ve onun hakkında boş sözler söyleyin / gürültü edin! Belki üstün gelirsiniz.”

27. Muhakkak ki gerçeği örtüp inkâr edenlere şiddetli bir azap tattıracağız. Mutlaka onlara yapıyor olduklarının en kötüsüyle karşılık vereceğiz.

28. İşte bu, Allah'ın düşmanlarının karşılığı olan ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkâr etmeleri sebebiyle bir karşılık olarak onlara orada, sürekli kalınan bir yurt vardır.

29. İnkâr edenler dediler ki: “Rabbimiz! Cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster! O ikisini ayaklarımızın altına alalım da en aşağılardan olsunlar.”

30. Muhakkak ki “Rabbimiz Allah'tır.” diyen sonra da istikamet üzere olanlara, onların üzerine melekler iner. “Korkmayın ve üzülmeyin ve vadedilmekte olduğunuz cennetle sevinin!”

31. Dünya hayatında ve ahirette sizin dostlarınız biziz. Sizin için orada canınızın çektiği şeyler vardır ve sizin için orada istediğiniz şeyler vardır.

32. Çok bağışlayan ve çok merhametli olandan bir ağırlama olarak.

33. Allah'a davet eden ve salih amel işleyen ve “Şüphesiz ben, Müslümanlardanım.” diyen kimseden, söz olarak daha güzel kimdir?

34. İyilik ve kötülük bir olmaz. Sen (kötülüğü) en güzel olanla def et! İşte o zaman, seninle arasında düşmanlık olan kimse, sanki sıcak bir dostur.

35. Sabredenlerden başkası ona kavuşturulmaz ve büyük bir nasibe sahip olandan başkası ona kavuşturulmaz.

36. Eğer şeytandan gelen bir dürtme, seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

37. Gece ve gündüz ve güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Güneşe secde etmeyin ve ay'a da! Eğer yalnızca O'na kulluk etmekteyseniz, onları yaratan Allah'a secde edin! **(SECDE AYETİ)**

38. Eğer onlar büyükenirlerse, (bilsinler ki) Rabbinin katındakiler, gece ve gündüz O'nu tesbih ederler ve hiç usanmazlar.

39. O'nun ayetlerinden birisi de senin huşu içinde hareketsiz halde gördüğün yeryüzünün, bizim üzerine su indirdiğimiz zaman, harekete geçmesi ve kabarmasıdır. Muhakkak ki onu dirilten, elbette ölüleri de diriltendir. Muhakkak ki O, her şeye gücü yetendir.

40. Ayetlerimiz hakkında doğruluktan ayrılıp eğriliğe sapanlar bizden gizli kalmazlar. O halde ateşe atılan kimse mi hayırlıdır yoksa kıyamet günü güvenle gelen kimse mi? Dilediğinizi yapın! Şüphesiz O, yapmakta olduklarınızı göröndür.

41. Şüphesiz onlar ki kendilerine gelince, Zikr'i inkâr ettiler. Muhakkak ki o aziz bir kitaptır.

42. Batıl ona ne önünden ne de arkasından gelemmez. O, hüküm ve hikmet sahibi, övülmeye lâyık olandan indirilmedir.

43. Sana söylenen, senden önceki resullere söylenilmiş olandan başka bir şey değildir. Şüphesiz ki senin Rabbin, hem mağfiret sahibidir, hem de acıklı bir azap sahibidir.

44. Eğer biz onu yabancı dille okunan kılsaydık derlerdi ki: “Onun ayetleri ayrıntılı açıklansaydı ya! Arapça olmayan bir lisan ve bir Arap mı?” De ki: “O, iman edenler için bir hidayet ve bir şifadır. İman etmeyen kimselerse, onların kulaklarında bir ağırlık vardır ve o (Kur'an) onların üzerine bir körlüktür. İşte onlar, (sanki) uzak bir yerden çağrılıyorlar.”

45. Andolsun ki Musa'ya da Kitab'ı vermiştik de onun hakkında ayrılığa düşülmüştü. Eğer Rabbinden önceden geçmiş bir söz olmasaydı, onların arasında, elbette hüküm verilmişti. Muhakkak ki onlar, onun (Kuran'ın) hakkında da kuşku veren bir şüphe içindedirler.

46. Kim hayırlı bir iş yaparsa o kendi nefsinedir. Kim de kötülük ederse kendi aleyhinedir. Senin Rabbin kullara zulmedici değildir.

47. Kıyamet saatinin ilmi O'na döndürülür / bırakılır. O'nun ilmiyle olmadan, hiç bir ürün kabuğundan çıkmaz ve hiç bir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. “Ortaklarım nerede?” diye onlara seslenilen gün dediler ki: “Sana bildiririz ki bizden hiç bir şahit yoktur.”

48. Önceden dua etmekte oldukları onlardan sapıp uzaklaştı ve kendileri için hiç bir sığımlı olacak yer olmadığını da anladılar.

49. İnsan hayrı istemekten bıkmaz. Eğer kendisine kötülük dokunursa, hemen ümitsiz, karamsar olur.

50. Andolsun ki kendine dokunan bir darlıktan sonra ona bizden bir rahmet tattırsak muhakkak der ki: “Bu bana aittir. Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Andolsun ki Rabbime döndürülsem de benim için O'nun katında, elbette en güzeli vardır.” Ama andolsun ki inkâr edenlere yaptıklarını mutlaka haber vereceğiz ve andolsun ki onlara çok ağır bir azaptan mutlaka tattıracağız.

51. İnsana nimet verdiğimiz zaman yüz çevirir ve bir yanına dönüp uzaklaşır. Kendisine kötülük dokunduğunda ise hemen geniş dua sahibi olur.

52. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Ya eğer o (Kur'an), Allah katındansa sonra da siz onu inkâr ettiyseniz? Uzak bir ayrılığın içinde olandan daha sapkın kimdir?”

53. Onun (Kur'an'ın) hak olduğu kendilerine açıkça belli olana kadar onlara afakta ve kendi nefislerinde (*) ayetlerimizi göstereceğiz. Her şeye şahit olan Rabbin yetmez mi?

(*) Afak, ufuklar demek olup insanın kendi nefsi dışındaki âlemler anlamına gelir. Maddi âlemlerdir. Kendi nefsine ise insanın bedeni de dahil olmak üzere tüm duyu ve duygularını kapsayan benliğine enfüs yani iç âlem denir.

54. Dikkat edin! Muhakkak ki onlar, Rabblerine kavuşmaktan şüphe içindedirler. Dikkat edin! Muhakkak ki O, her şeyi kuşatmıştır.

ŞURA SURESİ

Resmi Mushaf: 42 / İnış Sırası: 62 / Mekke'de inmiştir. 53 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim

2. Ayn, Sin, Kaf

3. Mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah, sana ve senden öncekilere işte böyle vahyeder.

4. Göklerdekilere ve yerdekiler O'na aittir. O, yücedir, büyüktür.

5. Neredeyse gökler üstlerinden çatlayacaklar. Melekler Rablerini hamd ile tesbih ederler ve yerde olanlar için mağfîret dilerler. Dikkat edin! Muhakkak ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

6. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından veliler edinenlerse, Allah onların üzerine gözetleyendir ve sen, onların üzerine vekil değilsin.

7. İşte biz sana (Kur'an'ı), şehirlerin anasını ve etrafında olan kimseleri uyarman için böyle Arapça okunan şekilde vahyettik. Hakkında hiçbir şüphe olmayan toplanma günüyle de uyarman için. Bir grup cennettendir ve bir grup da alevli ateştedir.

8. Allah dileseydi, elbette onları bir tek ümmet kılardı. Ancak dilediğini rahmetine sokar. Zalimlerse, onlar için bir dost ve bir yardımcı yoktur.

9. Yoksa onlar O'nun yanı sıra yarattığı astlarından veliler mi edindiler? Oysa Allah veli olandır ve ölüleri diriltendir ve her şeye gücü yetendir.

10. Herhangi bir şeyden onun hakkında ayrılığa düştüğünüz ne varsa, artık onun hükmü Allah'adır. İşte bu, Rabbim olan Allah'tır. Ben yalnızca O'na dayanıp güvendim ve O'na gönülden yönelirim.

11. O göklerin ve yerin yoktan yaratıcısıdır. Sizin için kendi nefislerinizden eşler ve hayvanlardan da (kendileri için) eşler kıldı. Sizi bu tarzda türetiyor. Hiç bir şey O'nun benzeri gibi değildir. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

12. Göklerin ve yerin anahtarları (tasarrufu, egemenliği) O'na aittir. Dilediğine rızkı genişletir ve daraltır. Şüphesiz ki O, her şeyi hakkıyla bilendir.

13. Din olarak, onunla Nûh'a tavsiye ettiğini ve sana vahyettiğimizi ve onunla İbrahim'e ve Musa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimizi, dini doğru tutun ve onun hakkında ayrılığa düşmeyin diye sizin için şariat yaptı. Senin onları kendisine davet ettiğin şey, müşriklere büyük / ağır geldi. Allah dilediğini kendine seçer ve gönülden yöneleni de kendine hidayet eder.

14. Onlar ancak kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki çekememezlikten dolayı ayrılığa düştüler. Eğer belirli bir süreye kadar Rabbinden geçmiş bir söz olmasaydı, aralarında hükmedilmişti. Onlardan sonra kitaba varis kılınanlar da ondan (kitap'tan) dolayı evham veren bir şüphe içindedirler.

15. İşte bundan dolayı sen davet et ve emrolunduğun gibi istikamet üzere ol ve onların arzularına uyma! De ki: “Ben Allah'ın indirdiği her kitaba inandım ve aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah bizim de Rabbinizdir ve sizin de Rabbinizdir. Bizim yaptıklarımız bize aittir ve sizin yaptıklarınız da size aittir. Bizimle sizin aranızda bir tartışma yoktur. Allah aramızı birleştirir ve varış O'nadır.”

16. Onlar ki ona icabet edilen şeyden sonra Allah hakkında tartışıyorlar. Onların delilleri Rableri katında geçersizdir. Onlara bir gazap ve onlar için şiddetli bir azap vardır.

17. Allah, hak üzere Kitab'ı ve ölçüyü indirendir. Ne biliyorsun belki de kıyamet saati yakındır.

18. Ona inanmayanlar onu acele istiyorlar. İman edenler ise ondan korkanlardır ve onun gerçek olduğunu bilirler. Dikkat edin! Muhakkak ki kıyamet saati hakkında tartışanlar, elbette uzak bir sapkınlık içindedirler.

19. Allah, kullarına çok lütfkârdır, dilediğini rızıklandırır. O, kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

20. Kim ahiret ekinini isterse onun ekinini artırırız. Kim de dünya ekinini isterse ona ondan veririz. Onun için ahirette bir pay yoktur.

21. Yoksa dinden Allah'ın ona izin vermediği şeyleri, kendilerine meşru kılan, onların ortakları mı var? Eğer ayırım sözü olmasaydı aralarında elbette hükmedilmişti. Zalimlerse, elbette onlar için acıklı bir azap vardır.

22. Görürsün ki zalimler, kazandıklarından dolayı korkudan titreyenlerdir ve o (korktukları) onlara vakidir (başlarına gelir). İmân edenler ve sâlih işler yapanlarsa cennetlerin bahçelerindedir. Onlara Rablerinin katında diledikleri şeyler vardır. İşte bu büyük lütuftur.

23. İşte bu, Allah'ın, iman eden ve salih işler yapan kullarını müjdelediği şeydir. De ki: “Ben buna karşılık sizden, yakınlıkta / akrabalıkta sevgiden başka bir ücret istemiyorum.” Kim bir iyilik kazanırsa biz onun ondaki iyiliğini artırırız. Şüphesiz ki Allah çok bağışlayıcıdır, şükrün karşılığını bolca verendir.

24. Yoksa: “O, Allah'a karşı yalan uydurdu.” mu diyorlar? Allah dilerse, senin kalbini mühürler ve Allah batılı ortadan kaldırır ve sözleriyle hakkı yerleştirir. Muhakkak ki O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

25. O, kullarından tövbeyi kabul eden ve kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir.

26. İman edip salih ameller işleyenlere icabet eder ve kendi lütfuyla onlara arttırır (fazladan verir). Gerçeği örtüp inkâr edenlerse, onlar için şiddetli bir azap vardır.

27. Allah, kulları için rızkı bol bol verseydi, yeryüzünde mutlaka azgınlık ederlerdi. Fakat O, rızkı dilediği ölçüde indirir. Şüphesiz ki O, kullarından hakkıyla haberdardır ve onları hakkıyla görendir.

28. O ki umutlarını kestikten sonra yağmuru indirendir ve rahmetini her tarafa yayandır. O, dost olandır, övülmeye lâyık olandır.

29. Göklerin ve yerin ve canlılardan olupta bu ikisi içinde yaydığı şeylerin yaratılışı, O'nun ayetlerindendir. O, dilediği zaman onları bir araya getirmeye gücü yetendir.

30. Size isabet eden herhangi bir musibet, kendi ellerinizin kazandığı şeyler sebebiyledir. Çoğunu da affeder.

31. Siz yeryüzünde aciz bırakacaklar da değilsiniz. Sizin için Allah'ın yarattığı astlarından bir veli ve bir yardımcı yoktur.

32. Denizde büyük dağlar gibi akıp gidenler de O'nun ayetlerindendir.

33. Eğer dilerse, rüzgârı sakinleştirir de onun (denizin) sırtı üzerinde durakalırlar. Şüphesiz bunda, çokça sabreden ve çokça şükreden herkes için elbette ibretler vardır.

34. Veya kazandıkları sebebiyle onları helak eder. Çoğunu da affeder.

35. Ayetlerimiz hakkında tartışanlar bilsin ki onlara kaçacak yer yoktur.

36. Size verilen herhangi bir şey dünya hayatının geçici bir menfaattir. Allah katındakiler ise iman edenler ve Rablerine dayanıp güvenenler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır.

37. Onlar ki büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınırlar. Kızdıklarında onlar, bağışlarlar.

38. Onlar ki, Rablerine icabet ettiler ve salâtı (namazı) ikâme ettiler. İşleri de aralarında danışma iledir. Onlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan da infak ederler (ihtiyaç sahiplerine harcarlar).

39. Onlar ki haksız bir saldırı onlara isabet ettiğinde onlar yardımlaşırlar.

40. Bir kötülüğün karşılığı, onun benzeri bir kötülüktür. Kim affederse ve ıslah ederse, onun mükâfatı Allah'ın üzerinedir. Muhakkak ki O, zalimleri sevmez.

41. Kim de zulme uğradıktan sonra kendisini savunursa artık onların aleyhine bir yol yoktur.

42. Yol ancak insanlara zulmedenlerin ve yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenlerin aleyhinedir. İşte onlar var ya, onlara acıklı bir azap vardır.

43. Kim de sabrederse ve bağışlarsa, şüphâ kiesiz bu, kararlılık / azim gerektiren işlerdendir.

44. Allah kimi saptırırsa artık onun, O'ndan sonra bir dostu olmaz. Zalimlerin azabı gördüklerinde: “Geri dönmeye bir yol var mı?” dediklerini görürsün.

45. Onları görürsün ki, aşağılık olmaktan boyun bükmüş halde, ona (ateşe) sunulurlar, göz ucuyla da gizlice bakarlar. İman edenler de dedi ki: “Muhakkak ki ziyana uğrayanlar, kıyamet günü kendilerini ve

ailelerini ziyana uğratanlardır. Dikkat edin! Muhakkak ki zalimler, kalıcı bir azap içindedirler!”

46. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından, onlara yardım edecek onların velileri yoktur. Allah kimi saptırırsa artık onun için bir yol da yoktur.

47. Allah'tan geri çevrilmesi olmayan bir günün gelmesinden önce Rabbinize icabet edin! O gün sizin için bir sığınak yoktur ve sizin için bir inkâr da yoktur.

48. Eğer yüz çevirirlerse, biz seni onların üzerine koruyucu olarak göndermedik. Sana düşen sadece tebliğdir. Muhakkak ki biz, insana bizden bir rahmet tattırdığımızda ona sevinir. Eğer onlara, ellerinin öne sürdükleri sebebiyle bir kötülük isabet ederse, o zaman muhakkak ki insan pek nankördür.

49. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler bahşeder ve dilediğine de erkekler bahşeder.

50. Veya onları erkekler ve dişiler olarak çift kılar. Dilediğini de kısır yapar. Şüphesiz O, hakkıyla bilendir, gücü yetendir.

51. Allah, bir insana ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur veya bir resul gönderir de izniyle dilediğini vahyeder. Muhakkak ki O yücedir, hüküm ve hikmet sahibidir.

52. İşte böyle, sana da emrimizden bir ruh vahyettik. Sen Kitap ve iman nedir bilmiyordun. Fakat onu bir nur kıldık. Onunla kullarımızdan dilediğimizi doğru yola ulaştırırız. Muhakkak ki sen, elbette dosdoğru yola iletiyorsun.

53. Göklerdekilerin ve yerdekilerin O'na ait olduğu Allah'ın yoluna. Dikkat edin! İşler sonunda Allah'a varır.

ZUHRUF SURESİ

Resmi Mushaf: 43 / İniş Sırası: 63 / Mekke'de inmiştir. 89 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim.

2. Apaçık Kitap'a andolsun!

3. Şüphesiz ki biz onu, Arapça okunan olarak kıldık. Umulur ki akıl edersiniz.

4. Muhakkak ki o, katımızdaki ana Kitap'tadır, elbette yücedir, hüküm ve hikmet doludur.

5. Aşırıya giden bir topluluk oldunuz diye Zikr'i (*) bırakarak, sizden vaz mı geçelim?

(*) Zikir hatırlama, anma, öğüt anlamına gelir ki bu manaları kapsamasından dolayı da Kur'an-ı Kerim için kullanılır. Böylece, ayetin manası da "Kur'an'ı, size Allah'ı hatırlatanı, öğüt vereni veya öğüt vermeyi bir kenara bırakıp da sizden vaz mı geçelim?" olur.

6. Oysa biz öncekiler içinde de nice nebi gönderdik.

7. Onlara bir nebi gelse ancak onunla alay ederlerdi.

8. Biz, onlardan kuvvetçe daha çetinlerini de helâk ettik. Öncekilerin örneği geçti.

9. Andolsun ki, onlara: "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorarsan, mutlaka derler ki: "Onları mutlak güç sahibi, hakkıyla bilen yarattı."

10. O ki, yeryüzünü size beşik kıldı ve onda sizin için yollar kıldı. Umulur ki doğru yola ulaşırsınız.

11. O ki, gökten ölçüyle su indirdi. Böylece onunla ölü bir beldeyi canlandırdık. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

12. O ki, bütün çiftleri yarattı ve sizin için gemilerden ve hayvanlardan bineceğiniz şeyler kıldı.

13. Onların sırtlarına kurulmanız sonra da onun üzerine kurulduğunuzda Rabbinizin nimetini anmanız ve “Bize bunu hizmetimize veren, her türlü noksanlıklardan uzaktır ve şanı pek yücedir. Yoksa biz onu yaşatacık değildik.” demeniz için.

14. “Ve muhakkak ki biz, Rabbimize elbette dönecekleriz.”

15. Kullarından bazılarını O’nun bir parçası kıldılar. Muhakkak ki insan apaçık bir nankördür.

16. Yoksa yarattıklarından kızları edindi de oğulları size mi seçti?

17. Oysa onlardan biri, Rahman’a örnek verdiği şeyle (kız çocuğu ile) müjdelendiğinde, öfkesinden yutkunup dururken yüzü simsiyah olur.

18. (Der ki) “Süs içinde yetiştirilen (bir kız) mı?” Artık o belirsiz bir çatışmanın içindedir.

19. Rahman'ın kulları olan melekleri dişiler kıldılar. Onların yaratılışına şahit mi oldular? Şahitlikleri yazılacaktır ve sorulacaklardır.

20. Dediler ki: “Eğer Rahman dileseydi, onlara kulluk etmezdik.” İşte bununla ilgili onların hiç bir bilgisi yoktur. Onlar tahmin edip uydurmalarından başka bir şey yapmıyorlar.

21. Yoksa ondan önce, onlara bir kitap verdik de ona mı sarılıyorlar?

22. Hayır, aksine! Onlar dediler ki: “Muhakkak ki biz, babalarımızı bir din üzere bulduk. Biz de onların izleri üzere doğru yolda gidenleriz.”

23. İşte böyle! Senden önce bir şehre bir uyarıcı göndersek, oranın refah içindeki şımarık zenginleri sadece dedi ki: “Muhakkak ki biz, babalarımızı bir din üzere bulduk. Biz de onların izlerine uyanlarız.”

24. (Uyarıcı da) dedi ki: “Atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğrusunu size getirdiysem bile mi?” Onlar da dediler ki: “Muhakkak ki biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeyi inkâr edenleriz.”

25. Biz de onlardan intikam aldık. İşte bak! Yalanlayanların sonu nasıl oldu?

26. Hani İbrahim babasına ve kavmine demişti ki: “Şüphesiz ki ben, sizin kulluk ettiklerinizden uzağım.”

27. “Ancak beni yoktan yaratana (kulluk ederim). Muhakkak ki O, beni doğru yola iletecektir.”

28. Ve onu (tevhid inancını) kendinden sonra gelecekler içinde, kalıcı bir söz kıldı. Umulur ki dönerler.

29. Hayır, aksine! Ben, şunları ve onların babalarını, kendilerine Hak ve apaçık bir resul gelinceye kadar faydalandırdım.

30. Hak kendilerine geldiği zaman da dediler ki: “Bu bir sihirdir ve şüphesiz ki biz onu inkâr edenleriz.”

31. Dediler ki: “Bu Kur'an iki şehirden büyük bir adama indirilseydi ya!”

32. Rabbinin rahmetini onlar mı taksim ediyorlar? Dünya hayatında onların geçimlerini aralarında biz taksim ettik. Bazılarının da bazısını emri altında işçi olarak edinmeleri için bazısını bazılarının üstünde derecelerle yükselttik. Rabbinin rahmeti onların topladıklarından daha hayırlıdır.

33. Eğer insanlar tek bir ümmet olacak olmasaydı (*), Rahman'ı inkâr edenler için, evlerine gümüşten tavanlar ve üzerine çıkacakları merdivenler kılardık.

(*) Kâfirlerin azgınlıklarını daha da arttırmak ya da yaptıklarının karşılığını dünyada vermek için, kâfirlere nimetler verilmektedir. Eğer onlara bu nimetler arttırılsaydı, diğerleri şaşırır da bundaki hikmeti kavrayamaz ve böylece aynı nimetlere sahip olma hırsıyla kâfirler ile küfür yolunda bir araya gelebilirdi. İşte bu verilen nimetlere bakıp küfürde birleşme olacak olmasaydı, o kâfirlere dünya süsleri ile daha çok oyalanmaları için, daha çok geçici dünya süsleri verilirdi. Öyle ki evlerinin tavanları gümüşten olurdu. Tavanlara çıkacakları merdivenler de verilirdi.

34. Evlerine (gümüşten) kapılar ve üzerine yaslanacakları koltuklar,

35. Ve nice süsler. İşte bunlar sadece dünya hayatının geçici menfaatidir. Ahiret ise Rabbinin katında, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar içindir.

36. Kim Rahman'ın zikrini görmezlikten gelirse, onun için bir şeytan hazırlarız. Artık o, onun için yakın bir dosttur.

37. Şüphesiz ki onlar, elbette onları yoldan alıkoyarlar. Onlar da sanırlar ki kendileri doğru yolda olanlardır.

38. Nihayet bize geldiğinde der ki: “Keşke benim ve senin aranda iki doğu kadar (*) uzaklık olsaydı! Meğer ne kötü bir yakınmışsın!”

(*) Doğu ile batı arası kadar anlamına gelmektedir. Çünkü Arapça’da iki ismi, daha meşhur olanda bir araya getirmek özelliği vardır. İki Ömer “Ebubekir ve Ömer’i” ve iki ay “ay ile güneş’i” belirtir. Buna tağlib denir. Tağlib ise şudur: Bazen, birbiriyle ilgili kelimelerden biri diğerinden üstün sayılır. Üstün sayılan kelime yapılabilecek gramer değişikliği diğerini de şumulüne alır. Bu hal her şeyden önce bir kısım tesnîyelerde göze çarpar. Mesela Haseneyn kelimesi Hasan ile Hüseyin’i, ebeveyn kelimesi ana ve babayı, İrakeyn kelimesi Arap ve Acem Irak’larını, Maşrıkeyn kelimesi doğu ve batıyı, Basratan kelimesi Basra ve Kûfe’yi, Fırateyn kelimesi Fırat ve Dicle’yi, kamereyn kelimesi ay ve güneşi bu yolla ifade etmektedir. (Edebiyat Bilgi ve Teorileri (Belagat), Prof Dr. M Kaya Bigegil, Enderun yayınları, İstanbul, 1989, s. 88.)

39. (Yakınmanız) bugün size yarar sağlamayacak. Çünkü zulmettiniz. Şüphesiz siz, azapta da ortaklırsınız.

40. Artık sen mi sağırı işittireceksin veya körü ve apaçık bir sapkınlık içinde olan kimseyi doğru yola ileteceksin?

41. Eğer biz seni kesinlikle götürsek (öldürsek) de muhakkak ki biz, onlardan intikam alacağız.

42. Veya onlara vaadettiğimizi mutlaka sana gösteririz. Şüphesiz ki biz, onlara gücü yetenleriz.

43. Öyleyse sana vahyedilene sımsıkı sarıl! Muhakkak ki sen dosdoğru yol üzeresin.

44. Şüphesiz ki o (Kur'an) sen ve kavmin için elbette bir öğüttür. İlerde sorulacaksınız.

45. Senden önce (kendilerine) Resullerimizden gönderdiğimiz kimselere; (*) sor! Rahman'ın yanı sıra yarattığı astlarından kulluk edilecek ilâhlar kılmış mıyız?

(*) Önceden gönderilen dinlerin âlimlerine, din adamlarına ve ümmetlerine sor demektir. Sor bakalım o peygamberler onlara ne demişler? Allah'tan başka tapılacak ilâhlar kılmış mıyız?

46. Andolsun biz Musa'yı mucizelerimizle Firavun'a ve ileri gelenlerine gönderdik. Dedi ki: “Şüphesiz ki ben, âlemlerin Rabbinin resulüyüm.”

47. Fakat onlara mucizelerimizi getirince, bir de ne görsün! Onlar, onlara (mucizelerimize) gülüyorlar.

48. Ötekinden daha büyük olmayan bir mucize onlara göstermedik. Onları azapla da yakaladık. Umulur ki onlar dönerler.

49. Dediler ki: “Ey büyücü! Senin nezdinde ahdettiği şeyler sebebiyle bizim için Rabbine dua et! Muhakkak ki biz, elbette doğru yola geleceğiz.”

50. Fakat onlardan azabı kaldırınca, bir de ne görsün! Onlar sözlerinden dönüyorlar.

51. Firavun kavminin içinde seslendi. Dedi ki: “Ey kavmim! Mısır'ın hükümrânlığı ve bu altımdan akan ırmaklar benim değil mi? Görmüyor musunuz?”

52. “Yoksa ben, o zavallı ve neredeyse bir şey anlatamayan bu kişiden daha hayırlı değil miyim?”

53. “Onun üzerine altından bilezikler atılsaydı veya kendisiyle birlikte, yakın dost olan melekler gelseydi ya!”

54. İşte böylece o (Firavun), kavmini hafife aldı (küçümsedi). Fakat onlar (yine de) ona itaat ettiler. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir kavimdi.

55. Nihayet onlar bizi öfkelendiği zaman, onlardan intikam aldık. Böylece hepsini birden (suda) boğduk.

56. Sonra onları, sonradan gelecekler için bir geçmiş ve bir örnek kıldık.

57. Meryem'in oğlu örnek verilince, bir de ne göresin! Senin kavmin ondan dolayı keyifli keyifli gülüyorlar.

58. Dediler ki: “Bizim ilâhlarımız mı hayırlıdır yoksa o mu?” Sana onu tartışmaktan başka bir şey için örnek vermediler. Hayır, aksine! Onlar, kavgacı bir topluluktur.

59. O sadece kendisini nimetlendirdiğimiz bir kuldur ve onu İsrail oğullarına bir örnek kıldık.

60. Eğer dileyseydik yeryüzünde sizden melekler kılardık. Yerinize geçerlerdi.

61. Şüphesiz ki o, kıyamet saati için elbette bir ilimdir. Öyleyse ondan (kıyametin geleceğinden) hiç şüphe etmeyin ve bana uyun! Bu dosdoğru yoldur.

62. Sakın şeytan sizi alıkoymasın. Şüphesiz o sizin için apaçık bir düşmandır.

63. İsa apaçık delillerle geldiği zaman dedi ki: “Ben size hikmetle ve hakkında ayrılığa düştüğünüz şeylerin bazılarını size açıklamak için geldim. Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin!”

64. “Muhakkak ki Allah benim de Rabbidir ve sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin! Bu dosdoğru yoldur.”

65. Aralarından birtakım gruplar ayrılığa düştüler. Artık acıklı bir günün azabından dolayı zulmedenlerin vay haline!

66. Onlar kıyamet saatinden başkasını mı bekliyorlar? Oysaki o, kendilerine ansızın gelir ve onlar farketmezler.

67. O gün Allah'a karşı gelmekten sakınanlar hariç, yakın dostlar birbirlerine düşmandır.

68. “Ey kullarım! Bugün size bir korku yoktur ve siz mahzun da olmazsınız.”

69. Onlar ki ayetlerimize iman ettiler ve Müslüman oldular.

70. “Siz ve eşleriniz cennete girin! Sevinç içinde ağırlanacaksınız.”

71. Onların üzerinde altın tepsiler ve kadehler dolaştırılır. Orada canların çektiği ve gözlerin hoşlandığı her şey vardır. “Siz orada sürekli kalacak olanlarsınız.”

72. “İşte bu, yaptıklarınıza karşılık mirasçısı kılındığınız cennettir.”

73. “Orada sizin için bolca meyveler vardır. Onlardan yersiniz.”

74. Şüphesiz ki suçlular, cehennem azabında sürekli kalacaklardır.

75. Onlardan (azap) hafifletilmez ve onlar onun içinde ümitsizdirler.

76. Biz onlara zulmetmedik. Fakat kendileri zalimlerdi.

77. (Görevli meleğe) seslendiler ki: “Ey Mâlik! Rabbin bizim işimizi bitirsin.” O da dedi ki: “Muhakkak ki siz hep böyle kalacaksınız.”

78. “Andolsun biz size, hakkı getirmiştik fakat sizin çoğunuz haktan hoşlanmayanlarsınız.”

79. Yoksa onlar işi sağlam mı tuttular? Şüphesiz biz de sağlam tutanlarız.

80. Yoksa onlar sırlarını ve gizli konuşmalarını bizim duymadığımızı mı sanıyorlar? Hayır, aksine! Yanlarındaki resullerimiz (görevli meleklerimiz) yazıyorlar.

81. De ki: “Eğer Rahman'ın çocuğu olsaydı, kulluk edenlerin ilki ben olurum.”

82. Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın Rabbi, onların nitelendirdiklerinden uzaktır, pek yücedir.

83. Artık onları bırak, dalsınlar ve vadedildikleri günlerine kavuşuncaya kadar oynasınlar!

84. O, gökte de ilâh olandır ve yerde de ilâh olandır. O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.

85. Göklerin ve yerin ve bu ikisi arasındakilerin hükümranlığı kendine ait olan (Allah), bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*) Kıyamet saatinin ilmi O'nun katındadır ve siz O'na döndürüleceksiniz.

(*) Açıklaması için Furkan, 1'e bakınız

86. O'nun yanı sıra yarattığı astlarından olanlara dua eden kimseler, şefaate sahip olmazlar. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler müstesna.

87. Andolsun ki, onlara kendilerini yaratan kimseyi sorsan muhakkak derler ki: “Allah” O halde nasıl çevriliyorlar?

88. “Ya Rabbi! Muhakkak ki bunlar, iman etmeyen bir kavimdir.” sözüne and olsun ki;

89. Şimdilik “Selam” diyerek onlardan vazgeç! Artık onlar yakında bilecekler.

DUHAN SURESİ

Resmi Mushaf: 44 / İnış Sırası: 64 / Mekke'de inmiştir. 59 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim
2. Apaçık Kitap'a andolsun!
3. Şüphesiz ki biz onu mübarek bir gecede indirdik. Şüphesiz ki biz, uyarıcılarız.
4. Hikmetli her iş, onda (o gecede) ayrılır.
5. Katımızdan bir emir olarak. Muhakkak ki biz, gönderenleriz.
6. Rabbinden bir rahmet olarak. Şüphesiz ki O, hakkıyla işitendir, her şeyi bilendir.
7. Göklerin ve yeryüzünün ve ikisi arasındakilerin Rabbi'dir. Eğer kesin bir bilgiyle iman edenlerseniz.
8. Hayat veren ve öldüren O'ndan başka ilah yoktur. Sizin de Rabbinizdir ve önceki babalarınızın da Rabbidir.
9. Hayır, aksine! Onlar şüphe içinde oynuyorlar.
10. Artık sen, göğün apaçık bir duman getireceği günü gözetle!
11. O insanları sarar. Bu acıklı bir azaptır.
12. "Rabbimiz, azabı bizden kaldır! Muhakkak ki biz Mü'minleriz."
13. Onlara apaçık bir resul gelmişken onlar için öğüt almak nerede?
14. Sonra ondan yüz çevirdiler ve dediler ki: "Öğretilmiş biridir, delidir."
15. Şüphesiz ki biz, azabı biraz kaldırırız, şüphesiz ki siz, (eski halinize) tekrar dönersiniz.
16. O gün, en büyük tutuşla tutarız. Muhakkak ki biz, intikam alanlarız.

17. Andolsun ki, onlardan önce Firavun'un kavmini de imtihan etmiştik ve onlara şerefli bir resul gelmişti.

18. “Allah'ın kullarını bana teslim edin! Gerçekten ben sizin için güvenilir bir resulüm” diyen.

19. Ve: “Allah'a karşı büyüklenmeyin! Şüphesiz ben, size apaçık bir delil getiriyorum.” diyen.

20. “Ve muhakkak ki ben, beni taşıyıp öldürmenizden benim de sizin de Rabbiniz olana sığındım.”

21. “Eğer bana iman etmediyseniz, o zaman benden uzaklaşın!”

22. Derken “Bunlar suç işleyenler kavmidir.” diye Rabbine dua etti.

23. “O halde kullarımı geceleyin yürüt! Muhakkak ki siz, takip edileceksiniz.”

24. “Denizi açılmış olarak bırak! Şüphesiz onlar boğulacak bir ordudur.”

25. Onlar nice bahçeler ve pınarlar bıraktılar.

26. Ve ekinler ve değerli makamlar!

27. İçinde zevk ve sefa sürenler oldukları nimetler!

28. İşte böyle! Biz onları başka bir topluluğa miras bıraktık.

29. Gök ve yer onlara ağlamadı ve onlar, mühlet verilenler de olmadı.

30. Andolsun ki biz İsrailoğullarını o aşağılayıcı azaptan kurtarmıştık.

31. Firavun'dan. Şüphesiz o, haddi aşanlardan bir büyüklenendi.

32. Andolsun ki biz onları bir ilim üzere âlemlere üstün kıldık.

33. Onlara her birinde apaçık bir bela bulunan ayetler/mucizeler verdik.

34. Muhakkak ki şunlar, elbette derler ki:

35. “O ilk ölümümüzden başka bir şey değildir ve biz yeniden diriltilecek de değiliz.”

36. “Eğer doğru söyleyenlerseniz, o halde babalarımızı getirin!”
37. Onlar mı hayırlıdır yoksa Tubbe' kavmi ve onlardan öncekiler mi? Biz onları helak ettik. Muhakkak ki onlar suçlulardır.
38. Biz göğü ve yeri ve bu ikisinin arasındakileri oyuncular olarak yaratmadık.
39. Biz o ikisini haktan başka bir şeyle yaratmadık. Fakat onların çoğu bilmezler.
40. Şüphesiz ki o ayırım günü (kıyamet günü), onların topluca buluşma vaktidir.
41. O gün bir dost bir dosta hiçbir fayda sağlamaz ve onlara yardım da edilmez.
42. Allah'ın rahmet ettiği kimse hariç. Şüphesiz O, mutlak güç sahibidir, çok merhamet edendir.
43. Muhakkak ki zakkum ağacı,
44. Günahkârın yiyeceğidir.
45. Erimiş maden gibi. Karınlarda kaynar.
46. Sıcak suyun kaynaması gibi.
47. “Yakalayın onu! Hemen cehennemin ortasına sürükleyin onu!”
48. “Sonra başının üstüne kaynar su azabından dökün.”
49. “Tat bakalım! Şüphesiz ki sen, sen güçlüsün, şerefliyin ya!?”
50. “Şüphesiz bu, hakkında şüpheye düştüğünüz şeydir.”
51. Şüphesiz takva sahipleri güvenli bir makamdadır.
52. Bahçelerin ve pınarların içinde,
53. Karşılıklı (oturarak) ince ipekten ve atlastan elbiseler giyerler.
54. İşte böyle ve onları iri gözlü hurilerle evlendirdik.

55. Orada güvende olarak, her türlü meyveyi isterler.

56. Orada ilk ölümden başka ölüm tatmazlar. Ve (Allah) onları cehennem azabından korumuştur.

57. Rabbinden bir lütuf olarak. İşte bu, büyük kurtuluştur.

58. Belki düşünüp öğüt alırlar diye şüphesiz onu (Kur'an'ı) senin dilinle kolaylaştırdık.

59. Öyleyse gözleyip bekle! Şüphesiz onlar da gözleyip bekleyenlerdir.

CASIYE SURESİ

Resmi Mushaf: 45 / İnış Sırası: 65 / Mekke'de inmiştir. 37 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha Mim

2. Kitab'ın indirilmesi, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'tandır.

3. Şüphesiz ki göklerde ve yerde mü'minler için ayetler vardır.

4. Sizin yaratılışınızda ve türetip yaydığı bütün canlılarda da şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak inanan bir topluluk için ayetler vardır.

5. Gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesi ve Allah'ın gökten rızık indirip de onunla ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesi ve rüzgârları çevirmesi de akıl eden bir topluluk için ayetlerdir.

6. İşte bunlar, Allah'ın ayetleridir. Sana hak ile onu okuyoruz. Öyleyse Allah'tan ve O'nun ayetlerinden sonra, hangi söze iman edecekler?

7. Yazıklar olsun, her günahkâr yalancıya!

8. Kendisine okunan Allah'ın ayetlerini işitir, sonra büyüklük taslayarak onları hiç işitmemiş gibi direnir. Onu acıklı bir azapla müjdele!

9. Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman, onu alaya alır. İşte onlar var ya! Onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.

10. Arkalarından cehennem! Ne kazandıkları, ne de Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından edindikleri veliler onlara hiçbir fayda sağlamaz. Onlar için büyük bir azap vardır.

11. Bu doğru yola ileten bir rehberdir. Rablerinin ayetlerini inkâr edenlere ise iğrenç, acıklı olanından bir azap vardır.

12. Allah, gemilerin onun içinde emriyle akıp gitmesi için ve O'nun lütfundan aramanız için denizi size boyun eğdirdir. Belki şükredersiniz.

13. Göklerdekileri ve yerdekileri hepsini kendinden (bir nimet olarak) size boyun eğdirdi. Muhakkak ki bunda, düşünen bir topluluk için elbette ayetler vardır.

14. İman edenlere de ki: “(Allah’ın) Kazanmakta oldukları sebebiyle bir kavme karşılığını vermesi için Allah'ın günlerini ummayan kimseleri (şimdilik) bağışlasınlar.”

15. Kim hayırlı bir iş yaparsa, kendi nefsinedir ve kim de kötülük ederse kendi aleyhinedir. Sonra Rabbinize döndürölürsünüz.

16. Andolsun ki İsrailoğullarına Kitap ve hüküm ve peygamberlik verdik. Onları güzel temiz şeylerle rızıklandırdık. Onları âlemlere üstün kıldık.

17. Onlara bu işten (din işinden) apaçık deliller verdik de onlar kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki çekememezlikten dolayı ayrılığa düştiler. Şüphesiz Rabbin, kıyamet günü, hakkında ayrılığa düşmekte oldukları hususlarda aralarında hüküm verir.

18. Sonra seni de bu işten bir şeriat üzere kıldık. Artık ona uy ve bilmeyenlerin arzularına uyma!

19. Muhakkak ki onlar, Allah'tan (gelecek) bir şeyde sana hiç bir fayda sağlayamayacaklardır. Muhakkak ki zalimler birbirlerinin dostlarıdır. Allah, takva sahiplerinin dostudur.

20. Bu, insanlar için basiretlerdir ve şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak iman eden bir topluluk için bir hidayet rehberi ve rahmettir.

21. Yoksa kötülükler kazananlar, iman eden ve hayırlı işler yapanlar gibi hayatları ve ölümleri eşit olacak mı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar!

22. Allah gökleri ve yeri hak ile ve her nefse kazandığı şey sebebiyle karşılığı verilsin diye yarattı. Onlar haksızlığa da uğratılmazlar.

23. Arzularını kendisine ilah edinmiş olan kimseyi gördün mü? Allah onu bir ilim üzere saptırdı. İşitmesinin ve kalbinin üzerini mühürledi. Görmesinin üstünde de bir perde kıldı. Artık Allah'tan sonra, kim onu doğru yola iletir? Yine de düşünüp öğüt almayacak mısınız?

24. Dediler ki: “Bu, ancak dünya hayatımızdır, ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman helak eder.” Hâlbuki bunun hakkında onların hiç bir ilmi yoktur. Oysaki onlar, ancak zannediyorlar.

25. Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğunda onların delilleri: “Doğru söyleyenlerseniz babalarımızı getirin!” demelerinden başka bir şey değildir.

26. De ki: “Allah sizi yaşatır sonra sizi öldürür sonra hakkında şüphe olmayan kıyamet gününde sizi biraraya toplar. Fakat insanların çoğu bilmezler.”

27. Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır. Kıyamet saatinin vuku bulduğu gün, işte o gün, batıl üzere olanlar hüsrana uğrarlar.

28. Her ümmeti diz çökmüş olarak görürsün. Her ümmet kendi kitabına çağrılır. “Bugün yapmakta olduklarınızın karşılığını göreceksiniz.”

29. “Bu size karşı gerçeği söyleyen kitabımızdır. Şüphesiz ki biz sizin yapmakta olduklarınızı kaydediyorduk.”

30. İman eden ve hayırlı işler yapan kimselere gelince, Rableri onları rahmetine sokar. İşte bu, apaçık kurtuluştur.

31. İnkâr eden kimselere gelince, “Ayetlerim size okunmadı mı? Fakat siz büyüklendiniz ve suçlular topluluğu oldunuz?”

32. “Muhakkak ki Allah'ın vaadi gerçektir ve kıyamet saati hakkında hiç bir şüphe yoktur.” denildiği zaman dersiniz ki: “Biz kıyamet saati nedir, ne biliriz? Sadece bir zanda bulunuyoruz ve biz, elbette kesin bir bilgiye dayanarak inananlar değiliz.”

33. Yaptıklarının kötülükleri onlara görünüp ortaya çıktı ve kendisiyle alay etmekte oldukları şeyler onları kuşattı.

34. Denilir ki: “Bu gününüzle karşılaşmayı unuttuğunuz gibi, biz de bugün sizi unuturuz. Barınağınız ateştir ve sizin için yardımcılar da yoktur.”

35. “İşte bu, Allah'ın ayetlerini eğlence edindiğiniz ve dünya hayatı sizi aldattığı içindir.” Artık bugün ondan çıkarılmazlar ve onlar, tövbe etmesi istenenler de değildir.”

36. O halde hamd, göklerin Rabbi ve yerin Rabbi, âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir.

37. Göklerde ve yerde ululuk O'na aittir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

AHKÂF SURESİ

Resmi Mushaf: 46 / İnış Sırası: 66 / Mekke'de inmiştir. 35 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ha, Mim.

2. Kitabın indirilişı, mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'tandır.

3. Gökleri ve yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ile ve belli bir süreyle yarattık. İnkâr edenler ise uyarıldıkları şeyden yüz çevirenlerdir.

4. De ki: "Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından dua ettiklerinizi, gösterin bana! Onlar yerden ne yarattılar ya da onların göklerde bir ortağı mı var? Eğer doğru söyleyenlerseniz, bunun öncesinden bir kitap veya ilimden bir eser getirin bana!"

5. Allah'ın yanı sıra yarattığı astlarından kıyamet gününe kadar ona cevap veremeyecek kimselere dua edenden daha sapkın kimdir? Zaten onlar onların dualarından gafillerdir.

6. Ve onlar (Allah'ın dñnundan olan taptıkları), insanlar haşredildiklerinde (*) onlara düşman oldular ve onların ibadetlerini inkâr edenler oldular.

(*) Haşredilmek, her canlının kendi yaratılış özelliğine uygun olarak her nerede ve her ne şekilde ölmüş olsa da yeniden yaratılarak Allah'ın huzurunda toplanması demektir.

7. Onlara ayetlerimiz açıkça okunduğu zaman, gerçeği örtüp inkâr edenler, kendilerine gelince, hak için dediler ki: "Bu, apaçık bir sihirdir."

8. Yoksa: "Onu uydurdu mu?" diyorlar. De ki: "Eğer onu uydursaydım, Allah'tan gelecek bir şeyde bana hiç bir fayda sağlayamazdınız. O, hakkında taşkınlık yapmakta olduğunuz şeyi bilendir. Benimle sizin aranızda şahit olarak O yeter. O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

9. De ki: “Ben resullerden yeni bir şey meydana getiren biri değilim. Bana ve size ne yapılacağını bilmem. Uysam da ancak bana vahyolunan şeye (uyarım) ve ben apaçık bir uyarıcıdan başkası değilim.”

10. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Ya o Allah katından ise ve siz de onu inkâr ettiyseniz ve İsrâîl oğullarından bir şâhit de onun benzerine şahitlik edip iman ettiyse ve siz de büyüklük tasladıysanız? Muhakkak ki Allah, zâlimler topluluğuna hidayet etmez.”

11. İnkâr edenler, iman edenler için dedi ki: “Eğer bir hayır olsaydı, ona doğru bizi geçemezlerdi.” Onunla hidayete ulaşamadıkları zaman da diyecekler ki: “Bu eski bir uydurmadır.”

12. Bundan önce bir önder ve bir rahmet olarak Musa'nın kitabı vardı. Bu, tasdik eden, Arap lisanında olan, zulmedenlerin uyarılması için bir kitaptır ve iyiler için de bir müjdedir.

13. Muhakkak ki “Rabbimiz Allah'tır.” diyenlere sonra da istikamet üzere durmaya devam edenlere, işte onlara bir korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar.

14. İşte onlar, içinde sürekli kalacakları cennetin sahipleridir (cennetliklerdir). Yapmakta oldukları şeyler sebebiyle bir karşılık olarak.

15. Biz insana ana ve babasına iyilik yapmayı tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle karnında taşıdı ve zahmetle doğurdu. Onun taşınması ve onun sütten kesilmesi otuz aydır. Nihayet olgunluk çağına ulaştığında ve kırk yaşına geldiğinde dedi ki: “Rabbim! Bana ve anne babama lütfettiğin nimetine şükretmeye ve razı olacağın hayırlı bir iş yapmaya beni yönelt ve neslimdekileri de benim için ıslah et! Muhakkak ki ben, sana tövbe edip yöneldim ve muhakkak ki ben teslim olanlardanım.”

16. İşte onlar öyle kimselerdir ki onlardan yaptıklarının en güzelini kabul ederiz ve kötülüklerini geçersiz. Cennet sahiplerinin (cennetliklerin) içindedirler. Bu onlara vaad edilmiş olan dosdoğru bir sözdür.

17. Ve o kimse de ana ve babasına dedi ki: “Öf ikinize! Benden önce nice nesiller gelip geçmiş olduğu halde, benim çıkarılacağımı mı vaad ediyorsunuz?” O ikisi de Allah'a sığınır. “Yazıklar olsun sana! İman et! Muahkkak ki Allah'ın vaadi gerçektir.” Akabinde o da der ki: “Bu öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.”

18. İşte bunlar, cinlerden ve insanlardan kendilerinden önce geçmiş ümmetler içinde üzerlerine (azap) sözü hak olan kimselerdir. Şüphesiz ki onlar ziyana uğrayanlardır.

19. Herkesin yaptıklarından dolayı dereceleri vardır. (Bu, Allah'ın), yaptıklarının karşılığını kendilerine eksiksizce vermesi içindir. Onlar haksızlığa uğratılmazlar.

20. Ve o gün, gerçeği örtüp inkâr edenler ateşe sunulur. “Dünya hayatınızda bütün güzelliklerinizi giderdiniz ve onlarla istediğiniz gibi faydalandınız. Artık bugün, yeryüzünde haksız yere büyüklüklendiğinizden ve yoldan çıktığınızdan dolayı aşağılayıcı bir azabla karşılık bulacaksınız.”

21. Ad'ın kardeşini (Hud'u) de hatırla! Hani O, Ahkâf'taki kavmini uyarmıştı. Onun öncesinden ve onun ardından nice uyarıcılar gelip geçmişti. “Allah'tan başkasına kulluk etmeyin! Muhakkak ki ben size büyük bir günün azabından korkuyorum.”

22. Dediler ki: “Sen bize, ilâhlarımızdan bizi vazgeçirmek için mi geldin? O halde, doğru söyleyenlerden isen, bize vadettiğin şeyi getir!”

23. Dedi ki: “İlim ancak Allah'ın katındadır. Ben size kendisiyle gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum. Fakat ben sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum.”

24. Onu vadilerine doğru yönelmiş bir bulut olarak gördükleri zaman “Bu bize yağmur yağdıracak bir buluttur.” dediler. “Hayır, aksine! O sizin acele gelmesini istediğiniz şeydir. İçinde acıklı azap olan bir rüzgârdır.”

25. “Rabbinin emriyle herşeyi yerle bir eder.” Sonunda evlerinden başka hiç birşey görünmüyordu. İşte biz suçlular kavmine böyle karşılık veririz.

26. Andolsun ki biz kendisinde size imkân vermediğimiz şeylerde, onlara imkân vermiştik. Onlar için işitme duyusu ve basiretler ve gönüller kılmıştık. Fakat onların işitmeleri ve onların basiretleri ve onların gönülleri, hiçbir şeyde onlara, hiç bir fayda sağlamadı. Çünkü Allah'ın âyetleriyle mücadele ediyorlardı. Alay etmekte oldukları onları sarıp kuşattı.

27. Andolsun ki biz, sizin etrafınızda bulunan birçok şehri helak ettik. Umulur ki onlar dönerler diye ayetlerimizi de evirip çevirdik (çeşitli şekillerde açıkladık).

28. Yakınlık kurmak için Allah'ın yanı sıra, yarattığı astlarından edindikleri ilahlar, onlara yardım etseydi ya! Hayır, aksine! Onlardan sapıp gittiler. İşte bu, onların yalanları ve uydurmakta oldukları iftiralarıdır.

29. Hani biz cinlerden bir grubu Kur'ân'ı dinlemeleri için sana çevirip yöneltmiştik. Onlar Kur'ân'ı dinlemek için, ona gelip hazır bulundukları zaman (birbirlerine) dediler ki: "Susup dinleyin!" (Kur'ân'ın okunması) bitince de yarıcılar olarak kavimlerine döndüler.

30. Dediler ki: "Ey kavmimiz! Muhakkak ki biz, Musa'dan sonra indirilen, kendisinden öncekileri tasdik eden, gerçeğe ve dosdoğru yola hidayet eden bir kitap dinledik."

31. "Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine icabet edin ve ona iman edin ki Allah da size günahlarınızdan bağışlasın ve sizi acıklı azabdan korusun!"

32. Her kim Allah'ın davetçisine icabet etmezse, yeryüzünde kimseyi asla aciz bırakacak değildir. O'nun yarattığı astlarından velileri de yoktur. İşte onlar apaçık bir sapkınlık içindedir.

33. Allah'ın, gökleri ve yeri yaratan ve onların yaratılmasıyla yorulmayan ölüleri diriltmeye elbette gücü yeten olduğunu görmediler mi? Evet, şüphesiz ki O, her şeye gücü yetendir.

34. O gün inkâr edenler ateşe sunulurlar "Bu elbette gerçek değil mi?" Derler ki: "Rabbimize andolsun ki evet!" Dedi ki: "Öyleyse, inkâr etmekte olduğunuz şeyler sebebiyle tadın azabı!"

35. O halde resullerden azim sahiblerinin sabrettiği gibi sabret ve onlar için acele etme! Kendilerine vadedilen şeyi gördükleri gün, sanki (dünyada) gündüzün bir saatinden başka hiç kalmamışlardır. Bu bir tebliğdir. Yoldan çıkanlar topluluğundan başkası helak edilir mi?

MUHAMMED SURESİ

Resmi Mushaf: 47 / İnış Sırası: 95 / Medine'de inmiştir. 38 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. İnkâr eden ve Allah'ın yolundan çeviren kimselerin (Allah) amellerini boşa çıkardı.
2. İman eden ve hayırlı işler yapan ve Rablerinden gelen bir gerçek olan Muhammed'e indirilene iman eden kimselerse, (Allah) onlardan kötülüklerini örttü ve durumlarını düzeltti.
3. İşte bu, gerçeği örtüp inkâr edenlerin batıla uymaları ve iman edenlerin de Rablerinden gelen gerçeğe uymaları sebebiyledir. İşte böyle! Allah insanlar için onları örnek verir.
4. İnkâr edenlerle karşılaştığınız zaman hemen boyunlarını vurun! Nihayet onları iyice zayıflattığınızda artık bağı sıkıca bağlayın! Artık bundan sonra savaş ağırlıklarını bırakıncaya kadar, ya lütfetmek ya da fide almak vardır. İşte böyle! Eğer Allah dilerse, elbette onlardan intikam alır. Fakat bazınızı bazınızla denemek için (böyledir). Allah yolunda öldürülen kimselerinse, amellerini asla boşa çıkarmadı.
5. Onları doğru yola iletecek ve durumlarını düzelterektedir.
6. Ve onları, kendilerine tanıttığı cennete koyacaktır.
7. Ey iman edenler! Eğer Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar.
8. Gerçeği örtüp inkâr eden kimselerse, artık onlara dökezeyip yüzüstü düşmek vardır. Onların amellerini boşa çıkarır.
9. İşte bu, Allah'ın indirdiği şeyi çirkin görmeleri sebebiyledir. O da onların amellerini boşa çıkardı.
10. Kendilerinden önceki kimselerin sonunun nasıl olduğuna, yeryüzünde dolaşıp da bakmadılar mı? Allah onları dümura uğrattı (köreltti, işe yaramaz hale getirdi). İnkâr edenler için de onun benzerleri vardır.

11. İşte bu, Allah'ın iman edenlerin dostu olması ve inkâr edenlerin dostu olmaması sebebiyledir.

12. Muhakkak ki Allah, iman eden ve hayırlı işler yapan kimseleri, altından ırmaklar akan cennetlere koyar. İnkâr eden kimseler de (Dünya'dan) istifade ederler ve hayvanların yedikleri gibi yerler ve ateş, onlar için bir yerleşme yeridir.

13. Seni çıkardıkları şehrinden kuvvetce daha şiddetli şehirlerden nicesini helak ettik de onlara bir yardımcı da yoktu.

14. Hâlbuki Rabbinden apaçık bir delil üzere olan kimse, amelinin kötülüğü kendisine süslenen kimse gibi midir? Onlar arzularına uymuşlardır.

15. Allah'a karşı gelmekten sakınanlara vaat edilen cennetin örneği şöyledir ki onun içinde acı olmayan sudan ırmaklar ve tadı hiç değişmeyen süttan ırmaklar ve içenler için lezzetli şaraptan ırmaklar ve süzölmüş baldan ırmaklar ve onlara onun içinde hepsinden (her türden) ürünler vardır. Rablerinden de bir bağışlanma vardır. (Bu nimetler içinde olan kimse) ateşte sürekli kalacak olan ve kaynar sudan içirilip de bağırsakları parçalanan kimse gibi olur mu?

16. Onlardan seni dinleyen kimseler, nihayet senin yanından çıktıkları zaman, kendilerine ilim verilenlere dediler ki: “Az önce ne dedi?” İşte onlar Allah'ın kalpleri üzerine mühür vurduğu ve arzularına tabi olan kimselerdir.

17. Doğru yolu bulan kimselere ise (Allah) onlar için hidayeti arttırdı ve onlara takvalarını verdi.

18. Artık kendilerine ansızın gelecek olan kıyamet saatinden başkasını mı bekliyorlar? Onun alametleri (işaretleri) gelmiştir. Hâlbuki onlara geldiğinde onlar için hatırlamaları neye yarar?

19. O halde Allah'tan başka ilâh olmadığını bil ve günahın için ve iman eden erkekler için ve iman eden kadınlar için bağışlanma dile! Allah, dönüp dolaşacağınız yeri ve varıp ulaşacağınız yeri bilir.

20. İman edenler derler ki: “Bir sure indirilseydi ya!” İçinde savaş zikredilen kesin hükümlü bir sure indirildiği zaman da, kalplerinde hastalık olanları, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş bir bakışla, sana bakarken görürsün. Öyleyse (ölüm) onlara yakın olsun!

21. (Oysa onların vazifesi) itaat etmektir ve iyi sözdür. Sonra iş kesinleşince de Allah'a sadakat göstereceklerdi, onlar için daha hayırlı olurdu.

22. Demek ki siz, yüz çevirip geri dönerseniz, yeryüzünde bozgunculuk çıkaracaksınız ve akrabalık bağlarınızı keseceksiniz, öyle mi?

23. İşte onlar, Allah'ın lanetlediği sonra da basiretlerini sağır ve kör ettiği kimselerdir.

24. Artık Kur'an'ı düşünmezler mi? Yoksa kalplerinin üzerinde kilitleri mi var?

25. Muhakkak ki doğru yol kendilerine açıkça belli olduktan sonra, şeytan onlara, arkaları üzere geri dönen kimselere, kötülüklerini güzel göstererek sürükleyip teşvik etti ve onları uzun emellere düşürdü.

26. İşte bu, onların Allah'ın indirdiğini beğenmeyen kimselere "Bazı işlerde size itaat edeceğiz." demeleri sebebiyledir. Allah sırlarını bilir.

27. Melekler onları vefat ettirdiğinde, onların yüzlerine ve arkalarına nasıl da vururlar!

28. İşte bu, onların Allah'ı öfkeliendiren şeylere uymaları ve O'nun rızasını çirkin karşılamaları sebebiyledir. O da onların amellerini boşa çıkardı.

29. Yoksa kalplerinde hastalık olan kimseler, Allah'ın onların kinlerini hiç ortaya çıkarmayacağını mı sandılar?

30. Eğer dileseydik, onları sana gösterirdik de simalarıyla elbette onları tanırdın. Andolsun ki sen onları konuşma üslubundan tanırsın. Allah işlerinizi bilir.

31. Andolsun ki sizden cihad edenleri ve sabredenleri bilinceye kadar sizi deneyeceğiz ve haberlerinizi de deneyeceğiz.

32. Muhakkak ki inkâr edenler ve Allah yolundan alıkoyanlar ve doğru yol kendilerine açıkça belli olduktan sonra, Resule muhalefet edip karşı gelenler, Allah'a hiç bir şeye zarar veremeyeceklerdir. Allah onların işlerini boşa çıkaracaktır.

33. Ey iman edenler! Allah'a itaat edin ve Resule itaat edin ve amellerinizi iptal etmeyin!

34. Şüphesiz ki gerçeği örtüp inkâr eden ve Allah yolundan alıkoyan sonra da kâfirler olarak ölen kimseleri, Allah asla bağışlamayacaktır.

35. Öyleyse gevşemeyin ve üstün olduğunuz halde barışa çağırmayın! Allah sizinle beraberdir. Amellerinizi size asla eksiltmeyecektir.

36. Dünya hayatı ancak bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman ederseniz ve sakınırsanız, size mükâfatlarınızı verir ve sizden mallarınızı da istemez.

37. Eğer sizden onu isterse sonra da sizi zorlarsa, cimrilik edersiniz. Bu da sizin kinlerinizi ortaya çıkarır.

38. İşte sizler, Allah yolunda infak etmeye (ihtiyaç sahiplerine harcamaya) çağrılan kimselersiniz. Fakat sizden cimrilik eden var. Kim cimrilik ederse, ancak kendi nefsi hakkında cimrilik eder. Siz fakir olduğunuz halde, Allah zengindir. Eğer yüz çevirirseniz, yerinize başka bir kavim getirir. Sonra onlar sizin benzerleriniz de olmazlar.

FETİH SURESİ

Resmi Mushaf: 48 / İnış Sırası: 111 / Medine'de inmiştir. 29 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekten biz, sana apaçık bir fetih açtık.

2, 3. Allah'ın senin için, günahından geçmişte kalanı ve sonraya kalmış olanı bağışlaması ve senin üzerindeki nimetini tamamlaması ve seni dosdoğru yola iletmesi (onda sabit kılması) ve Allah'ın, sana aziz bir yardımla yardım etmesi için.

4. O, imanlarına iman katmaları için, mü'minlerin kalplerine sekine (*) indirendir. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

(*) Sekine, huzur, sağlam inanç, sebat, kalbin mutmain olması demektir.

5. Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları, içinde sürekli kalacakları altından ırmaklar akan cennetlere girdirmesi ve kötülüklerini onlardan örtmesi için (de fetih açtı). Bu, Allah katında büyük bir kurtuluştur.

6. Ve kötü zanla Allah'a zanda bulunan münâfık erkekler ve münâfık kadınlara ve müşrik erkekler ve müşrik kadınlara azap etmesi için (de fetih açtı). (Müminler için istedikleri) Kötülük çemberi üzerlerine olsun! Allah onlara gazap etti ve lânet etti ve onlar için cehennemi hazırladı. Ne kötü bir varış yeri!

7. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

8. Muhakkak ki biz, seni bir şahit ve bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

9. Allah'a ve O'nun resulüne iman etmeniz ve ona yardım etmeniz ve ona saygı göstermeniz için. Ve sabah akşam O'nu tesbih etmeniz için.

10. Şüphesiz sana biat edenler ancak Allah'a biat ediyorlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Artık kim bozarsa ancak kendi aleyhine bozar. Kim de Allah'a söz verdiği şeye vefa gösterirse ona büyük bir mükafat verecektir.

11. Geri bırakılan bedevîler sana diyecekler ki: “Bizi mallarımız ve ailelerimiz meşgul etti. Bizim için bağış dile!” Kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. De ki: “Eğer (Allah) size bir zarar isterse veya size bir fayda isterse, Allah'tan (gelecek şeye karşı) sizin için kim bir şeye maliktir? Hayır, aksine! Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

12. Hayır, aksine! Resul ve mü'minler ebediyen ailelerine hiç dönmeyecek sandınız ve bu kalplerinizde süslendirildi. Kötü bir zan ile zannettiniz ve helâk olan bir toplum oldunuz.

13. Kim Allah'a ve O'nun resulüne iman etmezse (bilsin ki), muhakkak ki biz, kâfirler için alevli bir ateş hazırladık.

14. Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. Dilediğini bağışlar ve dilediğine azap eder. Allah çok bağışlayandır ve çok merhametlidir.

15. Geri bırakılanlar, ganimetleri almaya gittiğiniz zaman diyecekler ki: “Bizi bırakın, size tâbi olalım.” Allah'ın sözünü değiştirmeyi isterler. De ki: “Bize asla tâbi olmayacaksınız. Allah önceden böyle söyledi.” Bunun üzerine diyecekler ki: “Hayır, aksine! Bize haset ediyorsunuz.” Hayır, aksine! Onlar pek azı hariç derinlemesine kavrayamaz oldular.

16. Geri bırakılan bedevîlere de ki: “Şiddetli bir güce sahip bir topluluğa (karşı) davet edileceksiniz ki onlarla savaşsınız veya onlar Müslüman olurlar. İşte o zaman eğer itâat ederseniz, Allah size güzel bir mükâfat verir. Eğer daha önce yüz çevirdiğiniz gibi yüz çevirirseniz, size acıklı bir azapla azap eder.”

17. Köre zorluk yoktur ve topala zorluk yoktur ve hastaya zorluk yoktur. Kim Allah'a ve O'nun Resulüne itâat ederse, onu altlarından ırmaklar akan cennetlere sokar. Kim yüz çevirirse, ona acıklı bir azapla azap eder.

18. Andolsun ki Allah o müminlerden razı olmuştur. Hani sana o ağacın altında biat etmişlerdi. (Allah) Onların kalplerindekini bildi de onların üzerine sekine indirdi ve onları yakın bir fetihle mükâfatlandırdı.

19. Ve alacakları pek çok ganimetle. Allah mutlak gâliptir, hüküm ve hikmet sahibidir.

20. Allah size alacağınız pek çok ganimet vadetti de bunu size hemen verdi ve insanların ellerini (*) sizden çekti. Müminler için bir alâmet olması ve sizi doğru bir yola iletmesi için (yaptı).

(*) Size el uzatmalarına/dokunmalarına/saldırmalarına engel oldu.

21. Ve üzerine güç yetiremediğiniz, Allah'ın ise onu kuşatmış olduğu başka (ganimetler). Allah her şeye gücü yetendir.

22. Eğer gerçeği örtüp inkâr edenler sizinle savaşıyorsa bile, mutlaka arkalarını dönerlerdi. Sonra bir dost bulamazlardı ve bir yardımcı da (bulamazlardı).

23. (Bu,) Allah'ın önceden süregelen sünnetidir. Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamayacaksınız.

24. O ki, Mekke'nin karnında (göbeğinde), sizi onlara muzaffer kılmasının ardından, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çekti. Allah yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir.

25. Onlar ki gerçeği örtüp inkâr ettiler ve sizi Mescidi Haram'dan ve bekletilen kurbanları da yerlerine ulaştırmaktan alıkozdular. Eğer kendilerini bilmediğiniz mü'min erkeklerle mü'min kadınları bilmeden çığneyecek olmasaydınız ve bu yüzden size büyük bir sıkıntı isabet edecek olmasaydı, Allah Mekke'nin fethine izin verirdi. (Böyle olması) Allah'ın dilediğini rahmetine sokması içindir. Eğer (mü'minler) seçilip ayrılmış olsalardı bile muhakkak onlardan gerçeği örtüp inkâr edenleri acıklı bir azapla azaplandırırdık.

26. Hani gerçeği örtüp inkâr edenler kalplerinde hamiiyeti (*), o cahiliye hamiiyetini kılmıştı da Allah da Resulünün ve iman edenlere kendi sekinesini indirmişti ve onları takva sözüne bağlı kılmıştı. Onlar buna layık ve ehil idiler. Allah her şeyi bilendir.

(*) Hamiiyet, bir insanın kendi yurdunu, ulusunu ve ailesini koruma çabası, gayretidir.

27. Andolsun ki Allah, Resulüne o rüyayı hak ile tasdik etti. Eğer Allah dilerse başlarınızı tıraş ederek ve kısaltarak, korkmadan, güvenle, muhakkak Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Fakat (Allah) sizin hiç bilmediklerinizi bilmektedir. Böylece bundan (Mescid-i Haram'a girmenizden) ayrı olarak da yakın bir fetih (*) kıldı.

(*) “Yakın fetih” Mekke fethinden önceki Hayber fethi veya Hudeybiye barışıdır. Hudeybiye barışının fetih olarak sayılması Müslümanların ve İslâm'ın resmi olarak tanınmış olmasından dolayıdır.

28. O, bütün dinlerine onu üstün kılması için, resulünü hidâyetle ve Hakkın diniyle gönderendir. Allah şahit olarak yeter.

29. Muhammed Allah'ın elçisidir. Onunla birlikte olanlar inkârcılara karşı şiddetlidir ve kendi aralarında merhametlidir. Onları, rükû ve secde ederek, Allah'tan bir lütuf ve bir hoşnutluk isterken görürsün. Yüzlerinde secdelerin izinden (meydana gelen) belirtiler vardır. İşte bu, Tevrat'taki onların örneğidir. İncil'deki onların örneği de filizini çıkarıp onu güçlendiren, kalınlaşıp gövdesi üzerine dikilen, çiftçilerin hoşuna giden bir ekin gibidir. (Bu benzetme) inkârcıları onlarla öfkelendirmek içindir. Allah onlardan iman edenlere ve salih ameller işleyenlere bir bağışlama ve büyük bir mükâfat vadetmiştir.

HUCURAT SURESİ

Resmi Mushaf: 49 / İnış Sırası: 106 / Medine'de inmiştir. 18 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey iman edenler! Allah'ın ve O'nun Resulünün önüne geçmeyin ve Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz Allah, hakkıyla işitendir, her şeyi bilendir.
2. Ey iman edenler! Seslerinizi Nebi'nin sesinin üzerine yükseltmeyin ve kiminizin kiminize bağırdığı gibi ona da sözle bağırmayın ki siz farkında olmadan amelleriniz boşa gider.
3. Şüphesiz Allah'ın Resulünün yanında seslerini kısıyanlar var ya, işte Allah onların kalplerini takva için imtihan etmiştir. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır.
4. Şüphesiz sana odaların ardından seslenenler, onların çoğu akletmezler.
5. Keşke onlar senin onlara çıkmaya kadar sabretselerdi, elbette onlar için daha hayırlı olurdu. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.
6. Ey iman edenler! Eğer size bir fasık bir haber getirirse, o takdirde araştırın! Sonra bir topluma bilmeden sataşırsınız da yaptığınıza pişman olursunuz.
7. Bilin ki içinde Allah'ın Resulü vardır. Eğer birçok işte size uysaydı, elbette sıkıntıya düşerdiniz. Ancak Allah size imanı sevdirdi ve kalplerinizde onu süsledi. Size küfrü ve fasıklığı ve isyanı kötü gösterdi. İşte onlar doğru yolda olanlardır.
8. Allah'tan bir lütuf ve bir nimet olarak. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
9. Eğer mü'minlerden iki topluluk savaşırlarsa, aralarını düzeltin! Eğer ikisinden biri diğerine saldırırsa, saldıran tarafla, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın! Eğer dönerlerse, o ikisinin arasını adaletle düzeltin ve adil olun! Şüphesiz ki Allah, adil olanları sever.
10. Mü'minler ancak kardeşlerdir. Kardeşlerinizin aralarını düzeltin! Allah'a karşı gelmekten sakının! Umulur ki merhamet edilirsiniz.

11. Ey iman edenler! Bir topluluk bir toplulukla alay etmesin, belki kendilerinden daha hayırlı olurlar. Kadınlar da kadınlarla (alay etmesinler), belki kendilerinden daha hayırlı olurlar. Kendinizi kötülemeyin ve lakaplarla çağırmayın! İmandan sonra fasıklık ne kötü isimdir. Kim tevbe etmezse, o takdirde işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

12. Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının! Muhakkak ki zannın bazıları günahdır. Kusur araştırmayın! Kiminiz kiminizin gıybetini / dedikodusunu etmesin! Sizden biriniz ölü iken kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte ondan tiksindiniz! Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz Allah, tevbeleri kabul edendir, çok merhametlidir.

13. Ey insanlar! Gerçekten biz sizi, bir erkek ve bir dişiden yarattık. Birbirinizi tanımanız için, sizi milletler ve kabileler olarak kıldık. Şüphesiz ki Allah katında en üstün olanınız (ondan) en çok sakımanızdır. Şüphesiz ki Allah, hakkıyla bilendir, her şeyden haberdardır.

14. Bedeviler dediler ki: “İman ettik.” De ki: “Siz iman etmediniz. Fakat deyin ki: ‘Biz Müslüman olduk.’ İman kalplerinize henüz girmedi. Eğer Allah'a ve O'nun resulüne itaat ederseniz, amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhametlidir.”

15. Mü'minler ancak Allah'a ve O'nun resulüne iman eden, sonra da asla şüphe etmeyen ve mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihat eden kimselerdir. İşte onlar doğru olanların ta kendileridir.

16. De ki: “Allah'a dininizi mi öğretiyorsunuz? Allah göklerde olanı ve yerde olanı bilir. Allah her şeyi bilendir.

17. Müslüman olmalarını sana minnet (*) ediyorlar. De ki: “Müslümanlığınızı bana minnet etmeyin!” Hayır, aksine! Allah size minnet eder ki sizi imana iletti; eğer doğru kimseler iseniz!

(*) Minnet etmek, yaptığı bir iyilikten dolayı karşısındakini gönül borcu altında bırakmak, başa kakmak demektir.

18. Şüphesiz ki Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.

KAF SURESİ

Resmi Mushaf: 50 / İnış Sırası: 34 / Mekke'de inmiştir. / 45 âyettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kaf. Şerefli Kur'an'a andolsun!
2. Hayır, aksine! Onlara kendilerinden bir uyarıcı geldiğine şaşılar da gerçeği örtüp inkâr edenler dedi ki: “Bu şaşılacak bir şeydir.”
3. “Öldüğümüz ve toprak olduğumuz zaman mı? Bu uzak bir dönüştür.”
4. Yeryüzünün onlardan eksilttiği şeyi kesinlikle bilmekteyiz. Katımızda da (herşeyi) muhafaza eden bir Kitap vardır.
5. Hayır, aksine! Onlara geldiğinde Hak'kı (Kur'an'ı) yalanladılar. Artık onlar karışık bir iş (*) içindedirler.
- (*) Tam bir kararsızlık içinde, karışık işler yaptıklarından kafaları karışıktır. Sıkıntılı bir halde yalan yanlış işler yaparlar.
6. Üzerlerindeki gökyüzüne bakmazlar mı? Onu nasıl bina ettik ve süsledik? Herhangi bir çatlağı da yoktur.
7. Ve yeryüzü, onu yaydık ve içine yüksek dağlar bıraktık (yerleştirdik) ve içinde bakanları hayran bırakan her çiftten (bitkiler) bitirdik.
8. Allah'a yönelen her kul için öğüt ve ibret olarak.
9. Ve gökyüzünden bereketli su indirdik de onunla bahçeler ve hasat edilen hububat bitirdik,
10. Ve üst üste kümelenmiş tomurcukları olan uzun hurma ağaçları,
11. Kullar için rızık olarak ve onunla ölü beldeye hayat verdik. İşte çıkış (yeniden diriliş) bunun gibidir.
12. Onlardan önce Nuh kavmi ve Ress halkı ve Semud yalanladı.
13. Ve Ad ve Firavun ve Lut'un kardeşleri,

14. Ve Eyke halkı ve Tubba'î'nin kavmi, hepsi, elçileri yalanladı. Böylece sözüm Hak oldu.

15. İlk yaratmada acze düştük mü? Hayır, aksine! Onlar yeni yaratmadan kuşku içindedir.

16. Andolsun ki insanı biz yarattık ve nefsinin ona vesvese verdiği şeyi biliriz ve biz ona şah damarından daha yakınız.

17. Sağından ve solundan, oturmuş iki kaydedici (melek) kaydederken,

18. Yanında bir gözetleyici hazır bulunmaksızın hiç bir söz söyleyemez.

19. Ölüm sarhoşluğu hak ile geldi. İşte bu, ondan kaçıyor olduğun şeydir.

20. Ve sura üflendi. İşte bu vadedilen gündür.

21. Her nefis yanında bir sürücü ve bir şahit (melek) olduğu halde geldi.

22. Andolsun! Sen bundan gafletteydin de senden perdeni kaldırdık artık bugün, görüşün keskindir.

23. Ve onun yakını dedi: “İşte yanımda hazır olan budur.”

24.” Siz ikiniz! İnatçı kâfirlerin hepsini Cehenneme atın!”

25. “Durmadan hayrı engelleyen, haddi aşan şüpheciyi,”

26. “O ki, Allah ile beraber başka bir ilah edindi. Artık siz ikiniz! Onu, şiddetli azabın içine atın!”

27. Onun yakını dedi: “Rabbimiz, onu ben azdırmadım ne var ki onun kendisi uzak bir sapkınlık içindeydi.”

28. (Allah) dedi ki: “Yanımda çekişmeyin! Ben size vaadimi önceden kesin olarak sunmuştum.”

29. “Benim yanımda söz değiştirilmez ve ben kullarıma elbette zulûmkâr değilim.”

30. O gün cehenneme deriz ki: “Doldun mu?” O da der ki: “Daha fazlası var mı?”

31. Cennet de Allah'a karşı gelmekten sakınanlara uzak olmaksızın yaklaştırıldı.

32, 33. İşte bu, sizin vadedildiğiniz şeydir. Tövbe ederek Rabbine yönelen, (Allah'ın emirlerini) muhafaza eden herkes, görmediği halde Rahman'a haşyet (korku) duyan ve Allah'a yönelmiş bir kalp ile gelen kimseler içindir.

34. Esenlikle ona girin! İşte bu ebedilik günüdür.

35. Onlar için onda (cennette) diledikleri her şey vardır. Katımızda daha da fazlası vardır.

36. Onlardan önce saldırganlıkta, zorbalıkta onlardan daha kuvvetli nice nesilleri helak ettik de ardından ülkelerde dolaşıp durdular. Sığınacak yer mi var?

37. Muhakkak ki bunda, kalbi olan veya bir şahid olarak kulak veren kimse için elbette bir öğüt (zikir) vardır.

38. Andolsun ki biz, gökleri ve yeri ve bunların arasındakileri altı günde yarattık ve bize hiç bir yorgunluk dokunmadı.

39. Artık onların söylediklerine sabret ve güneşin doğuşundan önce ve batışından önce Rabbinin hamd ile tespih et!

40. Gecenin bir kısmında ve secdelerin arkalarından O'nu tespih et!

41. Nida eden münadinin çok yakın bir yerden sesleneceği günü dinle!

42. O gün müthiş sesi hak olarak işitirler. İşte bu çıkış / diriliş günüdür.

43. Muhakkak ki biz, biz hayat veririz ve öldürürüz ve varış bizedir.

44. O gün yer hızlı bir şekilde onlardan yarılıp açılır. İşte bu toplayış bize göre kolaydır.

45. Biz söyledikleri şeyi en iyi bilenleriz ve sen onların üstüne bir zorlayıcı değilsin. O halde vaadimden korkan kişiye Kur'an'la öğüt ver.

ZARİYAT SURESİ

Resmi Mushaf: 51 / İniş Sırası: 67 / Mekke'de inmiştir. 60 âyettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Andolsun savurdukça savuranlara,
2. Yük taşıyanlara,
3. Kolayca akanlara,
4. İşi taksim edenlere!
5. Gerçekten size vadedilen şey elbette doğrudur.
6. Şüphesiz ki din (günü) elbette bir olgudur.
7. Andolsun hareli, sağlam yollara sahip göğ'e!
8. Muhakkak ki siz, elbette farklı sözdesiniz / görüştesiniz.
9. Döndürülen ondan döndürölür.
10. O zan ve tahminle yalan uyduranlar kahrolsun!
11. Onlar ki aptallık içinde yanııp duran kimselerdir.
12. "Din günü ne zaman?" diye sorarlar.
13. O gün, onlar ateş üzerinde azap edilirler.
14. "Azabınızı tadın! Bu, kendisini acele istemekte olduğunuz şeydir."
15. Muhakkak ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlarsa cennetlerde ve pınarlardadır.
16. Rablerinin onlara verdiğini alanlar olarak. Şüphesiz ki onlar bundan önce iyilik edenlerdi.
17. Onların geceden uyudukları şey, pek azdı.

18. Seherlerde onlar istiğfar ederlerdi / bağışlanma dilerlerdi.
 19. Onların mallarında dilenci ve yoksul için bir hak vardı.
 20. Yeryüzünde kesin bir bilgiyle iman edenler için ibretler vardır.
 21. Kendi nefslerinizde de var, görmüyor musunuz?
 22. Gökte rızkınız ve vadedilen şeyler vardır.
 23. Göğün ve yerin Rabbine andolsun ki, muhakkak ki o (vadedilenler), konuştuğunuz şey gibi elbette gerçektir.
 24. Sana İbrahim'in ikram edilen misafirlerinin haberi geldi mi?
 25. Hani yanına girmişlerdi. Sonra demişlerdi ki: “Selam” O da demişti ki: “Selam, bilinmeyenler topluluğu!”
 26. Hemen ailesinin yanına gizlice gidip, semiz bir dana getirdi.
 27. Onu onlara yaklaştırdı. Dedi ki: “Yemez misiniz?”
 28. Onlardan içine bir korku düştü. “Korkma!” dediler ve bilgin bir oğlanla onu müjdelediler.
 29. Bunun üzerine karısı çılgılık içinde (onlara) yöneldi de “Kısır bir koca karı!” diyerek yüzünü tokatladı.
 30. Onlar dediler ki: “İşte bu böyledir. Senin Rabbin dedi. Muhakkak ki O, hüküm ve hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.”
 31. (İbrahim) dedi ki: “O halde bir sorunuz mu var(*), ey gönderilenler?”
- (*) “ma hatbuke” ifadesi “Bir sorun mu var?” şeklinde kullanılan kalıp bir ifadedir. Buradan hareketle “bir sorunuz mu var?” diye çevirdiğimiz “ma hatbukum” ifadesi ”İşiniz nedir?” veya “meseleniz nedir?” şeklinde de tam kelime karşılığında tercüme edilebilir.
32. Dediler ki: “Muhakkak ki biz, bir suçlular kavmine gönderildik.”
 33. “Onların üzerine çamurdan taşlar göndermemiz için.”

34. “Rabbinin katında aşırı gidenler için işaretlenmiş olan (taşlar).”
35. Derken orada (Lût’un yöresinde) iman edenlerden kim varsa çıkardık.
36. Zaten orada bir evden başka Müslümanlar da bulmadık.
37. Orada acıklı azaptan korkanlar için bir işaret bıraktık.
38. Ve Mûsa'da da (bir işaret bıraktık). Hani onu apaçık bir delille Firavun’a göndermiştik.
39. (Firavun) erkânıyla (ileri gelen kimseleriyle) yüz çevirdi ve dedi ki: “Bir sihirbazdır veya delidir.”
40. Biz de onu ve askerlerini yakaladık da o kendini kınayan bir haldeyken, onları denizin içine fırlattık.
41. Ve Ad (kavminde) de (bir işaret bıraktık). Hani, onların üzerine o kısır (köklerini kazıyan) rüzgârı göndermiştik.
42. Üzerinden geçtiği şeylerden, onu kül gibi etmesinin dışında, bir şey bırakmadı.
43. Semûd'da da (bir işaret bıraktık). Hani onlara, “Bir süreye kadar istifade edin!” denilmişti.
44. Onlar Rablerinin emrine karşı başkaldırdılar da onları, bakarlarken yıldırım yakaladı.
45. Ayağa kalkmaya güç yetiremediler ve yardım edilenler de değillerdi.
46. Önceden Nuh’un kavmini de (helâk ettik). Muhakkak ki onlar bir fasıklar kavmi idiler.
47. Ve gökyüzü; Onu ellerimizle bina ettik. Muhakkak ki biz, elbette çok genişlik (geniş lütuf) ve kudret sahibiyiz.
48. Ve yeryüzü; Onu da döşedik. Biz ne güzel döşeyenleriz.
49. Her şeyden iki eş yarattık. Umulur ki iyice düşünüp öğüt alırsınız.
50. Artık Allah’a kaçın! Muhakkak ki ben, sizin için ondan (gelen) apaçık bir uyarıcıyım.

51. Allah ile beraber başka bir ilâh kılmayın! Muhakkak ki ben, sizin için ondan (gelen) apaçık bir uyarıcıyım.
52. İşte böyle! Onlardan öncekilere bir resul gelse illâ ki “Bir sihirbazdır veya bir delidir.” dediler.
53. Bunu birbirlerine tavsiye mi ettiler? Hayır, aksine! Onlar azgın bir topluluktur.
54. Artık onlardan yüz çevir! Sen kınanmış değilsin.
55. Öğüt ver! Muhakkak ki öğüt iman edenlere fayda verir.
56. Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etmeleri için yarattım.
57. Ben onlardan ne rızık istiyorum, ne de beni doyurmalarını istiyorum.
58. Muhakkak ki rızık veren O Allah, sağlam kuvvet sahibidir.
59. Muhakkak ki o zulmedenlere, arkadaşlarının paylarının misli kadar (azaptan) payları vardır. Şu halde acele istemesinler!
60. Vadedilen günleri sebebiyle gerçeği örtüp inkâr edenlerin vay haline!

TUR SURESİ

Resmi Mushaf: 52 / İnış Sırası: 76 / Mekke'de inmiştir. / 49 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Tur'a (*) andolsun,

(*) Musa'ya Tevrat'ın verildiğı Tur Dağı

2, 3. Yayılmış ince deri içinde, satır satır yazılmış Kitap'a andolsun,

4. Beyt-i Ma'mur'a (*) andolsun,

(*) Beyt-i Ma'mur yedinci kat gökte meleklerin ziyaretgâhı olan bir makamdır. Kâ'be için de kullanılmıştır.

5. Yükseltilmiş tavana (göge) andolsun,

6. Doldurulmuş taşkın denize (Firavun'un battığı denize) andolsun,

7. Muhakkak ki Rabbinin azabı, kesinlikle vuku bulacaktır.

8. Onun için bir engelleyici yoktur.

9. O gün gök çalkalandıkça çalkalanır,

10. Dağlar da yürüdükçe yürür.

11. Artık o gün yalanlayanların vay haline!

12. Onlar ki daldıkları işlerde oynarlar,

13. O gün cehennem ateşine itildikçe itilirler.

14. "İşte bu, yalanlıyor olduğunuz ateştir."

15. "Yoksa bu sihir mi yahut siz mi görmüyorsunuz?"

16. "Yaslanın ona! Artık sabredin veya sabretmeyin, sizin için birdir. Siz ancak yapmakta olduğunuz şeylerin karşılığını alıyorsunuz."

17. Şüphesiz ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar, cennetler ve nimetler içindedir.

18. Rablerinin onlara verdiği şey ile sevinçli ve mutlu olanlardır. Rableri de onları alevli ateşin azabından korudu.

19. Yapmakta olduğunuz şey karşılığında afiyetle yeyin ve için!

20. Sıralanmış tahtlar üzerinde yaslanmış olarak. Biz onları güzel iri gözlü hurilerle de evlendirdik.

21. Ve iman edenler ve İmanla onlara tabi olan zürriyetleri! Biz onların zürriyyetlerini onlara kattık ve yaptıklarından ve herhangi bir şeyden onları eksiltmedik. Her kişi kazandığı ile bir rehindir.

22. Ve onlara canlarının çektiğinden et ve meyvelerle imdad ederiz (bol bol veririz).

23. Orada (cennette) içinde ne bir boş söz, ne de günaha girme olmayan bir kadehi çekiştirirler.

24. Çevrelerinde de onlara mahsus, genç hizmetkârlar dolaşır. Sanki gerçekten onlar, gizlenmiş incilerdir.

25. Bazısı bazısına yönelerek, birbirlerine sorarlar.

26. Dediler ki: “Gerçekten biz daha önce, ailemiz içinde korkardık.”

27. “Ardından Allah bize lütufta bulundu ve bizi kavurucu ateşin azabından korudu.”

28. “Şüphesiz ki biz önceden O'na dua ederdik. Şüphesiz ki O, cömertçe iyilik eden, rahmeti sınırsız olanın ta kendisidir.”

29. Artık öğüt ver! Rabbinin nimetiyle sen, ne bir kâhinsin, ne de bir deli.

30. Yoksa onlar “O bir şairdir; Biz ona zamanın felâketlerinin çarpmasını bekliyoruz” mu diyorlar? (*)

(*) İbnu Cerir'in Abdullah bin Abbas radiyallahu anh'tan rivayet ettiğine göre Kureyş müşrikleri Daru'n-Nedve'de toplanarak Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem hakkında ne yapacaklarını konuşuyorlardı. Bir adam çıkıp: “Onu tutup bağlayın! Sonra Zuheyr ve Nabiğa gibi ondan

önce geçen şairlerin çarpıldıkları şekilde zamanın felaketlerine çarpılmasını gözleyin! Nitekim o onlardan biridir.” dedi. Bunun üzerine bu ayeti kerime indirildi. (Ahmet Varol Kur'an Meali)

31. De ki: “Bekleyin! Doğrusu sizinle beraber ben de bekleyenlerdenim.”
32. Yoksa onlara bunu akılları mı emrediyor yahut onlar, azgın bir topluluk mu?
33. Yoksa “Onu uydurdu” mu diyorlar? Hayır, aksine! Onlar iman etmiyorlar.
34. Öyleyse, eğer doğru sözlü iseler, onun benzeri bir söz getirsinler!
35. Yoksa onlar birşey olmadan mı yaratıldılar yahut yaratıcılar onlar mı?
36. Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattı? Hayır, aksine! Onlar, şüpheden uzak, sağlam ve kesin olarak bilmiyorlar.
37. Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mı? Yahut güç ve egemenlik sahipleri onlar mı?
38. Yoksa orada (konuşulanları) dinledikleri, onlara ait bir merdivenleri mi var? Öyleyse dinleyenleri apaçık bir delil getirsin!
39. Yoksa kızlar O'na ve oğullar size mi?
40. Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır yük altında olanlar mı?
41. Yoksa gayb onların yanında da onlar mı yazıyorlar?
42. Yoksa tuzak mı kurmak istiyorlar? Doğrusu gerçeği örtüp inkâr edenler, onlar tuzağa düşenlerdir.
43. Yoksa onların Allah'tan başka bir ilahı mı var? Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir.
44. Gökten düşmekte olan bir parça görseler derler ki: “Üstüste yığılmış bulutlar!”
45. Artık içinde çarpılacakları günlerine kavuşuncaya kadar onları bırak!

46. O gün tuzakları kendilerine hiç bir yarar sağlamaz. Onlar yardım da olunmazlar.

47. Muhakkak ki zulmedenler için bundan başka da azap vardır. Fakat onların çoğu bilmezler.

48. Rabbinin hükmüne sabret! Muhakkak ki sen, gözlerimizin önündesin ve kalktığında Rabbini hamd ile tespih et!

49. Gecenin bir kısmında ve yıldızların ardından da O'nu tespih et!

NECM SURESİ

Resmi Mushaf: 53 / İniş Sırası: 23 / Mekke'de inmiştir. / 62 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Battığı zaman yıldıza andolsun!
2. Arkadaşınız sapmadı ve azmadı.
3. O, keyfinden de konuşmuyor.
4. O vahyolunan vahiyden başka bir şey değildir.
5. Kuvvetleri pek şiddetli olan ona öğretti.
6. Akıl, güzellik ve güç sahibidir. Böylece doğrulup dikildi,
7. O en yüksek ufuktayken,
8. Sonra iyice yaklaştı ve sarktı,
9. İki yayın beraberliği gibi veya daha da yakın oldu.
10. Böylece vahyetti O'nun kuluna vahyettiğini.
11. Kalp gördüğünü yalanlamadı.
12. Gördüğü şey hakkında onunla hala tartışıyor musunuz?
13. Andolsun ki onu bir başka inişte de görmüştü.
14. Son sınırın ağacı / Sidretül Münteha'nın yanında.
15. Me'va cenneti de onun yanında.
16. Bürüyen / örten şey Sidre'yi bürüyorken,
17. Bakış kaymadı ve haddi aşmadı.
18. Andolsun ki o, Rabbinin ayetlerinden en büyüğünü görmüştü.

19. Oysaki siz, lat ve uzza'yı gördünüz mü?

20. Ve diğer üçüncüsü olan Menat'ı.

21. Erkek size ait ve dişi O'na ait, öyle mi?

22. Öyleyse bu, insafsız bir bölüştürmedir.

23. Bu sadece sizin ve babalarınızın onu isimlendirdiği isimlerdir. Onlar hakkında Allah bir delil indirmedir. Onlar sadece zanna ve nefislerin hoşlandığına uyuyorlar. Andolsun onlara Rablerinden yol gösterici gelmiştir.

24. Yoksa temenni ettiği şey insana mı ait?

25. Oysaki öncesi de sonrası da Allah'a aittir.

26. Göklerde nice melekler de vardır ki, onların şefaatları hiç bir şeyde fayda sağlamaz, ancak Allah'ın, dilediği ve razı olduğu kimse için izin vermesinden sonra (fayda sağlar).

27. Muhakkak ki ahirete inanmayanlar, elbette dişi isimlendirmeleriyle melekleri isimlendiriyorlar.

28. Onlar o konuda bir ilme sahip değildir, sadece zanna uyarlar ve muhakkak ki zan Hak'tan yana hiç bir şey kazandırmaz / fayda sağlamaz.

29. Öyleyse zikrimizden yüz çeviren ve asla dünya hayatından başka birşey istemeyen kimseden uzak dur!

30. İşte onların ilimden erişebildikleri tutar budur, muhakkak ki senin Rabbin, yolundan sapmış olanı en iyi bilen O'dur, doğru yola ereni de en iyi bilen O'dur.

31. Göklerde olanlar ve yerde olanlar Allah'a aittir. Kötülük yapanlara yaptığı şey ile karşılık vermesi için ve güzel işler yapanlara da daha güzeliyle karşılık vermesi için.

32. Onlar ki, küçük günahlar hariç, günahın büyüklerinden ve yüz kızartıcı çirkinliklerden kaçınırlar. Muhakkak ki senin Rabbin bağışlaması geniş olandır. O, sizi topraktan oluşturduğu zaman ve siz, annelerinizin karınlarında bir cenin halinde bulunduğunuz zaman sizi en

iyi bilendir. O halde nefislerinizi temize çıkarmayın! O, Allah'a karşı gelmekten sakınan kimseleri en iyi bilendir.

33. O yüz çevireni gördün mü?

34. Ve azıcık verdi ve kaskatı cimrileşti / kalbi sertleşti.

35. Gaybın ilmi onun yanında da o mu görüyor?

36. Yoksa ona Musa'nın sayfalarındaki şeyden haber verilmedi mi?

37. Ahdini yerine getiren İbrahim'in (sayfalarındaki haber de mi verilmedi?).

38. Doğrusu hiçbir günahkâr başkasının günah yükünü yüklenmez.

39. Şüphesiz insan için çalışıp çabalamasından başkası yoktur.

40. Doğrusu onun çalışıp çabalaması ilerde görülecektir.

41. Sonra ona eksiksiz bir karşılıkla karşılığı verilecektir.

42. Şüphesiz son varış da Rabbinedir.

43. Şüphesiz O, güldürendir ve ağlatandır.

44. Şüphesiz O, öldürendir ve diriltendir.

45. Şüphesiz O, erkek ve dişi olan iki eşi yarattı,

46. Atıldığı zaman bir nutfeden.

47. Şüphesiz diğer yaratılış da O'nun üstüne vazifedir.

48. Şüphesiz O, zengin edendir ve razı edendir (gözünü doyuran, ikna ve kanaat ettiren veya sermaye verendir).

49. Şüphesiz O, Şi'ra'nın Rabbidir.

50. Şüphesiz O, daha önceden gelmiş olan Ad'ı helak etti.

51. Semud'u da. Böylece geriye birşey bırakmadı.

52. Önceden Nuh kavmini de. Çünkü onlar daha zalim ve daha azgındı.

53. Altı üstüne gelmiş şehirleri de O yere geçirdi.
54. Böylece sarıp doladı onlara, sarıp doladığını.
55. Öyleyse Rabbinin hangi nimetlerinden şüpheyeye düşüyorsunuz?
56. Bu, önceki uyarıcılardan bir uyarıcıdır.
57. Yaklaşan yaklaştı.
58. Onu, Allah'ın yarattığı astlarından, açığa çıkaracak yoktur.
59. Şimdi siz bu sözden mi hayrete düşüyorsunuz?
60. Ve gülüyorsunuz ve ağlamıyorsunuz.
61. Üstelik siz gafletle eğlenmektesiniz.
62. Artık Allah için secde edin ve kulluk yapın! **(SECDE AYETİ)**

KAMER SURESİ

Resmi Mushaf: 54 / İnış Sırası: 37 / Mekke'de inmiştir. / 55 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Saat yaklaştı ve ay yarıldı.
2. Bir mucize görseler yüz çevirirler ve derler ki: “Hep aynı sürüp giden bir sihirdir.”
3. Yalanladılar ve kendi heveslerine uydular ve her iş kararlaştırılmıştır.
4. Andolsun ki onlara, içinde caydırıcı şeyler bulunan haberlerden geldi.
5. Olgunlaşmış bir hikmettir ama uyarılar fayda sağlamıyor.
6. O halde onlardan yüz çevir! O gün davetçi, görülmemiş, tanınmamış bir şeye çağırır,
7. Bakışları dehşete düşmüş zelil bir halde kabirlerden çıkarlar. Sanki onlar, dağılan çekirgeler gibidir.
8. Davetçiye doğru koşan kâfirler derler ki: “ Bu çok zor bir gündür.”
9. Onlardan önce Nuh kavmi de yalanladı. Böylece onlar kulumuzu yalanlayıp “Bu bir delidir” dediler ve kulumuz (görevinden) alıkonuldu.
10. Böylece Rabbine dua etti:“Doğrusu ben mağlubum. Artık yardım et!”
11. Ardından boşanırcasına akan bir suyla göğün kapılarını açtık.
12. Pınarlar halinde yeri de fişkırttık sonra takdir edilmiş bir emir üzere sular birleşti.
13. Onu da ahşap levhaları ve birleştirme bağları olanın üzerinde taşıdık.
14. İnkâr edilen kişiye bir karşılık olarak gözlerimizin önünde akıp gitti.
15. Andolsun ki biz onu, bir ibret olarak bıraktık. Fakat öğüt alan var mı?
16. Sonunda azabım ve uyarılarım nasılmış (gördüler)?

17. Andolsun ki biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Fakat öğüt alan var mı?

18. Ad da yalanladı. Sonunda azabım ve uyarılarım nasılmış (gördüler)?

19. Muhakkak ki biz, uğursuzluğu devamlı bir günde, üzerlerine uğultulu bir kasırga gönderdik.

20. Sanki gerçekten onlar, sökülmiş hurma kütükleriymiş gibi insanları söker atar.

21. Sonunda azabım ve uyarılarım nasılmış (gördüler)?

22. Andolsun ki biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Fakat öğüt alan var mı?

23. Semud da uyarıları yalanladı.

24. Ardından dediler ki: “Bizden birisi olan bir beşere mi tabi olacağız? Muhakkak ki biz, o takdirde gerçekten bir sapkınlık ve çılgınlık içindeyiz demektir.”

25. “Zikir aramızdan ona mı bırakıldı? Hayır, aksine! O küstah bir yalancıdır.”

26. Kimin küstah yalancı olduğunu yarın bilecekler.

27. Şüphesiz ki biz, onlara bir imtihan olsun diye dişi deveyi göndereniz. Artık onları gözetle ve katlan!

28. Onlara da bildir ki su, onların aralarında pay edilmiş ve her içiş hazırlanmıştır.

29. Hemen arkadaşlarını çağırdılar o da işi üstlendi sonra boğazladı.

30. Sonunda azabım ve uyarılarım nasılmış (gördüler)?

31. Muhakkak ki biz, onların üzerine tek bir korkunç ses gönderdik de ağıla serpilen ufalanmış kuru ot gibi oldular.

32. Andolsun ki biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Fakat öğüt alan var mı?

33. Lut kavmi de uyarıları yalanladı.

34. Muhakkak ki biz, Lut'un ailesi hariç onların üzerine çakıl taşları gönderdik. Seher vaktinde de onları kurtardık.

35. Katımızdan bir nimet olarak. İşte biz şükredene böyle karşılık veririz.

36. Andolsun ki vuruşumuz hakkında onları uyarmıştı da onlar, uyarılarla ilgili şüphe edip tartışmışlardı.

37. Ve andolsun ki onu, misafirleri hakkında ayartmak istemişlerdi de biz de görüşlerini silmiştik. Öyleyse tadın azabımı ve uyarılarımı!

38. Andolsun ki devamlı azap onlara, erkenden, sabahleyin olmuştu.

39. Öyleyse tadın azabımı ve uyarılarımı!

40. Andolsun ki biz, Kur'an'ı düşünüp öğüt almak için kolaylaştırdık. Artık öğüt alan var mı?

41. Andolsun ki uyarılar, Firavun ailesine de gelmişti.

42. Ayetlerimizi, onun hepsini yalanladılar da biz de onları, çok güçlü ve kudretli bir alışla aldık.

43. Sizin inkârcılarınız öncekilerinizden hayırlı mı veya kutsal kitaplarda sizin için bir berat mı var?

44. Yoksa “Biz yardımlaşan bir topluluğuz” mu diyorlar?

45. Yakında hepsi hezimete uğratılacak ve geriye döndürülecek.

46. Hayır, aksine! Kıyamet saati onlara vaadedilendir. O saat daha korkunç ve daha acıdır.

47. Muhakkak ki suçlular sapkınlık ve çılgınlık içindedir.

48. O gün ateşte yüzüstü sürüklenirler. “Tadın Sekar'ın dokunuşunu!”

49. Muhakkak ki biz, her şeyi bir ölçüyle yarattık.

50. Bizim emrimiz, sadece gözle bir anlık bakış gibi tek bir (emir) dir.

51. Andolsun ki sizin benzerlerinizi helak ettik. Fakat düşünüp ibret alan var mı?
52. Yaptıkları her şey de kitaplardadır.
53. Küçük büyük hepsi de satır satır yazılıdır.
54. Muhakkak ki korunup sakınanlar, cennetlerde ve nehirdedir,
55. Her şeye gücü yeten hükümdarın katında, doğruluk makamındadırlar.

RAHMAN SURESİ

Resmi Mushaf: 55 / İnış Sırası: 97 / Mekke'de inmiştir. 78 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Rahman,
2. Kur'ân'ı öğretti,
3. İnsanı yarattı,
4. Ona beyanı / açıklamayı / konuşmayı öğretti.
5. Güneş ve ay hesap iledir.
6. Sapsız bitki ve ağaç secde ederler.
7. Ve gökyüzü; Onu yükseltti ve mizanı / teraziyi koydu.
8. Mizanda / Tartıda taşkınlık etmeyin!
9. Ölçüyü adaletle yerine getirin ve teraziyi eksiltmeyin (bozmayın)!
10. Ve yeryüzü; Onu canlılar için alçaltıp koydu.
11. Onda meyveler ve tomurcuklu hurmalar vardır.
12. Ve yapraklı taneler ve güzel kokulu bitkiler.
13. O halde siz ikiniz, (insanlar ve cinler) Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
14. İnsanı pişmiş çamur gibi kuru balçıktan yarattı.
15. Cinleri ateşten, dumansız yalın olanından yarattı.
16. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?
17. (Allah) İki doğunun da iki batının da Rabbidir.
18. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

19. Birbirlerine kavuşmak üzere iki denizi salıverdi.

20. İkisinin arasında bir perde / bir engel vardır. Sınırı aşamazlar. (*)

(*) 19. ve 20. Ayetlerde bahsedilen iki deniz gökyüzü denizi ile yeryüzü denizleri demektir. Gökyüzünde buhar halinde bulunan su denizi tatlıdır ve yeryüzündeki denizler ise tuzludur. Dünyanın yaratılması esnasında bu iki deniz yani gök ve yer birbirinden ayrılmıştır. Araya konan perde ise suyun 3 halidir. Gök suyu buhar halindedir. Yer suyu ise sıvı ve katı haldedir. En doğrusunu Allah bilir.

21. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

22. İkisinden inci ve mercan çıkar.

23. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

24. Denizde yüksek dağlar gibi inşa edilmiş akanlar onundur.

25. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

26. Onun (yeryüzünün) üzerindeki herkes fanidir / geçicidir.

27. Ancak celal ve ikram sahibi Rabbinin yüzü bakidir / kalıcıdır.

28. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

29. Göklerde ve yerde kim varsa, ondan ister. O, her gün bir iştir.

30. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

31. Ey iki ağırlık (*)! Sizin (hesabınız) için yakında boş olacağız.

(*) Sekalan, iki ağırlık anlamına gelir ki ayette insanlar ve cinler için kullanılmıştır. Onlara böyle denilmesi yere ağırlık vermelerindendir ya da görüşlerinin ve değerlerinin ağırlığı olmasındandır. Yahut ağır teklif altında kalmalarındandır. (Beydavî tefsiri)

32. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

33. Ey cin ve insan topluluğu, eğer göklerin ve yerin çevresinden / sınırlarından / bucaklarından / çaplarından çıkmaya güç yetirebilerseniz, haydi çıkın! Üstün bir güç / bir yetki olmadan çıkamazsınız.

34. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

35. İkinizin üzerine ateşten, yalın bir alev ve kızıl bir duman gönderilir de yardımlaşamazsınız.

36. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

37. Gök yarıldığı zaman, erimiş yağ gibi kırmızı bir gül olur.

38. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

39. Artık o gün, insan ve cin günahından sorulmaz. (*)

(*) Çünkü her şey kayıt altındadır ve suçlular yüzlerinden tanınır.

40. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

41. Suçlular yüzlerinden tanınır da perçemlerinden ve ayaklarından yakalanır.

42. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

43. İşte bu, suçluların yalanladığı cehennemdir.

44. Onunla kızgın kaynar su arasında dolaşırlar.

45. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

46. Rabbinin makamından korkan için iki cennet vardır.

47. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

48. İkisinin de çeşit çeşit güzellikleri vardır.

49. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

50. O ikisinde iki pınar akar.

51. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

52. O ikisinde meyvaların hepsinden iki eş vardır.

53. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

54. (Onlar) Astarları kalın atlastan döşeklere yaslananlardır. İki cennetin devşirilen meyveleri de (toplanmak üzere) yakındır. (*)

(*) Meyvelerin ağırlığından ağaçların dalları aşağıya sarkmış haldedir.

55. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

56. Onlarda (cennetlerde) bakışı kısaltan kadınlar (*) vardır. Onlara kendilerinden önce ne bir insan, ne de bir cin temas etmedi.

(*) Bakışları başka yere uzamayan, eşlerinden başkasına bakmayan, gözü dışarda olmayan, gözlerini yalnızca eşlerine dikmiş olan kadınlar

57. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

58. Sanki onlar yakut ve mercan gibidir.

59. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

60. İyiliğin karşılığı, iyilikten başka bir şey midir?

61. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

62. O ikisinden ayrı olarak iki cennet daha vardır.

63. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

64. İkisi de yemyeşildir.

65. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

66. O ikisinde fışkıran iki pınar vardır.

67. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

68. İkisinde meyvalar ve hurma ve nar vardır.

69. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

70. Onlarda güzel olan hayırlı kadınlar vardır.

71. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

72. Çadırlar içine kapanmış huriler,

73. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

74. Onlara kendilerinden önce ne bir insan, ne de bir cin temas etmedi.

75. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

76. (Onlar) Yeşil yastıklara ve güzel döşeklere yaslananlardır.

77. O halde siz ikiniz, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

78. Celâl ve ikram sahibi Rabbinin ismi, bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*)

(*) Açıklaması için Furkan, 1'e bakınız

VAKIA SURESİ

Resmi Mushaf: 56 / İnış Sırası: 46 / Mekke'de inmiştir. 96 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekleşecek olay gerçekleştiği zaman,
2. Onun gerçekleşmesini yalanlayacak kimse yoktur.
3. Alçaltıcıdır, yükselticidir.
4. Yeryüzü şiddetli sarsılarak sarsıldığı zaman,
5. Dağlar ufalanıp serpildiği zaman,
6. Dağılmış toz olduğu zaman,
7. Siz üç çift olduğunuz zaman, (*)

(*) Ayette ki üç çift ifadesi üç sınıf demektir. Birincisi 8.ayette belirtilen sağın sahipleri, ikincisi 9.ayette belirtilen solun sahipleri ve üçüncüsü de 10.ayette belirtilen öne geçenlerdir.

8. Sağın sahipleri, nedir sağın sahipleri?

9. Solun sahipleri, nedir solun sahipleri? (*)

(*) Sağın sahipleri, yüksek derece sahipleri ve solun sahipleri, düşük derece sahipleri demektir. Bununla beraber bu ifadeler, kitapları sağlarından ve sollarından verilenler anlamına da gelir.

10. Öne geçenler, öne geçenlerdir.

11. İşte onlar yaklaştırılanlardır.

12. Nimetleri bol cennetlerde,

13. Çoğu öncekilerden,

14. Azı da sonrakilerden,

15. Altın ve cevahirle süslü tahtların üzerinde,
 16. Onun üzerinde karşılıklı yaslananlardır.
 17. Etraflarında ölümsüz hayata kavuşturulmuş gençler dolaşır,
 18. Kaynağından doldurulmuş testiler ve ibrikler ve kâselerle.
 19. Ondan baş ağrısına tutulmazlar ve akılları da giderilmez.
 20. Beğenip seçtikleri meyveler,
 21. Canlarının çektiği kuş eti,
 22. Ve iri gözlü huriler,
 23. Sanki incilerin benzerleri gibi,
 24. Yapmakta olduklarına karşılık olarak.
 25. Orada boş bir lâf ve günaha sokacak bir söz duymazlar.
 26. Sadece denilen: “Selâm! Selâm!”
 27. Sağın sahipleri, nedir sağın sahipleri?
 28. (Onlar) Dikensiz, dalbastı kiraz ağaçları,
 29. Meyveleri dizili muz ağaçları,
 30. Uzayan gölgeler,
 31. Durmadan akan su,
 32. Pek çok meyveler,
 33. Kesilmeyen ve yasaklanmayan,
 34. Yükseltilmiş döşekler içindedir.
 35. Muhakkak ki biz, onları (kadınları) (*) yeni bir yaratışla yarattık.
- (*) Dünyadayken saçları ağarmış halde yaşlı olarak ölen kadınları

36. Onları bakireler kıldık.

37. (Kocalarına) düşkün, (kocalarıyla) aynı yaşlılar olarak.

38. Sağın sahipleri için,

39. Çoğu öncekilerden,

40. Çoğu da sonrakilerden.

41. Solun sahipleri, nedir solun sahipleri?

42, 43, 44. (Onlar) iliklere işleyen bir ateş ve bir kaynar su ve ne serin ne de faydalı kapkara dumandan bir gölge içindedir.

45. Muhakkak ki onlar bundan önce, nimetle şımaranlardı.

46. Büyük günah üzerinde ısrar ederlerdi.

47. Ve derlerdi ki: “Öldüğümüz ve toprak ve kemikler olduğumuz zaman mı? Muhakkak biz mi, gerçekten dirilecekliz?”

48. “Önceki babalarımız da mı?”

49. De ki: “Şüphesiz öncekiler de sonrakiler de”

50. Elbette belli bir günün buluşma vaktinde toplananlardır.

51. Sonra muhakkak ki siz, ey sapıklar, yalanlayanlar!

52. Zakkumdan olan bir ağaçtan mutlaka yiyeceklersiniz.

53. Öyle ki ondan karınlarınızı dolduracaksınız.

54. Onun üstüne de kaynar sudan içeceklersiniz.

55. Susuz develerin içmesi gibi içeceklersiniz.

56. İşte bu, hesap günü onların ağırlanışdır.

57. Sizi biz yarattık, biz! Artık tasdik etseniz ya!

58. Akıttığınız şeyi (meniği) gördünüz mü?

59. Onu siz mi yaratıyorsunuz yoksa yaratanlar biz miyiz?

60, 61. Benzerlerinizle sizi değiştirmek ve sizi bilmediğiniz bir şekilde yeniden yaratmak üzere aranızda ölümü biz takdir ettik, biz! Biz önüne geçilenler de değiliz.

62. Andolsun ki ilk yaratmayı bildiniz. Artık düşünüp öğüt alsanız ya!

63. Ekmekte olduğunuz şeyi gördünüz mü?

64. Onu siz mi ekiyorsunuz yoksa ekenler biz miyiz?

65. Dileseydik elbette onu çerçöp kılardık da şaşırıp kalmış olurdunuz.

66. “Muhakkak ki biz, elbette ziyana uğratılanlarız.”

67. “Hayır, aksine! Biz mahrum kimseleriz.” (derdiniz)

68. İçtiğiniz suyu gördünüz mü?

69. Onu buluttan siz mi indirdiniz yoksa indirenler biz miyiz?

70. Dileseydik onu tuzlu kılardık. Artık şükretseniz ya!

71. Çaktığınız ateşi gördünüz mü?

72. Onun ağacını siz mi inşa ettiniz yoksa inşa edenler biz miyiz?

73. Biz onu bir ibret ve yolcular için bir yararlanma kıldık.

74. Öyleyse çok yüce Rabbinin adını tesbih et!

75. Hayır, aksine! Yıldızların mevkilerine yemin ederim,

76. Muhakkak ki o, eğer bilerseniz, elbette büyük bir yemindir.

77. Şüphesiz ki o, elbette Kerim olan Kur'an'dır.

78. Korunmuş saklı bir kitaptadır.

79. Temiz olanlardan başkası ona dokunamaz.

80. Âlemlerin Rabbinden indirilmedir.

81. Bu sözü küçümseyenler siz misiniz?
82. Yalanlamanızı da rızkınız mı kılıyorsunuz?
83. (Can) boğaza dayandığında onu geri döndürseniz ya!
84. Oysa siz o zaman, bakar durursunuz.
85. Biz ona sizden daha yakınız, ancak siz görmezsiniz.
- 86, 87. Eğer siz cezalanmayacak kimselerseniz, eğer doğru söylüyorsanız, onu geri döndürseniz ya!
88. Fakat eğer o (ölen kişi) yakınlaştırılanlardan ise,
89. (Ona) rahatlık ve güzel koku ve Naim cenneti vardır.
90. Fakat eğer o (ölen kişi) sağın sahiplerinden ise,
91. O takdirde “Sağın sahiplerinden sana selam olsun.”
92. Fakat eğer o (ölen kişi) yalanlayanlardan, sapkınlardan ise,
93. O takdirde, (ona) kaynar sudan bir ağırlanış,
94. Ve cehenneme yaslanış vardır.
95. Şüphesiz bu, elbette Hakku'l-Yakin'in / kesin gerçeğin ta kendisidir.
96. Öyleyse çok yüce Rabbinin adını tesbih et!

HADİD SURESİ

Resmi Mushaf: 57 / İnış Sırası: 94 / Medine'de inmiştir. 29 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göklerdekilere ve yerdekilere Allah'ı tespih etmektedir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
2. Göklerin ve yerin mülkü O'na aittir. Diriltir ve öldürür. O, her şeye gücü yetendir.
3. O, iltir ve sondur ve görünendir ve görünmeyendir. O, her şeyi hakkıyla bilendir.
4. O, gökleri ve yeri altı günde yaratan sonra arşın üzerine hükümlanlık kurandır. Yere gireni ve ondan çıkanı ve gökten ineni ve ona çıkanı bilir. O, her nerede olursanız sizinledir. Allah yapmakta olduklarınızı hakkıyla görendir.
5. Göklerin ve yerin mülkü O'na aittir. İşler Allah'a döndürölür.
6. Geceyi gündüzün içine girdirir. Gündüzü de gecenin içine girdirir. O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.
7. Allah'a ve O'nun resulüne iman edin ve sizi hakkında halifeler kıldığı şeylerden infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın)! Sizden iman eden ve infak eden kimselere, onlar için büyük bir mükâfat vardır.
8. Resul sizi Rabbinize iman etmeniz için davet ederken ve sizin sözünüzü almış olduğu halde, eğer iman eden kimselerseniz, size ne oldu da Allah'a iman etmiyorsunuz?
9. O, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarması için kuluna apaçık ayetler indirendir. Şüphesiz ki Allah, elbette size çok esirgeyicidir, çok merhametlidir.
10. Göklerin ve yerin mirası Allah'ın olduğu halde, size ne oldu ki Allah yolunda infak etmiyorsunuz (ihtiyaç sahiplerine harcamıyorsunuz)? Sizden fetihten önce infak edenler ve savaşanlar bir olmaz. İşte onlar, sonradan infak eden ve savaşanlardan derece olarak daha büyüktür. Allah hepsine en güzelini vadetti. Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

11. Kimdir bu, Allah'a güzel bir ödünç olarak borç verecek kimse? Onun için o, kat kat arttırılır. Onun için çok değerli bir mükâfat da vardır.

12. O gün, mü'min erkekleri ve mü'min kadınları görürsün, onların nurları önlerinde ve sağlarında koşuyor. Bugün sizin müjdeniz, içinde sürekli kalanlar olduğunuz, altlarından ırmaklar akan cennetlerdir. İşte bu, büyük kurtuluşun ta kendisidir.

13. O gün, erkek münâfıklar ve kadın münâfıklar, iman edenlere derler ki: “Bize bakın da nurunuzdan alalım.” Denilir ki: “Arkanıza dönün de nur arayın!” Aralarına kapısı olan bir sur vurulur. Onun görünmeyen kısmında rahmet ve ön tarafından görünen kısmında da azap vardır.

14. Onlara “Sizinle beraber değil miydik?” diye seslenirler. Onlar da derler ki: “Evet, fakat siz, kendinizi fitneye düşürdünüz ve gözetleyip beklediniz ve şüphe ettiniz ve Allah'ın emri gelene kadar kuruntular sizi aldattı ve sizi çok aldatan (şeytan) aldattı.”

15. Artık bugün, sizden ve iman etmeyen kimselerden bir fidye alınmaz. Yeriniz ateştir. Size yaraşan odur. Ne kötü bir varış yeri!

16. İman eden kimseler için, kalplerinin Allah'ın zikrine ve Hak'tan inene saygı duymasının vakti gelmedi mi? Önceden kendilerine kitap verilenler gibi olmasınlar! Onların üzerinden uzun zaman geçti de kalpleri katılaştı. Onlardan çoğu doğru yoldan çıkmışlardır.

17. Bilin ki Allah yeryüzünü ölümünden sonra diriltir. Andolsun, size ayetleri açıkladık. Umulur ki siz akıl edersiniz.

18. Muhakkak ki sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar ve güzel bir ödünç olarak, Allah'a borç verenler, onlar için, (verdikleri) kat kat arttırılır ve onlar için çok değerli bir mükâfat da vardır.

19. Allah'a ve O'nun resulüne iman edenler, işte onlar, Rablerinin katında sıddıklar ve şahitlerdir. Onlara mükâfatları ve nurları vardır. İnkâr eden ve ayetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar, cehennemin sahipleridir.

20. Bilin ki, dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlence ve bir süs ve aranızda bir övünme ve mallarda ve çocuklarda çoğaltma yarışıdır. Bir yağmur örneği gibidir. Onun bitirdiği bitki çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurur da sen onu sararmış görürsün. Sonra da çer çöp olur. Ahirette

şiddetli bir azap ve Allah'tan bir bağışlama ve hoşnutluk vardır. Dünya hayatı aldaticı bir menfaatten başka bir şey değildir.

21. Rabbinizden bir mağfirete ve genişliği, göğün ve yerin genişliği kadar olan cennete koşun! Allah'a ve O'nun resulüne iman edenler için hazırlandı. İşte bu Allah'ın lütfudur. Onu dilediği kimseye verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

22. Yeryüzünde ve nefislerinizde isabet eden hiçbir musîbet yoktur ki mutlaka onu yaratmamızdan önce bir kitapta (Levh-i Mahfûz'da yazılı) olmasın! Şüphesiz ki bu, Allah'a kolaydır.

23. Kaybettiğinize üzölmemeniz ve size verdiğine de sevinip şıarmamanız içindir. Allah her kendini beğeneni, çok övöneni sevmez.

24. Onlar ki cimrilik ederler ve insanlara cimriliğı emrederler. Kim de yüz çevirirse, muhakkak ki Allah, zengindir, hiçbir şeye muhtaç değildir, övgüye layıktır.

25. Andolsun ki, elçilerimizi kesin delillerle gönderdik ve onlarla beraber insanların adaleti ayakta tutmaları için Kitabı ve mizanı indirdik. İçinde büyük bir kuvvet ve insanlar için menfaatler olan demiri de indirdik. Allah'ın, kendine ve O'nun resulüne, görmeden yardım eden kimseyi bilmesi için. Muhakkak ki Allah kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

26. Andolsun ki Nuh'u ve İbrahim'i gönderdik ve peygamberliğı ve Kitabı, o ikisinin neslinde kıldık. Onlardan doğru yolda olan da vardır. Onlardan çoğı ise doğru yoldan çıkmış olanlardır.

27. Sonra resullerimizi, onların izlerinin üzerine peş peşe gönderdik. Meryem oğı İsa'yı da peşinden gönderdik ve ona İncil'i verdik. Ona tâbi olanların kalplerinde bir şefkat ve bir merhamet kıldık. Onu, ruhbanlığı, onlar icat ettiler. Allah'ın rızasını kazanmak hariç, onu üzerilerine biz yazmadık. Onun gereklerine de hakkıyla riayet etmediler. Yine de onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik. Onlardan çoğı ise doğru yoldan çıkmış olanlardır.

28. Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve O'nun resulüne iman edin ki size rahmetinden iki pay versin ve sizin için, onunla yüröyeceğiniz bir nur kılsın ve sizi bağışlasın! Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

29. Kitap ehli, Allah'ın lütfundan hiç bir şeye güçlerinin yetmeyeceğini ve lütfun Allah'ın eliyle olduğunu, onu dilediğine vereceğini bilmezlik etmesin! Allah büyük lütuf sahibidir.

MÜCADELE SURESİ

Resmi Mushaf: 58 / İnış Sırası: 105 / Medine'de inmiştir. 22 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekten Allah, kocası hakkında seninle mücadele eden ve Allah'a şikâyetle bulunan kadının sözünü duydu. Allah ikinizin karşılıklı konuşmanızı işitiyor. Muhakkak ki Allah hakkıyla işitendir, her şeyi görendir.

2. Sizden kadınlarından zihar (*) eden kimseler! Onlar (kadınlar) onların anneleri değildir. Onların anaları ise ancak onları doğuranlardır. Muhakkak ki onlar, gerçekten sözün kötü ve asılsız olanını söylüyorlar. Şüphesiz ki Allah, elbette çok affedicidir, çok bağışlayıcıdır.

(*) Cahiliye döneminde boşamaya yönelik bir adet olarak uygulanan Zihar, bir adamın karısına onu boşamak maksadıyla "Sen bana göre annemin sırtı gibisin." demesidir. Bu da zahr (sırt) kelimesinden türetilmiştir.

3. Kadınlarından zihar eden sonra da dönenler, dedikleri şey için, temas etmelerinden önce bir köleyi hürriyetine kavuşturur. İşte bu size, kendisiyle öğüt verilendir. Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

4. Fakat kim bulamazsa, o takdirde temas etmelerinden önce, arka arkaya iki ay oruç tutar. Kimin de buna gücü yetmezse, bu durumda altmış fakiri doyurur. İşte bu size, Allah'a ve O'nun Resulüne iman etmeniz içindir. İşte bunlar Allah'ın hudutlarıdır. İman etmeyenler için de pek acıklı bir azap vardır.

5. Muhakkak ki Allah'a ve O'nun Resulüne karşı gelen kimseler, gerçekten apaçık ayetler indirmiş olduğumuz halde, kendilerinden öncekilerin perişan edildiği gibi perişan edildiler. İman etmeyenler için aşağılayıcı bir azap vardır.

6. O gün, Allah onların hepsini diriltir de yaptıklarını onlara haber verir. Onlar onu unuttuğu halde, Allah onu saydı. Allah her şeye şahittir.

7. Allah'ın göklerdekileri ve yerdekileri bildiğini görmedin mi? Gizli konuşan üç kişi olmaz ki onların dördüncüsü O olmasın. Beş kişi olmaz ki onların altıncısı O olmasın. Bundan daha az olmaz ki ve daha çok

olmaz ki, O onlarla beraber olmasın. Sonra kıyamet günü, yaptıklarını kendilerine haber verir. Şüphesiz Allah her şeyi bilendir.

8. Gizli konuşmaktan men edilen kimselere bakmadın mı? Sonra ondan men edildikleri şeye geri dönerler ve günahla ve düşmanlıkla ve Resul'e isyanla ilgili gizli gizli konuşurlar. Sana geldiklerinde de seni, Allah'ın onunla selamlamadığı şeyle selamlarlar ve kendi içlerinde derler ki: "Söylediğimizden dolayı Allah bize azap etse ya!" Cehennem onlara yeter. Oraya yaslanacaklar. Ne kötü bir varış yeri!

9. Ey iman edenler kimseler! Gizli konuştuğunuz zaman günahla ve düşmanlıkla ve Resul'e isyanla gizli konuşmayın! İyilikle ve takva ile gizli konuşun! Kendisine toplanacağınız Allah'a karşı gelmekten sakının!

10. Gizli konuşma ancak iman edenleri üzmesi için şeytandandır. O (şeytan) Allah'ın izniyle olmaksızın onlara hiçbir şeyle zarar verici değildir. İman edenler, Allah'a tevekkül etsinler!

11. Ey iman edenler! Meclislerde size "Genişleyin/yer açın!" denildiği zaman, hemen genişleyin ki Allah da size genişlik versin/yer açsın. "Kalkın!" denildiği zaman da hemen kalkın ki Allah içinizden iman edenleri ve ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yapmakta olduklarınızdan haberi olandır.

12. Ey iman edenler! Resul ile gizli konuştuğunuz zaman, gizli konuşmanızdan önce bir sadaka takdim edin! Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Eğer bulamazsanız, o takdirde muhakkak ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

13. Gizli konuşmanızdan önce sadakalar takdim etmekten çekindiniz mi? Öyleyse yapmadığınızda, Allah tövbenizi kabul etti. O halde salâtı (namazı) ikâme edin ve zekâtı verin ve Allah'a ve O'nun Resulüne itaat edin! Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

14. Allah'ın kendilerine gazap ettiği bir kavmi dost edinenlere bakmadın mı? Onlar, sizden değildir, onlardan da değildir. Onlar biliyor oldukları halde yalan üzerine yemin ederler.

15. Allah onlar için şiddetli bir azap hazırladı. Muhakkak ki onların yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

16. Yeminlerini bir kalkan edindiler de böylece Allah'ın yolundan alıkoydular. Artık onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.

17. Allah'tan gelen bir şeyde, onların malları ve onların çocukları onlara hiçbir fayda sağlamayacaktır. İşte onlar ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Onlar orada sürekli kalacaklardır.

18. O gün, Allah onları toptan diriltir de size yemin ettikleri gibi O'na da yemin ederler. Kendilerini bir şey üzerinde sanırlar. Dikkat edin! Muhakkak ki onlar, yalancılarıdır.

19. Şeytan onları ele geçirdi de onlara Allah'ın zikrini unutturdu. İşte onlar şeytanın taraftarıdır. Dikkat edin! Muhakkak ki şeytanın taraftarı, ziyan edenlerin ta kendileridir.

20. Muhakkak ki Allah'a ve O'nun resulüne muhalefet edenler, işte onlar en alçaklar içindedir.

21. Allah yazdı ki: “Elbette galip geleceğim, ben ve Resullerim.” Muhakkak ki Allah, çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

22. Allah'a ve âhiret gününe iman eden bir kavmi, babaları veya oğulları veya kardeşleri veya aşiretleri olsalar bile, Allah'a ve O'nun resulüne muhalefet eden kimseleri sevip dostluk kurduğunu bulamazsın. İşte onlar var ya, onların kalplerine imanı yazdı ve onları kendinden bir ruh ile destekledi. Onları altlarından ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları cennetlere sokar. Allah onlardan razı oldu, onlar da ondan razı oldular. İşte onlar Allah'ın taraftarıdır. Dikkat edin! Muhakkak ki Allah'ın taraftarı, kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

HAŞR SURESİ

Resmi Mushaf: 59 / İnış Sırası: 101 / Medine'de inmiştir. 24 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göklerdekilere ve yerdekilere Allah'ı tesbih etmektedir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

2. O, kitap ehlinde gerçeği örtüp inkâr edenleri, ilk sürgün için yurtlarından çıkarandır. Çıkacaklarını zannetmediniz. Onlar da kalelerinin kendilerini Allah 'tan koruyacağını zannettiler. Allah onlara hesap etmedikleri yerden geldi ve kalplerine korku saldı. Evlerini kendi elleri ve mü'minlerin elleri ile harap ediyorlar. Ey basiret sahipleri, ibret alın!

3. Eğer Allah onların üzerine sürgünü yazmış olmasaydı, mutlaka onlara dünyada azap ederdi. Onlar için ahirette ateş azabı vardır.

4. İşte bu, onların Allah'a ve O'nun Resulüne karşı gelmeleri sebebiyledir. Kim Allah'a karşı gelirse, şüphesiz Allah azabı çetin olandır.

5. Hurma ağacından kestiğiniz veya kökleri üzerinde dikili bıraktığınız Allah'ın izni ile ve fasıkları perişan etmesi içindir.

6. Allah'ın, onlardan Resulüne ganimet verdiği şeyler! Siz onların üzerine at ve deve sürmediniz. Ancak Allah, Resulünü dilediğine musallat eder. Allah her şeye gücü yetendir.

7. Allah'ın (fethedilen) şehirlerin halkından Resulüne ganimet olarak verdiği şeyler! İçinizden zenginler arasında dolaşan bir şey olmasın diye Allah'a ve Resul'e ve akrabalara ve yetimlere ve yoksullara ve yolda kalanlara aittir. Resul size ne verirse, artık onu alın ve ondan neyi size men ettiyse de ondan uzak durun! Allah'a karşı gelmekten sakının! Muhakkak ki Allah, azabı çetin olandır.

8. Ve yurtlarından ve mallarından çıkarılan, hicret etmiş fakirler içindir. Onlar Allah'tan bir lütuf ve rıza ararlar. Allah'a ve O'nun resulüne yardım ederler. İşte onlar, sadıkların ta kendileridir.

9. Onlardan önce o yurda (Medine'ye) ve imana yerleşmiş kimseler, kendilerine hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden göğüslerinde bir ihtiyaç bulmazlar. Onların ihtiyaçları olsa bile, kendi

nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa işte onlar kurtuluşa erenlerdir.

10. Kendilerinden sonra gelenler derler ki: “Rabbimiz, bizi ve imanla bizi geçen kardeşlerimizi bağışla ve iman edenler için kalplerimizde kin kılma! Rabbimiz, şüphesiz sen çok şefkatli, çok merhametlisin.”

11. İkiyüzlülük yapanları görmedin mi? Kitap ehlinde gerçeği örtüp inkâr eden kardeşlerine derler ki: “Gerçekten eğer siz çıkarılırsanız, elbette biz de sizinle beraber çıkarız ve sizin hakkınızda hiçbir kimseye asla itaat etmeyiz. Eğer sizinle savaşılsa, elbette size yardım ederiz.” Allah şahitlik eder ki, muhakkak onlar, elbette yalancılarıdır.

12. Gerçekten eğer çıkarılırlarsa, onlarla beraber çıkmazlar ve gerçekten eğer savaşırlarsa, onlara yardım etmezler. Gerçekten eğer yardım ederlerse, elbette arkalarını dönerler. Sonra yardım edilmezler.

13. Muhakkak ki siz, korku olarak onların kalplerinde Allah'tan daha çetinsiniz. İşte bu, onların derinlemesine kavrayamayan bir topluluk olması sebebiyledir.

14. Sizinle, korunaklı köylerde veya duvarların arkasından hariç, topluca savaşmazlar. Çekişmeleri kendi aralarında şiddetlidir. Kalpleri dağınık olduğu halde, sen onları toplu halde sanırsın. İşte bu, onların akıl etmeyen bir topluluk olması sebebiyledir.

15. Tıpkı, işlerinin vebalini tadan, yakın bir zaman olarak, onlardan önceki kimseler gibi. Onlar için acıklı bir azap vardır.

16. Şeytanın örneği gibi. Hani insana: “İnkâr et!” demişti de o da gerçeği örtüp inkâr edince : “Şüphesiz ben, senden uzağım. Şüphesiz ben, âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım.” demişti.

17. Böylece ikisinin sonu, içinde sürekli kalanlar olacakları ateşte kalmaları oldu. İşte bu, zalimlerin karşılığıdır.

18. Ey iman eden kimseler, Allah'a karşı gelmekten sakının! Kişi yarın için takdim ettiği şeye baksın! Allah'a karşı gelmekten sakının! Şüphesiz ki Allah, yapmakta olduğunuz şeylerden haberdardır.

19. Allah'ı unutup da Allah'ın da kendilerine nefislerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. İşte onlar, doğru yoldan çıkmışların ta kendileridir.

20. Ateş sahipleri (cehennemlikler) ve cennet sahipleri (cennetlikler) eşit olmaz. Cennet sahipleri (cennetlikler), kurtulanların ta kendileridir.

21. Eğer biz bu Kur'ân'ı bir dağın üzerine indirseydik, elbette onu Allah'ın korkusundan (haşyetinden) boyun eğmiş, parçalanmış görürdün. İşte bu misalleri insanlara veriyoruz, belki düşünürler.

22. O'ndan başka ilâh olmayan Allah, O'dur. Görünmeyeni ve görüneni bilendir. O Rahman'dır, Rahim'dir.

23. O, Melik, Kuddus, Selâm, Mü'min, Muheymin, Aziz, Cabbar, Mutekebbir olan O'ndan başka ilâh olmayan Allah'tır. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir.

24. O, Hâlık, Bârî, Musavvir (*) olan Allah'tır. En güzel isimler O'nun dur. Göklerdeki ve yerdekiler, O'nu tesbih eder. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.

(*) Halık, yaratıcı demektir. Bârî isminin anlamı ise her şeyin âzâ ve cihazlarını birbirine uygun bir halde bir örneği olmaksızın yaratandır. Musavvire gelince o da her yaratılan mahlûğu en güzel şekilde tasvir edip, onu en güzel surette şekillendiren demektir.

MÜMTEHİNE SURESİ

Resmi Mushaf: 60 / İniş Sırası: 91 / Medine'de inmiştir. 13 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey îman edenler! Benim düşmanımı ve sizin de düşmanınızı dostlar edinmeyin! Onlar, Hak'tan size geleni inkâr etmiş oldukları, Resulü ve Rabbiniz Allah'a îman etmenizden dolayı yalnızca sizi (yurdunuzdan) çıkarıyorken, kendilerine sevgi ulaştırıyorsunuz. Benim yolumda cihat etmek ve benim rızamı aramak için çıkmış olsanız da (içinizde) onlara sevgi saklıyorsunuz. Ben sizin gizlediğinizi de açıkladığınızı da bilenim. Kim sizden bunu yaparsa, gerçekten doğru yoldan sapmıştır.

2. Eğer sizi ele geçirirlerse, size düşman olurlar ve size ellerini ve dillerini kötülükle uzatırlar ve isterler ki keşke inkâr etseniz.

3. Kıyamet günü, akrabalarınız ve çocuklarınız size fayda vermeyecek. (Allah) Aranızı ayıracaktır. Allah yapmakta olduklarınızı görendir.

4. Gerçekten İbrahim'de ve onunla beraber olan kimselerde sizin için güzel bir örnek vardı. Hani kavimlerine demişlerdi ki: “Muhakkak ki biz, sizden ve Allah'ın yanı sıra, yarattığı astlarından kulluk ettiğiniz şeylerden uzaklaştırılanlarız. Sizi inkâr ettik. Bizimle sizin aranızda bir olan Allah'a iman etmenize kadar ebedi düşmanlık ve kin belirdi.” Ancak İbrahim'in babasına: “Senin için elbette bağışlanma dileyeceğim. Fakat senin için, Allah'tan (gelecek) bir şeye gücüm yetmez.” sözü hariç. “Rabbimiz! Sana güvendik ve sana yöneldik ve varış sanadır.”

5. “Rabbimiz! Bizi gerçeği örtüp inkâr edenler için bir fitne kılma ve bizi bağışla, Rabbimiz! Muhakkak ki sen, sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin.”

6. Andolsun ki elbette sizin için Allah'ı ve ahiret gününü arzu edenlere, onlarda güzel bir örnek vardı. Kim yüz çevirirse, muhakkak ki Allah, hiç bir şeye ihtiyacı olmayan, sınırsız zengindir, övgüye layık olandır.

7. Umulur ki Allah sizinle, onlardan düşmanlık ettiğiniz kimseler arasında bir dostluk kılar. Allah, hakkıyla gücü yetendir. Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir.

8. Allah, din hakkında sizinle hiç savaşmamış ve yurtlarınızdan sizi hiç çıkarmamış kimselere iyilik etmenizden ve onlara adil davranmanızdan sizi men etmez. Şüphesiz Allah, adil davrananları sever.

9. Ancak Allah, dost edindiğiniz, din hakkında sizinle savaşan ve yurtlarınızdan sizi çıkaran ve çıkarılmanıza arka çıkan kimselerden sizi yasaklar Kim onlarla dostluk ederse, işte onlar, zalimlerin ta kendileridir.

10. Ey iman edenler! Mü'min kadınlar hicret ederek size geldiği zaman, onları imtihan edin! Allah onların imanlarını çok iyi bilir. Eğer onların mü'min kadınlar olduklarını bilerseniz, o takdirde onları kâfirlere geri döndürmeyin! Onlar (mü'min kadınlar) onlara (kâfir erkeklere) helâl değildir. Onlar (kâfir erkekler) de onlara (mü'min kadınlara) helâl olmazlar. Onlara (kâfir olan eski kocalara, mehir olarak) harcadıklarını verin! Onlara (hicret eden kadınlara, mehir olarak) ücretlerini verdiğiniz zaman, onları nikâhlamanızda üzerinize bir günah yoktur. Kâfir kadınların nikâh bağlarını tutmayın! Harcadığınız şeyi isteyin ve onlar da (kâfir erkekler de mü'min olan kadınlara mehir olarak) harcadıklarını istesinler! İşte bu, Allah'ın hükmüdür. O aranızda hükmeder. Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

11. Eğer (dinden çıkıp, kâfirlere katılan) zevcelerinizden dolayı bir şey sizden elden çıkıp kâfirlere geçerse, akabinde de cezalandırıp ganimet elde ederseniz, eşleri giden kimselere harcadıklarının mislini verin! Kendisine iman ettiğiniz Allah'a karşı gelmekten sakının.

12. Ey Nebi! İman eden kadınlar sana geldiğinde Allah'a bir şeyi ortak koşmamaları ve hırsızlık etmemeleri ve zina etmemeleri ve çocuklarını öldürmemeleri ve elleri ayakları arasında uydurdukları bir iftira getirmemeleri ve bir iyilikte sana karşı gelmemeleri üzere sana bağlılıklarını bildirirlerse sende onların bağlılığını kabul et ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile! Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

13. Ey iman edenler! Allah'ın üzerlerine gazap ettiği bir toplulukla (Yahudilerle) dostluk kurmayın! Gerçeği örtüp inkâr edenlerin, mezarlık halkından (artık geri dönmezler diye) ümitlerini kesmiş oldukları gibi, onlar da ahiretten ümit kesmişlerdir.

SAFF SURESİ

Resmi Mushaf: 61 / İniş Sırası: 109 / Medine'de inmiştir. 14 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göklerdekilere ve yerdekilere Allah'ı tesbih etmektedir. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.
2. Ey İman edenler! Neden yapmayacağınız şeyleri söylüyorsunuz?
3. Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında öfkece büyüktür.
4. Şüphesiz ki Allah, kendi yolunda saflar halinde, kenetlenmiş bir bina gibi çarpışanları sever.
5. Hani Musa kavmine demişti ki: "Ey kavmim! Niçin bana eziyet ediyorsunuz? Hâlbuki benim size gönderilen Allah'ın elçisi olduğumu biliyorsunuz." Onlar eğrilince, Allah da onların kalplerini eğiltti. Allah fasıklar topluluğunu doğru yola iletmez.
6. Bir zamanlar Meryem oğlu İsa da demişti ki: "Ey İsrâîl oğulları! Şüphesiz ben, Tevrat'tan elimin arasındakini (önümdekini) tasdik edici ve benden sonra gelecek, ismi Ahmed olan bir resulü müjdeleyici olarak size gönderilen Allah'ın Resulü'yüm." O, apaçık delillerle onlara gelince de dediler ki: "Bu, apaçık bir sihirdir."
7. İslâm'a davet edildiği halde, Allah'a yalan uydurandan daha zalim kimdir? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.
8. Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Allah da gerçeği örtüp inkâr edenler kötü görse bile nurunu tamamlayacaktır.
9. O, Allah'a ortak koşanlar kötü görse bile onu bütün dinlerinin üstüne çıkarmak için Resulünü hidayetle ve gerçek dinle gönderendir.
10. Ey iman edenler! Sizi acıklı bir azaptan kurtaracak bir ticaret göstereyim mi?
11. Allah'a ve O'nun resulüne iman edersiniz ve Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihat edersiniz, işte bu, eğer bilerseniz, sizin için daha hayırlıdır.

12. Günahlarınızı bağışlasın ve sizi altından ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerinde pek hoş meskenlere girdirsin. İşte bu büyük başarıdır.

13. Ve seveceğiniz başka bir şey daha! Allah'tan yardım ve yakın bir fetih. İman edenleri müjdele!

14. Ey iman eden kimseler! Allah'ın yardımcılarını olun! Meryem oğlu İsa'nın havarilere dediği gibi: “Benim Allah'a (giden yolda) yardımcılarım kimdir?” Havireler de dedi ki: “Biz, Allah'ın yardımcısıyız.” Ardından İsrâil oğullarından bir grup iman etti ve bir grup da gerçeği örtüp inkâr etti. Böylece biz de iman edenleri, düşmanlarına karşı destekledik. Böylece onlar gâlipler oldular.

CUMA SURESİ

Resmi Mushaf: 62 / İniş Sırası: 110 / Medine'de inmiştir. 11 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göklerdekiler ve yerdekiler, mülkün sahibi, kutsal, mutlak gâlib ve hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'ı tesbih ederler.
2. O ki ümmiler (okuma yazma bilmeyenler veya Mekkeliler) içinde kendilerinden onlara âyetlerini okuyacak, onları arındıracak ve onlara kitabı ve hikmeti öğretecek bir resul gönderdi. Onlar önceden, elbette apaçık bir sapkınlık içinde olsalar da.
3. Henüz onlara katılmamış olan diğerlerine de. O, mutlak gâlib ve hüküm ve hikmet sahibidir.
4. Bu Allah'ın lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sâhibidir.
5. Kendilerine Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların durumu kitaplar taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini yalanlayan topluluğun durumu ne kötü! Allah zalimler topluluğunu doğru yola erdirmez.
6. De ki: “Ey Yahudiler! Eğer siz, insanlardan ayrı olarak yalnızca kendinizin Allah'a yakın kimseler olduğunuzu iddia ediyorsanız, eğer doğru söyleyenlerseniz, o takdirde ölümü temenni edin!
7. Ellerin takdim ettiği şeyler sebebiyle onu asla temenni etmezler. Allah zalimleri hakkıyla bilendir.
8. De ki: “Muhakkak ki ondan kaçtığınız ölüm, şüphesiz size ulaşacaktır. Sonra da görünmeyi ve görüneni bilene döndürülürsünüz. O da size yapmakta olduklarınızı haber verir.
9. Ey iman edenler! Cuma günü, namaz için çağrıldığında (ezan okunduğunda), hemen Allah'ın zikrine koşun ve alışverişi bırakın! Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

10. Namaz kılındığı zaman, yeryüzünde dağılın ve Allah'ın lütfundan arayın ve Allah'ı çokça zikredin! Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

11. Onlar bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman, ona doğru dağılırlar ve seni ayakta bırakırlar. De ki: “Allah'ın katındaki, eğlenceden ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır.”

MÜNAFİKUN SURESİ

Resmi Mushaf: 63 / İnış Sırası: 104 / Medine'de inmiştir. 11 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Münafıklar / ikiyüzlüler sana geldiklerinde dediler ki: “Şahitlik ederiz, muhakkak ki sen elbette Allah'ın Resulüsün.” Allah da bilir ki muhakkak ki sen elbette O'nun resulüsün. Allah şahitlik eder ki şüphesiz ki münâfıklar, elbette yalancılarıdır.
2. Onlar yeminlerini bir kalkan edindiler de (insanları) Allah'ın yolundan çevirdiler. Şüphesiz onların yapmakta oldukları şey gerçekten ne kadar kötüdür!
3. İşte bu, onların iman etmeleri sonra da gerçeği örtüp inkâr etmeleri sebebiyledir. Böylece kalplerinin üzerine mühür vuruldu. Artık onlar derinlemesine kavrayamazlar.
4. Onları gördüğün zaman cisimleri hoşuna gider. Eğer konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Sanki onlar giydirilmiş kütüklerdir. Her sesi aleyhlerine sanırlar. Onlar düşmandır, onlardan sakın! Allah onları kahretsin! Nasıl da çevriliyorlar?
5. Onlara: “Gelin, Allah'ın Resulü sizin için bağışlanma dilesin!” denildiği zaman, başlarını çevirirler ve onların kaçındıklarını görürsün ve onlar büyüklük taslayanlardır.
6. Onlara bağışlanma dilemişsin ya da onlara bağışlanma dilememişsin, onlar için birdir. Allah onları bağışlamayacaktır. Muhakkak ki Allah, fasıklar topluluğunu doğru yola iletmez.
7. Onlar öyle kimselerdir ki: “Peygamberin yanındakilere infak etmeyin ki dağılıp gitsinler!” derler. Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Ancak ikiyüzlüler derinlemesine kavrayamazlar.
8. Derler ki: “Elbette eğer Medine'ye dönersek, en yüce olan en aşağı olanı oradan çıkaracaktır.” Oysa yücelik Allah'a ve O'nun resulüne ve iman edenlere aittir. Ama münâfıklar bilmezler.
9. Ey iman edenler! Ne mallarınız ne de çocuklarınız sizi Allah'ın zikrinden oyalamasın! Kim de bunu yaparsa artık onlar ziyan edenlerin ta kendileridir.

10. Sizden birinize ölüm gelip de “Rabbim, keşke beni yakın bir süreye kadar ertelesen de sadaka versem ve iyilerden olsam.” demesinden önce size verdiğimiz rızıktan infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın)!

11. Allah, bir nefsi eceli geldiği zaman asla ertelemeyecektir. Allah yapmakta olduklarınızdan haberdardır.

TEĞABUN SURESİ

Resmi Mushaf: 64 / İnış Sırası: 108 / Medine'de inmiştir. 18 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göklerdekilere ve yerdekilere O'nu tesbih eder. Hükümlerlik O'na aittir. Hamd da O'na aittir. O herşeye gücü yetendir.
2. O, sizi yaratandır. Sizden gerçeğı örtüp inkâr eden vardır, sizden iman eden de vardır. Allah yapmakta olduğunuz şeyleri hakkıyla görendir.
3. Gökleri ve yeri Hak ile yarattı. Size şekil verdi. Böylece suretlerinizi en güzel yaptı. Varış O'nadır.
4. Göklerde ve yerde olanları bilir. Gizlediğiniz şeyleri de açığa vurduğunuz şeyleri de bilir. Allah, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.
5. Önceden gerçeğı örtüp inkâr eden ve işlerinin vebalini tadan kimselerin haberi size gelmedi mi? Onlar için acı veren bir azap vardır.
6. İşte bu şu sebebledir ki resulleri kendilerine apaçık delillerle geliyordu da “Bir beşer mi bizi doğru yola iletecek?” diyorlardı. Böylece gerçeğı örtüp inkâr ettiler ve yüz çevirdiler. Allah da muhtaç olmadığını gösterdi. Allah müstağnidir (hiçbir şeye muhtaç değildir), övülmeye layık olandır.
7. Gerçeğı örtüp inkâr edenler, asla tekrar dirilmeyeceklerini iddia etti. De ki: “Hayır, aksine! Rabbime andolsun ki elbette diriltileceksiniz sonra yaptığınız şeyler mutlaka size haber verilecektir. Bu Allah için kolaydır.”
8. Öyleyse Allah'a ve O'nun resulüne ve indirdiğimiz nura iman edin! Allah, işlediğiniz şeylerden haberdardır.
9. O gün, toplanma günü için sizi toplar. İşte bu aldanma günüdür. Kim Allah'a iman ederse ve hayırlı iş yaparsa, kötülüklerini ondan örter ve onu, içinde sürekli kalacakları altından ırmaklar akan cennetlere sokar. İşte bu, büyük kurtuluştur.
10. Gerçeğı örtüp inkâr eden ve ayetlerimizi yalanlayan kimseler, işte onlar var ya, içinde sürekli kalacakları ateşin sahipleridir (cehennemliklerdir). Ne kötü bir varış yeri!

11. Allah'ın izni olmaksızın hiç bir musibet isabet etmez. Kim Allah'a iman ederse, onun kalbini doğru yola iletir. Allah her şeyi bilendir.

12. Allah'a itaat edin ve Resule itaat edin! Eğer yüz çevirirseniz, artık muhakkak ki resulümüzün üstüne vazife olan şey apaçık bir tebliğdir.

13. Allah, kendisinden başka ilah olmayandır. Artık mü'minler Allah'a güvenip dayansınlar!

14. Ey iman edenler! Şüphesiz eşlerinizden ve çocuklarınızdan düşman olanlar vardır. Artık onlardan sakının! Eğer affederseniz ve vazgeçerseniz ve bağışlarsanız muhakkak ki Allah bağışlayandır, merhamet edendir.

15. Ancak mallarınız ve çocuklarınız bir fitnedir (imtihandır). Allah, katında büyük bir mükafaat bulunandır.

16. Gücünüz yettiği kadar Allah'a karşı gelmekten sakının ve dinleyin ve itaat edin ve kendi nefsiniz için bir hayır olarak infak edin (ihtiyaç sahiplerine harcayın)! Kim nefsinin tamahkârlığından korunursa, o takdirde işte onlar, kurtulanların ta kendileridir.

17. Eğer Allah'a güzel bir borç olarak borç verirsiniz, sizin için onu kat kat yapar ve sizi bağışlar. Allah, karşılığını fazlasıyla veren, çok teşekkür edendir, hemen ceza vermeyip mühlet verendir.

18. Görülmeyeni ve görüleni hakkıyla bilendir, mutlak üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir.

TALÂK SURESİ

Resmi Mushaf: 65 / İnış Sırası: 99 / Medine'de inmiştir. 12 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey Nebi! Kadınları boşayacağınız zaman, onları iddetleri içinde boşayın ve iddeti sayın! Rabbiniz olan Allah'a karşı gelmekten sakının! Onları evlerinden çıkarmayın ve onlar da çıkmasınlar! Belgelenmiş açık bir hayâsızlığa karışmaları hariç. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, o takdirde kendisine zulmetmiştir. Bilmezsın, belki Allah, bunun ardından bir iş meydana getirir.

2. (İddet) sürelerine ulaştıkları zaman, artık onları iyilikle tutun ya da iyilikle onlardan ayrılın! Sizden iki adalet sahibini şahit tutun ve şahitliği Allah için yapın! İşte böyle, Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimseye bununla öğüt verilir. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, onun için bir çıkış (yolu) kılar.

3. Ummadığı yerden de ona rızık verir. Kim Allah'a güvenirse, artık O, ona yeter. Muhakkak ki Allah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü kılmıştır.

4. Kadınlarınızdan hayz görmekten umut kesmiş olanlar ve hiç hayz görmemiş olanlar (hakkında) eğer şüpheye düşerseniz o takdirde onların iddeti üç aydır. Yüklü (hamile) olanların süresi yüklerini doğurmalarıdır. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, onun için işinden kolaylık kılar.

5. Bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa, günahlarını ondan örter ve onun için mükafaatı büyütür.

6. Onları (iddeti bitmemiş kadınları) gücünüz nispetinde, oturduğunuz yerden (bir bölümde) oturtun ve onları sıkıntıya sokmak için, onlara zarar vermeyin! Eğer yük sahibiyse (hamileyse) yüklerini doğurana kadar, onlara infak edin (nafakalarını verin)! Eğer sizin için emzirirlerse, o takdirde onların ücretlerini verin! Aranızda iyilikle birbirinize emredin / danışın! Eğer güçlük çekerseniz artık onu bir başka (kadın) emzirecektir.

7. Geniş imkânları olan varlık sahibi, mal varlığından infak etsin! Kimin rızık kendisine kısıtlanmıışsa, o takdirde Allah'ın kendisine verdiği şeyden infak etsin (ihtiyaç sahiplerine harcasın)! Allah hiç bir nefsi ona

verdiği şeyden başkasıyla sorumlu tutmaz. Allah bir zorluktan sonra bir kolaylık kılacaktır.

8. Rablerinin ve O'nun resullerinin emrinden çıkan nice kasaba halkını şiddetli bir hesapla hesaba çekti ve onları dehşetli bir azapla azaba uğrattık.

9. İşlerinin vebalini tattı ve işlerinin sonu hüsrân oldu.

10. Allah onlar için şiddetli bir azap hazırladı. Allah'a karşı gelmekten sakının, ey iman etmiş olan, akıl ve gönül sahipleri! Allah size zikri indirmiştir.

11. İman eden ve hayırlı işler yapan kimseleri, karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için, apaçık olan Allah'ın ayetlerini size okuyan bir Resulü de (indirmiştir). Kim Allah'a iman ederse ve hayırlı işler işlerse (Allah) onu, içinde ebediyyen, sürekli kalacakları, altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Gerçekten Allah, ona bir rızık ihsan etmiştir.

12. Allah, yedi (kat) göğü ve yerden de onların mislini yaratandır. Allah'ın her şeye gücü yeten olduğunu ve her şeyi ilmen (ilmiyle) gerçekten kuşattığını bilmeniz için emir onların arasında iner.

TAHRİM SURESİ

Resmi Mushaf: 66 / İnış Sırası: 107 / Medine'de inmiştir. 12 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey Nebi! Niçin eşlerinin rızasını isteyerek, Allah'ın sana helâl ettiğini kendine haram ediyorsun? Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.
2. Allah size yeminlerinizi çözmeyi farz kılmıştır. Allah sizin mevlânızdır (sahibiniz, efendiniz, koruyucunuzdur). O, her şeyi bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
3. Hani Nebi, eşlerinden bazısına bir sözü sır vermişti. Fakat o da onu (bir başkasına) haber verince, Allah da ona (peygambere) onu açığa çıkarınca, o bunun bir kısmını (eşine) bildirmiş, bir kısmından da uzak durmuştu (vazgeçmişti). Ona (eşine) onu bildirince dedi ki: “Bunu sana kim haber verdi?” O da dedi ki: “Bana her şeyi bilen, her şeyden haberdar olan haber verdi.”
4. Eğer ikiniz Allah'a tevbe ederseniz (iyi olur), zira gerçekten ikinizin kalbi kaymıştır. Eğer onun aleyhine birbirinize arka çıkarsanız, şüphesiz ki Allah ve Cebrail ve mü'minlerin iyileri onun koruyucusudur. Melekler de bundan sonra ona arka çıkandır.
5. Belki de onun Rabbi, eğer sizi boşarsa, onun için (sizi), sizden daha hayırlı, Allah'a teslim olan, Allah'a iman eden, gönülden boyun eğen, tevbe eden, kulluk eden, oruç tutan (veya hicret eden), dul ve bakire eşlerle değişir.
6. Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi ateşten koruyun ki, onun yakıtı insanlar ve taşlardır. Onun üzerinde sert, katı melekler vardır ki, onlara emrettiği şeylerde Allah'a isyan etmezler ve kendilerine emrolunanı yaparlar.
7. Ey gerçeği örtüp inkâr edenler! Bugün özür dilemeyin! Ancak işlemekte olduğunuz şeylerin karşılığını alıyorsunuz.
8. Ey iman edenler! Allah'a samimi bir tevbe ile tevbe edin! Belki Rabbiniz kötülüklerinizi sizden örter ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. O gün Allah, Nebi'yi ve onunla beraber iman edenleri utandırmaz. Onların nuru önlerinde ve sağlarında koşar. Derler ki: “Rabbimiz, bizim için nurumuzu tamamla ve bizi bağışla! Şüphesiz sen her şeye gücü yetensin.”

9. Ey Nebi! İnkâr edenlerle ve ikiyüzlülerle cihad et ve onlara karşı sert davran! Onların barınakları cehennemdir. Ne kötü bir varış yeri!

10. Allah gerçeği örtüp inkâr eden kimselere, Nuh'un karısını ve Lut'un karısını misal verdi. Bu ikisi kullarımızdan iki iyi kimsenin (nikâhları) altındaydı. Fakat o ikisine (kocalarına) ihanet ettiler. Böylece (kocaları) Allah'tan (gelen) bir şeyde, o ikisine hiçbir fayda sağlamadılar. Denildi ki: “Girenlerle beraber ateşe girin!”

11. Allah gerçeği örtüp inkâr eden kimselere Firavun'un karısını misal verdi. Hani demişti ki: “Rabbim! Benim için kendi katında, cennette bir ev yap ve beni Firavun'dan ve onun işinden kurtar! Beni zalimler kavminden de kurtar!”

12. Namusunu koruyan İmran kızı Meryem'i de (misal verdi). Böylece biz de onun içine ruhumuzdan üfledik. Rabbinin sözlerini ve O'nun kitaplarını tasdik etti. O gönülden itaat edenlerdendi.

MÜLK SURESİ

Resmi Mushaf: 67 / İnış Sırası: 77 / Mekke'de inmiştir. 30 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hükümranlık elinde olan Allah, bolluk ve bereket veren, hayrı devamlı kılıp arttıran, bereketin kaynağı, yüceler yücesidir. (*) O her şeye gücü yetendir.

(*) Açıklaması için Furkan, 1'e bakınız

2. O, hanginizin daha güzel iş yapacağını denemek için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır.

3. O ki yedi göğü birbiri üstüne tabaka halinde yarattı. Rahman'ın yaratmasında düzensizlikten bir şey göremezsin. Gözünü çevir (bak)! Bir çatlak görüyor musun?

4. Sonra gözü(nü) iki kere daha çevir (de bak)! Göz hakir ve umudunu kesmiş bir halde sana döner.

5. Andolsun ki gerçekten en yakın göğü (dünya göğünü) kandillerle süsledik. Onu şeytanlar için atılan atış taneleri kıldık. Onlara çılgın ateş azabını da hazırladık.

6. Rablerini inkâr edenlere cehennem azabı vardır. Ne kötü bir varış yeri!

7. Onun içine atıldıkları zaman onun kaynarken (çıkardığı) korkunç uğultusunu işitirler.

8. Neredeyse öfkesinden çatlayacak. Her ne zaman oraya bir bölük atılsa, onun bekçileri onlara sorar ki: "Size bir uyarıcı gelmedi mi?"

9. Dediler ki: "Evet, gerçekten bize bir uyarıcı gelmişti. Fakat biz yalanlamıştık. 'Allah hiç bir şey indirmedir. Siz ise ancak büyük bir sapkınlık içindesiniz.' demiştik."

10. Dediler ki: "Eğer işitseydik veya akıl etseydik, çılgın ateşin sahipleri (cehennemliklerin) içinde olmazdık."

11. Böylece günahlarını itiraf ettiler. Çılgın ateşin sahipleri (cehennemlikler) için (Allah'ın rahmeti) uzak olsun!

12. Şüphesiz ki görmedikleri halde Rablerine korku (haşyet) duyan kimseler ise, onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat vardır.

13. Sözüünüzü gizleyin veya onu açıklayın! Şüphesiz ki O, göğüslerin özünü (kalplerde olanı) en iyi bilendir.

14. Yaratan bilmez mi? O, en gizli şeyleri, her şeyin iç yüzünü bilendir, her şeyden hakkıyla haberdar olandır.

15. O, yeryüzünü sizin için zelil kıldı (boyun eğdirdi). Artık onun omuzlarında yürüyün ve O'nun (Allah'ın) rızkından yiyin! Topraktan kalkış / diriliş yalnız O'nadır.

16. Gökte olanın, sizi yere batırmasından emin mi oldunuz? Bir de bakmışsın, o sarsılıyor.

17. Ya da gökte olanın, üzerinize taş yağmuru göndermesinden emin mi oldunuz? Uyarım nasılmış bileceksiniz!

18. Andolsun ki onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. Sonra benim inkârım nasıl oldu?

19. Üstlerinde saflar halinde ve (kanatlarını) açıp kapatarak uçan kuşlara bakmadılar mı? Rahman'dan başkası onları tutmuyor. Şüphesiz ki O, her şeyi hakkıyla görendir.

20. Ya da (söyleyin bakalım!) Allah'ın yanı sıra, yarattığı astlarından size yardım eden size ait bu ordu kimdir? Gerçeği örtüp inkâr edenler ise ancak bir aldanma içindedir.

21. Ya da (söyleyin bakalım!) eğer O (Allah) rızkı tutacak olsa, bu size rızık verecek olan kimdir? Hayır, aksine! Onlar azgınlık ve nefret içinde inatla direnmektedir.

22. Yüzü üstü düşerek yürüyen mi daha doğru yoldadır yoksa dosdoğru yolda dümdüz yürüyen mi?

23. De ki: “O, sizi meydana getiren ve sizin için iştirme duyusu ve basiretler ve gönüller kılandır. Şükretmekte olduğunuz şeyler ne kadar da az!

24. De ki: “O, sizi yeryüzünde üretendir ve ona toplanacaksınız.”

25. Diyorlar ki: “Eğer doğru söyleyenlerseniz, bu vaad ne zaman?”

26. De ki: “O bilgi ancak Allah'ın katındadır ve ben, ancak apaçık bir uyarıcıyım.”

27. Onu yakın olarak gördükleri zaman, gerçeği örtüp inkâr edenlerin yüzleri kötüleşti ve denildi ki: “İşte bu, iddia ettiğiniz şeydir.”

28. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Ya eğer Allah beni ve yanımdakileri helâk etse veya bize merhamet etse o takdirde kâfirleri acıklı azaptan kim kurtarır?”

29. De ki: “O Rahman’dır, ona iman ettik ve yalnız ona güvendik. Kimin apaçık bir sapkınlıkta olduğunu bileceksiniz.”

30. De ki: “Söyleyin bakalım, ne dersiniz? Ya eğer suyunuz çekilmiş olsa o takdirde size akarsuyu kim getirir?”

KALEM SURESİ

Resmi Mushaf: 68 / İnış Sırası: 2 / Mekke'de inmiştir. / 52 âyettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Nun! Kaleme ve onların satır satır yazdıklarına andolsun!
2. Sen, Rabbinin nimetiyle kesinlikle bir mecnun değilsin,
3. Ve muhakkak ki senin için, elbette kesintisiz bir mükafaat vardır,
4. Ve muhakkak ki sen, gerçekten çok büyük bir ahlak üzeresin.
5. Yakında göreceksin, onlar da görecekler,
6. Sizin hanginizin fitneye düşmüş olduğunu.
7. Muhakkak ki senin Rabbin, kendi yolundan kimin saptığını en iyi bilendir ve kimin hidayete erdiğini de en iyi bilendir.
8. O halde yalanlayanlara itaat etme!
9. İstediler ki yumuşak davranasın da onlar da yumuşak davransınlar.
10. Şunların hiç birine uyma! Çok yemin eden, aşağılık,
11. Çok ayıplayan, söz taşıyan,
12. İyiliği engelleyen, saldırgan, çok günahkâr,
13. Kaba, bütün bunlardan sonra soysuz.
14. Mal ve oğullara sahip oldu diye
15. Ayetlerimiz ona okunduğunda der ki: “Öncekilerin masalları!”
16. Yakında biz onun hortumu (burnu) üzerine damga basacağız.
17. Muhakkak ki biz, bahçe sahiplerini imtihan ettiğimiz gibi onları da imtihan ettik. Hani onlar sabahladıklarında bahçenin ürünlerini mutlaka devşirmek için yemin etmişlerdi.

18. İstisna da yapmıyorlardı (*).

(*) Kesin olarak konuşup inşaallah demiyorlardı.

19. Böylece onlar uyurlarken, Rabbinden (gelen) bir dolaşıcı onun (bahçenin) üzerinde dolaşıverdi.

20. Böylece o kara toprak gibi oldu.

21, 22. Nihayet sabahladıklarında “Eğer devşirecekseniz, ekinlerinize erken gidin!” diye birbirlerine seslendiler.

23, 24. Böylece aralarında “Bugün oraya, yanınıza, bir yoksul sakın girmesin!” diye fısıldaşarak çıkıp gittiler.

25. Gücü yeten kişiler olarak men etmek üzere erkenden gittiler.

26. Fakat onu gördükleri zaman dediler ki: “Muhakkak ki biz, elbette (yolunu) şaşırانlarız.”

27. “Hayır, aksine! Biz mahrum kimseleriz.”

28. Onların ortancaları dedi ki: “Ben size demedim mi? (Allah’ı) Tesbih etseydiniz ya!”

29. Dediler ki: “Rabbimizi tenzih ederiz. O her türlü noksanlıktan uzaktır. Muhakkak ki biz zalimlerdik.”

30. Bunun üzerine birbirlerini kınamaya başladılar.

31. Dediler ki: “Yazıklar olsun bize! Şüphesiz ki biz azgınlardık.”

32. “Umarız ki Rabbimiz bize ondan hayırlısını verir. Muhakkak ki biz Rabbimize rağbet eden kimseleriz.”

33. İşte böyledir azap! Ahiretin azabı elbette daha büyüktür. Keşke biliyor olsalar!

34. Muhakkak ki Allah’a karşı gelmekten sakınanlara, Rableri katında nimet cennetleri vardır.

35. Biz Müslümanları, suçlular gibi kılar mıyız?

36. Sizin neyiniz var? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

37. Yoksa sizin, onlar (o hükümler) hakkında ders gördüğünüz, bir kitabınız mı var?

38. Elbette onun içinde beğenip seçtiğiniz şeyler, muhakkak ki size aittir.

39. Yoksa sizin, aleyhimizde kıyamete kadar ulaşacak, yeminleriniz mi var? Elbette hükmettiğiniz şeyler mutlaka size aittir.

40. Sor onlara! Onların hangisi buna kefildir?

41. Yoksa onların, ortakları mı var? Öyleyse doğru söyleyenler iseler, ortaklarını getirsinler!

42. Baldırdan keşfedileceği (gerçeklerin ortaya çıkacağı) ve secdelere çağrılacakları gün, artık güçleri yetmez.

43. Gözleri huşu içinde ürpermiş halde, onları bir zillet kaplar. Hâlbuki onlar, sapaşağlamken secde etmeye çağırılmışlardı.

44. Artık bu sözü yalanlayan kişileri bana bırak! Yakında onları bil-medikleri bir yerden yavaş yavaş (azaba) yaklaştıracacağız.

45. Onlara mühlet de veriyorum. Şüphesiz ki tuzağım çok çetindir.

46. Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da onlar borçtan dolayı ağır yük altında olanlar mı?

47. Yoksa gayb yanlarında da onlar mı yazıyorlar?

48. Artık Rabbinin hükmü için sabret! Balık sahibi (Yunus) gibi olma! Hani o, kederli bir halde seslenmişti.

49. Eğer ona, Rabbinden bir nimet ulaşmasaydı, kınanmış bir halde çıplak bir araziye atılacaktı.

50. Fakat Rabbi onu toparladı (*) ve onu salihlerden kıldı.

(*) اجْتَبَاهُ “ectebahu” ifadesine “onu toparladı” manası vermemizin sebebi şudur ki Arapçada “cebeytü'l-mae” denildiği zaman “suyu bir havuzda topladım.” demek istenmiştir. (Ruhul Beyan C.22) Yani suyun havuzda toplanması anlamına gelir. Bu sözden hareketle ayette mecaz kullanım

vardır. Kendisine verilmiş görevi terk ederek toplumundan uzaklaşan Yunus aleyhisselam, başına gelen onca şeyden sonra sahile bırakılmıştır. Hem beden hem de ruhen yeniden ayağa kalkması için bir mücadeleye girer. İşte bu süreçte Allahu Tealâ ona maddi ve manevi destek verir. Akli ve kalbi karışan Yunus aleyhisselam'ın dağılan tüm düşünceleri bir araya toplanır ve böylece Rabbi onu toparlamış olur. Benzer konu Taha, 122 ayette de geçmektedir.

51. Doğrusu gerçeği örtüp inkâr eden kimseler, Zikir'i (Kur'an'ı) işittiklerinde, neredeyse gözleriyle seni devireceklerdi. Diyorlardı ki: "Muhakkak ki o, elbette bir mecnundur."

52. (Halbuki) o (Kur'an) âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir.

HAKKA SURESİ

Resmi Mushaf: 69 / İnış Sırası: 78 / Mekke'de inmiştir. 52 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekleşecek olan (kıyamet)!
2. Nedir o gerçekleşecek olan?
3. Gerçekleşecek olanın ne olduğunu sana bildiren nedir?
4. Semûd ve Âd (kavimleri) kıyâmeti yalanladı.
5. Semûd (kavmine)'e gelince, haddi aşan azgın (ses veya sarsıntı) ile helâk edildiler.
6. Âd (kavmine)'e gelince, onlar da şiddetli, dondurucu bir rüzgârla helâk edildiler.
7. Onu yedi gece sekiz gün üzerlerine ard arda kahırla saldı. O kavmi onun içinde çarpılıp yere yıkılmış görürsün, sanki onlar içi boş hurma kütükleri gibidir.
8. Onlara ait arta kalandan bir şey görüyor musun?
9. Firavun ve ondan öncekiler ve alt üst olmuş olanlar, o yanlışlarla geldi.
10. Rablerinin resulüne isyan ettiler. O da onları şiddeti artan bir yakalayışla yakaladı.
11. Gerçekten biz, su azgınlığı zaman sizi akan gemide taşıdık,
12. Onu size bir öğüt kılalım ve kavrayan kulaklar kavrasın diye.
13. Sûra tek bir üfürüşle üfürüldüğü zaman,
14. Yer ve dağlar kaldırılıp bir çarpışla birbirine çarpıldığı zaman,
15. İşte o gün olacak olmuştur.
16. Gök de yarılmış, artık o gün, o da zayıflayıp sarkmıştır.

17. Melek (ler) onun kenarlarındadır. O gün, onların üstünde de Rabbinin Arş'ını sekiz (melek) taşır. (Mü'min, 7 'le beraber değerlendiriniz)
18. O gün arz edilirsiniz. Sizden hiçbir sır gizli kalmaz.
19. Kitabı sağından verilenlere gelince derler ki: "Alın kitabımı okuyun!"
20. "Muhakkak ki ben, hesabıma kavuşacağımı, şüphesiz anlamıştım."
21. İşte o, razı olunan bir hayat içindedir.
22. Yüksek bir cennettir.
23. Onun devşirilmeye hazır olgunlaşmış meyveleri yakındır.
24. Gelip geçmiş günlerde önceden yaptıklarınız sebebiyle afiyetle yiyin ve için!
25. Kitabı solundan verilene gelince der ki: "Ah keşke, kitabım bana hiç verilmeseydi!"
26. "Hesabımın ne olduğunu da bilmeseydim."
27. "Ah keşke, o (dünyadaki ölüm) işi bitiren olsaydı!"
28. "Malım bana hiçbir fayda sağlamadı."
29. "Gücüm benden yok oldu."
30. (O esnada emredilir) "Onu tutun, hemen onu bağlayın!"
31. "Sonra onu çılgınca yanan ateşe yaslayın!"
32. "Sonra yetmiş arşın bir zincirin içinde, böylece sokun onu!"
33. "Çünkü o, yüce Allah'a inanmazdı,"
34. "Yoksulu yedirmeye teşvik etmezdi."
35. "Bu sebeple bugün burada, onun samimi bir dostu yoktur."
36. "İrinden başka bir yiyecek de yoktur."

37. “Onu hata edenlerden başkası yemez.”
38. Hayır! Gördüklerinize andolsun!
39. Görmediklerinize de (andolsun)!
40. Muhakkak ki o, şerefli bir resulün sözüdür.
41. O bir şâirin sözü de değildir. Ne de az iman ediyorsunuz!
42. Bir kâhinin sözü de değildir. Ne de az düşünüp öğüt alıyorsunuz!
43. (O) Âlemlerin Rabbinden indirilmedir.
44. Eğer (Resulullah) bize karşı bazı uydurma sözler uydursaydı,
45. Mutlaka ondan sağ (sağ elini / kuvvetini) alırdık.
46. Sonra elbette kalp damarını keserdik.
47. O takdirde sizden hiç biriniz, (bunu) ondan engelleyenler olamazdı.
48. Muhakkak ki o (Kur'an), Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için elbette bir öğüttür.
49. Muhakkak ki biz, sizden yalanlayanlar olduğunu elbette biliriz.
50. Muhakkak ki o (Kur'an), gerçeği örtüp inkâr edenler için elbette bir hasrettir (pişmanlıktır).
51. Muhakkak ki o (Kur'an), elbette şüpheden uzak, sağlam ve kesin bir gerçektir.
52. Öyleyse çok yüce Rabbinin adını tesbih et!

MEARİC SURESİ

Resmi Mushaf: 70 / İniş Sırası: 79 / Mekke'de inmiştir. 44 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Bir soran, kesin meydana gelecek azabı sordu.
2. Gerçeği örtüp inkâr edenler için onu defedecek yoktur.
3. (O azap) Yükselme yollarının sahibi Allah'tandır.
4. Melekler ve Ruh ona miktarı elli bin sene olan bir günde çıkarlar.
5. Öyleyse güzel bir sabırla sabret!
6. Gerçekten onlar, onu uzak görüyorlar.
7. Biz ise onu yakın görüyoruz.
8. O gün, gök erimiş maden gibi olur.
9. Dağlar boyalı yün gibi olur.
10. Dost dostu sormaz.
- 11-14. Onlar birbirlerine açıkça gösterilirler. Suçlu o günün azabından (kurtulmak için) oğullarını ve yakın arkadaşını (eşini) ve kardeşini ve kendini barındıran aşiretini ve yeryüzündeki kimselerin hepsini fidye vermeyi sonra da kendisini kurtarmayı arzu eder.
15. Hayır, asla olmaz. Şüphesiz ki o, şiddetle yanan alevli ateştir.
16. (O ateş) Derileri soyarak atan,
- 17, 18. Arkasını dönen ve yüz çevireni ve (mal) toplayıp biriktiren kimseyi çağırandır.
19. Şüphesiz insan huysuz şikâyetçi olarak yaratıldı.
20. Kendisine şer dokunduğu zaman çok feryat edendir.

21. Kendisine hayır dokunduğu zaman da çok engelleyicidir (cimridir).
22. Salât edenler (Allah'ın dinine destek olanlar) hariç.
23. Onlar ki salâtlarında (desteklemelerinde) daimî (devamlı) olanlardır.
24. Onlar ki, mallarında belli bir hak olan kimselerdir,
25. İsteyen (dilenci) ve mahrum kalan için.
26. Onlar ki, din gününü tasdik ederler.
27. Onlar ki, Rablerinin azabından çekinip korkanlardır.
28. Çünkü Rablerinin azabı, emin olunan bir şey değildir.
29. Onlar ki ırzlarını koruyanlardır.
30. Kendi eşlerine veya sağ ellerinin sahip olduklarına (cariyelerine) karşı hariç. Bu durumda muhakkak ki onlar, kınanan kimseler değildir.
31. Artık kim bunun ötesini ararsa işte onlar haddi aşanların ta kendisidir.
32. Onlar ki, emanetlerine ve verdikleri sözlerine riayet edenlerdir.
33. Onlar ki, şahitliklerini yerine getirenlerdir.
34. Onlar ki, salâtını (namazını) koruyanlardır.
35. İşte onlar cennetlerde ikram edilenlerdir.
36. İnkâr edenlere ne oluyor da sana doğru koşuyorlar?
37. Sağdan ve soldan bölük bölük.
38. Onlardan her kişi, Naim cennetine girdirilmeyi mi umuyor?
39. Hayır, öyle değil! Muhakkak biz, onları bildikleri şeyden yarattık.
40. Yine hayır, doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim ki, muhakkak ki biz, elbette gücü yetenleriz,
41. Onlardan daha hayırlısını getirmeye. Biz geçilenler değiliz.

42. Artık onları bırak, dalsınlar ve vadedildikleri günlerine kavuşuncaya kadar oynasınlar!

43. O gün, kabirlerden süratle çıkarlar, sanki onlar, dikili bir şeye doğru koşuyorlar.

44. Gözleri huşu içinde ürpermiş halde, onları bir zillet kaplar. İşte bu, vadedildikleri gündür.

NUH SURESİ

Resmi Mushaf: 71 / İnış Sırası: 71 / Mekke'de inmiştir. 28 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Muhakkak ki biz Nuh'u, "Acıklı bir azabın gelmesinden önce kavmini uyar!" diye kavmine gönderdik.
2. Dedi ki: "Ey kavmim! Muhakkak ki ben, size apaçık bir uyarıcıyım."
3. "Allah'a kulluk edin ve O'na karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin ki"
4. "Sizin için günahlarınızdan bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin! Şüphesiz ki Allah'ın süresi geldiği zaman, ertelenmez. Keşke bilseydiniz."
5. Dedi ki: "Rabbim! Muhakkak ki ben, kavmimi geceleyin ve gündüzleyin davet ettim."
6. "Davetim, kaçışlardan başka hiçbir şeyde onları artırmadı."
7. "Muhakkak ki ben, her ne zaman, kendilerini bağışlaman için onları davet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar ve elbiselerine büründüler ve diretiler ve kibirlendikçe kibirlendiler."
8. "Sonra muhakkak ki ben, onları açıkça davet ettim."
9. "Sonra muhakkak ki ben, onlara açıktan duyurdum ve onlara gizli gizli de söyledim."
10. Böylece dedim ki: "Rabbimize bağışlanma dileyin! Muhakkak ki O, çok bağışlayandır."
11. "Üzerinize göğü, bol yağmurlu olarak göndersin."
12. "Size mallar ve oğullar ile de yardım etsin ve sizin için bahçeler kılsın ve sizin için ırmaklar kılsın!"
- 13, 14. Sizin neyiniz var da O sizi, gerçekten aşama aşama yaratmış olduğu halde, Allah için vakar ummuyorsunuz?

15. Allah'ın yedi göğü katlar halinde nasıl yarattığını görmediniz mi?

16. Onların içinde Ay'ı bir nur, Güneş'i de bir kandil kıldı.

17. Allah sizi bitki bitirir gibi yerden bitirdi. (Ayet şöyle de meal edilebilir. Allah'a ant olsun ki O sizi yerden bir bitki olarak bitirdi. Bitirdi fiili "enbete" bitki bitirmek anlamındadır.)s

18. Sonra sizi, ona iade eder ve sizi bir çıkarışla çıkarır.

19, 20. Allah yeri, ondan geniş yollar açmanız için size bir döşek kıldı.

21. Nuh dedi ki: "Rabbim! Muhakkak ki onlar, bana isyan ettiler ve malı ve çocuğu zarardan başka kendisini arttırmayan kimseye uydular."

22. "Çok büyük de bir tuzak kurdular."

23. Ve dediler ki: "Asla bırakmayın ilâhlarınızı ve asla bırakmayın Vedd'i ve Suvaa'yı ve Yeğus'u ve Yeuk'u ve Nesr'i!"

24. "Gerçekten çocuklarını saptırdılar. Zalimlerin sapkınlığından başka bir şeylerini artırma!"

25. Hatalarından boğuldular. Ardından ateşe sokuldular. Böylece kendilerine Allah'ın yanı sıra, yarattığı astlarından yardımcılar da bulamadılar.

26. Nuh dedi ki: "Rabbim! Gerçeği örtüp inkâr edenlerden yeryüzünün üzerinde yurt tutan bir kişi bırakma!"

27. "Şüphesiz sen, eğer onları bırakırsan, kullarını saptırırlar ve ahlâksız, azılı kâfirden başkasını doğurmazlar."

28. "Rabbim, beni, annemi babamı ve iman etmiş olarak evime gireni ve mümin erkekleri ve mümin kadınları bağışla! Zalimlerin helaklerinden başka bir şeylerini artırma!"

CİN SURESİ

Resmi Mushaf: 72 / İnış Sırası: 40 / Mekke'de inmiştir. / 28 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. De ki: “Cinlerden bir topluluğun dinleyip de ‘Gerçekten biz, hayranlık verici bir Kur’an dinledik.’ dedikleri bana vahyolundu.”
2. “Doğruluk ve olgunluğa iletiyor. Artık biz, ona inandık ve Rabbimize birini asla ortak koşmayız.”
3. “Rabbimizin şanı çok yücedir. O, ne bir dişiyi, ne de bir çocuğu dost edinmiştir.”
4. “O bizim ahmak da Allah hakkında asılsız, saçma sapan şeyler söylüyormuş.”
5. “Şüphesiz ki biz, insanların ve cinlerin Allah hakkında asla yalan söylemediklerini zannederdik.”
6. “Doğrusu insanlardan bazı adamlar, cinlerden bazı erkeklere sığınmışlardı. Böylece onların azgınlığını artırdılar.”
7. “Onlar da sizin zannettiğiniz gibi Allah’ın kimseyi asla diriltemeyeceğini zannettiler.”
8. “Muhakkak ki biz, göğe elbette dokunduk da onu güçlü bekçilerle ve yakıcı ışınlarla doldurulmuş bulduk.”
9. “Şüphesiz ki biz, onun dinlemek için oturan yerlerinde otururduk. Ama şimdi kim dinlemeye kalksa, kendisini gözetleyen yakıcı bir ışın bulur.”
10. “Doğrusu biz bilmiyoruz, yeryüzündeki kimselere şer mi istendi yoksa Rableri onlara, irşad mı irade etti?”
11. “Doğrusu bizden Salihler de var. Bizden bundan aşağı olanlar da var. Biz çeşitli yollar olduk.”
12. “Muhakkak biz yeryüzünde Allah’ı aciz bırakamayacağımızı, kaçarak da onu aciz bırakamayacağımızı anladık.”

13. “Muhakkak ki biz, hidayete erdireni dinlediğimiz zaman da ona iman ettik. Böylece kim onun Rabbine iman ederse artık hakkının eksik verilmesinden ve kötülük edilmesinden korkmaz.”

14. “Muhakkak ki bizden bir kısmımız Müslümanlarız. Bizden bir kısmımız da kalpleri kasiyet bağlamış ve sertleşmiş olanlarız. Artık kim teslim olduysa, işte onlar irşad olmayı arayanlardır.”

15. “Fakat kalpleri kasiyet bağlamış olanlar da cehenneme odun oldular.”

16. Eğer yolda istikamet üzere olsalardı, elbette onları da bol bir suyla sulardık.

17. Onları o konuda imtihan etmek için. Kim Rabbinin Zikri'nden yüz çevirirse, Rabbi onu gittikçe artan bir azaba sevk eder.

18. Muhakkak ki mescidler, Allah içindir. Artık Allah ile beraber başka birine dua etmeyin!

19. Muhakkak ki o Allah'ın kulu, O'na dua etmeye kalktığı zaman, neredeyse onun üzerinde keçe gibi birbirlerine geçeceklerdi.

20. De ki: “Ben ancak Rabbime dua ederim ve birini O'na ortak koşmam”

21. De ki: “Muhakkak ki ben, size bir zarar verme ve sizi irşad etme gücüne malik değilim.”

22. De ki: “Şüphesiz ki beni hiç kimse Allah'tan kurtarmayacak. O'nun yarattığı astlarından da sığınılacak bir kimseyi bulamayacağım.”

23. “Allah'tan bir tebliğ ve O'nun mesajları hariç.” Ve kim Allah'a ve O'nun resulüne isyan eder asi olursa, artık muhakkak ki onun için, içinde sürekli kalacağı cehennem ateşi vardır.

24. Sonunda vadedildikleri şeyi gördükleri zaman, artık kim yardımcı bakımdan daha zayıf ve kim sayı bakımından daha az bilecekler.

25. De ki: “Size vadedilen şey yakın mı yoksa Rabbin onun için uzun bir süre mi kılar, bana bildirilmedi.”

26. O gaybı bilendir. Kendi gaybını da kimseye açmaz (bildirmez).

27. Resullerden razı olduğu kimseler hariç. Bu durumda muhakkak ki O (Allah), onun önünden ve onun arkasından gözetleyenler sevk eder.

28. Rablerinin risaletini tebliğ etmiş olduklarını bilmesi için. Onların yanında olanları da kuşattı ve her şeyi adet olarak sayıp tespit etti.

MÜZZEMMİL SURESİ

Resmi Mushaf: 73 / İniş Sırası: 3 / Mekke'de inmiştir. / 20 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey örtünen / örtünüp gizlenen / içine kapanıp bir köşeye çekilen!
2. Azı hariç gece kalk!
3. Onun yarısı veya ondan biraz eksilt!
4. Yahut ona ekle ve Kur'an'ı ağır ağır / tane tane, güzel oku!
5. Muhakkak ki biz sana, ağır bir söz vahyedeceğiz.
6. Gerçekten, gece kalkışı (*) etki bakımından daha kuvvetli ve okuma bakımından da daha sağlamdır.
- (*) Gece ibadeti için gecenin bir kısmında kalkmak, gece yapılan ibadet, gece namaz kılmak, Kur'an okumak.
7. Muhakkak ki senin için, gündüzleyin uzun bir meşguliyet vardır.
8. Rabbinin adını an ve tam bir yönelişle ona yönel!
9. Doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka İlâh yoktur. Öyleyse vekil olarak O'nu edin!
10. Onların söylediklerine sabret ve güzel bir ayrılışla onlardan ayrıl!
11. Beni ve nimete boğulmuş yalanlayıcıları başbaşa bırak ve onlara biraz mühlet ver!
12. Bizim yanımızda bukağılar / prangalar ve alevli ateş vardır.
13. Ve boğazı tıkayan yemek ve acı bir azap vardır.
14. O gün yer ve dağlar sarsılır ve dağlar dağılmış kum yığını olmuştur.
15. Muhakkak ki biz size tanık olan bir resul gönderdik. Bir resul olarak Firavun'a gönderdiğimiz gibi.

16. Ancak Firavun, resule isyan etti. Böylece biz de onu şiddetli bir tutuşla tutup yakaladık.

17. Öyleyse nasıl korunursunuz, eğer çocukları ak saçlı ihtiyarlara çeviren o günü inkâr ederseniz?

18. Gök bile o yüzden parçalanır. O'nun vaadi yapılmak üzere kesinleşmiştir.

19. Muhakkak ki bu bir öğüttür. Artık dileyen, Rabbine götüren bir yol edinir.

20. Muhakkak Rabbin bilir ki elbette sen, gecenin üçte ikisinden daha azını ve onun yarısını ve onun üçte birini ayakta geçiriyorsun ve seninle beraber olanlardan bir grup da. Ve geceyi ve gündüzü ölçülendiren Allah, onu asla sayamayacağınızı (hesaplayamayacağınızı) bildi ve tövbenizi kabul etti. O halde Kur'an'dan kolay geleni okuyun! Sizden hasta olacakları ve Allah'ın lütfundan rızık arayan yeryüzünde dolaşan diğerlerini ve Allah yolunda savaşıp diğerlerini bildi. O halde ondan (Kur'an'dan) kolay geleni okuyun ve salâtı (namazı) ikâme edin ve zekâtı verin ve Allah'a güzel bir borç olarak ve bir hayır olarak kendiniz için takdim ettiğiniz şeyi borç verin! Onu Allah'ın katında bir hayır ve mükâfatın en büyüğü olarak bulursunuz. Allah'tan af dileyin! Hiç kuşkusuz Allah çok affedendir, çok esirgeyendir.

MÜDDESSİR SURESİ

Resmi Mushaf: 74 / İnış Sırası: 4 / Mekke'de inmiştir. / 56 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ey örtünen / örtünüp gizlenen / içine kapanıp bir köşeye çekilen!
- 2.Kalk da uyar!
- 3.Ve artık Rabbini yücelt!
- 4.Ve elbiseni temizle!
- 5.Ve azaba sebep olan pisliklerden uzak dur!
- 6.Ve daha çoğunu isteyerek (karşılık bekleyerek) iyilik yapma!
- 7.Ve artık Rabbin için sabret!
8. O boruya üfürüldüğünde,
9. İşte o gün çok zorlu, çok çetin bir gündür.
10. Kâfirlere kolay değildir.
11. Beni ve tek olarak yarattığım kişiyi başbaşa bırak!
12. Onun için pek çok hesapsız mal kıldım.
13. Ve her zaman yanında duran / göz önünde oğullar,
14. Ve onun için alabildiğine imkânlar döşedim.
15. Sonra hırs ile daha da artırmamı istiyor.
16. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki o ayetlerimize karşı inatçı oldu.
17. Yakında onu dik bir yola / sarp bir yokuşa süreceğim.
18. Muhakkak ki o, düşündü taşındı ve ölçtü biçti.

19. Fakat kahrolasica, nasıl ölçtü biçti?
20. Sonra kahrolasica, nasıl ölçtü biçti?
21. Sonra baktı.
22. Sonra kaşlarını çattı ve yüzünü astı.
23. Sonra arkasını döndü ve büyüklük tasladı.
24. Sonunda dedi ki: “ Bu olsa olsa ancak nakledilen bir büyüdür.”
25. “Bu olsa olsa ancak insan sözüdür.”
26. Onu Sekar’a yaslayacağım.
27. Sekar’ın ne olduğunu sana kim bildirdi?
28. Geride bir şey bırakmaz ve terketmez.
29. İnsan için levhalar / tabletler vardır.
30. Onun üzerinde ondokuz vardır.
31. Ve biz, meleklerden başkasını cehennem görevlisi kılmadık ve biz onların sayılarını da gerçeği örtüp inkâr edenler için fitneden başka bir şey yapmadık ki, kitap verilmiş olanlar yakînen bilsin ve iman edenlerin imanı artsın ve kitap verilmiş olanlarla iman sahipleri kuşkuya düşmesin. Kalplerinde hastalık olanlar ve gerçeği örtüp inkâr edenler de “Allah bu örnek ile neyi murat etti? ” desinler. İşte aynen bu şekilde, Allah dilediğini saptırır, dilediğini de doğruya ve güzele yöneltir. Rabbinin ordularını O’ndan başkası bilmez ve o, insan için öğütten başka bir şey değildir.
32. Hayır, öyle değil! Ay’a andolsun!
33. Dönüp gittiği zaman o geceye andolsun!
34. Ağarıp ışıdığında o sabaha andolsun!
35. Muhakkak ki o (cehennem), gerçekten en büyüklerden biridir.

36. İnsan için bir uyarıcıdır.

37. Sizden, öne geçmeyi veya geride kalmayı tercih eden kimse için.

38. Her nefis kazandıklarıyla bir rehindir.

39. Kitabı sağ tarafından verilenler hariç.

40. Cennetlerdedir. Onlar sorarlar,

41. Suçlular hakkında:

42. “Sizi Sekar’a ne sürükledi?”

43. Cevap verdiler: “Biz asla salât sahiplerinden (*) olmadık.”

(*) Allah’ın dinine maddi ve manevi destek olanlardan, yetimi yoksulu koruyanlardan, acizlere ve muhtaçlara yardım edenlerden olmadık.

44. “Ve biz asla yoksulu doyurmuyorduk.”

45. “Ve bâtıla dalanlar ile beraber biz de dalıyorduk.”

46. “Ve biz din gününü yalanlıyorduk.”

47. “O şüpheden uzak, sağlam ve kesin bilgi (ölüm) bize gelene kadar.”

48. Artık şefaâtçilerin şefaati, onlara hiçbir fayda sağlamaz.

49. Öyleyse onlara ne oldu? O öğüt verenden yüz çevirenler oldular.

50-51. Gerçekten onlar aslandan kaçan, ürkmüş yaban eşekleri gibidir.

52. Hatta onlardan her birisi istiyor ki kendisine yazılı sayfalar gelsin.

53. Hayır, aksine! Onlar ahiretten korkmuyorlar.

54. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki o, bir öğüt vericidir.

55. Artık dileyen, onu düşünüp öğüt alır.

56. Onlar, Allah’ın dilediği hariç, öğüt de almazlar. O sakınılmaya en ehil (en layık) ve bağışlamaya en ehildir.

KIYAMET SURESİ

Resmi Mushaf: 75 / İnış Sırası: 31 / Mekke'de inmiştir. / 40 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hayır! Kıyamet gününe yemin ederim,
2. Yine hayır! Kendisini kınayan nefse yemin ederim.
3. İnsan sanıyor mu ki biz onun kemiklerini asla toplamayız?
4. Hayır, aksine! Buna gücü yetenleriz ki biz, onun parmak uçlarını bile düzenliyoruz.
5. Hayır, aksine! İnsan, kendi önünde fitne fücür çıkarmayı ister.
6. "Kıyamet günü ne zaman ?" diye sorar.
7. Fakat göz kamaştığı / korkudan donakaldığında,
8. Ve Ay tutulduğunda,
9. Ve Güneş ve Ay biraraya getirildiğinde,
10. İnsan o gün der ki: "Kaçılacak yer nerede?"
11. Hayır, asla! Sığınacak yer yoktur.
12. O gün karar yeri (varıp durulacak yer) Rabbinin huzurudur.
13. O gün insana önceden takdim ettiği ve sonraya bıraktığı haber verilir.
- 14,15. Hayır, aksine! İnsan mazeretlerini beyan etse bile, kendisine gözlemcidir (şahittir).
16. Ona acele ederek dilini onunla (beraber) hareket ettirme!
17. Muhakkak ki onu toplamak ve okumak bizim üstümüze vazifedir.
18. O halde onu okuduğumuzda artık sen de onun okunuşuna tabi ol!

19. Sonra onu açıklamak da bize aittir.

20,21. Hayır, asla! Hayır, aksine! Siz acele olanı (dünyayı) seviyorsunuz ve ahireti terk ediyorsunuz.

22. O gün ıslıl ıslıl, parıltılı yüzler vardır,

23. Rabbine doğru bakan.

24. Ve o gün asık / buruk yüzler vardır,

25. Belini bükecek bir iş yapılacağını zanneder.

26. Hayır, öyle değil! Köprücük kemiğine dayandığında,

27. Ve “Okuyup üfleyecek kim?” denildiğinde,

28. Ve muhakkak ki onun ayrılık olduğunu zannettiğinde,

29. Ve bacak bacağa dolaştığında,

30. O gün sevk edilecek yer Rabbinin huzurudur.

31. Oysaki doğrulamadı ve de desteklemedi.

32. Fakat yalanladı ve yüz çevirdi.

33. Sonra çalım satarak ailesine (yandaşlarına) gitti.

34. O sana yaklaştıkça yaklaşıyor!

35. Sonra, o sana yaklaştıkça yaklaşıyor!

36. İnsan sanır mı ki başıboş bırakılır?

37. O, dökülen meniden bir nutfе (sperm) değil miydi?

38. Sonra bir çiğnem et (embriyo) oldu. Derken (Allah onu) yarattı da onu düzenledi (bir şekle soktu).

39. Böylece ondan, erkek ve dişi iki eş kıldı.

40. İşte bunu yapan, ölüyü diriltmeye kadir değil midir?

İNSAN SURESİ

Resmi Mushaf: 76 / İnış Sırası: 98 / Medine'de inmiştir. 31 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gerçekten insanın üzerine uzun devirden bir süre geçti ki o, anılır bir şey değildi. (*)

(*) Ayette geçen hel istifhamı geçeni tespit ve onaylama içindir. Bu sebepledir ki kad (tahkik edâtı) ile tefsir edilmiştir. (Beydavî Tefsiri)

2. Muhakkak ki biz, insanı karışık bir nutfeden yarattık. Onu deniyoruz. Bu sebeple onu işiten ve gören kıldık.

3. Muhakkak ki biz ona yolu gösterdik. Ya şükreden olur, ya da nankör.

4. Muhakkak ki biz, nankörler için zincirler ve bukağılar (demir halkalar) ve çılgınca yanan ateş hazırladık.

5. Muhakkak ki iyiler, bir kâsedan içerler ki karışımı kâfurdur.

6. Bir kaynaktır ki Allah'ın kulları onu içerler. Onu fişkirtarak akıtırılar.

7. Adaklarını yerine getirirler ve şerri salgın olan bir günden korkarlar.

8. Sevgisine rağmen yemeği yoksula ve yetime ve esire yedirirler.

9. “Ancak sizi Allah'ın yüzü (rızası) için yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve bir teşekkür beklemiyoruz.”

10. “Muhakkak ki biz, Rabbimizden (gelecek olan) asık suratlı, pek çetin bir günden korkarız.”

11. Allah onları o günün şerrinden korudu ve onlara parlaklık ve bir sevinç verdi.

12. Sabrettikleri şey sebebiyle onların karşılığı cennet ve ipektir.

13. Orada koltuklara kurulanlar olarak, orada güneş ve zemherir / dondurucu soğuk görmezler.

14. Onun (meyva ağaçlarının) gölgeleri üzerlerine sarkmış yakın haldedir ve onun olgunlaşmış meyveleri eğildikçe eğilmiştir.

15. Onların üzerinde (çevrelerinde) gümüşten kaplarla ve billurdan bardaklarla (hizmetliler) dolaştırılır.

16. Tam istenildiği şekilde takdir ettikleri, gümüşten billurlar.

17. Orada onlara, bir kadeh içirilir ki, karışımı zencefildir.

18. Orada bir kaynaktır ki “Selsebil” diye isimlendirilir.

19. Onların üzerinde (çevrelerinde) ölümsüz gençler dolaşır. Onları gördüğün zaman sanırsın ki onlar, saçılmış incilerdir.

20. Gördüğün zaman, orada bir nimet ve büyük bir saltanat görürsün.

21. Üzerlerinde ince ve kalın yeşil ipek elbiseler vardır ve gümüşten bileziklerle süslenmişlerdir ve Rableri onlara tertemiz bir içecek içirmiştir.

22. Muhakkak ki bu, bir karşılık olarak sizin içindir ve gayretiniz teşekkürle layıktır.

23. Muhakkak ki biz, biz Kur'ânı sana, (parça parça) indirdikçe indirdik.

24. Öyleyse Rabbinin hükmüne sabret ve onlardan günahkâra veya nanköre itaat etme!

25. Rabbinin adını sabahleyin ve akşamleyin (*) zikret!

(*) Bukreten / Bukraten, sabahleyin, günün erken vakitleri, fecirden kuşluğa kadar olan vakit demektir. Esilen / Asilen ise akşamleyin, günün sonunda gün biterken, gün batımında anlamına gelir.

26. Gecedenden de O'na secde et! O'nu geceleyin, uzunca tesbih et!

27. Muhakkak ki onlar, çabuk geçeni (dünyayı) seviyorlar ve ağır bir günü (hesap gününü) de arkalarında bırakıyorlar.

28. Onları biz yarattık ve bağlarını (eklemlerini) sağlamlaştırdık. Dilediğimiz zaman, benzerleriyle değiştirerek, onları değiştiririz.

29. Muhakkak ki bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabbine götüren bir yol edinir.

30. Allah'ın dilemesi olmadan, sizin dilediğiniz olmaz. Muhakkak ki Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sâhibidir.

31. Dilediğini rahmetine sokar. Zalimlere de onlar için acıklı bir azap hazırlamıştır.

MURSELAT SURESİ

Resmi Mushaf: 77 / İnış Sırası: 33 / Mekke'de inmiştir. / 50 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1,2,3,4,5,6. Ard arda gönderilenlere, estikçe esenlere, yaydıkça yayanlara, ayırdıkça ayıranlara, özür veya uyarı olarak öğüt ilka edenlere / bırakanlara andolsun!

7. Muhakkak ki uyarıldığınız (kıyamet) mutlaka gerçekleşecektir.

8. Yıldızlar silindiği zaman,

9. Ve gök yarıldığı zaman,

10. Ve dağlar yıkılıp dağıtıldığı zaman,

11. Ve resuller vakitlendirildiği zaman,

12. Hangi gün için ertelendi?

13. Ayrım günü için.

14. Ayrım gününü sana bildiren nedir?

15. O gün yalanlayanların vay haline!

16. Öncekileri helak etmedik mi?

17. Sonra, arkadan gelenleri de onlara tabi kılarız.

18. İşte biz, suçlulara böyle yaparız.

19. O gün yalanlayanların vay haline!

20. Sizi değersiz bir sudan yaratmadık mı?

21. Sonra onu sağlam olan kararlı bir yerde kıldık.

22. Bilinen bir kadere kadar.

23. Sonra (onu) takdir ettik. Biz ne güzel takdir edenleriz.
24. O gün yalanlayanların vay haline!
25. Biz yeryüzünü toplanma yeri olarak kılmadık mı?
26. Dirilere ve ölülere.
27. Ve orada yüce sabit dağlar kıldık ve sizi tatlı bir su ile suladık.
28. O gün yalanlayanların vay haline!
29. O yalanlamakta olduğunuz şeye gidin!
30. Haydi üç dallı gölgeye gidin!
31. Gölgelelendirmeyen ve ateşten korumayan.
32. Muhakkak ki o, saray gibi kıvılcım atar,
33. Muhakkak ki o, sarı develer gibidir.
34. O gün yalanlayanların vay haline!
35. Bu konuşamayacakları bir gündür.
36. Ve özür dilemelerine de onlar için izin verilmez.
37. O gün yalanlayanların vay haline!
38. Bu, sizi ve evvelkileri bir araya getirdiğimiz ayırım günüdür.
39. Artık size ait bir tuzak varsa haydi bana tuzak kurun!
40. O gün yalanlayanların vay haline!
41. Muhakkak ki takva sahipleri gölgelerde ve pınarbaşlarındadır,
42. Ve iştah duyduklarından meyveler.
43. Yapmakta olduğunuz şey karşılığında afiyetle yeyin ve için!
44. Muhakkak ki biz iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız.

45. O gün yalanlayanların vay haline!
46. Yiyin ve biraz faydalanın! Muhakkak ki siz suçlularsınız.
47. O gün yalanlayanların vay haline!
48. Ve onlara “Rükû edin!” denildiği zaman rükû etmezler.
49. O gün yalanlayanların vay haline!
50. Artık ondan sonra hangi söze inanacaklar?

NEBE' SURESİ

Resmi Mushaf: 78 / İnış Sırası: 80 / Mekke'de inmiştir. 40 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ne hakkında birbirlerine soruyorlar?
2. O büyük haberden mi?
3. Ki onlar, onun hakkında ihtilaf edenlerdir.
4. Hayır, öyle değil! Yakında bilecekler.
5. Sonra yine hayır, öyle değil! Yakında bilecekler.
6. Biz, yeryüzünü bir döşek kılmadık mı?
7. Dağları da kazıklar.
8. Sizi çift çift yarattık.
9. Uykunuzu dinlenme kıldık.
10. Geceyi örtü kıldık.
11. Gündüzü geçim vakti kıldık.
12. Üstünüze sağlam yedi (kat gök) bina ettik.
13. Onda çok parlak bir kandil kıldık.
14. Sıkışan (bulut) lardan şarıl şarıl su indirdik.
15. Onunla taneler ve bitkiler çıkaralım diye.
16. Ve sarmaş dolaş bahçeler.
17. Şüphesiz (yaratıklar arasında hükmün verileceği) ayırım günü belirlenmiş bir vakittir.
18. O gün sûra üfürölür de bölük bölük gelirsiniz.

19. Gök açıldı da kapı kapı oldu.
20. Dağlar yürütüldü de bir serap oldu.
21. Şüphesiz cehennem gözlem yeri oldu.
22. Azgınlara için dönüş yeri olarak.
23. Orada asırlarca kalacaklardır.
24. Orada ne bir serinlik, ne de bir içecek tatmazlar.
25. Ancak kaynar su ve irin.
26. Uygun bir karşılık olarak.
27. Muhakkak ki onlar bir hesap ummuyorlardı.
28. Ayetlerimizi yalanladıkça yalanladılar.
29. Her şeyi yazarak saydık (kaydettik).
30. Öyleyse tadın! Azaptan başka bir şeyi size arttırmayacağız.
31. Şüphesiz ki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için kurtuluş vardır.
32. Bahçeler ve üzüm bağları.
33. Memeleri tomurcuklanmış yaşıt genç kızlar.
34. Dolu kâseler.
35. Orada ne boş bir söz, ne de bir yalanlama işitmezler.
36. Rabbinden bir mükâfat, yeterli bir bağış olarak.
37. Göklerin ve yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi, Rahmân'dır. Ondan bir hitaba sahip olamazlar.
38. O gün, Ruh ve melekler saf saf dururlar. Rahman'ın izin verdiği ve doğru söyleyen kimse hariç, konuşamazlar.
39. İşte bu hak olan o gündür. Artık kim dilerse Rabbine bir yol edinir.

40. Muhakkak ki biz, sizi yakın bir azapla uyardık. O gün, kişi iki elinin önceden yaptığına bakar ve gerçeği örtüp inkâr eden der ki: “Keşke, toprak olsaydım!”

NAZİAT SURESİ

Resmi Mushaf: 79 / İnış Sırası: 81 / Mekke'de inmiştir. 46 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Boğarcasına (canları) söküp çıkaranlara andolsun!
2. Yavaşça (canları) çekip alanlara andolsun!
3. Yüzdükçe yüzenlere andolsun!
4. Sonra yarıştıkça yarışanlara,
5. Böylece işi idare edenlere de andolsun!
6. O gün sarsan, sarsar.
7. Onu arkadan gelen izler.
8. Kalpler o gün şiddetle çarpacaktır.
9. Gözleri huşu içinde öne eğilmiştir.
10. Derler ki: “Muhakkak ki biz mi, gerçekten eski halimizde döndürüleceğiz?”
11. “Çürümüş kemikler olduğumuz zaman mı?”
12. Dediler ki: “O zaman bu, zarar veren bir tekrardır (dönüştür).”
13. Ancak o, tek bir haykırıştır.
14. Birde bakmışsın, onlar mahşer yerindedir.
15. Sana Musa'nın haberi geldi mi?
16. Hani, Rabbi ona kutsal Tuva vadisinde seslenmişti.
17. “Firavun'a git! Şüphesiz ki o azdı.”
18. Böylece (Musa Firavun'a) de ki: “Arınmaya var mısınız?”

19. “Seni Rabbine ileteyim mi? Böylece korku (haşyet) duyarsın.”
20. Sonra ona en büyük mucizeyi gösterdi.
21. Fakat o yalanladı ve isyan etti.
22. Sonra (inkâr yolunda) çalışmak üzere arkasını döndü.
23. Hemen (adamlarını) topladı da seslendi:
24. Böylece dedi ki: “Ben, sizin en yüce Rabbinizim.”
25. Allah da onu, sonun (ahiretin) ve ilkin (dünya'nın) ibretli cezasıyla yakaladı.
26. Gerçekten bunda korkan kimse için elbette bir ibret vardır.
27. Yaratılış olarak siz mi daha çetinsiniz yoksa gök mü? Onu (Allah) bina etti (yarattı).
28. Onun tavanını yükseltti. Ardından onu düzenledi.
29. Onun gecesini kararttı ve onun kuşluğunu çıkardı.
30. Ve yeryüzü; Bundan sonra onu serip döşedi.
31. Ondan suyunu ve otlasını çıkardı.
32. Dağları ona yerleştirdi.
33. Sizin için ve hayvanlarınız için bir fayda olarak.
34. Artık en büyük baskın geldiği zaman,
35. O gün insan çalıştığı şeyleri hatırlar.
36. Cehennem, gören kimse için açığa çıkarılmıştır.
- 37, 38. Azıtan ve Dünya hayatını tercih eden kimseye gelince,
39. Şüphesiz ki cehennem ona barınaktır.

40. Rabbinin makamından korkan ve nefsi, arzudan men eden kimseye gelince,

41. Şüphesiz cennet ona barınaktır.

42. Sana kıyâmet saatinden soruyorlar: “Onun demir atması / gelip çatması ne zaman?”

43. Onun zikrinden olan / Onu hatırlatandan olan sen nesin? (*)

(*) Sen onu hatırlatan onun alâmetlerindensin. Çünkü Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem son Peygamber olarak gönderilmesi sebebiyle, onun alâmetlerinden bir alâmet olmuş olur ki 42. Ayette sorulan soruya bu şekilde bir delil getiriliyor. Yine de o günün kesin zamanının 44. Ayette Allah’a ait olduğu net bir şekilde ortaya konuyor.

44. Onun sonuysa Rabbine aittir.

45. Sen ancak ondan korkanı uyaransın.

46. Sanki onlar, onu (kıyameti) gördükleri gün, bir akşamüstünden veya onun bir kuşluk vaktinden başka (dünyada) hiç kalmamış gibidirler.

ABESE SURESİ

Resmi Mushaf: 80 / İnış Sırası: 24 / Mekke'de inmiştir. / 42 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Suratımı astı ve yüzünü döndü,
2. Yanına kör adam geldi diye.
3. Ne biliyorsun? Belki de o arınacak.
4. Yahut öğüt alır da öğüt ona fayda verir.
5. Kendisini yeterli gören kimseye gelince,
6. Oysaki sen ona yöneliyorsun,
7. Onun arınmamasından sana ne?
- 8, 9. Koşarak ve korku (haşyet) duyarak sana gelen kimseye gelince,
10. Sen ondan vazgeçip ilgilenmiyorsun.
11. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki o (Kur'an), bir hatırlatmadır.
12. Artık dileyen onu düşünüp öğüt alır.
- 13-14. Yükseltilmiş, tertemiz, şerefli sayfalarladır.
- 15-16. Şerefli ve daima iyilik sahibi olan yazıcıların ellerinde.
17. İnsan kendisini mahvetti. Onu inkârcı yapan nedir?
18. Onu hangi şeyden yarattı?
19. Bir nutfeden. Onu yarattı, ardından ona ölçülü bir şekil verdi,
20. Sonra yolu, ona kolaylaştırdı,
21. Sonra onu öldürdü, ardından kabre koydu,

22. Sonra dilediği zaman onu, diriltip ortaya çıkarır.

23. Hayır, öyle değil! (İnsan) ona emrettiğini henüz yerine getirmedi.

24. Artık insan, yiyeceğine baksın!

25. Muhakkak ki biz, suyu akıttıkça akıttık,

26. Sonra yeryüzünü yarıdıkça yarıdık,

27-32. Ardından sizin için ve hayvanlarınız için bir fayda olarak, ondan hububat ve üzümler ve yoncalar ve zeytinler ve hurmalar ve sık ağaçlı bahçeler ve meyvalar ve otlaklar bitirdik.

33. Nihayet, sağır eden o korkunç ses geldiğinde,

34. O gün kişi kardeşinden kaçır,

35. Ve annesinden ve babasından,

36. Ve karısından ve oğlundan.

37. O gün onlardan her kişinin, kendisine yetecek bir işi vardır.

38. O gün pırıl pırıl parlayan yüzler vardır,

39. Gülen, müjdelenmiş,

40. Ve o gün toza toprağa bulanmış yüzler vardır,

41. Onu bir karalık kaplar,

42. İşte onlar, kâfirlerin, facirlerin ta kendileridir. (*)

(*) Kâfir, gerçeği örtüp inkâr eden demektir. Facir ise günahkâr ve sefîh kimseler, fisk u fücür sâhipleri, umarsızca günaha dalanlar demektir.

TEKVİR SURESİ

Resmi Mushaf: 81 / İnış Sırası: 7 / Mekke'de inmiştir. / 29 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Güneş büzölüp dürüldüğünde,
 2. Yıldızlar ışıklarını yitirdiğinde,
 3. Dağlar yürütüldüğünde,
 4. O bakmaya kıyılmayan develer kendi hallerine bırakıldığında,
 5. Vahşi hayvanlar bir araya toplandığında,
 6. Denizler kaynatıldığında,
 7. Benlikler çiftleştirildiğinde, (*)
- (*) Can bedenle birleştirildiğinde
8. O diri diri gömülen kız çocuğuna sorulduğunda,
 9. Hangi günah yüzünden öldürüldü diye!
 10. Sayfalar açılıp göz önüne konduğunda,
 11. Göğün örtüsü soyulup indirildiğinde,
 12. Cehennem kızıştırıldığında,
 13. Cennet yaklaştırıldığında,
 14. Her benlik, önceden ne hazırlamışsa bilmiş olacaktır.
 15. Hayır! Yemin ederim o sinip gizlenenlere,
 16. Akıp akıp giderek yuvasına girenlere,
 17. Beriye geldiği ve geriye döndüğü zaman geceye,

18. Ve soluyarak açıldığı zaman sabaha,
19. Muhakkak ki o (Kur'an), şerefli bir resulün sözüdür.
20. Çok güçlüdür o elçi, Arş sahibinin katında saygındır.
21. Kendisine orada itaat edilir, emindir.
22. Arkadaşınızı bir cin de çarpmış değildir.
23. Yemin olsun ki, onu apaçık ufukta gördü.
24. O, gayb konusunda cimri değildir.
25. O (Kur'an), kovulmuş şeytanın sözü de değildir.
26. Hal böyle iken nereye gidiyorsunuz?
27. O âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir.
28. İçinizden, dosdoğru yürümek isteyen için.
29. Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe, siz dileyemezsiniz!

İNFİTAR SURESİ

Resmi Mushaf: 82 / İnış Sırası: 82 / Mekke'de inmiştir. / 19 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

- 1, 2, 3, 4. Gök çatlayıp yarıldığı ve gezegenler dağıldığı ve denizler kabarıp taşıdığı ve kabirler alt üst edildiği zaman,
5. Her canlı takdim ettiği ve tehir ettiği şeyi bilir.
6. Ey İnsan! Cömert Rabbine karşı seni gururlu kılan nedir?
7. O ki seni yarattı, ardından seni düzenledi, ardından seni ölçülü kıldı.
8. Dilediği herhangi bir biçimde seni oluşturdu.
9. Hayır, öyle değil! Hayır, aksine! Siz dini yalanlıyorsunuz.
10. Muhakkak ki sizin üzerinizde koruyucular (bekçiler) da vardır,
11. Çok değerli yazıcılar,
12. Yapmakta olduğunuzu bilirler.
13. Muhakkak ki iyiler, elbette nimetler içindedir,
14. Muhakkak ki kötüler de elbette alevli ateş içindedir,
15. Din günü ona girerler.
16. Onlar ondan (cehennemden), kaybolacaklar da değillerdir.
17. Ve din gününün ne olduğunu sana bildiren nedir?
18. Sonra, din gününün ne olduğunu sana bildiren nedir?
19. O gün bir kimse bir kimse için herhangi bir şeye güç yetiremez ve o gün emir Allah'a aittir.

MUTAFFİFİN SURESİ

Resmi Mushaf: 83 / İnış Sırası: 86 / Mekke'de inmiştir. / 36 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Eksik ölçüp tartanların vay haline!
2. Onlar ki insanlardan ölçerek aldıklarında tam olarak yaparlar / ölçerler,
3. Onlara ölçtükleri ve onlara tarttıkları zaman ise eksiltirler.
4. İşte bunlar, muhakkak tekrar diriltileceklerini sanmıyorlar mı?
5. Büyük bir gün için.
6. O gün insanlar, âlemlerin Rabbi için kıyam eder.
7. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki haddi aşanların kitabı, elbette Siccin'dedir.
8. Ve Siccin'in ne olduğunu, sana bildiren nedir?
9. Rakamlandırılmış bir kitap.
10. O gün yalanlayanların vay haline!
11. Onlar ki din gününü yalanlarlar.
12. Onu haddi aşan asi günahkârların tümünden başkası yalanlamaz.
13. Ayetlerimiz ona okunduğunda der ki: "Öncekilerin masalları!"
14. Hayır, öyle değil! Hayır, aksine! Kazanmakta oldukları, kalplerini kapladı.
15. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki onlar, o gün Rablerinden elbette perdelenmişlerdir.
16. Sonra muhakkak ki onlar, elbette yanıp kavrulmak üzere Cehim'e yaslanacaklardır (gireceklerdir).

17. Sonra denilir ki: “İşte bu, o yalanlıyor olduğunuz şeydir.”
18. Hayır, öyle değil! Muhakkak iyilerin kitabı, elbette İlliyyun’dadır.
19. Ve İlliyyun’un ne olduğunu sana bildiren nedir?
20. Rakamlandırılmış bir kitap.
21. Yakınlaştırılmış olanlar ona tanıklık eder.
22. Muhakkak ki iyiler, elbette nimetler içindedir,
23. Koltuklar üzerinde bakınırlar.
24. Nimetin güzelliğini / parıltısını yüzlerinde görüp anlarsın.
25. Mühürlenmiş halis bir içecekten içirilirler,
26. Onun sonu misktir ve oradadır. Artık yarışsınlar yarışanlar!
27. Onun içeriği de Tesnim’dendir.
28. Bir kaynak ki, yakınlaştırılmış olanlar ondan içerler.
29. Muhakkak suça batmış olanlar, iman edenlerden olanlara gülerler,
30. Onların yanlarından geçerken birbirlerine kaş göz işareti yaparlar,
31. Ve ailelerine döndükleri zaman neşeyle dönerler.
32. Ve onları gördükleri zaman derler ki: “Muhakkak ki şunlar elbette sapkın olanlardır.”
33. Hâlbuki onlara (müminlere) gözcü / bekçi olarak gönderilmediler.
34. Artık bu gün, iman edenler, gerçeği örtüp inkâr edenlere gülerler.
35. Koltuklar üzerinde bakınırlar,
36. “Gerçeği örtüp inkâr edenler, yapmakta oldukları şeylerin karşılığını buldular mı?”

İNŞİKAK SURESİ

Resmi Mushaf: 84 / İnş Sırası: 83 / Mekke'de inmiştir. / 25 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Gökyüzü yarıldığı zaman,
2. Ve Rabbini dinlediği ve hüküm gerçekleştirildiği zaman,
3. Ve yeryüzü dümdüz uzatıldığı zaman,
4. Ve içindekini attığı ve boşaldığı zaman,
5. Ve Rabbini dinlediği ve hüküm gerçekleştirildiği zaman,
6. Ey İnsan! Muhakkak ki sen, Rabbine doğru çabaladıkça çabalarsın sonunda O'na kavuşursun.
7. Fakat kitabı sağından verilen kimse ise,
8. Kolay bir hesapla hesaba çekilecek,
9. Ve sevinçli olarak ailesine dönecektir.
10. Fakat kitabı sırtından, arka tarafından verilen kimse ise,
11. Hemen ölümü çağırarak,
12. Ve alevli ateşe, yanıp kavrulmak üzere girecek.
13. Muhakkak ki o, ailesi içinde sevinçliydi.
14. Muhakkak ki o, asla geri dönmeyeceğini sandı.
15. Hayır, aksine! Şüpsesiz ki Rabbi onu görmekteydi.
16. Şafak vaktine yemin ederim ki hayır, öyle değil!
17. Ve Geceye ve derlediğine,
18. Derlendiği zaman Ay'a andolsun!

19. Şüphesiz siz tabakadan tabakaya / halden hale mutlaka geçeceksiniz.
20. Öyleyse onlara ne oldu da inanmıyorlar?
21. Ve onlara Kur'an okunduğunda secde etmiyorlar? (**SECDE AYETİ**)
22. Hayır, aksine! Gerçeği örtüp inkâr edenler, yalanlıyorlar.
23. Allah ise içlerinde sakladıklarını çok iyi biliyor.
24. O halde onları acıklı bir azap ile müjdele!
25. İman edenler ve hayırlı işler yapanlar hariç. Onlar için kesintisiz bir ödül vardır.

BURUC SURESİ

Resmi Mushaf: 85 / İniş Sırası: 27 / Mekke'de inmiştir. / 22 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1, 2, 3. Burçlara sahip göğ, vadedilen güne, şahit olana ve şahit olunana andolsun!

4. Kahrolsun o hendeklerin sahipleri!

5. Yakıt dolu ateşin (sahipleri)!

6. Onlar onun etrafında oturmuşlardı.

7. Ve onlar, müminlere yaptıklarına şahit oldular.

8. Mutlak üstün, şerefli ve değerli olan ve daima övülen Allah'a iman etmelerinden başka bir şey için onlardan intikam almadılar.

9. O ki göklerin ve yerin mülkü O'na aittir ve Allah herşeye şahittir.

10. Muhakkak ki inanan erkeklere ve inanan kadınlara kötülük edenler ve sonra asla tövbe etmeyenler, işte onlar için cehennem azabı vardır ve onlar için yakıcı azap vardır.

11. Muhakkak ki iman edenler ve hayırlı işler yapanlar, onlar için, altından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte bu büyük başarıdır.

12. Muhakkak ki Rabbinin yakalaması elbette çok şiddetlidir.

13. Elbette ki O yoktan yaratır ve iade eder.

14. Ve O çok bağışlayandır, çok sevendir.

15. Arşın sahibidir, şanı yüce olandır.

16. Kesinlikle istediği şeyi yapandır.

17. Orduların haberi sana geldi mi?

18. Firavun ve Semûd.

19. Gerçek şu ki, gerçeği örtüp inkâr edenler yalanlama içindedirler.
20. Allah ise arkalarından kuşatandır.
21. Doğrusu o şerefli ve yüce bir Kur'an'dır.
22. Korunmuş bir levhada.

TARIK SURESİ

Resmi Mushaf: 86 / İniş Sırası: 36 / Mekke'de inmiştir. / 17 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Andolsun göğ ve Tarık'a / gece gelene.
2. Tarık'ın ne olduğunu sana bildiren nedir?
3. Parlayan ışıyla karanlığı delen yıldız.
4. Her nefsin üzerinde mutlaka bir koruyucu vardır.
5. Öyleyse insan neden yaratıldığına baksın!
6. Kuvvetle atılan bir sıvıdan yaratıldı.
7. Bel kemiği ve leğen kemikleri arasından çıkar.
8. Şüphesiz ki O'nun, onu (insanı) hayata döndürmeye elbette gücü yeter.
9. Sırların ortaya çıkarılacağı gün,
10. Artık onun için ne bir kuvvet, ne de bir yardımcı vardır.
11. Yemin olsun dönüş sahibi göğ!
12. Ve yemin olsun yarık / çatlak sahibi yeryüzüne!
13. Şüphesiz ki o (Kur'an), hak ile batılı kesinlikle ayırt eden bir sözdür.
14. Ve o boş bir söz değildir.
15. Muhakkak ki onlar hile ile tuzak kuruyorlar.
16. Ve ben de hile ile tuzak kuruyorum.
17. O halde kâfirlere mühlet ver, onlara biraz süre tanı!

A'LA SURESİ

Resmi Mushaf: 87 / İniş Sırası: 8 / Mekke'de inmiştir. / 19 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Yüce Rabbinin adını tenzih et!
2. O ki yarattı sonra düzene koydu,
3. O ki takdir etti sonra yol gösterdi,
4. O ki otlağı çıkardı,
5. Sonra onu kara bir atık kıldı.
6. Biz sana ezberleteceğiz sonra unutmazsın.
7. Allah'ın dilediği hariç, muhakkak O, açıkta olanı ve gizleneni bilir.
8. Biz sana kolay olanı kolaylaştırırız.
9. Öğüt vermek faydalıysa eğer, o halde öğüt ver!
10. Korku (haşyet) duyan kimse öğüt alacaktır.
11. İçi kararmış bedbaht ise ondan kaçınacaktır.
12. O ki büyük ateşe atılacak,
13. Sonra orada ölmez ve yaşamaz.
- 14, 15. Arınan ve Rabbinin ismini zikredip de namaz kılan kimse, gerçekten kurtuluşa ermiştir.
16. Hayır, aksine! Siz Dünya hayatını tercih ediyorsunuz,
17. Oysaki ahiret daha hayırlı ve daha kalıcıdır.
18. Muhakkak ki bu ilk sayfalarda elbette vardır.
19. İbrahim'in ve Musa'nın sayfalarında.

ĞAŞİYE SURESİ

Resmi Mushaf: 88 / İniş Sırası: 68 / Mekke'de inmiştir. / 26 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Her şeyi her yandan sarıp, kaplayacak kıyametin haberi sana geldi mi?
2. İzin gününde huşu içinde öne eğilmiş yüzler vardır.
3. Çalışan, yorgun olan.
4. Kızgın bir ateşe girerler.
5. Kaynar bir pınardan içirilirler.
6. Onlar için, acı ve kötü kokulu Dari' dikeninden başka yiyecek yoktur,
7. Beslemez ve açlığa faydası olmaz.
8. İzin gününde güzel ve parlak yüzler vardır.
9. Çalışması yüzünden hoşnuttur.
10. Yüksek bir cennettedir.
11. Orada boş söz işitmezsin.
12. Orada devamlı akan bir pınar vardır,
13. Orada yükseltilmiş tahtlar vardır,
14. (Önlerine) konulmuş kadehler,
15. Ve dizilmiş yastıklar,
16. Ve serilmiş, süslü kıymetli halılar.
17. Deveye bakmıyorlar mı? Nasıl yaratıldı?
18. Ve göğ, nasıl yükseltildi?

19. Ve dağlara (bakmazlar mı?) nasıl dikilmiş?
20. Ve yere (bakmazlar mı?) nasıl satırlandırılmış / düzlenmiş?
21. Artık öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin,
22. Onların üzerine bir zorlayıcı değilsin.
23. Yüz çeviren ve gerçeği örtüp inkâr eden başka.
24. İşte Allah ona, en büyük azapla azap eder.
25. Muhakkak ki onların dönüşü bizedir.
26. Sonra onların hesabı, muhakkak ki bizim üzerimize vazifedir.

FEJR SURESİ

Resmi Mushaf: 89 / İniş Sırası: 10 / Mekke'de inmiştir. / 30 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1, 2, 3, 4. Tan yerinin ağarma vaktine, on geceye, çifte ve teke, geçip gideceği zaman geceye andolsun!

5. Gerçekten bunlarda akıl sahibi için bir yemin vardır.

6. Rabbinin Ad'ı nasıl yaptığını görmedin mi?

7, 8. Beldeler içinde bir benzeri daha yaratılmayan sütunlu İrem'e,

9. Ve vadide kayaları oyan Semud'a,

10. Ve kazıklar sahibi Firavun'a.

11. Onlar ki beldelerde azgınlık yaptılar,

12. Öyle ki oralarda fesadı çoğalttılar.

13. Böylece Rabbin, onların üzerine azap kamçısı indirdi / yağdırdı.

14. Muhakkak ki senin Rabbin elbette gözetlemededir.

15. İnsana gelince, Rabbi onu her ne zaman imtihan etse ve ona çokça ikramda bulunsa ve onu bolca nimetlendirse, bunun üzerine der ki: "Rabbim bana çokça ikram etti."

16. Fakat ne zaman da onu imtihan edip ve rızkını ölçüye bağlasa, bunun üzerine der ki: "Rabbim bana ihanet etti."

17. Hayır, öyle değil! Hayır, aksine! Siz yetime ikram etmiyorsunuz.

18. Yoksulun doyurulmasını teşvik etmiyorsunuz.

19. Ve mirası hırsıyla, yedikçe yiyorsunuz.

20. Ve malı aşırı biçimde, sevdikçe seviyorsunuz.

21. Hayır, öyle değil! Yeryüzü parça parça parçalandığı zaman,
22. Ve Rabbin geldiğinde ve melekler saf saf dizildiğinde,
23. Ve o gün cehennem getirildiğinde, işte o gün insan hatırlar. Oysaki bu hatırlamanın ona ne faydası var?
24. Der ki: “Ah! Keşke hayatım için önceden birşeyler gönderseydim.”
25. Artık o gün, hiç kimse O’nun azabı gibi azap edemez.
26. Ve hiç kimse O’nun bağı gibi bağlayamaz.
27. Ey tatmin olmuş nefis!
28. Razı olmuş ve razı olunmuş olarak Rabbine dön!
29. Artık gir kullarımın arasına!
30. Ve gir cennetime!

BELED SURESİ

Resmi Mushaf: 90 / İnş Sırası: 35 / Mekke'de inmiştir. / 20 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Hayır! Bu kente yemin ederim!
2. Ve sen bu kentin bir sakinisin / oturanısın.
3. Andolsun doğurana ve doğurduğuna!
4. Andolsun ki biz insanı bir sıkıntı / bir zorluk içinde yarattık.
5. Hiç kimse ona güç yetiremez mi sanır?
6. Der ki: “Yığınla mal telef ettim.”
7. Hiç kimse onu görmez mi sanır?
8. Ona iki göz kılmadık mı?
9. Ve bir dil ve iki dudak?
10. Ve onu iki tepeye yönelttik.
11. Ancak o, Akabe'ye / sarp yokuşa atılamadı.
12. Ve Akabe'nin / Sarp yokuşun ne olduğunu sana bildiren nedir?
13. Köle azat etmek,
14. Veya açlık / kıtlık gününde doyurmak,
15. Akraba olan bir yetimi,
16. Veya toprakta sürünen bir yoksulu,
17. Sonra iman edenlerden ve sabrı tavsiye edenlerden ve merhameti tavsiye edenlerden olmak.
18. İşte onlar sağ tarafın sahipleridir.

19. Ayetlerimizi inkâr edenlerse, sol tarafın sahiplerinin ta kendileridir.
20. Onların üzerine sımsıkı kapatılmış bir ateş vardır.

ŞEMS SURESİ

Resmi Mushaf: 91 / İnış Sırası: 26 / Mekke'de inmiştir. / 15 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. Güneş'e ve ışıının parladığı kuşluk vaktine, onu takip ettiğı zaman aya, onu açığa çıkarttığında gündüze, onu sardığı zaman geceye, göğ'e ve onu bina edene, yere ve onu yayıp döşeyene, nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirene, ardından ona kötülük yeteneğini ve iyilik yeteneğini ilham edene andolsun!

9. Onu tezkiye eden kurtulmuştur,

10. Onu kirletip örtense heba olmuştur.

11. Semud kavmi, azgınlığı sebebiyle yalanladı.

12. Onun en şakisi ortaya atıldığı zaman,

13. Allah'ın elçisi onlara dedi ki: "Allah'ın devesi ve onun sulanması?"

14. Fakat onu yalanladılar ve derken deveyi kestiler. Bunu üzerine günahları sebebiyle Rabbları onları kırıp geçirerek yerle bir etti.

15. Onun sonucundan da korkmaz.

LEYL SURESİ

Resmi Mushaf: 92 / İnış Sırası: 9 / Mekke'de inmiştir. / 21 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1, 2, 3. Örttüğü zaman geceye, zuhur ettiğı zaman gündüze, erkeğı ve dişiyi yaratana andolsun!

4. Muhakkak ki sizin çabanız gerçekten çeşit çeşittir.

5. Artık kim verir ve sakınırsa,

6. Güzeli de doğrularsa,

7. Biz de ona kolay olanı kolaylaştıracağız.

8, 9, 10. Cimrilik eden ve kendisini yeterli gören ve güzeli yalanlayan kimseye gelince, biz de ona zor olanı kolaylaştıracağız.

11. Düştüğü zaman da malı ona fayda sağlamaz.

12. Muhakkak ki doğru yola iletmek, elbette bize aittir.

13. Muhakkak ki sonrası da öncesi de elbette bize aittir.

14. Ben sizi, köpürerek yanan bir ateşe karşı uyardım.

15. Asi, haydut, zorba, kutsuz olandan başkası ona atılmaz.

16. O ki yalanladı ve yüz çevirdi.

17. (Allah'tan) çok sakınan da ondan uzaklaştırılacaktır.

18. O ki malını verir, temizlenir.

19. Onun yanında, hiç kimseye karşılığı verilmesi gereken bir nimet (borcu) yoktur.

20. Yüce Rabbinin yüzünü (rızasını) dilemesi (için verdiğı) hariç.

21. Ve elbette razı olacaktır.

DUHA SURESİ

Resmi Mushaf: 93 / İnış Sırası: 11 / Mekke'de inmiştir. / 11 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

- 1, 2. Kuşluk vaktine, oturduğu / zifiri karanlık çöktüğü zaman geceye andolsun!
3. Rabbin sana veda etmedi ve darılmadı.
4. Elbette ahiret, senin için ilk olandan (dünyadan) daha hayırlıdır.
5. Elbette Rabbin, ilerde sana verecek de sen, razı olacaksın.
6. Seni yetim olarak buldu da barındırmadı mı?
7. Ve seni yolunu şaşırmış bir sapkın olarak buldu da yol göstermedi mi?
8. Ve seni geçim zorluğu içinde buldu da zengin etmedi mi?
9. Yetime gelince, sakın kahretme!
10. Bir şey isteyene / dilenciye gelince, sakın azarlama!
11. Rabbinin nimetine gelince, işte (onu) anlat!

İNŞİRAH SURESİ

Resmi Mushaf: 94 / İnş Sırası: 12 / Mekke'de inmiştir. / 8 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Göğsünü senin için genişletmedik mi?
- 2, 3. Sırtını büken yükünü senden kaldırmadık mı?
4. Ve şanını senin için yükseltmedik mi?
5. Öyleyse muhakkak ki zorlukla beraber bir kolaylık vardır.
6. Muhakkak ki zorlukla beraber bir kolaylık vardır.
7. O halde boş kaldığın zaman, hemen yeni bir işe bağlan!
8. Ve Rabbine yönel ve istekli / ilgili ol!

TİN SURESİ

Resmi Mushaf: 95 / İniş Sırası: 28 / Mekke'de inmiştir. / 8 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1,2 3. İncire, zeytine, Tur-i Sina'ya, bu emin kente andolsun!

4. Biz insanı, gerçekten en güzel bir biçimde yarattık.

5. Sonra onu düşüklerin en düşüğüne/aşağıkların en aşağısına çevirip attık.

6. İman edenler ve hayırlı işler yapanlar hariç. İşte onlara kesintisiz bir ödül vardır.

7. (Ey insan!) Öyleyse bundan sonra sana, dini yalanlatan nedir?

8. Allah, hüküm verenlerin en iyi hüküm vereni değil mi?

ALÂK SURESİ

Resmi Mushaf: 96 / İniş Sırası: 1 / Mekke'de inmiştir. / 19 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Yaratan Rabbinin adıyla (ezberden) oku / çağır / duyur!
2. İnsanı, embriyodan / ilişip yapışan bir sudan yarattı.
3. (Ezberden) oku / çağır / duyur! Rabbin en cömerttir.
4. O ki kalemle öğretti.
5. İnsana bilmediğini öğretti.
6. Hayır, öyle değil! Muhakkak ki insan gerçekten azgınlık yapar,
7. Kendisini yeterli gördü diye.
8. Oysaki dönüş yalnız Rabbinedir.
- 9, 10. Namaz kıldığında bir kulu men eden kimseyi gördün mü?
- 11, 12. Gördün mü, ya o doğru yoldaysa veya takvayı emrediyorsa?
13. Gördün mü, ya o yalanlarsa ve yüz çevirirse?
14. Allah'ın gördüğünü bilmedi mi?
15. Hayır, öyle değil! Eğer ondan vazgeçmezse, o alını yakalarız.
16. O yalancı, o günahkâr alını.
17. Haydi çağırsın yandaşlarını!
18. Biz de çağıracağız zebanileri!
19. Hayır öyle değil! Sakın ona boyun eğme, secde et ve yaklaş!

(SECDE

AYETİ)

KADİR SURESİ

Resmi Mushaf: 97 / İnış Sırası: 25 / Mekke'de inmiştir. / 5 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Muhakkak ki biz onu Kadir gecesinde indirdik.
2. Ve Kadir Gece'sinin ne olduğunu sana bildiren nedir?
3. Kadir gecesini bin aydan hayırlıdır.
4. Melekler ve Ruh, Rablerinin izniyle onda her iş için iner de iner.
5. Gün ağarınca kadar / Fecrin doğuşuna kadar o, selamdır / selamettir / barıştır / esenliktir.

BEYYİNE SURESİ

Resmi Mushaf: 98 / İnış Sırası: 101 / Mekke'de inmiştir. / 8 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kitap ehlinden gerçeği örtüp inkâr edenler ve Allah'a ortak koşanlar, onlara açık delil gelinceye kadar (dinlerinden) ayrılacak değillerdi.
2. Allah'tan (gelen) bir Resul tertemiz sahifeleri okur,
3. Onda (o sayfalarda) doğru / değerli kitaplar (yazılı hükümler) vardır.
4. Kitap verilen kimseler ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler.
5. Allah'ı birleyenler olarak, dini ona mahsus kılan muhlisler olarak yalnızca Allah'a kul olmaları ve salâtı (namazı) ikâme etmeleri ve zekâtı vermeleri dışında başka bir şeyle de emrolunmadılar. İşte dosdoğru din budur.
6. Muhakak ki kitap ehlinden gerçeği örtüp inkâr edenler ve Allah'a ortak koşanlar, onda devamlı kalıcılar olarak cehennem ateşindedir. İşte onlar, yaratılmışların en kötüsüdür.
7. Muhakkak ki iman edenler ve hayırlı işler yapanlarsa, işte onlar, yaratılmışların hayırlısıdır.
8. Rablerinin katında onların karşılığı, Adn cennetleridir. Onun altından ırmaklar akar. Onda ebediyen kalacaklardır. Allah onlardan razı oldu ve onlar da O'ndan razı oldu. İşte bu, korku (haşyet) duyan kimse içindir.

ZİLZAL SURESİ

Resmi Mushaf: 99 / İnış Sırası: 91 / Mekke'de inmiştir. / 8 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Yeryüzü sarsıntısıyla sarsıldığı zaman,
2. Ve yeryüzü, ağırlıklarını dışarı çıkardığı zaman,
3. Ve insan: “Ona ne oluyor?” dediği zaman,
4. O hesap gününde haberlerini anlatır,
5. Rabbinin ona vahyetmesi ile.
6. O hesap gününde insanlar, yaptıklarının gösterilmesi için kümeler halinde ortaya çıkar.
7. Artık kim bir zerre ağırlığınca hayır yaparsa, onu görür.
8. Ve kim bir zerre ağırlığınca kötülük yaparsa, onu görür.

ADİYAT SURESİ

Resmi Mushaf: 100 / İnış Sırası: 14 / Mekke'de inmiştir. / 11 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Nefes nefese koşanlara / saldıranlara,
2. Sonra hızla çarpıp, kıvılcım çıkaranlara,
3. Sabahleyin akın edenlere / baskın yapanlara,
4. Derken onunla toz duman çıkaranlara,
5. Derken onunla bir topluluğun ortasına dalanlara andolsun!
6. Muhakkak ki insan, Rabbine karşı gerçekten nankördür.
7. Ve muhakkak ki o, buna elbette şahittir.
8. Muhakkak ki o, mal sevgisi sebebiyle gerçekten şiddetli / katıdır.
9. Bilmez mi ki, kabirlerin içinde olanlar, dışarı fırlatıldığında,
10. Ve sinelerin içinde olanlar, derlenip toplandığında,
11. Muhakkak ki o gün, Rableri onlardan elbette haberdar olandır.

KARİA SURESİ

Resmi Mushaf: 101 / İnış Sırası: 30 / Mekke'de inmiştir. / 11 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Karia,
2. Karia nedir?
3. Karia'nın ne olduğunu sana bildiren nedir?
4. O gün insan, dağılmış pervaneler / kelebekler gibi olur.
5. Ve dağlar, atılmış renkli yün gibi olur.
6. Tartıları ağır gelen kişiye gelince,
7. İşte o, razı olunan bir hayat içindedir.
8. Tartıları hafif gelen kişiye gelince de,
9. İşte onun anası, Haviye'dir.
10. Ve onun ne olduğunu sana bildiren nedir?
11. Kızgın bir ateş!

TEKASUR SURESİ

Resmi Mushaf: 102 / İnış Sırası: 16 / Mekke'de inmiştir. / 8 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Çoklukla övünmek sizi oyaladı,
2. Kabirleri ziyâret edinceye kadar.
3. Hayır, öyle değil! İlerde bileceksiniz.
4. Sonra yine hayır, öyle değil! İlerde bileceksiniz.
5. Hayır, öyle değil! Keşke siz kesin bir ilimle bilmiş olsaydınız.
6. O cehimi / alevli ateşi kesinlikle göreceksiniz.
7. Sonra onu, kesinlikle gözünüzle apaçık göreceksiniz.
8. Sonra o gün, nimetten kesinlikle sorgulanacaksınız.

ASR SURESİ

Resmi Mushaf: 103 / İniş Sırası: 13 / Mekke'de inmiştir. / 3 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Zamana / çağa andolsun!
2. Muhakkak ki insan, gerçekten hüsrandadır.
3. İman edenler ve salih işler yapanlar ve Hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler hariç.

HUMEZE SURESİ

Resmi Mushaf: 104 / İnış Sırası: 32 / Mekke'de inmiştir. / 9 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Yazıklar olsun, arkadan çekiştirenlerin, kaş göz işareti yapıp alay edenlerin hepsine!
2. O ki, mal biriktirdi, onu saydı da saydı.
3. Malının onu ebedi kılacağını sanır.
4. Hayır, öyle değil! O muhakkak Hutame'ye atılacak.
5. Hutame'nin ne olduğunu, sana bildiren nedir?
6. Tutuşturulmuş Allah'ın ateşi!
7. O ki gönüllerin üstüne yükselip çıkar (kalplere işler).
8. Muhakkak ki o, onların üzerine kilitlidir,
9. Uzatılmış sütunlar içinde.

FİL SURESİ

Resmi Mushaf: 105 / İnış Sırası: 19 / Mekke'de inmiştir. / 5 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Rabbinin fil sahiplerini nasıl yaptığını görmedin mi?
2. Onların hilesini boşta kılmadı mı (boşa çıkarmadı mı)?
3. Ve onların üzerine bölük bölük uçan sürüler gönderdi,
4. Onlara pişip katılaşmış çamurdan taşlar atıyordu.
5. Böylece (Allah) onları yenmiş taze ekin yaprağı gibi kıldı.

KUREYŞ SURESİ

Resmi Mushaf: 106 / İnış Sırası: 29 / Mekke'de inmiştir. / 4 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Kureyş'in ilâfı (*) için,

(*) Sözlükte “alıştırma, ısındırma, ahid, antlaşma, ülfet, istek üzerine verilen berat” gibi anlamlara gelen ve Kureyşliler'in bazı kabile ve ülkelerle yaptıkları ticarî antlaşmalar için kullanılan îlâf kelimesi Kur'ân-ı Kerîm'de, Kureyşliler'in ellerindeki maddî imkânlarla ve güvenliğe sadece Allah'ın lutfu ve Kâbe'nin bereketi sayesinde sahip oldukları hatırlatılırken iki defa geçmektedir. Bu sebeple Kureyş sûresine Îlâf sûresi de denilmektedir. (TDV İslâm Ansiklopedisi)

2. Yaz ve kış yolculuğunun ilâfı için,

3. Artık bu evin Rabbine kulluk etsinler!

4. O ki, açlıktan onları doyurdu ve korkudan onları emin kıldı.

MAUN SURESİ

Resmi Mushaf: 107 / İniş Sırası: 17 / Mekke'de inmiştir. / 7 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Dini yalanlayanı gördün mü?
2. İşte odur ki yetimi itip kakar,
3. Yoksulu doyurmaya da yanaşmaz.
4. Yazıklar olsun böyle ibadet edenlere!
5. Onlar ki ibadetlerinden (salatlarından) habersizdir,
6. Onlar ki gösteriş yaparlar,
7. En ufak bir yardıma (*) da engel olurlar.

(*) Maûn kelimesi zekât, sadaka, itâat, ihtiyaç maddeleri manâlarını taşır.
(İbn-i Kesîr, c. 3, 682)

KEVSER SURESİ

Resmi Mushaf: 108 / İnış Sırası: 15 / Mekke'de inmiştir. / 3 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Muhakkak ki biz sana Kevseri (bol nimet) verdik.

2. O halde, sen de Rabbin için salât et (*) ve karşına çıkan zorlukları da göğüsle (**)!

(*) “Namaz kıl, dua et veya maddi ve manevi her şeyinle dine destek ol! Toplumu aydınlatmaya devam et! İnsanlara her şeyinle yardım et!” manalarına gelir.

(**) Nahr, sözcük olarak, “göğüs, gerdan, göğüslemek, deveyi göğsünden kesmek, elleri göğse değdirmek gibi anlamlara gelmektedir. “Nahr” sözcüğü, ayette “göğüslemek, göğüs germek” manasındadır. (Lisanü'l Arab, “n h r” mad.)

3. Şüphesiz ki asıl sana kin duyan kimse, soyu kesik olanın ta kendisidir.

KÂFİRÜN SURESİ

Resmi Mushaf: 109 / İnış Sırası: 18 / Mekke'de inmiştir. / 6 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. De ki: “Ey kâfirler!
2. Ben sizin kulluk ettiğiniz şeye kulluk etmem.
3. Siz de benim kulluk ettiğime, kulluk edecekler değilsiniz.
4. Ben de sizin kulluk ettiğinize, kulluk edecek değilim.
5. Siz de benim kulluk ettiğime, kulluk edecekler değilsiniz.
6. Sizin dininiz size, benim dinim bana.”

NASR SURESİ

Resmi Mushaf: 110 / İnış Sırası: 114 / Medine'de inmiştir. / 3 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Allah'ın yardımını ve fetih geldiğinde,
2. Ve insanları, bölük bölük Allah'ın dinine girerken gördüğünde,
3. Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan mağfıret dile! Muhakkak ki O tövbeleri kabul edendir.

TEBBET SURESİ

Resmi Mushaf: 111 / İnış Sırası: 6 / Mekke'de inmiştir. 5 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Ebu Leheb'in iki eli kurusun! Zaten kurudu.
2. Malı ve kazandığı ona hiçbir fayda sağlamadı.
3. Alevli bir ateşe yaslanacak (atılacak).
- 4-5. Boynunda hurma lifinden bükülmüş bir ip olduğu halde, odun hamalı olarak onun kadını da.

İHLÂS SURESİ

Resmi Mushaf: 112 / İnış Sırası: 22 / Mekke'de inmiştir. 4 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1.De ki: “O, Allah, tektir.”

2.Allah Samet'tir. (*)

(*) Hiç bir şeye ihtiyacı olmayan, aksine her şeyin kendisine ihtiyaç duyduğu demektir. Tüm ihtiyaçların, niyetlerin, övgülerin, yakarışların yöneldiği tek kuvvettir.

3.O asla doğurmadı ve O asla doğurulmadı.

4.Ve hiç bir şey asla O'na denk olmadı.



Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. De ki: “Karanlığı yaran aydınlığın (sabahın) Rabbine sığırırım.”
2. “Yarattıklarının şerrinden,”
3. “Ve çöktüğü zaman karanlığın şerrinden,”
4. “Ve düğümlere üfleyenlerin şerrinden,”
5. “Ve haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden.”

NAS SURESİ

Resmi Mushaf: 114 / İniş Sırası: 21 / Medine'de inmiştir. 6 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. De ki: “İnsanların Rabbine sığınırım.”
2. “İnsanların hükümdarına,”
3. “İnsanların ilahına,”
4. “Sinsi, gizli vesveselerin şerrinden,”
5. “İnsanların göğüslerine kuruntular sokan,”
6. “Cinlerden ve insanlardan.”

HATİM DUASI

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. İyi sonuç müttakilerindir. Düşmanlık ancak zalimler içindir. Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam'a onun bütün ehl-i beytine ve ashâbına salât ve selâm olsun.

Ey Rabbimiz! Bizden ibadetlerimizi kabul buyur! Şüphesiz ki sen her şeyi işiten ve her şeyi bilensin.

Ey Mevlamız! Bizim tövbelerimizi kabul eyle! Şüphesiz ki sen tövbeleri çok çok kabul eden ve merhametli olansın. Bize hidâyet ver! Hak yola ve sırat-ı müstakime ulaşmayı bizi muvaffak eyle! Yüce Kur'an'ın hürmetine, âlemlere rahmet olarak gönderdiğin Peygamber hürmetine.

Ey Kerim olan Allah! Bizi bağışla. Ey Rahim olan Allah! Bizi bağışla. Ey ikram edenlerin en keremlisi olan Allah! Lütfunla ve ihsanıyla bizim günahlarımızı bağışla!

Allah'ım! Bizi Kur'an süsü ile süsle! Kur'an ile bize lütfet! Kur'an ile bizi şereflendir. Kur'an elbisesini bize giydir, Kur'an hürmetine bizi cennetine koy, Kur'an hürmetine dünyadaki belalardan ve âhiret azabından bizi koru! Ey Rahim, Ey Rahman! Ümmet-i Muhammed'in tamamına merhamet et!

Allah'ım! Kur'an'ı bize dünyada yoldaş eyle, O'nu bize kabirde dost eyle, kıyamet günü onu bize şefaathçi kıl, sırat köprüsü üzerinde onu bize nur eyle, cennette onu bize yoldaş eyle, cehennem ateşine karşı onu bize perde ve engel kıl, ihsanın, cömertliğin ve keremin ile tüm hayırlı yollar için onu bize önder kıl.

Kur'an hidâyeti ile bizi hidâyete eriştir, Kur'an'ın hürmetine bizi ateşten koru, Kur'an hürmetine bizim derecemizi yükselt, okunan Kur'an hürmetine günahlarımızı bağışla! Ey Lütuf ve ihsan sahibi! Allah'ım! Kalplerimizi temizle, kusurlarımızı ört! Hastalarımıza şifa ver! Borçlarımızı ödemeye yardım et! Yüzümüzü aydınlat, derecemizi yükselt! Babalarımıza merhamet et, annelerimizi bağışla! Din ve dünya işlerimizi islâh et! Düşmanlarımızın bize saldırısını bertaraf eyle! Ailemizi, malımızı, memleketimizi her türlü afetlerden, hastalıklardan ve belalardan koru! Ayaklarımızı sabit eyle, kâfir toplumlara karşı bize yardım et!

Allah'ım! Okuduğumuz Kur'ân'dan hâsıl olan sevabı, Peygamberimiz Muhammed aleyhisselam'a ve tüm diğer peygamberlere ve Peygamberimizin ehline, ashabına hediye ettik, kabul eyle!

Hayatta olan veya vefat etmiş olan babalarımıza, annelerimize, kardeşlerimize, evladımıza, akrabalarımıza, sevdiklerimize, dostlarımıza, hocalarımıza, üzerimizde hakkı olan herkese ve Müslüman olan bütün kadın ve erkeğe de hediye ettik, kabul eyle!

Ey ihtiyaçları gideren Allahım! Ey dualara icabet eden Allahım! Ey merhametlilerin en merhametlisi! Dualarımızı kabul et! Tüm peygamberlere salât ve selam olsun.

Senin Rabbin, kudret ve şeref sahibi olan Rab, her türlü noksanlıklardan uzaktır, yücedir. Peygamberlere selam olsun. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun!

FAYDALANILAN KAYNAKLAR

Açık, Kerim / Özaslan, Hamza, Arapça-Türkçe / Türkçe-Arapça Sözlük, Fono Yayınları, İstanbul, 2013

Aksan, Doğan, Her Yönüyle Dil, T.D.K. Yayınları, Ankara, 1990.

Aksoy, Ömer Asım, Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş. İstanbul. 1988.

Altuntaş, Halil-Şahin, Muzaffer, Kur'an-ı Kerim Meâli, D. İ. B. , Ankara, 2007.

Atay, Hüseyin, Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı, S/E/K Yayınları, Ankara, 1995.

Ateş, Süleyman, Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meâli, Kılıç Kitabevi, Ankara, Tarihsiz.

Bağavi, Ebu Muhammed el-Hüseyin b. Mes'ud, Mealimü't-Tenzil, Darüselam, Suudi Arabistan.

Beydavi, Abdullah b. Ömer, Envaru't-Tenzil ve Esraru't-Te'vil, Daru'lKutubi'l-İlmiyye, Beyrut, Lübnan, 2008.

Bilgin, Abdulcelil, Kuranda Gecen Bazı Kalıplaşmış ifadelerin Meallerdeki Karşılıkları ile ilgili Eleştirel Bir inceleme, Muş Alparslan Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, Tarihsiz.

Bilmen, Ömer Nasuhi, Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meâli Âli'si, Akçağ Yayınları, Ankara, 1996.

Bulaç, Ali, Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı, Çıra Yayınları, İstanbul, 2009.

Çantay, Hasan Basri, Tefsirli Kur'an Meâli: Kur'an-ı Hâkim ve Meal-i Kerim. Haz. : M. A.Yekta Saraç, Risale Yayınları, İstanbul, 2005.

D.İ.B. Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı (Meal), Haz. :Kurul, Ankara, 1987.

Davudoğlu, Ahmet, Kur'an-ı Kerim ve İzahlı Meâli (Türkçe Anlamı), Çelik Yayınevi, İstanbul, 1981.

Eliaçık, R. İhsan, Yaşayan Kur'an, İnşa Yayınları, İstanbul, 2007.
Elmalılı, Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, Emir Yayınları, İstanbul, 2000.

Elmalılı, Hamdi Yazır, Muhtasar Hak Dini Kur'an Dili Meâl-Tefsir, Haz. Ve Notl. :Ertuğrul Özalp, İşaret Yayınları, İstanbul, 2006.

Emiroğlu, Tahsin, Esbab-ı Nüzul, Kur'an Ayetlerinin İniş Sebepleri ve Tefsirleri, Yasin Yayınları, İstanbul, 2013

Esbabu'n-Nuzul ve Kavaidu't-Tertil, Daru'l-Fikr, Dimeşk, 1996.

Esed, Muhammed, Kur'an Mesajı (Meâl-Tefsir) Terc. : Cahit Koytak, Ahmet Ertürk, İşaret Yayınları, İstanbul, 1996.

Hayrat Neşriyat İlmi Araştırma Merkezi Meâl Heyeti, Kur'an-ı Kerim ve Muhtasar Meâli, Hayrat Neşriyat, İstanbul, 2001.

Hüseyin K. Ece, İslam'ın Temel Kavramları, Beyan Yayınları: 585-586.
Ahmet Kalkan, Kur'an Kavram Tefsiri.

Işıcık, Yusuf, Kur'an Meâli, Konya İlahiyat Derneği, Konya, 2008.

İbn Manzûr, Ebu'l-Fadl Cemalu'd-din Muhammed, Lisânu'l-Arab, Daru'lFikr, Beyrut, 1994.

İbnu'l Mulekkin, Sirâcu'd-din Ebi Hafs Ömer b. Ebi Hasan Ali b. Ahmed, Tefsir-u Garibi'l-Kur'an, Tahkik: Semir Taha el-Meczub, Âlemu'l-Kutub, Beyrut, 1987.

İsfahani, Ebu'l-Kasım Hüseyin Rağıb, El-Müfredât fi Garibi'l-Kur'an, Daru'lFikr, Beyrut, Tarihsiz.

İslamoğlu, Mustafa, Hayat Kitabı Kur'ân, Gerekçeli Meal-Tefsir, Düşün Yayıncılık, İstanbul, 2009.

Koçyiğit, Talat, Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meâli, Kılıç Kitabevi, Ankara, 1993.

Korkmaz, Zeynep, Gramer Terimleri Sözlüğü, T.D.K. Yayınları, Ankara,2007.

Mutçalı, Serdar, Arapça-Türkçe / Türkçe-Arapça Sözlük, Dağarcık Yayınları, İstanbul, 2012

Öztürk, Yaşar Nuri, Kur'an-ı Kerim Meâli (Türkçe Çevirisi), Yeni Boyut, İstanbul, 2008.

Piriş, Şaban, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Anlamı, İlkbahar Yayınları, İstanbul,1998.

T D K, Türkçe Sözlük, (1- 2), Ankara, 1988.

T.D.V. Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali, T.D.V. Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, Haz. : Kurul, Ankara, 1993.

Ünal, Ali, Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meâli, Define Yayınları, İstanbul,2008.

Varol, Ahmet, Kur'an-ı Kerim Meâli, Madve Yayınları, İstanbul, 1997.

Yadsıman, Demirdöven, Necla, Kur'an Ufku Sözlük İlaveli İrablı Kur'an ve Meali, 1 nci, 2 nci ve 3 ncü cilt, Azim Dağıtım Yayınları, İstanbul, 2013

Yavuz, A. Fikri, Kur'an-ı Kerim ve Meâl-i Âli'si, Sönmez Neşriyat, İstanbul,1974.

Yıldırım, Suat, Kur'an-ı Hâkim ve Açıklamalı Meâli, Işık Yayınları, İstanbul,2002.

Zemahşerî, Ebu'l-Kasım Muhammed b Ömer, el-Keşşaf 'an Hakaiki't-Tenzîl ve 'Uyûni'l-Ekâvîl fî Vucûhi't-Te'vîl, Tahkik ve Tahric: Adurrezak el-Mehdi, Dar-u İhya-i Turasi'l-Arab, Beyrut, 1997.

SURELER HAKKINDA BİLGİLER

SURELERİN MUSHAF VE İNİŞ SIRALARI					
Mushaf Sırası	Sure Adı	Türkçe Adı	İniş Sırası	Ayet Sayısı	İniş Yeri
1	Fâtiha	Açış yapan	5	7	Mekke
2	Bakara	İnek / Boğa	87	286	Medine
3	Âl-i İmrân	İmran ailesi	89	200	Medine
4	Nisâ	Kadınlar	92	176	Medine
5	Mâide	Sofra	112	120	Medine
6	En'âm	Hayvanlar	55	165	Mekke
7	A'râf	Mahşerde tanıklık yapanlar	39	206	Mekke
8	Enfâl	Ganimet malları	88	75	Medine
9	Tevbe	Tevbe	113	129	Medine
10	Yunus	Yunus	51	109	Mekke
11	Hud	Hud	52	123	Mekke
12	Yusuf	Yusuf	53	111	Mekke
13	Ra'd	Gök gürültüsü	96	43	Mekke
14	İbrahim	İbrahim	72	52	Mekke
15	Hicr	Hicr beldesi (Yontulan kayalarda oturanlar)	54	99	Mekke
16	Nahl	Bal arısı	70	128	Mekke
17	İsrâ	Gece yürüyüşü	50	111	Mekke
18	Kehf	Mağara arkadaşları	69	110	Mekke
19	Meryem	Meryem	44	98	Mekke
20	Ta-Ha	Ta-Ha	45	135	Mekke
21	Enbiyâ	Peygamberler / Nebiler	73	112	Mekke
22	Hac	Hac	103	78	Mekke
23	Mü'minûn	Mü'minler / İman edenler	74	118	Mekke
24	Nur	Işık / Aydınlık	102	64	Medine
25	Furkan	İyi, kötüyü ayıran	42	77	Mekke
26	Şuara	Şairler	47	227	Mekke
27	Neml	Karınca	48	93	Mekke
28	Kasas	Kıssalar / Tarihi olaylar	49	88	Mekke
29	Ankebut	Dişi örümcek	85	69	Mekke
30	Rum	Rum	84	60	Mekke
31	Lokman	Lokman	57	34	Mekke
32	Secde	Secde	75	30	Mekke
33	Ahzab	Gruplar / Topluluklar	90	73	Medine

SURELERİN MUSHAF VE İNİŞ SIRALARI					
Mushaf Sırası	Sure Adı	Türkçe Adı	İniş Sırası	Ayet Sayısı	İniş Yeri
34	Sebe'	Yemen'de bir bölge / Sebe kabilesi	58	54	Mekke
35	Fatır	Yaratan	43	45	Mekke
36	Ya-Sin	Ya-Sin	41	83	Mekke
37	Saffat	Saf tutanlar	56	182	Mekke
38	Sad	Sad	38	88	Mekke
39	Zümer	Yığınlar / Gruplar	59	75	Mekke
40	Mü'min	İman eden kişi	60	85	Mekke
41	Fussilet	Ayrıntılı açıklanmış	61	54	Mekke
42	Şûrâ	Danışma	62	53	Mekke
43	Zuhurf	Gösteriş / Süsler	63	89	Mekke
44	Duhân	Duman	64	59	Mekke
45	Câsiye	Diz çöken	65	37	Mekke
46	Ahkâf	Kum tepeleri	66	35	Mekke
47	Muhammed	Muhammed	95	38	Medine
48	Fetih	Fetih	111	29	Medine
49	Hucurât	Odalar	106	18	Medine
50	Kaf	Kaf	34	45	Mekke
51	Zâriyât	Uçurup dağıtanlar	67	60	Mekke
52	Tûr	Tur dağı	76	49	Mekke
53	Necm	Yıldız (Gök cismi)	23	62	Mekke
54	Kamer	Ay	37	55	Mekke
55	Rahman	Rahman	97	78	Mekke
56	Vâkı'a	Olay / Olgu	46	96	Mekke
57	Hadîd	Demir	94	29	Medine
58	Mücâdele	Mücadele	105	22	Medine
59	Haşr	Toplanma	101	24	Medine
60	Mümtehine	İmtihan edilen / sorgulanan kadın	91	13	Medine
61	Saff	Saf (tutma)	109	14	Medine
62	Cum'a	Cuma	110	11	Medine
63	Münâfikûn	İki yüzlüler	104	11	Medine
64	Teğâbun	Aldanış	108	18	Medine
65	Talâk	Boşanma	99	12	Medine
66	Tahrîm	Yasaklama	107	12	Medine
67	Mülk	Mülk	77	30	Mekke
68	Kalem	Kalem	2	52	Mekke
69	Hâkka	Hak olan / Gerçekleşecek olan	78	52	Mekke
70	Me'âric	Yükseliş yolları	79	44	Mekke

SURELERİN MUSHAF VE İNİŞ SIRALARI					
Mushaf Sırası	Sure Adı	Türkçe Adı	İniş Sırası	Ayet Sayısı	İniş Yeri
71	Nuh	Nuh	71	28	Mekke
72	Cin	Cin	40	28	Mekke
73	Müzemmil	Örtünüp bürünen	3	20	Mekke
74	Müddessir	Elbiseye bürünen / gizlenen	4	56	Mekke
75	Kıyâmet	Kıyamet	31	40	Mekke
76	İnsan	İnsan	98	31	Medine
77	Murselât	Gönderilenler	33	50	Mekke
78	Nebe'	Önemli haber	80	40	Mekke
79	Nâzi'ât	Söküp çıkaranlar	81	46	Mekke
80	Abese	Surat astı	24	42	Mekke
81	Tekvîr	Dürülüp sarılma	7	29	Mekke
82	İnfitâr	Yarılma	82	19	Mekke
83	Mutaffifin	Tarı ve ölçüde kusur edenler	86	36	Mekke
84	İnşikâk	Yarılarak dökülme	83	25	Mekke
85	Buruc	Burçlar	27	22	Mekke
86	Tarık	Işık saçan yıldız	36	17	Mekke
87	A'lâ	En yüce	8	19	Mekke
88	Gâşiye	Kaplayan / Kuşatan	68	26	Mekke
89	Fecr	Güneşin doğuşu	10	30	Mekke
90	Beled	Belde	35	20	Mekke
91	Şems	Güneş	26	15	Mekke
92	Leyl	Gece	9	21	Mekke
93	Duhâ	Kuşluk vakti	11	11	Mekke
94	İnşirâh	Kalben genişleme	12	8	Mekke
95	Tîn	İncir	28	8	Mekke
96	Alak	Aşılanmış yumurta / Embriyo	1	19	Mekke
97	Kadir	Kadir gecesi	25	5	Mekke
98	Beyyine	Apaçık delil	100	8	Medine
99	Zilzâl	Şiddetli sarsıntı	93	8	Medine
100	Âdiyât	Koşanlar	14	11	Mekke
101	Kâri'a	Büyük felaket	30	11	Mekke
102	Tekâsür	Çokluk yarışı	16	8	Mekke
103	Asr	Asır	13	3	Mekke
104	Hümeze	Gıybet edenler	32	9	Mekke
105	Fil	Fil	19	5	Mekke
106	Kureyş	Kureyş	29	4	Mekke
107	Mâ'un	Yardım (etmek)	17	7	Mekke
108	Kevser	Kevser havuzu / çok nimetler	15	3	Mekke
109	Kâfirûn	Kafirler	18	6	Mekke
110	Nasr	Yardım / Destek	114	3	Medine
111	Tebbet	Helak olsun / Kurusun	6	5	Mekke
112	İhlâs	İhlas	22	4	Mekke
113	Felâk	Aydınlığa çıkış	20	5	Medine
114	Nâs	İnsanlar	21	6	Medine

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
FATİHA SURESİ.....	7
BAKARA SURESİ	9
ALİ İMRAN SURESİ.....	44
NİSA SURESİ.....	66
MAİDE SURESİ.....	87
EN'ÂM SURESİ	101
A'RAF SURESİ	119
ENFAL SURESİ	139
TEVBE SURESİ	149
YUNUS SURESİ	165
HUD SURESİ	176
YUSUF SURESİ.....	189
RA'D SURESİ.....	201
İBRAHİM SURESİ	206
HİCR SURESİ.....	211
NAHL SURESİ	218
İSRA SURESİ	230
KEHF SURESİ	241
MERYEM SURESİ	252
TAHA SURESİ	260
ENBİYA SURESİ.....	271
HAC SURESİ.....	281
MÜ'MİNUN SURESİ.....	289
NUR SURESİ	298
FURKAN SURESİ	307

ŞUARA SURESİ	314
NEML SURESİ	328
KASAS SURESİ	337
ANKEBUT SURESİ	347
RUM SURESİ	353
LOKMAN SURESİ	358
SECDE SURESİ	362
AHZAB SURESİ	365
SEBE' SURESİ.....	374
FATIR SURESİ	379
YASİN SURESİ.....	384
SAFFAT SURESİ.....	390
SAD SURESİ.....	401
ZÜMER SURESİ.....	407
MÜMİN SURESİ.....	414
FUSSİLET SURESİ	422
ŞURA SURESİ.....	427
ZUHRUF SURESİ	432
DUHAN SURESİ	439
CASİYE SURESİ	443
AHKÂF SURESİ.....	446
MUHAMMED SURESİ	450
FETİH SURESİ	454
HUCURAT SURESİ.....	458
KAF SURESİ	460
ZARİYAT SURESİ	463
TUR SURESİ.....	467
NECM SURESİ.....	471
KAMER SURESİ.....	475

RAHMAN SURESİ.....	479
VAKİA SURESİ.....	484
HADİD SURESİ.....	489
MÜCADELE SURESİ.....	492
HAŞR SURESİ.....	495
MÜMTEHİNE SURESİ.....	498
SAFF SURESİ.....	500
CUMA SURESİ	502
MÜNAFİKUN SURESİ	504
TEĞABUN SURESİ.....	506
TALÂK SURESİ	508
TAHRİM SURESİ	510
MÜLK SURESİ.....	512
KALEM SURESİ	515
HAKKA SURESİ	519
MEARİC SURESİ.....	522
NUH SURESİ.....	525
CİN SURESİ.....	527
MÜZZEMMİL SURESİ	530
MÜDDESSİR SURESİ	532
KİYAMET SURESİ	535
İNSAN SURESİ	537
MURSELAT SURESİ	540
NEBE' SURESİ	543
NAZİAT SURESİ.....	546
ABESE SURESİ	549
TEKVİR SURESİ	551
İNFİTAR SURESİ.....	553
MUTAFFİFİN SURESİ.....	554

İNŞİKAK SURESİ.....	556
BURUC SURESİ	558
TARIK SURESİ	560
A'LA SURESİ	561
ĞAŞİYE SURESİ	562
FECR SURESİ	564
BELED SURESİ	566
ŞEMS SURESİ.....	568
LEYL SURESİ	569
DUHA SURESİ.....	570
İNŞİRAH SURESİ	571
TİN SURESİ.....	572
ALÂK SURESİ	573
KADİR SURESİ.....	574
BEYYİNE SURESİ	575
ZİLZAL SURESİ	576
ADİYAT SURESİ.....	577
KARIA SURESİ.....	578
TEKASUR SURESİ	579
ASR SURESİ	580
HUMEZE SURESİ.....	581
FİL SURESİ	582
KUREYŞ SURESİ	583
MAUN SURESİ.....	584
KEVSER SURESİ	585
KÂFİRÜN SURESİ	586
NASR SURESİ.....	587
TEBBET SURESİ.....	588
İHLÂS SURESİ	589

FELÂK SURESİ.....	590
NAS SURESİ.....	591
HATİM DUASI.....	592
FAYDALANILAN KAYNAKLAR.....	594
SURELER HAKKINDA BİLGİLER	597
İÇİNDEKİLER.....	600
SON SÖZ	605

SON SÖZ

Elhamdulillahi Rabbilalemin. Essalâtu vesselamu âlâ Resûlina Muhammedin ve âlâ âlihi ve sahbihi ecmain. Esselatu vesselamu aleyke ya Rasulullah. Esselatu vesselamu aleyke ya Habibullah. Esselatu vesselamu aleyke ya Nebiyyullah. Esselatu vesselamu aleyke ya seyyidel evveline vel ahirin. Allahumme salli ala seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ve sellim.

Allâhümme inni eselûke bi hakkıssâiline aleyke. Yâ Mukallibel Kulûb, sebbit kulûbenâ âlâ dinik. Rabbenâ âtina fid dünyâ haseneten ve fil âhireti haseneten ve kınâ azâbennâr. Rabbenâğfirli ve livâlideyye ve lilmüminine yevme yekumül hisâb birahmetike yâ Erhamerrahimin.

Rabbena, inna lillahi ve inna ileyhi raciun. Rabbenâ ve lâ tuhammilnâ mâ lâ tâkate lenâ bih. Va'fu annâ, vagfır lenâ. verhamnâ, ente mevlânâ fensurnâ alel kavmil kâfirin.

Subhanallah. Elhamdülillah. Allahu Ekber. Subhanallahi ve bihamdihi, Subhanallahilazim. Subhanallahi velhamdulillahi ve la ilahe illallahu vallahu ekber ve la havle ve la kuvvete illa billahil aliyyil azim.

İlahi ente subhaneke ve ente maksudi ve ente rızaike matlubi. Estağfirullah, Estağfirullah, Estağfirullah, el Azim, el Kerim ellezi lâ ilahe illâ huvel Hayyul Kayuma ve etübü ileyh.

Elhamdülilâhi rabbilalemin. Errahmânirrahim. Mâliki yevmiddin. İyyâke nabudu ve iyyâke nesteîn. İhdinassırâtal müstâkim. Sırâtellezine enamte aleyhim ğayrilmağdûbi aleyhim ve leddâllîn. ÂMİN.

Her şeyin başı besmele, ortası sabır, sonu şükürdür.